JASHER

PEATÜKK 1

1 Ja Jumal ütles: „Tehkem inimene oma näo järgi, oma sarnaseks!" Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi.
2 Ja Jumal valmistas inimese mullast ja puhus tema ninasõõrmetesse elavat hingeõhku ning inimesest sai elav hing, kellel oli kõnevõime.
3 Ja Issand ütles: „Inimesel ei ole hea üksi olla; ma teen temale abilise, kes on tema kohane."
4 Ja Issand lasi Aadamale sügava une langeda ja too magas ning võttis ühe tema ribidest ära ja ehitas sellele liha ning vormis selle ja tõi selle Aadamale. Ja Aadam ärkas unest ja vaata, naine seisis tema ees.
5 Ja ta ütles: „See on luu minu luudest ja seda tuleb nimetada naiseks, sest see on võetud mehelt!" Ja Aadam pani temale nimeks Eeva, sest temast sai kõigi elavate ema.
6 Ja Jumal õnnistas neid ja pani neile nimeks Aadam ja Eeva sel päeval, mil ta nad lõi, ja ütles Issand Jumal: „Olge viljakad ja teid saagu palju ja täitke maa!"
7 Ja Issand Jumal võttis Aadama ja ta naise ning pani nad Eedeni aeda seda harima ja hoidma; ja ta käskis neid ning ütles neile: „Kõigist aia puudest te võite süüa, aga hea ja kurja tundmise puust te ei tohi süüa, sest päeval, mil te sellest sööte, peate te surma surema!"
8 Ja kui Jumal oli neid õnnistanud ja käskinud, läks ta nende juurest ära ja Aadam ja tema naine elasid aias vastavalt käsule, mille Issand neile oli andnud.
9 Ja madu, kelle Jumal oli loonud koos nendega maa peale, tuli nende juurde, et neid õhutada üle astuma Jumala käsust, mille ta neile oli andnud.
10 Ja madu meelitas ja veenis naist sööma tundmise puust ja naine kuulas mao häält ja astus üle Jumala sõnast ning võttis hea ja kurja tundmise puust ja sõi ja võttis sealt ja andis ka oma mehele ja tema sõi.
11 Ja Aadam ja tema naine astusid üle Jumala käsust, mille ta neile oli andnud, ja Jumal teadis seda ja tema viha süttis nende vastu ning ta needis neid.
12 Ja Issand Jumal ajas nad sel päeval Eedeni aiast välja harima maad, millest nad olid võetud, ja nad läksid ning elasid Eedeni aia idaküljel; ja Aadam sai ühte oma naise Eevaga ja tema sünnitas kaks poega ja kolm tütart.
13 Ja ta pani esmasündinule nimeks Kain, öeldes: „Ma olen Issandalt mehe saanud!" Ja teisele pani ta nimeks Aabel, sest ta ütles: „Tühjusena me tulime maa peale ja tühisusena meid sealt ära võetakse!"
14 Ja poisid kasvasid suureks ning nende isa andis neile maaomandi; ja Kain sai põllumeheks ja Aabel lambakarjaseks.
15 Ja mõne aasta pärast tõid nad Issandale ligikaudse ohvriandi ja Kain tõi maaviljast ja Aabel tõi oma karja esmasündinutest selle rasvast. Ja Jumal pöördus ning kummardus Aabeli ja tema ohvri poole, ja taevast langes Issandalt tuli ja hävitas selle.
16 Ja Kaini ja tema ohvrianni poole Issand ei pöördunud ega kaldunud selle poole, sest ta oli toonud Issanda ette maa viletsamat vilja ja Kain oli selle pärast oma venna Aabeli peale kade ja otsis ettekäänet teda tappa.
17 Ja mõne aja pärast läksid Kain ja tema vend Aabel ühel päeval põllule oma tööd tegema; ja nad mõlemad olid põllul, Kain haris ja kündis oma põldu ning Aabel karjatas oma karja; ja kari möödus sellest osast, mille Kain oli maasse künnud, ja see kurvastas Kaini väga.
18 Ja Kain läks vihaga oma venna Aabeli juurde ja ütles temale: „Mis on minul sinuga vahet, et sa tuled elama ja tooma oma karja minu maale karjamaale?"
19 Ja Aabel vastas oma vennale Kainile ja ütles temale: „Mis on minul sinuga vahet, et sa sööd mu lammaste liha ja riietad end nende villaga?"
20 Ja nüüd võta mu lammaste vill seljast, millega sa ennast oled riietanud, ja tasu mulle nende vilja ja liha eest, mida sa oled söönud, ja kui sa oled seda teinud, siis ma lähen su maalt ära, nagu sa oled öelnud.
21 Ja Kain ütles oma vennale Aabelile: „Kui ma täna su tapan, kes siis nõuab minult su verd?"
22 Ja Aabel vastas Kainile, öeldes: „Kindlasti Jumal, kes meid maa peale lõi, maksab kätte mu asja eest ja nõuab sinult mu verd, kui sa mind tapad, sest Issand on kohtumõistja ja vahekohtunik ning tema tasub inimesele tema kurjuse järgi ja õelale inimesele tema kurjuse järgi, mida ta maa peal teeb."
23 Ja nüüd, kui sa peaksid mind siin tapma, siis teab Jumal kindlasti su salajasi kavatsusi ja mõistab sind kohut kurja pärast, mida sa täna lubasid mulle teha.
24 Ja kui Kain kuulis sõnu, mis ta vend Aabel oli rääkinud, vaata, Kaini viha süttis ta venna Aabeli vastu selle asja kuulutamise pärast.
25 Ja Kain kiirustas ja tõusis püsti ning võttis oma adrariista rauast osa ja lõi sellega äkitselt oma venda ning tappis tema. Ja Kain valas oma venna Aabeli vere maa peale ja Aabeli veri voolas maa peale karja ees.
26 Ja pärast seda kahetses Kain, et oli tapnud oma venna, ja ta oli sügavalt kurb ja nuttis tema pärast ning see tegi talle üliväga piina.
27 Ja Kain tõusis ja kaevas põllule augu ning pani sinna oma venna surnukeha ja puistas selle peale tolmu.
28 Ja Issand teadis, mida Kain oli teinud oma vennale, ja Issand ilmus Kainile ning küsis temalt: „Kus on su vend Aabel, kes oli sinuga?"
29 Ja Kain teeskles ja ütles: „Ma ei tea, kas mina olen oma venna hoidja?" Ja Issand küsis temalt: „Mida sa oled teinud? Su venna vere hääl kisendab minu poole maast, kus sa ta tapsid!"
30 Sest sa tapsid oma venna ja teesklesid mu ees ning kujutasid oma südames ette, et ma ei näinud sind ega teadnud kõiki su tegusid.
31 Aga sina tegid seda ja tapsid oma venna ilmaasjata, kuna ta rääkis sinuga õigesti. Ja nüüd ole sa neetud sellelt maalt, mis avas oma suu, et vastu võtta su venna verd sinu käest, ja kuhu sa ta matsid.
32 Ja kui sa seda harid, ei anna see sulle enam nii palju jõudu kui alguses, sest maa kannab kibuvitsaid ja ohakaid ning sa pead kolama ja ekslema maa peal oma surmapäevani.
33 Ja sel ajal läks Kain ära Issanda juurest, paigast, kus ta oli, ja ta liikus ning rändas maal Eedenist ida pool, tema ja kõik, mis talle kuulus.
34 Neil päevil sai Kain ühte oma naisega ja naine jäi lapseootele ning tõi ilmale poja, ja Kain pani temale nimeks Eenok, öeldes: „Sel ajal hakkas Issand andma temale rahu ja rahu maa peal."

35 Ja sel ajal hakkas ka Kain linna ehitama; ja ta ehitas linna ja pani linnale nimeks Eenok, oma poja nime järgi; sest neil päevil oli Issand andnud temale rahu maa peal ja ta ei liikunud ega eksinud ringi nagu alguses.
36 Ja Iirad sündis Eenokile ja Iiradile sündis Mehujael ja Mehujaelile sündis Metuusael.

PEATÜKK 2

1 Ja Aadama maapealse elu saja kolmekümnendal aastal sai ta taas ühte oma naise Eevaga ja Eeva jäi lapseootele ning tõi ilmale poja tema näo ja sarnasuse järgi ning pani temale nimeks Sett, öeldes: „Sest Jumal on mulle andnud teise järglase Aabeli asemele, sest Kain on tema tapnud."
2 Ja Sett elas sada viis aastat ja temale sündis poeg; ja Sett pani tema pojale nimeks Enos, öeldes: „Sel ajal hakkasid inimpojad paljunema ja vaevama oma hingi ja südameid Jumalast üle astumise ja tema vastu mässamisega."
3 Ja Enosi päevil jätkasid inimpojad mässamist ja Jumala vastu astumise jätkamist, et suurendada Issanda viha inimpoegade vastu.
4 Ja inimpojad läksid ja teenisid teisi jumalaid ning unustasid Issanda, kes nad oli loonud maa peale. Ja neil päevil tegid inimpojad vasest ja rauast, puust ja kivist kujusid ning kummardasid ja teenisid neid.
5 Ja igaüks tegi oma jumala ja kummardasid neid; ja inimpojad hülgasid Issanda kõigil Enosi ja ta laste päevil; ja Issanda viha süttis põlema nende tegude ja jäleduste pärast, mida nad maa peal tegid.
6 Ja Issand lasi Giihoni jõe vetel nad üle uputada ja hävitas ning neelas nad ära ja hävitas kolmandiku maast, ja sellest hoolimata ei pöördunud inimpojad oma kurjadelt teedelt ja nende käed olid ikka veel sirutatud, et teha kurja Issanda silmis.
7 Ja neil päevil ei külvatud ega lõigatud maal; ja inimlastel ei olnud toitu ja nälg oli neil päevil väga suur.
8 Ja seeme, mis nad neil päevil maasse külvasid, sai kibuvitsadeks, ohakateks ja kibuvitsadeks; sest Aadama päevist peale oli see avaldus maa kohta, Jumala needus, millega ta needis maad patu pärast, mille Aadam Issanda ees tegi.
9 Ja just siis, kui inimesed jätkasid Jumala vastu mässamist ja tema vastu astumist ning oma teede rikkumist, rikkus ka maa.
10 Ja Enos elas üheksakümmend aastat ja temale sündis Keenan;
11 Ja Keenan kasvas suureks ja ta oli nelikümmend aastat vana ning ta sai targaks ja omandas teadmisi ja oskusi kõiges tarkuses ning ta valitses kõigi inimpoegade üle ja ta juhatas inimpoegi tarkuse ja teadmiste juurde; sest Keenan oli väga tark mees ja omandas arusaamist kõiges tarkuses ning oma tarkusega valitses ta vaimude ja deemonite üle;
12 Ja Keenan teadis oma tarkuse läbi, et Jumal hävitab inimpojad, kuna nad on maa peal pattu teinud, ja et Issand toob viimseil päevil nende peale veeuputuse.
13 Ja neil päevil kirjutas Keenan kivitahvlitele, mis pidi tulevikus sündima, ja pani need oma varanduste hulka.
14 Ja Keenan valitses kogu maa üle ja pööras mõned inimpojad Jumala teenimisse.
15 Ja kui Keenan oli seitsekümmend aastat vana, sündis temale kolm poega ja kaks tütart.
16 Ja need olid Keenani laste nimed: esimese poja nimi oli Mahlallel, teise Eenan ja kolmanda Mered; ja nende õed olid Aada ja Silla; need olid Keenani viis last, kes temale sündisid.
17 Ja Lemek, Metuusaeli poeg, sai abielu kaudu Keenaniga sugulaseks ja võttis tema kaks tütart endale naisteks; ja Aada jäi lapseootele ja sünnitas Lemekile poja, ja ta pani temale nimeks Jaabal.
18 Ja tema sai taas lapseootele ja tõi ilmale poja ning pani temale nimeks Juubal; aga tema õde Silla oli neil päevil viljatu ega saanud järglasi.
19 Sest neil päevil hakkasid inimpojad Jumala vastu eksima ja üle astuma käskudest, mis ta oli käskinud Aadamale olla viljakad ja paljuneda maa peal.
20 Ja mõned inimpojad panid oma naisi jooma viljatut jooki, et nad säilitaksid oma figuuri ja et nende ilu ei tuhmuks.
21 Ja kui inimpojad oma naisi jooma panid, siis Silla jõi koos nendega.
22 Ja lapseootavad naised paistsid oma meeste silmis jäledad otsekui lesed, kui nende mehed elasid, sest nad olid kiindunud ainult viljatute poole.
23 Ja päevade ja aastate lõpus, kui Silla oli vanaks saanud, avas Issand ta lapsekoja.
24 Ja ta jäi lapseootele ja tõi ilmale poja ning pani temale nimeks Tuubal-Kain, öeldes: „Pärast seda, kui ma olin ära närtsinud, olen ma tema saanud Kõigeväelisemalt Jumalalt."
25 Ja ta jäi taas lapseootele ja tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Naama, sest ta ütles: „Pärast äranärbumist leidsin ma rõõmu ja rõõmu!"
26 Ja Lemek oli vana ja elatanud ning ta silmad olid tuhmid, nii et ta ei näinud, ja tema poeg Tubal Kain juhtis teda. Ja ühel päeval läks Lemek põllule ja tema poeg Tubal Kain oli koos temaga. Ja kui nad põllul kõndisid, lähenes Aadama poeg Kain neile; sest Lemek oli väga vana ega näinud palju, ja tema poeg Tubal Kain oli väga noor.
27 Ja Tuubal Kain käskis oma isal vibu tõmmata ja lõi nooltega Kaini, kes oli veel kaugel, ja tappis ta, sest ta paistis neile loomana.
28 Ja nooled tungisid Kaini kehasse, kuigi ta oli neist kaugel, ja ta kukkus maha ja suri.
29 Ja Issand tasus Kaini kurjuse eest ta kurjuse järgi, mida ta oli teinud oma vennale Aabelile, Issanda sõna kohaselt, mis ta oli rääkinud.
30 Ja kui Kain oli surnud, läksid Lemek ja Tuubal vaatama looma, kelle nad olid tapnud, ja nad nägid, ja ennäe, nende vanaisa Kain oli surnult maa peal lamamas.
31 Ja Lemek oli selle teo pärast väga kurb ja plaksutas käsi kokku, lõi oma poega ja põhjustas tema surma.
32 Ja Lemeki naised kuulsid, mida Lemek oli teinud, ja nad otsisid võimalust teda tappa.
33 Ja Lemeki naised vihkasid teda sellest päevast peale, sest ta oli tappinud Kaini ja Tuubal-Kaini; ja Lemeki naised lahkusid temast ega kuulanud teda neil päevil.
34 Ja Lemek tuli oma naiste juurde ning käis neile peale, et nad teda selles asjas kuulaksid.
35 Ja ta ütles oma naistele Aadale ja Sillale: „Kuulge mu häält, Lemeki naised, pange tähele mu sõnu! Sest te olete nüüd kujutlenud ja öelnud, et ma tapsin oma haavadega mehe ja oma triipudega lapse, sest nemad ei ole teinud vägivalda. Aga teadke kindlasti, et ma olen vana ja hallpea

ning et mu silmad on east rasked ja ma tegin seda asja teadmatult.
36 Ja Lemeki naised kuulasid teda selles asjas ja nad tulid tema juurde tagasi oma isa Aadama nõuannetega, aga nad ei sünnitanud talle sellest ajast peale lapsi, teades, et Jumala viha inimlaste vastu neil päevil kasvas, et nad hävitaksid veeuputuse veega nende kurjade tegude pärast.
37 Ja Mahlallel, Keenani poeg, elas kuuskümmend viis aastat ja temale sündis Jered; ja Jered elas kuuskümmend kaks aastat ja temale sündis Eenok.

PEATÜKK 3

1 Ja Eenok elas kuuskümmend viis aastat ja temale sündis Metuusala; ja Eenok kõndis pärast Metuusala sündimist Jumalaga ja teenis Issandat ning põlgas inimeste kurje teid.
2 Ja Eenoki hing oli mässunud Issanda õpetusse, teadmistesse ja arusaamisesse; ja ta taandus targalt inimlaste juurest ning varjas end nende eest paljudeks päevadeks.
3 Ja paljude aastate möödudes, kui ta Issandat teenis ja tema ees tema kojas palvetas, hüüdis Issanda ingel taevast temale ja ütles: „Siin ma olen!"
4 Ja ta ütles: „Tõuse, mine välja oma majast ja paigast, kuhu sa ennast peidad, ja ilmu inimlastele, et sa õpetaksid neile teed, mida nad peaksid käima, ja tööd, mida nad peavad tegema, et astuda Jumala teedele."
5 Ja Eenok tõusis Issanda sõna peale ja läks välja oma kojast, oma paigast ja kambrist, kus ta oli peidus; ja ta läks inimpoegade juurde ja õpetas neile Issanda teid; ja sel ajal kogus inimpojad kokku ja tutvustas neile Issanda õpetust.
6 Ja ta käskis kuulutada kõigis paigus, kus inimpojad elasid, öeldes: „Kus on mees, kes tahab teada Issanda teid ja häid tegusid? Tulgu ta Eenoki juurde!"
7 Ja kõik inimpojad kogunesid siis tema juurde, sest kõik, kes seda soovisid, läksid Eenoki juurde ja Eenok valitses inimpoegade üle Issanda sõna järgi ja nad tulid ja kummardasid teda ning kuulasid tema sõna.
8 Ja Jumala vaim oli Eenoki peal ja ta õpetas kõigile oma meestele Jumala tarkust ja tema teid, ja inimpojad teenisid Issandat kõigil Eenoki päevil ja nad tulid kuulama tema tarkust.
9 Ja kõik inimlaste kuningad, nii esimesed kui ka viimased, koos oma vürstide ja kohtunikega, tulid Eenoki juurde, kui nad kuulsid tema tarkusest, ja nad kummardasid teda ning nad nõudsid ka Eenokilt, et ta nende üle valitseks, millega ta nõustus.
10 Ja nad kogunesid kokku, sada kolmkümmend kuningat ja vürsti, ja nad panid Eenoki enda üle kuningaks ja nad kõik olid tema võimu ja juhtimise all.
11 Ja Eenok õpetas neile tarkust, teadmisi ja Issanda teid; ja ta sõlmis nende seas rahu ja rahu oli kogu maa peal Eenoki eluajal.
12 Ja Eenok valitses inimlaste üle kakssada nelikümmend kolm aastat ja ta tegi õiglust ja õiglust kogu oma rahvale ning juhtis neid Issanda teedel.
13 Ja need on Eenoki, Metuusala, Eliisa ja Elimeleki, kolme poja, järeltulijad; ja nende õed olid Melka ja Nahma, ja Metuusala elas kaheksakümmend seitse aastat ja temale sündis Lemek.
14 Ja see oli Lemeki elu viiekümne kuuendal aastal, kui Aadam suri; ta oli surres üheksasada kolmkümmend aastat vana ja tema kaks poega, koos Eenoki ja Metuusalaga, matsid ta suure pidulikkusega, nagu kuningate matustel, koopasse, millest Jumal oli talle rääkinud.
15 Ja selles paigas tegid kõik inimpojad Aadama pärast suurt leina ja nutti; seepärast on see inimpoegade seas tavaks saanud tänapäevani.
16 Ja Aadam suri, sest ta sõi tundmise puust; tema ja ta järeltulijad, nõnda nagu Issand Jumal oli öelnud.
17 Ja see oli Aadama surma-aastal, mis oli Eenoki valitsemisaja kahesaja neljakümne kolmas aasta, sel ajal otsustas Eenok end inimlastest eraldada ja end varjata nagu alguses, et teenida Issandat.
18 Ja Eenok tegigi nõnda, aga ei varjanud end nende eest täielikult, vaid hoidis end inimpoegade eest kolm päeva eemale ja läks siis üheks päevaks nende juurde.
19 Ja kolm päeva, mis ta oma kambris oli, palvetas ja kiitis ta Issandat, oma Jumalat, ja sel päeval, mil ta läks ja ilmus oma alamatele, õpetas ta neile Issanda teid ja kõik, mida nad temalt Issanda kohta küsisid, jutustas ta neile.
20 Ja ta tegi sel viisil palju aastaid ja varjas end hiljem kuus päeva ning ilmus oma rahvale üks päev seitsmest; ja pärast seda kord kuus ja seejärel kord aastas, kuni kõik kuningad, vürstid ja inimpojad otsisid teda ja soovisid taas näha Eenoki nägu ja kuulda tema sõna; aga nad ei saanud, sest kõik inimpojad kartsid Eenokit väga ja kartsid talle läheneda jumaliku aukartuse pärast, mis tema näol oli; seepärast ei saanud ükski inimene teda vaadata, kartes, et teda võidakse karistada ja ta võib surra.
21 Ja kõik kuningad ja vürstid otsustasid inimpojad kokku koguda ja Eenoki juurde tulla, mõeldes, et nad kõik võiksid temaga rääkida ajal, mil ta nende sekka tuleb, ja nad tegidki nii.
22 Ja saabus päev, mil Eenok läks välja ja nad kõik kogunesid ja tulid tema juurde, ja Eenok rääkis neile Issanda sõnu ja õpetas neile tarkust ja teadmisi ja nad kummardasid tema ees ja ütlesid: „Elagu kuningas! Elagu kuningas!"
23 Ja mõne aja pärast, kui kuningad ja vürstid ja inimpojad rääkisid Eenokiga ja Eenok õpetas neile Jumala teid, vaata, siis hüüdis Issanda ingel taevast Eenokit ja soovis ta taevasse tuua, et ta seal Jumala poegade üle valitseks, nagu ta oli valitsenud inimpoegade üle maa peal.
24 Kui Eenok seda sel ajal kuulis, läks ta ja kogus kokku kõik maa elanikud ning õpetas neile tarkust ja teadmisi ning andis neile jumalikke juhiseid ja ütles neile: „Mind on kutsutud taevasse tõusma, seepärast ma ei tea oma lahkumise päeva."
25 Ja nüüd ma õpetan teile tarkust ja teadmisi ning annan teile enne teie lahkumist juhised, kuidas tegutseda maa peal, et te võiksite elada; ja ta tegi nõnda.
26 Ja ta õpetas neile tarkust ja teadmisi ning andis neile juhiseid ja noomis neid ja pani nende ette määrused ja kohtuotsused, mida maa peal täita, ja ta sõlmis nende seas rahu ja ta õpetas neile igavest elu ning elas mõnda aega nende juures, õpetades neile kõiki neid asju.
27 Ja sel ajal olid inimpojad Eenoki juures ja Eenok rääkis nendega ja nad tõstsid oma silmad üles ja taevast laskus alla suure hobuse sarnasus ja hobune sammus õhus;

28 Ja nad jutustasid Eenokile, mida nad olid näinud, ja Eenok ütles neile: „Minu pärast laskus see hobune maa peale; aeg on tulnud, mil ma pean teie juurest lahkuma ja te ei näe mind enam."
29 Ja sel ajal laskus hobune alla ja seisis Eenoki ees, ja kõik inimpojad, kes olid Eenokiga, nägid teda.
30 Ja Eenok käskis siis taas häält kuulutada, öeldes: „Kus on mees, kes soovib tunda Issanda, oma Jumala teid? Tulgu ta täna Eenoki juurde, enne kui ta meilt ära võetakse."
31 Ja kõik inimpojad kogunesid ja tulid sel päeval Eenoki juurde; ja kõik maa kuningad oma vürstide ja nõuandjatega jäid sel päeval tema juurde; ja Eenok õpetas siis inimpoegadele tarkust ja teadmisi ning andis neile jumalikku juhatust; ja ta käskis neil teenida Issandat ja käia tema teedel kõik oma elupäevad, ja ta jätkas rahu sõlmimist nende seas.
32 Ja pärast seda ta tõusis püsti ja ratsutas hobuse selga; ja ta läks välja ja kõik inimpojad järgnesid talle, umbes kaheksasada tuhat meest; ja nad läksid temaga ühe päevateekonna.
33 Ja teisel päeval ütles ta neile: „Minge tagasi oma telkidesse! Miks te lähete? Võib-olla te surete!" Ja mõned neist läksid tema juurest ära ja need, kes alles jäid, läksid temaga kuue päeva teekonna. Ja Eenok ütles neile iga päev: „Minge tagasi oma telkidesse, et te ei sureks!" Aga nad ei tahtnud tagasi pöörduda ja läksid temaga.
34 Ja kuuendal päeval jäid mõned mehed tema juurde ja klammerdusid tema külge ning ütlesid talle: „Me läheme koos sinuga sinna, kuhu sina lähed; nii tõesti kui Issand elab, ainult surm lahutab meid!"
35 Ja nad käisid nii väga peale, et nad temaga kaasa läheksid, et ta lakkas nendega rääkimast; ja nad läksid talle järele ega tahtnud tagasi pöörduda.
36 Ja kui kuningad tagasi tulid, lasid nad teha rahvaloenduse, et teada saada allesjäänud meeste arvu, kes Eenokiga kaasa läksid; ja seitsmendal päeval tõusis Eenok taevasse keeristormiga koos tulehobuste ja -vankritega.
37 Ja kaheksandal päeval läkitasid kõik kuningad, kes olid olnud Eenokiga, tagasi tooma mehi, kes olid Eenokiga selles paigas, kust ta taevasse tõusis.
38 Ja kõik need kuningad läksid sinna paika ja leidsid, et maa oli seal lund täis ja lume peal olid suured lumekivid ning üks ütles teisele: „Tulge, murrame läbi lume ja vaatame, võib-olla on mehed, kes Eenoki juurde jäid, surnud ja on nüüd lumekivide all, ja nad otsisid, aga ei leidnud teda, sest ta oli taevasse tõusnud.

PEATÜKK 4

1 Ja kõiki Eenoki elupäevi maa peal oli kolmsada kuuskümmend viis aastat.
2 Ja kui Eenok oli taevasse läinud, tõusid kõik maa kuningad ja võtsid ta poja Metuusala ning võidsid ta ja panid ta oma isa asemel eneste üle valitsema.
3 Ja Metuusala tegutses Jumala silmis õiglaselt, nagu tema isa Eenok teda oli õpetanud, ja samuti õpetas ta kogu oma elu inimpoegadele tarkust, teadmisi ja jumalakartust ega kaldunud healt teelt paremale ega vasakule.
4 Aga Metuusala viimseil päevil pöördusid inimpojad Issandast ära, nad rikkusid maa, nad röövisid ja rüüstasid üksteist ning nad mässasid Jumala vastu ja nad astusid üle ja nad rikkusid oma teed ega tahtnud kuulata Metuusala häält, vaid mässasid tema vastu.
5 Ja Issand oli nende peale ülimalt vihane ja Issand jätkas neil päevil seeme hävitamist, nii et maal ei olnud külvi ega lõikust.
6 Sest kui nad külvasid maad, et endale toitu hankida, vaata, siis tärkasid okkad ja ohakad, mida nad polnud külvanud.
7 Ja ikka ei pöördunud inimpojad oma kurjadelt teedelt ja nende käed olid ikka veel sirutatud, et teha kurja Jumala silmis ja nad ärritasid Issandat oma kurjade teedega; ja Issand oli väga vihane ja kahetses, et ta oli inimese loonud.
8 Ja ta mõtles nad hävitada ja hävitada ning tegigi seda.
9 Neil päevil, kui Lemek, Metuusala poeg, oli sada kuuskümmend aastat vana, suri Aadama poeg Sett.
10 Seti elupäevi oli kõiki üheksasada kaksteist aastat, siis ta suri.
11 Ja Lemek oli sada kaheksakümmend aastat vana, kui ta võttis Ashmua, oma onu Eenoki poja Eliisa tütre, ja see jäi lapseootele.
12 Sel ajal külvasid inimpojad maad ja natuke toidust anti, kuid inimpojad ei pöördunud oma kurjadelt teedelt, vaid eksisid ja mässasid Jumala vastu.
13 Ja Lemeki naine jäi lapseootele ja sünnitas talle sel ajal, aasta pöörde ajal, poja.
14 Ja Metuusala pani temale nimeks Noa, öeldes: „Tema päevil oli maa rahu ja puhas riknemisest." Ja tema isa Lemek pani temale nimeks Menakem, öeldes: „See lohutab meid meie töödes ja viletsas vaevas maa peal, mille Jumal oli neednud."
15 Ja laps kasvas suureks ja võõrutati ning ta käis oma isa Metuusala teed, olles laitmatu ja õiglane Jumala ees.
16 Ja kõik inimpojad lahkusid neil päevil Issanda teedelt, kui nad maa peal poegade ja tütardega paljunesid, ja nad õpetasid üksteisele oma kurje tegusid ning jätkasid Issanda vastu patustamist.
17 Ja igaüks tegi enesele jumala ning nad röövisid ja rüüstasid igaüks oma ligimest ja sugulast ning rikkusid maa ja maa täitus vägivallaga.
18 Ja nende kohtunikud ja valitsejad läksid inimeste tütarde juurde ja võtsid nende naised jõuga nende meestelt vastavalt nende valikule, ja inimeste pojad võtsid neil päevil maa kariloomadest, põlluloomadest ja taeva lindudest ning õpetasid segama ühte liiki loomi teisega, et sellega Issandat ärritada; ja Jumal nägi kogu maad ja ja see oli rikutud, sest kõik liha oli oma teed maa peal rikkunud, kõik inimesed ja kõik loomad.
19 Ja Issand ütles: „Ma hävitan inimese, kelle ma olen loonud, maa pealt, jah, inimesest taeva lindudeni, koos kariloomade ja metsloomadega, sest ma kahetsen, et ma nad tegin."
20 Ja kõik mehed, kes käisid Issanda teedel, surid neil päevil, enne kui Issand tõi inimesele kurjuse, millest ta oli rääkinud, sest see oli Issandalt, et nad ei näeks kurjust, millest Issand oli inimlaste kohta rääkinud.
21 Ja Noa leidis armu Issanda silmis ja Issand valis tema ja ta lapsed, et kasvatada nende seast järglasi kogu maa peale.

PEATÜKK 5

1 Ja Noa kaheksakümne neljandal eluaastal suri Seti poeg Eenok; ta oli surres üheksasada viis aastat vana.

2 Ja Noa elu saja seitsmekümne üheksandal aastal suri Keenan, Enosi poeg, ja Keenani elupäevi oli kõiki üheksasada kümme aastat; siis ta suri.
3 Ja Noa elu kahesaja kolmekümne neljandal aastal suri Keenani poeg Mahlallel ja Mahlalleli elupäevad olid kaheksasada üheksakümmend viis aastat; siis ta suri.
4 Ja Jered, Mahlalleli poeg, suri neil päevil, Noa elu kolmesaja kolmekümne kuuendal aastal; ja Jeredi elupäevi oli kõiki üheksasada kuuskümmend kaks aastat; siis ta suri.
5 Ja kõik, kes järgisid Issandat, surid neil päevil, enne kui nad nägid kurjust, mille Jumal oli kavatsenud maa peale teha.
6 Ja pärast paljude aastate möödumist, Noa elu neljasaja kaheksakümnendal aastal, kui kõik need mehed, kes Issandat järgisid, olid surnud inimlaste seast ja ainult Metuusala oli alles jäänud, ütles Jumal Noale ja Metuusalale, öeldes:
7 Rääkige ja kuulutage inimlastele ning öelge: Nõnda ütleb Issand: Pöörduge oma kurjadelt teedelt ja jätke oma teod maha, siis Issand kahetseb kurja, mida ta teile lubas teha, ja see ei sünni!
8 Sest nõnda ütleb Issand: Vaata, ma annan teile sada kakskümmend aastat; kui te pöördute minu poole ja hülgate oma kurjad teed, siis pöördun minagi ära kurjast, millest ma teile rääkisin, ja seda ei ole olemas, ütleb Issand.
9 Ja Noa ja Metuusala jutustasid inimlastele kõik Issanda sõnad päevast päeva, rääkides neile lakkamatult.
10 Aga inimpojad ei kuulanud neid ega pööranud oma kõrva nende sõnade poole, vaid olid kangekaelsed.
11 Ja Issand andis neile saja kahekümne aasta pikkuse perioodi, öeldes: „Kui nad pöörduvad, siis Jumal kahetseb kurja ega hävita maad."
12 Noa, Lemeki poeg, hoidus neil päevil naisest, et lapsi saada, sest ta ütles: „Jumal hävitab nüüd maa, miks peaksin mina siis lapsi saama?"
13 Ja Noa oli õiglane mees, ta oli oma põlvkonnas täiuslik, ja Issand valis tema, et ta kasvataks oma seemnest maa peale seemneid.
14 Ja Issand ütles Noale: „Võta enesele naine ja saa lapsi, sest ma olen näinud sind selle põlve seas enda ees õigena!"
15 Ja sa tõstad järeltulijaid ja su lapsed koos sinuga keset maad; ja Noa läks ja võttis naise ning ta valis Naama, Eenoki tütre, ja see oli viissada kaheksakümmend aastat vana.
16 Ja Noa oli nelisada üheksakümmend kaheksa aastat vana, kui ta Naama naiseks võttis.
17 Ja Naama jäi lapseootele ja tõi ilmale poja ning ta pani temale nimeks Jaafet, öeldes: „Jumal on mind maa peal avardanud." Ja Naama jäi taas lapseootele ja tõi ilmale poja, ja ta pani temale nimeks Seem, öeldes: „Jumal on teinud minust järeltulija, et maa peale sugu tõuseks."
18 Ja Noa oli viissada kaks aastat vana, kui Naama Semi ilmale tõi, ja poisid kasvasid suureks ning käisid Issanda teid kõiges, mida Metuusala ja nende isa Noa neile õpetasid.
19 Ja Noa isa Lemek suri neil päevil; ometi ei käinud ta kogu südamest oma isa teedel ja ta suri Noa elu saja üheksakümne viiendal aastal.
20 Ja kõiki Lemeki elupäevi oli seitsesada seitsekümmend aastat; siis ta suri.
21 Ja kõik inimpojad, kes tundsid Issandat, surid sel aastal, enne kui Issand neile õnnetuse tõi; sest Issand tahtis neid surra, et nad ei peaks nägema õnnetust, mida Jumal nende vendadele ja sugulastele tõi, nagu ta oli lubanud teha.
22 Sel ajal ütles Issand Noale ja Metuusalale: „Astuge välja ja kuulutage inimlastele kõik need sõnad, mis ma teile neil päevil rääkisin, et nad pöörduksid oma kurjadelt teedelt ja siis ma kahetsen seda kurja ega saada seda enam.
23 Ja Noa ja Metuusala astusid ette ning rääkisid inimlaste kuuldes kõik, mis Jumal nende kohta oli rääkinud.
24 Aga inimpojad ei kuulanud ega pööranud oma kõrvu ühelegi nende jutustusele.
25 Ja pärast seda ütles Issand Noale: „Kõigele lihale on tulnud lõpp mu ette nende kurjade tegude pärast ja vaata, ma hävitan maa."
26 Ja sina võta enesele goferipuud ja mine ühte kohta ja tee suur laev ning aseta see sinna paika.
27 Ja nõnda sa teed selle: kolmsada küünart pikk, viiskümmend küünart lai ja kolmkümmend küünart kõrge.
28 Ja sa teed enesele ukse, mis on küljelt avatud ja mille pealt sa lõpetad küünra kõrguse töö, ja kata see seest- ja väljastpoolt tõrvaga.
29 Ja vaata, ma toon maa peale veeuputuse ja kõik liha hävib; taeva alt hukkub kõik, mis maa peal on.
30 Ja sina ja su pere minge ja koguge kaks paari kõigist elavatest olenditest, isastest ja emastest, ja tooge need laeva, et neilt maa peale seemneid tõusta.
31 Ja kogu enesele kõik toit, mida kõik loomad söövad, et oleks toitu nii sulle kui ka neile.
32 Ja sa valid oma poegadele kolm neiut inimeste tütarde seast, ja need olgu su poegadele naisteks.
33 Ja Noa tõusis ning ehitas laeva paika, kus Jumal teda oli käskinud, ja Noa tegi nõnda, nagu Jumal teda oli käskinud.
34 Oma viiesaja üheksakümne viiendal eluaastal hakkas Noa laeva ehitama ja ta ehitas laeva viie aastaga, nagu Issand oli käskinud.
35 Siis võttis Noa oma poegadele naisteks Metuusala poja Eljakimi kolm tütart, nõnda nagu Issand oli Noale käsu andnud.
36 Ja sel ajal suri Metuusala, Eenoki poeg, kes oli surres üheksasada kuuskümmend aastat vana.

PEATÜKK 6

1 Sel ajal, pärast Metuusala surma, ütles Issand Noale: „Mine sina ja oma pered laeva! Vaata, ma kogun sinu juurde kõik loomad maal ja metsloomad ja linnud taevas ning nad kõik tulevad ja piiravad laeva.
2 Ja sa mine ja istu laeva ukse ette ning kõik metsloomad, loomad ja linnud kogunevad ja seisavad su ees; ja need neist, kes tulevad ja su ees kükitavad, võta ja anna oma poegade kätte, kes toogu nad laeva, ja kõik, kes su ees seisavad, jäta maha.
3 Ja Issand tegi seda järgmisel päeval ning loomad, metsloomad ja linnud tulid suurte hulkadena ja piirasid laeva ümber.
4 Ja Noa läks ja istus laeva ukse juurde ja kõik lihast, kes tema ees kükitas, viis ta laeva, ja kõik, kes tema ees seisid, jättis ta maa peale.
5 Ja emalõvi tuli oma kahe kutsikaga, isane ja emane, ja need kolm kükitasid Noa ees ja need kaks kutsikat tõusid

emalõvi kallale ja lõid teda ning ajasid ta oma kohalt põgenema ja ta läks ära ja nad naasid oma kohtadele ja kükitasid maa peal Noa ees.
6 Ja emalõvi jooksis minema ning seisis lõvide asemel.
7 Ja Noa nägi seda ja imestas väga ning tõusis üles ja võttis kaks kutsikat ning viis nad laeva.
8 Ja Noa tõi laeva kõik elavad olendid, kes maa peal olid, nii et ei jäänud järele kedagi muud kui need, keda Noa oli laeva toonud.
9 Ja Noa juurde tulid laeva kahekaupa, aga puhastest loomadest ja puhastest lindudest võttis ta seitse paari, nõnda nagu Jumal teda oli käskinud.
10 Ja kõik loomad, metsloomad ja linnud olid ikka veel seal ja piirasid laeva igast kohast ning vihm ei olnud sadanud enne, kui seitse päeva hiljem oli alanud.
11 Ja sel päeval pani Issand kogu maa värisema ja päike pimenes ning maailma alused möllasid ja kogu maa värises vägivaldselt ja välk sähvatas ja kõu müristas ning kõik maa allikad puhkesid, mille sarnast elanikud varem ei teadnud; ja Jumal tegi selle vägeva teo, et hirmutada inimpoegi, et maa peal ei oleks enam kurjust.
12 Ja inimpojad ei tahtnud ikka veel pöörduda oma kurjadelt teedelt ja nad õhutasid sel ajal Issanda viha ega pööranud oma südant kõigele sellele.
13 Ja seitsme päeva pärast, Noa kuussada aasta pärast, tulid veeuputuse veed maa peale.
14 Ja kõik sügavuse allikad puhkesid ja taevaluugid avanesid ja vihma sadas maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd.
15 Ja Noa tuli laeva koos oma perega ja kõigi elavate olenditega, kes temaga olid, veeuputuse pärast, ja Issand sulges ta ukse taha.
16 Ja kõik inimpojad, kes maa peale alles olid jäänud, kurnasid vihma pärast kurnatuse tõttu, sest veed tulid maa peale üha raevukalt ja loomad ja metsloomad ümbritsesid ikka veel laeva.
17 Ja inimpojad kogunesid, umbes seitsesada tuhat meest ja naist, ja nad tulid Noa juurde laeva.
18 Ja nad hüüdsid Noad, öeldes: „Ava meile, et me saaksime sinu juurde laeva tulla! Miks me peaksime surema?"
19 Ja Noa vastas neile laevast valju häälega ja ütles: „Kas te kõik ei ole Issanda vastu mässanud ja öelnud, et teda ei ole olemas? Seepärast tõi Issand teie peale selle kurjuse, et teid maa pealt hävitada ja hävitada?"
20 Kas see pole mitte seesama asi, millest ma teile rääkisin sada kakskümmend aastat tagasi ja te ei kuulanud Issanda häält, ja nüüd te ihkate elada maa peal?
21 Ja nad ütlesid Noale: „Me oleme valmis Issanda juurde tagasi pöörduma; ava ainult meile, et me jääksime elama ega sureks!"
22 Ja Noa vastas neile, öeldes: „Vaata, nüüd, kui te näete oma hingede ahastust, tahate te Issanda juurde tagasi pöörduda. Miks te ei ole tagasi pöördunud nende saja kahekümne aasta jooksul, mille Issand teile määras?
23 Aga nüüd te tulete ja räägite mulle seda oma hingehädade pärast. Nüüdki ei kuula Issand teid ega pööra teie poole täna tähelepanu, mistõttu teie soovid ei õnnestu.
24 Ja inimpojad lähenesid, et vihma pärast laeva sisse murda, sest nad ei suutnud vihma enda peale taluda.
25 Ja Issand läkitas kõik loomad ja loomad, kes seisid laeva ümber. Ja loomad said neist jagu ning ajasid nad sellest kohast ära ja igaüks läks oma teed ning nad hajusid jälle maa peale laiali.
26 Ja vihma sadas ikka veel maa peale ja sadas nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd ning vesi võttis maa peal väga võimust; ja kõik liha, mis oli maa peal ja vees, suri, olgu inimesed, loomad, metsloomad, roomajad või linnud, ja järele jäid ainult Noa ja need, kes olid temaga laevas.
27 Ja veed võtsid võimust ja neid tuli väga palju maa peal ja nad tõstsid laeva üles ning see tõusis maast üles.
28 Ja laev hõljus vete peal ja seda pillutati vete peal, nõnda et kõik olendid selle sees keerlesid nagu leib katlas.
29 Ja suur mure valdas kõiki laevas olevaid olendeid ja laev oli peaaegu purunemas.
30 Ja kõik laevas olevad elusolendid kohkusid ja lõvid möirgasid ja härjad ammusid ja hundid ulgusid ja iga elav olend laevas rääkis ja leinas oma keeles, nii et nende hääled kostusid kaugele, ja Noa ja ta pojad nutsid ja nutsid oma ahastuses; nad kartsid väga, et nad on jõudnud surma väravatesse.
31 Ja Noa palvetas Issanda poole ja hüüdis tema poole selle pärast ning ütles: „Oo Issand, aita meid, sest meil pole jõudu taluda seda kurjust, mis meid on ümbritsenud, sest veelained on meid ümbritsenud, pahatahtlikud jõed on meid hirmutanud, surmalõksud on tulnud meie ette; vasta meile, oo Issand, vasta meile, valgusta oma pale meie poole ja ole meile armuline, lunasta meid ja päästa meid!"
32 Ja Issand kuulis Noa häält ja Issand pidas teda meeles.
33 Ja tuul puhus üle maa ja veed jäid seisma ning laev peatus.
34 Ja sügavuse allikad ja taevaluugid suleti ning taevast langev vihm peatus.
35 Ja neil päevil vesi vähenes ja laev peatus Ararati mägede peal.
36 Ja Noa avas siis laeva aknad ja Noa hüüdis sel ajal ikka veel Issanda poole ja ütles: „Oo Issand, kes sa oled loonud maa ja taevad ja kõik, mis nendes on, too meie hinged välja sellest vangistusest ja vanglast, kuhu sa meid oled pannud, sest ma olen ohkamisest väga väsinud."
37 Ja Issand kuulis Noa häält ja ütles temale: „Kui aasta on täis saanud, siis sa lähed teele."
38 Ja aasta pöördel, kui Noa laevas elamisest oli täis aasta, kuivas vesi maa pealt ja Noa pani laeva katuse ära.
39 Sel ajal, teise kuu kahekümne seitsmendal päeval, oli maa kuiv, aga Noa ja ta pojad ja need, kes olid koos temaga, ei tulnud laevast välja enne, kui Issand neile käskis.
40 Ja saabus päev, mil Issand käskis neil välja minna, ja nad kõik tulid laevast välja.
41 Ja nad läksid ja pöördusid tagasi igaüks oma teele ja oma paika, ja Noa ja ta pojad elasid maal, mille Jumal neile oli öelnud, ja nad teenisid Issandat kõik oma päevad, ja Issand õnnistas Noad ja ta poegi nende laevast väljumisel.
42 Ja ta ütles neile: „Olge viljakad ja täitke kogu maa; saage vägevaks ja teid saagu väga palju maa peal ja teid saagu seal palju!"

PEATÜKK 7

1 Ja need olid Noa poegade nimed: Jaafet, Haam ja Seem; ja neile sündisid lapsed pärast veeuputust, sest nad olid enne veeuputust naised võtnud.
2 Need olid Jaafeti pojad: Gomer, Magog, Madai, Jaavan, Tubal, Mesek ja Tiiras, seitse poega.
3 Ja Gomeri pojad olid Askinas, Refat ja Tegarma.
4 Ja Maagoogi pojad olid Elikanaf ja Luubal.
5 Ja Madai pojad olid Akhon, Seelo, Hasoni ja Lott.
6 Ja Jaavani pojad olid Eliisa, Tarsis, Kittim ja Duudonim.
7 Ja Tubali pojad olid Arifi, Kesed ja Taari.
8 Ja Meseki pojad olid Dedon, Zaron ja Sebasni.
9 Ja Tirase pojad olid Benib, Gera, Lupirion ja Gilak; need olid Jaafeti pojad oma suguvõsade kaupa ja nende arv oli neil päevil umbes nelisada kuuskümmend meest.
10 Ja need olid Hami pojad: Kuus, Mitsraim, Put ja Kaanan, neli poega; ja Kuusi pojad olid Seba, Havila, Sabta, Raama ja Sateka, ja Raama pojad olid Seba ja Dedan.
11 Ja Mitsraimi pojad olid Luud, Anom ja Patros, Haslot ja Kaftor.
12 Ja Puti pojad olid Gebul, Hadan, Benah ja Adan.
13 Ja Kaanani pojad olid Sidon, Het, Amori, Gergasi, Hivi, Arkee, Seni, Arodi, Simodi ja Chamoti.
14 Need olid Hami pojad oma suguvõsade kaupa ja nende arv oli neil päevil umbes seitsesada kolmkümmend meest.
15 Ja need olid Seemi pojad: Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram, viis poega; ja Eelami pojad olid Suusan, Makul ja Harmon.
16 Asari pojad olid Mirus ja Mokil ning Arpaksadi pojad olid Selach, Anar ja Askol.
17 Ja Luudi pojad olid Petor ja Bisajon ning Arami pojad olid Uuts, Huul, Gather ja Maš.
18 Need olid Seemi pojad oma suguvõsade kaupa ja nende arv oli neil päevil umbes kolmsada meest.
19 Need on Seemi järeltulijad: Seemile sündis Arpaksad ja Arpaksadile sündis Seelak ja Seelakile sündis Eeber ja Eeberile sündis kaks last, ühe nimi oli Peleg, sest tema päevil jagunesid inimpojad ja viimseil päevil jagunes maa.
20 Ja teise nimi oli Joktan, mis tähendab, et tema ajal inimpoegade eluiga aina lühenes.
21 Need olid Joktani pojad: Almodad, Selaf, Hasarmovet, Jerak, Hadurom, Osel, Dikla, Oobal, Abimael, Seba, Oofir, Havila ja Joobab; kõik need olid Joktani pojad.
22 Ja tema vennale Pelegile sündis Yen ja Yenile sündis Serug ja Serugile sündis Naahor ja Naahorile sündis Terah ja Terah oli kolmkümmend kaheksa aastat vana ja talle sündisid Haaran ja Naahor.
23 Ja Kuus, Noa poja Hami poeg, võttis endale naise neil päevil oma vanas eas ja naine sünnitas poja ning nad panid temale nimeks Nimrod, öeldes: „Sel ajal hakkasid inimpojad jälle mässama ja Jumala vastu alistuma ning laps kasvas suureks ja ta isa armastas teda väga, sest ta oli tema vanas eas sündinud poeg.”
24 Ja nahkriided, mis Jumal oli teinud Aadamale ja ta naisele, kui nad aiast lahkusid, anti Kuusile.
25 Sest pärast Aadama ja ta naise surma anti riided Jeredi pojale Eenokile ja kui Eenok Jumala juurde viidi, andis ta need oma pojale Metuusalale.
26 Ja kui Metuusala suri, võttis Noa nad ja viis laeva ning nad olid temaga, kuni ta laevast väljus.
27 Ja kui nad olid välja läinud, varastas Haam need riided oma isalt Noalt ja võttis need ning peitis oma vendade eest ära.
28 Ja kui Haamile sündis ta esmasündinu Kuus, andis ta temale salaja riided ja need olid Kuusi juures palju päevi.
29 Ja Kuus varjas neid ka oma poegade ja vendade eest, ja kui Kuusile sündis Nimrod, andis ta need riided temale armastusest tema vastu ja Nimrod kasvas suureks ning pani need riided selga kahekümneaastasena.
30 Ja Nimrod sai tugevaks, kui ta pani selga riided, ja Jumal andis talle väe ja jõu, ja ta oli vägev jahimees maa peal, jah, ta oli vägev jahimees väljal ja ta küttis loomi ja ta ehitas altareid ja ta ohverdas nende peal loomi Issanda ees.
31 Ja Nimrod kogus jõudu ja tõusis oma vendade seast ning võitles oma vendade lahinguid kõigi nende ümberkaudsete vaenlaste vastu.
32 Ja Issand andis kõik ta vendade vaenlased tema kätte ja Jumal andis talle aeg-ajalt tema lahingutes edu ja ta valitses maa peal.
33 Seepärast sai neil päevil tavaliseks, et kui mees saatis välja need, keda ta oli lahinguks ette valmistanud, ütles ta neile: „Nii nagu Jumal tegi Nimrodile, kes oli vägev jahimees maa peal ja kes oli edukas lahingutes, mis tema vendade üle võidutsesid, et ta päästis nad vaenlaste käest, nõnda kinnitagu ja päästku Jumal meid täna!”
34 Ja kui Nimrod oli nelikümmend aastat vana, siis puhkes sõda tema vendade ja Jaafeti poegade vahel, nõnda et nad olid oma vaenlaste võimuses.
35 Ja Nimrod läks sel ajal välja ja kogus kokku kõik Kuusi pojad ja nende perekonnad, umbes nelisada kuuskümmend meest, ja ta palkas ka oma sõpradelt ja tuttavatelt umbes kaheksakümmend meest ja andis neile palga ning läks koos nendega lahingusse ja teel olles kinnitas Nimrod temaga kaasas käinud inimeste südameid.
36 Ja ta ütles neile: „Ärge kartke ja ärge ehmuge, sest kõik meie vaenlased antakse meie kätte ja te võite nendega teha, mida heaks arvate.”
37 Ja kõiki mehi, kes läksid, oli umbes viissada ja nad võitlesid oma vaenlaste vastu ning need hävitasid ja alistasid nad, ja Nimrod pani nende üle vastavatele kohtadele alalised ohvitserid.
38 Ja ta võttis mõned nende lastest käendajateks ja nad kõik said Nimrodile ja tema vendadele sulasteks ning Nimrod ja kõik inimesed, kes olid koos temaga, pöördusid koju.
39 Ja kui Nimrod oli rõõmsalt lahingust naasnud, olles oma vaenlased alistanud, kogunesid kõik ta vennad koos nendega, kes teda varem tundsid, et teha ta endi üle kuningaks, ja nad panid talle pähe kuningliku krooni.
40 Ja ta pani oma alamate ja rahva üle ametisse vürste, kohtunikke ja valitsejaid, nagu kuningate seas tavaks on.
41 Ja ta pani oma väepealikuks Terahi, Naahori poja, ja ta austas teda ning ülendas ta kõigist oma vürstidest kõrgemale.
42 Ja kui ta valitses oma südamesoovi järgi, olles alistanud kõik oma vaenlased ümberringi, andis ta koos oma nõuandjatega nõu ehitada oma paleeks linn ja nad tegidki seda.
43 Ja nad leidsid idast vastas suure oru ning ehitasid temale suure ja avara linna. Ja Nimrod pani linnale, mille ta oli

ehitanud, nimeks Sinear, sest Issand oli raputanud tema vaenlasi raevukalt ja hävitanud nad.
44 Ja Nimrod elas Sinearimaal ja valitses kindlalt ning võitles oma vaenlastega ja alistas nad ja ta õitses kõigis oma lahingutes ja tema kuningriik kasvas väga suureks.
45 Ja kõik rahvad ja keeled kuulsid tema kuulsusest ja kogunesid tema juurde ja kummardasid maani ja tõid talle ohvreid ja temast sai nende isand ja kuningas ja nad kõik elasid koos temaga Sineari linnas ja Nimrod valitses maa peal kõigi Noa poegade üle ja nad kõik olid tema võimu ja nõu all.
46 Ja kogu maailm oli ühest keelest ja ühtsetest sõnadest, aga Nimrod ei käinud Issanda teedel ja ta oli kurjem kui kõik mehed, kes enne teda olid, veeuputuse päevist kuni nende päevadeni.
47 Ja ta tegi jumalad puust ja kivist ning kummardas nende ees ja mässas Issanda vastu ning õpetas kõigile oma alamatele ja maa rahvastele oma kurje teid; ja tema poeg Mardon oli kurjem kui ta isa.
48 Ja igaüks, kes kuulis Nimrodi poja Mardoni tegudest, ütles tema kohta: „Õelatest lähtub õelus!" Seepärast sai sellest vanasõna kogu maal, öeldes: „Õelatest lähtub õelus!" Ja see on olnud inimeste kõnedes sellest ajast tänapäevani.
49 Ja Terah, Naahori poeg, Nimrodi väe vürst, oli neil päevil kuninga ja ta alamate silmis väga suur ning kuningas ja vürstid armastasid teda ja ülendasid ta väga kõrgele.
50 Ja Terah võttis naise ja tema nimi oli Amtelo, Kornebo tütar; ja Terahi naine jäi lapseootele ja sünnitas talle neil päevil poja.
51 Terah oli seitsekümmend aastat vana, kui ta temale sündis, ja Terah pani oma pojale, kes temale oli sündinud, nimeks Aabram, sest kuningas oli ta neil päevil üles kasvatanud ja teinud ta kõrgemaks kõigist oma vürstidest, kes temaga koos olid.

PEATÜKK 8

1 Ja sel ööl, mil Abram sündis, tulid kõik Terahi sulased ja kõik Nimrodi targad ja tema nõiad ning sõid ja jõid Terahi kojas ja rõõmustasid koos temaga sel ööl.
2 Ja kui kõik targad mehed ja nõiad Terahi majast välja läksid, tõstsid nad sel ööl oma silmad taeva poole tähti vaatama ja nägid, ja ennäe, üks väga suur täht tuli idast ja jooksis taevasse ning neelas neli tähte taeva neljalt küljelt.
3 Ja kõik kuninga targad mehed ja nõiad olid vaatepildist hämmastunud ning targad said asjast aru ja teadsid selle tähtsust.
4 Ja nad ütlesid teineteisele: „See ainult sümboliseerib last, kes Terahile täna öösel sündis, kes kasvab suureks ja on viljakas ning paljuneb ja pärib igaveseks kogu maa, tema ja ta lapsed, ja tema ja ta järeltulijad tapavad suured kuningad ja pärivad nende maad.
5 Ja targad mehed ja nõiad läksid sel õhtul koju ning hommikul tõusid kõik need targad mehed ja nõiad vara ning kogunesid määratud majja.
6 Ja nad rääkisid ning ütlesid teineteisele: „Vaata, vaatepilt, mida me eile öösel nägime, on kuninga eest varjatud ja seda pole talle teatavaks tehtud."
7 Ja kui see asi saab kuningale viimseil päevil teatavaks, siis ta ütleb meile: Miks te olete seda minu eest varjanud? Siis me kõik sureme. Seepärast lähme nüüd ja jutustame kuningale, mida me nägime, ja selle tähenduse, ja siis me jääme puhtaks.
8 Ja nad tegidki nõnda ning läksid kõik kuninga juurde ja kummardasid tema ees maani ning ütlesid: „Elagu kuningas, elagu kuningas!"
9 Me kuulsime, et Terahile, sinu väe vürstile Naahori pojale, sündis poeg. Me tulime eile õhtul tema kotta ja sõime ja jõime ning olime sel ööl temaga rõõmus.
10 Ja kui su sulased läksid Terahi majast välja, et minna oma kodudesse ööseks jääma, siis me tõstsime oma silmad taeva poole ja nägime suurt tähte idast tulemas ja seesama täht jooksis suure kiirusega ning neelas endasse neli suurt tähte taeva neljalt küljelt.
11 Ja su sulased olid hämmastunud vaatepildist, mida me nägime, ja kohkusid väga. Ja me langetasime vaatepildi põhjal oma otsuse ning teadsime oma tarkuse läbi selle õiget tõlgendust, et see asi käib Terahile sündinud lapse kohta, kes kasvab suureks ja paljuneb väga ning saab võimsaks ja tapab kõik maa kuningad ning pärib kõik nende maad, tema ja ta järeltulijad igaveseks.
12 Ja nüüd, meie isand ja kuningas, vaata, me oleme sulle tõesti teatavaks teinud, mida me selle lapse kohta oleme näinud.
13 Kui kuningas peab heaks anda selle lapse eest isale väärtus, siis me tapame ta enne, kui ta kasvab suureks ja sigib maal ning tema kurjus meie vastu suureneb, nii et meie ja meie lapsed hukkume tema kurjuse läbi.
14 Ja kuningas kuulis nende sõnu ja need olid tema silmis head. Ta läkitas järele ja kutsus Terahi, ja Terah tuli kuninga ette.
15 Ja kuningas ütles Terahile: „Mulle on räägitud, et sulle sündis eile öösel poeg ja et tema sündimise ajal nähti taevas sellist kommet.
16 Andke nüüd mulle laps, et me saaksime ta tappa enne, kui ta kurjus meile kallale tuleb, ja ma annan teile tema hinna eest su koja täis hõbedat ja kulda.
17 Ja Terah vastas kuningale ja ütles temale: „Mu isand ja kuningas, ma olen kuulnud su sõnu ja su sulane teeb kõik, mida ta kuningas soovib."
18 Aga mu isand ja kuningas, ma räägin sulle, mis minuga eile õhtul juhtus, et näeksin, millist nõu kuningas oma sulasele annab, ja siis ma vastan kuningale selle põhjal, mida ta äsja rääkis; ja kuningas ütles: „Räägi!"
19 Ja Terah ütles kuningale: „Ayon, Moredi poeg, tuli eile öösel minu juurde ja ütles:
20 Anna mulle see suur ja ilus hobune, mille kuningas sulle andis, ja ma annan sulle selle hinna eest hõbedat ja kulda ning õlgi ja toitu; ja ma ütlesin temale: Oota, kuni ma näen kuningat su sõnade kohta, ja vaata, mida kuningas ütleb, seda ma teen.
21 Ja nüüd, mu isand ja kuningas, vaata, ma olen sulle selle asja teatavaks teinud ja nõu, mille mu kuningas oma sulasele annab, ma järgin.
22 Ja kuningas kuulis Terahi sõnu ja ta viha süttis põlema ning ta pidas teda narriks.
23 Ja kuningas vastas Terahile ja ütles temale: „Kas sa oled nii rumal, rumal või arutu, et teed seda asja ja annad oma ilusa hobuse hõbeda ja kulla või õlgede ja toidu eest?"
24 Kas sul on nii vähe hõbedat ja kulda, et sa teed seda asja, kuna sa ei saa oma hobuse toitmiseks õlgi ja sööta? Ja mis on sulle hõbe ja kuld või õled ja sööt, et sa annad ära selle

ilusa hobuse, mille ma sulle andsin, mille sarnast kogu maal ei ole?
25 Ja kuningas oli lõpetanud rääkimise ning Terah vastas kuningale, öeldes: „Nõnda on kuningas oma sulasele rääkinud:
26 Ma anun sind, mu isand ja kuningas, mis see on, mis sa mulle ütlesid, öeldes: Anna oma poeg, et me saaksime ta tappa, ja ma annan sulle tema hinna eest hõbedat ja kulda? Mida ma peaksin tegema hõbeda ja kullaga pärast oma poja surma? Kes pärib mind? Sest pärast minu surma läheb hõbe ja kuld tagasi mu kuningale, kes selle andis.
27 Ja kui kuningas kuulis Terahi sõnu ja tähendamissõna, mille ta kuninga kohta jutustas, kurvastas see teda väga ja ta oli selle asja pärast maruvihane ning ta viha põles temas.
28 Ja Terah nägi, et kuninga viha tema vastu süttis, ja ta vastas kuningale, öeldes: „Kõik, mis mul on, on kuninga võimuses; mida kuningas iganes soovib teha oma sulasega, tehku ta seda; jah, isegi minu poeg on kuninga võimuses, ilma et tal oleks väärtust vahetuse vastu, tema ja ta kaks venda, kes on temast vanemad."
29 Ja kuningas ütles Terahile: „Ei, aga ma ostan su noorema poja raha eest."
30 Ja Terah vastas kuningale, öeldes: „Ma anun sind, mu isand ja kuningas, et sa lubaksid oma sulasel sinu ees sõna rääkida ja et kuningas kuuleks oma sulase sõna." Ja Terah ütles: „Andku mu kuningas mulle kolm päeva aega, et ma seda asja ise järele mõtleksin ja oma perega kuninga sõnade osas nõu peaksin." Ja ta käis kuningale väga peale, et ta sellega nõustuks.
31 Ja kuningas kuulas Terahi ja tegi nõnda ning andis temale kolm päeva aega; ja Terah läks kuninga juurest ära ja tuli koju oma pere juurde ja rääkis neile kõik kuninga sõnad; ja rahvas kartsid väga.
32 Ja kolmandal päeval läkitas kuningas Terahile sõna: „Saada mulle oma poeg tasu eest, nagu ma sulle ütlesin; aga kui sa seda ei tee, siis ma läkitan ja tapan kõik, mis su kojas on, nii et sul ei jää järele ühtegi koera."
33 Ja Terah kiirustas, kuna kuningas oli asjaga kiireloomuline, ja võttis ühelt oma sulaselt lapse, kelle ta teenijanna talle sel päeval oli sünnitanud, ja Terah viis lapse kuninga juurde ning võttis tema eest hinna.
34 Ja Issand oli selles asjas Terahiga, et Nimrod ei põhjustaks Aabrami surma, ja kuningas võttis lapse Terahilt ning lõi kogu oma jõuga ta pea maha, sest ta arvas, et see oli Abram; ja see oli tema eest sellest päevast alates varjatud ja kuningas unustas selle, sest see oli ettehoolduse tahe, et Aabrami surm ei langeks.
35 Ja Terah võttis salaja oma poja Aabrami koos ta ema ja imetajaga ning peitis nad koopasse ja tõi neile iga kuu toidumoona.
36 Ja Issand oli Aabramiga koopas ja ta kasvas suureks. Ja Aabram oli koopas kümme aastat. Ja kuningas ning tema vürstid, ennustajad ja targad arvasid, et kuningas oli Aabrami tapnud.

PEATÜKK 9

1 Ja Haaran, Terahi poeg, Aabrami vanema venna, võttis neil päevil naise.
2 Haaran oli kolmkümmend üheksa aastat vana, kui ta naise võttis; ja Haarani naine jäi lapseootele ja sünnitas poja, kellele ta pani nimeks Lott.
3 Ja ta jäi taas lapseootele ja tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Milka; ja ta jäi taas lapseootele ja tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Saarai.
4 Haaran oli nelikümmend kaks aastat vana, kui talle sündis Sarai, see oli Aabrami kümnendal eluaastal; ja neil päevil läksid Abram, ta ema ja lapsehoidja koopast välja, kuna kuningas ja ta alamad olid Aabrami loo unustanud.
5 Ja kui Abram koopast välja tuli, läks ta Noa ja oma poja Semi juurde ning jäi nende juurde õppima Issanda õpetust ja tema teid, ja keegi ei teadnud, kus Abram oli, ja Abram teenis Noad ja oma poega Semi pikka aega.
6 Ja Abram oli Noa kojas kolmkümmend üheksa aastat ja Abram tundis Issandat kolmeaastasest saati ja käis Issanda teedel kuni oma surmapäevani, nõnda nagu Noa ja tema poeg Seem teda olid õpetanud; ja kõik maa pojad astusid neil päevil Issanda vastu rängalt üle ja nad mässasid tema vastu ning teenisid teisi jumalaid ja unustasid Issanda, kes nad maa peale oli loonud; ja maa elanikud tegid endale sel ajal iga mees oma jumala; puust ja kivist jumalad, kes ei suutnud rääkida, kuulda ega anda, ja inimpojad teenisid neid ja neist said nende jumalad.
7 Ja kuningas ja kõik ta sulased ning Terah kogu ta perega olid siis esimesed neist, kes teenisid puust ja kivist jumalaid.
8 Ja Terahil oli kaksteist suurt jumalat, mis olid tehtud puust ja kivist, vastavalt aasta kaheteistkümnele kuule, ja ta teenis igaüht neist iga kuu; ja igal kuul tõi Terah oma jumalatele oma roaohvri ja joogiohvri; nõnda tegi Terah kõik päevad.
9 Ja kogu see põlvkond oli Issanda silmis paheline ja nad tegid igaühe oma jumalaks, aga nad hülgasid Issanda, kes nad oli loonud.
10 Ja neil päevil ei leitud kogu maalt ühtegi meest, kes oleks tundnud Issandat (sest igaüks teenis omaenda Jumalat), välja arvatud Noa ja tema perekond, ja kõik, kes olid tema nõuande all, tundsid neil päevil Issandat.
11 Ja Abram, Terahi poeg, oli neil päevil Noa kojas vägevaks saanud ja keegi ei teadnud seda, ja Issand oli temaga.
12 Ja Issand andis Aabramile mõisteva südame ja ta teadis, et kõik selle põlvkonna teod olid tühised ja et kõik nende jumalad olid tühised ja kasutud.
13 Ja Abram nägi päikest maa peale paistmas ja Abram ütles endamisi: „Tõesti, see päike, mis maa peale paistab, on Jumal ja teda ma tahan teenida!"
14 Ja Abram teenis sel päeval päikest ja palvetas tema poole, ja kui õhtu kätte jõudis, loojus päike nagu ikka, ja Abram ütles endamisi: „See ei saa ometi olla Jumal?"
15 Ja Abram mõtles ikka veel endamisi: „Kes on see, kes on teinud taevad ja maa? Kes on loonud maa peale? Kus ta on?"
16 Ja öö pimenes tema kohal ning ta tõstis oma silmad läände, põhja, lõunasse ja itta ja nägi, et päike oli maa pealt kadunud ja päev oli läinud pimedaks.
17 Ja Abram nägi tähti ja kuud enda ees ning ütles: „See on tõesti Jumal, kes lõi kogu maa ja inimese, ja vaata, need tema sulased on jumalad tema ümber!" Ja Abram teenis kuud ja palvetas selle poole kogu selle öö.

18 Ja hommikul, kui valgeks läks ja päike paistis nagu ikka maa peale, nägi Abram kõike, mis Issand Jumal oli maa peale teinud.
19 Ja Abram ütles endamisi: „Kindlasti pole need jumalad, kes tegid maa ja kogu inimkonna, vaid need on Jumala sulased, ja Abram jäi Noa kotta ja tundis seal Issandat ja tema teid ning teenis Issandat kõik oma elupäevad, ja kogu see põlvkond unustas Issanda ja teenis teisi puust ja kivist jumalaid ning mässas kõik oma elupäevad."
20 Ja kuningas Nimrod valitses kindlalt ja kogu maa oli tema võimu all ning kogu maailm oli ühe keele ja ühtsete sõnadega.
21 Ja kõik Nimrodi vürstid ja tema suured mehed pidasid nõu; Phut, Mitsraim, Kuus ja Kaanan oma perekondadega ja nad ütlesid üksteisele: „Tulge, ehitame enestele linna ja sinna tugeva torni, mille tipp ulatub taevasse, ja teeme endid kuulsaks, et võiksime valitseda kogu maailma üle, et meie vaenlaste kurjus meist lakkaks, et me võiksime nende üle vägevalt valitseda ja et me ei hajuks üle maa nende sõdade pärast."
22 Ja nad kõik läksid kuninga ette ja andsid kuningale need sõnad edasi ning kuningas oli selles asjas nendega nõus ja tegi nõnda.
23 Ja kõik perekonnad, umbes kuussada tuhat meest, kogunesid ja nad läksid otsima avarat maa-ala linna ja torni ehitamiseks ning nad otsisid kogu maalt ja ei leidnud ühtegi sellist nagu üks org Sineari maa idaküljel, umbes kahe päeva teekonna kaugusel, ja nad rändasid sinna ja elasid seal.
24 Ja nad hakkasid tegema telliseid ja põletama tuld, et ehitada linna ja torni, mille nad olid kavatsenud valmis ehitada.
25 Ja torni ehitamine oli neile üleastumine ja patt ning nad hakkasid seda ehitama ja samal ajal kui nad ehitasid Issanda, taeva Jumala vastu, mõtlesid nad oma südames tema vastu sõdida ja taevasse tõusta.
26 Ja kõik need inimesed ja kõik perekonnad jagunesid kolmeks osaks; esimene ütles: Me läheme taevasse ja võitleme tema vastu; teine ütles: Me läheme taevasse ja asetame sinna oma jumalad ning teenime neid; ja kolmas osa ütles: Me läheme taevasse ja lööme teda vibude ja odadega; ja Jumal teadis kõiki nende tegusid ja kõiki nende kurje mõtteid ning ta nägi linna ja torni, mida nad ehitasid.
27 Ja ehitades ehitasid nad endale suure linna ja väga kõrge ja tugeva torni; ja selle kõrguse tõttu ei jõudnud mört ja tellised ehitajateni, kui nad sinna ronisid, enne kui need, kes üles läksid, olid täis aasta lõpetanud; ja pärast seda jõudsid nad ehitajateni ja andsid neile mördi ja tellised; nõnda tehti seda iga päev.
28 Ja vaata, need läksid üles ja teised alla terve päeva; ja kui telliskivi kukkus nende käest ja läks katki, nutsid nad kõik selle pärast, ja kui keegi kukkus ja suri, ei vaadanud keegi neist tema poole.
29 Ja Issand teadis nende mõtteid ja sündis, et kui nad ehitasid, heitsid nad nooled taeva poole ja kõik nooled langesid nende peale verega täidetud nooled. Ja kui nad neid nägid, ütlesid nad üksteisele: „Tõesti, me oleme tapnud kõik, kes taevas on!"
30 Sest see tuli Issandalt, et neid eksiteele viia ja et nad maalt hävitada.
31 Ja nad ehitasid torni ja linna ning tegid seda iga päev, kuni möödus palju päevi ja aastaid.
32 Ja Jumal ütles seitsmekümnele inglile, kes seisid tema ees esimestena, neile, kes olid tema lähedal, öeldes: „Tulge, laskume alla ja segame nende keeled, et ükski inimene ei mõistaks oma ligimese keelt!" Ja nõnda nad tegidki nendega.
33 Ja sellest järgmisest päevast alates unustasid nad igaüks oma ligimese keele ega suutnud ühes keeles rääkida. Ja kui ehitaja võttis oma ligimese käest lupja või kivi, mida ta polnud tellinud, siis ehitaja viskas selle minema ja viskas oma ligimese peale, nii et see suri.
34 Ja nad tegid nii mitu päeva ja tapsid sel viisil paljud neist.
35 Ja Issand lõi need kolm seal olevat väesalka ja karistas neid nende tegude ja kavatsuste järgi; need, kes ütlesid: „Me läheme taevasse ja teenime oma jumalaid", said ahvide ja elevantide sarnaseks; ja need, kes ütlesid: „Me lööme taevast nooltega", tappis Issand, ühe mehe oma ligimese käe läbi; ja kolmanda väesalga, need, kes ütlesid: „Me läheme taevasse ja sõdime tema vastu", pillutas Issand üle kogu maa.
36 Ja need, kes nende seas alles jäid, kui nad teadsid ja mõistsid kurjust, mis neid ootas, hülgasid nad hoone ja ka nemad hajusid üle kogu maa.
37 Ja nad lõpetasid linna ja torni ehitamise; seepärast pani ta sellele paigale nimeks Paabel, sest seal segas Issand kogu maa keele; vaata, see oli Sineari maast ida pool.
38 Ja mis puutub torni, mille inimpojad ehitasid, siis maa avas oma suu ja neelas selle kolmandiku, ja taevast laskus tuli ning põletas veel kolmandiku, ja teine kolmandik on alles tänapäevani ja see on sellest osast, mis oli üleval, ja selle ümbermõõt on kolme päeva teekond.
39 Ja selles tornis suri palju inimpoegi, loendamatu hulk rahvast.

PEATÜKK 10

1 Ja Peleg, Eeberi poeg, suri neil päevil, Aabrami, Terahi poja neljakümne kaheksandal eluaastal; ja kõiki Pelegi elupäevi oli kakssada kolmkümmend üheksa aastat.
2 Ja kui Issand oli inimpojad torni juures nende patu pärast laiali ajanud, vaata, nad hajusid paljudesse osadesse ja kõik inimpojad hajusid maa nelja nurka.
3 Ja kõik perekonnad jagunesid vastavalt oma keelele, maale või linnale.
4 Ja inimpojad ehitasid oma suguvõsade kaupa palju linnu kõigisse paikadesse, kuhu nad läksid, ja üle kogu maa, kuhu Issand nad oli pillutanud.
5 Ja mõned neist ehitasid linnu paikadesse, kust nad hiljem välja aeti, ja nad nimetasid neid linnu oma nimede või oma laste nimede või nende konkreetsete sündmuste järgi.
6 Ja Noa poja Jaafeti pojad läksid ja ehitasid enestele linnu paikadesse, kuhu nad olid hajutatud, ja nad panid kõik oma linnad oma nimede järgi; ja Jaafeti pojad jagunesid maa peal paljudesse rühmadesse ja keeltesse.
7 Ja need olid Jaafeti pojad oma suguvõsade kaupa: Gomer, Magoog, Medai, Jaavan, Tubal, Mesek ja Tiiras; need olid Jaafeti lapsed oma põlvnemiste kaupa.
8 Ja Gomeri lapsed olid oma linnade järgi frankid, kes elasid Franza maal Franza jõe ja Senahi jõe ääres.

9 Ja Refati lapsed on Bartonim, kes elavad Bartoonia maal Leda jõe ääres, mille veed suubuvad suurde Giihoni merre, see on Okeanosesse.
10 Ja Tugarma lapsi oli kümme perekonda ja need on nende nimed: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuc, Ongal ja Tilmaz; kõik need levisid ja asusid elama põhja poole ning ehitasid enestele linnu.
11 Ja nad nimetasid oma linnad oma nimede järgi; need on need, kes elavad Hitla ja Italaki jõgede ääres tänapäevani.
12 Aga Angoli, Balgari ja Parzunaki perekonnad elavad suure Dubnee jõe ääres ja nende linnade nimed on samuti nende endi nimede järgi.
13 Ja Jaava lapsed on jaavalased, kes elavad Makdonia maal, ja Medajare lapsed on orelumlased, kes elavad Kursoni maal, ja Tubali lapsed on need, kes elavad Tuskana maal Pašia jõe ääres.
14 Ja Meseki pojad olid šibasnid ja Tiirase pojad rušašid, kuušnid ja ongolased; kõik need läksid ja ehitasid enestele linnu; need on linnad, mis asuvad Jaabuse mere ääres, Kura jõe ääres, mis suubub Tragani jõkke.
15 Ja Eliisa lapsed on almanlased ja ka nemad läksid ja ehitasid enestele linnu; need on linnad, mis asuvad Iiobi ja Sibatmo mägede vahel; ja nende seas olid Lumbardi rahvas, kes elab Iiobi ja Sibatmo mägede vastas, ja nad vallutasid Itaalia maa ja jäid sinna tänapäevani.
16 Ja Kittimi lapsed on romid, kes elavad Kanoopia orus Tibreu jõe ääres.
17 Ja Dudonimi lapsed on need, kes elavad Giihoni mereäärsetes linnades Bordna maal.
18 Need olid Jaafeti poegade suguvõsad nende linnade ja keelte järgi, kui nad torni järel hajusid ja nad nimetasid oma linnu nende nimede ja paikade järgi; ja need olid kõigi nende linnade nimed nende suguvõsade järgi, mis nad ehitasid neil päevil pärast torni.
19 Ja Hami lapsed olid Kuus, Mitsraim, Put ja Kaanan oma põlvnemise ja linnade järgi.
20 Kõik need läksid ja ehitasid enestele linnu, kui nad leidsid neile sobiva paiga, ja nad panid oma linnadele nimeks Kuus, Mitsraim, Put ja Kaanan oma isade nimede järgi.
21 Ja Mitsraimi pojad olid luudlased, anamlased, lehablased, naftuklased, patruuslased, kasluklased ja kaftuurilased, seitse suguvõsa.
22 Kõik need elavad Siihori jõe, see on Egiptuse oja, ääres ja nad ehitasid enestele linnu ning panid need oma nimede järgi.
23 Ja Patrose ja Kasloki lapsed abiellusid omavahel ja neist põlvnesid pelištid, atsatid, gerarid, gitid ja ekronid, kõik viis suguvõsa; need ehitasid enestele linnu ja nimetasid oma linnu oma isade nimede järgi tänapäevani.
24 Ja Kaanani lapsed ehitasid enestele ka linnu ja panid oma linnad nimede järgi, üksteist linna ja teisi lugematult.
25 Ja neli meest Hami suguvõsast läksid tasandikumaale; need on nende nelja mehe nimed: Soodom, Gomorra, Adma ja Sebojim.
26 Ja need mehed ehitasid enestele tasandikumaale neli linna ja nad panid oma linnadele nimed omaenda nimede järgi.
27 Ja nemad ja nende lapsed ja kõik, mis neile kuulus, elasid nendes linnades ja nad olid viljakad ja neid sai väga palju ning nad elasid rahus.
28 Ja Seir, Huuri poeg, kes oli Hiivi poeg, kes oli Kaanani poeg, läks ja leidis oru Paarani mäe vastas ja ehitas sinna linna ning elas seal tema ja ta seitse poega ja ta perekond. Ja ta nimetas linna, mille ta oli ehitanud, oma nime järgi Seiriks; see on Seiri maa tänapäevani.
29 Need olid Hami poegade suguvõsad nende keelte ja linnade järgi, kui nad pärast torni oma maadesse hajutati.
30 Ja mõned Noa poja Seemi poegadest, kõigi Eeberi poegade isast, läksid ja ehitasid enestele linnu paikadesse, kuhu nad olid hajutatud, ja nad panid oma linnad oma nimede järgi.
31 Ja Seemi pojad olid Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram ning nad ehitasid enestele linnu ja panid kõigile oma linnadele nimed oma nimede järgi.
32 Ja sel ajal läks välja Ashur, Seemi poeg, ja tema lapsed ja perekond, väga suur hulk neist, ja nad läksid kaugele maale, mille nad leidsid, ja nad kohtasid väga avarat orgu maal, kuhu nad läksid, ja nad ehitasid endile neli linna ja nimetasid need oma nimede ja sündmuste järgi.
33 Ja need on linnade nimed, mis Assuri lapsed ehitasid: Niineve, Resen, Kelak ja Rehobot; ja Assuri lapsed elavad seal tänapäevani.
34 Ja ka Süüria lapsed läksid ja ehitasid enestele linna ning panid linnale nimeks Uuts oma vanema venna järgi ja nad elavad seal; see on Uutsi maa tänapäevani.
35 Teisel aastal pärast torni ehitamist läks Niinevemaalt Assuri soost mees, kelle nimi oli Bela, et elada võõrana oma perega kõikjal, kus ta kohta leidis; ja nad jõudsid Soodoma kohal asuvate tasandiku linnade vastasse ja elasid seal.
36 Ja mees tõusis ning ehitas sinna väikese linna ja pani sellele oma nime järgi nimeks Bela; see on Soari maa tänapäevani.
37 Ja need olid Seemi laste suguvõsad nende keele ja linnade järgi pärast seda, kui nad torni järel maa peale hajutati.
38 Ja iga kuningriik, linn ja Noa laste suguvõsa ehitas endale pärast seda palju linnu.
39 Ja nad rajasid omavalitsused kõigisse oma linnadesse, et neid nende korralduste järgi reguleeritaks; nii tegid kõik Noa laste perekonnad igaveseks.

PEATÜKK 11

1 Ja Nimrod, Kuusi poeg, oli ikka veel Sinearimaal ja ta valitses selle üle ning elas seal ja ehitas linnu Sinearimaale.
2 Ja need on nende nelja linna nimed, mis ta ehitas, ja ta pani neile nimed sündmuste järgi, mis nendega torni ehitamisel juhtusid.
3 Ja ta nimetas esimese Paabeliks, öeldes: „Sellepärast et Issand seal segas kogu maa keele ära!” Teisele pani ta nimeks Erek, sest Jumal oli nad sealt laiali pillutanud.
4 Ja kolmanda nimetas ta Ekediks, öeldes, et selles paigas oli suur lahing; ja neljanda nimetas ta Kalnaks, sest seal hukkusid ta vürstid ja vägevad mehed ning nad kiusasid Issandat, nad mässasid ja astusid tema vastu üles.
5 Ja kui Nimrod oli need linnad Sinearimaal ehitanud, paigutas ta neisse oma rahva jäänused, oma vürstid ja vägevad mehed, kes olid tema kuningriigis alles jäänud.
6 Ja Nimrod elas Paabelis ja uuendas seal oma valitsusaega ülejäänud alamate üle ning ta valitses kindlalt ja Nimrodi

alamad ja vürstid panid talle nimeks Amrafel, öeldes, et tornis langesid tema vürstid ja mehed tema läbi.
7 Ja sellest hoolimata ei pöördunud Nimrod Issanda juurde tagasi ja jätkas pahelisuses ning pahelisuse õpetamist inimpoegadele; ja tema poeg Mardon oli hullem kui tema isa ning jätkas oma isa jäleduste lisamist.
8 Ja ta pani inimlapsed patustama, seepärast öeldakse: „Õelatest lähtub õelus!"
9 Sel ajal oli sõda Hami poegade suguvõsade vahel, kuna nad elasid linnades, mis nad olid ehitanud.
10 Ja Eelami kuningas Kedorlaomer läks ära Hami laste suguvõsade juurest ja sõdis nendega ning alistas nad; ja ta läks oru viie linna juurde ja sõdis nende vastu ning alistas nad, ja nad olid tema kontrolli all.
11 Ja nad teenisid teda kaksteist aastat ja maksid temale iga-aastast maksu.
12 Sel ajal suri Naahor, Serugi poeg, Aabrami, Terahi poja, neljakümne üheksandal eluaastal.
13 Ja Aabrami, Terahi poja viiekümnendal eluaastal lahkus Abram Noa kojast ja läks oma isakotta.
14 Ja Aabram tundis Issandat ja käis tema teedel ja õpetuste järgi, ja Issand, tema Jumal, oli temaga.
15 Ja tema isa Terah oli neil päevil kuningas Nimrodi väepealik ja ta järgis ikka veel võõraid jumalaid.
16 Ja Abram tuli oma isakotta ja nägi seal templites seisvat kahtteist jumalat. Ja Aabrami viha süttis põlema, kui ta nägi neid kujusid oma isakotta.
17 Ja Aabram ütles: „Nii tõesti kui Issand elab, ei tohi need kujud jääda mu isakotta! Nõnda teeb minuga Issand, kes mind lõi, kui ma neid kõiki kolme päeva jooksul ei purusta!"
18 Ja Abram läks nende juurest ära ning viha põles temas. Ja Abram kiirustas ning läks kambrist oma isa välisõue ja leidis oma isa õues istumas ja kõik ta sulased koos temaga; ja Abram tuli ning istus tema ette.
19 Ja Abram küsis oma isalt, öeldes: „Isa, ütle mulle, kus on Jumal, kes lõi taeva ja maa ja kõik inimpojad maa peal ja kes lõi sinu ja minu?" Ja Terah vastas oma pojale Aabramile ja ütles: „Vaata, need, kes meid lõid, on kõik meiega kojas."
20 Ja Abram ütles oma isale: „Mu isand, näita neid mulle ometi!" Ja Terah viis Aabrami siseõue kambrisse. Ja Abram nägi, ja vaata, kogu ruum oli täis puust ja kivist jumalaid, kaksteist suurt kuju ja loendamatult väiksemaid kujusid.
21 Ja Terah ütles oma pojale: „Vaata, need on need, kes tegid kõik, mida sa maa peal näed, ja kes lõid minu ja sinu ja kogu inimkonna."
22 Ja Terah kummardas oma jumalate ees ja läks siis nende juurest ära ning tema poeg Abram läks koos temaga ära.
23 Ja kui Abram oli nende juurest lahkunud, läks ta oma ema juurde ja istus tema ette ning ütles emale: „Vaata, mu isa on mulle näidanud neid, kes on teinud taeva ja maa ja kõik inimpojad."
24 Aga nüüd ruttan ja too karjast kitsetalleke ja valmista sellest maitserooga, et ma saaksin selle viia oma isa jumalatele ohvrianniks ja neile süüa; ehk võin ma seeläbi neile meelepäraseks saada.
25 Ja ta ema tegi nõnda ning võttis kitsetalle ja valmistas sellest maitsva roa ning viis selle Aabramile. Ja Abram võttis maitsva roa oma emalt ja viis selle oma isa jumalate ette ning lähenes neile, et nad saaksid süüa; ja tema isa Terah ei teadnud sellest.
26 Ja Aabram nägi sel päeval, kui ta nende keskel istus, et neil polnud häält ega kuulmist ega liikumist ja et ükski neist ei saanud kätt sööma sirutada.
27 Ja Abram pilkas neid ning ütles: „Tõesti, maitsev roog, mille ma valmistasin, ei ole neile meelepärane või oli see neile ehk liiga vähe ja nad seepärast ei tahtnud süüa. Seepärast valmistan ma homme värsket maitsvat rooga, paremat ja rikkalikumat kui see, et ma näeksin tulemust."
28 Järgmisel päeval andis Abram oma emale juhiseid maitsva roa kohta ja ta ema tõusis ning tõi karjast kolm head kitsetalle ja valmistas neist maitsvat rooga, mida ta poeg armastas, ja andis selle oma pojale Aabramile; ja Terah, tema isa, ei teadnud sellest midagi.
29 Ja Abram võttis oma emalt maitsva roa ja viis selle oma isa jumalate ette kambrisse; ja ta astus nende juurde, et nad sööksid, ja ta pani selle nende ette; ja Abram istus nende ees terve päeva, mõeldes, et ehk nad söövad.
30 Ja Abram vaatas neid, ja vaata, neil polnud häält ega kuulmist ja ükski neist ei sirutanud kätt liha järele söömiseks.
31 Ja selsamal õhtul, selles majas, riietati Aabram Jumala vaimuga.
32 Ja ta hüüdis ning ütles: „Häda mu isale ja sellele kurjale põlvkonnale, kelle südamed on kõik kaldu tühisuse poole, kes teenivad neid puust ja kivist ebajumalaid, mis ei saa süüa, nuusutada, kuulda ega rääkida, kellel on suu ilma kõnevõimeta, silmad ilma nägemiseta, kõrvad ilma kuulmiseta, käed ilma tundeta ja jalad ilma liikumiseta; nende sarnased on need, kes need tegid ja kes neisse loodavad.
33 Ja kui Abram nägi kõiki neid asju, süttis ta viha põlema oma isa vastu ja ta kiirustas ning võttis kirve kätte ja jõudis jumalate kambrisse ja purustas kõik oma isa jumalad.
34 Ja kui ta oli kujud purustanud, pani ta kirve suure jumala kätte, kes oli nende ees, ja läks välja; ja Terah, tema isa, tuli koju, sest ta oli kuulnud ukse taga kirvelöögi heli; ja Terah läks kotta, et teada saada, mis see oli.
35 Ja Terah, kuuldes kirvelöögi häält kujude kambris, jooksis sinna kujude juurde ja kohtas Aabramit välja minemas.
36 Ja Terah läks tuppa ning leidis kõik ebajumalakujud maha langenuna ja purunenuna, suurima käes oleva kirve, mis ei olnud purunenud, ja maitsva roa, mille tema poeg Abram oli valmistanud, ikka veel nende ees.
37 Ja kui Terah seda nägi, süttis ta viha väga põlema ja ta kiirustas ning läks toast Aabrami juurde.
38 Ja ta leidis oma poja Aabrami ikka veel kojas istumas ja küsis temalt: „Mis töö see on, mida sa oled mu jumalatele teinud?"
39 Ja Abram vastas oma isale Terahile ja ütles: „Mitte nii, mu isand, sest ma tõin nende ette maitsvat rooga ja kui ma jõudsin nende lähedale lihaga, mida nad süüa said, sirutasid nad kõik kohe käed sööma, enne kui suur mees oli oma käe sööma sirutanud.
40 Ja suur nägi nende tegusid, mida nad tema ees tegid, ja ta viha süttis nende vastu raevukalt põlema ning ta läks ja võttis majas oleva kirve ja tuli nende juurde ja purustas nad kõik; ja vaata, kirves on alles tema käes, nagu sa näed.

41 Ja Terahi viha süttis põlema ta poja Aabrami vastu, kui ta seda rääkis, ja Terah ütles oma pojale Aabramile oma vihas: „Mis lugu see on, mida sa oled rääkinud? Sa valetad mulle!"
42 Kas nendes jumalates on vaimu, hinge või väge teha kõike seda, mida sa mulle oled öelnud? Kas nad pole mitte puust ja kivist ja kas ma pole neid ise teinud? Kas sina saad rääkida selliseid valesid, öeldes, et suur jumal, kes oli nendega, lõi neid? Sina panid kirve tema kätte ja ütled siis, et ta lõi nad kõik.
43 Ja Abram vastas oma isale ja ütles temale: „Ja kuidas sa siis saad teenida neid ebajumalaid, kelle peale sa loodad? Kas need ebajumalad, kelle peale sa loodad, saavad sind päästa? Kas nad kuulevad su palveid, kui sa neid appi hüüad? Kas nad saavad sind päästa su vaenlaste käest või peavad nad sinu eest lahinguid su vaenlaste vastu, et sa teeniksid puitu ja kivi, mis ei saa rääkida ega kuulda?"
44 Ja nüüd, kindlasti mitte sinul ega inimlastel, kes sinuga on seotud, ei ole hea seda teha! Kas te olete nii rumalad, nii rumalad või nii mõistusetud, et te teenite puitu ja kivi ning teete nõnda?
45 Ja unustate Issanda Jumala, kes on teinud taeva ja maa ning kes teid maa peale lõi, ja toote sellega oma hingedele suure õnnetuse, teenides kivi ja puitu?
46 Kas meie isad ei patustanud muistseil päevil selles asjas ja Issand, maailma Jumal, tõi nende peale veeuputuse ning hävitas kogu maa?
47 Ja kuidas te saate seda jätkata ja teenida puust ja kivist jumalaid, kes ei kuule ega räägi ega päästa teid rõhumisest, tuues sellega teie peale universumi Jumala viha?
48 Ja nüüd, mu isa, hoidu sellest ja ära too kurja oma hingele ja oma pere hingedele!
49 Ja Abram kiirustas ja kargas oma isa eest ära ning võttis kirve oma isa suurima ebajumala küljest, purustas selle ja jooksis minema.
50 Ja Terah, nähes kõike, mida Abram oli teinud, kiirustas oma majast lahkuma ja läks kuninga juurde; ja ta tuli Nimrodi ette ja seisis tema ees; ja ta kummardas kuninga ees; ja kuningas küsis: "Mida sa tahad?"
51 Ja ta ütles: „Ma anun sind, mu isand, kuula mind! Viiskümmend aastat tagasi sündis mulle laps ja nõnda on ta teinud mu jumalatele ja nõnda on ta rääkinud. Ja nüüd, mu isand ja kuningas, läkita ta kutsuma, et ta tuleks sinu ette ja mõistaks kohut tema üle seaduse järgi, et me pääseksime tema kurjusest.
52 Ja kuningas läkitas kolm meest oma sulastest ja nad läksid ning tõid Aabrami kuninga ette. Ja Nimrod ja kõik ta vürstid ja sulased istusid sel päeval tema ees, ja Terah istus ka nende ees.
53 Ja kuningas küsis Aabramilt: „Miks sa oled oma isale ja tema jumalatele seda teinud?" Ja Abram vastas kuningale sõnadega, mis ta oli oma isale öelnud, ja ütles: „Suur jumal, kes oli nendega kojas, tegi neile seda, mida sa oled kuulnud."
54 Ja kuningas küsis Aabramilt: „Kas neil oli võim rääkida ja süüa ja teha nõnda, nagu sa oled öelnud?" Ja Abram vastas kuningale ning ütles: „Kui neil ei ole võimu sees, miks sa neid teenid ja paned inimlapsi oma rumalustega eksitama?"
55 Kas sa kujutad ette, et nad võivad sind päästa või teha midagi väikest või suurt, nii et sa peaksid neid teenima? Ja miks sa ei taha tunda kogu universumi Jumalat, kes sind lõi ja kelle võimuses on tappa ja elus hoida?
56 Oo, rumal, lihtsameelne ja harimatu kuningas, häda sulle igavesti.
57 Ma arvasin, et sa õpetad oma sulaseid õiget teed, aga sa ei ole seda teinud, vaid oled täitnud kogu maa oma pattudega ja oma rahva pattudega, kes on käinud sinu teid.
58 Kas sa ei tea või kas sa ei ole kuulnud, et selle kurjaga, mida sa teed, patustasid meie esivanemad muistseil päevil ja igavene Jumal tõi nende peale veeuputuse ning hävitas nad kõik ja hävitas nende pärast ka kogu maa? Ja kas sina ja su rahvas tõusete nüüd üles ja teete samasugust tööd, et tuua alla universumi Jumala viha ja tuua kurjust sinu ja kogu maa peale?
59 Jäta nüüd see kuri tegu, mida sa teed, ja teeni universumi Jumalat, sest su hing on tema kätes, ja siis läheb sul hästi.
60 Ja kui su kuri süda ei kuula mu sõnu, et panna sind hülgama oma kurje teid ja teenima igavest Jumalat, siis sa sured viimseil päevil häbisse, sina, su rahvas ja kõik, kes on sinuga seotud, kuuldes su sõnu või käies su kurjadel teedel.
61 Ja kui Abram oli lõpetanud kõnelemise kuninga ja vürstide ees, tõstis Abram oma silmad taeva poole ja ütles: „Issand näeb kõiki kurje ja tema mõistab nende üle kohut!"

PEATÜKK 12

1 Ja kui kuningas kuulis Aabrami sõnu, käskis ta ta vangi panna; ja Aabram oli kümme päeva vangis.
2 Ja nende päevade lõpus käskis kuningas, et kõik kuningad, vürstid ja maavalitsejad erinevatest provintsidest ning targad tuleksid tema ette ja istusid tema ette; ja Abram oli ikka veel vangimajas.
3 Ja kuningas ütles vürstidele ja tarkadele: „Kas te olete kuulnud, mida Abram, Terahi poeg, tegi oma isale? Nõnda tegi ta temale ja ma käskisin ta enda ette tuua ja nõnda ta rääkis; ta süda ei andnud talle midagi ette ega liikunud minu juuresolekul ja vaata, nüüd on ta vangis.
4 Ja otsustage siis, milline kohtuotsus tuleb mõista selle mehe üle, kes kuningat teotas, kes rääkis ja tegi kõike seda, mida te kuulsite.
5 Ja nad kõik vastasid kuningale, öeldes: „Mees, kes kuningat teotab, tuleks puule pooda; aga kuna ta on teinud kõike seda, mida ta ütles, ja on põlanud meie jumalaid, tuleb ta seepärast tuleriidal surma saada, sest see on selle asja seadus.
6 Kui kuningas seda heaks arvab, siis käsigu ta oma teenritel süüdata tuli nii öösel kui päeval sinu telliskiviahjus ja siis me viskame selle mehe sinna sisse. Ja kuningas tegi nõnda ning käskis oma teenritel valmistada tuld kolmeks päevaks ja kolmeks ööks kuninga ahjus, mis on Kasdimis; ja kuningas käskis neil Aabrami vanglast ära võtta ja välja tuua põletamiseks.
7 Ja kõik kuninga sulased, vürstid, isandad, maavalitsejad ja kohtumõistjad ning kõik maa elanikud, umbes üheksasada tuhat meest, seisid ahju vastas, et Aabramit näha.
8 Ja kõik naised ja lapsed kogunesid katustele ja tornidele, et näha, mis Aabramiga toimub, ja nad kõik seisid eemalt;

ja ei jäänud ühtegi meest, kes sel päeval poleks tulnud seda vaatepilti vaatama.
9 Ja kui Abram kohale jõudis, nägid kuninga nõiad ja targad Aabramit ja hüüdsid kuninga poole, öeldes: „Meie isand, see on kindlasti see mees, kellest me teame, et ta oli laps, kelle sünni ajal suur täht neelas alla neli tähte, kellest me kuningale viiskümmend aastat tagasi teatasime."
10 Ja vaata, nüüd on ka tema isa su käskudest üle astunud ja sind narrinud, tuues sulle teise lapse, kelle sa tapsid.
11 Ja kui kuningas nende sõnu kuulis, sai ta väga vihaseks ja käskis Terahi enda ette tuua.
12 Ja kuningas küsis: „Kas sa kuulsid, mida nõiad on rääkinud? Räägi mulle nüüd tõtt, kuidas sa seda tegid, ja kui sa räägid tõtt, siis sind mõistetakse õigeks."
13 Ja nähes, et kuninga viha oli nii väga süttinud, ütles Terah kuningale: „Mu isand ja kuningas, sa oled kuulnud tõtt ja see, mida targad on rääkinud, on õige." Ja kuningas ütles: „Kuidas sa võisid seda teha, et mu käskudest üle astuda ja mulle lapse anda, keda sa ise ei ole sigitanud, ja tema eest hinda võtta?"
14 Ja Terah vastas kuningale: „Sellepärast et mu tunded olid sel ajal oma poja vastu elevil ja ma võtsin oma teenijanna poja ning viisin ta kuninga juurde.
15 Ja kuningas küsis: „Kes sulle seda nõu andis? Ütle mulle, ära minu eest midagi varja, siis sa ei sure!"
16 Ja Terah kartis kuninga ees väga ja ütles kuningale: „Haaran, mu vanim poeg, andis mulle seda nõu; ja Haaran oli neil päevil, mil Abram sündis, olles kolmkümmend kaks aastat vana.
17 Aga Haran ei andnud oma isale mingit nõu, sest Terah ütles seda kuningale, et päästa oma hing kuninga käest, sest ta kartis väga; ja kuningas ütles Terahile: „Su poeg Haran, kes sulle seda nõu andis, sureb koos Aabramiga tules, sest temal on surmaotsus, sest ta mässas kuninga soovi vastu ja tegi seda asja.
18 Ja Haaran tundis sel ajal kalduvust käia Aabrami teed, aga ta hoidis selle endamisi.
19 Ja Haaran mõtles oma südames: „Vaata, kuningas on Aabrami kinni võtnud nende asjade pärast, mis Aabram on teinud. Ja kui Aabram kuningast võitu saab, siis ma järgnen talle, aga kui kuningas võitu saab, siis ma lähen kuningale järele."
20 Ja kui Terah oli kuningale oma poja Harani kohta seda rääkinud, käskis kuningas Harani koos Aabramiga kinni võtta.
21 Ja nad toodi mõlemad, Aabrami ja tema venna Harani, et nad tulle visata; ja kõik maa elanikud ja kuninga sulased ja vürstid ja kõik naised ja lapsed olid seal, seistes sel päeval nende kohal.
22 Ja kuninga sulased võtsid Aabrami ja ta venna ning riisusid neilt kõik riided seljast, välja arvatud alumised riided, mis neil seljas olid.
23 Ja nad sidusid nende käed ja jalad linastest paeltega ning kuninga sulased tõstsid nad üles ja viskasid mõlemad ahju.
24 Ja Issand armastas Aabramit ja tal oli tema peale hale; ja Issand tuli alla ja päästis Aabrami tulest ja ta ei põlenud ära.
25 Aga kõik kõied, millega nad ta sidusid, põlesid ära, aga Abram jäi ja kõndis tules ringi.
26 Ja Haran suri, kui nad ta tulle viskasid, ja ta põles tuhaks, sest ta süda ei olnud Issandaga täiuslik; ja need mehed, kes ta tulle viskasid, levisid tuleleeki üle ja nad põlesid ära ning kaksteist meest neist surid.
27 Ja Abram kõndis keset tuld kolm päeva ja kolm ööd ja kõik kuninga sulased nägid teda tules kõndimas ja nad tulid ning teatasid kuningale, öeldes: „Vaata, me oleme näinud Aabramit tules ringi kõndimas ja isegi alumised riided, mis tal seljas on, ei ole põlenud, aga nöör, millega ta oli seotud, on põlenud."
28 Ja kui kuningas kuulis nende sõnu, kaotas ta süda minestuse ega uskunud neid; seepärast läkitas ta teisi ustavaid vürste seda asja vaatama ja need läksid ning nägid seda ja jutustasid kuningale; ja kuningas tõusis, et minna ja seda vaadata, ja ta nägi Aabramit tule keskel edasi-tagasi kõndimas ja ta nägi Harani surnukeha põlenud ja kuningas imestas väga.
29 Ja kuningas käskis Aabrami tulest välja tuua; ja ta sulased lähenesid, et teda välja tuua, aga nad ei saanud, sest tuli oli ümberringi ja leek tõusis ahjust nende poole.
30 Ja kuninga sulased põgenesid sealt, aga kuningas noomis neid, öeldes: „Tooge kiiresti Abram tulest välja, et te ei sureks!"
31 Ja kuninga sulased lähenesid taas, et Aabramit välja tuua, ja leegid tabasid neid ja põletasid nende nägusid, nii et kaheksa neist suri.
32 Ja kui kuningas nägi, et ta sulased ei saanud tulele läheneda, et nad ära ei kõrbeks, hüüdis kuningas Aabramit: „Oo, taevas oleva Jumala sulane, mine tule seest välja ja tule siia minu ette!" Ja Abram kuulas kuninga häält ning läks tule seest välja ja tuli ning seisis kuninga ees.
33 Ja kui Abram välja tuli, nägid kuningas ja kõik ta sulased Aabramit kuninga ette tulevat, alumised riided seljas, sest need ei olnud põlenud, vaid nöör, millega ta oli seotud, oli põlenud.
34 Ja kuningas küsis Aabramilt: „Kuidas sa tules ära ei põlenud?"
35 Ja Abram ütles kuningale: „Taeva ja maa Jumal, kelle peale ma loodan ja kelle võimuses on kõik, päästis mind tulest, kuhu sa mind viskasid."
36 Ja Haaran, Aabrami vend, põletati tuhaks ja nad otsisid tema surnukeha ning leidsid selle põlenuna.
37 Ja Haran oli kaheksakümmend kaks aastat vana, kui ta Kasdimi tules suri. Ja kuningas, vürstid ja maa elanikud, nähes, et Abram oli tulest pääsenud, tulid ja kummardasid Aabrami ees.
38 Ja Abram ütles neile: „Ärge kummardage minu ees, vaid kummardage maailma Jumala ees, kes teid on loonud, ja teenige teda ning käige tema teid, sest tema päästis mind sellest tulest ja tema lõi kõigi inimeste hinged ja vaimud ning vormis inimese ta emaüsas ja tõi ta ilmale, ja tema päästab need, kes temasse usaldavad, kõigist valudest.
39 Ja see asi tundus kuninga ja vürstide silmis väga imelisena, et Abram pääses tulest ja Haaran põletati ära; ja kuningas andis Aabramile palju kingitusi ja andis temale oma kaks pealikku sulast kuningakojast; ühe nimi oli Oni ja teise nimi oli Elieser.
40 Ja kõik kuningad, vürstid ja sulased andsid Aabramile palju kingitusi hõbedast, kullast ja pärlitest ning kuningas ja tema vürstid saatsid ta minema ja ta läks rahus.
41 Ja Abram lahkus kuninga juurest rahus ja paljud kuninga sulased järgnesid talle, ja umbes kolmsada meest liitus temaga.

42 Ja Abram tuli sel päeval tagasi ja läks oma isakotta, tema ja mehed, kes olid tema järel käinud, ja Abram teenis Issandat, oma Jumalat, kõik oma elupäevad ja käis tema teedel ning järgis tema seadust.
43 Ja sellest päevast alates pööras Abram inimlaste südamed Issandat teenima.
44 Sel ajal võtsid Naahor ja Abram enestele naised, oma venna Harani tütred; Naahori naine oli Milka ja Aabrami naise nimi oli Saarai. Aga Saarai, Aabrami naine, oli viljatu; tal ei olnud neil päevil järglasi.
45 Ja kaks aastat pärast Aabrami tulest pääsemist, see on tema elu viiekümne teisel aastal, vaata, kuningas Nimrod istus Paabelis troonil ja kuningas jäi magama ning nägi unes, et ta seisis oma vägede ja sõjaväega orus kuninga ahju vastas.
46 Ja ta tõstis oma silmad üles ja nägi ahjust välja tulevat meest Aabrami sarnaselt, kes tuli ja seisis kuninga ees paljastatud mõõgaga ja seejärel kargas kuninga kallale oma mõõgaga, kui kuningas mehe eest põgenes, sest ta kartis; ja kui mees jooksis, viskas mees kuningale pähe muna ja munast sai suur jõgi.
47 Ja kuningas nägi unes, et kõik ta väed uppusid sellesse jõkke ja surid, ja kuningas põgenes koos kolme mehega, kes olid tema ees, ja ta pääses.
48 Ja kuningas vaatas neid mehi ja nad olid riietatud vürstilikesse rüüdesse nagu kuningate rõivad ning neil oli kuningate välimus ja majesteetlikkus.
49 Ja kui nad jooksid, muutus jõgi kuninga ees jälle munaks ja munast tuli välja noor lind, kes tuli kuninga ette, lendas tema pähe ja kitkus kuningal silma välja.
50 Ja kuningas tundis seda nähes kurbust ja ärkas unest ning ta vaim oli rahutu ja ta tundis suurt hirmu.
51 Ja hommikul tõusis kuningas hirmunult oma asemest ja käskis kõigil tarkadel ja nõidadel enda ette tulla, kui kuningas neile oma unenäo jutustas.
52 Ja kuninga tark teener, kelle nimi oli Anuki, vastas kuningale, öeldes: „See pole midagi muud kui Aabrami ja tema järglaste kurjus, mis tõuseb mu isanda ja kuninga vastu viimseil päevil."
53 Ja vaata, päev tuleb, mil Abram ja tema sugu ja ta kodakondsuse lapsed sõdivad mu kuningaga ja löövad maha kõik kuninga väed ja väesalgad.
54 Ja mis puutub sellesse, mida sa oled öelnud kolme mehe kohta, keda sa nägid enda sarnaseid ja kes pääsesid, siis see tähendab, et ainult sina pääsed koos kolme kuningaga maa kuningate seast, kes on sinuga lahingus.
55 Ja see, mida sa nägid jõest, mis muutus munaks nagu alguses, ja noorest linnust, kes su silma välja kitkus, ei tähenda midagi muud kui Aabrami seemet, kes tapab kuninga viimseil päevil.
56 See on mu kuninga unenägu ja see on selle tähendus; ja unenägu on tõsi ning tõlgendus, mille su sulane sulle andis, on õige.
57 Nüüd siis, mu kuningas, sa ju tead, et on möödunud viiskümmend kaks aastat sellest, kui su targad seda Aabrami sünni ajal nägid, ja kui mu kuningas laseb Aabramil maa peal elada, siis see on kahjuks mu isandale ja kuningale, sest kõigi Aabram'i elupäevade jooksul ei jää ei sina ega su kuningriik paika, sest see oli teada juba tema sünni ajal; ja miks mu kuningas ei taha teda tappa, et tema kurjus sinu eest viimseil päevil eemale hoitaks?
58 Ja Nimrod kuulas Anuki häält ja saatis salaja mõned oma sulastest Aabramit kinni võtma ja ta kuninga ette surma tooma.
59 Ja Elieser, Aabrami sulane, kelle kuningas temale oli andnud, oli sel ajal kuninga juuresolekul ja ta kuulis, mida Anuki oli kuningale nõu andnud ja mida kuningas oli öelnud, mis põhjustas Aabrami surma.
60 Ja Elieser ütles Aabramile: „Kiirusta, tõuse üles ja päästa oma hing, et sa ei sureks kuninga käe läbi, sest nõnda nägi ta sinust unes ja nõnda tõlgendas Anuki seda ja nõnda andis Anuki ka kuningale sinu kohta nõu."
61 Ja Abram kuulas Elieseri häält ja Abram kiirustas ning jooksis turvalisust otsima Noa ja oma poja Seemi kotta ning peitis end sinna ja leidis turvalise paiga; ja kuninga sulased tulid Aabrami kotta teda otsima, aga nad ei leidnud teda ja nad otsisid läbi kogu maa, aga teda ei leitud, ja nad läksid ja otsisid igast suunast, aga teda ei leitud.
62 Ja kui kuninga sulased Aabramit ei leidnud, pöördusid nad kuninga juurde tagasi, aga kuninga viha Aabrami vastu vaibus, sest nad ei leidnud teda, ja kuningas ajas selle Aabrami puudutava asja peast.
63 Ja Abram oli varjul Noa kojas ühe kuu, kuni kuningas oli selle asja unustanud, aga Abram kartis ikka veel kuningat; ja Terah tuli oma poega Aabramit salaja Noa kotta vaatama, ja Terah oli kuninga silmis väga suur.
64 Ja Abram ütles oma isale: „Kas sa ei tea, et kuningas mõtleb mind tappa ja mu nime maalt hävitada oma kurjade nõuandjate nõu läbi?"
65 Kes sul nüüd siin on ja mis sul siin maal on? Tõuse, lähme koos Kaananimaale, et pääseksime tema käest ja et sinagi tema läbi viimseil päevil ei hukkuks!
66 Kas sa ei tea või kas sa ei ole kuulnud, et Nimrod ei anna sulle kogu seda au armastusest, vaid ainult omaenda hüvanguks?
67 Ja kui ta teeb sulle veel rohkem head kui see, siis on need kindlasti vaid maailma tühised asjad, sest rikkus ja rikkus ei aita viha ja viha päeval.
68 Seepärast kuula nüüd mu häält ja tõuskem ning lähme Kaananimaale, eemale Nimrodi õnnetuse käeulatusest; ja teeni Issandat, kes sind maa peale lõi, ja sul läheb hästi; ja heida ära kõik tühised asjad, mida sa taga ajad.
69 Ja Abram lakkas rääkimast, kui Noa ja ta poeg Seem vastasid Terahile, öeldes: „See on tõsi, mis Abram sulle rääkis!"
70 Ja Terah kuulas oma poja Aabrami häält ja Terah tegi kõik, mida Aabram oli öelnud, sest see oli Issandalt, et kuningas ei peaks põhjustama Aabrami surma.

PEATÜKK 13

1 Ja Terah võttis oma poja Aabrami ja oma pojapoja Loti, Harani poja, ja Saarai, oma minia, oma poja Aabrami naise, ja kõik oma pere hinged ja läks koos nendega Ur-Kasdimist Kaananimaale. Ja kui nad jõudsid Harani maale, jäid nad sinna, sest see oli ülihea karjamaa ja piisavalt avar neile, kes neid saatsid.
2 Ja Harani maa rahvas nägi, et Abram oli hea ja õiglane Jumala ja inimeste ees ning et Issand, tema Jumal, oli temaga, ja mõned Harani maa rahvast tulid ja ühinesid Aabramiga ning ta õpetas neile Issanda õpetust ja oma teid;

ja need mehed jäid Aabrami juurde tema kotta ja nad hoidsid temast kinni.
3 Ja Abram jäi maale kolmeks aastaks, ja kolme aasta möödudes ilmus Issand Aabramile ja ütles temale: „Mina olen Issand, kes tõi sind välja Uuri-Kasdimist ja päästis sind kõigi su vaenlaste käest."
4 Ja kui sa nüüd kuulad mu häält ja pead mu käske, mu määrusi ja mu seadusi, siis ma langetan su vaenlased su ees ja teen su järeltulijad paljuks nagu taeva tähti ning saadan oma õnnistuse kõigile su kätetöödele ja sul ei puudu midagi.
5 Tõuse nüüd, võta oma naine ja kõik, mis sulle kuulub, ja mine Kaananimaale ja jää sinna, ja ma olen sulle seal Jumalaks ja ma õnnistan sind! Ja Abram tõusis ning võttis oma naise ja kõik, mis talle kuulus, ja ta läks Kaananimaale, nõnda nagu Issand temale oli öelnud; ja Abram oli viiskümmend aastat vana, kui ta Haranist lahkus.
6 Ja Abram tuli Kaananimaale ja elas linna keskel ning lõi oma telgi üles Kaanani laste, maa elanike keskele.
7 Ja Issand ilmus Aabramile, kui ta jõudis Kaananimaale, ja ütles temale: „See on maa, mille ma olen andnud sinule ja sinu soole pärast sind igaveseks ajaks. Ma teen su soo taevatähtede sarnaseks ja annan su soole pärandiks kõik maad, mida sa näed."
8 Ja Abram ehitas altari paika, kus Jumal temaga oli rääkinud, ja Abram hüüdis seal appi Issanda nime.
9 Sel ajal, kui Aabrami kolm aastat oli möödunud Kaananimaal elamisest, sel aastal Noa suri; see oli Aabrami viiekümne kaheksas eluaasta; ja kõiki Noa elupäevi oli üheksasada viiskümmend aastat; siis ta suri.
10 Ja Abram elas Kaananimaal, tema ja ta naine ja kõik, kes talle kuulusid, ja kõik, kes temaga kaasas olid, ja need, kes maa rahvast temaga liitusid; aga Naahor, Aabrami vend, ja Terah, tema isa, ja Lott, Haarani poeg, ja kõik, kes neile kuulusid, elasid Haaranis.
11 Aabrami viiendal Kaananimaal elamise aastal tõusid Soodoma ja Gomorra elanikud ning kõik tasandiku linnad mässasid Eelami kuninga Kedorlaomeri vastu, sest kõik tasandiku linnade kuningad olid Kedorlaomerit teeninud kaksteist aastat ja andnud talle iga-aastast maksu. Aga neil päevil, kolmeteistkümnendal aastal, tõusid nad tema vastu mässajaks.
12 Ja Aabrami kümnendal aastal, mil ta Kaananimaal elas, puhkes sõda Sineari kuninga Nimrodi ja Eelami kuninga Kedorlaomeri vahel ning Nimrod tuli Kedorlaomeriga võitlema ja teda alistama.
13 Sest Kedorlaomer oli sel ajal üks Nimrodi vägede vürstidest ja kui kõik tornis olevad inimesed olid laiali hajutatud ja need, kes alles jäid, olid samuti maa peale laiali pillutatud, läks Kedorlaomer Eelami maale ja valitses selle üle ning mässas oma isanda vastu.
14 Ja neil päevil, kui Nimrod nägi, et tasandiku linnad olid mässanud, tuli ta uhkuse ja vihaga Kedorlaomeriga sõdima ning Nimrod kogus kokku kõik oma vürstid ja alamad, umbes seitsesada tuhat meest, ja läks Kedorlaomeri vastu ning Kedorlaomer läks talle vastu viie tuhande mehega ja nad valmistusid lahinguks Paabeli orus, mis on Eelami ja Sineari vahel.
15 Ja kõik need kuningad võitlesid seal ning Nimrod ja tema rahvas löödi Kedorlaomeri rahva ees ja Nimrodi meestest langes umbes kuussada tuhat meest ning kuningapoeg Mardon langes nende seas.
16 Ja Nimrod põgenes ning naasis häbi ja teotusega oma maale ja oli pikka aega Kedorlaomeri alluvuses. Kedorlaomer naasis oma maale ja läkitas oma väepealikud enda ümber elavate kuningate juurde, Elasari kuninga Arjoki ja Gooimi kuninga Tidali juurde, ning tegi nendega lepingu ja nad kõik kuuletusid tema käskudele.
17 Ja see oli Aabrami viieteistkümnendal eluaastal Kaananimaal, see on Aabrami seitsmekümnes eluaasta, ja Issand ilmutas end Aabramile sel aastal ja ütles temale: „Mina olen Issand, kes tõi sind välja Uuri-Kasdimist, et anda sulle see maa pärandiks."
18 Ja nüüd käi minu ees ja ole vaga ning pea minu käske, sest ma annan sulle ja sinu soole selle maa pärandiks Mitsraimi jõest kuni suure jõeni Eufratini!
19 Ja sa tuled oma isade juurde rahus ja heas vanuses, ja neljas põlvkond tuleb tagasi siia maale ja pärib selle igaveseks; ja Abram ehitas altari ja hüüdis appi Issanda nime, kes temale oli ilmunud, ja ta tõi altaril Issandale ohvreid.
20 Sel ajal pöördus Abram tagasi ja läks Haranisse, et näha oma isa ja ema ja isa koda, ja Abram, ta naine ja kõik, mis talle kuulus, pöördusid tagasi Haranisse ja Abram elas Haranis viis aastat.
21 Ja paljud Harani rahvast, umbes seitsekümmend kaks meest, järgnesid Aabramile ja Aabram õpetas neile Issanda õpetust ja tema teid ning õpetas neid tundma Issandat.
22 Neil päevil ilmus Issand Aabramile Haaranis ja ütles temale: „Vaata, ma rääkisin sulle kakskümmend aastat tagasi ja ütlesin:
23 Mine oma maalt, oma sünnikohast ja isakojast maale, mille ma olen sulle näidanud, et ma annaksin selle sulle ja su lastele, sest seal maal ma õnnistan sind ja teen sind suureks rahvaks ja teen su nime suureks, ja sinu nimel õnnistatakse maa suguvõsasid.
24 Ja nüüd tõuse, mine siit välja, sina ja su naine ja kõik, kes sulle kuuluvad, ja kõik, kes su peres on sündinud, ja kõik hinged, keda sa oled Haaranis loonud, ja too nad siit enesega välja ning tõuse ja mine tagasi Kaananimaale!
25 Ja Abram tõusis ning võttis oma naise Saarai ja kõik, mis talle kuulus, ja kõik, kes ta kojas olid sündinud, ja hingelised, keda nad olid Haaranis loonud, ja nad läksid välja, et minna Kaananimaale.
26 Ja Abram läks ja naasis Kaananimaale Issanda sõna peale. Ja Lott, tema venna Haarani poeg, läks koos temaga; ja Abram oli seitsekümmend viis aastat vana, kui ta Haaranist lahkus, et Kaananimaale tagasi pöörduda.
27 Ja ta jõudis Kaananimaale Issanda sõna peale Aabramile ja lõi oma telgi üles ning elas Mamre orus ja temaga oli Lott, tema vennapoeg, ja kõik, mis talle kuulus.
28 Ja Issand ilmus taas Aabramile ja ütles: „Sinu soole ma annan selle maa!" Ja ta ehitas sinna altari Issandale, kes temale oli ilmunud, ja see on tänapäevani Mamre lagendikel.

PEATÜKK 14

1 Neil päevil elas Sinearimaal tark mees, kellel oli igasuguse tarkuse mõistmist ja kes oli ilusa välimusega,

aga ta oli vaene ja puudustkannatav; tema nimi oli Rikayon ja tal oli raske ennast ülal pidada.
2 Ja ta otsustas minna Egiptusesse, Egiptuse kuninga Anomi poja Oswirise juurde, et näidata kuningale oma tarkust; sest ehk leiab ta tema silmis armu, et ta teda üles tõstaks ja talle ülalpidamist annaks; ja Rikayon tegi nii.
3 Ja kui Rikayon Egiptusesse tuli, küsis ta Egiptuse elanikelt kuninga kohta ja Egiptuse elanikud jutustasid talle Egiptuse kuninga kombest, sest tol ajal oli Egiptuse kuningal kombeks lahkuda oma kuninglikust paleest ja teda nähti väljas ainult ühel päeval aastas ning pärast seda naasis kuningas oma paleesse, et sinna jääda.
4 Ja päeval, mil kuningas välja läks, mõistis ta maal kohut ja igaüks, kellel oli kaebus, tuli sel päeval kuninga ette, et oma palve saada.
5 Ja kui Rikayon kuulis Egiptuse tavast ja sellest, et ta ei saa kuninga ette tulla, kurvastas ta väga ja oli väga kurb.
6 Ja õhtul läks Rikayon välja ja leidis varemetes maja, endise pagaritöökoja Egiptuses, ja ta jäi sinna terveks ööks hingekibeduses ja näljast pigistatuna ning uni kadus ta silmist.
7 Ja Rikayon mõtles endamisi, mida ta peaks linnas tegema, kuni kuningas saabub, ja kuidas ta seal hakkama saab.
8 Ja ta tõusis hommikul ja kõndis ringi ning kohtas teel neid, kes müüsid köögivilju ja mitmesuguseid seemneid, millega nad varustasid elanikke.
9 Ja Rikayon soovis teha sama, et linnas elatist saada, aga ta ei tundnud inimeste kombeid ja oli nende seas nagu pime mees.
10 Ja ta läks ja hankis köögivilju, et neid elatise teenimiseks müüa, ja rahvahulk kogunes ta ümber ja pilkas teda ning võttis temalt köögiviljad ja ei jätnud talle midagi.
11 Ja ta tõusis sealt hingekibeduses üles ning läks ohates pagaritöökotta, kus ta oli terve eelmise öö veetnud, ja magas seal ka teise öö.
12 Ja sel ööl arutles ta taas endamisi, kuidas end näljast päästa, ja sepitses plaani, kuidas tegutseda.
13 Ja hommikul tõusis ta üles ning tegutses kavalalt ja läks ning palkas rahvahulgast kolmkümmend tugevat meest, kes kandsid käes oma sõjariistu, ja ta viis nad Egiptuse hauakambri katusele ja asetas nad sinna.
14 Ja ta käskis neid, öeldes: „Nõnda ütleb kuningas: Tugevdage endid ja olge vaprad mehed, ja ärge maetke siia kedagi enne, kui on antud kakssada hõbeseeklit, siis võib ta matta!" Ja need mehed tegid Rikayoni korralduse kohaselt Egiptuse rahvaga kogu selle aasta.
15 Ja kaheksa kuu jooksul kogusid Rikayon ja tema mehed suuri hõbeda- ja kullavarusid ning Rikayon võttis suure hulga hobuseid ja teisi loomi ja palkas veel mehi ning andis neile hobuseid ja nad jäid tema juurde.
16 Ja kui aasta kätte jõudis, ajal, mil kuningas linna läks, kogunesid kõik Egiptuse elanikud, et temaga Rikayoni ja tema meeste töö kohta rääkida.
17 Ja kuningas läks määratud päeval välja ja kõik egiptlased tulid tema ette ning hüüdsid tema poole, öeldes:
18 Kuningas elagu igavesti! Mida sa teed linnas oma sulaste heaks, et ei lase surnukeha matta enne, kui on antud nii palju hõbedat ja kulda? Kas on kunagi midagi sellist tehtud kogu maailmas, alates endiste kuningate päevist, isegi Aadama päevist kuni tänapäevani, et surnuid ei maeta muu eest kui kindlaksmääratud tasu eest?
19 Me teame, et kuningatel on kombeks võtta elavatelt igal aastal maksu, aga sina ei tee seda mitte ainult, vaid sa nõuad ka surnutelt iga päev maksu.
20 Nüüd, oh kuningas, me ei suuda seda enam taluda, sest kogu linn on selle pärast varemetes ja kas sa ei tea seda?
21 Ja kui kuningas kuulis kõike, mida nad olid rääkinud, sai ta väga vihaseks ja temas põles viha selle loo pärast, sest ta polnud sellest midagi teadnud.
22 Ja kuningas küsis: „Kes ja kus see on, kes julgeb minu maal ilma minu käsuta seda kurja teha? Kindlasti ütlete mulle seda."
23 Ja nad jutustasid talle kõik Rikayoni ja tema meeste teod ning kuninga viha süttis ja ta käskis Rikayoni ja tema mehed enda ette tuua.
24 Ja Rikayon võttis umbes tuhat last, poega ja tütart ning riietas nad siidi ja tikanditesse ning pani nad hobuste selga ja saatis oma meeste kaudu kuningale; ja ta võttis ka suure hulga hõbedat ja kulda ja vääriskive ning tugeva ja ilusa hobuse kingituseks kuningale, millega ta tuli kuninga ette ja kummardas tema ees maani; ja kuningas, tema sulased ja kõik Egiptuse elanikud imestasid Rikayoni töö üle ja nad nägid tema rikkust ja kingitust, mille ta kuningale oli toonud.
25 See meeldis kuningale väga ja ta imestas selle üle; ja kui Rikayon tema ette istus, küsis kuningas temalt kõigi tema tegude kohta ja Rikayon rääkis kõik oma sõnad targalt kuninga, tema sulaste ja kõigi Egiptuse elanike ees.
26 Ja kui kuningas kuulis Rikayoni sõnu ja tema tarkust, leidis Rikayon tema silmis armu ja ta kohtas armu ja lahkust kõigilt kuninga sulastelt ja kõigilt Egiptuse elanikelt oma tarkuse ja suurepäraste kõnede pärast ning sellest ajast peale armastasid nad teda üliväga.
27 Ja kuningas vastas ning ütles Rikayonile: „Su nime ei hüüta enam Rikayoniks, vaid su nimi olgu vaarao, sest sa nõudsid surnutelt maksu." Ja ta pani temale nimeks vaarao.
28 Ja kuningas ja ta alamad armastasid Rikayoni tema tarkuse pärast ning nad pidasid nõu kõigi Egiptuse elanikega, et ta kuningale prefektiks määrata.
29 Ja kõik Egiptuse elanikud ja targad tegid nõnda ning see tehti Egiptuses seaduseks.
30 Ja nad panid Rikayoni vaarao prefektiks Egiptuse kuninga Oswirise juhtimisel ja Rikayon valitses Egiptust, mõistes iga päev õiglust kogu linnale; aga kuningas Oswiris mõistis maa rahvale kohut ühel päeval aastas, kui ta läks välja oma ilmumist tegema.
31 Ja vaarao Rikayon haaras kavalalt Egiptuse valitsuse enda kätte ning nõudis kõigilt Egiptuse elanikelt maksu.
32 Ja kõik Egiptuse elanikud armastasid vaaraod Rikayoni väga ja nad andsid käsu kutsuda iga kuningas, kes hakkab nende ja nende järglaste üle Egiptuses valitsema, vaaraoks.
33 Seepärast kutsuti kõiki kuningaid, kes Egiptuses sellest ajast peale valitsesid, kuni tänapäevani vaaraodeks.

PEATÜKK 15

1 Ja sel aastal oli kogu Kaananimaal ränk nälg ja maa elanikud ei saanud näljahäda tõttu paigale jääda, sest see oli väga ränk.
2 Ja Abram ja kõik, kes temale kuulusid, tõusid ja läksid näljahäda pärast alla Egiptusesse ja kui nad olid Mitsraimi

oja ääres, jäid nad sinna mõneks ajaks, et teeväsimusest puhata.
3 Ja Abram ja Saarai kõndisid Mitsraimi oja ääres ja Abram nägi oma naist Saaraid, et see oli väga ilus.
4 Ja Abram ütles oma naisele Saaraile: „Et Jumal on loonud sind nii ilusa näoga, kardan ma egiptlasi, et nad mind tapavad ja su ära viivad, sest nendes paikades ei ole jumalakartust."
5 Siis sa pead kindlasti nõnda tegema ja ütlema kõigile, kes sinult küsivad, et sa oled mu õde, et mul hästi läheks ja me jääksime elama ega sureks.
6 Ja Aabram käskis samamoodi kõigile, kes näljahäda pärast temaga Egiptusesse tulid; ka oma vennapojale Lotile andis ta käsu, öeldes: „Kui egiptlased küsivad sinult Saarai kohta, siis ütle, et ta on Aabrami õde!"
7 Ja ometi hoolimata kõigist neist korraldustest ei usaldanud Abram neid, vaid võttis Sarai, pani ta kirstu ja peitis selle nende anumate sekka, sest Abram oli Sarai pärast väga mures egiptlaste kurjuse pärast.
8 Ja Abram ja kõik, kes temale kuulusid, tõusid Mitsraimi ojast ja tulid Egiptusesse; ja nad olid vaevalt linna väravatest sisse astunud, kui valvurid astusid neile vastu ja ütlesid: „Andke kuningale kümnis sellest, mis teil on, ja siis võite linna tulla!" Ja Abram ja need, kes olid koos temaga, tegidki nõnda.
9 Ja Aabram tuli Egiptusesse koos rahvaga, kes oli temaga, ja tulles tõid nad laeka, milles Saarai oli peidus, ja egiptlased nägid laeka.
10 Ja kuninga sulased lähenesid Aabramile ja ütlesid: „Mis sul siin laekas on, mida me pole näinud? Ava nüüd laegas ja anna kuningale kümnis kõigest, mis seal on!"
11 Ja Abram ütles: „Seda laegast ma ei ava, aga kõik, mida sa selle eest nõuad, ma annan." Ja vaarao sulased vastasid Aabramile, öeldes: „See on vääriskivide laegas, anna meile sellest kümnendik!"
12 Ja Aabram ütles: „Kõik, mida sa ihaldad, ma annan, aga sa ei tohi kirstu avada!"
13 Ja kuninga sulased tungisid Aabramile peale ning nad jõudsid kirstu ja avasid selle jõuga ja nägid, ja ennäe, kirstus oli ilus naine.
14 Ja kui kuninga sulased nägid Saraid, imetlesid nad tema ilu ja kõik vaarao vürstid ja sulased kogunesid Saraid vaatama, sest ta oli väga ilus. Ja kuninga sulased jooksid ning jutustasid vaaraole kõik, mida nad olid näinud, ja nad kiitsid Saraid kuningale; ja vaarao käskis ta tuua ja naine tuli kuninga ette.
15 Ja vaarao nägi Saarait ja see meeldis talle väga ning ta oli tema ilust hämmastunud ja kuningas rõõmustas tema üle väga ning tegi kingitusi neile, kes talle temast sõnumi tõid.
16 Ja naine toodi siis vaarao kotta ja Abram kurvastas oma naise pärast ning palus Issandat, et ta päästaks ta vaarao käest.
17 Ja Saarai palvetas ka sel ajal ja ütles: „Issand Jumal, sa käskisid mu isandal Aabramil minna oma maalt ja oma isakojast Kaananimaale ja sa lubasid temaga hästi teha, kui ta täidab sinu käske; nüüd vaata, me oleme teinud, mida sa meile käskisid, ja me jätsime maha oma maa ja oma perekonnad ning me läksime võõrale maale ja rahva juurde, keda me varem ei tundnud.
18 Ja me tulime sellele maale näljahäda eest põgenema, ja see kuri õnnetus on mind tabanud; ja nüüd, oh Issand Jumal, päästa meid ja päästa meid selle rõhuja käest ja tee mulle head oma halastuse pärast!
19 Ja Issand kuulis Saarai häält ja Issand läkitas ingli Saarai päästma vaarao käest.
20 Ja kuningas tuli ning istus Sarai ette ja vaata, Issanda ingel seisis nende kohal ja ilmus Saraile ning ütles temale: „Ära karda, sest Issand on kuulnud su palvet!"
21 Ja kuningas astus Sarai juurde ning küsis temalt: „Mis see mees sulle on, kes sind siia tõi?" Ja naine vastas: „Ta on mu vend."
22 Ja kuningas ütles: „Meie kohus on teha ta suureks ja ülendada teda ning teha temale kõike head, mida sa meil käsid teha. Ja sel ajal läkitas kuningas Aabramile rohkelt hõbedat, kulda ja vääriskive, samuti kariloomi, sulaseid ja teenijaid. Ja kuningas käskis Aabrami ette tuua ning too istus kuningakoja õues. Ja kuningas ülendas Aabrami sel ööl väga.
23 Ja kuningas lähenes, et Saaraiga rääkida, ja ta sirutas käe, et teda puudutada, kui ingel lõi teda kõvasti ja ta kartis ega ulatanud teda.
24 Ja kui kuningas Sarai lähedale jõudis, lõi ingel ta maha ja tegi temaga nõnda terve öö, ja kuningas kartis väga.
25 Ja ingel lõi sel ööl Sarai pärast kõvasti kõiki kuninga sulaseid ja kogu tema kodakondsust ning sel ööl oli vaarao koja rahva seas suur nutulaul.
26 Ja vaarao, nähes teda tabanud õnnetust, ütles: „Tõesti, selle naise pärast on see mulle juhtunud!" Ja ta astus temast eemale ja rääkis temaga meeldivaid sõnu.
27 Ja kuningas ütles Saaraile: „Räägi mulle palun mehest, kellega sa siia tulid!" Ja Saarai vastas: „See mees on mu mees ja ma ütlesin sulle, et ta on mu vend, sest ma kartsin, et sa ta kurjuse pärast surmad."
28 Ja kuningas hoidis Saraist eemale ning Issanda ingli nuhtlused lakkasid temalt ja ta perekonnalt; ja vaarao sai teada, et ta oli Sarai pärast löödud, ja kuningas oli selle üle väga hämmastunud.
29 Ja hommikul kutsus kuningas Aabrami ja ütles temale: „Miks sa mulle seda tegid? Miks sa ütlesid: Ta on mu õde, kelle pärast ma ta enesele naiseks võtsin? Ja see ränk nuhtlus on tabanud mind ja mu perekonda?"
30 Ja nüüd, siin on su naine, võta ta ja mine meie maalt ära, et me kõik tema pärast ei sureks!" Ja vaarao võttis veel kariloomi, sulaseid ja teenijannasid, hõbedat ja kulda, et anda Aabramile, ja ta andis temale tagasi ta naise Saarai.
31 Ja kuningas võttis neiu, kelle ta oli ilmale toonud oma liignaised, ja andis selle Saaraile teenijaks.
32 Ja kuningas ütles oma tütrele: „Parem on sulle, mu tütar, olla selle mehe kojas teenijanna kui minu kojas perenaine, pärast seda, kui me oleme näinud seda kurja, mis meile selle naise pärast on juhtunud."
33 Ja Abram tõusis ning lahkus Egiptusest koos kõigega, mis tal oli; ja vaarao käskis mõnel oma mehel teda ja kõiki, kes temaga kaasas käisid, saata.
34 Ja Abram läks tagasi Kaananimaale, paika, kuhu ta oli teinud altari, kuhu ta oli enne oma telgi üles löönud.
35 Ja Lotil, Harani pojal, Aabrami vennal, oli palju veiseid, lambaid ja veiseid ning telke, sest Issand oli neid Aabrami pärast helde hoidnud.

36 Ja kui Abram elas maal, siis Loti karjased tülitsesid Aabrami karjastega, sest nende vara oli liiga suur, et nad saaksid maal koos elada, ja maa ei suutnud neid nende kariloomade pärast kanda.
37 Ja kui Aabrami karjased läksid oma karja söötma, ei läinud nad maa rahva põldudele, aga Loti karjaste veised tegid teisiti, sest neil lubati maa rahva põldudel sööta.
38 Ja maa rahvas nägi seda sündmust iga päev ja nad tulid Aabrami juurde ning riidlesid temaga Loti karjaste pärast.
39 Ja Aabram ütles Lotile: „Miks sa mulle teed, et ma olen maa elanike silmis põlatud? Sa käsid oma karjasel oma karja teiste rahvaste põldudel karjatada? Kas sa ei tea, et ma olen võõras sellel maal Kaanani laste seas? Miks sa siis mulle seda teed?"
40 Ja Abram tülitses selle pärast iga päev Lotiga, aga Lott ei kuulanud Aabramit ja tegi samamoodi. Ja maa elanikud tulid ja teatasid Aabramile sellest.
41 Ja Abram ütles Lotile: „Kui kaua sa oled mulle komistuskiviks maa elanikele? Ärgu olgu meie vahel enam riidu, sest me oleme sugulased!"
42 Aga ma palun sind, lahku minust! Mine vali endale paik, kus sa saad elada oma karja ja kõigega, mis sulle kuulub, aga hoia minust eemale, sina ja su pere.
43 Ja ära karda minu juurest ära minna, sest kui keegi sulle ülekohut teeb, anna mulle teada ja ma maksan temalt su kohtuasja kätte, mine ainult minu juurest ära.
44 Ja kui Abram oli Lotile kõik need sõnad rääkinud, siis Lott tõusis ja tõstis oma silmad Jordani oru poole.
45 Ja ta nägi, et kogu see paik oli hästi veega ja hea nii inimesele kui ka karjamaaks kariloomadele.
46 Ja Lott läks Aabrami juurest sinna paika ja lõi sinna oma telgi üles ning elas Soodomas ja nad olid teineteisest lahku läinud.
47 Ja Abram elas Mamre orus, mis on Hebroni juures, ja ta lõi sinna oma telgi üles ning Abram jäi sellesse paika paljudeks aastateks.

PEATÜKK 16

1 Sel ajal läkitas Eelami kuningas Kedorlaomer sõna kõigile naaberkuningatele, Sineari kuningale Nimrodile, kes oli siis tema võimu all, ja Goojimi kuningale Tidealile ja Elasari kuningale Arjokile, kellega ta oli lepingu teinud, öeldes: „Tulge minu juurde ja aidake mind, et me lööksime kõik Soodoma linnad ja nende elanikud, sest nad on minu vastu mässanud need kolmteist aastat!"
2 Ja need neli kuningat läksid üles kõigi oma leeridega, umbes kaheksasada tuhat meest, ja nad läksid niisama nagu nad olid, ja lõid maha iga mehe, keda nad oma teel kohtasid.
3 Ja viis Soodoma ja Gomorra kuningat: Adma kuningas Sinab, Seboimi kuningas Semeber, Soodoma kuningas Bera, Gomorra kuningas Bersa ja Soari kuningas Bela läksid neile vastu ja nad kõik kogunesid Siddimi orgu.
4 Ja need üheksa kuningat sõdisid Siddimi orus; ja Soodoma ja Gomorra kuningad löödi Eelami kuningate ees.
5 Ja Siddimi org oli täis lubjakarjääre ja Eelami kuningad ajasid taga Soodoma kuningaid ning Soodoma kuningad põgenesid oma laagritega ja kukkusid lubjakarjääridesse ja kõik, kes alles jäid, läksid mäele varjule ja Eelami viis kuningat tulid neile järele ja ajasid neid taga Soodoma väravateni ning nad võtsid kõik, mis Soodomas oli.
6 Ja nad rüüstasid kõik Soodoma ja Gomorra linnad ja võtsid kaasa ka Loti, Aabrami vennapoja, ja tema vara ning konfiskeerisid kõik Soodoma linnade varad ja läksid minema; ja Unik, Aabrami sulane, kes oli lahingus, nägi seda ja jutustas Aabramile kõigest, mida kuningad olid teinud Soodoma linnadega ja et Lot oli nende poolt vangi viidud.
7 Ja Abram kuulis seda ja ta tõusis koos umbes kolmesaja kaheksateistkümne mehega, kes olid koos temaga, ja ta ajas sel ööl neid kuningaid taga ja lõi nad maha, ja nad kõik langesid Aabrami ja tema meeste ees ning kedagi ei jäänud järele peale nende nelja kuninga, kes põgenesid ja läksid igaüks oma teed.
8 Ja Abram sai tagasi kogu Soodoma vara ja ta sai tagasi ka Loti ja tema vara, ta naised ja lapsed ja kõik, mis talle kuulus, nii et Lotil ei puudunud midagi.
9 Ja kui ta nende kuningate löömisest tagasi tuli, läksid tema ja ta mehed läbi Siddimi oru, kus kuningad olid omavahel sõdinud.
10 Ja Soodoma kuningas Bera ja ülejäänud mehed, kes olid koos temaga, läksid lubjakaevandustest, kuhu nad olid kukkunud, Aabramile ja tema meestele vastu.
11 Ja Jeruusalemma kuningas Adonisedek, see on Seem, läks oma meestega Aabramile ja ta rahvale vastu leiva ja veiniga ning nad jäid koos Meleki orgu.
12 Ja Adonisedek õnnistas Aabramit ja Aabram andis temale kümnise kõigest, mis ta oli toonud oma vaenlastelt saadud saagist, sest Adonisedek oli Jumala ees preester.
13 Ja kõik Soodoma ja Gomorra kuningad, kes seal olid, oma sulastega tulid Aabrami juurde ja palusid teda, et ta annaks neile tagasi nende sulased, keda ta oli vangi võtnud, ja võtaks endale kogu vara.
14 Ja Abram vastas Soodoma kuningatele, öeldes: „Nii tõesti kui elab Issand, kes on loonud taeva ja maa ning kes lunastas mu hinge kõigist viletsustest ja kes mind täna mu vaenlaste käest päästis ja nad minu kätte andis, ma ei võta teile midagi, et te homme ei saaks kiidelda, öeldes: Aabram sai rikkaks meie varast, mille ta päästis!"
15 Sest Issand, mu Jumal, kelle peale ma loodan, on mulle öelnud: „Sul ei puudu midagi, sest ma õnnistan sind kõigis su käte tegudes!"
16 Ja nüüd vaata, siin on kõik, mis sulle kuulub, võta see ja mine! Nii tõesti kui Issand elab, ei võta ma sinult ühtegi elavat hinge, ei ühtegi paela ega niiti, välja arvatud nende toidukulud, kes minuga lahingusse läksid, ja ka nende meeste osad, kes minuga koos läksid: Anari, Askoli ja Mamre, nemad ja nende mehed, samuti need, kes olid jäänud varusid valvama – nemad saavad oma osa saagist.
17 Ja Soodoma kuningad andsid Aabramile kõik, mida ta oli öelnud, ja nad käisid talle peale, et ta võtaks, mida iganes ta heaks arvas, aga ta ei tahtnud.
18 Ja ta saatis ära Soodoma kuningad ja ülejäänud mehed ning andis neile käsu Loti kohta ja nad läksid oma paikadesse.
19 Ja ka Loti, oma vennapoja, saatis ta minema koos oma varandusega ja see läks koos nendega; ja Lott naasis oma koju Soodomasse; ja Abram ja ta rahvas naasid oma koju Mamre tasandikele, mis on Hebronis.

20 Sel ajal ilmus Issand Aabramile Hebronis taas ja ütles temale: „Ära karda, su palk on minu ees väga suur! Ma ei jäta sind maha, enne kui ma olen sind paljuks teinud ja sind õnnistanud ning teen su järeltulijad taevas tähtede sarnaseks, mida ei saa mõõta ega lugeda!”
21 Ja ma annan su soole kõik need maad, mida sa oma silmaga näed, ma annan neile pärandiks igaveseks ajaks, ole ainult tugev ja ära kartke, käi minu ees ja ole laitmatu.
22 Ja Aabrami elu seitsmekümne kaheksandal aastal suri Reu, Pelegi poeg; ja kõiki Reu elupäevi oli kakssada kolmkümmend üheksa aastat; siis ta suri.
23 Ja Saarai, Harani tütar, Aabrami naine, oli neil päevil veel viljatu; ta ei toonud Aabramile poega ega tütart ilmale.
24 Ja kui ta nägi, et ta ei sünnitanud lapsi, võttis ta oma teenija Haagari, kelle vaarao oli temale andnud, ja andis ta oma mehele Aabramile naiseks.
25 Sest Haagar õppis kõiki Saarai kombeid, nõnda nagu Saarai teda õpetas, ja ta ei jäänud tema headel viisidel hätta.
26 Ja Saarai ütles Aabramile: „Vaata, siin on mu teenija Haagar, mine tema juurde, et ta tooks mu põlvedel lapsi ilmale ja et minagi tema kaudu lapsi saaksin!”
27 Ja kümne aasta möödudes, mil Aabram oli elanud Kaananimaal, see on Aabrami kaheksakümne viies eluaasta, andis Saarai temale Haagari.
28 Ja Abram kuulas oma naise Saarai häält ja võttis oma teenija Haagari; ja Abram tuli tema juurde ja Saarai jäi lapseootele.
29 Ja kui Haagar nägi, et ta oli lapseootele jäänud, rõõmustas ta väga ja ta emandat põlgas ta silmis ning ta mõtles endamisi: „Ma olen Jumala ees parem kui mu emandat Saarai, sest kõik need päevad, mis mu emandatt on olnud mu isanda juures, ei ole ta lapseootele jäänud, aga Issand on mind nii lühikese ajaga temast lapseootele pannud.”
30 Kui Saarai nägi, et Haagar oli Aabramiga lapseootele jäänud, siis Saarai kadestas oma teenijannat ja ütles endamisi: „See pole ju midagi muud, kui et ta on minust parem!”
31 Ja Saarai ütles Aabramile: „Minu ülekohus tulgu sulle! Sest kui sa palusid Issanda ees laste pärast, miks sa siis minu pärast ei palunud, et Issand annaks mulle sinult järeltulijaid?”
32 Ja kui ma Haagariga sinu juuresolekul räägin, siis ta põlgab mu sõnu, sest ta on lapseootele jäänud, ja sina ei ütle temale midagi. Issand mõistku kohut minu ja sinu vahel selle eest, mida sa mulle oled teinud!
33 Ja Aabram ütles Saaraile: „Vaata, su teenija on sinu käes, tee temaga, nagu su silmis hea on!” Ja Saarai alandas teda ja Haagar põgenes tema eest kõrbe.
34 Ja Issanda ingel leidis ta paigast, kuhu ta oli põgenenud, kaevu juurest ja ütles temale: „Ära karda, sest ma teen su soo paljuks! Sa tood ilmale poja ja paned temale nimeks Ismael. Aga nüüd mine tagasi oma emanda Saarai juurde ja alistu tema käe alla!”
35 Ja Haagar nimetas selle kaevu paiga Lahai-Roi paekaldaks; see on Kaadesi ja Beredi kõrbe vahel.
36 Ja Haagar läks tagasi oma isanda kotta ja päevade möödudes tõi Haagar Aabramile poja ilmale ning Abram pani temale nimeks Ismael; ja Abram oli kaheksakümmend kuus aastat vana, kui ta poja sündis.

PEATÜKK 17

1 Ja neil päevil, Aabrami üheksakümne esimesel eluaastal, alustasid Kittimi lapsed sõda Tubali lastega, sest kui Issand oli inimpojad maa peale pillutanud, läksid Kittimi lapsed ja asusid elama Kanoopia tasandikule ning ehitasid sinna linnu ja elasid Tibreu jõe ääres.
2 Ja Tubali lapsed elasid Toscanas ja nende piirid ulatusid Tibreu jõeni; ja Tubali lapsed ehitasid Toscanasse linna ja panid sellele nimeks Sabina oma isa Tubali poja Sabina nime järgi; ja nad elavad seal tänapäevani.
3 Ja sel ajal alustasid Kittimi lapsed sõda Tubali lastega ja Tubali lapsed löödi Kittimi laste ees ning Kittimi lapsed lasid Tubali lastest langeda kolmsada seitsekümmend meest.
4 Sel ajal vandusid Tubali lapsed Kittimi lastele, öeldes: „Te ei tohi meie seas abielluda ja ükski mees ei tohi anda oma tütart ühelegi Kittimi pojale!”
5 Sest kõik Tubali tütred olid neil päevil ilusad, sest kogu maal ei leitud siis nii ilusaid naisi kui Tubali tütred.
6 Ja kõik, kes naiste ilu üle rõõmu tundsid, läksid Tubali tütarde juurde ja võtsid neilt naisi; ja inimpojad, kuningad ja vürstid, kes naiste ilust väga rõõmu tundsid, võtsid neil päevil Tubali tütardelt naisi.
7 Ja kolme aasta möödudes, pärast seda, kui Tubali lapsed olid Kittimi lastele vandunud, et nad ei anna neile oma tütreid naisteks, läksid umbes kakskümmend meest Kittimi lastest Tubali tütreid võtma, aga nad ei leidnud ühtegi.
8 Sest Tubali lapsed pidasid kinni oma vandest mitte abielluda nendega segamini ega tahtnud oma vannet murda.
9 Ja lõikuspäevil läksid Tubali lapsed oma põldudele lõikust tegema, kui Kittimi noored mehed kogunesid ja läksid Sabina linna ning iga mees võttis Tubali tütarde seast ühe noore naise ja nad tulid oma linnadesse.
10 Ja Tubali lapsed kuulsid sellest ja läksid nendega sõdima, aga nad ei suutnud neid võita, sest mägi oli neist ülikõrge ja kui nad nägid, et nad ei suuda neid võita, pöördusid nad tagasi oma maale.
11 Aasta lõpul läksid Tubali lapsed ja palkasid umbes kümme tuhat meest lähedalasuvatest linnadest ning läksid sõtta Kittimi lastega.
12 Ja Tubali lapsed läksid Kittimi lastega sõdima, et hävitada nende maad ja neid kitsima panna, ja selles kokkupõrkes said Tubali lapsed Kittimi lastest võitu. Kittimi lapsed, nähes, et nad olid suures kitsikuses, tõstsid Tubali tütarde lapsed üles ehitatud müürile, et nad näeksid neid Tubali laste silme all.
13 Ja Kittimi lapsed ütlesid neile: „Kas te olete tulnud sõdima oma poegade ja tütardega? Kas meid ei peeta teie lihast ja luust sellest ajast kuni praeguseni?
14 Kui Tubali lapsed seda kuulsid, siis nad lakkasid sõdimast Kittimi lastega ja läksid ära.
15 Ja nad naasid oma linnadesse ja sel ajal kogunesid Kittimi lapsed ning ehitasid mere äärde kaks linna ja panid ühele nimeks Purtu ja teisele Ariza.
16 Ja Abram, Terahi poeg, oli siis üheksakümmend üheksa aastat vana.
17 Sel ajal ilmus Issand temale ja ütles temale: „Ma teen sinu ja enese vahel lepingu ja teen su järeltulijaid väga paljuks! Ja see on leping, mille ma teen sinu ja enese vahel,

et iga meessoost laps lõigatakse ümber, sina ja sinu järeltulijad pärast sind."
18 Kaheksa päeva vanuselt lõigatakse see ümber ja see leping olgu teie ihus igaveseks lepinguks.
19 Ja nüüd ei tohi su nime enam hüüda Aabramiks, vaid Aabrahamiks, ja su naist ei tohi enam hüüda Saaraiks, vaid hoopis Saaraks.
20 Sest ma õnnistan teid mõlemaid ja teen teie järeltulijaid paljuks, et teist saaks suur rahvas ja sinust põlvneksid kuningad.

PEATÜKK 18

1 Ja Aabraham tõusis ja tegi kõik, mida Jumal oli talle käskinud, ja ta võttis oma pere mehed ja raha eest ostetud ning lõikas nad ümber, nõnda nagu Issand teda oli käskinud.
2 Ja ei jäänud järele kedagi, keda ta ümber ei lõikaks, ja Aabraham ja ta poeg Ismael lõigati ümber oma eesnaha liha poolest; Ismael oli kolmteist aastat vana, kui ta eesnaha liha ümber lõigati.
3 Ja kolmandal päeval läks Aabraham oma telgist välja ja istus ukse taha, et nautida päikese kuumust oma ihuvaevas.
4 Ja Issand ilmus temale Mamre orus ja läkitas kolm oma teenivat inglit teda külastama. Ja ta istus telgi uksel. Ja ta tõstis oma silmad ja nägi, ja ennäe, kolm meest tulid kaugelt. Ja ta tõusis püsti ja jooksis neile vastu, ja ta kummardas nende ees ja viis nad oma kotta.
5 Ja ta ütles neile: „Kui ma nüüd teie silmis armu olen leidnud, siis astuge sisse ja sööge paluke leiba!" Ja ta pigistas neid ja nad astusid sisse. Ja ta andis neile vett ja nad pesid jalgu ning asetas nad telgi ukse juurde puu alla.
6 Ja Aabraham jooksis ning võttis ühe noore ja ilusa vasika, kiirustas seda tapma ja andis selle oma sulasele Elieserile valmistada.
7 Ja Aabraham tuli Saara juurde telki ning ütles temale: „Võta kähku kolm mõõtu peent jahu, sõtku ja küpseta kooke, et katta pot lihaga!" Ja Saara tegi nõnda.
8 Ja Aabraham kiirustas ning tõi nende ette võid ja piima, veise- ja lambaliha ning andis neile süüa, enne kui vasika liha oli küllalt küpsenud, ja nad sõid.
9 Ja kui nad olid söönud, ütles üks neist temale: „Ma tulen su juurde tagasi eluajal ja siis saab su naisel Saaral poeg."
10 Seejärel mehed lahkusid ja läksid oma teed paikadesse, kuhu nad olid läkitatud.
11 Neil päevil olid kõik Soodoma ja Gomorra ning kõigi viie linna elanikud Issanda vastu äärmiselt õelad ja patused ning nad ärritasid Issandat oma jäledustega ja vananesid Issanda ees jäledalt ja põlglikult ning nende õelus ja kuriteod olid neil päevil Issanda ees suured.
12 Ja neil oli oma maal väga avar org, umbes poole päeva teekonna kaugusel, ja selles olid veeallikad ning vee ümber oli palju rohtu.
13 Ja kõik Soodoma ja Gomorra elanikud läksid sinna neli korda aastas koos oma naiste ja lastega ja kõigega, mis neile kuulus, ja nad rõõmustasid seal tamburiinide ja tantsupeo saatel.
14 Ja rõõmuajal tõusid nad kõik ja haarasid kinni oma naabrite naised ja mõned ka oma naabrite neitsitütred ning nautisid neid ja iga mees nägi oma naist ja tütart naabri käes ega öelnud sõnagi.
15 Ja nad tegid nõnda hommikust õhtuni ja seejärel naasid nad koju, iga mees oma koju ja iga naine oma telki; nõnda tegid nad alati neli korda aastas.
16 Kui võõras tuli nende linnadesse ja tõi kaasa kaupa, mille ta oli ostnud, et see seal ära müüa, siis kogunesid linnade elanikud – mehed, naised ja lapsed, noored ja vanad – ning läksid mehe juurde ja võtsid jõuga tema asjad ära, andes igale mehele natuke, kuni kõik omaniku asjad, mis ta oli maale toonud, said otsa.
17 Ja kui vara omanik nendega tülitses ja ütles: „Mis töö te mulle tegite?", siis lähenesid nad ükshaaval temale ja igaüks näitas talle seda pisut, mille ta oli võtnud, ning pilkas teda, öeldes: „Ma võtsin ainult selle vähese, mille sa mulle andsid." Ja kui ta seda neilt kõigilt kuulis, tõusis ta ja lahkus nende juurest kurbuses ja hingekibeduses, mille peale nad kõik tõusid ja läksid talle järele ning ajasid ta suure lärmi ja käraga linnast välja.
18 Ja seal oli üks mees Eelami maalt, kes läks rahulikult teed mööda, istus oma eesli seljas ja kandis uhket mitmevärvilist mantlit; mantel oli nööriga eesli ümber seotud.
19 Ja mees oli teel läbi Soodoma tänava, kui päike õhtul loojus, ja ta jäi sinna ööseks jääma, aga keegi ei lasknud teda ta majja; ja sel ajal elas Soodomas üks kuri ja pahatahtlik mees, osav kurja tegema, ja tema nimi oli Hedad.
20 Ja ta tõstis oma silmad üles ja nägi teekäijat linna tänaval, ja ta astus tema juurde ning küsis: „Kust sa tuled ja kuhu sa lähed?"
21 Ja mees ütles temale: „Ma rändan Hebronist Eelamisse, kuhu ma kuulun, ja kui ma möödusin päikeseloojangust, ei lasknud keegi mul oma majja siseneda, kuigi mul oli leiba ja vett ning ka õlgi ja toitu eeslile ja mul pole millestki puudust.
22 Ja Hadad vastas ning ütles temale: „Kõik, mida sa vajad, annan mina sulle, aga tänaval sa ei tohi ööseks jääda."
23 Ja Hadad viis ta ta kotta ja võttis eeslilt nööriga kuue maha ning tõi nad oma kotta ja andis eeslile õlgi ja toitu, samal ajal kui rändur sõi ja jõi Hadadi kojas ja jäi sinna sel ööl.
24 Ja hommikul tõusis rändur vara, et oma teekonda jätkata, kui Hadad ütles talle: „Oota, lohuta oma südant leivapalaga ja siis mine!" Ja mees tegi nii; ja ta jäi tema juurde ja nad mõlemad sõid ja jõid koos päeva jooksul, mil mees tõusis, et minekule.
25 Ja Hadad ütles temale: „Vaata, päev hakkab juba õhtusse minema, parem jää terveks ööks, et su süda saaks lohutust." Ja ta käis talle peale, nii et ta jäi sinna terveks ööks, ja teisel päeval tõusis ta vara, et ära minna, kui Hadad teda käis peale, öeldes: „Lohuta oma südant leivapalaga ja siis mine!" Ja ta jäi ja sõi temaga ka teisel päeval, ja siis mees tõusis, et oma teekonda jätkata.
26 Ja Hadad ütles temale: „Vaata, päev hakkab juba õhtusse minema. Jää minu juurde su südant lohutama ja hommikul tõuse vara ning mine oma teed."
27 Ja mees ei tahtnud jääda, vaid tõusis ja saduldas oma eesli. Ja kui ta oma eeslit saduldas, ütles Hadadi naine oma mehele: „Vaata, see mees on juba kaks päeva meie juures söönud ja joonud ning pole meile midagi andnud, ja nüüd peaks ta meie juurest lahkuma midagi andmata?" Ja Hadad ütles temale: „Ole vait!"

28 Ja mees saduldas oma eesli minekuks ning palus Hadadil anda talle nööri ja mantli, et see eesli külge siduda.
29 Ja Hadad küsis temalt: „Mida sa ütled?" Ja ta vastas talle: „Mu isand, anna mulle nöör ja mitmevärviline kuue, mille sa oma kojas hoidmiseks enese juurde peitsid."
30 Ja Hadad vastas mehele, öeldes: „See on su unenäo tõlgendus: nöör, mida sa nägid, tähendab, et su eluiga pikeneb nagu nöör, ja nähes igasuguste värvidega värvitud mantlit, tähendab see, et sul saab olema viinamägi, kuhu sa istutad igasuguseid viljapuid.
31 Ja rändur vastas, öeldes: „Mitte nii, mu isand, sest ma olin ärkvel, kui ma andsin sulle nööri ja ka eri värvidest kootud mantli, mille sa eeslilt võtsid, et need mulle ära panna; ja Hadad vastas ning ütles: „Tõesti, ma olen sulle rääkinud su unenäo tähenduse ja see on hea unenägu ning see on selle tähendus."
32 Andke mulle nüüd inimpojad unenägude seletamise eest neli hõbemünti, aga ainult sinult on mul vaja kolme hõbemünti.
33 Ja mees sai Hedadi sõnadest pahaseks ja nuttis kibedasti ning viis Hedadi Soodoma kohtumõistja Seraki ette.
34 Ja mees esitas oma asja kohtunik Serakile, kelle peale Hedad vastas, öeldes: „See ei ole nii, vaid asi on nii." Ja kohtunik ütles rändurile: „See mees, Hedad, räägib sulle tõtt, sest ta on linnades kuulus unenägude täpse tõlgendamise poolest."
35 Ja mees hüüdis kohtuniku sõna peale ja ütles: „Mu isand, mitte nõnda! See oli sel päeval, kui ma andsin talle eesli seljas oleva köie ja kuue, et ta need oma kotta paneks." Ja nad vaidlesid kohtuniku ees, üks ütles: „Asi on nii!" Ja teine väitis vastupidist.
36 Ja Hadad ütles mehele: „Anna mulle neli hõberaha, mis ma küsin unenägude seletamise eest; ma ei tee allahindlust; ja anna mulle kätte nende nelja eine hind, mis sa minu majas sõid."
37 Ja mees ütles Hadadile: „Tõesti, ma maksan sulle selle eest, mis ma sinu kojas sõin, anna mulle ainult nöör ja mantel, mille sa oma kotta peitsid."
38 Ja Hadad vastas kohtuniku ees ja ütles mehele: „Kas ma ei rääkinud sulle su unenäo tähendust? Nöör tähendab, et su päevad pikenevad nagu nöör ja mantel tähendab, et sul on viinamägi, kuhu sa istutad igasuguseid viljapuid.
39 See on su unenäo õige tõlgendus. Anna mulle nüüd neli hõbemünti, mida ma tasuks vajan, sest ma ei tee sulle mingit allahindlust.
40 Ja mees nuttis Hadadi sõnade peale ja nad mõlemad tülitsesid kohtuniku ees ning kohtunik andis oma teenritele käsud, misjärel ajasid nad tormakalt majast välja.
41 Ja nad läksid ära kohtunikuga tülitsedes, kui Soodoma elanikud neid kuulsid, ja nad kogunesid nende ümber ja karjusid võõra vastu ning ajasid ta rutakalt linnast välja.
42 Ja mees jätkas oma teekonda eesli seljas kibedusega hinges, kaebides ja nuttes.
43 Ja teel olles nuttis ta selle pärast, mis temaga oli juhtunud selles korrumpeerunud Soodoma linnas.

PEATÜKK 19

1 Soodoma linnadel oli neli kohtumõistjat nelja linna kohta ja need olid nende nimed: Serak Soodoma linnas, Šarkad Gomorras, Sabnak Admas ja Menon Seboiimis.
2 Ja Aabrahami sulane Elieser pani neile teised nimed ja muutis Seraki Shakraks, Sharkadi Shakruraks, Zebnaki Kezobimiks ja Menoni Matzlodiniks.
3 Ja oma nelja kohtumõistja soovil püstitasid Soodoma ja Gomorra elanikud linnade tänavatele voodid ja kui keegi nendesse paikadesse sattus, võtsid nad ta kinni ja viisid ühte oma vooditesse ning panid ta jõuga neisse magama.
4 Ja kui ta pikali heitis, seisid kolm meest tema peatsis ja kolm jalgade juures ning mõõtsid teda voodi pikkuse järgi. Ja kui mees oli voodist lühem, siis need kuus meest venitasid teda mõlemast otsast. Ja kui ta neile hüüdis, ei vastanud nad talle.
5 Ja kui ta oli voodist pikem, tõmbasid nad voodi kaks külge mõlemast otsast kokku, kuni mees jõudis surmaväravani.
6 Ja kui ta neile ikka veel hüüdis, vastasid nad talle, öeldes: „Nõnda tehakse mehega, kes tuleb meie maale!"
7 Kui mehed kuulsid kõike seda, mida Soodoma linnade elanikud olid teinud, siis nad hoidusid sinna tulemast.
8 Ja kui nende maale tuli vaene mees, andsid nad talle hõbedat ja kulda ning kuulutasid kogu linnas välja, et talle ei antaks tükki leiba süüa. Ja kui võõras jäi sinna mõneks päevaks ja suri nälga, kuna ei saanud tükki leiba, siis tema surma korral tulid kõik linnaelanikud ja võtsid oma hõbeda ja kulla, mis nad talle olid andnud.
9 Ja need, kes tundsid ära hõbeda või kulla, mille nad talle olid andnud, võtsid selle tagasi, ja tema surma korral riisusid nad talt ka riided seljast ning kaklesid nende ümber ja see, kes oma ligimesest võitu sai, võttis need ära.
10 Pärast seda kandsid nad ta ära ja matsid kõrbepõõsaste alla; nõnda tegid nad kõigil päevadel igaühega, kes nende juurde tuli ja nende maal suri.
11 Mõne aja pärast läkitas Saara Elieseri Soodomasse Lotti vaatama ja tema käekäigu järele pärima.
12 Ja Elieser läks Soodomasse ja kohtas Soodoma meest, kes võõraga tülitses, ja Soodoma mees riisus vaese mehe riided seljast ja läks minema.
13 Ja see vaene mees hüüdis Elieseri poole ja anus tema poolehoidu selle pärast, mida Soodoma mees temaga oli teinud.
14 Ja ta ütles temale: „Miks sa nõnda teed vaese mehega, kes tuli su maale?"
15 Ja Soodoma mees vastas Elieserile ja ütles: „Kas see mees on su vend või on Soodoma rahvas sind täna kohtumõistjaks pannud, et sa sellest mehest räägid?"
16 Ja Elieser riidles Soodoma mehega vaese mehe pärast. Kui Elieser lähenes, et Soodoma mehelt vaese mehe riided ära võtta, kiirustas ta ja lõi Elieserit kiviga otsaette.
17 Ja Elieseri laubalt voolas ohtralt verd ja kui mees verd nägi, haaras ta Elieserist kinni ja ütles: „Anna mulle tasu selle halva vere eest, mis su laubal oli, sest selline on meie maal tava ja seadus."
18 Ja Elieser ütles temale: „Sa oled mind haavanud ja nõuad, et ma maksaksin sulle palka." Aga Elieser ei tahtnud Soodoma mehe sõnu kuulata.
19 Ja mees võttis kinni Elieseri ja viis ta kohtumõistmiseks Soodoma kohtumõistja Sakra juurde.
20 Ja mees rääkis kohtunikuga, öeldes: „Ma anun sind, mu isand, nõnda on see mees teinud, et ma lõin teda kiviga, nii et veri voolas tal laubalt, ja ta ei ole nõus mulle palka andma."

21 Ja kohtunik ütles Elieserile: „See mees räägib sulle tõtt, anna talle ta palk, sest see on meie maal tavapärane!" Ja Elieser kuulis kohtuniku sõnu ning tõstis kivi ja lõi kohtunikku ja kivi tabas ta laupa ja kohtuniku laubalt voolas ohtralt verd. Ja Elieser ütles: „Kui see on siis teie maal tavapärane, siis anna sellele mehele see, mis ma oleksin pidanud talle andma, sest see on sinu otsus, sina otsustasid selle."
22 Ja Elieser jättis Soodoma mehe kohtuniku hoolde ja see läks ära.
23 Ja kui Eelami kuningad olid pidanud sõda Soodoma kuningatega, vallutasid Eelami kuningad kogu Soodoma vara ja võtsid Loti koos tema varaga vangi. Ja kui Aabrahamile sellest teatati, läks ta ja pidas sõda Eelami kuningatega ning sai nende käest tagasi kogu Loti ja Soodoma vara.
24 Sel ajal sünnitas Loti naine temale tütre ja ta pani talle nimeks Paltit, öeldes: „Jumal oli päästnud tema ja kogu ta koja Eelami kuningate käest." Ja Paltit, Loti tütar, kasvas suureks ja üks Soodoma meestest võttis ta naiseks.
25 Ja üks vaene mees tuli linna elatist otsima ja jäi linna mõneks päevaks. Ja kõik Soodoma elanikud kuulutasid välja oma kombe mitte anda sellele mehele palukestki leiba süüa, enne kui ta surnult maha kukub, ja nad andsidki nii.
26 Ja Loti tütar Paltit nägi seda meest tänavatel näljasena lamamas ja keegi ei andnud talle midagi, et teda elus hoida, ja ta oli just surma äärel.
27 Ja ta hing täitus mehe pärast haletsusega ja toitis teda salaja leivaga mitu päeva ning selle mehe hing virgus ellu.
28 Sest kui ta vett tooma läks, pani ta leiva veekannu, ja kui ta jõudis paika, kus vaene mees oli, võttis ta kannu leiva ja andis talle süüa; nii ta tegi mitu päeva.
29 Ja kõik Soodoma ja Gomorra elanikud imestasid, kuidas see mees võis nii palju päevi nälga taluda.
30 Ja nad ütlesid üksteisele: „See saab olla ainult see, et ta sööb ja joob, sest ükski inimene ei suuda nii palju päevi nälga taluda ega nii kaua elada kui see mees, ilma et ta nägugi muutuks." Ja kolm meest peitsid end paika, kus vaene mees seisis, et teada saada, kes talle leiba tõi.
31 Ja Loti tütar Paltit läks sel päeval vett tooma ja pani leiba oma veekannu ning läks vaese mehe paiga juurde vett ammutama ja võttis kannu abileiba ning andis vaesele mehele ja too sõi.
32 Ja need kolm meest nägid, mida Paltith vaese mehega tegi, ja nad ütlesid talle: „Siis oled sina see, kes teda ülal pidas ja seepärast ei ole ta nälga jäänud ega välimuselt muutunud ega surnud nagu teised."
33 Ja need kolm meest läksid välja kohast, kus nad olid peidus, ja nad haarasid Paltithi ja leiva, mis oli vaese mehe käes.
34 Ja nad võtsid Paltithi ja viisid ta oma kohtunike ette ning nad ütlesid neile: „Nõnda tegi ta ja just tema varustas vaest meest leivaga, seepärast ta ei surnudki kogu selle aja; nüüd seepärast kuulutage meile, milline karistus sellele naisele meie seaduse rikkumise eest osaks saab."
35 Ja Soodoma ja Gomorra elanikud kogunesid ja süütasid linna tänaval tule ning võtsid naise ja viskasid ta tulle ja ta põletati tuhaks.
36 Ja Adma linnas oli naine, kellega nad tegid sedasama.
37 Sest üks rändur tuli Adma linna, et seal ööbida, kavatsusega hommikul koju minna, ja ta istus noore naise isa maja ukse vastas, et sinna jääda, sest päike oli loojunud, kui ta sinna paika jõudis; ja noor naine nägi teda maja ukse juures istumas.
38 Ja ta palus temalt vett juua ja naine küsis temalt: „Kes sa oled?" Ja ta vastas talle: „Ma läksin täna teele ja jõudsin siia päikeseloojangu ajal, seepärast jään siia terveks ööks ja hommikul tõusen vara ning jätkan oma teekonda."
39 Ja noor naine läks kotta ning tõi mehele leiba ja vett süüa ja juua.
40 Ja see lugu sai teatavaks Adma rahvale ja nad kogunesid ning tõid noore naise kohtunike ette, et nad mõistaksid tema üle selle teo pärast kohut.
41 Ja kohtunik ütles: „Surmaotsus peab tabama seda naist, sest ta rikkus meie seadust, ja seepärast on see otsus tema kohta.
42 Ja nende linnade rahvas kogunes ja tõi noore naise välja ning võidis teda meega pealaest jalatallani, nagu kohtunik oli otsustanud, ja nad asetasid ta mesilaspere ette, mis olid tarudes, ja mesilased lendasid tema peale ja nõelasid teda, nii et kogu ta keha paistes.
43 Ja noor naine hüüdis mesilaste pärast, aga keegi ei pööranud temale tähelepanu ega halastanud tema peale ning tema hüüded tõusid taevani.
44 Ja Issandat ärritas see ja kõik Soodoma linnade teod, sest neil oli külluslikult toitu ja nende seas valitses rahu, kuid nad ikkagi ei toetanud vaeseid ja abivajajaid ning neil päevil said nende kurjad teod ja patud Issanda ees suureks.
45 Ja Issand läkitas kaks inglit, kes olid tulnud Aabrahami kotta, et hävitada Soodom ja selle linnad.
46 Ja inglid tõusid Aabrahami telgi uksest pärast söömist ja joomist ning jõudsid õhtul Soodomasse. Ja Lott istus siis Soodoma väravas. Ja kui ta neid nägi, tõusis ta neile vastu ja kummardas maani.
47 Ja ta käis neile väga peale ja viis nad oma kotta ning andis neile toidust, mida nad sõid, ja nad jäid ööseks tema kotta.
48 Ja inglid ütlesid Lotile: „Tõuse, mine siit paigast välja, sina ja kõik, kes sulle kuuluvad, et sa ei hukkuks selle linna süüteo pärast, sest Issand hävitab selle paiga!"
49 Ja inglid haarasid kinni Loti käest ja ta naise käest ja ta laste kätest ja kõigest, mis temale kuulus, ja nad tõid ta välja ja panid ta linnadest väljapoole.
50 Ja nad ütlesid Lotile: „Pääse oma hinge eest!" Ja ta põgenes koos kõigega, mis tal oli.
51 Siis Issand sadas Soodoma ja Gomorra ja kõigi nende linnade peale taevast Issandalt väävlit ja tuld.
52 Ja ta hävitas need linnad, kogu ümbruskonna ja kõik linnade elanikud ja maapealse taimestiku; ja Loti naine Ado vaatas tagasi, et näha linnade hävitamist, sest ta tundis haledust oma tütarde pärast, kes olid jäänud Soodomasse, sest nad ei läinud temaga kaasa.
53 Ja kui ta tagasi vaatas, muutus ta soolasambaks ja on selles paigas tänapäevani.
54 Ja härjad, kes selles kohas seisid, lakkusid iga päev soola jalgaotsani ja hommikul see tärkas uuesti ning nad lakkusid seda jälle tänapäevani.
55 Ja Lott põgenes koos kahe tütrega, kes olid tema juurde jäänud, Adullami koopasse ja jäi sinna mõneks ajaks.
56 Ja Aabraham tõusis hommikul vara, et näha, mis Soodoma linnadega oli tehtud; ja ta vaatas ning ennäe, linnade suits tõusis üles otsekui ahju suits.

57 Ja Lott ja tema kaks tütart jäid koopasse ja jootsid oma isa veini ning magasid temaga, sest nad ütlesid, et maa peal pole ühtegi inimest, kes suudaks neilt seemneid kasvatada, sest nad arvasid, et kogu maa on hävinud.
58 Ja nad mõlemad magasid oma isa juures ja jäid lapseootele ning sünnitasid poegi. Vanem pani oma pojale nimeks Moab, öeldes: „Oma isast olen ma ta sigitanud; temast on moabiitide isa tänapäevani!"
59 Ja noorem pani oma pojale nimeks ka Benami; temast on saanud Ammoni laste isa tänapäevani.
60 Ja pärast seda läks Lott sealt ära oma kahe tütrega ja elas Jordani teisel pool oma kahe tütre ja nende poegadega. Ja Loti pojad kasvasid suureks ja nad läksid ning võtsid enestele naised Kaananimaalt ja neile sündisid lapsed ja nad olid viljakad ja neid sai palju.

PEATÜKK 20

1 Sel ajal teeles Aabraham Mamre orust ja jõudis vilistite maale ning elas Geraris; see oli Aabrahami kahekümne viiendal aastal Kaananimaal ja Aabrahami elu sajandal aastal, kui ta jõudis Gerarisse vilistite maale.
2 Ja kui nad maale jõudsid, ütles ta oma naisele Saarale: „Ütle igaühele, kes sinult küsib, et sa oled mu õde, et me pääseksime maa elanike kurjuse eest."
3 Ja kui Aabraham elas vilistite maal, nägid vilistite kuninga Abimeleki sulased, et Saara oli ülimalt ilus, ja nad küsisid Aabrahamilt tema kohta ning ta ütles: „Ta on mu õde!"
4 Ja Abimeleki sulased läksid Abimeleki juurde ja ütlesid: „Kaananimaalt on mees tulnud elama maale ja tal on õde, kes on väga ilus."
5 Ja Abimelek kuulis oma sulaste sõnu, kes olid tema ees Saarat kiitnud, ja Abimelek läkitas oma sulased ja need tõid Saara kuninga juurde.
6 Ja Saara tuli Abimeleki kotta ning kuningas nägi, et Saara oli ilus, ja ta meeldis talle väga.
7 Ja ta lähenes temale ning küsis temalt: „Mis mees see on, kellega sa meie maale tulid?" Ja Saara vastas ning ütles: „Ta on mu vend ja me tulime Kaananimaalt, et elada kus iganes me leiame koha."
8 Ja Abimelek ütles Saarale: „Vaata, mu maa on su ees! Paiguta oma vend ükskõik kuhu siin maal, mis sulle meeldib, ja meie kohus on ta ülendada ja asetada kõigist maa rahvastest kõrgemale, kuna ta on su vend.
9 Ja Abimelek läkitas sõna Aabrahami järele ja Aabraham tuli Abimeleki juurde.
10 Ja Abimelek ütles Aabrahamile: „Vaata, ma olen käskinud sulle osutada austust, mida sa soovid, su õe Saara pärast."
11 Ja Aabraham läks kuninga juurest ära ja kuninga saatjaskond järgnes talle.
12 Nagu õhtul, enne kui inimesed magama heidavad, istus kuningas oma troonil ja ta langes sügavasse unne ning ta lamas troonil ja magas hommikuni.
13 Ja ta nägi unes, et Issanda ingel tuli tema juurde paljastatud mõõk käes ja ingel seisis Abimeleki kohal ning tahtis teda mõõgaga tappa. Aga kuningas ehmus unes ja ütles inglile: „Mida ma olen sinu vastu pattu teinud, et sa tuled mind oma mõõgaga tapma?"
14 Ja ingel vastas ning ütles Abimelekile: „Vaata, sa sured naise pärast, kelle sa eile oma kotta tõid, sest ta on abielunaine, Aabrahami naine, kes tuli su kotta. Aga nüüd anna sellele mehele ta naine tagasi, sest ta on tema naine. Aga kui sa teda tagasi ei anna, siis tea, et sa sured tõesti, sina ja kõik, mis sulle kuulub."
15 Ja sel ööl oli vilistite maal suur kisa ja maa elanikud nägid meest seisvat paljastatud mõõk käes ja ta lõi maa elanikke mõõgaga, jah, ta jätkas nende peksmist.
16 Ja Issanda ingel lõi sel ööl kogu vilistite maad ning sel ööl ja järgmisel hommikul oli suur segadus.
17 Ja iga emakas suleti ja kõik nende viljad, ja Issanda käsi oli nende peal Saara, Aabrahami naise pärast, kelle Abimelek oli võtnud.
18 Ja hommikul tõusis Abimelek hirmunult, segaduses ja suures kartuses ning läkitas järele ja kutsus oma sulased ja jutustas neile oma unenäo ja rahvas kartis väga.
19 Ja üks mees kuninga sulaste seast vastas kuningale ja ütles: „Oo, valitseja kuningas, anna see naine tagasi ta mehele, sest too on ju tema mees, sest just nii juhtus Egiptuse kuningaga, kui see mees Egiptusesse tuli."
20 Ja ta ütles oma naise kohta: „Ta on mu õde, sest nii teeb ta, kui ta tuleb elama maale, kus ta võõrana elab."
21 Ja vaarao läkitas ja võttis selle naise naiseks, aga Issand saatis tema peale rängad nuhtlused, kuni ta naise ta mehele tagasi andis.
22 Ja nüüd, oo suveräänne kuningas, tea, mis eile öösel kogu maaga juhtus, sest seal oli väga suur ehmatus, suur valu ja nutt, ja me teame, et see oli naise pärast, kelle sa võtsid.
23 Nüüd siis andke see naine tagasi ta mehele, et meile ei juhtuks nii, nagu juhtus vaaraoga, Egiptuse kuningaga, ja tema alamatega, ja et me ei sureks; ja Abimelek kiirustas ning kutsus Saara ja Saara tuli tema ette ja ta kutsus Aabrahami ja Saara tuli tema ette.
24 Ja Abimelek küsis neilt: „Mis te olete teinud, et ütlete, et olete vend ja õde, aga mina võtsin selle naise endale naiseks?"
25 Ja Aabraham ütles: „Ma mõtlesin, et pean oma naise pärast surema." Ja Abimelek võttis lambaid ja veiseid, sulaseid ja teenijaid ning tuhat hõbeseeklit ja andis need Aabrahamile, ja Aabraham andis Saara temale tagasi.
26 Ja Abimelek ütles Aabrahamile: „Vaata, kogu maa on su ees lahti, ela seal, kus sa iganes välja valid!"
27 Ja Aabraham ja Saara, tema naine, lahkusid kuninga juurest au ja lugupidamisega ning elasid maal, nimelt Geraris.
28 Ja kõik vilistite maa elanikud ja kuninga sulased olid ikka veel valudes nuhtluse pärast, mille ingel oli neile terve öö Saara pärast peale pannud.
29 Ja Abimelek läkitas sõna Aabrahami järele ja ütles: „Palu ometi oma sulaste eest Issandat, oma Jumalat, et ta kõrvaldaks meie seast selle surelikkuse!"
30 Ja Aabraham palvetas Abimeleki ja tema alamate pärast ning Issand kuulis Aabrahami palvet ja ta tegi terveks Abimeleki ja kõik tema alamad.

PEATÜKK 21

1 Sel ajal, kui Aabraham oli elanud vilistite maal Geraris aasta ja neli kuud, külastas Jumal Saarat ja Issand pidas

teda meeles ning Saara jäi lapseootele ja tõi Aabrahamile poja ilmale.
2 Ja Aabraham pani pojale, kes temale oli sündinud ja kelle Saara temale oli ilmale toonud, nimeks Iisak.
3 Ja Aabraham lõikas oma poja Iisaki ümber, kui too kaheksa päeva vana oli, nõnda nagu Jumal oli Aabrahami käskinud teha oma järeltulijatega; ja Aabraham oli sada ja Saara üheksakümmend aastat vana, kui Iisak neile sündis.
4 Ja laps kasvas suureks ja ta võõrutati, ja Aabraham tegi suure pidusöögi päeval, mil Iisak võõrutati.
5 Ja Seem ja Eeber ja kõik maa suured inimesed ja vilistite kuningas Abimelek ja tema sulased ja Piikol, tema väepealik, tulid sööma ja jooma ning rõõmustama peol, mille Aabraham oli teinud oma poja Iisaki võõrutamise päeval.
6 Ka Terah, Aabrahami isa, ja tema vend Naahor tulid Haaranist koos kõigi omadega, sest nad rõõmustasid väga, kuuldes, et Saarale oli sündinud poeg.
7 Ja nad tulid Aabrahami juurde ning sõid ja jõid pidusöögil, mille Aabraham oli teinud Iisaki võõrutamispäeval.
8 Ja Terah ja Naahor rõõmustasid koos Aabrahamiga ning nad jäid tema juurde vilistite maale pikaks ajaks.
9 Sel ajal suri Reu poeg Serug Iisaki, Aabrahami poja, esimesel sünniaastal.
10 Serugi elupäevi oli kokku kakssada kolmkümmend üheksa aastat; siis ta suri.
11 Ja Ismael, Aabrahami poeg, oli neil päevil suureks kasvanud; ta oli neliteist aastat vana, kui Saara Iisaki Aabrahamile ilmale tõi.
12 Ja Jumal oli Aabrahami poja Ismaeliga ja ta kasvas suureks ning õppis vibu laskma ja temast sai vibulaskja.
13 Kui Iisak oli viis aastat vana, istus ta koos Ismaeliga telgi uksel.
14 Ja Ismael tuli Iisaki juurde ning istus tema vastas ja võttis vibu, tõmbas selle üles ja pani noole sisse ning kavatses Iisaki tappa.
15 Ja Saara nägi tegu, mida Ismael soovis teha oma poja Iisakiga, ja see kurvastas teda oma poja pärast väga. Ta läkitas järele ja ütles temale: „Aja minema see teenijanna ja tema poeg, sest tema poeg ei saa pärida koos minu pojaga, sest seda ta täna püüdis temaga teha.”
16 Ja Aabraham kuulas Saara häält ja tõusis hommikul vara ning võttis kaksteist leiba ja lähkri vett, mis ta andis Haagarile, ja saatis ta koos ta pojaga ära. Ja Haagar läks koos oma pojaga kõrbesse ja nad elasid Paarani kõrbes koos kõrbe elanikega. Ja Ismael oli vibulaskja ning ta elas kõrbes pikka aega.
17 Seejärel läksid tema ja ta ema Egiptusemaale ja elasid seal; ja Haagar võttis oma pojale Egiptusest naise, kelle nimi oli Meriba.
18 Ja Ismaeli naine jäi lapseootele ja sünnitas neli poega ja kaks tütart; ja Ismael läks koos oma ema ja oma naise ja lastega tagasi kõrbe.
19 Ja nad tegid enestele kõrbes telgid, milles nad elasid, ja nad jätkasid teekonda ning puhkasid siis iga kuu ja igal aastal.
20 Ja Jumal andis Ismaelile lambaid, veiseid ja telke tema isa Aabrahami pärast, ja mehel oli palju karja.
21 Ja Ismael elas kõrbetes ja telkides, rännates ja puhates pikka aega, ja ta ei näinud oma isa palet.
22 Ja mõne aja pärast ütles Aabraham oma naisele Saarale: „Ma lähen ja vaatan oma poega Ismaeli, sest ma igatsen teda näha, kuna ma pole teda ammu näinud.”
23 Ja Aabraham ratsutas ühe oma kaameli seljas kõrbesse oma poega Ismaeli otsima, sest ta oli kuulnud, et too elab kõrbes telgis koos kõigega, mis tal on.
24 Ja Aabraham läks kõrbe ja jõudis Ismaeli telgi juurde umbes keskpäeval ja küsis Ismaeli järele ning leidis Ismaeli naise telgis istumas koos oma lastega ja Ismaeli, tema meest ja ema, polnud nendega.
25 Ja Aabraham küsis Ismaeli naiselt, öeldes: „Kuhu Ismael on läinud?” Ja naine vastas: „Ta läks väljale jahile ja Aabraham oli ikka veel kaameli seljas, sest ta ei tahtnud maha tulla, nagu ta oli oma naisele Saarale vandunud, et ta kaameli seljast ei tule maha.”
26 Ja Aabraham ütles Ismaeli naisele: „Mu tütar, anna mulle pisut vett juua, sest ma olen teekonnast väsinud!”
27 Ja Ismaeli naine vastas ning ütles Aabrahamile: „Meil pole ei vett ega leiba!” Ja ta istus telgis ega pannud Aabrahami tähele ega küsinud temalt, kes ta on.
28 Aga ta peksis oma lapsi telgis ja needis neid; ja ta needis ka oma meest Ismaeli ja teotas teda; ja Aabraham kuulis Ismaeli naise sõnu oma lastele ja ta sai väga vihaseks ja oli rahulolematu.
29 Ja Aabraham hüüdis naist telgist välja enda juurde tulema ja naine tuli ning seisis Aabrahami vastas, sest Aabraham istus alles kaameli seljas.
30 Ja Aabraham ütles Ismaeli naisele: „Kui su mees Ismael koju tuleb, siis räägi temale need sõnad:
31 Üks väga vana mees vilistite maalt tuli siia sind otsima ja selline oli tema välimus ja kuju; ma ei küsinud temalt, kes ta on, ja kuna sind siin polnud, rääkis ta minuga ja ütles: Kui su mees Ismael tagasi tuleb, siis ütle talle, et see mees ütles nõnda: Kui sa koju tuled, siis pane see telginael ära, mille sa siia panid, ja löö selle asemele teine nael.
32 Ja Aabraham oli naisele kõik käsud andnud, pöördus ja läks kaameli seljas koju.
33 Ja pärast seda tuli Ismael ja ta ema jahilt ning naasis telki ja ta naine rääkis temale need sõnad,
34 Üks väga vana mees vilistite maalt tuli sind otsima ja selline oli tema välimus ja kuju; ma ei küsinud temalt, kes ta on, ja kuna sind polnud kodus, ütles ta mulle: Kui su mees koju tuleb, siis ütle temale nõnda: Pane telgilt ära nael, mille sa siia panid, ja löö selle asemele teine nael!
35 Ja Ismael kuulis oma naise sõnu ja ta teadis, et see oli ta isa ja et ta naine ei austanud teda.
36 Ja Ismael sai aru oma isa sõnadest, mis too oli oma naisele rääkinud, ja Ismael kuulas oma isa häält ning Ismael hülgas selle naise ja see läks ära.
37 Ja seejärel läks Ismael Kaananimaale ja võttis endale teise naise ning tõi ta oma telki, paika, kus ta siis elas.
38 Ja kolme aasta pärast ütles Aabraham: „Ma lähen jälle ja vaatan oma poega Ismaeli, sest ma pole teda ammu näinud.”
39 Ja ta ratsutas oma kaameli selga ning läks kõrbe ja jõudis Ismaeli telgi juurde umbes keskpäeval.
40 Ja ta küsis Ismaeli järele ja tema naine tuli telgist välja ning ütles: „Teda pole siin, mu isand, sest ta on läinud põldudele jahile ja kaameleid toitma. Ja naine ütles Aabrahamile: „Astu mu isandale telki ja söö paluke leiba, sest su hing peab teekonnast väsinud olema.”

41 Ja Aabraham ütles temale: „Ma ei peatu, sest mul on kiire oma teekonda jätkata, aga anna mulle natuke vett juua, sest mul on janu!" Ja naine kiirustas ning jooksis telki ja tõi Aabrahamile vett ja leiba, pani selle tema ette ja käis talle peale, et ta sööks, ja ta sõi ja jõi ning ta süda sai lohutust ja ta õnnistas oma poega Ismaeli.
42 Ja ta oli oma eine lõpetanud ning õnnistas Issandat ja ütles Ismaeli naisele: „Kui Ismael koju tuleb, siis ütle temale need sõnad,
43 Üks väga vana mees vilistite maalt tuli siia ja küsis sinu järele, aga sind polnud siin; ja ma tõin temale leiba ja vett ning ta sõi ja jõi ning ta süda sai lohutust.
44 Ja ta rääkis mulle need sõnad: Kui su mees Ismael koju tuleb, siis ütle temale: Su telginael on väga hea, ära pane seda telgist eemale!
45 Ja Aabraham oli naisele käsu andnud ning ratsutas koju vilistite maale; ja kui Ismael jõudis tema telki, läks ta naine talle vastu rõõmu ja heasüdamlikult.
46 Ja naine ütles temale: „Üks vana mees tuli siia vilistite maalt ja selline oli ta välimus. Ta küsis sinu järele, aga sind polnud siin. Ja ma tõin leiba ja vett ning ta sõi ja jõi ning ta süda sai lohutust.
47 Ja ta rääkis mulle need sõnad: „Kui su mees Ismael koju tuleb, siis ütle temale: Su telginael on väga hea, ära pane seda telgist eemale!"
48 Ja Ismael teadis, et see oli tema isa ja et ta naine oli teda austanud, ja Issand õnnistas Ismaeli.

PEATÜKK 22

1 Ja Ismael tõusis siis ja võttis oma naise ja lapsed ja kariloomad ja kõik, mis talle kuulus, ja ta teekondas sealt edasi ning läks oma isa juurde vilistite maale.
2 Ja Aabraham jutustas oma pojale Ismaelile kõik, mis Ismael oli teinud oma esimese naisega, kelle ta oli võtnud.
3 Ja Ismael ja tema lapsed elasid Aabrahamiga sellel maal kaua aega ja Aabraham elas vilistite maal pikka aega.
4 Ja päevad pikenesid ja jõudsid kahekümne kuue aastani; pärast seda lahkus Aabraham koos oma sulaste ja kõigega, kes talle kuulus, vilistite maalt ja kolis kaugele. Nad jõudsid Hebroni lähedale ja jäid sinna. Ja Aabrahami sulased kaevasid veekaevusid. Ja Aabraham ja kõik, kes talle kuulusid, elasid vee ääres. Ja vilistite kuninga Abimeleki sulased kuulsid teadet, et Aabrahami sulased olid kaevanud veekaevud maa piiridesse.
5 Ja nad tulid ning riidlesid Aabrahami sulastega ja röövisid neilt suure kaevu, mille nad olid kaevanud.
6 Ja vilistite kuningas Abimelek kuulis sellest loost ja tuli Aabrahami juurde koos oma väepealiku Piikoliga ja kahekümne mehega. Ja Abimelek rääkis Aabrahamiga oma sulaste pärast, aga Aabraham noomis Abimelekit kaevu pärast, mille ta sulased temalt olid röövinud.
7 Ja Abimelek ütles Aabrahamile: „Nii tõesti kui elab Issand, kes on loonud kogu maa, ei ole ma kuulnud sellest teost, mida mu sulased sinu sulastele tegid, kuni tänapäevani."
8 Ja Aabraham võttis seitse talle ja andis need Abimelekile, öeldes: „Võta need ometi minu käest tunnistuseks, et mina kaevasin selle kaevu!"
9 Ja Abimelek võttis seitse talle, keda Aabraham temale oli andnud, sest ta oli temale andnud ka palju veiseid ja veiseid, ja Abimelek vandus Aabrahamile selle kaevu pärast; seepärast ta nimetas selle kaevu Beer-Sebaks, sest seal nad mõlemad vandusid selle pärast.
10 Ja nad mõlemad tegid Beer-Sebas lepingu ning Abimelek tõusis koos oma väepealiku Piikoliga ja kõigi oma meestega ning nad naasid vilistite maale ja Aabraham ja kõik, kes temale kuulusid, elasid Beer-Sebas ja ta oli sellel maal pikka aega.
11 Ja Aabraham istutas Beer-Sebasse suure aiasalu ja tegi sellele neli väravat maa nelja ilmakaare poole ning istutas sinna viinamäe, nii et kui rändur Aabrahami juurde tuli, siis ta läks sisse igast väravast, mis oli tema teel, ja jäi sinna ning sõi ja jõi ja sai kõhu täis, ja siis läks minema.
12 Sest Aabrahami sugu oli alati avatud inimlastele, kes käisid läbi ja tagasi, kes tulid iga päev Aabrahami kotta sööma ja jooma.
13 Ja igaühele, kellel oli nälg ja kes tuli Aabrahami majja, andis Aabraham leiba, et see sööks ja jooks ning saaks kõhu täis, ja igaühele, kes tuli alasti tema majja, riietas ta riided selga, nagu ta ise valis, ja andis temale hõbedat ja kulda ning tegi temale teatavaks Issanda, kes oli ta maa peale loonud; seda tegi Aabraham kogu oma eluaja.
14 Ja Aabraham elas Beer-Sebas ja lõi oma telgi üles Hebronini.
15 Ja Aabrahami vend Naahor ja tema isa ja kõik, kes neile kuulusid, elasid Haaranis, sest nad ei tulnud koos Aabrahamiga Kaananimaale.
16 Ja Naahorile sündisid lapsed, keda temale tõi ilmale Milka, Harani tütar, Saara, Aabrahami naise õde.
17 Ja need olid nende nimed, kes temale sündisid: Uuts, Buus, Kemuel, Kesed, Haso, Pildas, Tidlaf ja Betuel, kaheksa poega; need olid Milka lapsed, keda ta ilmale tõi Naahorile, Aabrahami vennale.
18 Ja Naahoril oli liignaine nimega Reuma, ja tema tõi Naahorile ilmale Sebaki, Gakashi, Tahashi ja Maaka, kokku neli poega.
19 Ja Naahorile sündis peale tema tütarde kaksteist poega ja ka neile sündisid Haranis lapsed.
20 Ja Naahori esmasündinu Uusi lapsed olid Abi, Keref, Gadin, Melus ja nende õde Deboora.
21 Ja Buusi pojad olid Berakel, Naamat, Seva ja Madonu.
22 Ja Kemueli pojad olid Aram ja Rekob.
23 Kesedi pojad olid Anamleh, Mesai, Benon ja Jifi ning Haso pojad olid Pildas, Meki ja Oofer.
24 Ja Pildase pojad olid Arud, Hamum, Mered ja Molok.
25 Ja Tidlafi pojad olid Muusan, Kuusan ja Mutsi.
26 Betueli lapsed olid Sekar, Laaban ja nende õde Rebekka.
27 Need olid Naahori järeltulijate suguvõsad, kes neile Haaranis sündisid; Aram, Kemueli poeg, ja tema vend Rekob läksid Haaranist ära ja leidsid maal oru Eufrati jõe ääres.
28 Ja nad ehitasid sinna linna ning panid linnale nimeks Arami poja Petori nime järgi, see on Arami Naherajim tänapäevani.
29 Ja Kesedi lapsed läksid ka elama sinna, kus nad leidsid koha, ja nad läksid ning leidsid oru Sineari maa vastas ja elasid seal.
30 Ja nad ehitasid sinna enestele linna ja panid linnale nimeks Kesed oma isa nime järgi; see on maa tänapäevani Kasdim; ja Kasdim elas sellel maal ja nad olid viljakad ning neid sai üliväga palju.

31 Ja Terah, Naahori ja Aabrahami isa, läks ja võttis oma vanas eas teise naise, kelle nimi oli Pelila, ja naine jäi lapseootele ja tõi temale poja ilmale ning ta pani temale nimeks Sooba.
32 Ja Terah elas pärast Sooba sündimist kakskümmend viis aastat.
33 Ja Terah suri sel aastal, see on Iisaki, Aabrahami poja sünni kolmekümne viiendal aastal.
34 Terahi elupäevi oli kakssada viis aastat ja ta maeti Haaranisse.
35 Ja Terahi poeg Zoba elas kolmkümmend aastat ja temale sündisid Aram, Aklis ja Merik.
36 Ja Aramil, Sooba pojal, kes oli Terahi poeg, oli kolm naist ja temale sündis kaksteist poega ja kolm tütart; ja Issand andis Aramile, Sooba pojale, rikkust ja vara ning külluslikult veiseid, lambaid ja veiseid, ja mees sai väga rikkaks.
37 Ja Aram, Sooba poeg, ja ta vend ja kogu ta pere läksid teele Haaranist ja elasid seal, kus nad leidsid koha, sest nende vara oli liiga suur, et Haaranis viibida; nad ei saanud Haaranis peatuda koos oma vendade, Naahori lastega.
38 Ja Aram, Sooba poeg, läks koos oma vendadega ja nad leidsid idapoolses maas kaugel oru ning elasid seal.
39 Ja nad ehitasid sinna ka linna ja panid sellele nimeks Aram oma vanema venna nime järgi; see on Aram Sooba tänapäevani.
40 Ja Iisak, Aabrahami poeg, kasvas neil päevil üles ja tema isa Aabraham õpetas temale Issanda teed, et ta tunneks Issandat, ja Issand oli temaga.
41 Kui Iisak oli kolmkümmend seitse aastat vana, siis käis tema vend Ismael temaga telgis.
42 Ja Ismael kiitles endast Iisakile, öeldes: „Ma olin kolmteist aastat vana, kui Issand käskis mu isal meid ümber lõigata, ja ma tegin Issanda sõna järgi, mis ta mu isale rääkis, ja ma andsin oma hinge Issandale ega rikkunud tema sõna, mis ta mu isale oli käskinud.
43 Ja Iisak vastas Ismaelile ja ütles: „Miks sa mulle hoopled selle väikese tükiga oma ihust, mille sa oma ihust võtsid, mille kohta Issand sulle käskis?"
44 Nii tõesti kui Issand elab, mu isa Aabrahami Jumal, kui Issand peaks ütlema mu isale: Võta nüüd oma poeg Iisak ja too temale minu ette ohvriand!, siis ma ei keelduks, vaid võtaksin selle rõõmuga vastu.
45 Ja Issand kuulis sõna, mis Iisak Ismaelile rääkis, ja see oli Issanda silmis hea ning ta mõtles Aabrahami selles asjas proovile panna.
46 Ja saabus päev, mil Jumala pojad tulid ja asusid Issanda ette, ja ka Saatan tuli koos Jumala poegadega Issanda ette.
47 Ja Issand küsis Saatanalt: „Kust sa tuled?" Ja Saatan vastas Issandale ning ütles: „Maad mööda rännanud ja seal rändamast."
48 Ja Issand küsis Saatanalt: „Mis on sinu sõna mulle kõigi maa laste kohta?" Ja Saatan vastas Issandale ning ütles: „Ma olen näinud kõiki maa lapsi, kes sind teenivad, ja nad peavad sind meeles, kui nad sinult midagi nõuavad."
49 Ja kui sa annad neile seda, mida nad sinult nõuavad, istuvad nad mugavalt ja hülgavad su ega mäleta sind enam.
50 Kas sa oled näinud Aabrahami, Terahi poega, kellel alguses polnud lapsi ja kes teenis sind ning püstitas sulle altareid kõikjal, kuhu ta tuli, ja ta tõi nende peale ohvreid ning kuulutas sinu nime pidevalt kõigile maa lastele?
51 Ja nüüd, kus temale on sündinud ta poeg Iisak, on ta su maha jätnud ja on teinud suure peo kõigile maa elanikele, aga Issanda on ta unustanud.
52 Sest kõige selle keskel, mida ta on teinud, ei toonud ta sulle ohvriandi: ei põletusohvrit ega tänuohvrit, ei härga, talle ega kitse kõigist neist, keda ta tappis päeval, mil ta poeg võõrutati.
53 Isegi oma poja sünnist kuni praeguseni, kui ta oli kolmkümmend seitse aastat vana, ei ehitanud ta su ette altarit ega toonud sulle ohvriandi, sest ta nägi, et sa andsid sulle, mida ta sinu ees palus, ja seepärast ta jättis su maha.
54 Ja Issand ütles Saatanale: „Kas sa oled nõnda tähele pannud mu sulast Aabrahami? Sest maa peal ei ole kedagi tema sarnast – vaga ja õiglast meest minu ees, kes kardab Jumalat ja väldib kurja. Nii tõesti kui ma elan, kui ma ütleksin temale: Too oma poeg Iisak minu ette!, ei keelaks ta teda mulle, veel vähem siis, kui ma käsiksin tal tuua mu ees põletusohvri oma lammastest või veistest."
55 Ja Saatan vastas Issandale ning ütles: „Räägi ometi Aabrahamiga, nagu sa oled öelnud, ja sa näed, kas ta täna ei astu üle ega hülga su sõnu!"

PEATÜKK 23

1 Sel ajal tuli Issanda sõna Aabrahamile ja ta ütles temale: „Aabraham!" Ja ta vastas: „Siin ma olen!"
2 Ja ta ütles temale: „Võta nüüd oma poeg, su ainus poeg, keda sa armastad, Iisak, ja mine Morija maale ning ohverda ta seal põletusohvriks ühel neist mägedest, mis sulle näidatakse, sest seal sa näed pilve ja Issanda auhiilgust."
3 Ja Aabraham mõtles endamisi: „Kuidas ma peaksin oma poja Iisaki lahutama ta emast Saarast ja teda Issanda ette põletusohvriks tooma?"
4 Ja Aabraham läks telki ja istus oma naise Saara ette ning rääkis temale need sõnad,
5 Mu poeg Iisak on suureks kasvanud ja ta pole mõnda aega õppinud oma Jumala teenimist. Nüüd homme lähen ja toon ta Seemi ja ta poja Eeberi juurde ning seal õpib ta Issanda teid, sest need õpetavad teda tundma Issandat ja teadma, et kui ta pidevalt Issanda ees palvetab, siis ta vastab talle; seepärast ta seal teab, kuidas teenida Issandat, oma Jumalat.
6 Ja Saara ütles: „Sa oled hästi rääkinud! Mine, mu isand, ja tee temaga nõnda, nagu sa oled öelnud, aga ära vii teda minust väga kaugele ja ära lase tal seal liiga kaua viibida, sest mu hing on seotud tema hingega."
7 Ja Aabraham ütles Saarale: „Mu tütar, palvetagem Issanda, meie Jumala poole, et ta teeks meile head!"
8 Ja Saara võttis oma poja Iisaki ja see jäi terveks ööks tema juurde; ja Saara suudles ja kallistas teda ning andis talle juhiseid hommikuni.
9 Ja ta ütles temale: „Oo, mu poeg, kuidas saab mu hing sinust lahku minna?" Ja ta ikka veel suudles ja kallistas teda ning andis Aabrahamile tema kohta juhiseid.
10 Ja Saara ütles Aabrahamile: „Oh mu isand, ma ometi hoia oma poega ja pane oma silmad tema peale, sest mul ei ole teist poega ega tütart peale tema!"
11 Ära jäta teda maha! Kui tal on nälg, anna talle leiba ja kui tal on janu, anna talle vett juua; ära lase tal jalgsi minna ega lase tal päikese käes istuda!

12 Ära lase teda üksi teed mööda minna ja ära sunni teda tegema kõike, mida ta soovib, vaid tee temaga nii, nagu ta sulle ütleb.
13 Ja Saara nuttis Iisaki pärast kibedasti terve öö ja andis temale juhiseid hommikuni.
14 Ja hommikul valis Saara majas olevate riiete hulgast, mis Abimelek temale oli andnud, ühe väga peene ja ilusa kuue.
15 Ja ta riietas oma poja Iisaki selga ja pani talle turbani pähe ja kinnitas turbani ülaossa vääriskivi ning andis neile teemoona ja nad läksid välja. Ja Iisak läks koos oma isa Aabrahamiga ja mõned nende sulased saatsid neid, et neid teelt ära saata.
16 Ja Saara läks koos nendega välja ja saatis neid teel, et neid ära saata, ja nad ütlesid talle: „Minge tagasi telki!"
17 Ja kui Saara kuulis oma poja Iisaki sõnu, nuttis ta kibedasti ja ta mees Aabraham nuttis koos temaga ja nende poeg nuttis koos nendega väga; ka need, kes nendega kaasas käisid, nutsid väga.
18 Ja Saara haaras kinni oma pojast Iisakist, hoidis teda oma käte vahel ja embas teda ning nuttis koos temaga. Ja Saara ütles: „Kes teab, kas ma pärast tänast päeva sind enam näen?"
19 Ja nad nutsid ikka veel üheskoos, Aabraham, Saara ja Iisak, ja kõik, kes neid teel saatsid, nutsid koos nendega. Seejärel pöördus Saara oma poja juurest ära, nuttes kibedasti, ja kõik ta sulased ja teenijannad tulid koos temaga telki tagasi.
20 Ja Aabraham läks koos oma poja Iisakiga teda ohvrianniks tooma Issanda ette, nõnda nagu Ta teda oli käskinud.
21 Ja Aabraham võttis enesega kaasa kaks noort meest, Haagari poja Ismaeli ja oma sulase Elieseri, ja nad läksid koos nendega. Ja kui nad teed mööda käisid, rääkisid noored mehed iseeneses need sõnad,
22 Ja Ismael ütles Elieserile: „Nüüd läheb mu isa Aabraham koos Iisakiga, et viia ta Issandale põletusohvriks, nõnda nagu ta teda on käskinud."
23 Nüüd, kui ta tagasi tuleb, annab ta mulle kõik, mis tal on, pärimiseks pärast teda, sest mina olen tema esmasündinu.
24 Ja Elieser vastas Ismaelile ning ütles: „Aabraham hülgas tõesti su koos su emaga ja vandus, et sina ei päri midagi kõigest, mis tal on, ja kellele ta annab kõik, mis tal on, ja kõik oma varad, kui mitte mulle, oma sulasele, kes on olnud ustav oma kojas, kes on teda teeninud ööd ja päevad ning on teinud kõike, mida ta minult soovis? Mulle pärandab ta oma surmas kõik, mis tal on.
25 Ja kui Aabraham oma poja Iisakiga teed käis, tuli Saatan ja ilmus Aabrahamile väga vana mehe näol, alandliku ja kahetseva vaimuga. Ja ta lähenes Aabrahamile ning ütles temale: „Kas sa oled rumal või jõhker, et sa täna oma ainsale pojale seda teed?"
26 Sest Jumal andis sulle poja su viimsel ajal, su vanas eas, ja kas sa lähed ja tapad ta täna, sellepärast et ta ei teinud vägivalda, ja kas sa lased oma ainsa poja hinge maalt hukkuda?
27 Kas sa ei tea ja saa aru, et see asi ei saa olla Issandalt? Sest Issand ei saa teha inimesele maa peal niisugust kurja, et ta ütleb talle: „Mine tapa oma laps ära!"
28 Ja Aabraham kuulis seda ja teadis, et see oli Saatana sõna, kes püüdis teda Issanda teelt kõrvale juhtida, aga Aabraham ei tahtnud kuulata Saatana häält ja Aabraham noomis teda, nii et ta läks ära.
29 Ja Saatan pöördus tagasi ja tuli Iisaki juurde; ja ta ilmus Iisakile noore mehe näol, ilusa ja hea välimusega.
30 Ja ta lähenes Iisakile ning ütles temale: „Kas sa ei tea ja saa aru, et su vana rumal isa viib sind täna ilmaasjata tapale?"
31 Ja nüüd, mu poeg, ära kuula teda ega pööra talle tähelepanu, sest ta on rumal vanamees, ja ära lase oma kallil hingel ja ilusal kujul maalt kaduda.
32 Ja Iisak kuulis seda ja ütles Aabrahamile: „Kas sa kuulsid, mu isa, mida see mees rääkis? Just nõnda ta rääkis."
33 Ja Aabraham vastas oma pojale Iisakile ja ütles temale: „Hoidu temast ja ära kuula tema sõnu ega pane teda tähele, sest ta on Saatan, kes püüab meid täna Jumala käskudest kõrvale juhtida."
34 Ja Aabraham noomis ikka veel Saatanat ja Saatan läks nende juurest ära, ja nähes, et ta ei suutnud neid võita, peitis ta end nende eest ära ja läks ning möödus teel nende eest; ja ta muutis end teel suureks ojaks, ja Aabraham, Iisak ja tema kaks noormeest jõudsid sellesse kohta ja nad nägid oja, suurt ja võimsat nagu võimsad veed.
35 Ja nad sisenesid ojasse ja läksid sellest läbi ning vesi ulatus alguses nende jalgadeni.
36 Ja nad läksid ojas sügavamale ja vesi ulatus neile kaelani ja nad kõik kartsid vee pärast; ja kui nad oja üle läksid, tundis Aabraham selle koha ära ja teadis, et seal polnud varem vett.
37 Ja Aabraham ütles oma pojale Iisakile: „Ma tean seda paika, kus ei olnud oja ega vett, ja nüüd teeb Saatan seda kõike meiega, et meid täna Jumala käskudest kõrvale juhtida."
38 Ja Aabraham noomis teda ning ütles talle: „Issand sõidelgu sind, Saatan! Tagane meie juurest, sest me käime Jumala käskude järgi!"
39 Ja Saatan ehmus Aabrahami hääle peale ja läks nende juurest ära ning paik muutus jälle kuivaks maaks, nagu see enne oli olnud.
40 Ja Aabraham läks koos Iisakiga paika, millest Jumal temale oli rääkinud.
41 Ja kolmandal päeval tõstis Aabraham oma silmad üles ja nägi kaugelt paika, millest Jumal temale oli rääkinud.
42 Ja temale ilmus tulesammas, mis ulatus maast taevani, ja mäe kohal oli auhiilguse pilv ning pilves oli näha Issanda auhiilgust.
43 Ja Aabraham ütles Iisakile: „Mu poeg, kas sina näed sellel mäel, mida me kaugelt näeme, sedasama, mida mina sellel näen?"
44 Ja Iisak vastas ning ütles oma isale: „Ma näen, ennäe, tulesammas ja pilv ja Issanda auhiilgus on näha pilve peal!"
45 Ja Aabraham teadis, et ta poeg Iisak oli Issanda ees meelepärane põletusohvriks.
46 Ja Aabraham ütles Elieserile ja ta pojale Ismaelile: „Kas teiegi näete seda, mida meie näeme kaugel mäel?"
47 Ja nad vastasid ning ütlesid: „Me ei näe midagi muud kui teisi maa mägesid." Ja Aabraham teadis, et Issand ei ole neid heaks kiitnud, et nad nendega läheksid, ja Aabraham ütles neile: „Jääge siia eesli juurde, kuni mina ja

mu poeg Iisak läheme sinna mäele ja kummardame seal Issanda ees ja siis tuleme teie juurde tagasi."
48 Ja Elieser ja Ismael jäid sinna paika, nõnda nagu Aabraham oli käskinud.
49 Ja Aabraham võttis põletusohvri puud ja pani need oma pojale Iisakile selga; ja ta võttis tule ja noa ning nad mõlemad läksid sinna paika.
50 Ja kui nad olid minemas, ütles Iisak oma isale: „Vaata, ma näen tuld ja puid, aga kus on siis tall, kes peab olema põletusohvriks Issanda ees?"
51 Ja Aabraham vastas oma pojale Iisakile ja ütles: „Issand on valinud sinu, mu poja, täiuslikuks põletusohvriks talle asemel."
52 Ja Iisak ütles oma isale: „Ma teen kõik, mis Issand sulle on öelnud, rõõmu ja hea südamega."
53 Ja Aabraham ütles taas oma pojale Iisakile: „Kas su südames on mõni mõte või nõu selle kohta, mis ei ole kohane? Räägi mulle ometi, mu poeg, oh mu poeg, ära varja seda minu eest!"
54 Ja Iisak vastas oma isale Aabrahamile ja ütles temale: „Oo mu isa, nii tõesti kui Issand elab ja nii tõesti kui su hing elab, ei ole mu südames midagi, mis paneks mind kalduma paremale või vasakule sõnast, mis ta sulle on rääkinud.
55 Ei mu jäse ega lihas ole selle peale liikunud ega liigutanud, ja mu südames pole selle kohta ühtegi mõtet ega kurja nõu.
56 Aga mina olen selles asjas rõõmus ja rõõmsa südamega ning ütlen: „Õnnistatud olgu Issand, kes täna on mind valinud enda ees põletusohvriks!"
57 Ja Aabraham rõõmustas väga Iisaki sõnade üle ja nad läksid ning jõudsid koos sellesse paika, millest Issand oli rääkinud.
58 Ja Aabraham lähenes, et sinna altarit ehitada, ja Aabraham nuttis, ja Iisak võttis kive ja mörti, kuni nad altari ehitamise lõpetasid.
59 Ja Aabraham võttis puud ja asetas need altarile, mille ta oli ehitanud.
60 Ja ta võttis oma poja Iisaki ja sidus ta kinni, et asetada ta altari puudele ja tappa ta põletusohvriks Issanda ees.
61 Ja Iisak ütles oma isale: „Seo mind kõvasti kinni ja aseta mind altarile, et ma ei pöörduks ega liiguks ega murduks noa jõu alt oma ihule ega rüvetaks põletusohvrit!" Ja Aabraham tegi nõnda.
62 Ja Iisak ütles ikka veel oma isale: „Oo, mu isa, kui sa oled mind tapnud ja ohvriks põletanud, siis võta enesega kaasa see, mis mu tuhast alles jääb, ja vii see mu emale Saarale ning ütle temale: See on Iisaki magus lõhn; aga ära ütle talle seda, kui ta peaks istuma kaevu lähedal või mõnel kõrgel kohal, et ta oma hinge minu järele ei heidaks ja ei sureks.
63 Ja Aabraham kuulis Iisaki sõnu ja ta tõstis häält ning nuttis, kui Iisak need sõnad rääkis; ja Aabrahami pisarad voolasid ta poja Iisaki peale ja Iisak nuttis kibedasti ning ütles oma isale: „Kiirusta, mu isa, ja tee minuga Issanda, meie Jumala tahtmist, nõnda nagu Ta sind on käskinud!"
64 Ja Aabrahami ja Iisaki südamed rõõmustasid selle asja üle, mida Issand neile oli käskinud; aga silmad nutsid kibedasti, süda aga rõõmustas.
65 Ja Aabraham sidus oma poja Iisaki kinni ja asetas ta altarile puude peale; ja Iisak sirutas oma kaela altarile oma isa ette; ja Aabraham sirutas oma käe, et võtta nuga ja tappa oma poeg põletusohvriks Issanda ees.
66 Sel ajal tulid halastuse inglid Issanda ette ja rääkisid temaga Iisaki kohta, öeldes:
670 Issand, Sina oled halastav ja kaastundlik Kuningas kõige üle, mis Sa oled loonud taevas ja maa peal, ja Sa toetad neid kõiki; anna seepärast lunaraha ja lunastus oma sulase Iisaki asemel ning halasta ja halasta Aabrahami ja tema poja Iisaki peale, kes täna täidavad Sinu käske.
68 Kas sa oled näinud, Issand, kuidas su sulane Aabrahami poeg Iisak on seotud tapale nagu loom? Süttigu siis su halastus nende vastu, Issand!
69 Sel ajal ilmus Issand Aabrahamile ja hüüdis teda taevast ning ütles temale: „Ära pane oma kätt poisi külge ja ära tee temale midagi, sest nüüd ma tean, et sa kardad Jumalat, tehes seda tegu ja mitte keelates mulle oma poega, oma ainsat poega."
70 Ja Aabraham tõstis oma silmad üles ja nägi, ja ennäe, üks jäär oli sarvipidi võsasse kinni jäänud; see oli see jäär, kelle Issand Jumal oli loonud maa peale sel päeval, mil ta tegi maa ja taeva.
71 Sest Issand oli selle jäära sel päeval ette valmistanud põletusohvriks Iisaki asemel.
72 Ja see jäär lähenes Aabrahami poole, kui Saatan haaras temast kinni ja mässis ta sarved tihnikusse, et ta ei saaks Aabrahami poole läheneda ja Aabraham võiks tema poja tappa.
73 Ja Aabraham, nähes jäära enda poole lähenemas ja Saatanat teda kinni pidamas, võttis ta ja viis altari ette ja päästis lahti oma poja Iisaki köidikutest ning pani jäära tema asemele ja Aabraham tappis jäära altaril ning tõi selle ohvrianniks oma poja Iisaki asemel.
74 Ja Aabraham piserdas jäära verd altarile ja hüüdis ning ütles: „See on minu poja asemel ja loetagu see täna Issanda ees minu poja vereks!"
75 Ja kõige selle kohta, mida Aabraham sel korral altari juures tegi, hüüdis ta ja ütles: „See on minu poja asemel ja loetagu see täna Issanda ees minu poja asemele!" Ja Aabraham lõpetas kogu teenistuse altari juures ja teenistus võeti Issanda ees vastu ning seda loeti Iisaki teenistuseks; ja Issand õnnistas Aabrahami ja tema järglasi sel päeval.
76 Ja Saatan läks Saara juurde ja ilmus talle vana mehe näol, kes oli väga alandlik ja tasane, ja Aabraham oli alles Issanda ees põletusohvriga hõivatud.
77 Ja ta ütles temale: „Kas sa ei tea kõike seda tööd, mida Aabraham täna oma ainsa pojaga tegi? Sest ta võttis Iisaki ja ehitas altari ning tappis ta ja viis ta altarile ohvriks. Ja Iisak nuttis ja nuttis oma isa ees, aga isa ei vaadanud tema poole ega halastanud tema peale.
78 Ja Saatan kordas neid sõnu ja läks tema juurest ära, ja Saara kuulis kõiki Saatana sõnu ja kujutas teda ette kui vana meest inimpoegade seast, kes olid olnud koos tema pojaga ja olid tulnud ja talle neid asju rääkinud.
79 Ja Saara tõstis häält ja nuttis ning kisendas kibedasti oma poja pärast; ja ta heitis maha ja puistas tolmu pähe ning ütles: „Oo mu poeg, mu poeg Iisak, oh, et mina täna sinu asemel surnud oleksin!" Ja ta nuttis edasi ja ütles: „See teeb mulle sinu pärast haiget, oo mu poeg, mu poeg Iisak, oh, et mina täna sinu asemel surnud oleksin!"
80 Ja ta nuttis ikka veel ja ütles: „See teeb mulle sinu pärast haiget pärast seda, kui ma sind üles kasvatasin ja

üles tõin. Nüüd on mu rõõm sinu pärast muutunud leinaks, sest mina igatsesin sind ja hüüdsin ning palusin Jumala poole, kuni ma sind üheksakümneaastasena ilmale tõin. Aga nüüd oled sa täna teeninud noa ja tule ohvriks."
81 Aga ma lohutan ennast sinuga, mu poeg, et see on Issanda sõna, sest sa täitsid oma Jumala käsku; sest kes saab üle astuda meie Jumala sõnast, kelle käes on iga elava olendi hing?
82 Sina oled õiglane, Issand, meie Jumal, sest kõik sinu teod on head ja õiged; sest minagi rõõmustan sinu sõna üle, mille sa käskisid, ja kuigi mu silm nutab kibedasti, rõõmustab mu süda.
83 Ja Saara pani oma pea ühe oma teenijanna sülle ja jäi tardunuks nagu kivi.
84 Seejärel ta tõusis ja käis ringi küsitlemas, kuni jõudis Hebronisse; ja ta küsitles kõigilt, keda ta teel kohtas, aga keegi ei osanud talle öelda, mis ta pojaga juhtus.
85 Ja ta tuli oma teenijannade ja meesteenijatega Kireat-Arbasse, see on Hebronisse, ja ta küsis oma poja kohta ning jäi sinna, samal ajal kui ta saatis mõned oma teenijatest otsima, kuhu Aabraham oli läinud Iisakiga; nad läksid teda otsima Seemi ja Eeberi kojas, aga nad ei leidnud teda, ja nad otsisid üle kogu maa, aga teda polnud seal.
86 Ja vaata, Saatan tuli Saara juurde vana mehe kujul ja ta tuli ning seisis tema ees ja ütles talle: „Ma valetasin sulle, sest Aabraham ei tapnud oma poega ja too ei ole surnud; ja kui Saara seda sõna kuulis, oli tema rõõm oma poja pärast nii ülimalt äge, et ta hing kustus rõõmust; ta suri ja koristati oma rahva juurde.
87 Ja kui Aabraham oli oma teenistuse lõpetanud, naasis ta koos oma poja Iisakiga oma noorte meeste juurde ja nad tõusid ning läksid koos Beer-Sebasse ja tulid koju.
88 Ja Aabraham otsis Saarat, aga ei leidnud teda, ja ta päris tema kohta ning nad ütlesid temale: „Ta läks Hebronini teid mõlemaid otsima, kuhu te olite läinud, sest nõnda oli talle teatatud."
89 Ja Aabraham ja Iisak läksid tema juurde Hebronisse ja kui nad leidsid, et ta oli surnud, tõstsid nad oma hääli ja nutsid kibedasti tema pärast; ja Iisak langes oma ema näo peale ja nuttis tema pärast ning ütles: „Oo mu ema, mu ema, kuidas sa oled mu maha jätnud ja kuhu sa oled läinud? Oo kuidas, kuidas sa oled mu maha jätnud!"
90 Ja Aabraham ja Iisak nutsid väga ja kõik nende sulased nutsid koos nendega Saara pärast ning nad leinasid teda suure ja raske leinaga.

PEATÜKK 24

1 Saara elas sada kakskümmend seitse aastat ja Saara suri; ja Aabraham tõusis oma surnu juurest, et otsida matmispaika oma naise Saara matmiseks; ja ta läks ja rääkis hetiitidega, maa elanikega, öeldes:
2 Ma olen võõras ja majaline sinu juures sinu maal; anna mulle oma maal pärisosa ja matmispaik, et ma saaksin matta oma surnud enese ees.
3 Ja hetiid ütlesid Aabrahamile: „Vaata, maa on su ees! Matta oma surnu meie valitud haudadesse, sest ükski ei keela sul oma surnut matmast!"
4 Ja Aabraham ütles neile: „Kui te olete sellega nõus, siis minge ja paluge minu eest Efronit, Sookari poega, et ta annaks mulle Makpela koopa, mis on tema välja servas, ja ma ostan selle temalt ükskõik kui palju ta selle eest soovib."
5 Ja Efron elas hetiitide seas ja nad läksid ning kutsusid ta. Ja ta tuli Aabrahami ette. Ja Efron ütles Aabrahamile: „Vaata, kõik, mida sa palud, teeb su sulane." Ja Aabraham vastas: „Ei, aga ma ostan selle koopa ja põllu, mis sul on, hinna eest, et see saaks sulle igaveseks pärandhauaks."
6 Ja Efron vastas ning ütles: „Vaata, väli ja koobas on su ees, anna, mida iganes sa himustad!" Ja Aabraham ütles: „Ma ostan need sinu käest ja nende käest, kes su linna väravast sisse lähevad, ja sinu järeltulijate käest igaveseks ainult täishinna eest."
7 Ja Efron ja kõik ta vennad kuulsid seda ja Aabraham kaalus Efronile nelisada hõbeseeklit Efroni ja kõigi ta vendade käes; ja Aabraham kirjutas selle tehingu, ja ta kirjutas selle üles ja tunnistas seda nelja tunnistaja ees.
8 Ja need on tunnistajate nimed: Amigal, hetiit Abisna poeg, Adikorom, hiivlane Asunaki poeg, Abdon, gomerlane Akirami poeg, Bakdil, siidonlane Abudisi poeg.
9 Ja Aabraham võttis osturaamatu ja pani selle oma varakambrisse; ja need on sõnad, mis Aabraham raamatusse kirjutas, nimelt:
10 et koobas ja väli, mille Aabraham ostis hetiiti Efronilt ja tema soolt ja neilt, kes tema linnast välja läksid, ja nende soolt igaveseks, olgu ostetud Aabrahamile ja tema soole ja neile, kes tema ihust lähtuvad, pärandhauaks igaveseks; ja ta pani sellele pitseri ja kinnitas seda tunnistajate ees.
11 Ja väli ja koobas, mis seal oli, ja kogu see paik anti Aabrahamile ja tema järeltulijatele hetiitide seast; vaata, see on Mamre kohal Hebronis, mis on Kaananimaal.
12 Pärast seda mattis Aabraham oma naise Saara sinna ja see paik ning kõik selle piirid said Aabrahamile ja tema soole pärandhauaks.
13 Ja Aabraham mattis Saara pidulikult, nagu kuningate matustel kombeks, ja ta maeti väga peentes ja ilusates riietes.
14 Ja tema puurkambris olid Seem ja tema pojad Eeber ja Abimelek, samuti Anar, Askol ja Mamre ning kõik maa suurnikud järgnesid tema puurkambrile.
15 Saara elupäevi oli sada kakskümmend seitse aastat ja ta suri. Ja Aabraham pidas suure ja raske leinapeo ning viis läbi leinatalitusi seitse päeva.
16 Ja kõik maa elanikud lohutasid Aabrahami ja ta poega Iisakit Saara pärast.
17 Ja kui nende leinapäevad olid möödunud, saatis Aabraham oma poja Iisaki ära ja see läks Seemi ja Eeberi majja, et õppida Issanda teid ja tema juhiseid, ja Aabraham jäi sinna kolmeks aastaks.
18 Sel ajal tõusis Aabraham koos kõigi oma sulastega ja nad läksid tagasi koju Beer-Sebasse; ja Aabraham ja kõik ta sulased jäid Beer-Sebasse.
19 Ja aasta lõppedes suri vilistite kuningas Abimelek; ta oli surres sada üheksakümmend kolm aastat vana; ja Aabraham läks oma rahvaga vilistite maale ja nad lohutasid kogu kodakondsust ja kõiki ta sulaseid; seejärel pöördus ta ja läks koju.
20 Ja pärast Abimeleki surma võtsid Gerari rahvas tema poja Benmalichi, kes oli kõigest kaheteistkümneaastane, ja panid ta oma isa asemele magama.
21 Ja nad panid temale nimeks Abimelek ta isa nime järgi, sest nõnda oli neil Geraris kombeks teha; ja Abimelek sai

kuningaks oma isa Abimeleki asemel ning istus tema troonile.
22 Ja ka Lott, Harani poeg, suri neil päevil, Iisaki elu kolmekümne üheksandal aastal; ja kõiki Loti elupäevi oli sada nelikümmend aastat; siis ta suri.
23 Ja need olid Loti lapsed, kes temale sündisid ta tütarde poolt: esimese tütre nimi oli Moab ja teise nimi oli Benami.
24 Ja Loti kaks poega läksid ja võtsid enestele naised Kaananimaalt ning sünnitasid neile lapsi. Ja Moabi lapsed olid Ed, Mayon, Tarsus ja Kanvil, neli poega; need on Moabi laste isad tänapäevani.
25 Ja kõik Loti laste suguvõsad läksid elama kõikjale, kuhu nad iganes sattusid, sest nad olid viljakad ja said väga palju.
26 Ja nad läksid ja ehitasid enestele linnu maale, kus nad elasid, ja nad panid linnadele, mis nad ehitasid, oma nimede järgi nimed.
27 Ja Naahor, Terahi poeg, Aabrahami vend, suri neil päevil Iisaki neljakümnendal eluaastal; ja Naahori elupäevi oli kokku sada seitsekümmend kaks aastat; ta suri ja maeti Haaranisse.
28 Kui Aabraham kuulis, et ta vend oli surnud, siis ta kurvastas väga ja leinas oma venda kaua päevi.
29 Ja Aabraham kutsus oma ülemteenri Elieseri, et see annaks talle korraldusi oma koja kohta; ja see tuli ning seisis tema ees.
30 Ja Aabraham ütles temale: „Vaata, ma olen vana ega tea oma surmapäeva, sest ma olen elatanud. Aga nüüd tõuse püsti, mine välja ja ära võta mu pojale naist siit paigast ja sellelt maalt kaananlaste tütarde hulgast, kelle keskel me elame!"
31 Aga mine minu maale ja minu sünnikohta ning võta sealt mu pojale naine! Ja Issand, taeva ja maa Jumal, kes mind võttis mu isakojast ja tõi mind siia paika ning ütles mulle: „Sinu soole annan selle maa pärandiks igaveseks!", läkitab oma ingli sinu ees ja laseb su teekonnal korda minna, et sa saaksid mu pojale naise minu perekonnast ja mu isakojast.
32 Ja sulane vastas oma isandale Aabrahamile ja ütles: „Vaata, ma lähen sinu sünnikohta ja su isakotta ning võtan sealt su pojale naise. Aga kui naine ei taha mulle sellele maale järgneda, kas ma peaksin siis su poja viima tagasi su sünnimaale?"
33 Ja Aabraham ütles temale: „Hoia, et sa mu poega siia tagasi ei too, sest Issand, kelle palge ees ma olen käinud, läkitab oma ingli su eele ja laseb su teekonna korda minna!"
34 Ja Elieser tegi nõnda, nagu Aabraham teda käskis, ja Elieser vandus oma isandale Aabrahamile selles asjas; ja Elieser tõusis ja võttis kümme kaamelit oma isanda kaamelitest ja kümme meest oma isanda sulaste hulgast ning nad tõusid ja läksid Harani, Aabrahami ja Naahori linna, et tuua naine Iisakile, Aabrahami pojale; ja kui nad olid ära, läkitas Aabraham sõna Seemi ja Eeberi kotta ja nad tõid sealt ära tema poja Iisaki.
35 Ja Iisak tuli koju oma isakotta Beer-Sebasse, samal ajal kui Elieser ja ta mehed tulid Haaranisse; ja nad peatusid linnas veekogu juures; ja ta lasi oma kaamelid vee ääres põlvitada ja nad jäid sinna.
36 Ja Elieser, Aabrahami sulane, palvetas ja ütles: „Oo, mu isanda Aabrahami Jumal, lase mul täna hästi minna ja tee head mu isandale, et sa täna mu isanda pojale tema suguvõsast naise annaksid!"
37 Ja Issand kuulis Elieseri häält oma sulase Aabrahami pärast ja juhtus kohtama Betueli tütart, kes oli Milka poeg ja kes oli Naahori, Aabrahami venna naine, ja Elieser tuli tema kotta.
38 Ja Elieser jutustas neile kõigist oma muredest ja sellest, et ta oli Aabrahami sulane, ja nad rõõmustasid tema üle väga.
39 Ja nad kõik ülistasid Issandat, kes selle asja oli teinud, ja nad andsid temale naiseks Rebeka, Betueli tütre, Iisakile.
40 Ja noor naine oli väga ilusa välimusega, ta oli neitsi ja Rebeka oli neil päevil kümme aastat vana.
41 Ja Betuel, Laaban ja tema lapsed tegid sel ööl pidusöögi ning Elieser ja ta mehed tulid ja sõid ja jõid ning rõõmustasid seal sel ööl.
42 Ja Elieser tõusis hommikul üles koos meestega, kes olid koos temaga, ja hüüdis kogu Betueli perele, öeldes: „Laske mind minna oma isanda juurde!" Ja nad tõusid ning saatsid ära Rebeka ja tema imetaja Deboora, Uutsi tütre, ja nad andsid temale hõbedat ja kulda, sulaseid ja teenijaid ning õnnistasid teda.
43 Ja nad saatsid Elieseri koos ta meestega minema; ja sulased võtsid Rebeka kaasa ning ta läks ja naasis oma isanda juurde Kaananimaale.
44 Ja Iisak võttis Rebeka ja see sai tema naiseks ning ta viis ta telki.
45 Ja Iisak oli nelikümmend aastat vana, kui ta võttis naiseks Rebeka, oma onu Betueli tütre.

PEATÜKK 25

1 Ja sel ajal võttis Aabraham oma vanas eas taas naise ja naise nimi oli Ketuura Kaananimaalt.
2 Ja ta tõi temale ilmale kuus poega: Simrani, Joksani, Medani, Midjani, Jisbaki ja Suuaki. Simrani lapsed olid Abihen, Molik ja Narim.
3 Joksani pojad olid Seba ja Dedan, Medani pojad Amida, Joab, Gooki, Eliisa ja Notak, Midjani pojad Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa.
4 Ja Išbaki pojad olid Makiro, Beyodua ja Tator.
5 Ja Suuaki pojad olid Bildad, Mamdad, Munan ja Meban; kõik need olid Ketuura, kaananlanna, laste suguvõsad, kelle ta ilmale tõi heebrealase Aabrahamile.
6 Ja Aabraham saatis kõik need ära ja andis neile kingitusi ning nad läksid ära ta poja Iisaki juurest, et elada seal, kus nad iganes koha leidsid.
7 Ja kõik need läksid ida pool olevale mäele ja ehitasid enestele kuus linna, kus nad elavad tänapäevani.
8 Aga Seba ja Dedani lapsed, Joksani lapsed, ei elanud oma vendade linnades koos oma lastega, vaid nad rändasid ja lõid leeri maadel ja kõrbetes kuni tänapäevani.
9 Ja Midjani, Aabrahami poja lapsed läksid Kuusi maast itta ja leidsid seal idapoolsel maal suure oru ning nad jäid sinna elama ja ehitasid linna ning elasid seal; see on Midjani maa tänapäevani.
10 Ja Midjan elas linnas, mille ta oli ehitanud, tema ja ta viis poega ja kõik, mis temale kuulus.
11 Ja need olid Midjani poegade nimed nende linnades: Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa.
12 Ja Eefa pojad olid Metak, Mesar, Avi ja Tsanua ning Eeferi pojad olid Efron, Zur, Alirun ja Medin ning Hanoki pojad olid Reuel, Rekem, Azi, Alyosub ja Alad.

13 Ja Abida pojad olid Kuur, Melud, Keruur ja Molki; ja Eldaa pojad olid Miiker, Reba, Malkija ja Gabol; need olid midjanlaste nimed nende suguvõsade kaupa; ja seejärel levisid midjanlaste suguvõsad üle kogu Midjani maa.
14 Ja need on Ismaeli, Aabrahami poja järeltulijad, kelle Saara teenija Haagar Aabrahamile ilmale tõi.
15 Ja Ismael võttis endale naise Egiptusemaalt ja tema nimi oli Riba, see on Meriba.
16 Ja Riba sünnitas Ismaelile Nebajoti, Keedari, Adbeeli ja Mibsami ning nende õe Bosmati.
17 Ja Ismael heitis ära oma naise Riba ja naine läks tema juurest ära ning naasis Egiptusesse oma isakotta ja elas seal, sest ta oli olnud Ismaeli ja tema isa Aabrahami silmis väga halb.
18 Ja seejärel võttis Ismael naise Kaananimaalt ja tema nimi oli Malhut, ja see tõi temale ilmale Nišma, Duuma, Masa, Hadadi, Tema, Jetuuri, Naafisi ja Kedma.
19 Need olid Ismaeli pojad ja need olid nende nimed, kaksteist vürsti oma rahvaste järgi; ja Ismaeli perekonnad hajusid seejärel laiali ja Ismael võttis oma lapsed ja kogu vara, mille ta oli omandanud, koos oma majapidamise hingede ja kõigega, mis talle kuulus, ja nad läksid elama sinna, kus nad leidsid koha.
20 Ja nad läksid ning elasid Paarani kõrbe lähedal; nende elukohad olid Havilast Suurini, mis on Egiptuse ees Assuri poole teel.
21 Ja Ismael ja tema pojad elasid maal ja neile sündisid lapsed ning nad olid viljakad ja sigisid ohtralt.
22 Ja need olid Nebajoti, Ismaeli esmasündinu poegade nimed: Mend, Send ja Majon; ja Keedari pojad olid Aljon, Kezem, Hamad ja Eli.
23 Ja Adbeeli pojad olid Hamad ja Jaabin; ja Mibsami pojad olid Obadja, Ebedmelek ja Jeus; need olid Ismaeli naise Riba järeltulijate suguvõsad.
24 Ja Ismaeli poja Misma pojad olid Šamua, Sakarjon ja Oobed; ja Duuma pojad olid Ketsed, Eli, Mahmad ja Amed.
25 Ja Maase pojad olid Melon, Mula ja Ebidadon; ja Hadadi pojad olid Azur, Minsar ja Ebedmelek; ja Tema pojad olid Seir, Sadon ja Jakol.
26 Ja Jeturi pojad olid Merith, Yaish, Alyo ja Pachoth; ja Nafishi pojad olid Ebed-Tamed, Abiyasaf ja Mir; ja Kedma pojad olid Kalip, Tachti ja Omir; need olid Malhuti, Ismaeli naise lapsed oma perekondade kaupa.
27 Need kõik olid Ismaeli suguvõsad oma põlvnemiste kaupa ja nad elasid neil maadel, kuhu nad olid enestele linnu ehitanud, kuni tänapäevani.
28 Ja Rebeka, Betueli tütar, Aabrahami poja Iisaki naine, oli neil päevil viljatu, tal ei olnud järglasi; ja Iisak elas oma isa juures Kaananimaal; ja Issand oli Iisakiga; ja Arpaksad, Semi poeg, Noa poja, suri neil päevil, Iisaki neljakümne kaheksandal eluaastal; ja kõiki Arpaksadi elupäevi oli nelisada kolmkümmend kaheksa aastat; ja ta suri.

PEATÜKK 26

1 Ja Iisaki, Aabrahami poja elu viiekümne üheksandal aastal oli tema naine Rebeka neil päevil ikka veel viljatu.
2 Ja Rebeka ütles Iisakile: „Tõesti, ma olen kuulnud, mu isand, et su ema Saara oli oma päevil viljatu, kuni mu isand Aabraham, su isa, tema eest palvetas ja ta temast lapseootele jäi."
3 Tõuse nüüd püsti ja palveta ka sina Jumala poole, siis ta kuuleb su palvet ja peab meid meeles oma halastuse läbi.
4 Ja Iisak vastas oma naisele Rebekale ja ütles: „Aabraham on juba minu eest palvetanud Jumala poole, et ta paljuks teeks tema järglasi; nüüd peab see viljatus meile sinult tulema."
5 Ja Rebeka ütles temale: „Aga tõuse nüüd sina ja palveta, et Issand kuuleks su palvet ja annaks mulle lapsi!" Ja Iisak kuulas oma naise sõnu ning Iisak ja ta naine tõusid püsti ja läksid Morija maale, et seal palvetada ja Issandat otsida. Ja kui nad sellesse paika jõudsid, tõusis Iisak püsti ja palvetas Issanda poole oma naise pärast, sest too oli viljatu.
6 Ja Iisak ütles: „Issand, taeva ja maa Jumal, kelle headus ja halastus täidavad maad, sina, kes sa võtsid mu isa ta isakojast ja ta sünnikohast ja tõid ta sellele maale ja ütlesid temale: Sinu soole ma annan selle maa!" Ja sina tõotasid temale ja kuulutasid temale: „Ma teen su soo paljuks nagu tähed taevas ja nagu liiva mere ääres!" Nüüd saagu tõeks su sõnad, mis sa mu isale rääkisid!
7 Sest sina oled Issand, meie Jumal, meie silmad on sinu poole, et sa annaksid meile meeste järeltulijaid, nagu sa meile oled lubanud, sest sina oled Issand, meie Jumal, ja meie silmad on suunatud üksnes sinu poole.
8 Ja Issand kuulis Iisaki, Aabrahami poja palvet ja Issand võttis temalt kuulda ning ta naine Rebeka jäi lapseootele.
9 Ja umbes seitsme kuu pärast rabelesid lapsed ta ihus ja ta oli väga valus, nii et ta oli nende pärast väsinud. Ja ta ütles kõigile naistele, kes tol ajal maal olid: „Kas teiega on juhtunud midagi sellist, mis minuga on juhtunud?" Ja nad ütlesid talle: „Ei."
10 Ja ta ütles neile: „Miks olen mina üksi kõigi naiste seas, kes maa peal on?" Ja ta läks Morija maale, et selle pärast Issandat otsida; ja ta läks Semi ja tema poja Eeberi juurde, et neilt selle asja kohta pärida ja et nad otsiksid Issandat selles tema asjas.
11 Ja ta palus ka Aabrahamil otsida ja küsida Issandalt kõige kohta, mis temaga oli juhtunud.
12 Ja nad kõik küsisid Issandalt selle asja kohta ja tõid temale Issanda sõna ning ütlesid temale: „Su üsas on kaks last ja neist tõuseb kaks rahvast; ja üks rahvas on teisest tugevam ja suurem orjab nooremat."
13 Ja kui ta sünnitamispäevad täis said, laskus ta põlvili ja vaata, ta ihus olid kaksikud, nõnda nagu Issand temale oli öelnud.
14 Esimene tuli välja, üleni punane nagu karvane rõivas, ja kogu maa rahvas pani temale nimeks Eesav, öeldes: „See on sündinud emaüsast alates!"
15 Ja pärast seda tuli ta vend ja ta käsi hoidis kinni Eesavi kannast; seepärast nad panid temale nimeks Jaakob.
16 Ja Iisak, Aabrahami poeg, oli kuuskümmend aastat vana, kui ta nad ilmale tõi.
17 Ja poisid kasvasid oma viieteistkümnenda eluaastani ning nad tulid meeste hulka. Eesav oli kavaluse ja pettusega mees ning osav jahimees väljal, ja Jaakob oli täiuslik ja tark mees, kes elas telkides, karjatas karja ja õppis Issanda juhiseid ning oma isa ja ema käske.
18 Ja Iisak ja ta pere lapsed elasid ta isa Aabrahamiga Kaananimaal, nõnda nagu Jumal neile oli käskinud.
19 Ja Ismael, Aabrahami poeg, läks oma laste ja kõigega, mis neile kuulus, ja nad naasid sinna Havila maale ja elasid seal.

20 Ja kõik Aabrahami liignaiste lapsed läksid elama hommikumaale, sest Aabraham oli nad oma poja juurest ära saatnud ja neile kingitusi andnud ning nad olid läinud ära.
21 Ja Aabraham andis kõik, mis tal oli, oma pojale Iisakile, ja ka kõik oma varandused andis ta temale.
22 Ja ta käskis teda, öeldes: „Kas sa ei tea ja mõista, et Issand on Jumal taevas ja maa peal ja kedagi teist peale tema ei ole?"
23 Ja tema võttis mind mu isakojast ja mu sünnikohast ning andis mulle kõik maa ilu; tema päästis mind õelate nõust, sest ma lootsin tema peale.
24 Ja ta tõi mind sellesse paika ja päästis mind Ur-Kasdimist; ja ta ütles mulle: „Sinu järglastele annan ma kõik need maad ja nad pärivad need, kui nad peavad minu käske, määrusi ja kohtuotsuseid, mis ma sulle olen andnud ja mida ma neile käsin täita."
25 Ja nüüd, mu poeg, kuula mu häält ja pea Issanda, oma Jumala käske, mis ma sulle andsin, ära kaldu õigelt teelt paremale ega vasakule, et sinul ja su lastel pärast sind oleks hea igavesti!
26 Ja pidage meeles Issanda imetegusid ja tema lahkust, mida ta on meile osutanud, päästes meid meie vaenlaste käest, kellest Issand, meie Jumal, lasi nad meie kätte langeda; ja nüüd pidage kõike, mida ma olen teile käskinud, ja ärge pöörduge kõrvale oma Jumala käskudest ja ärge teenige kedagi tema kõrval, et sinul ja su järglastel pärast sind hästi läheks.
27 Ja õpeta oma lastele ja oma järglastele Issanda juhiseid ja tema käske ning õpeta neile õiget teed, mida nad peaksid käima, et neil oleks igavesti hea käsi.
28 Ja Iisak vastas oma isale ja ütles temale: „Ma teen, mida mu Issand on käskinud, ja ma ei kaldu kõrvale Issanda, oma Jumala käskudest, ma pean kõike, mida ta mulle on käskinud; ja Aabraham õnnistas oma poega Iisakit ja ka oma lapsi; ja Aabraham õpetas Jaakobile Issanda juhatust ja tema teid.
29 Ja just sel ajal suri Aabraham, Iisaki poegade Jaakobi ja Eesavi elu viieteistkümnendal aastal, ja Aabrahami elupäevi oli kokku sada seitsekümmend viis aastat; ta suri ja koristati oma rahva juurde heas vanas eas, vana ja elatanud, ja tema pojad Iisak ja Ismael matsid ta.
30 Ja kui Kaanani elanikud kuulsid, et Aabraham oli surnud, tulid nad kõik oma kuningate, vürstide ja kõigi oma meestega Aabrahami matma.
31 Ja kõik Harani maa elanikud ja kõik Aabrahami soo suguvõsad ja kõik vürstid ja suurnikud ja Aabrahami liignaiste kaudu sündinud pojad tulid kõik, kui nad Aabrahami surmast kuulsid, ja nad tasusid Aabrahami lahkuse eest ning lohutasid ta poega Iisakit ja matsid Aabrahami koopasse, mille ta oli ostnud hetiit Efronilt ja tema lastelt matmispaigaks.
32 Ja kõik Kaanani elanikud ja kõik, kes Aabrahami tundsid, nutsid Aabrahami pärast terve aasta, ja mehed ja naised leinasid teda.
33 Ja kõik väikesed lapsed ja kõik maa elanikud nutsid Aabrahami pärast, sest Aabraham oli olnud hea nende kõigi vastu ja sellepärast, et ta oli olnud õiglane Jumala ja inimeste ees.
34 Ja ei tõusnud ühtegi meest, kes oleks kartnud Jumalat nagu Aabraham, sest tema oli kartnud oma Jumalat oma noorusest peale ja oli teeninud Issandat ning oli käinud kõigil tema teedel oma elu jooksul, lapsepõlvest kuni surmapäevani.
35 Ja Issand oli temaga ning päästis ta Nimrodi ja tema rahva nõust ning kui ta sõdis Eelami nelja kuningaga, alistas ta nad.
36 Ja ta tõi kõik maa lapsed Jumala teenistusse ja õpetas neile Issanda teid ning pani nad Issandat tundma õppima.
37 Ja ta rajas salu ja istutas sinna viinamäe ning ta oli alati oma telgis valmistanud toitu ja jooki neile, kes maad läbi käisid, et nad võiksid tema kojas end rahuldada.
38 Ja Issand Jumal päästis kogu maa Aabrahami pärast.
39 Ja pärast Aabrahami surma õnnistas Jumal ta poega Iisakit ja ta lapsi, ja Issand oli Iisakiga, nagu ta oli olnud ta isa Aabrahamiga, sest Iisak pidas kõiki Issanda käske, nõnda nagu tema isa Aabraham teda oli käskinud; ta ei kaldunud paremale ega vasakule õigelt teelt, mida ta isa teda oli käskinud käia.

PEATÜKK 27

1 Ja Eesav käis sel ajal pärast Aabrahami surma sageli väljal jahil.
2 Ja Nimrod, Paabeli kuningas, see oli Amrafel, käis ka sageli oma vägevate meestega väljal jahti pidamas ja jalutama oma meestega jahedal päeval.
3 Ja Nimrod jälgis Eesavit iga päev, sest Nimrodi südames tekkis iga päev kadedust Eesavi vastu.
4 Ja ühel päeval läks Eesav väljale jahile ja leidis Nimrodi kõrbes jalutamas koos oma kahe mehega.
5 Ja kõik ta vägevad mehed ja rahvas olid temaga kõrbes, aga nad eemaldusid temast kaugele ja läksid temast mööda eri suundi jahti pidama; ja Eesav peitis end Nimrodi eest ja ta luuras teda kõrbes.
6 Ja Nimrod ja ta mehed, kes temaga koos olid, ei tundnud teda ära ja Nimrod ja ta mehed kõndisid sageli jahedal päeval põllul ringi, et teada saada, kus ta mehed põllul jahti peavad.
7 Ja Nimrod ja kaks meest, kes olid koos temaga, jõudsid paika, kus nad olid, kui Eesav äkitselt oma peidupaigast hüppas, tõmbas oma mõõga ja kiirustas ning jooksis Nimrodi juurde ja raius ta pea maha.
8 Ja Eesav pidas meeleheitlikku võitlust kahe mehega, kes olid Nimrodiga, ja kui nad teda hüüdsid, pöördus Eesav nende poole ja lõi nad oma mõõgaga surnuks.
9 Ja kõik Nimrodi vägevad mehed, kes olid ta maha jätnud, et minna kõrbe, kuulsid kisa kaugelt ja nad tundsid ära nende kahe mehe hääled ning jooksid teada saama, miks see juhtus, kui nad leidsid oma kuninga ja kaks meest, kes olid koos temaga, kõrbes surnult lamamas.
10 Ja kui Eesav nägi Nimrodi vägevaid mehi kaugelt tulemas, siis ta põgenes ja pääses seeläbi; ja Eesav võttis Nimrodi väärtuslikud riided, mis Nimrodi isa oli pärandanud Nimrodile ja millega Nimrod oli kogu maa üle võidutsenud, ja jooksis ning peitis need oma kotta.
11 Ja Eesav võttis need riided ja jooksis linna Nimrodi meeste eest ning jõudis oma isamajja väsinuna ja võitlusest kurnatuna ning oli leinast suremas, kui ta lähenes oma vennale Jaakobile ja istus tema ette.
12 Ja ta ütles oma vennale Jaakobile: „Vaata, ma suren täna, milleks mul siis esmasünniõigust vaja on?" Ja Jaakob

tegutses selles asjas Eesaviga targalt ja Eesav müüs oma esmasünniõiguse Jaakobile, sest nõnda oli Issand selle korraldanud.
13 Ja Eesavi osa Makpela välja koopas, mille Aabraham oli ostnud hetiitidelt matmispaigaks, müüs Eesav Jaakobile ja Jaakob ostis kõik selle oma vennalt Eesavilt antud hinna eest.
14 Ja Jaakob kirjutas kõik selle raamatusse ja tunnistas seda tunnistajate ees ja pitseeris selle ning raamat jäi Jaakobi kätte.
15 Ja kui Nimrod, Kuusi poeg, suri, siis ta mehed tõstsid ta üles ja tõid ta vapustuses kohale ning matsid ta tema linna. Ja Nimrod elas kõiki elupäevi kakssada viisteist aastat, seejärel ta suri.
16 Ja päevi, mil Nimrod valitses maa rahva üle, oli sada kaheksakümmend viis aastat; ja Nimrod suri Eesavi mõõga läbi häbi ja põlguse käes ning Aabrahami järeltulijad põhjustasid tema surma, nagu ta oli oma unenäos näinud.
17 Ja Nimrodi surma järel jagunes tema kuningriik paljudeks osadeks ja kõik need osad, mille üle Nimrod valitses, anti tagasi vastavatele maa kuningatele, kes need pärast Nimrodi surma tagasi said, ja kogu Nimrodi soost rahvas oli pikka aega kõigi teiste maa kuningate orjuses.

PEATÜKK 28

1 Ja neil päevil pärast Aabrahami surma, sel aastal tõi Issand maale suure näljahäda. Ja kui nälg Kaananimaal möllas, tõusis Iisak, et minna näljahäda pärast Egiptusesse, nagu tema isa Aabraham oli teinud.
2 Ja Issand ilmus sel ööl Iisakile ja ütles temale: „Ära mine Egiptusesse, vaid võta kätte ja mine Gerarisse vilistite kuninga Abimeleki juurde ja jää sinna, kuni nälg on lakanud!"
3 Ja Iisak tõusis ning läks Gerarisse, nõnda nagu Issand teda oli käskinud, ja ta jäi sinna terveks aastaks.
4 Ja kui Iisak jõudis Gerarisse, nägid maa rahvas, et ta naine Rebeka oli ilusa välimusega, ja Gerari rahvas küsis Iisakilt ta naise kohta ning ta ütles: „Ta on mu õde!", sest ta kartis öelda, et ta on tema naine, et maa rahvas ta tema pärast ei tapaks.
5 Ja Abimeleki vürstid läksid ja kiitsid naist kuninga ees, aga ta ei vastanud neile ega pööranud tähelepanu nende sõnadele.
6 Aga ta kuulis neid ütlevat, et Iisak oli kuulutanud ta oma õeks, seepärast hoidis kuningas selle teadmise enda teada.
7 Ja kui Iisak oli maal viibinud kolm kuud, vaatas Abimelek aknast välja ja nägi, et Iisak mängis oma naise Rebekaga, sest Iisak elas kuningale kuuluvas väliskojas ja Iisaki koda oli kuningakoja vastas.
8 Ja kuningas ütles Iisakile: „Miks sa meile seda tegid, öeldes oma naise kohta: Ta on mu õde? Kui kergesti oleks võinud mõni rahva suurmees temaga magada ja sa oleksid siis meile süü peale toonud!"
9 Ja Iisak ütles Abimelekile: „Ma kartsin oma naise pärast surra ja seepärast ma ütlesin: ta on mu õde."
10 Sel ajal andis Abimelek käsu kõigile oma vürstidele ja suurmeestele ning nad võtsid Iisaki ja tema naise Rebeka ning tõid nad kuninga ette.
11 Ja kuningas käskis, et nad riietaks neile kuninglikud riided ja nad ratsutaksid läbi linna tänavate ning kuulutaksid nende ees üle kogu maa, öeldes: „See on see mees ja see on tema naine; igaüks, kes seda meest või tema naist puudutab, peab surema!" Ja Iisak naasis koos oma naisega kuningakotta ja Issand oli Iisakiga ja ta läks aina rikkaks ega puudunud millestki.
12 Ja Issand tegi Iisakile soosingu Abimeleki ja kõigi ta alamate silmis ning Abimelek tegi Iisakiga head, sest Abimelek pidas meeles vannet ja lepingut, mis oli tema isa ja Aabrahami vahel.
13 Ja Abimelek ütles Iisakile: „Vaata, kogu maa on su ees lahti! Ela seal, kus su silmis hea on, kuni sa oma maale tagasi pöördud!" Ja Abimelek andis Iisakile põlde ja viinamägesid ning parima osa Gerari maast, et ta külvaks ja lõikaks ning sööks maavilja, kuni näljahäda päevad on möödas.
14 Ja Iisak külvas sellel maal ja sai sel aastal sajakordselt; ja Issand õnnistas teda.
15 Ja mees läks rikkaks ning tal oli lambaid ja veiseid ning palju sulaseid.
16 Ja kui näljahäda päevad olid möödas, ilmus Issand Iisakile ja ütles temale: „Tõuse, mine siit paigast ära ja pöördu tagasi oma maale Kaananimaale!" Ja Iisak tõusis ja pöördus tagasi Hebronisse, mis on Kaananimaal, tema ja kõik, mis talle kuulus, nõnda nagu Issand teda oli käskinud.
17 Ja pärast seda suri Arpaksadi poeg Seelak sel aastal, mis on Jaakobi ja Eesavi elu kaheksateistkümnes aasta; ja Seelak elas kõiki elupäevi nelisada kolmkümmend kolm aastat; siis ta suri.
18 Sel ajal saatis Iisak oma noorema poja Jaakobi Seemi ja Eeberi kotta ning too õppis Issanda juhiseid ja Jaakob jäi Seemi ja Eeberi kotta kolmekümneks kaheks aastaks, aga tema vend Eesav ei läinud, sest ta ei tahtnud minna, ja ta jäi oma isa kotta Kaananimaale.
19 Ja Eesav küttis pidevalt väljadel, et koju tuua, mida ta võtta andis, nõnda tegi Eesav iga päev.
20 Ja Eesav oli kavaluse ja pettusega mees, kes jahtis inimeste südameid ja pettis neid; ja Eesav oli vapper mees väljal ja läks aja jooksul nagu ikka jahile; ja ta jõudis Seiri väljale, see on Edomi.
21 Ja ta jäi Seiri maale väljal jahti pidama aastaks ja neljaks kuuks.
22 Ja Eesav nägi Seirimaal ühe kaananlase tütart; selle nimi oli Jehudit, Beeri tütar, kes oli Eeferi poeg, Kaanani poja Heti suguvõsadest.
23 Ja Eesav võttis ta naiseks ja tuli ta juurde; Eesav oli nelikümmend aastat vana, kui ta ta võttis, ja ta viis ta Hebronisse, oma isa elupaika, ja ta elas seal.
24 Ja neil päevil, Iisaki elu saja kümnendal aastal, see on Jaakobi elu viiekümnendal aastal, sel aastal suri Noa poeg Sem; Sem oli surres kuussada aastat vana.
25 Ja kui Seem suri, läks Jaakob tagasi oma isa juurde Hebronisse, mis on Kaananimaal.
26 Ja Jaakobi elu viiekümne kuuendal aastal tulid inimesed Haaranist ja Rebekale teatati tema vennast Laabanist, Betueli pojast.
27 Sest Laabani naine oli neil päevil viljatu ega sünnitanud lapsi ja kõik ta teenijannad ei sünnitanud temale lapsi.
28 Ja pärast seda pidas Issand meeles Laabani naist Adinat, ja too jäi lapseootele ning tõi ilmale kaksikud tütred. Ja Laaban pani oma tütardele nimed: vanemale Lea ja nooremale Raahel.

29 Ja need inimesed tulid ja jutustasid neid asju Rebekale ning Rebeka rõõmustas väga, et Issand oli külastanud tema venda ja et too oli lapsi saanud.

PEATÜKK 29

1 Ja Iisak, Aabrahami poeg, sai vanaks ja elastunud elajas, ta silmad muutusid vanadusest raskeks, need olid tuhmunud ja nad ei näinud enam.
2 Sel ajal hüüdis Iisak oma poja Eesavi ja ütles: „Võta ometi oma relvad, nooletupp ja vibu, tõuse ja mine väljale! Too mulle jahisaaki! Valmista mulle maitsvat rooga ja too mulle, et ma saaksin süüa ja sind enne oma surma õnnistada, sest ma olen vanaks ja hallipäiseks jäänud!"
3 Ja Eesav tegi nõnda; ta võttis oma relva ja läks väljale hirveliha küttima, nagu ikka, et viia see oma isale, nagu ta oli käskinud, et see teda õnnistaks.
4 Ja Rebeka kuulis kõiki sõnu, mis Iisak oli Eesavile rääkinud, ja ta kiirustas ning kutsus oma poja Jaakobi ja ütles: „Nõnda rääkis su isa su venna Eesaviga ja nõnda ma kuulsin; nüüd tee kiiresti, mis ma sulle räägin!"
5 Tõuse ometi ja mine karja juurde ning too mulle kaks head kitsetalle, ma toon su isale maitsva roa ja sina vii temale maitsev roa, et ta saaks süüa enne, kui su vend jahilt tuleb, et su isa sind õnnistaks.
6 Ja Jaakob kiirustas ja tegi nõnda, nagu ta ema teda oli käskinud, ja ta valmistas maitsva roa ning tõi selle oma isa ette, enne kui Eesav jahilt tagasi tuli.
7 Ja Iisak küsis Jaakobilt: „Kes sa oled, mu poeg?" Ja tema vastas: „Mina olen su esmasündinu Eesav. Ma olen teinud nõnda, nagu sa mind käskisid. Aga nüüd tõuse ometi ja söö mu jahisaaki, et su hing mind õnnistaks, nõnda nagu sa mulle ütlesid."
8 Ja Iisak tõusis ja sõi ja jõi ning ta süda sai lohutust ja ta õnnistas Jaakobit ning Jaakob läks oma isa juurest ära; ja niipea kui Iisak oli Jaakobit õnnistanud ja ta oli tema juurest ära läinud, vaata, Eesav tuli oma jahilt põllult ja valmistas maitsvat rooga ning viis selle oma isale söömiseks ja teda õnnistamiseks.
9 Ja Iisak küsis Eesavilt: „Kes oli see, kes küttis jahisaaki ja tõi selle mulle enne sind, kui sa tulid, ja keda ma õnnistasin?" Ja Eesav teadis, et ta vend Jaakob oli seda teinud, ja Eesavi viha süttis põlema ta venna Jaakobi vastu, et ta oli temaga nõnda teinud.
10 Ja Eesav ütles: „Kas teda ei kutsuta õigusega Jaakobiks? Sest ta on mind kaks korda tõrjunud, ta on võtnud mu esmasünniõiguse ja nüüd on ta võtnud mu õnnistuse!" Ja Eesav nuttis valjusti. Ja kui Iisak kuulis oma poja Eesavi häält nutmas, siis Iisak ütles Eesavile: „Mida ma saan teha, mu poeg? Su vend tuli kavalusega ja võttis su õnnistuse ära. Ja Eesav vihkas oma venda Jaakobit õnnistuse pärast, mille ta isa talle oli andnud, ja ta viha süttis tema vastu väga põlema.
11 Ja Jaakob kartis väga oma venda Eesavit ja ta tõusis ning põgenes Seemi poja Eeberi kotta ja peitis end sinna oma venna pärast. Jaakob oli kuuskümmend kolm aastat vana, kui ta lahkus Kaananimaalt Hebronist, ja Jaakob oli Eeberi kojas varjul neliteist aastat oma venna Eesavi pärast ja ta õppis seal edasi Issanda teid ja tema käske.
12 Ja kui Eesav nägi, et Jaakob oli tema eest põgenenud ja pääsenud ning et Jaakob oli kavalusega õnnistuse saanud, siis Eesav kurvastas väga ja oli oma isa ja ema peale pahane; ja ta tõusis ka üles ja võttis oma naise ning läks oma isa ja ema juurest ära Seiri maale ja elas seal; ja Eesav nägi seal naist Heeti tütarde seast, kelle nimi oli Bosmat, hetiit Eeloni tütar, ja ta võttis ta naiseks oma esimesele naisele lisaks ja Eesav pani talle nimeks Aada, öeldes, et õnnistus oli sel ajal temast mööda läinud.
13 Ja Eesav elas Seirimaal kuus kuud nägemata oma isa ja ema; seejärel võttis Eesav oma naised, tõusis teele ja läks tagasi Kaananimaale; ja Eesav pani oma kaks naist elama oma isa majja Hebronis.
14 Ja Eesavi naised ärritasid ja ärritasid Iisakit ja Rebekat oma tegudega, sest nad ei käinud Issanda teedel, vaid teenisid oma isa puust ja kivist jumalaid, nõnda nagu nende isa neid oli õpetanud, ja nad olid pahelisemad kui nende isa.
15 Ja nad läksid oma südame kurjade himude järgi ning ohverdasid ja suitsutasid Baalidele; ja Iisak ja Rebeka tüdinesid neist.
16 Ja Rebeka ütles: „Ma olen oma elust tüdinud hetiitütarde pärast. Kui Jaakob võtab naise hetiitütarde hulgast, nagu need maa tütred, mis kasu mul siis elust on?"
17 Neil päevil sai Eesavi naine Aada lapseootele ja tõi temale poja ilmale. Eesav pani pojale, kes temale sündis, nimeks Eliifas. Eesav oli kuuskümmend viis aastat vana, kui Aada tema ilmale tõi.
18 Ja Ismael, Aabrahami poeg, suri neil päevil, Jaakobi elu kuuekümne neljandal aastal, ja Ismaeli elupäevi oli kokku sada kolmkümmend seitse aastat; siis ta suri.
19 Ja kui Iisak kuulis, et Ismael oli surnud, siis ta leinas teda ja Iisak nuttis teda kaua päevi.
20 Ja neljateistkümne aasta möödudes, mil Jaakob oli elanud Eeberi majas, soovis Jaakob näha oma isa ja ema ning Jaakob tuli oma isa ja ema majja Hebronisse ja Eesav oli neil päevil unustanud, mida Jaakob oli temaga teinud, võttes temalt neil päevil õnnistuse.
21 Ja kui Eesav nägi Jaakobit oma isa ja ema juurde tulevat, meenus talle, mida Jaakob temaga oli teinud, ja ta vihastus väga tema peale ning püüdis teda tappa.
22 Ja Iisak, Aabrahami poeg, oli vana ja elatanud, ja Eesav ütles: „Mu isa surmapäev läigib ees, ja kui ta sureb, siis ma tapan oma venna Jaakobi!"
23 Ja seda teatati Rebekale ja ta kiirustas ning läkitas ja läkitas kutsuma oma poja Jaakobi ja ütles temale: „Tõuse, mine ja põgene Haranisse mu venna Laabani juurde ja jää sinna mõneks ajaks, kuni su venna viha sinust on vaibunud, ja siis sa tuled tagasi!"
24 Ja Iisak kutsus Jaakobi ning ütles temale: „Ära võta naist Kaanani tütarde seast, sest nõnda käskis meie isa Aabraham meid Issanda sõna järgi, mis ta temale oli käskinud, öeldes: Sinu soole ma annan selle maa; kui su lapsed peavad mu lepingut, mille ma sinuga olen teinud, siis ma teen ka su lastele, mis ma sulle olen rääkinud, ja ma ei hülga neid!"
25 Ja nüüd, mu poeg, kuula mu häält ja kõike, mida ma sind käsin, ja ära võta naist Kaanani tütarde seast! Tõuse ja mine Haaranisse, oma emaisa Betueli kotta, ja võta sealt enesele naine oma ema venna Laabani tütarde seast.
26 Seepärast hoia, et sa ei unustaks Issandat, oma Jumalat, ja kõiki tema teid maal, kuhu sa lähed, ega liituks maa rahvaga, ei ajaks taga tühisust ja ei hülgaks Issandat, oma Jumalat!

27 Aga kui sa jõuad maale, siis teeni seal Issandat! Ära kaldu paremale ega vasakule teelt, mille ma sulle käskisin ja mille sa oled õppinud!
28 Ja Kõigeväeline Jumal andku sulle soosingu maa rahvaste silmis, et sa võiksid sealt võtta naise oma valiku järgi, kes on hea ja õiglane Issanda teedel.
29 Ja Jumal andku sulle ja su soole su isa Aabrahami õnnistuse ja tehku sind viljakaks ja paljuks, ja saagu sinust palju rahvast sellel maal, kuhu sa lähed, ja Jumal lasegu sul tagasi pöörduda sellele maale, su isa elukohamaale, laste ja suure rikkusega, rõõmu ja heameelega.
30 Ja Iisak oli Jaakobile käsud andnud ja teda õnnistanud ning andnud temale palju kingitusi, sealhulgas hõbedat ja kulda, ja saatis ta minema; ja Jaakob kuulas oma isa ja ema; ta suudles neid ja tõusis ning läks Mesopotaamiasse; ja Jaakob oli seitsekümmend seitse aastat vana, kui ta lahkus Kaananimaalt Beer-Sebast.
31 Ja kui Jaakob läks Haranisse minema, siis Eesav kutsus oma poja Eliifase ja rääkis temaga salaja, öeldes: „Võta nüüd kiiresti oma mõõk kätte ja aja Jaakobit taga! Mine teel tema eest ära, varitse teda ja surma ta oma mõõgaga ühes mäestikus! Võta kõik, mis tal on, ja tule tagasi!”
32 Ja Eliifas, Eesavi poeg, oli targa mees ja vibulaskja, nagu ta isa teda oli õpetanud, ja ta oli tuntud jahimees väljal ning vapper mees.
33 Ja Eliifas tegi nõnda, nagu ta isa teda oli käskinud, ja Eliifas oli sel ajal kolmteist aastat vana. Eliifas tõusis ja läks ning võttis endaga kaasa kümme oma ema venda ja ajas Jaakobit taga.
34 Ja ta järgnes Jaakobile tähelepanelikult ning luuras temale Kaananimaa piiril Sekemi linna vastas.
35 Ja Jaakob nägi Eliifast ja tema mehi teda taga ajamas ja Jaakob jäi seisma paigale, kuhu ta läks, et teada saada, mis see oli, sest ta ei teadnud asja. Ja Eliifas tõmbas oma mõõga ja läks edasi, tema ja ta mehed, Jaakobi poole. Ja Jaakob küsis neilt: „Mis teil viga on, et te siia olete tulnud ja mis see on, et te oma mõõkadega taga ajate?”
36 Ja Eliifas astus Jaakobi juurde ning see vastas ja ütles temale: „Nõnda käskis mind mu isa ja nüüd ma ei kaldu kõrvale käskudest, mis mu isa mulle andis. Ja kui Jaakob nägi, et Eesav oli Eliifasega rääkinud jõu kasutamisest, siis Jaakob astus Eliifase ja tema meeste juurde ning anus teda, öeldes temale:
37 Vaata, kõik, mis mul on ja mis mu isa ja ema mulle andsid, võtke see sinu juurde ja minge minu juurest ära ja ärge mind tapke, ja see asi arvatagu sulle õiguseks.
38 Ja Issand tegi Jaakobile armu Eesavi poja Eliifase ja tema meeste silmis ning nad kuulasid Jaakobi häält ega tapnud teda. Ja Eliifas ja ta mehed võtsid kaasa kõik, mis Jaakobile kuulus, koos hõbeda ja kullaga, mille ta oli Beer-Sebast kaasa toonud; nad ei jätnud talle midagi.
39 Ja Eliifas ja ta mehed läksid tema juurest ära ning tulid tagasi Eesavi juurde Beer-Sebasse ja jutustasid temale kõik, mis neile Jaakobiga oli juhtunud, ja andsid temale kõik, mis nad Jaakobilt olid võtnud.
40 Ja Eesav oli pahane oma poja Eliifase ja ta meeste peale, kes olid koos temaga, et need ei olnud Jaakobit surmanud.
41 Ja nad vastasid ning ütlesid Eesavile: „Et Jaakob anus meid selles asjas, et me teda ei tapaks, süttis meie halastus tema peale ja me võtsime kõik, mis temale kuulus, ja tõime sulle; ja Eesav võttis kõik hõbeda ja kulla, mille Eliifas oli Jaakobilt võtnud, ja pani need oma kotta.
42 Sel ajal, kui Eesav nägi, et Iisak oli õnnistanud Jaakobit ja oli temale keelanud, öeldes: „Sa ei tohi võtta naist Kaanani tütarde seast!” Ja et Kaanani tütred olid Iisaki ja Rebeka silmis halvad,
43 Siis läks ta oma onu Ismaeli kotta ja võttis lisaks oma vanematele naistele naiseks ka Maklata, Ismaeli tütre, Nebajoti õe.

PEATÜKK 30

1 Ja Jaakob läks edasi ja jätkas oma teed Harani poole ning jõudis Morija mäeni ja ööbis seal Luusi linna lähedal; ja Issand ilmus seal Jaakobile sel ööl ja ütles temale: „Mina olen Issand, Aabrahami Jumal ja su isa Iisaki Jumal; maa, millel sa magad, ma annan sinule ja su soole!”
2 Ja vaata, mina olen sinuga ja hoian sind kõikjal, kuhu sa lähed, ja ma teen su järeltulijaid paljuks nagu taevas tähti ja ma lasen kõigil su vaenlastel langeda su ees; ja kui nad sinuga sõdivad, ei saa nad sinust võitu, ja ma toon su tagasi sellele maale rõõmuga, laste ja suure rikkusega.
3 Ja Jaakob ärkas unest ja rõõmustas väga nägemuse pärast, mida ta oli näinud, ja ta pani sellele paigale nimeks Peetel.
4 Ja Jaakob tõusis sealt üles, rõõmustades väga, ja kui ta kõndis, tundusid ta jalad rõõmust kerged ja ta läks sealt idamaa laste maale ja naasis Harani ning istus karjase kaevu juurde.
5 Ja ta leidis seal mehi, kes olid Haaranist minemas karja hoidma. Jaakob küsitles neilt ning nad ütlesid: „Me oleme Haaranist.”
6 Ja ta küsis neilt: „Kas te tunnete Laabanit, Naahori poega?” Ja nad vastasid: „Me tunneme teda ja vaata, tema tütar Raahel tuleb oma isa karja hoidma.”
7 Kui ta alles nendega rääkis, tuli Laabani tütar Raahel oma isa lambaid hoidma, sest ta oli karjane.
8 Ja kui Jaakob nägi Raahelit, oma ema venna Laabani tütart, siis ta jooksis ja suudles teda, tõstis häält ja nuttis.
9 Ja Jaakob ütles Raahelile, et ta on Rebeka, tema isa õe poeg, ja Raahel jooksis ning teatas seda oma isale, aga Jaakob nuttis edasi, sest tal polnud midagi kaasas Laabani majja viia.
10 Ja kui Laaban kuulis, et ta õepoeg Jaakob oli tulnud, siis ta jooksis ja suudles teda ja embas teda, viis ta kotta ja andis temale leiba, ja ta sõi.
11 Ja Jaakob jutustas Laabanile, mida ta vend Eesav temale oli teinud ja mida ta poeg Eliifas temale teel oli teinud.
12 Ja Jaakob elas Laabani kojas ühe kuu ja Jaakob sõi ja jõi Laabani kojas. Seejärel ütles Laaban Jaakobile: „Ütle mulle, mis on su palk? Kuidas sa saad mind teenida ilmaasjata?”
13 Ja Laabanil ei olnud poegi, vaid ainult tütred, ja ta teised naised ja teenijad olid neil päevil ikka veel viljatud; ja need olid Laabani tütarde nimed, keda ta naine Adina temale oli ilmale toonud: vanema nimi oli Lea ja noorema nimi oli Raahel; ja Lea oli hella silmaga, aga Raahel oli ilus ja hea välimusega, ja Jaakob armastas teda.
14 Ja Jaakob ütles Laabanile: „Ma teenin sind seitse aastat su noorema tütre Raaheli pärast!” Ja Laaban nõustus ning Jaakob teenis Laabanit seitse aastat ta tütre Raaheli pärast.
15 Ja Jaakobi teisel aastal, mil ta elas Haaranis, see on Jaakobi elu seitsmekümne üheksandal aastal, sel aastal suri

Eeber, Seemi poeg; ta oli surres nelisada kuuskümmend neli aastat vana.
16 Kui Jaakob kuulis, et Eeber oli surnud, kurvastas ta väga ja leinas ning kurvastas tema pärast mitu päeva.
17 Jaakobi kolmandal aastal, kui ta Haaranis elas, sünnitas Bosmat, Ismaeli tütar, Eesavi naine, temale poja ja Eesav pani temale nimeks Reuel.
18 Ja Jaakobi neljandal eluaastal Laabani kojas külastas Issand Laabanit ja pidas teda meeles Jaakobi pärast, ja temale sündisid pojad: tema esmasündinu oli Beor, tema teine oli Alib ja kolmas oli Kooras.
19 Ja Issand andis Laabanile rikkust ja au, poegi ja tütreid, ja mees jõukus Jaakobi pärast väga.
20 Ja Jaakob teenis neil päevil Laabanit igasugustes töödes, nii majas kui ka põllul, ja Issanda õnnistus oli kõigega, mis Laabanil oli majas ja põllul.
21 Ja viiendal aastal suri Jehudit, Beeri tütar, Eesavi naine, Kaananimaal, ja temal ei olnud poegi, vaid ainult tütred.
22 Ja need olid ta tütarde nimed, keda ta Eesavile ilmale tõi: vanema nimi oli Martsit ja noorema nimi oli Puuit.
23 Kui Jehudit suri, tõusis Eesav ja läks Seiri, et nagu ikka, väljal jahti pidada, ja Eesav elas Seirimaal pikka aega.
24 Ja kuuendal aastal võttis Eesav oma teistele naistele naiseks Ahlibama, hiivlase Sebeoni tütre, ja Eesav viis ta Kaananimaale.
25 Ja Ahlibama jäi lapseootele ning tõi Eesavile ilmale kolm poega: Jeusi, Jaalani ja Korahi.
26 Neil päevil Kaananimaal oli tüli Eesavi karjaste ja Kaananimaa elanike karjaste vahel, sest Eesavi karja ja vara oli liiga palju, et ta saaks jääda Kaananimaale oma isakotta, ja Kaananimaa ei suutnud teda tema karja pärast kanda.
27 Ja kui Eesav nägi, et ta tüli Kaananimaa elanikega süvenes, siis ta tõusis ja võttis oma naised ja pojad ja tütred ja kõik, mis talle kuulus, ja kariloomad, mis tal oli, ja kogu oma varanduse, mis ta Kaananimaal oli soetanud, ja ta läks maa elanike juurest Seiri maale ning Eesav ja kõik, mis talle kuulus, elasid Seiri maal.
28 Aga Eesav läks aeg-ajalt Kaananimaale oma isa ja ema vaatama ning Eesav abiellus hooriitidega ja andis oma tütred hooriit Seiri poegadele.
29 Ja ta andis oma vanema tütre Marsiti Anale, Sebeoni pojale, oma naise vennale, ja Puuti andis ta Aasarile, horiidi Bilhani pojale; ja Eesav elas mäestikus, tema ja ta lapsed, ja nad olid viljakad ja neid sai palju.

PEATÜKK 31

1 Ja seitsmendal aastal sai Jaakobi teenistus Laabanile täis ja Jaakob ütles Laabanile: „Anna mulle mu naine, sest mu teenistuspäevad on täis!" Ja Laaban tegi nõnda ning Laaban ja Jaakob kogusid kokku kõik selle paiga rahva ja tegid pidusöögi.
2 Ja õhtul tuli Laaban majja ja pärast seda tuli sinna Jaakob koos pidusöögirahvaga ning Laaban kustutas kõik tuled, mis majas olid.
3 Ja Jaakob küsis Laabanilt: „Miks sa meile seda teed?" Ja Laaban vastas: „Nii on meil siin maal kombeks teha."
4 Ja pärast seda võttis Laaban oma tütre Lea ja tõi ta Jaakobi juurde; ja ta tuli tema juurde, aga Jaakob ei teadnud, et see oli Lea.
5 Ja Laaban andis oma teenija Silpa, oma tütre Lea, teenijaks.
6 Ja kõik peol olijad said teada, mida Laaban oli Jaakobile teinud, aga nad ei rääkinud sellest Jaakobile.
7 Ja kõik naabrid tulid sel ööl Jaakobi majja ja sõid ja jõid ja olid rõõmsad ning mängisid Lea ees tamburiinidel ja tantsisid ning hüüdsid Jaakobi ees: „Helea, Helea!"
8 Ja Jaakob kuulis nende sõnu, aga ei saanud aru nende tähendusest, sest ta arvas, et selline võib olla nende tava sellel maal.
9 Ja naabrid rääkisid need sõnad öösel Jaakobi ees ja Laaban lasi sel ööl kustutada kõik tuled, mis majas olid.
10 Ja hommikul, kui koitma hakkas, pöördus Jaakob oma naise poole ja nägi, ja ennäe, see oli Lea, kes oli tema süles maganud. Jaakob ütles: „Vaata, nüüd ma tean, mida naabrid eile öösel rääkisid. Heleah, nad ütlesid, ja mina ei teadnud seda."
11 Ja Jaakob hüüdis Laabani ning ütles temale: „Miks sa mulle seda tegid? Ma ju teenisin sind Raaheli pärast, miks sa siis petsid mind ja andsid mulle Lea?"
12 Ja Laaban vastas Jaakobile, öeldes: „Meil ei ole kombeks anda noorem enne vanemat, kui sa aga tahad võtta ka tema õe, siis võta ta enesele teenistusse, mida sa pead mind teenima veel seitse aastat."
13 Ja Jaakob tegigi nõnda ja võttis ka Raaheli naiseks ning teenis Laabanit veel seitse aastat; ja Jaakob tuli ka Raaheli juurde, aga ta armastas Raahelit rohkem kui Lead; ja Laaban andis oma teenija Bilha temale teenijaks.
14 Ja kui Issand nägi, et Lead vihati, siis Issand avas ta lapsekoja ja Lea jäi lapseootele ning tõi Jaakobile neil päevil ilmale neli poega.
15 Ja need on nende nimed: Ruuben, Siimeon, Leevi ja Juuda, ja hiljem lakkas ta sünnitamast.
16 Ja sel ajal oli Raahel viljatu ja tal ei olnud järglasi, ja Raahel kadestas oma õde Leat. Ja kui Raahel nägi, et ta ei sünnitanud Jaakobile lapsi, võttis ta oma teenijanna Bilha ja see sünnitas Jaakobile kaks poega, Daani ja Naftali.
17 Ja kui Lea nägi, et ta oli sünnitamisest loobunud, võttis ta ka oma teenijanna Silpa ja andis ta Jaakobile naiseks; ja Jaakob tuli ka Silpa juurde ja ka tema tõi Jaakobile ilmale kaks poega, Gaadi ja Aaseri.
18 Ja Lea sai taas lapseootele ja tõi Jaakobile neil päevil ilmale kaks poega ja ühe tütre; ja need on nende nimed: Issaskar ja Sebulon ning nende õde Diina.
19 Ja Raahel oli neil päevil veel viljatu ja Raahel palvetas sel ajal Issanda poole ning ütles: „Issand Jumal, pea mind meeles ja tule minu juurde, sest nüüd mu mees hülgab mind, sest ma ei ole temale lapsi ilmale toonud!"
20 Ja nüüd, oh Issand Jumal, kuule mu anumist enda ees ja vaata mu viletsust ning anna mulle lapsi nagu ühele teenijannadest, et ma enam ei peaks kandma oma teotust!
21 Ja Jumal kuulis teda ja avas ta lapsekoja ja Raahel jäi lapseootele ja tõi ilmale poja ning ütles: „Issand on võtnud ära mu teotuse!" Ja ta pani temale nimeks Joosep, öeldes: „Issand lisagu mulle veel ühe poja!" Jaakob oli üheksakümmend üks aastat vana, kui ta tema ilmale tõi.
22 Sel ajal läkitas Jaakobi ema Rebeka oma imetaja Deboora, Uusi tütre, ja kaks Iisaki sulast Jaakobi juurde.
23 Ja nad tulid Jaakobi juurde Haranisse ja ütlesid temale: „Rebeka on meid sinu juurde läkitanud, et sa peaksid tagasi

minema oma isakotta Kaananimaale!" Ja Jaakob kuulas neid selles, mis ta ema oli rääkinud.
24 Sel ajal said täis ülejäänud seitse aastat, mis Jaakob oli Laabanit teeninud Raaheli pärast, ja neljateistkümne aasta möödudes, mil ta oli elanud Haaranis, ütles Jaakob Laabanile: „Anna mulle mu naised ja saada mind minema, et ma võiksin minna oma maale, sest vaata, mu ema läkitas mind Kaananimaalt, et ma peaksin naasma oma isakotta."
25 Ja Laaban ütles temale: „Mitte nõnda, ma ometi! Kui ma olen sinu silmis armu leidnud, siis ära jäta mind maha! Määra mulle oma palk ja ma annan selle ning jään minu juurde."
26 Ja Jaakob ütles temale: „See on see, mida sa mulle tasuks annad, et ma täna käin läbi kõik su karjad ja võtan neilt ära kõik täpilised ja kirjud talled ja kõik pruunid lammaste ja kitsede seast. Ja kui sa seda mulle teed, siis ma tulen tagasi ja karjatan su karja ning hoian neid nagu ennegi."
27 Ja Laaban tegi nõnda ning Laaban võttis oma karjast kõik, mis Jaakob oli öelnud, ja andis need temale.
28 Ja Jaakob andis kõik, mis ta Laabani karjast oli võtnud, oma poegade kätte ja Jaakob karjatas ülejäänud Laabani karja.
29 Ja kui Iisaki sulased, keda ta oli Jaakobi juurde läkitanud, nägid, et Jaakob ei kavatsenudki nendega koos Kaananimaale oma isa juurde tagasi pöörduda, siis nad lahkusid tema juurest ja pöördusid tagasi koju Kaananimaale.
30 Ja Deboora jäi Jaakobi juurde Haaranisse ega naasnud Iisaki sulastega Kaananimaale; ja Deboora elas Jaakobi naiste ja lastega Haaranis.
31 Ja Jaakob teenis Laabanit veel kuus aastat; ja kui lambad poegisid, siis Jaakob eraldas nende seast täpilised ja kirjud, nõnda nagu ta Laabaniga oli otsustanud; ja Jaakob tegi nõnda Laabani juures kuus aastat; ja mees sai külluslikult kaupa ja tal oli veiseid ja teenijannasid ja sulaseid, kaameleid ja eesleid.
32 Ja Jaakobil oli kakssada veisekarja ning tema veised olid suured ja ilusa välimusega ning väga viljakad, ja kõik inimpoegade perekonnad soovisid saada osa Jaakobi veistest, sest nad olid ülimalt jõukad.
33 Ja paljud inimpojad tulid hankima Jaakobi karjast karja ja Jaakob andis neile lamba sulaseks või teenijannaks või eesliks või kaameliks või mida iganes Jaakob neilt soovis – nad andsid temale.
34 Ja Jaakob saavutas nende tehingute kaudu inimpoegadega rikkust, au ja vara ning Laabani lapsed kadestasid teda selle au pärast.
35 Ja mõne aja pärast kuulis ta Laabani poegade sõnu ütlevat: „Jaakob on võtnud ära kõik, mis meie isa päralt oli, ja sellest, mis meie isa päralt oli, on ta omandanud kogu selle hiilguse."
36 Ja Jaakob nägi Laabani ja tema laste nägu, ja vaata, see ei olnud tema vastu neil päevil nii, nagu see oli olnud enne.
37 Ja Issand ilmus Jaakobile kuue aasta möödudes ja ütles temale: „Tõuse, mine siit maalt välja ja pöördu tagasi oma sünnimaale ja mina olen sinuga!"
38 Ja Jaakob tõusis sel ajal üles ja pani oma lapsed ja naised ja kõik, mis talle kuulus, kaamelite selga ning läks teele, et minna Kaananimaale oma isa Iisaki juurde.
39 Ja Laaban ei teadnud, et Jaakob oli tema juurest ära läinud, sest Laaban oli sel päeval lambaid pügamas.
40 Ja Raahel varastas oma isa kujud ja võttis need ning peitis need kaameli külge, millel ta istus, ja läks edasi.
41 Ja see on kujude kord: võetakse mees, kes on esmasündinu, ja tapetakse ta ning võetakse ta juuksed peast; võetakse soola ja määritakse pea soolaga ning võitakse seda õliga; seejärel võetakse väike vask- või kuldtahvel ja kirjutatakse sellele nimi; ja pannakse tahvel keele alla; ja võetakse pea koos tahvliga keele alla ja pannakse majja; ja süüdatakse selle ette tuled ja kummardatakse selle ees.
42 Ja sel ajal, kui nad selle ees kummardavad, räägib see nendega kõigis küsimustes, mida nad sellelt küsivad, sellesse kirjutatud nime väe läbi.
43 Ja mõned teevad neist inimkujusid kullast ja hõbedast ning lähevad nende juurde neile teadaolevatel aegadel ja kujud saavad tähtede mõju ning jutustavad neile tulevasi asju, ja sel viisil olid kujud, mille Raahel oma isalt varastas.
44 Ja Raahel varastas need kujud, mis kuulusid ta isale, et Laaban nende kaudu ei teaks, kuhu Jaakob oli läinud.
45 Ja Laaban tuli koju ja küsis Jaakobi ja tema majapidamise kohta, aga teda ei leitud. Ja Laaban otsis oma kujusid, et teada saada, kuhu Jaakob oli läinud, ja ei leidnud neid. Ja ta läks teiste kujude juurde ja küsis nende kohta ning need ütlesid talle, et Jaakob oli tema juurest põgenenud oma isa juurde Kaananimaale.
46 Ja Laaban tõusis siis ja võttis oma vennad ja kõik oma sulased ning läks välja ja ajas Jaakobit taga ja jõudis temale järele Gileadi mäestikus.
47 Ja Laaban ütles Jaakobile: „Mida sa mulle tegid, et põgenesid ja mind petsid ning viisid mu tütred ja nende lapsed mõõgaga vangidesse?"
48 Ja sa ei lubanud mul neid suudelda ja rõõmuga ära saata, vaid varastasid mu jumalad ja läksid minema.
49 Ja Jaakob vastas Laabanile ning ütles: „Ma kartsin, et sa võtad minult vägisi oma tütred. Aga nüüd, kelle juurest sa oma jumalad leiad, see peab surema."
50 Ja Laaban otsis kujusid ja uuris kõiki Jaakobi telke ja riistu, aga ei leidnud neid.
51 Ja Laaban ütles Jaakobile: „Me teeme omavahel lepingu ja see olgu tunnistuseks minu ja sinu vahel; kui sa mu tütreid piinad või võtad mu tütarde kõrvale teisi naisi, siis olgu Jumal tunnistajaks minu ja sinu vahel selles asjas.
52 Ja nad võtsid kive ning kuhjasid kivihunniku ja ütles Laaban: „See kivihunnik olgu tunnistajaks minu ja sinu vahel!" Seepärast ta pani sellele nimeks Gilead.
53 Ja Jaakob ja Laaban ohverdasid mäel ohvri ja sõid seal hunniku juures ja jäid mäele terveks ööks. Ja Laaban tõusis hommikul vara ja nuttis koos oma tütardega ja suudles neid ning läks tagasi oma paika.
54 Ja ta kiirustas ning saatis teele oma poja Beori, kes oli seitsmeteistaastane, ja Abihori, Uutsi poja, Naahori poja, ja nendega oli kümme meest.
55 Ja nad kiirustasid ning läksid ja läksid mööda Jaakobi teed ja tulid teist teed mööda Seiri maale.
56 Ja nad tulid Eesavi juurde ning ütlesid temale: „Nõnda ütleb su vend ja sugulane Laaban, su ema vend, Betueli poeg, öeldes:
57 Kas sa oled kuulnud, mida su vend Jaakob mulle tegi, kes esmalt tuli mu juurde alasti ja paljalt, ja ma läksin talle

vastu ja tõin ta auga oma kotta ja tegin ta suureks ning andsin talle oma kaks tütart naisteks ja kaks teenijannat?
58 Ja Jumal õnnistas teda minu pärast ja ta sai väga paljuks ning temale sündis poegi, tütreid ja teenijannasid.
59 Tal on ka tohutu kari lambaid ja veiseid, kaameleid ja eesleid, samuti külluslikult hõbedat ja kulda; ja kui ta nägi, et tema rikkus kasvas, jättis ta mu maha, kui ma läksin oma lambaid niitma, ja ta tõusis püsti ning põgenes salaja.
60 Ja ta tõstis oma naised ja lapsed kaamelite selga ja juhtis minema kõik oma kariloomad ja vara, mis ta minu maal oli omandanud, ja ta tõstis oma näo, et minna oma isa Iisaki juurde Kaananimaale.
61 Ja ta ei lubanud mul suudelda oma tütreid ja nende lapsi, vaid viis mu tütred mõõgaga vangidesse ja varastas ka mu jumalad ning põgenes.
62 Ja nüüd olen ma jätnud ta Jabuki oja mäele, tema ja kõik, mis talle kuulub; tal ei puudu midagi.
63 Kui sa tahad tema juurde minna, siis mine siis ja seal sa leiad ta ning võid temaga teha, mida su hing ihkab; ja Laabani käskjalad tulid ning jutustasid Eesavile kõik need lood.
64 Ja Eesav kuulis kõiki Laabani käskjalgade sõnu ja ta viha süttis väga põlema Jaakobi vastu ning ta mäletas oma vihkamist ja ta viha põles temas.
65 Ja Eesav kiirustas ning võttis oma lapsed ja sulased ja oma pere hingelised, kuuskümmend meest, ja läks ning kogus kokku kõik horiitide Seiri lapsed ja nende rahva, kolmsada nelikümmend meest; ja ta võttis kõik need nelisada meest paljastatud mõõkadega ning läks Jaakobi kallale teda maha lööma.
66 Ja Eesav jagas selle arvu mitmeks osaks ning võttis kuuskümmend meest oma laste ja sulaste hulgast ja oma majapidamise hinged üheks peaks ja andis nad oma vanema poja Eliifase hoole alla.
67 Ja ülejäänud pead andis ta horiit Seiri kuue poja hoolde ning pani iga mehe tema põlvede ja laste üle.
68 Ja kogu see laager läks edasi niisama, nagu see oli, ja Eesav läks nende seas Jaakobi poole ning juhtis neid kiiresti.
69 Ja Laabani käskjalad läksid Eesavi juurest teele ja läksid Kaananimaale ning jõudsid Rebeka, Jaakobi ja Eesavi ema kotta.
70 Ja nad jutustasid temale ning ütlesid: „Vaata, su poeg Eesav on läinud oma venna Jaakobi vastu neljasaja mehega, sest ta kuulis, et ta tuleb, ja ta on läinud temaga sõdima ja teda lööma ning võtma kõik, mis tal on."
71 Ja Rebeka kiirustas ning läkitas Iisaki sulaste seast seitsekümmend kaks meest Jaakobile teele vastu, sest ta mõtles: „Võib-olla Eesav teel sõdib, kui ta temaga kohtub."
72 Ja need käskjalad läksid Jaakobile vastu ja kohtasid teda oja teel Jaabuki oja teisel pool. Jaakob ütles neid nähes: „See laager on mulle määratud Jumalalt!" Jaakob pani sellele paigale nimeks Mahnajim.
73 Ja Jaakob tundis kõiki oma isa rahvast ja ta suudles ja kallistas neid ning tuli nendega kaasa. Ja Jaakob küsis neilt oma isa ja ema kohta ning nad ütlesid: „Nende käsi käib hästi."
74 Ja need käskjalad ütlesid Jaakobile: „Su ema Rebekka läkitas meid sinu juurde ütlema: Ma olen kuulnud, mu poeg, et su vend Eesav on läinud sulle vastu mööda teed koos Seiri, hoorilaste meestega."
75 Ja seepärast, mu poeg, kuula mu häält ja vaata oma nõuga, mida sa teed, ja kui ta sinu juurde tuleb, siis palu teda ja ära räägi temaga rutakalt, vaid anna talle kingitus sellest, mis sul on ja millega Jumal sind on soosinud.
76 Ja kui ta sinult sinu asjade kohta küsib, ära varja tema eest midagi, ehk pöördub ta oma vihast sinu vastu ja sa päästad seeläbi oma hinge, sind ja kõik, mis sulle kuulub, sest sinu kohus on teda austada, sest ta on su vanem vend.
77 Ja kui Jaakob kuulis oma ema sõnu, mis käskjalad temale olid rääkinud, siis Jaakob tõstis häält ja nuttis kibedasti ning tegi nõnda, nagu ema teda siis oli käskinud.

PEATÜKK 32

1 Sel ajal läkitas Jaakob käskjalad oma venna Eesavi juurde Seirimaale ja rääkis temaga anuvaid sõnu.
2 Ja ta käskis neid, öeldes: „Öelge nõnda mu isandale Eesavile: Nõnda ütleb su sulane Jaakob: Ärgu mu isand arvaku, et õnnistus, millega ta mind õnnistas, on mulle kasuks tulnud!"
3 Sest ma olen olnud Laabani juures kakskümmend aastat ja ta pettis mind ning muutis mu palka kümme korda, nagu kõik on juba mu isandale räägitud.
4 Ja ma teenisin teda tema kojas väga vaevarikkalt. Aga Jumal nägi hiljem mu viletsust, vaeva ja kätetööd ning lasi mul leida armu ja soosingu tema silmis.
5 Ja hiljem sain ma Jumala suure halastuse ja helduse läbi härgi, eesleid ja kariloomi, sulaseid ja teenijatüdrukuid.
6 Ja nüüd ma tulen oma maale ja koju oma isa ja ema juurde Kaananimaal; ja ma olen läkitanud seda kõike oma isandale teada andma, et leida armu oma isanda silmis, et ta ei arvaks, et ma olen iseenesest rikkaks saanud või et õnnistus, millega mu isa mind õnnistas, on mulle kasuks tulnud.
7 Ja need käskjalad läksid Eesavi juurde ning leidsid ta Edomimaa piirilt, mis läks Jaakobi poole, ja seal seisis nelisada meest Seiri, hoorilaste seast, paljastatud mõõkadega.
8 Ja Jaakobi käskjalad jutustasid Eesavile kõik sõnad, mis Jaakob neile Eesavi kohta oli rääkinud.
9 Ja Eesav vastas neile uhkuse ja põlgusega ning ütles neile: „Tõesti, ma olen kuulnud ja tõesti on mulle räägitud, mida Jaakob tegi Laabanile, kes ülendas ta oma kojas ja andis talle oma tütred naisteks; ja ta sündis poegi ja tütreid ning tema rikkus ja varandus Laabani kojas vohavalt kasvasid tema vahenditega."
10 Ja kui ta nägi, et tal oli külluslik ja suur rikkus, põgenes ta koos kõigega, mis talle kuulus, Laabani majast ja viis Laabani tütred nende isa eest ära otsekui mõõgaga vangistatud, ilma et ta oleks talle sellest rääkinud.
11 Ja Jaakob ei teinud nõnda mitte ainult Laabanile, vaid ka minule ning on mind kaks korda petnud, ja kas mina peaksin vait jääma?
12 Ja nüüd ma olen täna oma leeridega tulnud temale vastu ja teen temaga oma südame soovi järgi.
13 Ja käskjalad pöördusid tagasi ning tulid Jaakobi juurde ja ütlesid temale: „Me tulime su venna Eesavi juurde ja andsime temale teada kõik su sõnad ja nõnda ta meile vastas. Ja vaata, ta tuleb sulle vastu neljasaja mehega."
14 Nüüd siis tea ja vaata, mida sa pead tegema, ja palveta Jumala ees, et ta sind tema käest päästaks.

15 Ja kui ta kuulis oma venna sõnu, mis too oli rääkinud Jaakobi käskjalgadele, siis Jaakob kartis väga ja tundis ahastust.
16 Ja Jaakob palvetas Issanda, oma Jumala poole ja ütles: „Issand, mu isade Aabrahami ja Iisaki Jumal, sina ütlesid mulle, kui ma oma isakojast lahkusin, ja ütlesid:
17 Mina olen Issand, sinu isa Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal, ma annan sulle selle maa ja sinu järeltulijad pärast sind ja ma teen su järeltulijad taevatähtede sarnaseks ja sa levid taeva nelja ilmakaareni, ja sinus ja sinu järeltulijates õnnistatakse kõiki maa suguvõsasid.
18 Ja sa kinnitasid oma sõnu ning andsid mulle rikkust, lapsi ja kariloomi, nõnda nagu sa andsid oma sulasele mu südame kõige suurema soovi; sa andsid mulle kõik, mida ma sinult palusin, nii et mul ei puudunud midagi.
19 Ja sa ütlesid mulle hiljem: „Mine tagasi oma vanemate juurde ja oma sünnikohta, siis ma teen sinuga ikka head!"
20 Ja nüüd, kus ma olen tulnud ja sa päästsid mind Laabani käest, langen ma Eesavi kätte, kes tapab mind, jah, koos mu laste emadega.
21 Aga nüüd, Issand Jumal, päästa mind ometi ka mu venna Eesavi käest, sest ma kardan teda väga!
22 Ja kui minus ei ole õigust, siis tee seda Aabrahami ja mu isa Iisaki pärast!
23 Sest ma tean, et olen selle rikkuse omandanud oma lahkuse ja halastuse läbi; seepärast ma anun sind, päästa mind täna oma lahkusega ja vasta mulle.
24 Ja Jaakob lakkas Issanda poole palvetamast ja jagas rahva, kes oli temaga koos lamba- ja veisekarjaga, kahte leeri ning andis poole sellest Dameseki, Elieseri poja, Aabrahami sulase hoolde laagrisse koos tema lastega ja teise poole andis ta oma venna Elianuse, Elieseri poja hoolde laagrisse koos tema lastega.
25 Ja ta käskis neid, öeldes: „Hoidke oma leeridest eemale ja ärge tulge teineteisele liiga lähedale, sest kui Eesav tuleb ühe leeri juurde ja lööb selle maha, siis pääseb teine, kaugel olev leer tema eest."
26 Ja Jaakob jäi sinna selleks ööks ja andis terve öö oma sulastele juhiseid vägede ja oma laste kohta.
27 Ja Issand kuulis Jaakobi palvet sel päeval ja päästis Jaakobi ta venna Eesavi käest.
28 Ja Issand läkitas kolm taevast inglit ja need läksid Eesavi ette ning tulid tema juurde.
29 Ja need inglid ilmusid Eesavile ja tema rahvale kahe tuhande mehena, kes ratsutasid igasuguste sõjariistadega varustatud hobustel, ja nad ilmusid Eesavi ja kõigi tema meeste silme all nelja leeri jagunenuna, neil oli neli pealikku.
30 Ja üks leer läks edasi ja nad leidsid Eesavi tulemas neljasaja mehega oma venna Jaakobi poole ja see leer jooksis Eesavi ja tema rahva poole ning hirmutas neid ja Eesav kukkus ehmunult hobuse seljast ja kõik ta mehed jätsid ta sealt minema, sest nad kartsid väga.
31 Ja terve laager hõiskas neile järele, kui nad Eesavi eest põgenesid, ja kõik sõjakad mehed vastasid, öeldes:
32 Me oleme ju ometi Jaakobi sulased, kes on Jumala sulane, ja kes siis suudab meile vastu seista? Ja Eesav ütles neile: „Oh siis, mu isand ja vend Jaakob on teie isand, keda ma pole näinud need kakskümmend aastat ja nüüd, kus ma täna olen tulnud teda vaatama, kas te kohtlete mind nõnda?"
33 Ja inglid vastasid talle, öeldes: „Nii tõesti kui Issand elab, kui Jaakob, kellest sa räägid, poleks olnud su vend, ei oleks me jätnud sinust ja su rahvast ellu ühtki, aga Jaakobi pärast me ei tee neile midagi."
34 Ja see laager läks Eesavist ja tema meestest mööda ning läks ära, ja Eesav ja tema mehed olid neist umbes penikoorma kaugusele läinud, kui teine laager tema poole tuli igasuguste relvadega ja ka nemad tegid Eesaviga ja tema meestega seda, mida esimene laager oli neile teinud.
35 Ja kui nad olid lahkunud ja edasi läinud, vaata, kolmas leer tuli tema poole ja nad kõik ehmusid ja Eesav kukkus hobuse seljast maha ja terve leer hüüdis ning ütles: „Me oleme kindlasti Jaakobi sulased, kes on Jumala sulane ja kes suudab meile vastu seista?"
36 Ja Eesav vastas neile taas, öeldes: „Oo siis, Jaakob, mu isand ja teie isand, on mu vend, ja ma pole kakskümmend aastat tema palet näinud ja täna kuulsin, et ta tuleb, ja läksin täna temale vastu, ja kas te kohtlete mind nõnda?"
37 Ja nad vastasid talle ning ütlesid talle: „Nii tõesti kui Issand elab, kui Jaakob poleks olnud su vend, nagu sa ütlesid, siis me ei jätaks sinust ja su meestest järele jääki, aga Jaakobi pärast, kellest sa räägid kui su vennast, me ei sekku sinu ega su meeste asjadesse."
38 Ja ka kolmas laager möödus neist ning ta jätkas ikka veel oma teed oma meestega Jaakobi poole, kui neljas laager tema poole tuli ja ka nemad tegid temaga ja ta meestega seda, mida teised olid teinud.
39 Ja kui Eesav nägi kurja, mida neli inglit olid temale ja ta meestele teinud, kartis ta oma venda Jaakobit väga ja läks temale rahus vastu.
40 Ja Eesav varjas oma viha Jaakobi vastu, sest ta kartis oma elu pärast oma venna Jaakobi pärast ja kuna ta arvas, et need neli leeri, kelle peale ta oli sattunud, olid Jaakobi sulased.
41 Ja Jaakob veetis sel ööl oma sulaste juures nende laagrites ja otsustas koos oma sulastega anda Eesavile kingituse kõigest, mis tal oli, ja kogu oma varast; ja Jaakob tõusis hommikul, tema ja ta mehed, ja nad valisid kariloomade hulgast Eesavile kingituse.
42 Ja see oli kingituse summa, mille Jaakob valis oma karjast anda oma vennale Eesavile: karjast valis ta kakssada nelikümmend looma ja kaamelite ja eeslite hulgast kolmkümmend igaühelt ja karjadest viiskümmend lehma.
43 Ja ta jaotas need kõik kümne karja kaupa ja asetas iga karja eraldi ning andis need oma kümne sulase kätte, igaühe karja eraldi.
44 Ja ta käskis neid ning ütles neile: „Hoidke üksteisest eemale ja jätke karjade vahele tühik! Kui Eesav ja need, kes on temaga, teile vastu tulevad ja küsivad teilt, öeldes: Kelle oma te olete ja kuhu te lähete ja kellele kuulub kõik see teie ees? Siis vastake neile: Me oleme Jaakobi sulased ja me oleme tulnud Eesavile rahus vastu. Ja vaata, Jaakob tuleb meie järel.
45 Ja see, mis meie ees on, on kingitus, mille Jaakob saatis oma vennale Eesavile.
46 Ja kui nad küsivad teilt: „Miks ta viivitab teist maha tulemast oma vennale vastu ja tema palet nägemast?", siis vastake neile: Ta tuleb kindlasti rõõmsalt meie järel oma vennale vastu, sest ta mõtles: „Ma lepitan teda kingitusega,

mis talle läheb, ja pärast seda ma näen tema palet, võib-olla ta võtab mu vastu."
47 Nii läks kogu kingitus tema sulaste käes edasi ja läks sel päeval tema ees. Ja ta ööbis oma laagrites Jabuki oja ääres. Keset ööd ta tõusis, võttis oma naised ja teenijannad ja kõik, mis talle kuulus, ja läks sel ööl üle Jabuki koolmekoha.
48 Ja kui ta oli kõik oma asjad üle oja viinud, jäi Jaakob üksi ja üks mees kohtas teda ning maadles temaga sel ööl koidikuni; Jaakobi puusaliiges oli maadlemisest paigast nihkunud.
49 Ja koidikul jättis mees Jaakobi sinna, õnnistas teda ja läks ära; ja Jaakob läks koidikul üle oja ning lonkas puusal.
50 Ja päike tõusis tema peale, kui ta oli ojast möödunud ja ta jõudis oma karja ja laste asupaika.
51 Ja nad läksid edasi keskpäevani ja samal ajal kui nad teel olid, läks kingitus nende ees edasi.
52 Ja Jaakob tõstis oma silmad üles ja vaatas, ja ennäe, Eesav oli kaugel tulemas koos paljude meestega, umbes neljasaja mehega, ja Jaakob kartis väga oma venda.
53 Ja Jaakob ruttas ja jagas oma lapsed oma naiste ja teenijate vahel ning pani oma tütre Diina kirstu ja andis ta oma sulaste kätte.
54 Ja ta läks oma laste ja naiste eest läbi, et oma vennale vastu tulla, ja ta kummardas maani, jah, ta kummardas seitse korda, kuni ta oma vennale lähenes, ja Jumal andis Jaakobile armu ja soosingu Eesavi ja tema meeste silmis, sest Jumal oli kuulnud Jaakobi palvet.
55 Ja Jaakobi hirm ja hirm langesid ta venna Eesavi peale, sest Eesav kartis Jaakobit väga selle pärast, mida Jumala inglid olid Eesavile teinud, ja Eesavi viha Jaakobi vastu muutus headuseks.
56 Ja kui Eesav nägi Jaakobit enda poole jooksvat, jooksis ka tema tema poole ja kallistas teda ning langes talle kaela ja nad suudlesid ja nutsid.
57 Ja Jumal pani Eesaviga kaasa tulnud meeste südamesse kartuse ja helduse Jaakobi vastu ning needki suudlesid ja kallistasid teda.
58 Ja ka Eliifas, Eesavi poeg, nuttis koos oma nelja vennaga, Eesavi poegadega, ja nad suudlesid ja kallistasid teda, sest hirm Jaakobi ees oli langenud neid kõiki.
59 Ja Eesav tõstis oma silmad üles ja nägi naisi koos oma järeltulijatega, Jaakobi lapsi, Jaakobi järel kõndivat ja Eesavi ees tee ääres kummardavat.
60 Ja Eesav küsis Jaakobilt: „Kes need sinu juures on, mu vend? Kas nad on su lapsed või su sulased?" Jaakob vastas Eesavile ja ütles: „Need on minu lapsed, keda Jumal on su sulasele armulikult andnud."
61 Ja kui Jaakob rääkis Eesavi ja oma meestega, nägi Eesav tervet leeri ja küsis Jaakobilt: „Kust sa said kogu selle leeri, keda ma eile kohtasin?" Jaakob vastas: „Et leida armu oma isanda silmis, on see, mida Jumal on su sulasele armu andnud."
62 Ja kingitus jõudis Eesavi ette ning Jaakob käis Eesavile peale, öeldes: „Võta ometi kingitus, mille ma oma isandale toonud olen!" Ja Eesav ütles: „Miks ma seda kavatsen? Jäta see, mis sul on, enesele!"
63 Ja Jaakob ütles: „Pärast seda kõike pean ma sulle andma, et sa ikka veel rahus elaksid, kuna ma olen näinud su palet."
64 Aga Eesav keeldus andi vastu võtmast ja Jaakob ütles temale: „Ma anun sind, mu isand, kui ma nüüd olen su silmis armu leidnud, siis võta mu and minu käest vastu, sest seepärast ma olen näinud su palet, otsekui oleksin näinud jumalakartlikku palet, sellepärast et sa oled minuga rahul olnud."
65 Ja Eesav võttis kingituse vastu ja Jaakob andis Eesavile ka hõbedat, kulda ja bdelliumi, sest ta käis temale peale ja ta võttis need vastu.
66 Ja Eesav jaotas laagris olevad kariloomad ja andis poole meestele, kes olid temaga kaasa tulnud, sest nad olid tulnud palgaga, ja teise poole andis ta oma laste kätte.
67 Ja hõbeda, kulla ja bdelliumi andis ta oma vanema poja Eliifase kätte ning Eesav ütles Jaakobile: „Jääme sinu juurde ja me läheme aeglaselt sinuga edasi, kuni sa jõuad minu juurde minu paika, et me võiksime seal koos elada."
68 Ja Jaakob vastas oma vennale ja ütles: „Ma teen nõnda, nagu mu isand mulle ütleb, aga mu isand teab, et lapsed on õrnad ja lambad ja veised oma vasikatega, kes minuga on, lähevad aeglaselt, sest kui nad kiiresti läheksid, sureksid nad kõik. Sest sina tead nende koormat ja väsimust.
69 Seepärast mingu mu isand oma sulase ees ja mina lähen laste ja karja pärast aeglaselt, kuni ma jõuan oma isanda asupaika Seiri.
70 Ja Eesav ütles Jaakobile: „Ma panen su juurde mõned mehed, kes minuga on, sind teel hoidma ja su väsimust ja koormat kandma." Ja ta ütles: „Mis on seda vaja, mu isand, et ma peaksin su silmis armu leidma?"
71 Vaata, ma tulen sinu juurde Seiri, et me seal koos elama asuksime, nagu sa oled öelnud; mine siis oma rahvaga, sest ma järgnen sulle.
72 Ja Jaakob ütles seda Eesavile, et Eesav ja ta mehed tema juurest ära viia, et Jaakob võiks pärast seda minna oma isakotta Kaananimaale.
73 Ja Eesav kuulas Jaakobi häält ning Eesav pöördus tagasi neljasaja mehega, kes olid koos temaga, teel Seiri poole. Jaakob ja kõik, kes temale kuulusid, jõudsid sel päeval Kaananimaa ääreni selle piirides ja jäid sinna mõneks ajaks.

PEATÜKK 33

1 Ja mõne aja pärast oli Jaakob lahkunud maa piiridest ja jõudnud Salemi maale, see on Sekemi linna, mis on Kaananimaal, ja ta peatus linna ees.
2 Ja ta ostis sealse põllutüki maa rahvalt, Hamori lastelt, viie seekli eest.
3 Ja Jaakob ehitas enesele sinna koja ja lõi sinna telgi üles ning tegi oma kariloomadele lehtrid; seepärast ta pani sellele paigale nimeks Sukkot.
4 Ja Jaakob jäi Sukkotti aastaks ja kuueks kuuks.
5 Sel ajal läksid mõned maa elanike naised Sekemi linna, et tantsida ja rõõmustada linnaelanike tütardega, ja kui nad välja läksid, siis läksid ka Jaakobi naised Raahel ja Lea oma peredega vaatama linna tütarde rõõmustamist.
6 Ja ka Jaakobi tütar Diina läks nendega kaasa ja nägi linna tütreid ning nad jäid sinna nende tütarde ette, samal ajal kui kogu linnarahvas seisis nende juures, et vaadata nende rõõmustamist, ja kõik linna suurmehed olid seal.
7 Ja ka Sekem, maa vürst Hamori poeg, seisis seal neid vaatamas.
8 Ja Sekem nägi Diinat, Jaakobi tütart, istumas oma emaga linna tütarde ees ja see neiu meeldis talle väga ning ta küsis

seal oma sõpradelt ja rahvalt, öeldes: „Kelle tütar see naiste seas istub, keda ma selles linnas ei tunne?"
9 Ja nad ütlesid temale: „See on tõesti Jaakobi, heebrealase Iisaki poja tütar, kes on juba mõnda aega selles linnas elanud. Kui kuuldavasti läksid maa tütred välja rõõmustama, siis läks ta koos oma ema ja teenijannadega nende sekka istuma, nagu sa näed."
10 Ja Sekem nägi Diinat, Jaakobi tütart, ja kui ta teda vaatas, jäi ta hing Diinale pingule.
11 Ja ta läkitas ja lasi ta jõuga ära võtta ning Diina tuli Sekemi kotta ja ta haaras ta jõuga kinni ja magas temaga ning alandas teda ja armastas teda üliväga ning pani ta oma kotta.
12 Ja nad tulid ning teatasid Jaakobile sellest loost. Ja kui Jaakob kuulis, et Sekem oli tema tütre Diina ära rüvetanud, läkitas Jaakob kaksteist oma sulast Diinat Sekemi majast tooma ja nad läksid ning tulid Sekemi majja, et Diina sealt ära viia.
13 Ja kui nad kohale jõudsid, läks Sekem oma meestega nende juurde ja ajas nad oma majast välja ning ei lubanud neil Diina ette tulla, vaid Sekem istus koos Diinaga, suudles ja kallistas teda nende silme all.
14 Ja Jaakobi sulased tulid tagasi ja jutustasid temale, öeldes: „Kui me tulime, ajas tema ja ta mehed meid ära ja nõnda tegi Sikem Diinale meie silme all."
15 Ja Jaakob teadis ka, et Sekem oli ta tütre ära rüvetanud, aga ta ei öelnud midagi; ta pojad karjatasid põllul ta karja ja Jaakob vaikis kuni nende tagasitulekuni.
16 Ja enne kui ta pojad koju tulid, läkitas Jaakob oma sulaste tütarde seast kaks teenijatüdrukut Diinat Sekemi kojas hooldama ja tema juurde jääma. Ja Sekem läkitas kolm oma sõpra oma isa Hamori, Peredi poja Kiddekemi poja juurde, öeldes: „Võta mulle see neiu naiseks!"
17 Ja hiivlase Kiddekemi poeg Hamor tuli oma poja Sekemi kotta ja istus tema ette. Ja Hamor ütles oma pojale: „Sekem, kas siis ei ole su rahva tütarde seas ühtegi naist, et sa võtad heebrea naise, kes ei ole su rahva hulgast?"
18 Ja Sekem ütles temale: „Ainult tema pead sa mulle võtma, sest ta on mu silmis ihaldusväärne!" Ja Hamor tegi oma poja sõna järgi, sest ta oli pojale väga armastatud.
19 Ja Hamor läks Jaakobi juurde, et temaga sellest asjast rääkida, ja kui ta oli oma poja Sekemi majast lahkunud, enne kui ta Jaakobi juurde tuli temaga rääkima, vaata, Jaakobi pojad olid väljalt tulnud, niipea kui nad kuulsid, mida Sekem, Hamori poeg, oli teinud.
20 Ja mehed olid oma õe pärast väga kurvad ja tulid kõik koju vihast ärevil enne karja kokkuajamise aega.
21 Ja nad tulid ja istusid oma isa ette ja rääkisid temaga vihast põledes, öeldes: „Tõesti, sellele mehele ja ta perele tuleb surm, sest kogu maa Jumal käskis Noal ja ta lastel, et inimene ei tohi iialgi röövida ega abielu rikkuda; ja vaata, Sekem on meie õega nii laastatud kui ka hooranud ja mitte keegi linnaelanikest ei ole temaga sõnagi rääkinud.
22 Sa ju tead ja mõistad, et surmaotsus on määratud Sekemile ja tema isale ja kogu linnale selle teo pärast, mis ta on teinud.
23 Ja kui nad oma isa ees sellest asjast rääkisid, vaata, Sekemi isa Hamor tuli rääkima Jaakobile oma poja sõnu Diina kohta ja ta istus Jaakobi ja ta poegade ette.
24 Ja Hamor rääkis neile, öeldes: „Mu poja Sekemi hing igatseb teie tütart; andke ta palun temale naiseks ja abielluge meiega! Andke meile oma tütred ja me anname teile oma tütred ja te võite elada meiega meie maal ja me oleme maal nagu üks rahvas.
25 Sest meie maa on väga avar, elage siis ja kaubelge seal ning omandage seal vara ja tehke seal, mida soovite, ja keegi ei tohi teid sõnagi lausudes takistada.
26 Ja Hamor lakkas Jaakobi ja ta poegadega rääkimast, ja vaata, tema poeg Sekem oli tulnud temale järele ja istus nende ette.
27 Ja Sekem rääkis Jaakobi ja ta poegade ees, öeldes: „Vaata, et leian teie silmis armu, et te annate mulle oma tütre! Mida te minult iganes ütlete, seda ma tema heaks teen!"
28 Palu minult külluslikult kaasavara ja andi ning ma annan selle. Ja mida iganes sa minult küsid, seda ma teen. Ja kes iganes su käskude vastu mässab, see peab surema; anna mulle ainult neiu naiseks.
29 Ja Siimeon ja Leevi vastasid Hamorile ja ta pojale Sekemile pettusega, öeldes: „Kõik, mida te meile olete rääkinud, me teeme teie heaks."
30 Ja vaata, meie õde on su majas, aga hoia temast eemale, kuni me saadame sõna oma isale Iisakile selles asjas, sest me ei saa midagi teha ilma tema nõusolekuta.
31 Sest tema teab meie isa Aabrahami teid ja mida iganes ta meile ütleb, seda me räägime teile; me ei varja teie eest midagi.
32 Ja Siimeon ja Leevi rääkisid seda Sekemile ja tema isale, et leida ettekäänet ja küsida nõu, mida Sekemi ja tema linnaga selles asjas teha.
33 Ja kui Sekem ja ta isa kuulsid Siimeoni ja Leevi sõnu, oli see nende silmis hea ning Sekem ja ta isa tulid välja, et koju minna.
34 Ja kui nad olid läinud, ütlesid Jaakobi pojad oma isale, öeldes: „Vaata, me teame, et surm on nende paheliste ja nende linna süü, sest nad astusid üle sellest, mida Jumal oli käskinud Noal ja tema lastel ja tema järglastel pärast neid.
35 Ja ka sellepärast, et Sekem tegi seda meie õe Diinaga, teda rüvetades; sest sellist jäledust ei tehta meie seas iialgi.
36 Nüüd siis tea ja vaata, mida sa teed, ja otsi nõu ning ettekäänet, mida nendega teha, et tappa kõik selle linna elanikud.
37 Ja Siimeon ütles neile: „Siin on teile õige nõuanne: käsige neil iga meessoost isik nende seas ümber lõigata, nagu meie oleme ümber lõigatud, ja kui nad seda teha ei taha, siis võtame oma tütre neilt ära ja läheme ära.
38 Ja kui nad on nõus seda tegema ja tahavad seda teha, siis kui nad on valust sisse vajunud, ründame me neid oma mõõkadega nagu kedagi vaikset ja rahumeelset ning tapame iga meessoost inimese nende seas.
39 Ja Siimeoni nõu oli neile meeltmööda ning Siimeon ja Leevi otsustasid nendega teha nii, nagu oli soovitatud.
40 Järgmisel hommikul tulid Sekem ja tema isa Hamor tagasi Jaakobi ja tema poegade juurde, et rääkida Diinast ja kuulda, mida Jaakobi pojad nende sõnadele vastavad.
41 Ja Jaakobi pojad rääkisid nendega petlikult, öeldes: „Me jutustasime oma isale Iisakile kõik teie sõnad ja teie sõnad olid temale meeltmööda."
42 Aga ta rääkis meile, öeldes: Nõnda käskis tema isa Aabraham temal kogu maailma Issanda, Jumala nimel, et igaüks, kes ei ole tema järeltulijad ja soovib võtta ühe tema tütardest, peab laskma kõik oma meessoost lapsed ümber

lõigata, nõnda nagu meie oleme ümberlõigatud, ja siis võime anda temale oma tütre naiseks.
43 Nüüd oleme teile teatavaks teinud kõik oma teed, mis meie isa meile rääkis, sest me ei või teha seda, millest te meile rääkisite, anda oma tütar ümberlõikamatule mehele, sest see on meile häbiks.
44 Aga me nõustume teiega, et anname teile oma tütre ja võtame enestele ka teie tütred ning elame teie keskel ja oleme üks rahvas, nagu te olete öelnud, kui te meid kuulate ja nõustute olema meie sarnaselt ümber lõikama iga teie meesterahvast, nagu meie oleme ümber lõigatud.
45 Aga kui te meid ei kuula ja ei lase kõiki meesterahvaid ümber lõigata, nõnda nagu meie oleme käskinud, siis me tuleme teie juurde, võtame teie juurest oma tütre ja läheme ära.
46 Ja Sekem ja tema isa Hamor kuulsid Jaakobi poegade sõnu ja see asi oli neile väga meeltmööda ning Sekem ja tema isa Hamor kiirustasid täitma Jaakobi poegade soove, sest Sekem oli Diinasse väga kiindunud ja ta hing oli tema külge kiindunud.
47 Ja Sekem ja tema isa Hamor kiirustasid linna väravasse ja kogusid kokku kõik oma linna mehed ning rääkisid neile Jaakobi poegade sõnad, öeldes:
48 Me tulime nende meeste, Jaakobi poegade juurde ja me rääkisime nendega nende tütrest ning need mehed nõustuvad tegema meie soovide järgi. Ja vaata, meie maa on neile väga avar ja nad elavad seal ja kaubeldavad seal ning me saame üheks rahvaks; me võtame nende tütred ja anname oma tütred neile naisteks.
49 Aga ainult sel tingimusel nõustuvad need mehed seda tegema, et iga meessoost meie seast lõigatakse ümber, nagu nemad on ümber lõigatud, nagu nende Jumal neid käskis, ja kui me oleme teinud nende juhiste järgi ümberlõikamise, siis elavad nad meie seas koos oma kariloomade ja varaga ning me oleme nendega nagu üks rahvas.
50 Ja kui kõik linna mehed kuulsid Sekemi ja tema isa Hamori sõnu, siis olid kõik linna mehed selle ettepanekuga nõus ja nad kuuletusid, et lasta end ümber lõigata, sest Sekemit ja tema isa Hamorit austati nende seas väga, kuna nad olid maa vürstid.
51 Järgmisel päeval tõusid Sekem ja tema isa Hamor varahommikul ja kogusid kõik oma linna mehed linna keskele ning kutsusid Jaakobi pojad, kes lõikasid ümber kõik nende meesterahvad sel ja järgmisel päeval.
52 Ja nad lõikasid ümber Sekemi ja tema isa Hamori ja Sekemi viis venda ja siis igaüks tõusis püsti ja läks koju, sest see asi oli Issandalt Sekemi linna vastu ja Issandalt oli Siimeoni nõu selles asjas, et Issand annaks Sekemi linna Jaakobi kahe poja kätte.

PEATÜKK 34

1 Ja kõiki ümberlõigatud meesterahvaid oli kuussada nelikümmend viis meest ja kakssada nelikümmend kuus last.
2 Aga Chiddekem, Peredi poeg, Hamori isa, ja tema kuus venda ei kuulanud Sekemit ja tema isa Hamorit ega lasknud end ümber lõigata, sest Jaakobi poegade ettepanek oli nende silmis vastik ja nende viha süttis väga, et linnaelanikud neid ei kuulanud.
3 Teise päeva õhtul leidsid nad kaheksa väikest last, keda polnud ümber lõigatud, sest nende emad olid nad Sekemi ja tema isa Hamori ning linna meeste eest varjanud.
4 Ja Sekem ja tema isa Hamor läkitasid käskjalad neid ümberlõikamiseks nende ette tooma, kui Chiddekem ja tema kuus venda oma mõõkadega neile kallale kargasid ja püüdsid neid tappa.
5 Ja nad püüdsid tappa ka Sekemit ja tema isa Hamorit ning püüdsid selle asja pärast koos nendega tappa ka Diinat.
6 Ja nad ütlesid neile: „Mida te olete teinud? Kas teie vendade kaananlaste tütarde seas pole naisi, et te tahate enestele võtta heebrealaste tütreid, keda te enne ei tundnud, ja teete seda tegu, mida teie isad teile ei käskinud?"
7 Kas sa arvad, et see tegu, mille sa oled teinud, annab sulle edu? Ja mida sa vastad oma vendadele kaananlastele, kes homme tulevad ja küsivad sinult selle asja kohta?
8 Ja kui teie tegu ei tundu nende silmis õige ja hea, mida te siis teete oma hinge heaks ja mina meie hinge heaks, kuna te ei ole meie häält kuulanud?
9 Ja kui maa elanikud ja kõik teie vennad, Hami lapsed, kuulevad teie teost ja ütlevad:
10 Heebrea naise pärast tegid Sekem ja tema isa Hamor ning kõik nende linna elanikud seda, mida nad polnud tundnud ja mida nende esivanemad neile ei käskinud. Kuhu te siis põgenete või kuhu peidate oma häbi kõigil oma elupäevadel oma vendade, Kaananimaa elanike ees?
11 Seepärast ei suuda me nüüd taluda seda, mida sa oled teinud, ega saa meid koormata selle ikkega, mida meie esiisad meile ei käskinud panna.
12 Vaata, homme me läheme ja kogume kokku kõik oma vennad, kaananlaste vennad, kes elavad maal, ja me kõik tuleme ja lööme teid ja kõiki neid, kes teie peale loodavad, nii et teist ega neist ei jää järele jääki.
13 Kui Hamor ja tema poeg Sekem ja kõik linnaelanikud kuulsid Kiddekemi ja tema vendade sõnu, siis nad kartsid kohutavalt oma elu pärast nende sõnade pärast ja kahetsesid oma tegusid.
14 Ja Sekem ja tema isa Hamor vastasid oma isale Kiddekemile ja tema vendadele ning ütlesid neile: „Kõik sõnad, mis te meile rääkisite, on tõsi."
15 Ärge nüüd öelge ega mõelge oma südames, et me tegime seda asja heebrealaste armastuse pärast, mida meie esiisad meile ei käskinud.
16 Aga kuna me nägime, et neil polnud kavatsust ega soovi meie tütre suhtes tema äravõtmise sooviga nõustuda, välja arvatud sel tingimusel, siis me kuulasime nende häält ja tegime selle teo, mida te nägite, et neilt oma soovi saada.
17 Ja kui me oleme neilt oma palve kätte saanud, siis me pöördume tagasi nende juurde ja teeme nendega seda, mida te meile ütlete.
18 Me palume teid siis oodata ja jääda ootama, kuni meie ihu paraneb ja me taas tugevaks saame, ning siis läheme koos nende vastu ja teeme nendega seda, mis on teie ja meie südames.
19 Ja Diina, Jaakobi tütar, kuulis kõiki neid sõnu, mis Chiddekem ja ta vennad olid rääkinud, ja mida Hamor ja ta poeg Sekem ja nende linna elanikud neile vastasid.
20 Ja ta kiirustas ning läkitas ühe oma teenijannadest, kelle ta isa oli saatnud teda Sekemi kotta hoidma, oma isa Jaakobi ja vendade juurde, öeldes:

21 Nõnda andsid Chiddekem ja ta vennad teie kohta nõu ning nõnda vastasid neile Hamor, Sekem ja linnaelanikud.
22 Ja kui Jaakob neid sõnu kuulis, täitus ta raevuga ja ta oli nende peale nördinud ning ta viha süttis nende vastu põlema.
23 Ja Siimeon ja Leevi vandusid ning ütlesid: „Nii tõesti kui elab Issand, kogu maa Jumal, homme sel ajal ei jää kogu linnast järele ainsatki!"
24 Ja kakskümmend ümberlõikamata noormeest olid end peitnud ja need noored mehed võitlesid Siimeoni ja Leevi vastu ning Siimeon ja Leevi tapsid neist kaheksateist ja kaks põgenesid nende eest ning pääsesid linnas asuvatesse lubjakaevandustesse ja Siimeon ja Leevi otsisid neid, aga ei leidnud.
25 Ja Siimeon ja Leevi käisid linnas ringi ning tapsid mõõgateraga kõik linnaelanikud ja kedagi ei jätnud ellu.
26 Ja linna keskel oli suur hämmastus ning linnarahva kisa tõusis taeva poole ja kõik naised ja lapsed nutsid valjusti.
27 Ja Siimeon ja Leevi tapsid kogu linna; nad ei jätnud kogu linna ellu ainsatki meest.
28 Ja nad tapsid mõõgateraga Hamori ja tema poja Sekemi ning viisid Diina Sekemi kojast ära ja läksid sealt ära.
29 Ja Jaakobi pojad läksid ja tulid tagasi ning tulid mahalöödute kallale ja rüüstasid kõik nende varanduse, mis oli linnas ja põllul.
30 Ja kui nad saaki võtsid, tõusis kolmsada meest püsti ja viskas neile tolmu ning peksis neid kividega. Siis pöördus Siimeon nende poole ja tappis nad kõik mõõgateraga. Ja Siimeon pöördus Leevi ees linna.
31 Ja nad viisid ära nende lambad ja härjad ja veised ning ka ülejäänud naised ja lapsed ja juhtisid kõik need minema ja avasid värava ning läksid välja ja tulid energiliselt oma isa Jaakobi juurde.
32 Ja kui Jaakob nägi kõike, mida nad linnaga olid teinud, ja nägi saaki, mille nad neilt võtsid, siis Jaakob vihastus nende peale väga ja ütles neile: „Miks te olete mulle seda teinud? Vaata, ma sain rahu kaananlastest maa elanike seas ja keegi neist ei sekkunud minusse.
33 Ja nüüd olete te mind teinud vastikuks maa elanikele kaananlaste ja perislaste seas, ja ma olen vaid väike arv, ja nad kõik kogunevad mu vastu ja tapavad mind, kui nad kuulevad teie teost oma vendadega, ja mina ja mu pere hävitatakse,
34 Ja Siimeon ja Leevi ja kõik nende vennad koos nendega vastasid oma isale Jaakobile ja ütlesid temale: „Vaata, me elame siin maal ja kas Sekem peaks tegema seda meie õele? Miks sa vait oled kõige selle pärast, mida Sekem on teinud? Ja kas ta peaks tegema meie õega otsekui hooraga tänaval?"
35 Ja naisi, keda Siimeon ja Leevi Sekemi linnast vangi viisid, aga keda nad ei tapnud, oli kaheksakümmend viis, kes polnud meest tundnud.
36 Ja nende seas oli noor neiu, ilusa välimuse ja jumega, kelle nimi oli Buna, ja Siimeon võttis ta naiseks. Meessoost mehi, keda nad vangi võtsid ja ei tapnud, oli nelikümmend seitse, ja ülejäänud nad tapsid.
37 Ja kõik noored mehed ja naised, keda Siimeon ja Leevi olid Sekemi linnast vangi viinud, said Jaakobi poegade ja nende järeltulijate orjadeks kuni päevani, mil Jaakobi pojad Egiptusemaalt lahkusid.
38 Ja kui Siimeon ja Leevi olid linnast lahkunud, tõusid püsti kaks allesjäänud noormeest, kes olid end linnas peitnud ega olnud linnaelanike seas surnud, ja need noored mehed läksid linna ja kõndisid seal ringi ning leidsid linna inimtühjana ja ainult nutvate naistena. Ja need noored mehed hüüdsid ja ütlesid: „Vaata, see on kurjus, mida heebrealase Jaakobi pojad sellele linnale tegid, kui nad täna ühe Kaanani linnadest hävitasid, ja nad ei kartnud oma elu pärast kogu Kaananimaa pärast.
39 Ja need mehed lahkusid linnast ja läksid Tapnachi linna ning nad tulid sinna ja jutustasid Tapnachi elanikele kõigest, mis nendega oli juhtunud ja kõigest, mida Jaakobi pojad olid teinud Sekemi linnale.
40 Ja teade jõudis Tapnachi kuninga Jaasubi kätte ja ta läkitas mehi Sekemi linna neid noormehi vaatama, sest kuningas ei uskunud neid, öeldes: „Kuidas saavad kaks meest rüüstata nii suurt linna nagu Sekem?"
41 Ja Jaasubi käskjalad tulid tagasi ja teatasid temale, öeldes: „Me jõudsime linna ja see on hävitatud, seal pole ühtegi meest, vaid ainult nutvad naised, seal pole ka lambaid ega veiseid, sest kõik, mis linnas oli, viisid Jaakobi pojad ära.
42 Ja Jaasub imestas selle üle ja ütles: „Kuidas said kaks meest teha seda asja ja hävitada nii suure linna, ilma et ükski mees suudaks neile vastu seista?"
43 Sest midagi sellist pole olnud Nimrodi päevist peale ja mitte kõige kaugemast ajast peale; ja Jaasub, Tapnachi kuningas, ütles oma rahvale: „Olge vaprad ja me läheme ning võitleme nende heebrealaste vastu ja teeme nendega nii, nagu nemad tegid linnaga, ja me maksame kätte linnaelanike süüteo eest!"
44 Ja Jaasub, Tapnachi kuningas, pidas selles asjas nõu oma nõuandjatega ja tema nõuandjad ütlesid talle: „Üksi sa heebrealaste üle võitu ei saa, sest nad peavad olema võimsad, et seda tööd kogu linnaga teha."
45 Kui kaks neist hävitaksid terve linna ja keegi ei suudaks neile vastu seista, siis kui sina lähed neile vastu, tõusevad nad kõik meie vastu ja hävitavad meid samuti.
46 Aga kui sa läkitad sõna kõigile meie ümber olevatele kuningatele ja lased neil kokku tulla, siis me läheme koos nendega ja sõdime Jaakobi poegade vastu; siis sa saad neist jagu.
47 Ja Jaasub kuulis oma nõuandjate sõnu ja need meeldisid talle ja ta rahvale ning ta tegi nõnda; ja Jaasub, Tapnaki kuningas, läkitas kõigile emorlaste kuningatele, kes elasid Sekemi ja Tapnaki ümber, öeldes:
48 Tulge minuga üles ja aidake mind, ja me lööme heebrealase Jaakobi ja kõik tema pojad ning hävitame nad maalt, sest nõnda tegi ta Sekemi linnaga ja kas teie ei tea seda?
49 Ja kõik emorlaste kuningad kuulsid kurjast, mida Jaakobi pojad olid Sekemi linnale teinud, ja nad hämmastusid selle pärast väga.
50 Ja seitse emorlaste kuningat kogunesid kõigi oma sõjaväedega, umbes kümme tuhat meest paljastatud mõõkadega, ja nad tulid võitlema Jaakobi poegade vastu; ja Jaakob kuulis, et emorlaste kuningad olid kogunenud võitlema tema poegade vastu, ja Jaakob kartis väga ja see ahistas teda.
51 Ja Jaakob hüüdis Siimeoni ja Leevi vastu ning ütles: „Mis te küll tegite? Miks te olete mulle liiga teinud, et toosite minu kallale kõik Kaanani lapsed, et mind ja mu perekonda hävitada? Sest mina ja mu perekond olime rahus,

aga teie olete minuga seda teinud ja oma tegudega maa elanikke minu vastu ärritanud!"
52 Ja Juuda vastas oma isale, öeldes: „Kas mu vennad Siimeon ja Leevi tapsid kõik Sekemi elanikud ilmaasjata? Kindlasti oli see sellepärast, et Sekem oli meie õde alandanud ja astunud üle meie Jumala käsust Noale ja tema lastele, sest Sekem viis meie õe jõuga ära ja rikkus temaga abielu.
53 Ja Sekem tegi kõike seda kurja ja ükski tema linna elanikest ei sekkunud temasse ega öelnud: „Miks sa seda teed? Kindlasti läksid mu vennad ja lõid linna ning Issand andis selle nende kätte, kuna selle elanikud olid rikkunud meie Jumala käske. Kas nad on siis seda kõike ilmaasjata teinud?"
54 Ja miks sa nüüd kardad või oled ahastuses ja miks sa oled mu vendade peale pahane ja miks su viha nende vastu süttib?
55 Kindlasti, meie Jumal, kes andis nende kätte Sekemi linna ja selle rahva, annab meie kätte ka kõik Kaanani kuningad, kes tulevad meie vastu, ja me teeme nendega nii, nagu mu vennad tegid Sekemile.
56 Ole nüüd nende suhtes rahulik ja heida oma hirmud minema, vaid usalda Issandat, meie Jumalat, ja palveta tema poole, et ta meid aitaks ja päästaks ning annaks meie vaenlased meie kätte.
57 Ja Juuda hüüdis ühele oma isa sulasele: „Mine nüüd ja vaata, kus on need kuningad oma sõjaväedega, kes tulevad meie vastu!"
58 Ja sulane läks ja vaatas kaugele ning läks üles Siihoni mäe vastas ja nägi kõiki kuningate leere väljal seisvat. Ja ta tuli tagasi Juuda juurde ning ütles: „Vaata, kuningad seisavad väljal koos kõigi oma leeridega, rahvas on ülirohke, nagu liiv mere ääres."
59 Ja Juuda ütles Siimeonile ja Leevile ja kõigile oma vendadele: „Olge tugevad ja olge vaprad pojad, sest Issand, meie Jumal, on meiega; ärge kartke neid!"
60 Astuge välja igaüks, võötatud oma sõjariistade, vibu ja mõõgaga, ja me läheme ning võitleme nende ümberlõikamatute meeste vastu! Issand on meie Jumal, tema päästab meid!
61 Ja nad tõusid püsti ning igaüks pani oma sõjariistad selga, suured ja väikesed, üksteist Jaakobi poega ja kõik Jaakobi sulased koos nendega.
62 Ja kõik Iisaki sulased, kes olid Iisakiga Hebronis, tulid nende juurde, varustatuna igasuguste sõjariistadega, ja Jaakobi pojad ja nende sulased, kokku sada kaksteist meest, läksid nende kuningate vastu ja ka Jaakob läks koos nendega.
63 Ja Jaakobi pojad läkitasid oma isale Iisakile, Aabrahami pojale, Hebronisse, see on Kireat-Arbasse, öeldes:
64 Me palume sind meie eest Issanda, meie Jumala ees, et sa kaitseksid meid kaananlaste käe eest, kes tulevad meie vastu, ja annaksid nad meie kätte.
65 Ja Iisak, Aabrahami poeg, palvetas Issanda poole oma poegade pärast ja ütles: „Issand Jumal, sina lubasid mu isale, öeldes: Ma teen su järeltulijad paljuks nagu taeva tähti! Ja sa lubasid ka mulle ja kinnitasid oma sõna, et nüüd Kaanani kuningad tulevad kokku, et pidada sõda mu lastega, sest nad ei teinud vägivalda.
66 Ja nüüd, Issand Jumal, kogu maailma Jumal, pööra ometi nende kuningate nõu, et nad ei sõdiks mu poegade vastu!
67 Ja ärata nende kuningate ja nende rahva südametesse hirm minu poegade ees ja alanda nende uhkust, et nad mu poegadest ära pöörduksid.
68 Ja oma tugeva käe ja väljasirutatud käsivarrega päästa mu pojad ja nende teenijad nende käest, sest sinu käes on vägi ja vägi seda kõike teha.
69 Ja Jaakobi pojad ja nende sulased läksid nende kuningate juurde ja nad lootsid Issandale, oma Jumalale, ja teel olles palvetas ka nende isa Jaakob Issanda poole ja ütles: „Oo Issand Jumal, vägev ja ülev Jumal, kes sa oled valitsenud muistsetest päevadest, sellest ajast peale ja igavesti;
70 Sina oled See, kes õhutab sõdu ja lõpetab need, sinu käes on vägi ja vägi ülendada ja langetada; oo, olgu mu palve sinu ees vastuvõetav, et sa pöörduksid minu poole oma halastusega, et sa külvaksid nende kuningate ja nende rahva südameid minu poegade hirmuga ja kohutaksid neid ja nende leere ning oma suure lahkusega päästaksid kõik need, kes sinule loodavad, sest sina saad alistada rahvad meie võimu alla ja viia rahvad meie võimu alla.

PEATÜKK 35

1 Ja kõik emorlaste kuningad tulid ja asusid väljale, et oma nõuandjatega nõu pidada, mida teha Jaakobi poegadega, sest nad kartsid neid ikka veel, öeldes: „Vaata, kaks neist tapsid ära kogu Sekemi linna!"
2 Ja Issand kuulis Iisaki ja Jaakobi palveid ning täitis kõigi nende kuningate nõuandjate südamed suure hirmu ja õudusega, nii et nad üksmeelselt hüüdsid:
3 Kas sa oled täna rumal või kas sul pole mõistust heebrealastega võidelda? Miks sa täna omaenda hävingust rõõmu tunned?
4 Vaata, kaks neist tulid Sekemi linna kartmatult ja õudusega ning tapsid kõik linna elanikud, nii et ükski mees ei suutnud neile vastu seista. Kuidas te siis suudate nendega kõigiga võidelda?
5 Te teate kindlasti, et nende Jumal armastab neid ülimalt ja on teinud nende heaks vägevaid tegusid, milliseid pole tehtud muistsetest päevadest, ja kõigi rahvaste jumalate seas ei ole kedagi, kes suudaks teha tema sarnaseid vägevaid tegusid.
6 Kindlasti päästis ta nende isa Aabrahami, heebrealase, Nimrodi käest ja kogu ta rahva käest, kes olid mitu korda püüdnud teda tappa.
7 Ta päästis tema ka tulest, millesse kuningas Nimrod oli ta heitnud, ja tema Jumal päästis ta sellest.
8 Ja kes veel suudaks teha midagi sarnast? Kindlasti oli see Aabraham, kes tappis viis Eelami kuningat, kui need puudutasid tema vennapoega, kes elas neil päevil Soodomas.
9 Ja nad võtsid oma ustava sulase ja mõned tema mehed ning ajasid ühel ööl Eelami kuningaid taga ja tapsid nad ning tagastasid ta vennapojale kogu vara, mille nad temalt olid võtnud.
10 Ja te kindlasti teate, et nende heebrealaste Jumal on neist väga rõõmus ja ka nemad on temast rõõmsad, sest nad teavad, et ta päästis nad kõigist nende vaenlastest.

11 Ja vaata, oma armastusest Jumala vastu võttis Aabraham oma ainsa ja kalli poja ning kavatses ta tuua põletusohvriks oma Jumalale, ja kui Jumal poleks teda takistanud seda tegemast, oleks ta seda teinud oma armastusest Jumala vastu.
12 Ja Jumal nägi kõiki tema tegusid ja vandus temale ning tõotas, et ta päästab ta pojad ja kõik ta järeltulijad igast hädast, mis neid tabab, sellepärast et ta oli seda teinud ja oma armastuses oma Jumala vastu lämmatas temas kaastunde oma lapse vastu.
13 Kas te ei ole kuulnud, mida nende Jumal tegi vaaraoga, Egiptuse kuningaga, ja Abimelekiga, Gerari kuningaga, kui ta võttis Aabrahami naise, kes ütles tema kohta: „Ta on mu õde!", et nad ei tapaks teda tema pärast ja ei mõtleks teda naiseks võtta? Ja Jumal tegi nendega ja nende rahvaga kõik, mida te olete kuulnud.
14 Ja vaata, me ise nägime oma silmaga, et Eesav, Jaakobi vend, tuli tema juurde neljasaja mehega kavatsusega ta tappa, sest ta mäletas, et oli temalt isa õnnistuse ära võtnud.
15 Ja ta läks talle vastu, kui ta Süüriast tuli, et ema koos lastega maha lüüa, ja kes päästis ta tema käest kui mitte tema Jumal, kelle peale ta lootis? Tema päästis ta ta venna käest ja ka ta vaenlaste käest ja kindlasti kaitseb ta neid veel kord.
16 Kes ei teaks, et just nende Jumal andis neile jõudu teha Sekemi linnale seda kurja, millest te olete kuulnud?
17 Kas siis said kaks meest omaenda jõuga hävitada nii suure linna nagu Sikem, kui poleks olnud nende Jumalat, kelle peale nad lootsid? Ta ütles ja tegi neile kõike seda, et tappa linna elanikud nende endi linnas.
18 Ja kas sa suudad siis võita neid, kes on tulnud sinu linnast välja, et koos kõigiga võidelda, isegi kui sulle appi tuleks tuhat korda rohkem inimesi?
19 Te ju teate ja mõistate, et te ei ole tulnud nendega võitlema, vaid te tulete sõdima nende Jumalaga, kes nad valis, ja seepärast olete te kõik täna tulnud hävitamisele.
20 Hoiduge nüüd sellest kurjast, mida te püüate endale tuua, ja teil on parem mitte minna nendega sõdima, kuigi neid on vähe, sest nende Jumal on nendega.
21 Kui emorlaste kuningad kuulsid kõiki oma nõuandjate sõnu, siis täitus nende süda hirmuga ja nad kartsid Jaakobi poegi ega tahtnud nende vastu võidelda.
22 Ja nad pöörasid oma kõrvad oma nõuandjate sõnade poole ja kuulasid kõiki nende sõnu; ja nõuandjate sõnad meeldisid kuningatele väga ja nad tegidki nõnda.
23 Ja kuningad pöördusid ning hoidusid Jaakobi poegadest, sest nad ei julgenud neile läheneda, et nendega sõdida, sest nad kartsid neid väga ja nende südamed sulasid hirmust nende ees.
24 Sest see tuli neile Issandalt, sest ta kuulis oma sulaste Iisaki ja Jaakobi palveid, sest nad lootsid temale; ja kõik need kuningad naasid sel päeval oma leeridega, igaüks oma linna, ja nad ei võidelnud sel ajal Jaakobi poegadega.
25 Ja Jaakobi pojad seisid sel päeval õhtuni Siihoni mäe vastas ja nähes, et need kuningad ei tulnud nende vastu võitlema, pöördusid Jaakobi pojad tagasi koju.

PEATÜKK 36

1 Sel ajal ilmus Issand Jaakobile ja ütles: „Tõuse, mine Peetelisse ja jää sinna ning tee sinna altar Issandale, kes sulle on ilmunud ja kes on sind ja su poegi hädast päästnud!"
2 Ja Jaakob tõusis üles koos oma poegade ja kõigega, mis talle kuulus, ja nad läksid ning tulid Peetelisse Issanda sõna peale.
3 Ja Jaakob oli üheksakümmend üheksa aastat vana, kui ta läks üles Peetelisse, ja Jaakob, ta pojad ja kõik rahvas, kes oli koos temaga, jäid Peetelisse Luusi; ja ta ehitas sinna altari Issandale, kes temale oli ilmunud, ja Jaakob ja ta pojad jäid Peetelisse kuueks kuuks.
4 Sel ajal suri Deboora, Uusi tütar, Rebeka imetaja, kes oli olnud Jaakobi juures, ja Jaakob mattis ta Peeteli alla ühe seal kasvava tamme alla.
5 Ja sel ajal suri ka Rebeka, Betueli tütar, Jaakobi ema, Hebronis, see on Kireat-Arba, ja ta maeti Makpela koopasse, mille Aabraham oli ostnud hetiitidelt.
6 Ja Rebeka elas sada kolmkümmend kolm aastat ja ta suri. Jaakob kuulis, et ta ema Rebeka oli surnud, ja kui ta nuttis kibedasti oma ema pärast ning pidas tema ja tema imetaja Deboora pärast tamme all suure leinapeo. Ja ta pani sellele paigale nimeks Allon-bachuth.
7 Ja süürlane Laaban suri neil päevil, sest Jumal nuhtles teda, kuna ta oli rikkunud lepingut, mis oli tema ja Jaakobi vahel.
8 Jaakob oli sada aastat vana, kui Issand ilmutas end temale ja õnnistas teda ning pani temale nimeks Iisrael; ja Raahel, Jaakobi naine, jäi neil päevil lapseootele.
9 Sel ajal läks Jaakob ja kõik, mis tal oli, teele Peetelist oma isakotta Hebronisse.
10 Ja kui nad olid teel ja Efratani oli veel vaid lühike maa minna, sünnitas Raahel poja ja tal oli raske sünnitusvalus ning ta suri.
11 Ja Jaakob mattis ta Efrata, see on Petlemma tee äärde ja püstitas tema hauale samba, mis on seal tänapäevani; ja Raaheli elupäevi oli nelikümmend viis aastat; siis ta suri.
12 Ja Jaakob pani oma pojale, kelle Raahel temale oli ilmale toonud, nimeks Benjamin, sest ta oli temale sündinud paremat kätt pidaval maal.
13 Ja pärast Raaheli surma lõi Jaakob oma telgi tema teenija Bilha telki.
14 Ja Ruuben sai oma ema Lea pärast armukadedaks ja ta täitus vihaga ning ta tõusis oma vihas ja läks ning sisenes Bilha telki ja viis sealt oma isa voodi ära.
15 Sel ajal võeti Ruubeni poegadelt ära esmasünniõigus koos kuningliku ja preestriametiga, sest ta oli rüvetanud oma isa voodit, ja esmasünniõigus anti Joosepile, kuninglik amet Juudale ja preestriamet Leevile, sest Ruuben oli rüvetanud oma isa voodit.
16 Ja need olid Jaakobi järeltulijad, kes temale sündisid Mesopotaamias; ja Jaakobi poegi oli kaksteist.
17 Lea pojad olid esmasündinu Ruuben, seejärel Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar, Sebulon ja nende õde Diina; ja Raaheli pojad olid Joosep ja Benjamin.
18 Lea teenija Silpa pojad olid Gaad ja Aaser ning Raaheli teenija Bilha pojad olid Daan ja Naftali; need olid Jaakobi pojad, kes temale Mesopotaamias sündisid.
19 Ja Jaakob teele asus ja tema pojad ja kõik, kes talle kuulusid, ning jõudsid Mamresse, see on Kireat-Arbasse, mis on Hebronis, kus Aabraham ja Iisak võõrana elasid, ja Jaakob oma poegade ja kõigega, kes talle kuulusid, elas oma isa juures Hebronis.

20 Ja tema vend Eesav ja ta pojad ja kõik, kes talle kuulusid, läksid Seiri maale ja elasid seal ning neil oli Seiri maal valdusi. Ja Eesavi lapsed olid viljakad ja neid sai Seiri maal väga palju.
21 Ja need olid Eesavi järeltulijad, kes temale sündisid Kaananimaal; Eesavi poegi oli viis.
22 Ja Aada tõi Eesavile ilmale ta esmasündinu Eliifase; ja Ahlibama tõi temale ilmale Jeusi, Jalami ja Korahi.
23 Need olid Eesavi pojad, kes temale sündisid Kaananimaal; ja Eesavi poja Eliifase pojad olid Teeman, Omar, Sefo, Gatam, Kenas ja Amalex; ja Reueli pojad olid Nahat, Serah, Šama ja Missa.
24 Jeusi pojad olid Timna, Alva ja Jeetet ning Jaalami pojad olid Alah, Pinor ja Kenas.
25 Ja Korahi pojad olid Teeman, Mibsar, Magdiel ja Eeram; need olid Eesavi poegade suguvõsad oma vürstkondade järgi Seirimaal.
26 Ja need olid horiidi Seiri poegade nimed, kes elasid Seiri maal: Lotan, Soobal, Sibeon, Ana, Diisan, Eeser ja Diison, kokku seitse poega.
27 Ja Lootani lapsed olid Hori ja Heeman ning nende õde Timna, see on Timna, kes tuli Jaakobi ja tema poegade juurde, aga nad ei kuulanud teda; ja ta läks ja sai Eliifase, Eesavi poja liignaiseks ja tõi temale ilmale Amaleki.
28 Ja Soobali pojad olid Alvan, Manahat, Eebal, Sefo ja Oonam ning Sibeoni pojad olid Aja ja Ana. See oli see Ana, kes leidis kõrbes jeemlased, kui ta oma isa Sibeoni eesleid karjatas.
29 Ja kui ta oma isa eesleid karjatas, viis ta need aeg-ajalt kõrbesse söötma.
30 Ja ühel päeval viis ta nad ühte kõrbe mere ääres, rahva kõnnumaa vastas, ja kui ta neid toitis, vaata, mere teiselt kaldalt tuli väga tugev torm ja murdus seal söömas käivate eeslite peale, ja nad kõik jäid seisma.
31 Ja pärast seda tuli mere teiselt kaldalt kõnnumaalt välja umbes sada kakskümmend suurt ja kohutavat looma ja nad kõik jõudsid paika, kus eeslid olid, ja asusid sinna seisma.
32 Ja need loomad olid keskelt allapoole inimlaste kujulised ja keskelt ülespoole olid mõned karude ja mõned kindluste sarnased, sabad õlgade vahelt maapinnani, nagu hertsogide sabad, ja need loomad tulid ja istusid nende eeslite selga ja viisid nad minema, ja nad läksid minema tänapäevani.
33 Ja üks neist loomadest lähenes Anale, lõi teda sabaga ja põgenes siis sealt paigast.
34 Ja kui ta seda tööd nägi, kartis ta oma elu pärast üliväga ja põgenes ning pääses linna.
35 Ja ta jutustas oma poegadele ja vendadele kõik, mis temaga oli juhtunud, ja paljud mehed läksid eesleid otsima, aga ei leidnud neid. Ja Ana ja ta vennad ei läinud sellest päevast alates enam sinna paika, sest nad kartsid väga oma elu pärast.
36 Ja Seiri poja Ana lapsed olid Diison ja tema õde Ahlibama; ja Diisoni lapsed olid Hemdan, Esban, Jitran ja Keran; ja Eseri lapsed olid Bilhan, Saavan ja Akan; ja Diisoni lapsed olid Uuts ja Aran.
37 Need olid horiitide Seiri järeltulijate suguvõsad oma vürstkondade järgi Seirimaal.
38 Ja Eesav ja tema lapsed elasid horiidi Seiri, selle maa elaniku maal, ja neil oli seal vara ning nad olid viljakad ja neid sai väga palju. Jaakob ja tema lapsed ja kõik, kes neile kuulusid, elasid oma isa Iisaki juures Kaananimaal, nõnda nagu Issand oli nende isale Aabrahamile käskinud.

PEATÜKK 37

1 Ja Jaakobi elu saja viiendal aastal, see on Jaakobi üheksandal aastal, mil ta elas oma lastega Kaananimaal, tuli ta Mesopotaamiast.
2 Ja neil päevil rändas Jaakob oma lastega Hebronist ja nad läksid ning naasid Sekemi linna, nemad ja kõik, mis neile kuulus, ja nad elasid seal, sest Jaakobi lapsed said Sekemi linnas oma kariloomadele head ja rammusat karjamaad, kuna Sekemi linn oli siis uuesti üles ehitatud ja seal oli umbes kolmsada meest ja naist.
3 Ja Jaakob ja ta lapsed ja kõik, kes talle kuulusid, elasid väljal, mille Jaakob oli ostnud Sekemi isalt Hamorilt, kui ta Mesopotaamiast tuli, enne kui Siimeon ja Leevi linna lõid.
4 Ja kõik kaananlaste ja emorlaste kuningad, kes elasid Sekemi linna ümber, kuulsid, et Jaakobi pojad olid tagasi tulnud Sekemisse ja elasid seal.
5 Ja nad ütlesid: „Kas heebrealase Jaakobi pojad peaksid pärast linna löömist ja väljaajamist uuesti linna tulema ja sinna elama jääma? Kas nad peaksid nüüd tagasi pöörduma ja linnas elavaid välja ajama või tapma?"
6 Ja kõik Kaanani kuningad kogunesid taas ja tulid üheskoos sõdima Jaakobi ja tema poegadega.
7 Ja Tapnahi kuningas Jaasub läkitas ka kõigile oma naaberkuningatele, Gaasi kuningale Elanile, Siilo kuningale Ihurile, Haasari kuningale Paratonile, Sartoni kuningale Susile, Bet-Korani kuningale Laabanile ja Otnay-ma kuningale Sabirile, öeldes:
8 Tulge minu juurde ja aidake mind! Lööme maha heebrealase Jaakobi ja tema pojad ja kõik, kes talle kuuluvad, sest nad on jälle tulnud Sekemisse, et seda vallutada ja selle elanikke tappa nagu ennegi.
9 Ja kõik need kuningad kogunesid ja tulid kõigi oma laagritega, rahvas oli ülirohke nagu liiv mererannal, ja nad kõik olid Tapnachi vastas.
10 Ja Tapnachi kuningas Jaasub läks nende vastu kogu oma sõjaväega ja lõi nendega laagri üles Tapnachi vastas, väljaspool linna, ja nad jagasid kõik need kuningad seitsmeks osaks, seitse leeri Jaakobi poegade vastu.
11 Ja nad saatsid Jaakobile ja tema pojale teate, öeldes: „Tulge kõik meie juurde välja, et saaksime tasandikul koos vestelda ja kätte maksta Sekemi meeste eest, kelle te nende linnas tapsite, ja te peate nüüd tagasi pöörduma Sekemi linna ja seal elama ning selle elanikud tapma nagu ennegi."
12 Ja Jaakobi pojad kuulsid seda ja nende viha süttis Kaanani kuningate sõnade peale üliväga põlema ning kümme Jaakobi poega kiirustasid ja tõusid püsti ning igaüks neist pani selga oma sõjariistad; ja nendega oli kaasas sada kaks nende sulast, kes olid lahingurivis.
13 Ja kõik need mehed, Jaakobi pojad koos oma sulastega, läksid nende kuningate poole ja nende isa Jaakob oli koos nendega ning nad kõik seisid Sekemi hunniku peal.
14 Ja Jaakob palvetas Issanda poole oma poegade eest ja sirutas oma käed Issanda poole ning ütles: „Oo Jumal, sina oled Kõigeväeline Jumal, sina oled meie isa, sina oled meid vorminud ja me oleme sinu kätetöö; ma palun sind, päästa mu pojad oma halastuse läbi nende vaenlaste käest, kes täna tulevad nendega võitlema ja neid nende käest

päästma, sest sinu käes on vägi ja vägi päästa vähesed paljudest.”
15 Ja anna mu poegadele, oma sulastele, südamejõudu ja vägevust võidelda nende vaenlastega, neid alistada ja panna nende vaenlased nende ees langema, ja ära lase mu poegadel ja nende sulastel surra Kaanani laste käe läbi.
16 Aga kui su silmis on hea võtta mu poegade ja nende sulaste elud, siis võta nad oma suures halastuses vastu oma sulaste kätte, et nad täna ei hukkuks emorlaste kuningate käe läbi.
17 Ja kui Jaakob lakkas Issanda poole palvetamast, siis värises maa oma paigast ja päike pimenes ning kõik need kuningad kohkusid ja neid valdas suur ehmatus.
18 Ja Issand kuulis Jaakobi palvet ja Issand pani Jaakobi poegade hirmu ja aukartuse kõigi kuningate ja nende väehulkade südamesse.
19 Sest Issand andis neile kuulda vankrite häält ja Jaakobi poegade vägevate hobuste häält ja neid saatva suure sõjaväe häält.
20 Ja neid kuningaid valdas suur hirm Jaakobi poegade ees ja kui nad oma eluruumides seisid, vaata, Jaakobi pojad lähenesid neile saja kaheteistkümne mehega suure ja kohutava kisa saatel.
21 Ja kui kuningad nägid Jaakobi poegi nende poole lähenemas, sattusid nad veelgi suuremasse paanikasse ja kaldusid Jaakobi poegade eest taganema nagu alguseski ega tahtnud nendega võidelda.
22 Aga nad ei taganenud, öeldes: „See oleks meile häbiks, kui me nii kaks korda heebrealaste eest taganeme.”
23 Ja Jaakobi pojad astusid ligi ja astusid ette kõigi nende kuningate ja nende sõjaväede vastu ning nad nägid, ja ennäe, see oli väga vägev rahvas, arvukas nagu mereliiv.
24 Ja Jaakobi pojad hüüdsid Issanda poole ning ütlesid: „Aita meid, Issand! Aita meid ja vasta meile, sest me loodame sinu peale! Ära lase meil surra nende ümberlõikamatute meeste käe läbi, kes täna on tulnud meie kallale!”
25 Ja Jaakobi pojad panid oma sõjariistad vööle, igaüks võttis kätte oma kilbi ja oda ning läksid lahingusse.
26 Ja Juuda, Jaakobi poeg, jooksis esimesena oma vendade ees ja kümme oma sulast koos temaga ning läks nende kuningate vastu.
27 Ja Jaasub, Tapnachi kuningas, astus samuti esimesena välja oma armeega Juuda ees ja Juuda nägi Jaasubi ja tema armeed enda poole tulemas ning Juuda viha süttis põlema ja ta viha põles temas ning ta lähenes lahingule, milles Juuda oma elu ohtu pani.
28 Ja Jaasub ja kogu tema sõjavägi liikusid Juuda poole ning ta ratsutas väga tugeval ja võimsal hobusel ja Jaasub oli väga vapper mees ning pealaest jalatallani kaetud raua ja vasega.
29 Ja hobuse seljas olles tulistas ta nooli mõlema käega eest ja tagant, nagu tal kõigis lahingutes kombeks oli, ja ta ei eksinud kunagi kohast, kuhu ta oma nooled sihtis.
30 Ja kui Jaasub tuli Juuda vastu võitlema ja lõi Juuda vastu palju nooli, siis Issand sidus Jaasubi käe ja kõik nooled, mis ta lasi, põrkasid tagasi tema enda meeste pihta.
31 Ja sellest hoolimata jätkas Jaasub Juuda poole liikumist, et teda nooltega proovile panna, kuid nende vaheline kaugus oli umbes kolmkümmend küünart ja kui Juuda nägi Jaasubi oma nooli enda poole sihitult sihitamas, jooksis ta oma raevust erutatud jõuga tema poole.
32 Ja Juuda võttis maast suure kivi, mis kaalus kuuskümmend seeklit, ja Juuda jooksis Jaasubi poole ning kivi tabas teda kilbi pihta, nii et Jaasub jäi löögist ja kukkus hobuse seljast maha.
33 Ja kilp rebenes Jaasubi käest ning löögi jõul lendas see umbes viieteistkümne küünra kaugusele ja langes teise laagri ees.
34 Ja kuningad, kes Jaasubiga kaasa tulid, nägid kaugelt Juuda, Jaakobi poja väge ja seda, mida ta Jaasubile oli teinud, ja nad kartsid Juudat kohutavalt.
35 Ja nad kogunesid Jaasubi laagri lähedale, nähes tema segadust, ja Juuda tõmbas oma mõõga ning lõi Jaasubi laagrist maha nelikümmend kaks meest ja kogu Jaasubi laager põgenes Juuda eest ja ükski mees ei suutnud talle vastu seista; ja nad jätsid Jaasubi maha ja põgenesid tema eest, ja Jaasub lamas ikka veel maas.
36 Ja nähes, et kõik ta laagri mehed olid tema eest põgenenud, kiirustas Jaasub ja tõusis hirmunult Juuda vastu ning seisis jalgadele Juuda vastas.
37 Ja Jaasub pidas Juudaga üheainsa lahingu, asetades kilpe kilbi vastu, ja kõik Jaasubi mehed põgenesid, sest nad kartsid Juudat väga.
38 Ja Jaasub võttis oma oda kätte, et Juudat pähe lüüa, aga Juuda oli kähku oma kilbi Jaasubi oda vastu pähe pannud, nii et Juuda kilp sai Jaasubi odalöögi ja kilp purunes ka.
39 Ja kui Juuda nägi, et ta kilp oli lõhki läinud, tõmbas ta kähku mõõga ja lõi Jaasubi pahkluudesse ning raius ta jalad maha, nii et Jaasub kukkus maha ja oda kukkus ta käest.
40 Ja Juuda võttis kähku Jaasubi oda, raius sellega ta pea maha ja viskas selle tema jalgade ette.
41 Ja kui Jaakobi pojad nägid, mida Juuda oli Jaasubiga teinud, siis nad kõik jooksid teiste kuningate ridadesse ja Jaakobi pojad võitlesid Jaasubi armee ja kõigi seal olevate kuningate armeedega.
42 Ja Jaakobi pojad tapsid oma meestest viisteist tuhat ja peksid neid otsekui kõrvitsaid, aga ülejäänud põgenesid oma elu päästmiseks.
43 Ja Juuda seisis ikka veel Jaasubi surnukeha juures ja võttis Jaasubilt soomusrüü seljast.
44 Ja Juuda võttis ära ka raua ja vase, mis oli Jaasubi ümbert, ja vaata, üheksa meest Jaasubi pealikest tulid Juuda vastu võitlema.
45 Ja Juuda kiirustas ning võttis maast kivi ja lõi sellega üht neist pähe, nii et tolle kolju murdus ja surnukeha kukkus hobuse seljast maha.
46 Ja kaheksa järelejäänud pealikku kartsid väga, nähes Juuda vägevust ja põgenesid. Juuda oma kümne mehega ajas neid taga ning nad jõudsid nad kätte ja tapsid nad.
47 Ja Jaakobi pojad peksid ikka veel kuningate armeesid ja tapsid paljud neist, aga need kuningad hoidsid vapralt oma pealike kõrval positsiooni ega taganenud oma kohtadelt ja nad hüüdsid nende armeede peale, kes Jaakobi poegade eest põgenesid, aga keegi ei tahtnud neid kuulata, sest nad kartsid oma elu pärast, et nad surevad.
48 Ja kõik Jaakobi pojad, pärast kuningate armeede löömist, pöördusid tagasi ja tulid Juuda ette, ja Juuda tappis ikka veel Jaasubi kaheksat pealikku ja võttis neilt riided seljast.

49 Ja Leevi nägi Eeloni, Gaase kuningat, tema poole tulemas koos oma neljateistkümne pealikuga, et teda lüüa, aga Leevi ei teadnud seda kindlalt.
50 Ja Eelon lähenes oma pealikega lähemale ning Leevi vaatas tagasi ja nägi, et lahing anti talle tagantpoolt. Ja Leevi jooksis koos kaheteistkümne oma sulasega ja nad läksid ning tapsid Eeloni ja tema pealikud mõõgateraga.

PEATÜKK 38

1 Ja Siilo kuningas Ihuri tuli Eelonit aitama ja ta lähenes Jaakobile, kui Jaakob oma käes oleva vibu tõmbas ja noolega tabas Ihurit, mis põhjustas ta surma.
2 Ja kui Siilo kuningas Ihuri oli surnud, põgenesid neli ülejäänud kuningat oma kohalt koos ülejäänud pealikega ja püüdsid taganeda, öeldes: „Meil pole heebrealastega enam jõudu pärast seda, kui nad tapsid kolm kuningat ja nende pealikud, kes olid meist vägevamad."
3 Ja kui Jaakobi pojad nägid, et ülejäänud kuningad olid oma kohalt lahkunud, ajasid nad neid taga ja Jaakob tuli ka Sekemi kalmistult paigast, kus ta seisis, ja nad läksid kuningatele järele ning lähenesid neile oma teenritega.
4 Ja kuningad ja pealikud koos ülejäänud armeedega, nähes, et Jaakobi pojad neile lähenesid, kartsid oma elu pärast ja põgenesid, kuni nad jõudsid Haasari linna.
5 Ja Jaakobi pojad ajasid neid taga Hazari linna väravani ja nad lõid kuningaid ja nende armeed suure löögi alla, umbes neli tuhat meest, ja samal ajal kui nad kuningate armeed lõid, oli Jaakob oma vibuga hõivatud, piirdudes kuningate löömisega, ja ta tappis nad kõik.
6 Ja ta tappis Haasari kuninga Paratoni Haasari linna väravas; ja seejärel lõi ta maha Sartoni kuninga Susi, Bet-Korini kuninga Laabani ja Mahnaima kuninga Sabiri; ja tappis nad kõik nooltega, igaüht neist üks nool, ja nad surid.
7 Ja nähes, et kõik kuningad olid surnud ja et nad olid purustatud ning taandusid, jätkasid nad lahingut kuningate armeedega Hazari värava vastas ja lõid ikkagi maha umbes nelisada nende meest.
8 Ja kolm Jaakobi sulast langesid selles lahingus ja kui Juuda nägi, et kolm tema sulast olid surnud, kurvastas see teda väga ja ta viha süttis emorlaste vastu põlema.
9 Ja kõik kuningate armeedest järelejäänud mehed kartsid oma elu pärast väga, jooksid ja murdsid maha Hazari linna müüride värava ning sisenesid linna turvalisuse huvides.
10 Ja nad peitsid end keset Hazari linna, sest Hazari linn oli väga suur ja ulatuslik, ja kui kõik need sõjaväed olid linna sisenenud, jooksid Jaakobi pojad neile linna järele.
11 Ja neli vägevat, lahingus kogenud meest läksid linnast välja ja seisid linnavärava vastas, käes paljastatud mõõgad ja odad, ja nad asusid Jaakobi poegade vastas ega lasknud neil linna siseneda.
12 Ja Naftali jooksis ning tuli nende vahele ja lõi oma mõõgaga kahte neist ning raius ühe hoobiga neil pead maha.
13 Ja ta pöördus kahe teise poole ja vaata, nad olid põgenenud, ja ta ajas neid taga, jõudis neile järele, lõi nad maha ja tappis nad.
14 Ja Jaakobi pojad tulid linna ja nägid, ja vaata, linnal oli veel üks müür ja nad otsisid müüri väravat, aga ei leidnud seda. Ja Juuda hüppas müüri tippu ja Siimeon ja Leevi järgnesid talle ning kõik kolm laskusid müürilt linna.
15 Ja Siimeon ja Leevi tapsid mõõgateraga kõik mehed, kes linna põgenesid, ja ka linnaelanikud koos nende naiste ja väikeste lastega ning linna hüüded tõusid taeva poole.
16 Ja Daan ja Naftali hüppasid müürile, et näha, mis seda nutuhäält põhjustas, sest Jaakobi pojad olid oma vendade pärast mures ja nad kuulsid linnaelanikke nuttes ja anudes rääkimas, öeldes: „Võtke kõik, mis meil linnas on, ja minge ära, ainult ärge meid tapke!"
17 Ja kui Juuda, Siimeon ja Leevi olid linna elanike löömise lõpetanud, läksid nad müürile üles ja hüüdsid müüril olevaid Daani ja Naftalit ning oma ülejäänud vendi, ja Siimeon ja Leevi teatasid neile linna sissepääsust ning kõik Jaakobi pojad tulid saaki tooma.
18 Ja Jaakobi pojad võtsid Kasari linnast saagi, lambad ja veised ning varanduse, ja nad võtsid kõik, mis saagiks võeti, ja lahkusid sel päeval linnast.
19 Ja järgmisel päeval läksid Jaakobi pojad Sartoni, sest nad kuulsid, et Sartoni mehed, kes olid linna jäänud, kogunesid nendega võitlema nende kuninga tapmise pärast, ja Sarton oli väga kõrge ja kindlustatud linn ning sellel oli linna ümbritsev sügav vall.
20 Ja valli sammas oli umbes viiskümmend küünart pikk ja selle laius nelikümmend küünart, ja valli tõttu ei olnud mehel kohta linna sisenemiseks. Jaakobi pojad nägid linna valli ja otsisid sinna sissepääsu, aga ei leidnud seda.
21 Sest linna sissepääs oli taga ja igaüks, kes tahtis linna tulla, tuli seda teed mööda ja tegi ringi ümber terve linna ning sisenes seejärel linna.
22 Ja nähes, et Jaakobi pojad ei leia linna sissepääsu, süttis nende viha väga põlema ja linnaelanikud, nähes, et Jaakobi pojad tulevad nende juurde, kartsid neid väga, sest nad olid kuulnud nende tugevusest ja sellest, mida nad olid Hasariga teinud.
23 Ja Sartoni linna elanikud ei saanud pärast linna kogunemist Jaakobi poegade vastu võidelda minna, et nad ei pääseks linna, aga kui nad nägid, et nad neile lähenevad, kartsid nad neid väga, sest nad olid kuulnud nende tugevusest ja sellest, mida nad olid Hasariga teinud.
24 Ja Sartoni elanikud võtsid linna teelt silla kiiresti oma kohalt ära enne Jaakobi poegade tulekut ja tõid selle linna.
25 Ja Jaakobi pojad tulid ja otsisid teed linna, aga ei leidnud seda. Ja linnaelanikud läksid müüri tippu ja nägid, ja ennäe, Jaakobi pojad otsisid linna sissepääsu.
26 Ja linna elanikud teotasid müüri tipust Jaakobi poegi ja needsid neid. Jaakobi pojad kuulsid teotust ja said väga vihaseks ning nende sees süttis viha.
27 Ja Jaakobi pojad said nende peale pahaseks ja kõik tõusid ning hüppasid oma jõuga üle valli ja läbisid oma väega neljakümne küünra laiuse valli.
28 Ja kui nad olid vallist möödunud, jäid nad linnamüüri alla seisma ja leidsid, et kõik linnaväravad olid raudustega suletud.
29 Ja Jaakobi pojad lähenesid linnaväravate lahtimurdmiseks, aga elanikud ei lasknud neid, sest müüri ülaosast viskasid nad kive ja nooli nende pihta.
30 Ja müüril oli umbes nelisada meest. Kui Jaakobi pojad nägid, et linna mehed ei lase neil linnaväravaid avada, siis nad hüppasid ja ronisid müüri tippu ning Juuda läks esimesena linna idaossa.
31 Ja Gaad ja Aaser läksid tema järel linna läänenurka, Siimeon ja Leevi põhja ning Daan ja Ruuben lõunasse.

32 Ja kui müüri tipus olevad mehed, linna elanikud, nägid, et Jaakobi pojad neile kallale tulevad, siis nad kõik põgenesid müüri eest, läksid alla linna ja peitsid end linna keskele.
33 Ja Issaskar ja Naftali, kes müüri alla jäid, lähenesid ja murdsid linna väravad ning süütasid linna väravate juures tule, nii et raud sulas. Ja kõik Jaakobi pojad tulid linna, nemad ja kõik nende mehed, ja nad sõdisid Sartoni linna elanikega ning lõid neid mõõgateraga ja ükski ei suutnud neile vastu panna.
34 Ja umbes kakssada meest põgenes linnast ja nad kõik läksid ning peitsid end linnas ühte torni, ja Juuda ajas neid torni taga ja murdis torni maha, mis kukkus meeste peale ja nad kõik surid.
35 Ja Jaakobi pojad läksid selle torni katusele ja nägid, ja ennäe, linnas eemal oli veel üks tugev ja kõrge torn, mille tipp ulatus taevani. Jaakobi pojad kiirustasid ja laskusid alla ning läksid koos kõigi oma meestega selle torni juurde ja leidsid selle olevat täis umbes kolmsada meest, naist ja väikest last.
36 Ja Jaakobi pojad lõid tornis olevate meeste seas kõvasti rusikavõitlust ja need jooksid nende eest minema.
37 Ja Siimeon ja Leevi ajasid neid taga, kui kaksteist vägevat ja vaprat meest tulid neile vastu paigast, kuhu nad olid end peitnud.
38 Ja need kaksteist meest pidasid tugevat lahingut Siimeoni ja Leevi vastu ning Siimeon ja Leevi ei suutnud neist jagu saada ja need vaprad mehed purustasid Siimeoni ja Leevi kilbid ning üks neist lõi oma mõõgaga Leevi pead, kui Leevi kiiruga oma käe ta pea peale pani, sest ta kartis mõõka, ja mõõk tabas Leevi kätt ning Leevi käe maharaiumisest oli vaja vaid vähe.
39 Ja Leevi haaras vapra mehe mõõga tema käest, võttis selle jõuga mehelt ja lõi sellega vägevat meest pähe, raiudes ta pea maha.
40 Ja üksteist meest lähenesid Leevi vastu võitlema, sest nad nägid, et üks neist oli tapetud, ja Jaakobi pojad võitlesid, aga Jaakobi pojad ei suutnud neist jagu saada, sest need mehed olid väga vägevad.
41 Nähes, et Jaakobi pojad ei suuda neist jagu saada, karjus Siimeon valjusti ja karjus kohutavalt ning need üksteist vägevat meest jahmusid Siimeoni karje peale.
42 Juuda tundis kaugelt Siimeoni hüüde hääle ära ja Naftali ja Juuda jooksid oma kilpidega Siimeoni ja Leevi juurde ning leidsid nad võitlemas nende vägevate meestega, kes ei suutnud neist jagu saada, sest nende kilbid olid katki.
43 Ja Naftali nägi, et Siimeoni ja Leevi kilbid olid katki läinud, ja ta võttis oma sulastelt kaks kilpi ning viis need Siimeoni ja Leevi kätte.
44 Ja Siimeon, Leevi ja Juuda võitlesid sel päeval kõik kolm üheteistkümne vägeva mehe vastu kuni päikeseloojanguni, aga nad ei suutnud neist jagu saada.
45 Ja sellest räägiti Jaakobile ja ta oli väga kurb ning palvetas Issanda poole ja läks koos ta poja Naftaliga nende vägevate meeste vastu.
46 Ja Jaakob lähenes ja tõmbas oma vibu ning jõudis vägevate meeste lähedale ja tappis vibuga kolm nende meest ja ülejäänud kaheksa pöördusid tagasi. Ja vaata, sõda peeti nende vastu eest ja tagant ning nad kartsid väga oma elu pärast ega suutnud Jaakobi poegade ees seista ja nad põgenesid nende eest.
47 Põgenedes kohtasid nad Daani ja Aaserit, kes neile lähenesid, ja need ründasid neid äkitselt ning võitlesid nendega ja tapsid kaks neist; aga Juuda ja ta vennad ajasid neid taga ja lõid ülejäänud maha ning tapsid nad.
48 Ja kõik Jaakobi pojad pöördusid tagasi ja kõndisid linnas ringi, otsides, kas nad leiavad mehi, ja nad leidsid linnast koopast umbes kakskümmend noort meest ning Gaad ja Aaser lõid nad kõik maha ja Daan ja Naftali ründasid ülejäänud mehi, kes olid põgenenud ja pääsenud teisest tornist, ja nad lõid nad kõik maha.
49 Ja Jaakobi pojad tapsid kõik Sartoni linna elanikud, aga naised ja lapsed jätsid nad linna ega tapnud neid.
50 Ja kõik Sartoni linna elanikud olid vägevad mehed, üks neist ajas taga tuhandet ja kaks neist ei põgenenud kümne tuhande ülejäänud mehe eest.
51 Ja Jaakobi pojad tapsid mõõgateraga kõik Sartoni linna elanikud, nii et ükski ei suutnud neile vastu seista, ja naised jätsid linna.
52 Ja Jaakobi pojad võtsid linnast kõik saagi ja vallutasid, mida nad ihaldasid, ja nad võtsid linnast lambaid ja veiseid ning vara. Jaakobi pojad tegid Sartoni ja selle elanikega seda, mida nad olid teinud Haasari ja selle elanikega, ja nad pöördusid ära ning läksid ära.

PEATÜKK 39

1 Ja kui Jaakobi pojad Sartoni linnast lahkusid, olid nad käinud umbes kakssada küünart, kui nad kohtasid Tapnachi elanikke, kes neile vastu tulid, sest nad olid läinud nendega võitlema, kuna nad olid löönud Tapnachi kuninga ja kõik tema mehed.
2 Nii tulid kõik, kes Tapnachi linna alles jäid, Jaakobi poegadega võitlema ja nad mõtlesid neilt tagasi võtta saagi ja sõjasaagi, mille nad olid Hazarilt ja Sartonilt võtnud.
3 Ja ülejäänud Tapnachi mehed võitlesid selles paigas Jaakobi poegadega ja Jaakobi pojad lõid neid ning nad põgenesid nende eest ja ajasid neid taga Arbelani linna, ja nad kõik langesid Jaakobi poegade ees.
4 Ja Jaakobi pojad pöördusid tagasi ja tulid Tapnachi, et viia Tapnachi saak ära, ja kui nad Tapnachi jõudsid, kuulsid nad, et Arbelani rahvas oli läinud neile vastu, et päästa oma vendade saak, ja Jaakobi pojad jätsid kümme oma meest Tapnachi linna rüüstama ja nad läksid välja Arbelani rahva vastu.
5 Ja Arbelani mehed läksid oma naistega välja võitlema Jaakobi poegade vastu, sest nende naised olid lahingus kogenud, ja nad läksid välja, umbes nelisada meest ja naist.
6 Ja kõik Jaakobi pojad hüüdsid valju häälega ja jooksid Arbelani elanike poole suure ja ähvardava häälega.
7 Ja Arbelani elanikud kuulsid Jaakobi poegade kisa ja nende möirgamist, mis oli otsekui lõvide hääl ja otsekui mere ning selle lainete möirgamine.
8 Ja hirm ja õudus valdasid nende südameid Jaakobi poegade pärast ja nad kartsid neid kohutavalt ning nad taganesid ja põgenesid nende eest linna ja Jaakobi pojad ajasid neid taga linnaväravani ja kohtasid neid linnas.
9 Ja Jaakobi pojad võitlesid nendega linnas ja kõik nende naised olid hõivatud linguheitmisega Jaakobi poegade vastu ning võitlus oli nende vahel väga äge kogu selle päeva kuni õhtuni.

10 Ja Jaakobi pojad ei suutnud neist jagu saada ning Jaakobi pojad olid selles lahingus peaaegu hukkunud. Jaakobi pojad hüüdsid Issanda poole ja said õhtuks palju jõudu. Jaakobi pojad lõid mõõgateraga maha kõik Arbelani elanikud, mehed, naised ja lapsed.
11 Ja ka ülejäänud inimesed, kes olid Sartonist põgenenud, lõid Jaakobi pojad Arbelanis maha ja Jaakobi pojad tegid Arbelani ja Tapnachiga sama, mis nad olid teinud Hazari ja Sartoniga, ja kui naised nägid, et kõik mehed olid surnud, läksid nad linna katustele ja lõid Jaakobi poegi, pannes neile kive vihma kombel alla.
12 Ja Jaakobi pojad kiirustasid ja tulid linna ning võtsid kinni kõik naised ja lõid nad mõõgateraga maha; ja Jaakobi pojad võtsid ära kõik saagi ja rüüstatud varanduse, lambad, veised ja veised.
13 Ja Jaakobi pojad tegid Maknajmaga nõnda, nagu nad olid teinud Tapnaki, Hasariga ja Siiloga, ja nad pöördusid sealt ära ning läksid ära.
14 Ja viiendal päeval kuulsid Jaakobi pojad, et Gaasi rahvas oli kogunenud nende vastu lahingusse, sest nad olid tapnud nende kuninga ja nende pealikud, sest Gaasi linnas oli olnud neliteist pealikku ja Jaakobi pojad olid nad kõik esimeses lahingus tapnud.
15 Ja Jaakobi pojad panid sel päeval selga oma sõjariistad ja marssisid lahingusse Gaasi elanike vastu; ja Gaasis oli tugev ja vägev emorlaste rahvas; ja Gaas oli kõigist emorlaste linnadest tugevaim ja kõige paremini kindlustatud linn, ja sellel oli kolm müüri.
16 Ja Jaakobi pojad tulid Gaasisse ning leidsid linna väravad lukus olevat ja umbes viissada meest seisvat kõige välimise müüri tipul ning rahvast, arvukalt nagu liiva mererannal, varitsemas Jaakobi poegi väljastpoolt linna, selle taga.
17 Ja Jaakobi pojad lähenesid linna väravaid avama, ja kui nad lähenesid, vaata, need, kes olid linna tagaosas varitsuses, tulid oma kohtadelt välja ja piirasid Jaakobi poegi sisse.
18 Jaakobi pojad olid Gaase rahva vahele piiratud ja võitlus käis nii ees kui ka taga ning kõik mehed, kes müüril olid, viskasid müürilt nende peale nooli ja kive.
19 Nähes, et Gaasi mehed muutusid neile üle jõu käivaks, karjatasid Juuda mehed väga läbilõikavalt ja valjult. Kõik Gaasi mehed kohkusid Juuda hüüde peale ja mehed kukkusid müürilt maha tema võimsa karje peale. Kõik, kes olid linnast väljast ja seest, kartsid oma elu pärast väga.
20 Jaakobi pojad lähenesid ikka veel linnaväravatele, kui Gaashi mehed viskasid müüri tipust nende pihta kive ja nooli ning sundisid neid väravast põgenema.
21 Ja Jaakobi pojad pöördusid tagasi Gaase meeste vastu, kes olid koos nendega väljastpoolt linna, ja nad lõid neid kohutavalt, otsekui peksid nad kõrvitsalisi, ja nad ei suutnud Jaakobi poegadele vastu panna, sest neid oli vallanud hirm ja hirm Juuda kisa peale.
22 Ja Jaakobi pojad tapsid kõik need mehed, kes olid väljaspool linna, ja Jaakobi pojad lähenesid ikka veel, et linna sisse pääseda ja linnamüüride all võidelda, aga nad ei saanud, sest kõik Gaasi elanikud, kes linna jäid, olid Gaasi müürid igast suunast ümber piiranud, nii et Jaakobi pojad ei saanud linnale läheneda, et nendega võidelda.
23 Jaakobi pojad lähenesid müüri ühele nurgale, et selle all võidelda, aga Gaashi elanikud viskasid nende peale nooli ja kive nagu vihmahooge ja nad põgenesid müüri alt.
24 Ja Gaase mehed, kes olid müüri peal, nägid, et Jaakobi pojad ei suutnud neid müüri alt võita, ja nad sõimasid Jaakobi poegi nõnda, öeldes:
25 Mis teil lahingus viga on, et te ei suuda võita? Kas te saate siis teha vägeva Gaashi linna ja selle elanikega sama, mida te tegite emorlaste linnadega, kes polnud nii võimsad? Kindlasti tegite te sedasama meie nõrkadele ja tapsite nad linna väravas, sest neil polnud jõudu, kui nad teie kisa peale kohkusid.
26 Kas te nüüd suudate selles paigas võidelda? Kindlasti surete te kõik siin ja me maksame kätte nende linnade eest, mis te olete laastatud.
27 Ja Gaashi elanikud teotasid Jaakobi poegi rängalt ja pilkasid neid koos nende jumalatega ning viskasid müürilt nende pihta nooli ja kive.
28 Ja Juuda ja ta vennad kuulsid Gaase elanike sõnu ja nende viha süttis väga põlema. Ja Juuda kadestas oma Jumalat selles asjas ning hüüdis ja ütles: „Issand, aita! Saada abi meile ja meie vendadele!"
29 Ja ta jooksis kõigest jõust eemale, paljastatud mõõk käes, ja hüppas maast üles ning ronis oma jõuga müürile, aga mõõk langes ta käest.
30 Ja Juuda hüüdis müüri peal ja kõik mehed, kes müüril olid, ehmusid ja mõned neist kukkusid müürilt linna ning surid, aga need, kes veel müüril olid, nägid Juuda vägevust ja kartsid väga ning põgenesid elu päästmiseks linna.
31 Ja mõned said julgust Juudaga müüril võidelda ja nad lähenesid ta tapmisele, kui nad nägid, et Juudal polnud käes mõõka, ja nad mõtlesid ta müürilt ta vendade juurde visata. Ja kakskümmend linnameest tulid neile appi ja nad piirasid Juudat sisse ning kõik hüüdsid tema üle ja lähenesid talle paljastatud mõõkadega ja nad hirmutasid Juudat ning Juuda hüüdis müürilt oma vendade poole.
32 Ja Jaakob ja ta pojad tõmbasid müüri alt vibu ja lõid maha kolm meest, kes olid müüri tipus. Ja Juuda jätkas nutmist ning hüüdis: „Issand, aita meid! Issand, päästa meid!" Ja ta hüüdis valju häälega müüril ja hüüdmist kostis väga kaugele.
33 Ja pärast seda hüüdu kordas ta taas karjumist ja kõik mehed, kes piirasid Juudat müüri tipul, ehmusid ja viskasid igaüks oma mõõga käest Juuda karjumise ja värisemise peale ning põgenesid.
34 Ja Juuda võttis mõõgad, mis olid nende käest langenud, ja Juuda võitles nendega ning tappis müüril kakskümmend nende meest.
35 Ja umbes kaheksakümmend meest ja naist ronis ikka veel linnast mööda müüri üles ja nad kõik piirasid Juudat. Ja Issand pani nende südamesse Juuda hirmu, nii et nad ei saanud temale läheneda.
36 Ja Jaakob ja kõik, kes temaga olid, tõmbasid müüri alt vibu ja tapsid müüril kümme meest; ja need kukkusid müüri alla Jaakobi ja tema poegade ees.
37 Ja nähes, et kakskümmend meest oli langenud, jooksid müüril olevad inimesed ikka veel mõõkadega Juuda poole, kuid nad ei saanud temale ligineda, sest nad olid Juuda võimsuse ees väga hirmunud.

38 Ja üks nende vägevatest meestest, nimega Arud, lähenes, et lüüa Juudale mõõgaga pähe, aga Juuda pani kiiruga oma kilbi pähe ja mõõk tabas kilpi ning see murdus pooleks.
39 Ja pärast seda, kui see vägev mees oli Juudat löönud, jooksis ta oma elu eest Juuda hirmust ja ta jalad libastusid müüril ning ta kukkus Jaakobi poegade sekka, kes olid müüri all, ja Jaakobi pojad lõid ta maha ja tapsid ta.
40 Ja Juuda pea valutas vägeva mehe hoobi tõttu ja Juuda oli äärepealt surnud.
41 Ja Juuda hüüdis müüri ääres löögist tingitud valu pärast, kui Daan teda kuulis, ja ta viha süttis temas põlema ning ta tõusis püsti ja läks kaugele, jooksis ja hüppas maast üles ning ronis oma vihast erutatud jõuga müürile.
42 Ja kui Daan jõudis Juuda lähedal asuva müüri juurde, siis põgenesid kõik müüril olevad mehed, kes olid Juuda vastu seisnud, ja nad läksid üles teise müüri juurde ning viskasid teiselt müürilt nooli ja kive Daani ja Juuda pihta ning püüdsid neid müürilt maha ajada.
43 Ja nooled ja kivid tabasid Daani ja Juudat ning nad olid müüril peaaegu surma saanud. Ja kuhu iganes Daan ja Juuda müüri eest põgenesid, rünnati neid teisest müürist noolte ja kividega.
44 Ja Jaakob ja tema pojad olid ikka veel linna sissepääsu juures esimese müüri all ja nad ei suutnud oma vibu linnaelanike vastu tõmmata, sest need ei näinud neid, olles teisel müüril.
45 Ja kui Daan ja Juuda ei suutnud enam taluda kive ja nooli, mis teiselt müürilt neile peale langesid, hüppasid nad mõlemad teisele müürile linnaelanike lähedale ja kui linnaelanikud, kes olid teisel müüril, nägid, et Daan ja Juuda olid tulnud neile teise müüri peale, siis nad kõik hüüdsid ja laskusid alla müüride vahele.
46 Ja Jaakob ja ta pojad kuulsid linnaelanike kisa ja hääle häält ning olid ikka veel linna väravas ja olid mures Daani ja Juuda pärast, keda nad ei näinud, kuna nad olid teisel müüril.
47 Ja Naftali läks oma raevukalt erutatud jõuga üles ja kargas esimese müüri peale, et näha, mis põhjustas linnas kuuldud kisa. Ja Issaskar ja Sebulon lähenesid linnaväravate murdmiseks, avasid linnaväravad ja tulid linna.
48 Ja Naftali hüppas esimeselt müürilt teisele ning tuli aitama oma vendi ja Gaase elanikke, kes olid müüril. Nähes, et Naftali oli kolmas, kes oli tulnud oma vendi aitama, põgenesid nad kõik ja laskusid linna. Jaakob tuli linna nende juurde koos kõigi oma poegade ja noorte meestega.
49 Ja Juuda, Daan ja Naftali laskusid müürilt linna ja ajasid linnaelanikke taga; aga Siimeon ja Leevi olid väljastpoolt linna ega teadnud, et värav oli avatud, ja nad läksid sealt üles müürile ja tulid alla oma vendade juurde linna.
50 Ja kõik linna elanikud olid linna laskunud ja Jaakobi pojad tulid nende juurde erinevatest suundadest ja lahing peeti nende vastu eest ja tagant ning Jaakobi pojad lõid neid kohutavalt ja tapsid umbes kakskümmend tuhat meest ja naist, ja mitte ükski neist ei suutnud Jaakobi poegadele vastu panna.
51 Ja linnas voolas ohtralt verd, see oli nagu ojake ja veri voolas ojakese moodi linna äärealale ja jõudis Beet-Korini kõrbe.
52 Ja Beet-Korini elanikud nägid kaugelt verd Gaashi linnast voolavat ja umbes seitsekümmend meest nende seast jooksid verd vaatama ning jõudsid paika, kus veri oli.
53 Ja nad järgnesid verejälgedele ning jõudsid Gaasi linna müüri juurde ja nägid linnast verd voolamas ning kuulsid Gaasi elanike kisa, sest see tõusis taevasse ja veri voolas ohtralt nagu ojake.
54 Ja kõik Jaakobi pojad peksid ikka veel Gaase elanikke ja tapsid neid õhtuni, umbes kakskümmend tuhat meest ja naist, ja Koorini rahvas ütles: „See on kindlasti heebrealaste tegu, sest nad peavad ikka veel sõda kõigis emorlaste linnades!"
55 Ja see rahvas kiirustas ja jooksis Beet-Korini ning võttis igaüks oma sõjariistad ja hüüdis appi kõigile Beet-Korini elanikele, kes samuti panid oma sõjariistad selga, et minna ja võidelda Jaakobi poegadega.
56 Ja kui Jaakobi pojad olid Gaashi elanike maha löönud, siis nad käisid linnas ringi, et kõiki mahalööduid riisuda, ja jõudes linna siseossa ja kaugemale, kohtasid nad kolme väga vägevat meest, kellel polnud käes mõõka.
57 Ja Jaakobi pojad jõudsid paika, kus nad olid, ja vägevad mehed jooksid minema. Ja üks neist oli võtnud Sebuloni kinni, sest ta nägi teda noore poisina ja lühikese kasvuga, ja paiskas ta oma jõuga maha.
58 Ja Jaakob jooksis mõõgaga tema juurde ja Jaakob lõi teda mõõgaga niuete altpoolt pooleks ning keha langes Sebuloni peale.
59 Ja teine lähenes ning haaras Jaakobist kinni, et ta maha lüüa, ja Jaakob pöördus tema poole ja hüüdis talle, samal ajal kui Siimeon ja Leevi jooksid ja lõid teda mõõgaga puusadesse ning lükkasid ta maha.
60 Ja vägev mees tõusis maast püsti vihast erutatud jõuga ja enne kui ta jalule sai, tuli Juuda tema juurde ja lõi teda mõõgaga pähe, nõnda et ta pea lõhki lendas ja ta suri.
61 Ja kolmas vägev mees, nähes, et ta kaaslased olid tapetud, jooksis Jaakobi poegade eest ära ja Jaakobi pojad ajasid teda linnas taga; ja samal ajal kui vägev mees põgenes, leidis ta ühe linnaelanike mõõga ja võttis selle üles ning pöördus Jaakobi poegade poole ja võitles nendega selle mõõgaga.
62 Ja vägev mees jooksis Juuda juurde, et teda mõõgaga pähe lüüa, aga Juudal polnud käes kilpi. Ja kui ta püüdis teda maha lüüa, võttis Naftali kähku oma kilbi ja pani selle Juuda pähe. Ja vägeva mehe mõõk tabas Naftali kilpi ja Juuda pääses mõõga eest.
63 Ja Siimeon ja Leevi jooksid oma mõõkadega vägeva mehe kallale ja lõid teda jõuliselt oma mõõkadega ning kaks mõõka tungisid vägeva mehe kehasse ja lõhestasid selle pikuti pooleks.
64 Ja Jaakobi pojad lõid sel ajal maha need kolm vägevat meest ja kõik Gaashi elanikud ning päev hakkas juba loojuma.
65 Ja Jaakobi pojad käisid Gaase ümber ja võtsid linnast kõik saagi, isegi lapsed ja naised, keda nad ei jätnud ellu, ja Jaakobi pojad tegid Gaasega nii, nagu nad olid teinud Sartoni ja Siiloga.

PEATÜKK 40

1 Ja Jaakobi pojad viisid ära kogu Gaase saagi ja läksid öösel linnast välja.

2 Nad läksid välja marssima Betchorini lossi poole ja Betchorini elanikud läksid lossi neile vastu. Sel ööl võitlesid Jaakobi pojad Betchorini elanikega Betchorini lossis.
3 Ja kõik Bet-Korini elanikud olid vägevad mehed, ükski neist ei suutnud tuhande mehe eest põgeneda ja nad võitlesid sel ööl lossi vastu ning nende hüüdeid kostis sel ööl kaugelt ja maa värises nende hüüde peale.
4 Ja kõik Jaakobi pojad kartsid neid mehi, sest nad polnud harjunud pimedas võitlema ja nad olid väga segaduses ning Jaakobi pojad hüüdsid Issanda poole, öeldes: „Anna meile abi, Issand, päästa meid, et me ei sureks nende ümberlõikamatute meeste käe läbi!"
5 Ja Issand kuulis Jaakobi poegade häält ja Issand tekitas Betkoorini rahvastes suurt hirmu ja segadust ning nad võitlesid omavahel ööpimeduses ja lõid üksteist suurel hulgal.
6 Ja Jaakobi pojad, teades, et Issand oli toonud nende meeste sekka pahatahtlikkuse vaimu ja et nad sõdisid üksteisega, läksid välja Bet-Korini rahva jõukude seast ja läksid nii kaugele kui Bet-Korini lossi laskumiseni ja kaugemalegi ning peatusid seal turvaliselt oma noorte meestega sel ööl.
7 Ja Betchorini rahvas võitles terve öö, üks mees oma vennaga ja teine oma naabriga, ja nad karjusid lossi peale igas suunas ja nende kisa kostis kaugele ning kogu maa värises nende hääle peale, sest nad olid vägevamad kõigist maa rahvastest.
8 Ja kõik kaananlaste, hetiitide, emorlaste ja hiivlaste linnade elanikud ja kõik Kaanani kuningad, samuti need, kes elasid teisel pool Jordanit, kuulsid sel ööl kisahäält.
9 Ja nad ütlesid: „Kas need on tõesti heebrealaste lahingud, kes võitlevad seitsme linna vastu, kes neile lähedale tulid? Ja kes suudab neile heebrealastele vastu seista?"
10 Ja kõik kaananlaste linnade elanikud ja kõik, kes elasid teisel pool Jordanit, kartsid väga Jaakobi poegi, sest nad ütlesid: „Vaata, meiega tehakse sedasama, mis tehti nende linnadega! Sest kes suudab vastu panna nende vägevale vägevusele?"
11 Ja koorinlaste kisa oli sel ööl väga vali ja see aina kasvas; ja nad peksid üksteist hommikuni ja paljud neist tapeti.
12 Ja hommik kätte jõudis ning kõik Jaakobi pojad tõusid koidikul üles ja läksid lossi ning nad lõid kohutaval viisil järelejäänud koorinlasi ja nad kõik tapeti lossis.
13 Ja kuues päev sai kätte ja kõik Kaananimaa elanikud nägid kaugelt kõiki Beet-Korini elanikke surnult Beet-Korini lossis lamamas ja laiali pillutatuna nagu tallede ja kitsede korjused.
14 Ja Jaakobi pojad viisid kõik saagi, mille nad Gaasist olid võtnud, ja läksid Beet-Korini. Ja nad leidsid linna rahvast täis nagu mereliiva. Ja nad sõdisid nendega ja Jaakobi pojad lõid neid seal õhtuni.
15 Ja Jaakobi pojad tegid Bet-Koriniga nõnda, nagu nad olid teinud Gaase ja Tapnakiga, ja nõnda, nagu nad olid teinud Haasari, Sartoni ja Siiloga.
16 Ja Jaakobi pojad võtsid endaga kaasa Beet-Korini saagi ja kõik linnade saagi ning läksid sel päeval koju Sekemisse.
17 Ja Jaakobi pojad tulid koju Sekemi linna ja nad jäid linnast välja ning puhkasid seal sõjast ja jäid sinna terveks ööks.
18 Ja kõik nende sulased koos kogu saagiga, mille nad linnadest olid võtnud, lahkusid linnast välja ega läinud linna sisse, sest nad mõtlesid: „Võib-olla jätkub meie vastu sõda ja nad tulevad meid Sekemisse piirama."
19 Ja Jaakob jäi oma poegade ja sulastega sel ööl ja järgmisel päeval põllule, mille Jaakob oli Hamorilt viie seekli eest ostnud, ja kõik, mis nad olid saagiks võtnud, oli nende juures.
20 Ja kõik saak, mille Jaakobi pojad olid saanud, oli väljal, tohutu suur nagu liiv mere ääres.
21 Ja maa elanikud panid neid kaugelt tähele ja kõik maa elanikud kartsid Jaakobi poegi, kes seda olid teinud, sest ükski kuningas muistsetest päevist peale polnud eales midagi sellist teinud.
22 Ja seitse kaananlaste kuningat otsustasid Jaakobi poegadega rahu teha, sest nad kartsid väga nende elu pärast Jaakobi poegade pärast.
23 Sel seitsmendal päeval läkitas Hebroni kuningas Jaafia salaja sõna Ai kuningale, Gibeoni kuningale, Salemi kuningale, Adulami kuningale, Laakise kuningale, Haasari kuningale ja kõigile nende võimu all olevatele Kaananimaa kuningatele, öeldes:
24 Tulge minuga üles ja tulge minu juurde, et saaksime minna Jaakobi poegade juurde, ja ma teen nendega rahu ja sõlmin nendega lepingu, et Jaakobi poegade mõõgad ei hävitaks kõiki teie maid, nagu nad tegid Sekemi ja selle ümberkaudsete linnadega, nagu te olete kuulnud ja näinud.
25 Ja kui te tulete minu juurde, siis ärge tulge paljude meestega, vaid iga kuningas toogu oma kolm pealikku ja iga pealik toogu kolm oma ohvitseri.
26 Ja tulge kõik Hebronisse ja me läheme koos Jaakobi poegade juurde ning palume neil meiega rahulepingu sõlmida.
27 Ja kõik need kuningad tegid nõnda, nagu Hebroni kuningas neile oli läkitanud, sest nad kõik olid tema nõu ja käsu all, ja kõik Kaanani kuningad kogunesid, et minna Jaakobi poegade juurde, et nendega rahu sõlmida; ja Jaakobi pojad pöördusid tagasi ning läksid Sekemis olevale väljale, sest nad ei usaldanud maa kuningaid.
28 Ja Jaakobi pojad tulid tagasi ja jäid põllule kümneks päevaks ja keegi ei tulnud nendega sõdima.
29 Ja kui Jaakobi pojad nägid, et sõja ilminguid polnud, kogunesid nad kõik ja läksid Sekemi linna; Jaakobi pojad jäid Sekemisse.
30 Ja neljakümne päeva möödudes kogunesid kõik emorlaste kuningad kõigist oma paikadest ja tulid Hebronisse Hebroni kuninga Jaafia juurde.
31 Ja kuningate arv, kes tulid Hebronisse Jaakobi poegadega rahu sõlmima, oli kakskümmend üks kuningat ja nendega kaasa tulnud pealike arv oli kuuskümmend üheksa ja nende mehi oli sada kaheksakümmend üheksa ja kõik need kuningad ja nende mehed puhkasid Hebroni mäe juures.
32 Ja Hebroni kuningas läks välja oma kolme pealiku ja üheksa mehega ning need kuningad otsustasid minna Jaakobi poegade juurde rahu sõlmima.
33 Ja nad ütlesid Hebroni kuningale: „Mine sina oma meestega meie ees ja räägi meie eest Jaakobi poegadega, siis me tuleme sulle järele ja kinnitame su sõnu!" Ja Hebroni kuningas tegi nõnda.

34 Ja Jaakobi pojad kuulsid, et kõik Kaanani kuningad olid kogunenud ja Hebronis puhkama jäänud. Jaakobi pojad läkitasid neli oma sulast luurama, öeldes: „Minge ja luurake neid kuningaid ning uurige ja uurige nende mehi, kas neid on vähe või palju, ja kui neid on vähe, siis lugege nad kõik kokku ja tulge tagasi."
35 Ja Jaakobi sulased läksid salaja nende kuningate juurde ja tegid nii, nagu Jaakobi pojad neid olid käskinud, ja sel päeval tulid nad tagasi Jaakobi poegade juurde ja ütlesid neile: „Me tulime nende kuningate juurde ja neid on arvuliselt vaid vähe, ja me lugesime nad kõik kokku ja vaata, neid oli kakssada kaheksakümmend kaheksa, kuningaid ja mehi."
36 Ja Jaakobi pojad ütlesid: „Neid on arvult vähe, seepärast me kõik ei lähe nende juurde välja." Ja hommikul tõusid Jaakobi pojad ja valisid oma meestest kuuskümmend kaks ja kümme Jaakobi poega läksid koos nendega; ja nad panid oma sõjariistad selga, sest nad ütlesid: „Nad tulevad meiega sõdima!" Sest nad ei teadnud, et nad tulevad nendega rahu sõlmima.
37 Ja Jaakobi pojad läksid oma sulastega Sekemi väravasse nende kuningate juurde ja nende isa Jaakob oli koos nendega.
38 Ja kui nad olid välja tulnud, vaata, Hebroni kuningas ja tema kolm pealikku ja üheksa meest koos temaga tulid mööda teed Jaakobi poegadele vastu. Jaakobi pojad tõstsid oma silmad ja nägid kaugelt Jaafiat, Hebroni kuningat, ja tema pealikke neile vastu tulemas. Jaakobi pojad asusid Sekemi värava ette ega läinud edasi.
39 Ja Hebroni kuningas jätkas edasiliikumist, tema ja ta pealikud, kuni ta jõudis Jaakobi poegade lähedale ja tema ning ta pealikud kummardasid nende ees maani; ja Hebroni kuningas istus oma pealikega Jaakobi ja ta poegade ette.
40 Ja Jaakobi pojad küsisid temalt: „Mis on sinuga juhtunud, Hebroni kuningas? Miks sa täna meie juurde tulid? Mida sa meilt nõuad?" Ja Hebroni kuningas ütles Jaakobile: „Ma anun sind, mu isand, kõik kaananlaste kuningad on täna tulnud sinuga rahu sõlmima."
41 Ja Jaakobi pojad kuulsid Hebroni kuninga sõnu, aga nad ei nõustunud tema ettepanekutega, sest Jaakobi pojad ei uskunud temasse, vaid arvasid, et Hebroni kuningas oli neile pettust rääkinud.
42 Ja Hebroni kuningas sai Jaakobi poegade sõnadest teada, et nad ei uskunud tema sõnu, ja Hebroni kuningas lähenes Jaakobile lähemale ning ütles temale: „Ma palun sind, mu isand, ole kindel, et kõik need kuningad on tulnud sinu juurde rahumeelsetel tingimustel, sest nad ei ole tulnud kõigi oma meestega ega toonud kaasa oma sõjarelvi, sest nad on tulnud otsima rahu mu isandalt ja tema poegadelt.
43 Ja Jaakobi pojad vastasid Hebroni kuningale, öeldes: „Läkita sina kõigi nende kuningate juurde, ja kui sa räägid meile tõtt, siis las nad tulevad igaüks üksikult meie ette, ja kui nad tulevad meie juurde relvitult, siis me teame, et nad otsivad meilt rahu.
44 Ja Hebroni kuningas Jaafia läkitas ühe oma meestest kuningate juurde ja nad kõik tulid Jaakobi poegade ette ning kummardasid nende ees maani. Ja need kuningad istusid Jaakobi ja tema poegade ette ning rääkisid nendega, öeldes:
45 Me oleme kuulnud kõigest, mida sa oma mõõga ja ülivägeva käsivarrega tegid emorlaste kuningatele, nõnda et ükski ei suutnud teie ees seista, ja me kartsime teie ees oma elu pärast, et meile ei juhtuks sama, mis neile.
46 Seega oleme tulnud teie juurde, et sõlmida meiega rahuleping, ja nüüd sõlmige meiega rahu ja tõe leping, et te ei sekku meie asjadesse, nii nagu meie ei ole sekkunud teie asjadesse.
47 Ja Jaakobi pojad teadsid, et nad olid tõesti tulnud neilt rahu otsima, ja Jaakobi pojad kuulasid neid ning sõlmisid nendega lepingu.
48 Ja Jaakobi pojad vandusid neile, et nad ei sekku nende asjadesse, ja kõik kaananlaste kuningad vandusid neile samuti ning Jaakobi pojad tegid nad sellest päevast alates töövõlglaseks.
49 Ja pärast seda tulid kõik nende kuningate pealikud oma meestega Jaakobi ette, käes kingitused Jaakobile ja tema poegadele, ja nad kummardasid tema ees maani.
50 Ja need kuningad käisid siis Jaakobi poegadele peale ja anusid neid tagastama kogu saagi, mille nad olid seitsmest emorlaste linnast võtnud, ja Jaakobi pojad tegidki nii ning nad tagastasid kõik, mis nad olid võtnud: naised, lapsed, kariloomad ja kogu saagi, mille nad olid võtnud, ja nad saatsid need teele ja nad läksid igaüks oma linna.
51 Ja kõik need kuningad kummardasid taas Jaakobi poegade ees ja nad saatsid või tõid neile neil päevil palju kingitusi, ja Jaakobi pojad saatsid need kuningad ja nende mehed teele ning nad läksid rahus nende juurest nende linnadesse ja ka Jaakobi pojad naasid oma koju Sekemisse.
52 Ja sellest päevast alates oli rahu Jaakobi poegade ja kaananlaste kuningate vahel, kuni Iisraeli lapsed tulid Kaananimaad pärima.

PEATÜKK 41

1 Ja aasta pöördel teele asusid Jaakobi pojad Sekemist ja jõudsid Hebronisse oma isa Iisaki juurde ning elasid seal, aga oma lambaid ja veiseid karjatasid nad iga päev Sekemis, sest seal oli neil päevil hea ja rasvane karjamaa ning Jaakob ja tema pojad ja kogu nende perekond elasid Hebroni orus.
2 Ja neil päevil, sel aastal, mis oli Jaakobi elu saja kuuendal aastal, kümnendal aastal pärast Jaakobi tulekut Mesopotaamiast, suri Lea, Jaakobi naine; ta oli viiskümmend üks aastat vana, kui ta Hebronis suri.
3 Ja Jaakob ja ta pojad matsid ta Makpela välja koopasse, mis on Hebronis, mille Aabraham oli ostnud hetiitidelt pärandhauaks.
4 Ja Jaakobi pojad elasid oma isa juures Hebroni orus ja kõik maa elanikud tundsid nende väge ja nende kuulsus levis üle kogu maa.
5 Ja Joosep, Jaakobi poeg, ja tema vend Benjamin, Raaheli, Jaakobi naise pojad, olid neil päevil alles noored ega läinud oma vendadega lahingutesse üheski emorlaste linnades.
6 Ja kui Joosep nägi oma vendade tugevust ja nende suurust, siis ta kiitis ja ülistas neid, aga ta pidas ennast neist suuremaks ja ülistas ennast neist kõrgemale; ja Jaakob, tema isa, armastas teda ka rohkem kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg ja oma armastusest tema vastu tegi ta temale mitmevärvilise kuue.
7 Ja kui Joosep nägi, et isa armastas teda rohkem kui ta vendi, siis ta ülistas ennast jätkuvalt oma vendadest kõrgemale ja tõi isale nende kohta halbu sõnumeid.

8 Ja nähes kõike Joosepi käitumist nende vastu ja seda, et nende isa armastas teda kõigist neist rohkem, vihkasid nad teda ega saanud temaga kogu päeva rahumeelselt rääkida.
9 Ja Joosep oli seitseteist aastat vana ja ta pidas end ikka veel oma vendadest kõrgemaks ning mõtles end neist kõrgemale tõsta.
10 Sel ajal nägi ta unenägu ja tuli oma vendade juurde ning jutustas neile oma unenäo ja ütles neile: „Ma nägin unenägu ja vaata, me kõik sidusime põllul vihke ja minu vihk tõusis ning asetas end maha ja teie vihud ümbritsesid seda ja kummardasid selle ees.
11 Ja ta vennad vastasid talle ning ütlesid talle: „Mis see unenägu tähendab, mis sa unes nägid? Kas sa mõtled oma südames, et sa hakkad meie üle kuningaks või valitsema?"
12 Ja ta tuli ikkagi ning jutustas loo oma isale Jaakobile ja Jaakob suudles Joosepit, kui ta need sõnad tema suust kuulis, ja Jaakob õnnistas Joosepit.
13 Ja kui Jaakobi pojad nägid, et nende isa oli Joosepit õnnistanud ja teda suudnud ning et ta teda väga armastas, siis nad kadestasid teda ja vihkasid teda veelgi enam.
14 Ja pärast seda nägi Joosep veel ühe unenäo ja jutustas selle oma isale oma vendade juuresolekul. Ja Joosep ütles oma isale ja vendadele: „Vaata, ma nägin jälle unenäo ja ennäe, päike ja kuu ja üksteist tähte kummardasid minu ees!"
15 Ja ta isa kuulis Joosepi sõnu ja tema unenägu ning nähes, et ta vennad Joosepit selle asja pärast vihkasid, noomis Jaakob Joosepit oma vendade ees selle asja pärast, öeldes: „Mis see unenägu tähendab, mis sa unes nägid, ja see, et sa ennast oma vendade ees uhkeldad, kes on sinust vanemad?"
16 Kas sa arvad oma südames, et mina ja su ema ja su üksteist venda tuleme ja kummardame su ees, et sa seda kõike räägid?
17 Ja ta vennad kadestasid teda ta sõnade ja unenägude pärast ning vihkasid teda edasi; ja Jaakob hoidis unenäod oma südames.
18 Ja Jaakobi pojad läksid ühel päeval Sekemisse oma isa karja karjama, sest nad olid neil päevil veel karjased; ja kui Jaakobi pojad sel päeval Sekemis karjatasid, siis nad viivitasid ja kariloomade kokkukogumise aeg oli möödas ja nad polnud veel kohale jõudnud.
19 Jaakob nägi, et ta pojad viibisid Sekemis, ja Jaakob mõtles endamisi: „Võib-olla on Sekemi rahvas tõusnud nende vastu võitlema, seepärast nad täna tulekuga viivitavadki?"
20 Ja Jaakob kutsus oma poja Joosepi ja käskis teda, öeldes: „Vaata, su vennad on täna Sekemis karjas ja vaata, nad ei ole veel tagasi tulnud. Mine nüüd ja vaata, kus nad on, ja too mulle teada, kuidas su vendade ja karja käekäik käib."
21 Ja Jaakob läkitas oma poja Joosepi Hebroni orgu ja Joosep tuli oma vendadele Sekemisse järele, aga ei leidnud neid. Ja Joosep käis ümber Sekemi lähedal asuva välja, et näha, kuhu ta vennad olid pööranud, ja ta eksis kõrbes oma teest ega teadnud, kuhu poole ta peaks minema.
22 Ja Issanda ingel leidis ta teelt põllule ekslemas ja Joosep ütles Issanda inglile: „Ma otsin oma vendi; kas sa ei ole kuulnud, kus nad söövad?" Ja Issanda ingel ütles Joosepile: „Ma nägin su vendi siin söömas ja ma kuulsin neid ütlevat, et nad lähevad Dotanisse sööma."
23 Ja Joosep kuulas Issanda ingli häält ja läks oma vendade juurde Dotanisse ning leidis nad Dotanist karja karjamaalt.
24 Ja Joosep läks oma vendade juurde ja enne kui ta nende lähedale jõudis, olid nad otsustanud ta tappa.
25 Ja Siimeon ütles oma vendadele: „Vaata, unenägude mees tuleb täna meie juurde! Tulge nüüd, tapkem ta ära ja viskame ta ühte kõrbes olevasse auku! Kui ta isa teda meilt otsib, siis me ütleme, et kuri elajas on ta ära söönud!"
26 Ja Ruuben kuulis oma vendade sõnu Joosepi kohta ja ütles neile: „Te ei tohiks seda teha! Sest kuidas me peaksime oma isa Jaakobi peale austama? Heitke ta sellesse auku, et ta seal sureks, aga ärge sirutage kätt tema külge, et ta verd valada!" Ja Ruuben ütles seda, et teda nende käest päästa ja ta isa juurde tagasi viia.
27 Ja kui Joosep tuli oma vendade juurde, istus ta nende ette ja nad tõusid ta kallale, haarasid temast kinni ja peksid ta maha ning rebisid talt seljas olnud mitmevärvilise kuue maha.
28 Ja nad võtsid ta ja viskasid auku, aga augus ei olnud vett, vaid ainult maod ja skorpionid. Ja Joosep kartis augus olevaid madusid ja skorpione. Ja Joosep hüüdis valju häälega ja Issand peitis maod ja skorpionid augu seintesse ja need ei teinud Joosepile mingit kahju.
29 Ja Joosep hüüdis kaevust oma vendadele ja ütles neile: „Mida ma teile olen teinud ja millega ma olen pattu teinud? Miks te ei karda Issandat minu pärast? Eks ma ole teie luust ja lihast ja eks Jaakob ole teie isa, minu isa? Miks te teete mulle seda täna? Kuidas te saate meie isa Jaakobi poole austada?"
30 Ja ta hüüdis aina edasi ja hüüdis oma vendi hauast ning ütles: „Oo, Juuda, Siimeon ja Leevi, mu vennad, tõstke mind üles pimedusest, kuhu te mind olete pannud, ja tulge täna mulle halastama, te Issanda lapsed ja mu isa Jaakobi pojad! Ja kui ma olen teile pattu teinud, kas teie pole siis Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi pojad? Kui nad nägid vaestlast, siis nad halastasid tema peale, või näljasele, siis nad andsid talle leiba süüa, või janusele, siis nad andsid talle vett juua, või alasti olevale, siis nad katsid ta riietega!
31 Ja kuidas sa siis saad oma vennale halastust tagasi hoida? Sest ma olen sinu lihast ja luust, ja kui ma olen sulle pattu teinud, siis teed sa seda kindlasti mu isa pärast!
32 Ja Joosep rääkis need sõnad august ja ta vennad ei suutnud teda kuulata ega oma kõrvu Joosepi sõnade poole pöörata; ja Joosep nuttis ja nuttis augus.
33 Ja Joosep ütles: „Oh, et mu isa täna teaks, mida mu vennad mulle tegid ja mida nad täna mulle rääkisid!"
34 Ja kõik ta vennad kuulsid tema nuttu ja nutmist augus ning ta vennad läksid ja lahkusid august, et nad ei kuuleks Joosepi nuttu ja nutmist augus.

PEATÜKK 42

1 Ja nad läksid ja istusid vastaskaldale, umbes vibulaske kaugusele, ja nad istusid seal leiba sööma. Ja söömise ajal pidasid nad omavahel nõu, mida temaga teha, kas tappa ta või viia ta tagasi isa juurde.
2 Nad pidasid parajasti nõu, kui nad oma silmad üles tõstsid ja nägid, ja ennäe, ismaeliitide salk tuli kaugelt mööda Gileadi teed, laskumas Egiptusesse.
3 Ja Juuda ütles neile: „Mis kasu meil sellest on, kui me oma venna tapame? Vahest Jumal nõuab ta meilt ära. Niisugune on siis nõuanne tema kohta, mida te peate

temaga tegema: vaata, see ismaeliitide jõuk läheb alla Egiptusesse,
4 Nüüd siis tulge ja andkem ta neile ära, ärgu olgu meie käsi tema külge, et nad ta endaga kaasa viiksid ja ta kaoks maa rahva sekka ning me ei surmaks teda oma kätega. Ja see ettepanek meeldis ta vendadele ja nad tegid Juuda sõna järgi.
5 Ja kui nad seda asja arutasid ja ismaeliitide jõuk polnud nende juurde jõudnud, läksid neist mööda seitse Midjani kaupmeest. Möödudes olid nad janused ja tõstsid oma silmad ning nägid auku, millesse Joosep oli mattunud, ja nad vaatasid, ja ennäe, kõik linnuliigid olid tema peal.
6 Ja need midjanlased jooksid kaevu juurde vett jooma, sest nad arvasid, et seal on vett, ja kaevu ette jõudes kuulsid nad Joosepi häält kaevust nutmas ja nutmas ning nad vaatasid alla kaevu ja nägid, ja ennäe, seal oli kena välimusega ja hea näoga noormees.
7 Ja nad hüüdsid teda ning ütlesid: „Kes sa oled ja kes tõi sind siia ja kes pani sind sellesse kõrbes asuvasse auku?" Ja nad kõik aitasid Joosepit üles aidata ja tõmbasid ta välja ning tõid ta kaevust üles ja võtsid ta kaasa ning läksid oma teekonda ja möödusid ta vendadest.
8 Ja need ütlesid neile: „Miks te seda teete, et võtate meie sulase meie juurest ära ja lähete ära? Kindlasti panime selle noore poisi auku, kuna ta hakkas meie vastu, ja teie tulete ja toote ta üles ning viite ta ära. Andke nüüd meile meie sulane tagasi!"
9 Ja midjanlased vastasid ning ütlesid Jaakobi poegadele: „Kas see on teie sulane või teenib see mees teid? Võib-olla olete te kõik tema sulased, sest ta on ilusam ja jumekam kui kõik teist. Miks te siis meiega valetate?"
10 Seepärast me ei kuula nüüd teie sõnu ega pane teid tähele, sest me leidsime poisi kõrbes august ja võtsime ta kaasa; seepärast me läheme edasi.
11 Ja kõik Jaakobi pojad lähenesid neile, tõusid püsti ja ütlesid neile: „Andke meile tagasi meie sulane! Miks te kõik peaksite mõõgatera läbi surema?" Ja midjanlased kisendasid nende vastu, tõmbasid oma mõõgad ja lähenesid, et Jaakobi poegadega võidelda.
12 Ja vaata, Siimeon tõusis oma istmelt nende vastu ja hüppas maha, tõmbas oma mõõga ja lähenes midjanlastele ning andis nende ees kohutava hüüu, nii et tema hüüd oli kaugele kuulda ja maa värises Siimeoni hüüde peale.
13 Ja midjanlased kartsid Siimeoni ja tema kisa lärmi pärast ning langesid silmili maha ja ehmusid üliväga.
14 Ja Siimeon ütles neile: „Tõesti, mina olen Siimeon, heebrealase Jaakobi poeg, kes ma koos oma vennaga hävitasin Sekemi linna ja emorlaste linnad. Nõnda teeb Jumal minuga ka seda, et kui kõik teie vennad, Midjani rahvas ja Kaanani kuningad, tuleksid teiega kaasa, ei suudaks nad minu vastu võidelda."
15 Andke nüüd meile tagasi noormees, kelle te võtsite, et ma ei annaks teie liha taeva lindudele ja maa loomadele!
16 Ja midjanlased kartsid Siimeonit veelgi enam ning lähenesid Jaakobi poegadele hirmu ja ehmatusega ning haledate sõnadega, öeldes:
17 Sa ju ütlesid, et see noormees on su sulane ja et ta mässas sinu vastu ning seepärast panid sa ta auku. Mida sa siis teed sulase vastu, kes mässab oma isanda vastu? Müü ta nüüd meile ja me anname sulle kõik, mida sa tema jaoks vajad; ja Issandal oli hea meel seda teha, et Jaakobi pojad ei peaks oma venda tapma.
18 Ja midjanlased nägid, et Joosep oli ilusa välimuse ja jumega; nad himustasid teda oma südames ja tahtsid teda kiiresti ta vendadelt ära osta.
19 Ja Jaakobi pojad kuulasid midjanlasi ja müüsid neile oma venna Joosepi kahekümne hõbetüki eest, ja nende vend Ruuben polnud nendega kaasas ning midjanlased võtsid Joosepi kaasa ja jätkasid oma teekonda Gileadi.
20 Nad läksid mööda teed ja midjanlased kahetsesid oma tegu, kui nad olid noore mehe ostnud, ja üks küsis teiselt: „Mida me küll tegime, et võtsime heebrealaste käest selle ilusa välimuse ja jumega noore mehe?"
21 Võib-olla on see noormees heebrealaste maalt varastatud ja miks me siis seda tegime? Ja kui teda otsitakse ja meie käest leitakse, siis me sureme tema läbi.
22 Kindlasti on ta meile müünud vaprad ja vägevad mehed, ühe sellise jõu, keda te täna nägite; võib-olla varastasid nad ta oma väe ja võimsa käsivarrega tema maalt ning müüsid ta seepärast meile selle väikese hinna eest, mille me neile maksime.
23 Ja kui nad nõnda omavahel vestlesid, vaatasid nad ja ennäe, ismaeliitide jõuk, kes esimesena tuli ja keda Jaakobi pojad nägid, lähenes midjanlaste poole. Ja midjanlased ütlesid üksteisele: „Tulge, müüme selle noore mehe ismaeliitide jõugule, kes meie poole tuleb, ja me võtame tema eest selle vähese, mis me tema eest andsime, ja me pääseme tema kurjusest!"
24 Ja nad tegidki nõnda ning jõudsid ismaeliitide juurde ja midjanlased müüsid Joosepi ismaeliitidele kahekümne hõbetüki eest, mis nad olid andnud tema eest ta vendadele.
25 Ja midjanlased läksid oma teed Gileadi poole ja ismaeliidid võtsid Joosepi kaasa ja lasid tal sõita ühe kaameli selga ning viisid ta Egiptusesse.
26 Ja Joosep kuulis, et ismaeliidid lähevad Egiptusesse, ja Joosep kaebas ja nuttis seda asja, et ta pidi olema nii kaugel Kaananimaalt, oma isast, ja ta nuttis kibedasti kaameli seljas ratsutades, ja üks nende meestest märkas teda ja sundis teda kaameli seljast maha tulema ja jalgsi kõndima, ja sellest hoolimata jätkas Joosep nutmist ja nutmist ning ta ütles: „Oo mu isa, mu isa!"
27 Ja üks ismaeliitidest tõusis püsti ja lõi Joosepit põsele, aga too nuttis ikka edasi; ja Joosep oli teel väsinud ega suutnud oma hingekibeduse pärast edasi minna; ja nad kõik lõid ja piinasid teda teel ning hirmutasid teda, et ta nutmise lõpetaks.
28 Ja Issand nägi Joosepi ahistamist ja tema viletsust ning Issand tõi nende meeste peale pimeduse ja segaduse ning igaühe käsi, kes teda lõi, kuivas ära.
29 Ja nad ütlesid üksteisele: „Mis see on, mida Jumal meile teel tegi?" Ja nad ei teadnud, et see neile Joosepi pärast sündis. Ja mehed läksid teed mööda ning läksid mööda Efrata teed, kuhu Raahel oli maetud.
30 Ja Joosep jõudis oma ema hauale ja Joosep kiirustas ning jooksis oma ema hauale ja langes hauale ning nuttis.
31 Ja Joosep hüüdis valjusti oma ema haual ja ütles: „Oo mu ema, mu ema, kes sa mind ilmale tõid! Ärka ometi üles ja vaata oma poega, kuidas ta on müüdud orjaks ja pole kedagi, kes teda halastaks!
32 Tõuse üles ja vaata oma poega, nuta koos minuga mu kannatuste pärast ja vaata mu vendade südant.

33 Ärata mu ema, ärka, ärka unest minu pärast ja juhi oma lahinguid mu vendade vastu! Oh, kuidas nad on mind kuuest lahti kiskunud ja mind juba kaks korda orjaks müünud ja mu isast lahutanud, ja pole kedagi, kes mind halastaks.
34 Tõuse ja esita oma riiuasi nende vastu Jumala ees ning vaata, kelle Jumal kohtus õigeks mõistab ja kelle hukka mõistab!
35 Tõuse üles, mu ema, tõuse üles, ärkvele unest ja vaata mu isa, kuidas ta hing täna minuga on, ja lohuta teda ning kergenda ta südant.
36 Ja Joosep jätkas nende sõnade rääkimist ja Joosep nuttis valjusti ning kibedasti oma ema haual; ja ta lakkas rääkimast ning südamekibedusest jäi ta vait nagu kivi haual.
37 Ja Joosep kuulis häält maa alt temaga rääkimas, mis vastas talle südame kibedusega, nutu ja palve häälega järgmiste sõnadega:
38 Mu poeg, mu poeg Joosep, ma olen kuulnud su nutu ja su kaeblemise häält; ma olen näinud su pisaraid; ma tean su vaeva, mu poeg, ja see kurvastab mind sinu pärast ning mu murele on lisandunud veel palju muret.
39 Ja nüüd, mu poeg Joosep, oota Issandat ja oota teda ning ära karda, sest Issand on sinuga, tema päästab sind kõigist hädadest!
40 Tõuse, mu poeg, mine oma isandatega alla Egiptusesse ja ära karda, sest Issand on sinuga, mu poeg!" Ja ta jätkas Joosepile nende sõnade rääkimist ja ta jäi vait.
41 Ja Joosep kuulis seda ja imestas selle üle väga ning nuttis edasi; ja pärast seda nägi üks ismaeliit teda haual nutmas ja nutmas ning ta viha süttis tema vastu ja ajas ta sealt minema ning lõi ja needis teda.
42 Ja Joosep ütles meestele: „Leidku ma teie silmis armu ja viige mind tagasi oma isakotta, siis annab ta teile külluslikult rikkust!"
43 Ja nad vastasid temale ning ütlesid: „Kas sa ei ole ori? Kus on su isa? Kui sul oleks isa, siis poleks sind juba kaks korda nii väikese hinna eest orjaks müüdud. Ja nende viha tema vastu süttis ikka veel ja nad jätkasid tema peksmist ja karistamist, ja Joosep nuttis kibedasti.
44 Ja Issand nägi Joosepi kannatusi ja Issand lõi neid mehi taas ja karistas neid, ja Issand lasi pimeduse nad maa peale katta ja välk sähvatas ja kõu müristas ja maa värises äikese ja võimsa tuule hääle peale ja mehed olid hirmunud ega teadnud, kuhu nad peaksid minema.
45 Ja loomad ja kaamelid jäid seisma ning neid juhtisid, aga nemad ei tahtnud minna, vaid peksid neid ja need kükitasid maha; ja mehed ütlesid üksteisele: „Mida on Jumal meile teinud? Mis on meie üleastumised ja mis on meie patud, et see asi meile on juhtunud?"
46 Ja üks neist vastas ning ütles neile: „Võib-olla on see asi täna meiega juhtunud selle orja piinamise patu pärast; paluge nüüd teda tungivalt, et ta meile andestaks, ja siis me saame teada, kelle pärast see kurjus meile langes, ja kui Jumal meie peale halastab, siis me teame, et see kõik on meile tulnud selle orja piinamise patu pärast."
47 Ja mehed tegidki nõnda ning anusid Joosepit ja palusid tal neile andestada; ja nad ütlesid: „Me oleme pattu teinud Issanda ja sinu vastu; ja nüüd ole lahke paluda oma Jumalat, et ta kõrvaldaks selle surma meie seast, sest me oleme tema vastu pattu teinud!"
48 Ja Joosep tegi nende sõnade järgi ja Issand kuulas Joosepit ning Issand kõrvaldas nuhtluse, mille ta oli neile meestele Joosepi pärast langetanud, ja loomad tõusid maast üles ja nad kandsid neid ning nad läksid edasi, ja raevukas torm vaibus ja maa rahunes ja mehed jätkasid oma teekonda, et minna alla Egiptusesse, ja mehed teadsid, et see kurjus oli neid Joosepi pärast tabanud.
49 Ja nad ütlesid üksteisele: „Vaata, me teame, et see õnnetus meid tabas tema kannatuste pärast; miks me siis nüüd toome oma hingedele selle surma? Peame nõu, mida selle orjaga teha."
50 Ja üks vastas ning ütles: „Kindlasti käskis ta meil ta isa juurde tagasi viia; nüüd tulge, viime ta tagasi ja läheme kohta, kuhu ta meile ütleb, ja võtame tema perekonnalt hinna, mille me tema eest maksime, ja siis me läheme ära."
51 Ja üks vastas taas ning ütles: „Vaata, see nõuanne on väga hea, aga me ei saa seda teha, sest tee on meist väga kaugel ja me ei saa oma teelt kõrvale kalduda."
52 Ja veel üks vastas neile ning ütles: „See on nõu, mida tuleb vastu võtta, me ei kaldu sellest kõrvale; vaata, me läheme täna Egiptusesse ja kui me Egiptusesse jõuame, müüme ta seal kõrge hinnaga ja me pääseme tema kurjusest.
53 See oli meestele meeltmööda ja nad tegid nõnda ning jätkasid oma teekonda Egiptusesse koos Joosepiga.

PEATÜKK 43

1 Ja kui Jaakobi pojad müüsid oma venna Joosepi midjanlastele, siis nende südamed tema pärast haletsusväärsed olid ja nad kahetsesid oma tegusid ning otsisid teda, et ta tagasi tuua, aga ei leidnud teda.
2 Ja Ruuben läks tagasi augu juurde, kuhu Joosep oli pandud, et ta välja tõsta ja ta isale tagasi anda. Ja Ruuben seisis augu juures ega kuulnud sõnagi. Ja ta hüüdis Joosepit! Joosep! Ja keegi ei vastanud ega lausunud sõnagi.
3 Ja Ruuben ütles: „Joosep on hirmust surnud või on mõni madu ta surma põhjustanud." Ja Ruuben läks alla auku ja otsis Joosepit, aga ei leidnud teda august, ja ta tuli jälle välja.
4 Ja Ruuben käristas oma riided lõhki ja ütles: „Lapset ei ole seal, kuidas ma peaksin oma isaga tema pärast lepitama, kui ta on surnud?" Ja ta läks oma vendade juurde ja leidis nad Joosepi pärast leinamas ja nõu pidamas, kuidas oma isaga tema pärast lepitada. Ja Ruuben ütles oma vendadele: „Ma tulin augu juurde ja vaata, Joosepit ei olnud seal. Mida me siis peaksime oma isale ütlema? Sest mu isa otsib poissi ainult minult."
5 Ja ta vennad vastasid talle, öeldes: „Nõnda ja nõnda me tegime, aga meie süda valutas hiljem selle teo pärast ja me istume nüüd, et otsida ettekäänet, kuidas oma isa sellega lepitada."
6 Ja Ruuben ütles neile: „Miks te olete meie isa hallid juuksed kurvastusega hauda saatnud? See pole hea asi, mida te olete teinud!"
7 Ja Ruuben istus nendega ja nad kõik tõusid püsti ning vandusid üksteisele, et nad ei räägi seda asja Jaakobile, ja nad kõik ütlesid: „Mees, kes räägib sellest meie isale või tema perele või kes annab sellest teada mõnele maa lapsele, selle mehe vastu me kõik tõuseme üles ja tapame ta mõõgaga!"

8 Ja Jaakobi pojad kartsid selles asjas üksteist, noorimast vanimani, ja ükski ei lausunud sõnagi, vaid hoidsid asja oma südames.
9 Ja seejärel istusid nad maha, et otsustada ja välja mõelda, mida oma isale Jaakobile kõige selle kohta öelda.
10 Ja Issaskar ütles neile: „Kui teie silmis on hea meel seda teha, siis võtke Joosepi kuub ja rebige see lõhki ning tapke üks kitsetalleke ja kastke see verre!"
11 Ja saatke see meie isale ja kui ta seda näeb, ütleb ta, et kuri elajas on ta söönud, seepärast rebige rebitud ta kuue lõhki ja vaata, tema veri on ta kuue peal, ja seda tehes vabaneme oma isa nurinast.
12 Ja Issaskari nõu oli neile meeltmööda ja nad kuulasid teda ning tegid Issaskari sõna järgi, mis ta neile nõu oli andnud.
13 Ja nad kiirustasid ning võtsid Joosepi kuue ja rebisid selle lõhki ning tapsid ühe kitsetalle ja kastsid kuue kitsetalle verre ja tallasid selle siis põrmusse. Ja nad saatsid kuue oma isale Jaakobile Naftali käe läbi ja käskisid tal öelda need sõnad:
14 Me olime karja kokku ajanud ja jõudnud Sekemi teele ja kaugemalegi, kui me leidsime kõrbes teelt selle kuue, vere ja tolmu sisse kastetud; nüüd siis tea, kas see on su poja kuub või mitte?
15 Ja Naftali läks ning tuli oma isa juurde ja see andis temale kuue ning rääkis temale kõik sõnad, mis ta vennad temale olid käskinud.
16 Ja Jaakob nägi Joosepi kuube ja tundis selle ära ning langes silmili maha ja jäi liikumatuks nagu kivi. Seejärel ta tõusis püsti ja hüüdis valju ja nutva häälega ning ütles: „See on mu poja Joosepi kuub!"
17 Ja Jaakob kiirustas ja läkitas ühe oma sulastest oma poegade juurde; ja need läksid nende juurde ning leidsid nad karjaga teelt tulemas.
18 Ja Jaakobi pojad tulid õhtul oma isa juurde, ja vaata, nende riided olid lõhki käristatud ja muld pea peal; ja nad leidsid oma isa valju häälega nutmas ja nutmas.
19 Ja Jaakob küsis oma poegadelt: „Öelge mulle tõtt, mis kurja te täna äkitselt mulle olete toonud?" Ja nad vastasid oma isale Jaakobile, öeldes: „Me tulime täna pärast seda, kui kari oli kokku aetud, ja me jõudsime kõrbeteed mööda Sekemi linna ja me leidsime maast selle verega täidetud kuue. Ja me tundsime seda ära ning saatsime sõna sinu juurde, kui sa tahaksid seda teada.
20 Ja Jaakob kuulis oma poegade sõnu ja hüüdis valju häälega ning ütles: „See on mu poja kuub! Kuri elajas on ta ära söönud! Joosep on tükkideks rebitud, sest ma saatsin ta täna vaatama, kas sinul ja karjadel läheb hästi, ja et ta tooks mulle sinult sõnumi. Ja ta läks, nagu ma teda käskisin, ja see juhtus temaga täna, kui ma arvasin, et mu poeg on teiega.
21 Ja Jaakobi pojad vastasid ning ütlesid: „Ta ei ole meie juurde tulnud ja me ei ole teda näinud sellest ajast peale, kui me sinu juurest lahkusime, kuni praeguseni."
22 Ja kui Jaakob kuulis nende sõnu, hüüdis ta jälle valjusti ja tõusis püsti ning käristas oma riided lõhki ja pani kotiriide niuete ümber ja nuttis kibedasti ja leinas ning tõstis häält nuttes ja hüüdis ning ütles need sõnad:
23 Joosep, mu poeg, oh mu poeg Joosep, ma läkitasin sind täna su vendade käekäigu järele ja vaata, sind on tükkideks rebitud; minu käe läbi on see mu pojale sündinud.
24 See teeb mulle sinu pärast kurvaks, Joosep, mu poeg, see teeb mulle sinu pärast kurvaks; kui armas sa mulle eluajal olid ja nüüd kui kibe on mulle su surm.
25 0 et ma oleksin surnud sinu asemel Joosep, mu poeg, sest see kurvastab mind sinu pärast väga, mu poeg, oh mu poeg, mu poeg. Joosep, mu poeg, kus sa oled ja kuhu sind on toodud? Tõuse, tõuse oma kohalt ja tule vaata minu leina sinu pärast, oh mu poeg Joosep.
26 Tule nüüd ja loe kokku pisarad, mis mu silmist mööda põski voolavad, ja too need Issanda ette, et ta viha minult pöörduks!
270 Joosep, mu poeg, kuidas sa langesid kellegi käe läbi, kelle käe läbi keegi pole langenud maailma algusest kuni tänapäevani? Sest sa oled surmatud vaenlase hoobi läbi, julmalt karistatud, aga ma tean kindlasti, et see on sinuga juhtunud minu paljude pattude pärast.
28 Tõuse nüüd ja vaata, kui kibe on mu vaeva sinu pärast, mu poeg! Mina ei ole sind kasvatanud ega vorminud ega andnud sulle hinge ega elatist, vaid Jumal on see, kes sind vormis ja ehitas su luud ja kattis need lihaga ning puhus su ninasõõrmetesse elavat hingeõhku. Ja siis andis ta sind mulle.
29 Tõesti, Jumal, kes sind mulle andis, on su minult võtnud ja nõnda ongi sinuga juhtunud,
30 Ja Jaakob jätkas Joosepi kohta samasuguste sõnade rääkimist ja nuttis kibedasti; ta kukkus maha ja jäi tardunuks.
31 Ja kõik Jaakobi pojad nägid oma isa viletsust ja kahetsesid oma tegusid ning nutsid kibedasti.
32 Ja Juuda tõusis püsti ja tõstis oma isa pea maast ning pani selle sülle ja pühkis isa pisarad põskedelt; ja Juuda nuttis väga valjult, samal ajal kui isa pea lebas ta süles, liikumatult nagu kivi.
33 Ja Jaakobi pojad nägid oma isa ahastust ja tõstsid hääli ning nutsid edasi; Jaakob aga lamas ikka veel maas liikumatult nagu kivi.
34 Ja kõik ta pojad ja sulased ja sulase lapsed tõusid püsti ja seisid ta ümber teda lohutama, aga ta keeldus lohutamast.
35 Ja kogu Jaakobi perekond tõusis püsti ja leinas Joosepi ja oma isa häda pärast suurt leina. Ja teade jõudis Iisaki, Aabrahami poja, Jaakobi isa juurde, ja tema nuttis Joosepi pärast kibedasti, tema ja kogu ta perekond. Ja ta läks ära paigast, kus ta elas Hebronis, ja ta mehed koos temaga, ja ta lohutas oma poega Jaakobit, aga too keeldus lohutamast.
36 Ja pärast seda tõusis Jaakob maast püsti ja ta pisarad voolasid mööda põski alla ning ta ütles oma poegadele: „Tõuske ja võtke oma mõõgad ja vibud ning minge väljale ja otsige, kas te leiate mu poja surnukeha ja toote selle minu juurde, et ma saaksin selle matta!"
37 Otsige ka metsloomade seast ja küttige neid, ja mis iganes teie ette tuleb, võtke see kinni ja tooge see mulle! Võib-olla halastab Issand täna mu viletsust ja valmistab teile ette selle, kes mu poja tükkideks rebis, ja tooge see mulle, et ma saaksin oma poja eest kätte maksta.
38 Ja ta pojad tegid nõnda, nagu nende isa neid oli käskinud, ja nad tõusid hommikul vara ning võtsid igaüks oma mõõga ja vibu kätte ja läksid väljale loomi jahtima.
39 Ja Jaakob nuttis ikka veel valjusti ja nuttis ning käis toas edasi-tagasi ja lõi käsi kokku ning ütles: „Joosep, mu poeg! Joosep, mu poeg!"

40 Ja Jaakobi pojad läksid kõnnumaale loomi kinni püüdma, ja vaata, hunt tuli nende poole ja nad haarasid ta kinni ning tõid oma isa juurde ja ütlesid temale: „See on esimene, kelle me leidsime, ja me toome ta sinu juurde, nagu sa meid käskisid, ja su poja surnukeha me ei leidnud."
41 Ja Jaakob võttis metsalise oma poegade käest ja hüüdis valju ja nutva häälega, hoides looma oma käes, ja ütles loomale kibeda südamega: „Miks sa neelasid mu poja Joosepi ja kuidas sa ei kartnud maa Jumalat ega minu vaeva mu poja Joosepi pärast?"
42 Ja sa neelasid mu poja ilmaasjata, sest ta ei teinud vägivalda ja tegid mind sellega tema pärast süüdi; seepärast nõuab Jumal tagakiusatut.
43 Ja Issand avas metsalise suu, et Jaakobit tema sõnadega lohutada, ja see vastas Jaakobile ning rääkis temale need sõnad,
44 Nii tõesti kui elab Jumal, kes meid maa peale lõi, ja nii tõesti kui elab su hing, mu isand, ma ei näinud su poega ega rebinud teda tükkideks, vaid ma tulin ka kaugelt maalt otsima oma poega, kes täna minu juurest lahkus, ja ma ei tea, kas ta on elus või surnud.
45 Ja ma tulin täna väljale oma poega otsima, aga teie pojad leidsid mu ja võtsid mu kinni ning tegid mu valu veelgi suuremaks. Ja nad on mind täna teie ette toonud, ja ma olen nüüd teile kõik oma sõnad rääkinud.
46 Ja nüüd, inimesepoeg, olen ma sinu käes ja tee minuga täna, nagu su silmis hea on, aga nii tõesti kui Jumal mind lõi, ei ole ma su poega näinud ega teda tükkideks rebinud ja inimese liha ei ole mu suhu läinud kogu mu elupäevade jooksul.
47 Ja kui Jaakob kuulis metsalise sõnu, hämmastus ta väga ja saatis metsalise tema käest minema, ja see läks oma teed.
48 Ja Jaakob nuttis ja nuttis Joosepit iga päev ja leinas oma poega kaua aega.

PEATÜKK 44

1 Ja Ismaeli pojad, kes olid ostnud Joosepi midjanlastelt, kes olid ta ostnud ta vendadelt, läksid koos Joosepiga Egiptusesse ja nad jõudsid Egiptuse piirile. Ja kui nad Egiptusele lähenesid, kohtasid nad nelja meest Medani, Aabrahami poja poegadest, kes olid Egiptusemaalt teele asunud.
2 Ja ismaeliidid küsisid neilt: „Kas te tahate selle orja meilt osta?" Ja nad vastasid: „Andke ta meile üle!" Ja nad andsid Joosepi nende kätte ning nägid teda kui väga ilusat noormeest ja ostsid ta kahekümne seekli eest.
3 Ja ismaeliidid jätkasid oma teekonda Egiptusesse ja ka medanlased naasid sel päeval Egiptusesse ja medanlased ütlesid üksteisele: „Vaata, me oleme kuulnud, et Pootifar, vaarao ametnik, valvurite pealik, otsib head teenrit, kes seisaks tema ees, et teda teenida ja teeks ta oma koja ja kõige, mis talle kuulub, ülevaatajaks.
4 Nüüd siis lähme, müüme ta talle maha, kui ta suudab meile anda, mida me temalt vajame.
5 Ja need medanlased läksid ja tulid Pootifari majja ning ütlesid temale: „Me oleme kuulnud, et sa otsid head teenijat, kes sulle meeldiks. Vaata, meil on sulane, kes sulle meeldiks, kui sa annad meile, mida me soovime, ja me müüme ta sulle."
6 Ja Pootifar ütles: „Tooge ta minu ette, et ma saaksin temaga kohtuda, ja kui ta mulle meeldib, siis ma annan teile, mida te temalt vajate."
7 Ja medanlased läksid ning tõid Joosepi ja panid ta Pootifari ette ja kui ta teda nägi, meeldis see talle väga. Ja Pootifar küsis neilt: „Öelge mulle, mida te selle noore mehe jaoks vajate?"
8 Ja nad ütlesid: „Me tahame tema eest nelisada hõbeseeklit." Pootifar ütles: „Ma annan selle sulle, kui sa tood mulle tema müügiaruande ja jutustad mulle tema eluloo, sest võib-olla on ta varastatud, sest see noormees pole ei ori ega orja poeg, aga ma näen temas kena ja nägusa mehe välimust."
9 Ja medanlased läksid ning tõid tema juurde ismaeliidid, kes olid ta neile müünud, ja nad jutustasid talle, öeldes: „Ta on ori ja meie müüsime ta neile."
10 Ja Pootifar kuulis ismaeliitide sõnu, kui ta medanlastele hõbedat andis, ja medanlased võtsid hõbeda ning läksid oma teekonnale ja ismaeliitid pöördusid samuti koju tagasi.
11 Ja Pootifar võttis Joosepi ja viis ta oma kotta, et ta teda teeniks. Ja Joosep leidis Pootifari silmis armu ja too usaldas teda ning pani ta oma koja ülevaatajaks ja andis kõik, mis tal oli, tema kätte.
12 Ja Issand oli Joosepiga ja temast sai jõukas mees; ja Issand õnnistas Pootifari sugu Joosepi pärast.
13 Ja Pootifar jättis kõik, mis tal oli, Joosepi kätte; Joosep oli see, kes korraldas asjade sisse- ja väljaminekut ning kõik korraldati Pootifari kojas tema tahte järgi.
14 Ja Joosep oli kaheksateist aastat vana, ilusate silmade ja iluga noormees, ja tema sarnast ei olnud kogu Egiptusemaal.
15 Sel ajal, kui ta oli oma isanda majas, käis majast sisse ja välja ning teenis oma isandat, tõstis ta isanda naine Selika oma silmad Joosepi poole ja vaatas teda, ja vaata, ta oli ilus noormees ja hea välimusega.
16 Ja ta ihaldas tema ilu oma südames ja ta hing oli Joosepi külge kiindunud ning ta ahvatles teda päevast päeva ja Selika meelitas Joosepit iga päev, aga Joosep ei tõstnud oma silmi, et vaadata oma isanda naist.
17 Ja Selika ütles temale: „Kui ilus on su välimus ja kuju! Ma olen vaadanud kõiki orje ja pole näinud ühtegi nii ilusat orja kui sina!" Ja Joosep ütles temale: „Kes mind mu emaüsas lõi, see lõi ka kogu inimkonna!"
18 Ja naine ütles temale: „Kui ilusad on su silmad, millega sa oled pimestanud kõiki Egiptuse elanikke, mehi ja naisi!" Ja ta ütles temale: „Kui ilusad nad on meie eluajal, aga kui sa neid hauas näeksid, siis sa läheksid neist kindlasti ära!"
19 Ja naine ütles temale: „Kui ilusad ja meeldivad on kõik su sõnad! Võta ometi see harf, mis on kojas, ja mängi oma kätega, siis lase meil kuulda su sõnu!"
20 Ja ta ütles temale: „Kui ilusad ja meeldivad on mu sõnad, kui ma kuulutan oma Jumala ja tema au kiitust!" Ja naine ütles temale: „Kui ilusad on su pea juuksed! Vaata, see kuldne kamm on kojas, võta see ometi ja keera oma pea juuksed lokki!"
21 Ja ta ütles temale: „Kui kaua sa veel neid sõnu räägid? Lõpeta mulle neid sõnu rääkimast ja tõuse püsti ning tegele oma majapidamisega!"
22 Ja naine ütles temale: „Minu majas ei ole kedagi ja pole midagi muud, mida tähele panna kui sinu sõnu ja sinu soovi. Ometi ei saanud ta kõigest sellest hoolimata Joosepit

enese juurde tuua ja Joosep ei vaadanud teda, vaid pööras oma pilgu maha.
23 Ja Selika himustas Joosepit oma südames, et too magaks temaga. Ja sel ajal, kui Joosep istus majas oma toimetusi tegemas, tuli Selika ja istus tema ette. Ja ta meelitas teda iga päev oma kõnega, et too magaks temaga või teda vaataks, aga Joosep ei kuulanud teda.
24 Ja naine ütles temale: „Kui sa ei tee mu sõnade järgi, siis ma karistan sind surmanuhtlusega ja panen su peale raudikke!"
25 Ja Joosep ütles temale: „Kindlasti on Jumal, kes on loonud inimese, see, kes vangide köidikud lahti päästab ja tema päästab mind sinu vanglast ja sinu kohtumõistmisest."
26 Ja kui ta ei suutnud teda veenda ega võita, sest ta hing oli ikka veel mehe külge klammerdunud, siis heitis iha ta rängasse haigusesse.
27 Ja kõik Egiptuse naised tulid teda vaatama ja küsisid temalt: „Miks sa oled nii kehvas seisus? Sul pole millestki puudust! Su mees on ju kuninga silmis suur ja lugupeetud vürst. Kas sul peaks siis midagi puudu olema sellest, mida su süda ihkab?"
28 Ja Selika vastas neile, öeldes: „Täna antakse teile teada, kust see häire, milles te mind näete, pärineb, ja ta käskis oma teenijannadel kõigile naistele süüa valmistada ja tegi neile pidusöögi ning kõik naised sõid Selika kojas.
29 Ja ta andis neile noad sidrunite koorimiseks ja söömiseks ning käskis neil Joosepile kallid riided selga panna ja ta nende ette ilmuda. Ja Joosep astus nende silme ette ja kõik naised vaatasid Joosepit ega suutnud oma silmi temalt ära võtta. Ja nad kõik lõikasid oma käsi nugadega, mis neil käes olid, ja kõik sidrunid, mis neil käes olid, said verd täis.
30 Ja nad ei teadnud, mida nad olid teinud, vaid vaatasid Joosepi ilu ega pööranud oma silmi temalt ära.
31 Ja Selika nägi, mida nad olid teinud, ja ta küsis neilt: „Mis töö see on, mida te olete teinud? Vaata, ma andsin teile süüa sidruneid ja te kõik olete oma käed katki lõiganud."
32 Ja kõik naised nägid oma käsi, ja vaata, need olid verd täis ja nende veri voolas nende riietele, ja nad ütlesid temale: „See ori sinu majas on meid võitnud ja me ei suutnud oma silmi temalt pöörata tema ilu pärast."
33 Ja ta ütles neile: „Kindlasti juhtus see teiega sel hetkel, kui te teda vaatasite, ja te ei suutnud end tema ees taltsutada. Kuidas ma siis saan end tagasi hoida, kui ta on alati mu kojas ja ma näen teda päevast päeva oma kojas käimas ja väljas? Kuidas ma siis saan hoiduda selle pärast hääbumast või isegi hukkumast?"
34 Ja nad ütlesid temale: „Need sõnad on tõesed, sest kes näeks seda ilusat kuju majas ja hoiduks temast? Kas ta pole mitte sinu ori ja teener su majas? Ja miks sa ei räägi talle, mis on su südames, ja lased oma hingel selle asja pärast hukkuda?
35 Ja ta ütles neile: „Ma püüan teda iga päev veenda, aga ta ei nõustu mu soovidega. Ma lubasin talle kõike head, aga ma ei saanud temalt mingit vastutasu. Seepärast olen ma nõrgemas seisus, nagu näete.
36 Ja Selika jäi väga haigeks oma iha pärast Joosepi vastu ja ta oli meeletult armunud temasse. Ja kogu Selika pere ja ta mees ei teadnud sellest asjast midagi, et Selika oli haige oma armastuse pärast Joosepi vastu.
37 Ja kogu ta pere küsis temalt, öeldes: „Miks sa oled haige ja väsinud ega millestki puudust tunne?" Ja ta vastas neile: „Ma ei tea seda asja, mis mul iga päevaga aina rohkem läheb."
38 Ja kõik naised ja ta sõbrad tulid iga päev teda vaatama ja nad rääkisid temaga ning ta ütles neile: „See saab olla ainult Joosepi armastuse läbi." Ja nad ütlesid talle: „Meelita teda ja võta ta salaja kinni, ehk ta kuulab sind ja lükkab selle surma sinult ära."
39 Ja Selika armastus Joosepi vastu läks aina hullemaks ja ta nõrgenes, kuni tal oli jõudu vaevu püsida.
40 Ja ühel päeval, kui Joosep tegi oma isanda majas tööd, tuli Selika salaja ja kargas äkitselt tema peale; ja Joosep kargas tema vastu, ja ta sai temast vägevamaks, ja ta pani ta maha.
41 Ja Selika nuttis oma südame igatsuse pärast tema järele ja anus teda nutuga ning ta pisarad voolasid mööda ta põski alla ja ta rääkis temaga anuva häälega ja hingekibedusega, öeldes:
42 Kas sa oled kunagi kuulnud, näinud või tundnud nii ilusat naist kui mina või minust paremat, kes iga päev sinuga räägib, armastusest sinu vastu allakäiguteele langeb, sulle kogu selle au annab, ja sina ikka ei kuula mu häält?
43 Ja kui see ongi kartusest su isanda ees, et ta sind karistab, siis nii tõesti kui kuningas elab, ei juhtu sulle su isandalt selle asja pärast mingit halba; aga nüüd kuula mind ja nõustu au pärast, mille ma sulle olen osutanud, ja lükka see surm minult ära! Miks peaksin ma sinu pärast surema? Ja ta lakkas rääkimast.
44 Ja Joosep vastas temale ning ütles: „Jäta see asi mu isanda hooleks! Vaata, mu isand ei tea, mis mul kojas on, sest kõik, mis tal on, on ta andnud minu kätte. Kuidas ma peaksin seda kõike oma isanda kojas tegema?"
45 Sest ta on mind oma kojas väga austanud ja on mind pannud oma koja ülevaatajaks ning on mind ülendanud ja selles kojas ei ole kedagi minust suuremat ja mu isand ei ole mulle midagi keelanud peale sinu, kes sa oled tema naine. Kuidas sa siis saad mulle neid sõnu rääkida ja kuidas ma saan teha seda suurt kurja ja pattu Jumala ja su mehe vastu?
46 Aga nüüd hoidu minust ja ära enam räägi selliseid sõnu, sest ma ei kuula su sõnu! Aga Selika ei tahtnud Joosepit kuulata, kui too temale need sõnad rääkis, aga neiu meelitas teda iga päev ennast kuulama.
47 Ja pärast seda täitus Egiptuse oja üle kogu oma oja ja kõik Egiptuse elanikud läksid välja ja ka kuningas ja vürstid läksid välja tamburiinide ja tantsudega, sest see oli Egiptuses suur rõõm ja püha Sihori mere üleujutuse ajal ja nad läksid sinna terve päeva rõõmustama.
48 Ja kui egiptlased läksid oma kombe kohaselt jõe äärde pidutsema, siis läks kogu Pootifari suguvõsa koos nendega, aga Selika ei tahtnud nendega minna, sest ta ütles: „Ma olen haige!" Ja ta jäi üksi majja ja kedagi teist ei olnud temaga majas.
49 Ja ta tõusis püsti ja läks oma templisse majja ning riietus kuninglikesse rõivastesse ja pani pähe vääriskivid oonüksist, mis olid inkrusteeritud hõbeda ja kullaga, ja ta kaunistas oma nägu ja nahka igasuguste naiste puhastusvedelikega ja ta lõhnastas templi ja maja kassia ja viirukiga ning ta määris mürri ja aaloed ja seejärel istus ta templi sissepääsu juures, maja vahekäigus, mille kaudu

Joosep läks oma tööd tegema, ja vaata, Joosep tuli põllult ja läks majja oma isanda tööd tegema.
50 Ja kui ta jõudis paika, kust ta pidi läbi minema, nägi ta kõike Selika tööd ja pöördus tagasi.
51 Ja Selika nägi Joosepit temast tagasi pöörduvat ja hüüdis teda ning ütles: „Mis sul viga on, Joosep? Tule oma tööle, ja vaata, ma annan sulle ruumi, kuni sa oled oma istekohale istunud!"
52 Ja Joosep naasis ning tuli majja ja läks sealt oma istekohale ning istus maha, et teha oma isanda tööd nagu ikka. Ja vaata, Selika tuli tema juurde ja seisis tema ees kuninglikus riietuses ning tema riiete lõhn levis kaugele.
53 Ja ta kiirustas ning haaras Joosepist ja tema riietest kinni ja ütles temale: „Nii tõesti kui kuningas elab, kui sa mu palvet ei täida, pead sa täna surema!" Ja ta kiirustas ning sirutas oma teise käe ja tõmbas oma riiete alt mõõga ja pani selle Joosepi kaelale ning ütles: „Tõuse ja täida mu palve, aga kui mitte, siis sa täna sured!"
54 Ja Joosep kartis teda, et naine seda tegi, ja tõusis püsti, et tema eest põgeneda, aga naine haaras kinni tema rõivaste esiosast. Põgenemise kartuses rebenes rõivas, mille Selika oli haaranud, ja Joosep jättis rõiva Selika kätte ning ta põgenes ja pääses välja, sest ta kartis.
55 Ja kui Selika nägi, et Joosepi kuub oli rebenenud ja et Joosep oli selle tema kätte jätnud ning põgenenud, kartis ta oma elu pärast, et kuuldus temast ei leviks. Ja ta tõusis püsti ning tegutses kavalalt ja võttis riided seljast, mis tal seljas olid, ja pani teised riided selga.
56 Ja ta võttis Joosepi kuue ja pani selle enese kõrvale ning läks ja istus paika, kus ta oli oma haiguse ajal istunud, enne kui ta pererahvas jõe äärde läks. Ja ta kutsus majas viibiva noore poisi ja käskis tal majarahva enda juurde kutsuda.
57 Ja kui ta neid nägi, ütles ta neile valju häälega ja kaebledes: „Vaadake, mis heebrea mehe teie isand mulle kotta tõi? Ta tuli täna minuga magama.
58 Sest kui sa olid välja läinud, tuli tema majja ja nähes, et majas polnud kedagi, tuli ta mu juurde ja haaras minust kinni, kavatsusega minuga magada.
59 Ja ma haarasin ta riided ja rebisin need lõhki ning hüüdsin valju häälega tema vastu, aga kui ma oma häält tõstsin, kartis ta oma elu pärast ja jättis oma rõiva mu ette ning põgenes.
60 Ja tema pererahvas ei lausunud sõnagi, vaid nende viha süttis Joosepi vastu väga põlema ja nad läksid ta isanda juurde ning jutustasid temale ta kavaluse sõnad.
61 Ja Pootifar tuli koju vihasena ja ta naine hüüdis tema poole ning ütles: „Mida sa mulle tegid, et tõid heebrealase sulase mu kotta? Ta tuli täna minu juurde minuga mängima! Seda ta täna minuga tegi!"
62 Ja Pootifar kuulis oma naise sõnu ja käskis Joosepit karistada rängalt piitsaga, ja nõnda nad temaga ka tegid.
63 Ja kui nad teda peksid, hüüdis Joosep valju häälega, tõstis oma silmad taeva poole ja ütles: „Issand Jumal, sina tead, et ma olen kõigis neis asjades süüta, miks ma peaksin täna surema vale läbi nende ümberlõikamatute õelate meeste käe läbi, keda sa tead?"
64 Ja kui Pootifari mehed Joosepit peksid, siis ta ikka karjus ja nuttis. Ja seal oli üksteist kuud vana laps. Ja Issand avas lapse suu ja ta rääkis need sõnad Pootifari meeste ees, kes Joosepit peksid, öeldes:
65 Mida te sellelt mehelt tahate ja miks te talle seda kurja teete? Mu ema räägib valet ja loeb valet; nii see asi oligi.
66 Ja poiss jutustas neile täpselt kõik, mis juhtus, ja ta jutustas neile päevast päeva kõiki Selika sõnu Joosepile.
67 Ja kõik mehed kuulsid lapse sõnu ja imestasid väga lapse sõnade üle ning laps lakkas rääkimast ja jäi vait.
68 Ja Pootifaril oli oma poja sõnade pärast väga häbi ja ta käskis oma meestel Joosepit enam mitte peksta ning mehed lõpetasid Joosepi peksmise.
69 Ja Pootifar võttis Joosepi ja käskis ta viia kohtu ette preestrite ette, kes olid kuninga juurde kuuluvad kohtumõistjad, et nad mõistaksid tema üle kohut selles asjas.
70 Ja Pootifar ja Joosep tulid preestrite, kuninga kohtumõistjate ette ja ta ütles neile: „Otsustage ometi, milline kohtuotsus tuleb sulasele mõista, sest ta on nõnda teinud!"
71 Ja preestrid küsisid Joosepilt: „Miks sa oma isandale seda tegid?" Ja Joosep vastas neile ning ütles: „Mitte nõnda, mu isandad, asi oli nõnda. Ja Pootifar ütles Joosepile: „Ma usaldasin tõesti kõik, mis mulle kuulus, sinu kätte ja ma ei keelanud sulle midagi peale oma naise, kuidas sa siis said teha seda kurja?"
72 Ja Joosep vastas ning ütles: „Ei ole nõnda, mu isand! Nii tõesti kui Issand elab ja su hing elab, mu isand, see sõna, mida sa oma naiselt kuulsid, on vale, sest nõnda oli lugu täna."
73 Aasta on möödunud sellest, kui ma viimati sinu kojas olin; kas sa oled näinud minus mingit ülekohut või midagi, mis võiks panna sind nõudma mu hinge?
74 Ja preestrid ütlesid Pootifarile: „Läkita palun sind ja las nad toovad meie ette Joosepi rebenenud kuub, et me näeksime sellel olevat rebendit! Ja kui rebend on kuube ees, siis pidi tema nägu olema tema vastas ja naine pidi temast kinni haarama, et tema juurde tulla. Ja su naine tegi pettusega kõik, mida ta oli lubanud.
75 Ja nad tõid Joosepi rüü preestrite ette, kes olid kohtumõistjad, ja nad nägid, ja ennäe, rebend oli Joosepi ees, ja kõik kohtumõistjad preestrid teadsid, et naine oli teda survestanud, ja nad ütlesid: „Surmaotsus ei ole selle orja süü, sest ta pole midagi teinud, vaid tema kohtuotsus on see, et ta pannakse vangikotta selle teate pärast, mis tema kaudu su naise kohta on levinud."
76 Ja Pootifar kuulis nende sõnu ja pani Joosepi vangimajja, paika, kus kuninga vange peeti kinni, ja Joosep oli vangimajas kaksteist aastat.
77 Ja sellest hoolimata ei pööranud ta isanda naine temast eemale ega lakanud päevast päeva temaga rääkimast, et teda kuulataks. Ja kolme kuu pärast läks Selika iga päev Joosepi juurde vangimajja ja meelitas teda ennast kuulama. Ja Selika ütles Joosepile: „Kui kauaks sa jääd sellesse kotta? Aga kuula nüüd mu häält ja ma toon su siit kojast välja."
78 Ja Joosep vastas temale, öeldes: „Parem on mul jääda sellesse majja kui kuulata sinu sõnu ja pattu teha Jumala vastu." Ja naine ütles temale: „Kui sa ei täida mu tahtmist, siis ma kisun su silmad välja, panen su jalgadele ahelad ja annan su nende kätte, keda sa enne ei tundnud."
79 Ja Joosep vastas temale ning ütles: „Vaata, kogu maa Jumal võib mind päästa kõigest, mida sa mulle teha saad, sest tema avab pimedate silmad ja vabastab kinniseotud ning päästab kõik võõrad, kes maad ei tunne.

80 Ja kui Selika ei suutnud Joosepit veenda teda kuulama, siis ta lakkas teda meelitamast ja Joosep oli ikka veel vangimajas kinni. Ja Jaakob, Joosepi isa, ja kõik tema vennad, kes olid Kaananimaal, leinasid ja nutsid neil päevil Joosepi pärast, sest Jaakob keeldus oma poja Joosepi pärast lohutust laskmast ja Jaakob nuttis valjusti ning nuttis ja leinas kõik need päevad.

PEATÜKK 45

1 Sel aastal, mil Joosep läks alla Egiptusesse pärast seda, kui ta vennad ta olid müünud, läks Jaakobi poeg Ruuben Timnasse ja võttis enesele naiseks Eliurami, kaananlase Avi tütre, ja ta läks tema juurde.
2 Ja Ruubeni naine Eliuram sai lapseootele ja tõi temale ilmale neli poega: Hanoki, Palu, Ketroni ja Karmi; ja tema vend Siimeon võttis naiseks ta õe Diina, kes tõi temale ilmale viis poega: Memueli, Jamini, Ohadi, Jaakini ja Sookari.
3 Ja pärast seda jõudis ta Buna, kaananlanna juurde, see on Buna, kelle Siimeon Sekemi linnast vangi viis; ja Buna oli Diina ees ja teenis teda; ja Siimeon tuli tema juurde ja Diina tõi temale ilmale Sauli.
4 Ja Juuda läks sel ajal Adulami juurde ja jõudis Adulami mehe juurde, kelle nimi oli Hiira, ja Juuda nägi seal kaananlasest mehe tütart, kelle nimi oli Alijat, Suua tütar, ja ta võttis ta ning tuli tema juurde ja Alijat sünnitas Juudale kolm poega: Eri, Onani ja Siilo.
5 Ja Leevi ja Issaskar läksid ida poole maale ja võtsid enestele naisteks Joobabi, Jooktani poja, Eeberi poja tütred; ja Joobabil, Jooktani pojal, oli kaks tütart; vanema nimi oli Adina ja noorema nimi oli Ariida.
6 Ja Leevi võttis Adina ja Issaskar võttis Arida ning nad tulid Kaananimaale oma isakotta ja Adina tõi Leevile ilmale Geersoni, Kehati ja Merari, kolm poega.
7 Ja Arida tõi Issaskar Toolale ilmale Puva, Iiobi ja Samaria, neli poega; ja Daan läks Moabi maale ja võttis enesele naiseks Afleti, moabiitlase Kamudani tütre, ja viis ta Kaananimaale.
8 Ja Aflalet oli viljatu, tal ei olnud järglasi. Ja Jumal pidas hiljem meeles Aflaletit, Daani naist, ja too jäi lapseootele ja tõi ilmale poja ning pani temale nimeks Kuusim.
9 Ja Gaad ja Naftali läksid Haaranisse ning võtsid sealt naisteks Amurami, Uutsi poja, Naahori poja tütred.
10 Ja need olid Amurami tütarde nimed: vanema nimi oli Merima ja noorema nimi oli Usiit; ja Naftali võttis Merima ja Gaad võttis Usiti ning viis nad Kaananimaale nende isakotta.
11 Ja Merima tõi Naftalile ilmale Jakseli, Guuni, Jaaseri ja Salemi, neli poega; ja Usiit tõi Gaadile ilmale Sefjoni, Hagi, Šuni, Esboni, Eri, Arodi ja Arali, seitse poega.
12 Ja Aaser läks välja ja võttis Adoni, kes oli Aflali tütar, kes oli Hadadi poeg, kes oli Ismaeli poeg, naiseks ja viis ta Kaananimaale.
13 Ja Aaseri naine Adon suri neil päevil; tal ei olnud järglasi; ja pärast Aadoni surma läks Aaser teisele poole jõge ja võttis endale naiseks Haduura, kes oli Abimaeli tütar, kes oli Eeberi poeg, kes oli Semi poeg.
14 Ja noor naine oli ilusa välimusega ja tark naine; ta oli olnud Malkieli, Seemi poja Eelami poja naine.
15 Ja Haduura tõi Malkielile tütre ilmale ja pani temale nimeks Serak; ja Malkiel suri pärast seda ja Haduura läks ja jäi oma isakotta.
16 Ja pärast naise surma Aaseris läks ta ja võttis Haduura enesele naiseks ning viis ta Kaananimaale ja tõi ka ta tütre Seraki kaasa; ja too oli kolmeaastane ja tütart kasvatati üles Jaakobi kojas.
17 Ja neiu oli ilusa välimusega ja käis Jaakobi laste pühadel teedel; tal ei puudunud midagi ja Issand andis temale tarkust ja mõistust.
18 Ja Aseri naine Haduura jäi lapseootele ja tõi temale ilmale Jimna, Jisva, Jisvi ja Berija, neli poega.
19 Ja Sebulon läks Midjani ja võttis enesele naiseks Merisa, kes oli Midjani poja Abida poja Moladi tütar, ja viis ta Kaananimaale.
20 Ja Meruša sünnitas Sebulon Seredi, Eeloni ja Jahleeli; kolm poega.
21 Ja Jaakob läkitas sõna Aramile, Sooba pojale, kes oli Terahi poeg, ja see võttis oma pojale Benjaminile Mehalia, Arami tütre, ja too tuli Kaananimaale Jaakobi kotta; ja Benjamin oli kümme aastat vana, kui ta võttis Mehalia, Arami tütre, naiseks.
22 Ja Mehhalja sai lapseootele ja tõi Benjaminile ilmale viis poega: Bela, Beker, Aasbel, Gera ja Naaman; ja Benjamin läks pärast seda ja võttis oma esimesele naisele naiseks Aribati, Aabrahami poja Samaroni tütre; ja ta oli kaheksateist aastat vana; ja Aribat tõi Benjaminile ilmale viis poega: Aki, Vosi, Mupimi, Hupimi ja Ordi.
23 Neil päevil läks Juuda Seemi kotta ja võttis oma esmasündinud Erile naiseks Taamari, Seemi poja Eelami tütre.
24 Ja Er tuli oma naise Taamari juurde ja see sai tema naiseks; ja kui ta tema juurde tuli, hävitas ta väliselt oma järglased ja tema töö oli Issanda silmis kuri, ja Issand tappis tema.
25 Ja pärast Eri, Juuda esmasündinu surma ütles Juuda Onanile: „Mine oma venna naise juurde ja võta ta endale lähimaks sugulaseks ning soeta oma vennale järeltulijaid!"
26 Ja Onan võttis Taamari naiseks ja tuli tema juurde; ja Onan tegi ka oma venna tegusid, aga tema tegu oli Issanda silmis kuri, ja ta tappis ka tema.
27 Ja kui Onan suri, ütles Juuda Taamarile: „Jää oma isakotta, kuni mu poeg Siilo on suureks kasvanud!" Ja Juuda ei tahtnud enam Taamarit Siilole anda, sest ta mõtles: „Võib-olla sureb ka tema nagu ta vennad."
28 Ja Taamar tõusis ning läks ja jäi oma isakotta; ja Taamar oli mõnda aega oma isakotta.
29 Aasta lõppedes suri Juuda naine Aliyath ja Juuda sai oma naise pärast lohutust. Pärast Aliyath'i surma läks Juuda koos oma sõbra Hiiraga Timnasse lambaid niitma.
30 Ja Taamar kuulis, et Juuda oli läinud Timnasse lambaid niitma ja et Siilo oli suureks kasvanud ning et Juuda ei olnud temast vaimustuses.
31 Ja Taamar tõusis ning võttis lesepõlveriided seljast, pani enesele loori ette ja kattis end täielikult kinni. Ja ta läks ning istus avalikule teele, mis on Timna tee ääres.
32 Ja Juuda läks mööda ja nägi teda ning võttis ta enda juurde ja tuli tema juurde ja naine jäi temast lapseootele. Ja sünnituse ajal, vaata, olid ta üsas kaksikud! Ja ta pani esimesele nimeks Perets ja teisele nimeks Zerah.

PEATÜKK 46

1 Neil päevil oli Joosep ikka veel vangimajas Egiptusemaal.
2 Sel ajal seisid vaarao sulased tema ees, Egiptuse kuninga joogikallajate ülem ja pagarite ülem.
3 Ja joogikallaja võttis veini ja pani kuninga ette joomiseks, ja pagar pani kuninga ette leiva söömiseks. Ja kuningas jõi veini ja sõi leiba, tema ja ta sulased ja teenrid, kes sõid kuninga lauas.
4 Ja kui nad sõid ja jõid, jäid joogikallaja ja pagar sinna ja vaarao teenrid leidsid veinist, mille joogikallaja oli toonud, palju kärbseid ja pagari leivast leiti salpeetrikive.
5 Ja ihukaitsepealik pani Joosepi vaarao sulaste teenriks ja vaarao sulased olid ühe aasta vangistuses.
6 Ja aasta lõpus nägid nad mõlemad ühel ööl unenägusid kinnipidamispaigas, kus nad olid, ja hommikul tuli Joosep nende juurde, et nagu ikka neid teenindada, ja ta nägi neid, ja vaata, nende näod olid nukrad ja kurvad.
7 Ja Joosep küsis neilt: „Miks on teie näod täna kurvad ja nukrad?" Ja nad vastasid temale: „Me nägime unenägu ja ei ole kedagi, kes seda seletaks." Ja Joosep ütles neile: „Jutustage mulle ometi oma unenägu ja Jumal annab teile rahuvastuse, mida te soovite."
8 Ja joogikallaja jutustas oma unenäo Joosepile ja ütles: „Ma nägin unes, ja vaata, mu ees oli suur viinapuu ja ma nägin sellel viinapuul kolme oksa ning viinapuu õitses kiiresti ja kasvas suureks ning selle kobarad olid küpsed ja neist said viinamarjad.
9 Ja ma võtsin viinamarjad ja pressisin need karikasse ning panin vaarao kätte ja ta jõi; ja Joosep ütles temale: „Kolm oksa viinapuu küljes on kolm päeva."
10 Kolme päeva pärast käsib kuningas sind välja tuua ja paneb su ametisse tagasi ning sa annad kuningale juua tema veini nagu enne, kui sa olid tema joogikallaja. Aga lase mul leida armu oma silmis, et sa mind vaaraole meeles peaksid, kui sul hästi läheb, ja teeksid mulle head ning laseksid mind sellest vangist välja tuua, sest mind varastati Kaananimaalt ja müüdi siia paika orjaks.
11 Ja ka see, mis sulle mu isanda naise kohta räägiti, on vale, sest nad panid mind sellesse vangikongi niisama; ja joogikallaja vastas Joosepile, öeldes: „Kui kuningas teeb minuga head nagu alguses, nagu sa mulle viimati seletasid, siis teen ma kõik, mida sa soovid, ja lasen sind sellest vangikongist välja tuua."
12 Ja pagar, nähes, et Joosep oli joogikallaja unenäo õigesti tõlgendanud, lähenes ka tema ja jutustas Joosepile kogu oma unenäo.
13 Ja ta ütles temale: „Ma nägin unes, ja ennäe, kolm valget korvi oli mu pea peal. Ja ma vaatasin, ja ennäe, kõige ülemises korvis oli igasuguseid vaarao küpsetatud roogasid ja vaata, linnud sõid neid mu pea pealt.
14 Ja Joosep ütles temale: „Need kolm korvi, mis sa nägid, on kolm päeva, aga kolme päeva pärast raiub vaarao su pea maha ja riputab su puu otsa ja linnud söövad su liha su pealt, nõnda nagu sa oma unes nägid."
15 Neil päevil pidi kuninganna sünnitama ja sel päeval sünnitas ta Egiptuse kuningale poja. Ja nad kuulutasid, et kuningas oli saanud oma esmasündinud poja, ja kogu Egiptuse rahvas koos vaarao ametnike ja teenritega rõõmustas väga.
16 Ja oma sünni kolmandal päeval tegi vaarao peo oma ametnikele ja sulastele, Soari maa ja Egiptusemaa väehulkadele.
17 Ja kogu Egiptuse rahvas ja vaarao sulased tulid kuningaga tema poja peol sööma ja jooma ning kuninga rõõmus olemise üle rõõmustama.
18 Ja kõik kuninga ametnikud ja sulased rõõmustasid sel ajal kaheksa päeva kestval peol ja pidutsesid kuningakojas kaheksa päeva jooksul igasuguste muusikariistade, tamburiinide ja tantsudega.
19 Ja joogikallaja, kellele Joosep oli tema unenäo seletanud, unustas Joosepi ega maininud teda kuningale, nagu ta oli lubanud, sest see asi oli Issandalt tulnud Joosepit karistama, kuna ta oli lootnud inimesele.
20 Ja Joosep jäi pärast seda vangimajja kaheks aastaks, kuni ta oli elanud kaksteist aastat.

PEATÜKK 47

1 Ja Iisak, Aabrahami poeg, elas neil päevil veel Kaananimaal; ta oli väga vana, sada kaheksakümmend aastat vana; ja Eesav, tema poeg, Jaakobi vend, oli Edomimaal ja temal ja ta poegadel oli seal pärandvara Seiri laste seas.
2 Ja Eesav kuulis, et ta isa surmaaeg lähenes, ja tema tuli koos ta poegade ja perega Kaananimaale oma isakotta. Ja Jaakob ja ta pojad läksid välja paigast, kus nad elasid Hebronis, ja nad kõik tulid oma isa Iisaki juurde ning nad leidsid Eesavi ja ta pojad telgist.
3 Ja Jaakob istusid oma poegadega oma isa Iisaki ette ja Jaakob leinas ikka veel oma poega Joosepit.
4 Ja Iisak ütles Jaakobile: „Too oma pojad siia, et ma õnnistaksin neid!" Ja Jaakob tõi oma üksteist last oma isa Iisaki ette.
5 Ja Iisak pani oma käed kõigi Jaakobi poegade peale, haaras neist kinni, embas neid ja suudles neid ükshaaval. Ja Iisak õnnistas neid sel päeval ja ütles neile: „Teie isade Jumal õnnistagu teid ja tehku teie järeltulijaid paljuks nagu tähti taevas!"
6 Ja Iisak õnnistas ka Eesavi poegi, öeldes: „Jumal tehku teid hirmuks ja õuduseks kõigile, kes teid näevad, ja kõigile teie vaenlastele!"
7 Ja Iisak kutsus Jaakobi ja ta pojad ning nad kõik tulid ja istusid Iisaki ette. Ja Iisak ütles Jaakobile: „Kogu maailma Jumal on mulle öelnud: Ma annan selle maa pärandiks sinu soole, kui su lapsed peavad mu määrusi ja mu teid ning ma pean neile vande, mille ma vandusin su isale Aabrahamile."
8 Ja nüüd, mu poeg, õpeta oma lapsi ja lastelapsi kartma Issandat ja käima head teed, mis on meelepärane Issandale, su Jumalale, sest kui te peate Issanda teid ja tema määrusi, siis peab Issand ka oma lepingut Aabrahamiga ja teeb sulle ja su soole head igavesti.
9 Ja kui Iisak oli Jaakobile ja ta lastele käsud andnud, siis ta heitis hinge ja suri ning koristati oma rahva juurde.
10 Ja Jaakob ja Eesav langesid oma isa Iisaki näo peale ja nutsid, ja Iisak oli sada kaheksakümmend aastat vana, kui ta suri Kaananimaal Hebronis, ja ta pojad kandsid ta Makpela koopasse, mille Aabraham oli ostnud hetiitidelt matmispaigaks.

11 Ja kõik Kaananimaa kuningad läksid koos Jaakobi ja Eesaviga Iisakit matma ning kõik Kaananimaa kuningad osutasid Iisakile tema surma puhul suurt au.
12 Ja Jaakobi pojad ja Eesavi pojad käisid paljajalu ringi, kõndides ja leinates, kuni nad jõudsid Kireat-Arbasse.
13 Ja Jaakob ja Eesav matsid oma isa Iisaki Makpela koopasse, mis on Kireat-Arbas Hebronis, ja nad matsid ta väga suure auavaldusega, nagu kuningate matustel.
14 Ja Jaakob ja tema pojad ja Eesav ja tema pojad ja kõik Kaanani kuningad tegid suure ja raske leinapeo ning matsid ta ja leinasid teda palju päevi.
15 Ja kui Iisak suri, jättis ta oma kariloomad ja vara ja kõik, mis talle kuulus, oma poegadele; ja Eesav ütles Jaakobile: „Vaata, ma palun sind, kõik, mis meie isal alles on, jagame kaheks osaks ja mina valin." Jaakob ütles: „Teeme nii!"
16 Ja Jaakob võttis kõik, mis Iisakil Kaananimaal alles oli, kariloomad ja varanduse, ja pani need kahte ossa Eesavi ja ta poegade ette ning ütles Eesavile: „Vaata, kõik see on su ees! Vali enesele pool, mille sa võtad!"
17 Ja Jaakob ütles Eesavile: „Kuule ometi, mida ma sulle räägin ja ütlen: Issand, taeva ja maa Jumal, on rääkinud meie isadele Aabrahamile ja Iisakile, öeldes: Sinu soole annan selle maa pärandiks igaveseks!"
18 Nüüd on kõik, mis meie isal veel alles on, su ees, ja vaata, kogu maa on su ees; vali nende hulgast, mida sa tahad!
19 Kui sa ihaldad kogu maad, siis võta see endale ja oma lastele igaveseks ajaks, ja mina võtan selle rikkuse, ja kui sa ihaldad rikkust, siis võta see endale ja mina võtan selle maa endale ja oma lastele igaveseks pärimiseks.
20 Ja Nebajot, Ismaeli poeg, oli siis maal oma lastega ja Eesav läks sel päeval ning pidas temaga nõu, öeldes:
21 Nõnda on Jaakob minuga rääkinud ja nõnda on ta mulle vastanud. Anna nüüd oma nõu ja me kuulame!
22 Ja Nebajot ütles: „Mis see on, mis Jaakob sulle rääkis? Vaata, kõik Kaanani lapsed elavad julgesti oma maal ja Jaakob ütleb, et ta pärib selle koos oma järeltulijatega igaveseks."
23 Mine nüüd ja võta kõik oma isa varandus ning jäta oma vend Jaakob maale, nõnda nagu ta on öelnud!
24 Ja Eesav tõusis ja läks tagasi Jaakobi juurde ning tegi kõik, nagu Nebajot, Ismaeli poeg, oli soovitanud; ja Eesav võttis kõik rikkuse, mis Iisakil oli alles jäänud, hinged, loomad, kariloomad ja varanduse ning kõik rikkused; ta ei andnud midagi oma vennale Jaakobile; ja Jaakob võttis kogu Kaananimaa Egiptuse ojast kuni Eufrati jõeni ja võttis selle igaveseks omandiks oma lastele ja oma järeltulijaile igaveseks ajaks.
25 Jaakob võttis oma vennalt Eesavilt Makpela koopa, mis on Hebronis ja mille Aabraham oli Efronilt ostnud pärandhauaks enesele ja oma soole igaveseks pärandiks.
26 Ja Jaakob kirjutas kõik need asjad osturaamatusse ja kirjutas sellele alla ning tunnistas seda kõike nelja ustava tunnistajaga.
27 Ja need on sõnad, mis Jaakob raamatusse kirjutas, öeldes: „Kaananimaa ja kõik hetiitide, hiivlaste, jebuuslaste, emorlaste, perislaste ja gergaaslaste linnad, kõik seitse rahvast Egiptuse jõest Eufrati jõeni."
28 Ja Hebroni linna, Kireat-Arba, ja koopa, mis selles on, ostis Jaakob oma vennalt Eesavilt hinna eest, omandiks ja pärandiks oma järeltulijatele igaveseks pärandiks.
29 Ja Jaakob võttis osturaamatu ja allkirja, käsu ja määrused ja ilmutatud raamatu ning pani need savinõusse, et need püsiksid kaua, ja andis need oma laste kätte.
30 Eesav võttis kõik, mis ta isa oli talle pärast ta venna Jaakobi surma jätnud, ja ta võttis kogu varanduse, nii inimesed kui loomad, kaameli ja eesli, härja ja talle, hõbeda ja kulla, kivid ja bdelliumi ning kõik rikkused, mis olid kuulunud Iisakile, Aabrahami pojale; ei jäänud midagi järele, mida Eesav enesele ei võtnud kõigest, mis Iisakile pärast tema surma alles jäi.
31 Ja Eesav võttis kõik selle ning läks koos oma lastega koju horiidi Seiri maale, ära oma venna Jaakobi ja ta laste juurest.
32 Ja Eesavil oli pärandvara Seiri laste seas ja Eesav ei pöördunud sellest päevast alates enam tagasi Kaananimaale.
33 Ja kogu Kaananimaa sai pärandiks Iisraeli lastele igaveseks pärandiks ja Eesav päris koos kõigi oma lastega Seiri mäe.

PEATÜKK 48

1 Neil päevil, pärast Iisaki surma, käskis Issand ja tõi näljahäda kogu maa peale.
2 Sel ajal istus Egiptuse kuningas vaarao oma troonil Egiptusemaal ja lamas oma voodis ning nägi unenägusid. Ja vaarao nägi unenäos, et ta seisis Egiptuse jõe kaldal.
3 Ja kui ta seal seisis, nägi ta, ja ennäe, jõest tõusis seitse paksu lihaga ja ilusa välimusega lehma.
4 Ja seitse teist lehma, kõhnad ja pahade näoga, tulid neile järele ja need seitse pahade näoga lehma neelasid ära ilusate näoga lehmad; nende välimus oli ikka veel paha nagu enne.
5 Ja ta ärkas ning magas uuesti ja nägi teist und ja nägi, ja ennäe, ühelt varrelt tõusis seitse tigedat ja head viljapead, ja seitse idatuule poolt kõrvetatud peenikest viljapead tõusis nende järel ja peenikesed viljapead neelasid ära täisviljad; ja vaarao ärkas oma unenäost.
6 Ja hommikul meenusid kuningale tema unenäod ja ta vaim oli unenägude pärast väga rahutu. Ja kuningas kiirustas ning läkitas ja kutsus kõik Egiptuse võlurid ja targad, ja need tulid ning seisid vaarao ees.
7 Ja kuningas ütles neile: „Ma olen näinud unenägusid ja ei ole kedagi, kes neid seletaks; ja nad ütlesid kuningale: Jutusta oma unenäod oma sulastele ja lase meil neid kuulda!"
8 Ja kuningas jutustas neile oma unenäod ja nad kõik vastasid ning ütlesid kuningale ühel häälel: „Kuningas elagu igavesti!" Ja see on su unenägude tähendus.
9 Seitse head lehma, keda sa nägid, tähistavad seitset tütart, kes sulle sünnivad viimseil päevil, ja seitse lehma, keda sa nägid neile järele tulemas ja nad alla neelanud olevat, on märgiks, et kõik tütred, kes sulle sünnivad, surevad kuninga eluajal.
10 Ja see, mida sa nägid teises unes, kus seitse täis head viljapead ühelt varrelt tõusid, on nende tähendus: sa ehitad endale viimseil päevil seitse linna kogu Egiptusemaal; ja see, mida sa nägid seitsmest hävitatud viljapeast, mis nende järel tärkasid ja nad alla neelasid, kui sa neid oma silmaga nägid, on märgiks sellest, et linnad, mida sa ehitad, hävitatakse kõik viimseil päevil, kuninga eluajal.

11 Ja kui nad neid sõnu rääkisid, ei pööranud kuningas oma kõrva nende sõnade poole ega pööranud neile oma südant, sest kuningas teadis oma tarkuses, et nad ei andnud unenägudele õiget tõlgendust; ja kui nad olid kuninga ees rääkimise lõpetanud, vastas kuningas neile, öeldes: „Mis asi see on, mida te mulle rääkisite? Te olete tõesti valetanud ja rääkinud valet; seepärast andke nüüd mu unenägudele õige tõlgendus, et te ei sureks."
12 Ja pärast seda käskis kuningas ning läkitas ja kutsus uuesti teisi tarku mehi ja need tulid ning seisid kuninga ees ja kuningas jutustas neile oma unenäod ja nad kõik vastasid talle esimese tõlgenduse järgi. Ja kuninga viha süttis põlema ja ta oli väga raevunud ning kuningas ütles neile: „Te räägite kindlasti valet ja räägite valet oma sõnadega."
13 Ja kuningas käskis kuulutada kogu Egiptusemaal välja, öeldes: „Kuningas ja tema suured mehed on otsustanud, et igaüks, kes on tark ja oskab unenägusid seletada ning ei tule täna kuninga ette, peab surema."
14 Ja mehele, kes kuningale tema unenägude õige tähenduse seletab, antakse kõik, mida ta kuningalt palub. Ja kõik Egiptusemaa targad tulid kuninga ette koos kõigi võlurite ja nõidadega, kes olid Egiptuses ja Goosenis, Rameseses, Tahpankehes, Soaris ja kõigis Egiptuse piirialadel, ja nad kõik seisid kuninga ees.
15 Ja kõik ülikud, vürstid ja kuninga teenijad tulid kokku kõigist Egiptuse linnadest ja istusid kõik kuninga ette. Ja kuningas jutustas oma unenäod tarkade ja vürstide ees; ja kõik, kes kuninga ees istusid, olid nägemusest hämmastunud.
16 Ja kõik targad, kes kuninga ees seisid, olid tema unenägude tõlgendamises väga lahkarvamusel; mõned neist seletasid need kuningale, öeldes: „Seitse head lehma on seitse kuningat, kes kuninga järeltulijatest tõusevad Egiptuse üle."
17 Ja seitse halba lehma on seitse vürsti, kes tõusevad nende vastu viimseil päevil ja hävitavad nad; ja seitse viljapead on seitse suurt Egiptuse vürsti, kes langevad oma vaenlaste seitsme vähem vägeva vürsti kätte meie isanda kuninga sõdades.
18 Ja mõned neist tõlgendasid kuningale nõnda, öeldes: „Seitse head lehma on Egiptuse tugevad linnad ja seitse halba lehma on Kaananimaa seitse rahvast, kes tulevad viimseil päevil Egiptuse seitsme linna kallale ja hävitavad need."
19 Ja see, mida sa nägid teises unenäos, seitse head ja halba maisitõlvikut, on märk sellest, et Egiptuse valitsus naaseb taas su järglaste juurde nagu alguses.
20 Ja tema valitsusajal pöörduvad Egiptuse linnade rahvad seitsme Kaanani linna vastu, kes on neist tugevamad, ja hävitavad need ning Egiptuse valitsus naaseb sinu järglaste juurde.
21 Ja mõned neist ütlesid kuningale: „See on su unenägude seletus: seitse head lehma on seitse kuningannat, keda sa võtad viimseil päevil naisteks, ja seitse halba lehma tähendavad, et need naised surevad kõik kuninga eluajal."
22 Ja seitse head ja halba maisitõlvikut, mida sa teises unenäos nägid, on neliteist last ja viimseil päevil nad tõusevad püsti ja võitlevad omavahel ning seitse neist löövad maha seitse vägevamat.
23 Ja mõned neist ütlesid kuningale need sõnad, öeldes: „Seitse head lehma tähendavad, et sulle sünnib seitse last ja nad tapavad viimseil päevil seitse su laste last; ja seitse head viljapead, mida sa teises unenäos nägid, on need vürstid, kelle vastu seitse teist vähem võimsat vürsti viimseil päevil võitlevad ja hävitavad nad ning maksavad kätte su laste eest ja valitsus naaseb taas sinu järglastele."
24 Ja kuningas kuulis kõiki Egiptuse tarkade sõnu ja nende unenägude seletust, aga ükski neist ei olnud kuningale meelepärane.
25 Ja kuningas teadis oma tarkuses, et nad ei rääkinud kõigis neis sõnades päris õigesti, sest see oli Issandalt, et tühistada Egiptuse tarkade sõnad, et Joosep saaks vangimajast välja ja et ta saaks Egiptuses suureks.
26 Ja kuningas nägi, et ükski Egiptuse tarkade ja nõidade seast ei rääkinud temaga õigesti, ja kuninga viha süttis põlema ning ta viha põles temas.
27 Ja kuningas käskis kõigil tarkadel ja võluritel tema eest ära minna ning nad kõik läksid kuninga eest ära häbi ja teotusega.
28 Ja kuningas käskis saata kuulutuse kogu Egiptusesse, et kõik Egiptuse võlurid tuleb tappa ja mitte ühtegi neist ei jäeta ellu.
29 Ja kuninga juurde kuuluvate valvurite pealikud tõusid püsti ja igaüks tõmbas oma mõõga ning hakkasid lööma Egiptuse võlureid ja tarku.
30 Ja pärast seda tuli kuninga ülemjoogikallaja Merod, kummardas kuninga ees ja istus tema ette.
31 Ja joogikallaja ütles kuningale: „Kuningas elagu igavesti ja tema valitsus olgu ülev maal!"
32 Sa olid neil päevil oma sulase peale vihane, nüüdseks kaks aastat möödas, ja panid mind vahi alla, ja ma olin mõnda aega vahi all, mina ja pagarite ülem.
33 Ja meiega oli heebrea mees, vahimeeste pealiku teener, kelle nimi oli Joosep, sest ta isand oli tema peale vihastanud ja pannud ta vangimajja ning ta teenis seal meid.
34 Ja mõne aja pärast, kui me olime vahitornis, nägime mina ja pagarite ülem ühel ööl unenägusid; me nägime und, igaüks oma unenäo tähenduse järgi.
35 Ja me tulime hommikul ja jutustasime need sellele sulasele ja tema seletas meile meie unenäod, igaühele tema unenäo järgi, kas ta seletas need õigesti?
36 Ja nõnda nagu ta meile tõlgendas, nõnda sündiski; ükski tema sõnadest ei langenud maha.
37 Ja nüüd, mu isand ja kuningas, ärge tapke Egiptuse rahvast niisama; vaata, see ori on ikka veel vangis oma isanda, vahimeeste pealiku, poolt vangimajas.
38 Kui kuningas heaks arvab, siis läkitagu ta kutsuma, et ta tuleks sinu ette ja et ta annaks sulle teada unenäo õige tähenduse, mida sa unes nägid.
39 Ja kuningas kuulis ülemjoogikallaja sõnu ja kuningas käskis, et Egiptuse tarku ei tapetaks.
40 Ja kuningas käskis oma teenritel Joosepi tema ette tuua ja kuningas ütles neile: „Minge tema juurde ja ärge hirmutage teda, et ta ei läheks segadusse ega oskaks õigesti rääkida!"
41 Ja kuninga sulased läksid Joosepi juurde ja tõid ta kähku vangikongist välja. Ja kuninga sulased ajasid ta habeme maha, ja ta vahetas vangirüü ning tuli kuninga ette.
42 Ja kuningas istus oma kuninglikul troonil, vürstlikus rüüs, ümberringi kuldse õlarüüga, ja puhas kuld, mis sellel oli, sätendas ning karbunkul, rubiin ja smaragd koos kõigi

kalliskividega, mis olid kuninga peas, pimestasid silmi ja Joosep imestas kuninga üle väga.
43 Ja troon, millel kuningas istus, oli kaetud kulla ja hõbedaga ning oonükskividega ja sellel oli seitsekümmend astet.
44 Ja kogu Egiptusemaal oli tavaks, et igaüks, kes tuli kuningaga rääkima, olgu ta vürst või kuninga silmis auväärne, läks kuningatroonile kolmekümne esimesele astmele ja kuningas laskus alla kolmekümne kuuendale astmele ning rääkis temaga.
45 Kui ta oli lihtrahva hulgast, läks ta kolmandale astmele ja kuningas laskus neljandale astmele ning rääkis temaga. Lisaks oli nende tavaks, et igaüks, kes oskas rääkida kõigis seitsmekümnes keeles, läks üles seitsmekümnest astmest ja läks üles ning rääkis, kuni jõudis kuningani.
46 Ja igaüks, kes ei suutnud seitsekümmend astet täita, tõusis nii mitu astet kui palju keeli ta oskas rääkida.
47 Ja neil päevil oli Egiptuses tavaks, et nende üle ei tohtinud valitseda keegi muu kui see, kes oskas rääkida seitsekümmend keelt.
48 Ja kui Joosep tuli kuninga ette, kummardas ta kuninga ees maani ja läks kolmandale astmele ning kuningas istus neljandale astmele ja rääkis Joosepiga.
49 Ja kuningas ütles Joosepile: „Ma nägin unenägu ja ei ole seletajat, kes seda õigesti seletaks. Ja ma käskisin täna kõigil Egiptuse nõidadel ja targadel tulla minu ette. Ja ma jutustasin neile oma unenäod, aga keegi ei ole neid mulle õigesti seletanud.
50 Ja pärast seda kuulsin ma täna sinust, et sa oled tark mees ja oskad õigesti tõlgendada iga unenägu, mida kuuled.
51 Ja Joosep vastas vaaraole ning ütles: „Jutustagu vaarao oma unenäod, mis ta unes nägi; nende tähendused kuuluvad kindlasti Jumalale!" Ja vaarao jutustas Joosepile oma unenäod, unenäo lehmadest ja unenäo viljatõlvikutest, ja kuningas lakkas rääkimast.
52 Ja Joosep riietati siis kuninga ees Jumala vaimuga ja ta teadis kõike, mis kuningat sellest päevast alates pidi juhtuma, ja ta teadis kuninga unenäo õiget tõlgendust ning ta rääkis kuninga ees.
53 Ja Joosep leidis kuninga silmis armu ja kuningas pööras oma kõrvad ja südame ning ta kuulis kõiki Joosepi sõnu. Ja Joosep ütles kuningale: „Ära arva, et need on kaks unenägu, sest see on ainult üks unenägu, sest mida Jumal on otsustanud teha kogu maal, seda on ta kuningale unenäos näidanud. Ja see on su unenäo õige tõlgendus:
54 Seitse head lehma ja viljapead on seitse aastat ja seitse halba lehma ja viljapead on samuti seitse aastat; see on üks ja sama unenägu.
55 Vaata, need seitse aastat, mis tulevad, on suur küllus kogu maal ja pärast neid järgnevad seitse nälja-aastat, väga ränk nälg; ja kõik küllus ununeb maalt ning nälg hävitab maa elanikud.
56 Kuningas nägi unenägu ja unenägu jutustati vaaraole, sest see asi on Jumala poolt seatud ja Jumal laseb selle peagi sündida.
57 Seepärast annan ma sulle nüüd nõu ja päästan sinu hinge ja maa elanike hinged näljahäda kurjusest, et sa otsiksid kogu oma kuningriigist väga mõistliku ja targa mehe, kes tunneb kõiki valitsuse asju, ja paneksid ta Egiptusemaa ülevaatajaks.
58 Ja mees, kelle sa paned Egiptuse üle, määraku enesele ülevaatajad, et nad koguksid kokku kõik tulevaste heade aastate saagi ja varuksid vilja ning paneksid selle sinu määratud tagavaradesse.
59 Ja nad hoidku seda toitu seitsmeks nälja-aastaks, et seda leitaks sulle ja su rahvale ja kogu su maale, ja et nälg ei hävitaks sind ja su maad.
60 Kõigile maa elanikele antaks korraldus koguda seitsme hea aasta jooksul igaüks oma põllu saak, igasugust toidukraami, ja panna see oma varudesse, et seda oleks neile näljahäda päevil ja et nad saaksid sellest elada.
61 See on sinu unenäo õige tõlgendus ja see on nõuanne sinu hinge ja kõigi su alamate hingede päästmiseks.
62 Ja kuningas vastas ning ütles Joosepile: „Kes ütleb ja kes teab, et su sõnad on õiged?" Ja ta ütles kuningale: „See olgu sulle märgiks kõigi mu sõnade kohta, et need on tõesed ja et mu nõu on sulle hea."
63 Vaata, su naine istub täna sünnitusmajas ja toob sulle poja ilmale ning sa rõõmustad koos temaga! Kui su laps on emaüsast väljunud, siis su esmasündinud poeg, kes on sündinud kaks aastat tagasi, sureb ja sa leiad lohutust lapses, kes sulle täna sünnib.
64 Ja kui Joosep oli need sõnad kuningale rääkinud, kummardas ta kuninga ees ja läks välja. Ja kui Joosep oli kuninga juurest lahkunud, siis sündisid sel päeval need tunnustähed, mis Joosep kuningale oli rääkinud.
65 Ja kuninganna sünnitas sel päeval poja ja kuningas kuulis oma pojast rõõmustavat sõnumit ning ta rõõmustas. Ja kui teatekandja oli kuninga juurest lahkunud, leidsid kuninga teenrid kuninga esmasündinud poja surnult maas lamamas.
66 Ja kuningakojas oli suur nutt ja kära ning kuningas kuulis seda ja ütles: „Mis kära ja nutt see on, mida ma kojas kuulsin?" Ja nad teatasid kuningale, et tema esmasündinud poeg oli surnud; siis kuningas teadis, et kõik Joosepi sõnad, mis ta oli rääkinud, olid õiged, ja kuningas sai lohutust oma poja pärast lapse pärast, kes talle sel päeval sündis, nagu Joosep oli rääkinud.

PEATÜKK 49

1 Pärast seda läkitas kuningas käskjalad ja kogus kokku kõik oma ametnikud ja sulased, kõik vürstid ja kuningale kuuluvad ülikud ning nad kõik tulid kuninga ette.
2 Ja kuningas ütles neile: „Vaata, te olete näinud ja kuulnud kõiki selle heebrea mehe sõnu ja kõiki tunnustähti, mis ta kuulutas sündivat, ja ükski tema sõnadest ei ole maha langenud.
3 Te teate, et ta on unenäole õige tõlgenduse andnud ja see läheb kindlasti täide. Seepärast pidage nüüd nõu ja teadke, mida te teete ja kuidas maa näljahädast pääseb.
4 Otsi nüüd ja vaata, kas leidub kedagi sellist, kelle südames on tarkust ja teadmisi, ja ma panen tema maa üle!
5 Sest te olete kuulnud, mida heebrea mees on andnud nõu selle kohta, et päästa maa näljahädast, ja ma tean, et maad ei päästeta näljahädast muidu kui heebrea mehe nõuga, tema nõuga, kes mind nõustas.
6 Ja nad kõik vastasid kuningale ning ütlesid: „Nõu, mille heebrealane selle kohta on andnud, on hea. Ja nüüd, meie isand ja kuningas, vaata, kogu maa on sinu käes, tee, mis su silmis hea on!"

7 Kelle sa valid ja kelle sa oma tarkuses tead olevat tark ja suuteline maad oma tarkusega juhtima, selle määrab kuningas enda alla maa üle.
8 Ja kuningas ütles kõigile ametivõimudele: „Ma olen mõelnud, et kuna Jumal on heebrea mehele teada andnud kõik, mis ta on rääkinud, siis pole kogu maal kedagi nii mõistlikku ja tarka kui tema. Kui see teie silmis hea on, siis ma panen ta maa üle, sest ta päästab maa oma tarkusega.
9 Ja kõik ametnikud vastasid kuningale ning ütlesid: „Egiptuse seadustes on ju nii kirjutatud ja seda ei tohiks rikkuda, et ükski mees ei tohi valitseda Egiptuse üle ega olla kuninga järel teine, vaid see, kes oskab kõiki inimlaste keeli."
10 Nüüd siis, meie isand ja kuningas, vaata, see heebrea mees oskab rääkida ainult heebrea keelt, ja kuidas ta siis saab olla meie üle teise valitsuse all, mees, kes isegi meie keelt ei oska?
11 Nüüd palume sind, et sa laseksid ta kutsuda ja et ta tuleks sinu ette, paneks ta kõiges proovile ja teeks, nagu sa heaks arvad.
12 Ja kuningas ütles: „See sünnib homme ja asi, mis sa oled rääkinud, on hea." Ja kõik ametnikud tulid sel päeval kuninga ette.
13 Ja sel ööl läkitas Issand ühe oma teenivatest inglitest ja see tuli Egiptusemaale Joosepi juurde ja Issanda ingel seisis Joosepi kohal ja vaata, Joosep lamas öösel voodis oma isanda majas vangikongis, sest ta isand oli ta naise pärast vangikongi tagasi pannud.
14 Ja ingel äratas ta unest ja Joosep tõusis püsti ning seisis jalgadel ja vaata, Issanda ingel seisis tema vastas; ja Issanda ingel rääkis Joosepiga ja õpetas temale sel ööl kõiki inimeste keeli ja pani temale nimeks Joosep.
15 Ja Issanda ingel läks tema juurest ära ja Joosep tuli tagasi ning heitis voodisse ja Joosep oli hämmastunud nägemusest, mida ta oli näinud.
16 Ja hommikul sündis, et kuningas läkitas kutsuma kõik oma ametnikud ja sulased ning nad kõik tulid ja istusid kuninga ette. Ja kuningas käskis Joosepi tuua. Ja kuninga sulased läksid ja tõid Joosepi vaarao ette.
17 Ja kuningas astus välja ja astus trooni astmetele ning Joosep rääkis kuningaga kõigis keeltes ja Joosep läks tema juurde ning rääkis kuningaga, kuni ta jõudis kuninga ette seitsmekümnendal astmel ja istus kuninga ette.
18 Ja kuningas rõõmustas Joosepi pärast väga ja kõik kuninga sulased rõõmustasid koos kuningaga väga, kui nad kuulsid kõiki Joosepi sõnu.
19 Ja see asi oli kuninga ja vürstide silmis hea määrata Joosep kuninga järel teiseks üle kogu Egiptusemaa. Ja kuningas rääkis Joosepiga, öeldes:
20 Sa andsid mulle nõu määrata Egiptusemaale tark mees, et ta oma tarkusega päästaks maa näljahädast. Nüüd aga, kuna Jumal on sulle kõik selle teada andnud ja kõik sõnad, mis sa oled rääkinud, ei ole kogu maal ühtegi nii mõistlikku ja tarka meest nagu sina.
21 Su nime ärgu hüütagu enam Joosepiks, vaid su nimi olgu Safnat Paaneah; sa oled minu järel teine ja sinu sõna järgi toimuvad kõik mu valitsuse asjad ja sinu sõna peale võib mu rahvas minna ja tulla.
22 Sinu käest saavad mu sulased ja ametnikud oma palga, mis neile iga kuu antakse, ja kogu maa rahvas kummardab sinu ees; ainult oma troonil olen ma sinust suurem.
23 Ja kuningas võttis oma sõrmuse käest ja pani selle Joosepi käele; ja kuningas riietas Joosepi kuninglikku rüüsse, pani temale kuldkrooni pähe ja kuldketi kaela.
24 Ja kuningas käskis oma sulasi ja nad panid ta sõitma kuninga teise vankriga, mis sõitis kuninga vankri vastas. Ja ta lasi tal sõita suurel ja tugeval hobusel kuninga hobuste seast ning teda sõidutati läbi Egiptusemaa tänavate.
25 Ja kuningas käskis, et kõik, kes mängisid tamburitel, harfidel ja muudel muusikariistadel, läheksid Joosepiga kaasa; tuhat tamburiini, tuhat meholotti ja tuhat nebalimit läksid tema järel.
26 Ja viis tuhat meest, paljastatud mõõgad käes sädelemas, marssisid ja mängisid Joosepi ees, ja kakskümmend tuhat kuninga suurmeest, vöötatud kullaga kaetud nahkvöödega, marssisid Joosepi paremal käel ja kakskümmend tuhat tema vasakul, ja kõik naised ja neiud läksid katustele või seisid tänavatel, mängisid ja rõõmustasid Joosepi üle ning imetlesid Joosepi välimust ja ilu.
27 Ja kuninga rahvas käis tema ees ja järel, lõhnastades teed viiruki, kassia ja igasugu kallite lõhnaainetega ning puistates tee äärde mürri ja aaloed. Ja kakskümmend meest kuulutasid tema ees valju häälega üle kogu maa need sõnad:
28 Kas sa näed seda meest, kelle kuningas on valinud oma teiseks? Kõik valitsuse asjad korraldab tema ja see, kes tema käskudest üle astub või kes tema ees maani ei kummarda, peab surema, sest ta on mässanud kuninga ja tema teise vastu.
29 Ja kui kuulutajad olid hüüdmise lõpetanud, kummardasid kõik Egiptuse rahvas Joosepi ees maani ja ütlesid: „Elagu kuningas ja elagu ta teine!" Ja kõik Egiptuse elanikud kummardasid teel; ja kui kuulutajad neile lähenesid, siis nad kummardasid ja rõõmustasid Joosepi ees igasuguste tamburiinide, meholi ja nebaliga.
30 Ja Joosep tõstis oma hobuse seljas silmad taeva poole, hüüdis ja ütles: „Tema tõstab vaese põrmust, tema tõstab sõnnikust üles vaese! Vägede Issand, õnnis on mees, kes sinu peale loodab!"
31 Ja Joosep käis läbi kogu Egiptusemaa vaarao sulaste ja sulastega ning need näitasid temale kogu Egiptusemaad ja kõiki kuninga aardeid.
32 Ja Joosep tuli tagasi ning tuli sel päeval vaarao ette ja kuningas andis Joosepile Egiptusemaal maaomandi, põlde ja viinamägesid, ja kuningas andis Joosepile kolm tuhat talenti hõbedat ja tuhat talenti kulda, ja oonüksikive ja bdelliumi ja palju kingitusi.
33 Järgmisel päeval käskis kuningas kõigil Egiptuse rahval tuua Joosepile ande ja muid ande, ja igaüks, kes kuninga käsku rikkus, pidi surema; ja nad tegid linna tänavale ohvripaiga ja laotasid sinna riided; ja igaüks, kes Joosepile midagi tõi, pani selle ohvripaika.
34 Ja kogu Egiptuse rahvas viskas ohvripaigale midagi: üks mees kuldse kõrvarõnga ja teine sõrmused ja kõrvarõngad ning igasugused kullast ja hõbedast riistad, oonükskivid ja bdelliumi; igaüks andis midagi sellest, mis tal oli.
35 Ja Joosep võttis need kõik ja pani oma varakambritesse ning kõik kuningale kuuluvad ametnikud ja ülikud ülistasid Joosepit ja andsid talle palju kingitusi, kuna kuningas oli valinud ta oma teiseks aadlikuks.
36 Ja kuningas läkitas sõna Ooni preestri Ahirami poja Pooti-Fera juurde ja võttis oma noore tütre Osnati ning andis ta Joosepile naiseks.

37 Ja neiu oli väga ilus, neitsi, keda ükski inimene polnud tundnud, ja Joosep võttis ta naiseks; ja kuningas ütles Joosepile: „Mina olen vaarao ja peale sinu ei tohi keegi julgeda kätt ega jalga tõsta, et mu rahvast kogu Egiptusemaal karistada!"
38 Ja Joosep oli kolmkümmend aastat vana, kui ta vaarao ette astus; ja Joosep läks kuninga juurest ära ning temast sai kuninga teine mees Egiptuses.
39 Ja kuningas andis Joosepile sada teenijat, et need teda tema kojas teeniksid, ja Joosep läkitas ja ostis ka palju teenijaid ning need jäid Joosepi kotta.
40 Siis ehitas Joosep endale kuningapalee õue ette väga uhke maja, mis oli sarnane kuningate kodadele, ja tegi majja suure templi, mis oli väga uhke välimusega ja mugav tema elamiseks; Joosep ehitas oma maja kolm aastat.
41 Ja Joosep tegi enesele väga uhke trooni külluses kullast ja hõbedast ning kattis selle oonüksi ja bdelliumiga ja tegi sellele kuju kogu Egiptusemaast ja Egiptuse jõest, mis kastab kogu Egiptusemaad; ja Joosep istus kindlalt oma troonil oma kojas ja Issand suurendas Joosepi tarkust.
42 Ja kõik Egiptuse elanikud, vaarao sulased ja tema vürstid armastasid Joosepit väga, sest see asi oli Issandalt Joosepile antud.
43 Ja Joosepil oli sõjavägi, mis läks välja vägede ja väesalkade kaupa, arvult nelikümmend tuhat kuussada relvastatud meest, kes olid võimelised kuningat ja Joosepit vaenlase vastu aitama, peale selle kuninga ametnikud ja sulased ning loendamatud Egiptuse elanikud.
44 Ja Joosep andis oma kangelastele ja kogu oma väele kilpe ja odasid, mütse ja soomusrüüd ning lingukivid.

PEATÜKK 50

1 Sel ajal tulid Tarsise lapsed Ismaeli poegade vastu ja sõdisid nendega; ja Tarsise lapsed rüüstasid ismaeliite pikka aega.
2 Ja Ismaeli lapsi oli neil päevil vähe ja nad ei suutnud Tarsise lastest jagu saada, vaid neid rõhuti rängalt.
3 Ja ismaeliitide vanemad läkitasid Egiptuse kuningale kirja, milles ütlesid: „Läkita ometi oma sulaste juurde ülevaatajaid ja väehulki, et nad aitaksid meil võidelda Tarsise laste vastu, sest me oleme neid juba pikka aega hävitanud!"
4 Ja vaarao läkitas Joosepi koos vägevate meeste ja väega, kes olid koos temaga, ja ka oma vägevad mehed kuningakojast.
5 Ja nad läksid Havila maale Ismaeli laste juurde, et neid aidata Tarsise laste vastu, ja Ismaeli lapsed sõdisid Tarsise lastega; ja Joosep lõi Tarsislasi ja alistas kogu nende maa; ja Ismaeli lapsed elavad seal tänapäevani.
6 Ja kui Tarsise maa oli alistatud, põgenesid kõik tarsislased ja jõudsid oma vendade, Jaavani laste piirile; ja Joosep pöördus tagasi Egiptusesse koos kõigi oma vägevate meeste ja väega, ilma et ükski mees neist puuduks.
7 Ja aasta pöördepunktis, Joosepi teisel valitsemisaastal Egiptuse üle, andis Issand maale külluslikult seitse aastat, nõnda nagu Joosep oli öelnud, sest Issand õnnistas neil päevil kõike maa saaki seitse aastat ja nad sõid ning said väga kõhud täis.
8 Ja Joosepil olid sel ajal alluvad ametnikud ja need kogusid kokku kõik heade aastate saagi ja kuhjasid aasta-aastalt vilja ning panid selle Joosepi varakambritesse.
9 Ja igal ajal, kui nad toitu kogusid, käskis Joosep neil tuua viljapäid ja ka osa põllu mulda, et see ei rikneks.
10 Ja Joosep tegi nõnda aasta-aastalt ja ta kuhjas külluslikult vilja nagu mereliiva, sest tema varud olid tohutud ja neid ei saanud külluse pärast lugeda.
11 Ja kõik Egiptuse elanikud kogusid seitsme hea aasta jooksul oma varudesse rohkelt igasugust toidust, aga nad ei teinud sellega nii, nagu Joosep oli teinud.
12 Ja kõik toit, mille Joosep ja egiptlased olid seitsme külluseaasta jooksul kogunud, varuti maale tagavaradeks seitsmeks nälja-aastaks, et kogu maad ülal pidada.
13 Ja Egiptuse elanikud täitsid igaüks oma tagavara ja peidupaiga viljaga, et näljahäda ajal elatuda.
14 Ja Joosep laotas kõik toidu, mis ta oli kogunud, kõikidesse Egiptuse linnadesse, sulges kõik varud ja pani nende üle valvurid.
15 Ja Joosepi naine Osnat, Pooti-Fera tütar, tõi temale ilmale kaks poega, Manasse ja Efraimi; ja Joosep oli kolmkümmend neli aastat vana, kui ta nad sündis.
16 Ja poisid sirgusid suureks ning käisid tema teedel ja õpetuste järgi ega kaldunud teelt, mida nende isa neile oli õpetanud, ei paremale ega vasakule.
17 Ja Issand oli poistega ja nad sirgusid suureks ning said arukust ja oskust kõiges tarkuses ja kõigis valitsuse asjades. Ja kõik kuninga ametnikud ja tema suured mehed Egiptuse elanikest ülendasid poisse ja nad kasvatati kuninga laste seas.
18 Ja seitse külluseaastat, mis olid maal, said läbi, ja neile järgnesid seitse nälja-aastat, nõnda nagu Joosep oli öelnud, ja nälg oli kogu maal.
19 Ja kogu Egiptuse rahvas nägi, et Egiptusemaal oli alanud nälg, ja kogu Egiptuse rahvas avas oma viljaaiad, sest nälg oli neid võimust võtnud.
20 Ja nad leidsid kogu toidu, mis nende varudest oli, täis kahjureid ja söögikõlbmatut. Ja nälg võttis maad enda peale ning kõik Egiptuse elanikud tulid ja nutsid vaarao ette, sest nälg oli neid rängalt tabanud.
21 Ja nad ütlesid vaaraole: „Anna oma sulastele süüa! Miks peaksime me su silme all nälga surema, meie ja meie väetid lapsed?"
22 Ja vaarao vastas neile ning ütles: „Miks te minu poole hüüate? Kas Joosep ei käskinud seitsmel külluseaastal vilja nälja-aastateks varuda? Ja miks te siis ei kuulanud tema häält?"
23 Ja Egiptuse rahvas vastas kuningale, öeldes: „Nii tõesti kui su hing elab, meie isand, su sulased on teinud kõik, mida Joosep on käskinud, ja su sulased on kogunud kõik oma põldude saagi seitsmel külluseaastal ja pannud selle tagavarakotta kuni tänapäevani.
24 Ja kui nälg su sulaseid tabas, avasime oma varud ja vaata, kogu meie saak oli täis kahjureid ega olnud toiduks kõlbmatu.
25 Ja kui kuningas kuulis kõigest, mis Egiptuse elanikega oli juhtunud, kartis kuningas näljahäda pärast väga ja ta oli väga kohkunud; ja kuningas vastas Egiptuse rahvale, öeldes: „Kuna see kõik on teiega juhtunud, siis minge Joosepi juurde ja tehke kõike, mida ta teile ütleb, ja ärge astuge üle tema käskudest!"

26 Ja kogu Egiptuse rahvas läks välja ja tuli Joosepi juurde ning ütles temale: „Anna meile leiba! Miks peaksime su ees nälga surema? Sest me oleme seitsme aasta jooksul oma saagi kokku kogunud, nagu sa käskisid, ja oleme selle tagavaraks pannud, ja nõnda on see meiega juhtunud."
27 Ja kui Joosep kuulis kõiki Egiptuse rahva sõnu ja seda, mis nendega oli juhtunud, siis avas Joosep kõik oma saagivarud ja müüs need Egiptuse rahvale.
28 Ja nälg võttis võimust kogu maal ja nälg oli kõigis maades, aga Egiptusemaal oli müügil vilja.
29 Ja kõik Egiptuse elanikud tulid Joosepi juurde vilja ostma, sest nälg oli neid võitnud ja kogu nende vili oli riknenud; ja Joosep müüs seda iga päev kõigile Egiptuse rahvale.
30 Ja kõik Kaananimaa elanikud ja vilistid ja need, kes elavad teisel pool Jordanit, ja idamaa lapsed ja kõik lähedalasuvate maade linnad kuulsid, et Egiptuses on vilja, ja nad kõik tulid Egiptusesse vilja ostma, sest nälg oli neid võitnud.
31 Ja Joosep avas viljaaitad ning pani nende üle ametnikke ja need seisid iga päev ning müüsid kõigile, kes tulid.
32 Ja Joosep teadis, et ka ta vennad tulevad Egiptusesse vilja ostma, sest nälg oli üle kogu maa. Ja Joosep käskis kogu oma rahval kuulutada seda kogu Egiptusemaal, öeldes:
33 Kuninga, tema asetäitja ja nende suurmeeste heakskiit on, et igaüks, kes soovib Egiptusest vilja osta, ei saada oma sulaseid Egiptusesse ostma, vaid kui ta pojad ja igaüks, kes tuleb Egiptuse viljavarudest ja läheb müüma vilja kogu maal, peab surema, sest keegi ei osta muud kui oma pere ülalpidamiseks.
34 Ja igaüks, kes juhib kahte või kolme looma, peab surema, sest mees juhib ainult oma looma.
35 Ja Joosep pani Egiptuse väravate juurde valvurid ja käskis neid, öeldes: „Ükski, kes tuleb vilja ostma, ärge laske sisse enne, kui tema nimi ja ta isa nimi ja ta isa isa nimi on üles kirjutatud; ja mis iganes päeval kirjutatakse, saatke nende nimed mulle õhtul, et ma saaksin nende nimed teada."
36 Ja Joosep pani ülevaatajad üle kogu Egiptusemaa ja käskis neil teha kõike seda.
37 Ja Joosep tegi kõik need asjad ja kehtestas need määrused, et ta teaks, millal ta vennad tulevad Egiptusesse vilja ostma; ja Joosepi rahvas laskis iga päev Egiptuses kuulutada nende sõnade ja määruste järgi, mis Joosep oli käskinud.
38 Ja kõik ida- ja läänemaa ning kogu maa elanikud kuulsid määrustest ja määrustest, mis Joosep Egiptuses oli kehtestanud, ja maa äärealade elanikud tulid ja ostsid Egiptusest iga päev vilja ning läksid siis ära.
39 Ja kõik Egiptuse ülevaatajad tegid nõnda, nagu Joosep oli käskinud, ja kõik, kes tulid Egiptusesse vilja ostma, nende nimed ja nende isade nimed kirjutasid väravavalvurid üles ning tõid need iga päev õhtul Joosepi ette.

PEATÜKK 51

1 Ja Jaakob kuulis hiljem, et Egiptuses on vilja, ja ta kutsus oma pojad Egiptusesse vilja ostma, sest ka neid oli tabanud nälg. Ja ta hüüdis oma poegadele, öeldes:
2 Vaata, ma kuulen, et Egiptuses on vilja ja kõik maa rahvad käivad seal ostmas. Miks te siis tahate kogu maa ees rahul olla? Minge teiegi alla Egiptusesse ja ostke meile natuke vilja nende seast, kes sinna tulevad, et me ei sureks!
3 Ja Jaakobi pojad kuulasid oma isa häält ja tõusid, et minna alla Egiptusesse vilja ostma teiste sinna tulijate seast.
4 Ja nende isa Jaakob käskis neid, öeldes: „Kui te linna lähete, siis ärge minge koos ühest väravast sisse maa elanike pärast!"
5 Ja Jaakobi pojad läksid välja ja nad läksid Egiptusesse, ja Jaakobi pojad tegid kõik nõnda, nagu nende isa neid oli käskinud, ja Jaakob ei saatnud Benjamini minema, sest ta mõtles: „Et temaga teel õnnetus ei juhtuks nagu ta vennaga." Ja kümme Jaakobi poega läksid välja.
6 Ja kui Jaakobi pojad teel olid, kahetsesid nad seda, mida nad Joosepiga olid teinud, ja nad rääkisid omavahel, öeldes: „Me teame, et meie vend Joosep läks Egiptusesse ja nüüd otsime teda kõikjalt, kuhu läheme, ja kui me ta leiame, siis võtame ta tema isandalt lunaraha eest, aga kui mitte, siis jõuga ja me sureme tema eest."
7 Ja Jaakobi pojad nõustusid sellega ja võtsid Joosepi pärast kindlust, et päästa ta ta isanda käest, ja Jaakobi pojad läksid Egiptusesse; ja kui nad Egiptusele lähedale jõudsid, siis nad lahkusid teineteisest ja nad tulid läbi kümne Egiptuse värava ning väravavahid kirjutasid sel päeval nende nimed ja tõid nad õhtul Joosepi juurde.
8 Ja Joosep luges linna väravavahtide käest nimed ja leidis, et ta vennad olid linna kümnest väravast sisse läinud. Ja Joosep käskis sel ajal kuulutada kogu Egiptusemaal, öeldes:
9 Minge välja kõik viljalao valvurid, sulgege kõik viljalaod ja laske ainult üks lahti jääda, et tulijad saaksid sealt osta.
10 Ja kõik Joosepi ülevaatajad tegid sel korral nõnda ja sulgesid kõik varud, jättes lahti ainult ühe.
11 Ja Joosep andis oma vendade kirjapandud nimed varaaita ülevaatajale ja ütles temale: „Kes iganes tuleb sinu juurde vilja ostma, küsi tema nime, ja kui needsamad mehed tulevad su ette, siis võta nad kinni ja saada need!" Ja nad tegidki nõnda.
12 Ja kui Jaakobi pojad linna jõudsid, kogunesid nad linnas Joosepit otsima, enne kui nad endile vilja ostsid.
13 Ja nad läksid hoorade müüride äärde ja otsisid Joosepit hoorade müüride vahelt kolm päeva, sest nad arvasid, et Joosep tuleb hoorade müüride vahelt, sest Joosep oli väga kena ja hea välimusega; ja Jaakobi pojad otsisid Joosepit kolm päeva, aga nad ei leidnud teda.
14 Ja mees, kes oli avatud varakambri ülevaataja, otsis üles need nimed, mis Joosep temale oli andnud, aga ta ei leidnud.
15 Ja ta läkitas Joosepile sõna: „Kolm päeva on möödunud ja need mehed, kelle nimed sa mulle andsid, ei ole tulnud; ja Joosep läkitas sulased otsima neid mehi kogu Egiptusest ja tooma nad Joosepi ette."
16 Ja Joosepi sulased läksid ja tulid Egiptusesse, aga ei leidnud neid üles; ja nad läksid Goosenisse, aga neid polnud seal; ja siis läksid nad Ramsese linna, aga ei leidnud neid üles.
17 Ja Joosep saatis kuusteist sulast otsima oma vendi ja nad läksid ning hajusid linna nelja nurka ja neli sulast läksid hoorade majja ja leidsid sealt kümme meest oma venda otsimas.

18 Ja need neli meest võtsid nad ja tõid nad tema ette ning kummardasid ta ees maani. Ja Joosep istus oma troonil oma templis, riietatud vürstlikesse rõivastesse, ja tal oli peas suur kuldkroon ja kõik vägevad mehed istusid tema ümber.
19 Ja Jaakobi pojad nägid Joosepit ja tema nägu, ilu ja väärikus paistsid nende silmis imelisena ning nad kummardasid taas tema ees maani.
20 Ja Joosep nägi oma vendi ja tundis nad ära, aga nemad ei tundnud teda ära, sest Joosep oli nende silmis väga suur ja seepärast nad ei tundnud teda ära.
21 Ja Joosep küsis neilt, öeldes: „Kust te tulete?" Ja nad kõik vastasid ning ütlesid: „Su sulased on tulnud Kaananimaalt vilja ostma, sest nälg on üle kogu maa. Ja su sulased on kuulnud, et Egiptuses on vilja, ja nad on tulnud teiste tulijate sekka vilja ostma oma elatiseks.
22 Ja Joosep vastas neile ning ütles: „Kui te olete tulnud ostma, nagu te ütlete, miks te siis tulete linna kümnest väravast sisse? Te olete tulnud ainult maad luurama."
23 Ja nad kõik vastasid Joosepile üheskoos ning ütlesid: „Ei ole nõnda, mu isand, meil on õigus, su sulased ei ole maakuulajad, vaid me oleme tulnud vilja ostma, sest su sulased on kõik vennad, ühe mehe pojad Kaananimaalt. Ja meie isa käskis meid, öeldes: Kui te linna jõuate, ärge minge koos ühest väravast sisse maa elanike pärast!"
24 Ja Joosep vastas neile taas ning ütles: „Just seda ma teile rääkisingi: te olete tulnud maad luurama, seepärast te kõik olete tulnud linna kümnest väravast läbi; te olete tulnud vaatama maa paljast paika.
25 Eks igaüks, kes tuleb vilja ostma, läheb oma teed, aga teie olete juba kolm päeva maal olnud. Mida te teete hoorade müüride vahel, kus te olete need kolm päeva olnud? Kindlasti teevad maakuulajad selliseid asju.
26 Ja nad ütlesid Joosepile: „Meie isand ei tohi nõnda rääkida! Sest me oleme kaksteist venda, meie isa Jaakobi pojad Kaananimaal, kes oli Iisaki poeg, kes oli Aabrahami, heebrealase, poeg. Ja vaata, noorim on täna meie isa juures Kaananimaal ja üks pole enam, sest ta kadus meie seast ära ja me arvasime, et ehk on ta sellel maal. Seepärast me otsime teda kogu maalt ja oleme tulnud isegi hoorade majadesse teda seal otsima.
27 Ja Joosep ütles neile: „Kas te siis otsisite teda kogu maalt? Et ainult Egiptus on alles jäänud, kust te teda otsite? Ja mida teie vend peaks tegema hoorade kodades, kui ta oleks Egiptuses? Kas te ei ole öelnud, et te olete Iisaki, Aabrahami poja poegadest? Mida peaksid siis Jaakobi pojad tegema hoorade kodades?"
28 Ja nad ütlesid temale: „Me kuulsime, et ismaeliidid varastasid ta meilt ja meile räägiti, et nad müüsid ta Egiptusesse. Ja su sulane, meie vend, on väga ilus ja hea välimusega. Me arvasime, et ta on kindlasti hoorade majades. Seepärast läksid su sulased sinna teda otsima ja tema eest lunaraha andma.
29 Ja Joosep vastas neile veel kord, öeldes: „Te räägite tõesti valet ja valetate iseenda kohta, et te olete Aabrahami pojad! Nii tõesti kui vaarao elab, te olete maakuulajad! Seepärast te oletegi läinud hoorade kodadesse, et teid ei tuntaks!"
30 Ja Joosep ütles neile: „Kui te nüüd ta leiate ja ta isand nõuab teilt suurt hinda, kas te siis annate selle tema eest?" Ja nad vastasid: „Antakse."
31 Ja ta ütles neile: „Ja kui ta isand ei ole nõus temaga suure hinna eest lahkuma, mida te siis temaga tema pärast teete?" Ja nad vastasid talle: „Kui ta teda meile ei anna, siis me tapame ta ja võtame oma venna ning läheme ära."
32 Ja Joosep ütles neile: „Just seda ma teile olengi rääkinud. Te olete maakuulajad, sest te olete tulnud maa elanikke tapma! Me kuulsime, et kaks teie venda tapsid Kaananimaal kõik Sekemi elanikud oma õe pärast. Ja nüüd tulete teie Egiptusesse sedasama tegema oma venna pärast.
33 Ainult sellest saan ma teada, et te olete ausad mehed; kui te saadate endi seast ühe koju tooma oma noorima venna teie isa juurest ja tooma ta siia minu juurde, siis ma tean, et teil on õigus.
34 Ja Joosep kutsus seitsekümmend oma vägevat meest ja ütles neile: „Võtke need mehed ja tooge nad vahtkonda!"
35 Ja vägevad mehed võtsid need kümme meest, võtsid nad kinni ja panid valve alla ning nad olid valve all kolm päeva.
36 Ja kolmandal päeval lasi Joosep nad vahi alt välja tuua ja ütles neile: „Tehke ise nõnda, kui te olete ausad mehed, et te jääksite elama! Üks teie vendadest olgu vahi all kinni, samal ajal kui teie lähete ja viite oma perele vilja Kaananimaale ning toote oma noorima venna ja toote ta siia minu juurde, et ma teaksin, kas te olete ausad mehed, kui te seda asja teete."
37 Ja Joosep läks nende juurest välja ja tuli kambrisse ning nuttis valjult, sest tal oli nende pärast haletsus, ja ta pesi oma nägu ning tuli tagasi nende juurde ja võttis nende käest Siimeoni ja käskis ta kinni siduda, aga Siimeon ei tahtnud seda teha, sest ta oli väga võimas mees ja nad ei saanud teda siduda.
38 Ja Joosep hüüdis oma vägevaid mehi ja seitsekümmend vaprat meest tulid tema ette paljastatud mõõgad käes; ja Jaakobi pojad kohkusid nende ees.
39 Ja Joosep ütles neile: „Võtke see mees kinni ja pange ta vangi, kuni ta vennad tema juurde tulevad!" Ja Joosepi vaprad mehed kiirustasid ja haarasid kõik Siimeonist kinni, et ta kinni siduda. Ja Siimeon karjus valjusti ja kohutavalt ning kisa oli kaugelt kuulda.
40 Ja kõik Joosepi vaprad mehed kohkusid karje peale ja langesid näoli maha, kartsid väga ja põgenesid.
41 Ja kõik mehed, kes Joosepiga olid, põgenesid, sest nad kartsid väga oma elu pärast ja sinna jäid ainult Joosep ja tema poeg Manasse. Ja Manasse, Joosepi poeg, nägi Siimeoni vägevust ja ta vihastus väga.
42 Ja Manassa, Joosepi poeg, tõusis Siimeoni vastu ja Manassa lõi Siimeonit rusikaga kõvasti kuklasse ning Siimeoni raev vaibus.
43 Ja Manassa haaras Siimeonist kinni ja haaras temast vägivaldselt kinni, sidus ta kinni ja viis vangimajja; ja kõik Jaakobi pojad olid noore mehe teo pärast hämmastunud.
44 Ja Siimeon ütles oma vendadele: „Ärge keegi teist öelge, et see on egiptlase löömine, vaid et see on minu isa suguvõsa löömine!"
45 Ja pärast seda käskis Joosep kutsuda varaaita ülevaataja, et see täidaks nende kotid viljaga nii palju, kui nad kanda suutsid, ja paneks igaühe raha tagasi tema kotti ning annaks neile teemoona. Nõnda ta tegigi nendega.
46 Ja Joosep käskis neid, öeldes: „Olge ettevaatlikud, et te ei astuks üle mu käsust tuua oma vend, nagu ma teile olen öelnud! Kui te toote oma venna siia minu juurde, siis ma tean, et te olete ausad mehed ja te saate maal käia. Ja ma

annan teile teie venna tagasi ja te saate rahus oma isa juurde tagasi pöörduda."
47 Ja nad kõik vastasid ning ütlesid: „Nõnda nagu meie isand ütleb, nõnda me teeme!" Ja nad kummardasid tema ees maani.
48 Ja igaüks tõstis oma vilja eesli selga ja nad läksid välja, et minna Kaananimaale oma isa juurde; ja nad jõudsid võõrastemajja ning Leevi laotas oma koti laiali, et eeslile toitu anda, ja vaata, ta raha oli ikka veel kotis täies kaalus.
49 Ja mees kartis väga ja ütles oma vendadele: „Mu raha on tagasi antud ja vaata, see on isegi mu kotis!" Ja mehed kartsid väga ja ütlesid: „Mida Jumal meile tegi?"
50 Ja nad kõik ütlesid: „Kus on Issanda heldus meie isade, Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi vastu, et Issand on meid täna andnud Egiptuse kuninga kätte, et ta meie vastu kavalust sepitseks?"
51 Ja Juuda ütles neile: „Me oleme tõesti patused Issanda, oma Jumala ees, et müüsime oma venna, omaenda liha, ja miks te ütlete: Kus on Issanda heldus meie isade vastu?"
52 Ja Ruuben ütles neile: „Ega ma teile öelnud, et ärge tehke pattu poisi vastu, ja te ei kuulanud mind? Nüüd nõuab Jumal teda meilt! Kuidas te julgete öelda: Kus on Issanda heldus meie isade vastu? Teie aga olete Issanda vastu pattu teinud?"
53 Ja nad jäid sinna ööseks ja tõusid hommikul vara ning laadisid oma eeslid viljaga ja juhtisid neid ning läksid edasi ja tulid oma isa majja Kaananimaale.
54 Ja Jaakob läks oma perega välja oma poegadele vastu ja Jaakob nägi, et nende vend Siimeon ei olnud nendega. Ja Jaakob küsis oma poegadelt: „Kus on teie vend Siimeon, keda ma ei näe?" Ja ta pojad jutustasid temale kõik, mis nendega Egiptuses oli juhtunud.

PEATÜKK 52

1 Ja nad läksid oma majja ning igaüks avas oma koti ja nad nägid, ja ennäe, igaühe rahakimp oli seal. Selle peale kohkusid nemad ja nende isa väga.
2 Ja Jaakob ütles neile: „Mida te olete mulle teinud? Ma läkitasin teie venna Joosepi teie käekäigu järele küsima, aga te ütlesite mulle: Metloom sõi ta ära!"
3 Ja Siimeon läks teiega toitu ostma ja te ütlete, et Egiptuse kuningas on ta vangi pannud ja et te tahate Benjamini kaasa võtta, et ka tema surma põhjustada ja mu hallid juuksed kurbusega hauda viia Benjamini ja tema venna Joosepi pärast.
4 Seepärast ei lähe mu poeg nüüd koos teiega alla, sest ta vend on surnud ja ta on üksi jäänud, ja teel, mida te mööda lähete, võib temaga juhtuda õnnetus, nagu juhtus ta vennaga.
5 Ja Ruuben ütles oma isale: „Sa tapad mu kaks poega, kui ma ei too su poega ja ei pane teda sinu ette!" Ja Jaakob ütles oma poegadele: „Jääge siia ja ärge minge Egiptusesse, sest mu poeg ei lähe koos teiega Egiptusesse ega sure nagu ta vend!"
6 Ja Juuda ütles neile: „Hoiduge temast, kuni vili on otsas, ja siis ta ütleb: Viige oma vend maha!", kui ta leiab, et tema enda ja ta pere elu on näljahäda tõttu ohus.
7 Ja neil päevil oli nälg kange kogu maal ja kõik maa rahvad läksid ja tulid Egiptusesse toitu ostma, sest nälg oli nende seas väga tugev ja Jaakobi pojad jäid Kaananisse aastaks ja kaheks kuuks, kuni nende vili otsa sai.
8 Ja sündis, kui nende vili oli otsa saanud, et kogu Jaakobi perekond oli näljast kitsikuses ja kõik Jaakobi poegade imikud tulid kokku ja lähenesid Jaakobile ning nad kõik ümbritsesid teda ja ütlesid talle: „Anna meile leiba ja miks me kõik peaksime sinu ees nälga surema?"
9 Jaakob kuulis oma poja laste sõnu ja nuttis väga ning temas tekkis nende pärast haletsus. Jaakob hüüdis oma pojad ja nad kõik tulid ning istusid tema ette.
10 Ja Jaakob ütles neile: „Kas te ei ole näinud, kuidas teie lapsed täna mu pärast nutsid ja ütlesid: Andke meile leiba, aga meil ei ole? Nüüd tulge tagasi ja ostke meile natuke toidupoolist!"
11 Ja Juuda vastas ning ütles oma isale: „Kui sa saadad meie venna meiega kaasa, siis me läheme ja ostame sulle vilja, aga kui sa teda ei saada, siis me ei lähe, sest Egiptuse kuningas on meile rangelt keelanud, öeldes: Te ei saa näha mu palet, kui teie vend ei ole teiega, sest Egiptuse kuningas on tugev ja vägev kuningas, ja vaata, kui me läheme tema juurde ilma oma vennata, siis meid kõiki surmatakse."
12 Kas sa ei tea ja kas sa ei ole kuulnud, et see kuningas on väga võimas ja tark ning et kogu maal ei ole kedagi tema sarnast? Vaata, me oleme näinud kõiki maa kuningaid ja me ei ole näinud kedagi selle kuninga, Egiptuse kuninga, sarnast; kindlasti ei ole kõigi maa kuningate seas kedagi suuremat kui vilistite kuningas Abimelek, ometi on Egiptuse kuningas temast suurem ja vägevam ning Abimelekit saab võrrelda vaid ühe tema õukonnaametnikuga.
13 Isa, sa ei ole näinud tema paleed ega tema trooni ega kõiki tema sulaseid tema ees seismas; sa ei ole näinud seda kuningat tema troonil tema hiilguses ja kuninglikus välimuses, riietatuna oma kuninglikesse rüüdesse, suure kuldse krooniga peas; sa ei ole näinud au ja hiilgust, mille Jumal temale on andnud, sest kogu maal ei ole tema sarnast.
14 Isa, sa ei ole näinud tarkust, mõistust ja teadmisi, mille Jumal on andnud tema südamesse, ega ole kuulnud tema magusat häält, kui ta meiega rääkis.
15 Me ei tea, isa, kes temale meie nimesid ja kõike, mis meiega juhtus, aga ta küsis ka sinu järele, öeldes: Kas su isa elab ikka veel ja kas tema käsi käib hästi?
16 Sa ei ole näinud, kuidas tema korraldas Egiptuse valitsuse asju ilma oma isanda vaarao käest küsimata; sa ei ole näinud aukartust ja hirmu, mida ta külvas kõigisse egiptlastesse.
17 Ja kui me tema juurest lahkusime, ähvardasime teha Egiptusega sama, mis ülejäänud emorlaste linnadega, ja me olime ülimalt vihased kõigi tema sõnade peale, mis ta meie kui luurajate kohta rääkis. Ja kui me nüüd jälle tema ette tuleme, langeb tema hirm meie kõigi peale ja mitte keegi meist ei saa temaga rääkida ei vähe ega palju.
18 Ja nüüd, isa, saada poiss meiega kaasa, et me läheksime alla ja ostaksime sulle toitu oma ülalpidamiseks ega sureks nälga!" Ja Jaakob ütles: „Miks sa oled mulle nii halba teinud, et sa kuningale ütlesid, et sul on vend? Mida sa mulle tegid?"
19 Ja Juuda ütles oma isale Jaakobile: „Anna poiss minu hoolde ja me võtame kätte ning läheme alla Egiptusesse ja ostame vilja ning tuleme siis tagasi. Ja kui me tagasi tuleme, siis ma kannan su süüd igavesti."

20 Kas sa oled näinud kõiki meie imikke näljasena sinu pärast nutmas ja sinul pole mingit jõudu neid rahuldada? Süttigu nüüd su halastus nende vastu ja saada meie vend meiega kaasa, siis me läheme!
21 Kuidas saab Issanda heldus meie esivanemate vastu sulle ilmsiks, kui sa ütled, et Egiptuse kuningas võtab su poja ära? Nii tõesti kui Issand elab, ei jäta ma teda maha enne, kui ma ta toon ja asetan sinu ette; vaid palveta meie eest Issanda poole, et ta teeks meiega head, et Egiptuse kuningas ja tema mehed meid hea meelega ja lahkelt vastu võtaksid, sest kui me poleks viivitanud, oleksime me nüüd teist korda su pojaga tagasi tulnud.
22 Ja Jaakob ütles oma poegadele: „Ma loodan Issanda Jumala peale, et ta teid päästab ja annab teile soosingu Egiptuse kuninga ja kõigi ta meeste silmis!"
23 Nüüd aga tõuske ja minge selle mehe juurde ning võtke temale kätte kingitus sellest, mida maalt leida võib, ja tooge see tema ette! Kõigeväeline Jumal andku teile halastust tema ees, et ta läkitaks teie vennad Benjamini ja Siimeoni koos teiega!
24 Ja kõik mehed tõusid püsti ja võtsid oma venna Benjamini ning võtsid suure kingituse maa parimatest saadustest ja võtsid ka kahekordse osa hõbedast.
25 Ja Jaakob keelas oma poegi Benjamini pärast rangelt, öeldes: „Olge temast ettevaatlikud teel, mida te lähete, ja ärge jätke endid temast eemale teel ega Egiptuses!"
26 Ja Jaakob tõusis oma poegade juurest, sirutas käed ja palvetas Issanda poole oma poegade pärast, öeldes: „Issand, taeva ja maa Jumal, pea meeles oma lepingut meie isa Aabrahamiga ja pea meeles seda minu isa Iisakiga ning tee head mu poegadele ja ära anna neid Egiptuse kuninga kätte; tee seda ma palun sind, oo Jumal, oma halastuse pärast ja lunasta kõik mu lapsed ja päästa nad Egiptuse võimust ning saada neile nende kaks venda!"
27 Ja kõik Jaakobi poegade naised ja nende lapsed tõstsid oma silmad taeva poole ja nutsid kõik Issanda ees ning hüüdsid tema poole, et ta päästaks nende isad Egiptuse kuninga käest.
28 Ja Jaakob kirjutas Egiptuse kuningale kirja ja andis selle Juuda kätte ja ta poegade kätte Egiptuse kuninga jaoks, öeldes:
29 Su sulane Jaakob, Iisaki poeg, heebrealase Aabrahami poeg, Jumala vürst, saadab tervitused vägevale ja targale kuningale, saladuste paljastajale, Egiptuse kuningale!
30 Olgu teada mu isandale, Egiptuse kuningale, et nälg Kaananimaal oli väga kimbutanud meid ja ma läkitasin oma pojad sinu juurde, et nad meile elatiseks sinult natuke toidust ostaksid.
31 Sest mu pojad ümbritsesid mind ja kuna ma olen väga vana, ei näe ma oma silmadega, sest mu silmad on vanuse tõttu väga raskeks muutunud, samuti igapäevasest nutmisest oma poja Joosepi pärast, kes oli minu eest kadunud, ja ma keelasin oma poegadel linnaväravate kaudu Egiptusesse jõudes maa elanike pärast.
32 Ja ma käskisin neil ka minna mööda Egiptust otsima mu poega Joosepit, ehk nad võiksid ta sealt leida, ja nad tegidki nii, ja sina pidasid neid maa luurajateks.
33 Kas me pole sinust kuulnud, et sa tõlgendasid vaarao unenägu ja rääkisid temaga tõtt? Kuidas sa siis oma tarkuses ei tea, kas mu pojad on maakuulajad või mitte?
34 Ja nüüd, mu isand ja kuningas, vaata, ma olen saatnud oma poja sinu ette, nõnda nagu sa mu poegadele ütlesid; ma anun sind, pane oma silmad temale, kuni ta on minu juurde rahus koos oma vendadega tagasi tulnud.
35 Kas sa siis ei tea või kas sa ei ole kuulnud, mida meie Jumal tegi vaaraole, kui ta võttis mu ema Saara, ja mida ta tegi vilistite kuninga Abimelekiga tema pärast, ja ka seda, mida meie isa Aabraham tegi Eelami üheksale kuningale, kuidas ta lõi nad kõik maha väheste meestega, kes olid koos temaga?
36 Ja mida tegid mu kaks poega, Siimeon ja Leevi, kaheksale emorlaste linnale, kuidas nad hävitasid need oma õe Diina pärast?
37 Ja ka oma venna Benjamini pärast lohutasid nad end tema venna Joosepi kaotuse pärast; mida nad siis tema heaks teevad, kui nad näevad, et mõni rahvas saab neist tema pärast jagu?
38 Kas sa ei tea, Egiptuse kuningas, et Jumala vägi on meiega ja et Jumal kuuleb alati meie palveid ega hülga meid igal ajal?
39 Ja kui mu pojad mulle rääkisid sinu tegudest nendega, siis ma ei hüüdnud sinu pärast Issanda poole, sest muidu oleksid sa koos oma meestega hukkunud enne, kui mu poeg Benjamin sinu ette tuli, aga ma mõtlesin, et kuna mu poeg Siimeon on sinu kojas, siis ehk oskad sa temaga hästi teha, seepärast ma ei teinud sulle seda asja.
40 Ja nüüd vaata, mu poeg Benjamin tuleb sinu juurde koos mu poegadega. Ole temast ettevaatlik ja hoia teda, siis hoiab Jumal oma silmad sinu ja kogu su kuningriigi üle.
41 Nüüd olen ma sulle rääkinud kõik, mis mul südamel on, ja vaata, mu pojad tulevad sinu juurde koos oma vennaga. Uuri nende pärast kogu maapinda ja saada nad rahus tagasi oma vendade juurde.
42 Ja Jaakob andis ülestähenduse oma poegadele Juuda hoolde, et need annaksid selle Egiptuse kuningale.

PEATÜKK 53

1 Ja Jaakobi pojad tõusid ja võtsid Benjamini ja kõik kingitused ning läksid ja tulid Egiptusesse ja seisid Joosepi ees.
2 Ja Joosep nägi oma venda Benjamini koos nendega ja tervitas neid ning need mehed tulid Joosepi majja.
3 Ja Joosep käskis oma kojaülemal anda ta vendadele süüa ja nõnda ta tegigi nendega.
4 Ja keskpäeval läkitas Joosep mehed, et nad tuleksid tema ette koos Benjaminiga, ja mehed jutustasid Joosepi koja ülevaatajale hõbedast, mis oli nende kottides tagasi toodud, ja tema ütles neile: „Teil läheb hästi, ärge kartke!" Ja ta tõi nende juurde nende venna Siimeoni.
5 Ja Siimeon ütles oma vendadele: „Egiptuse isand on mulle väga head teinud ega ole mind kinni hoidnud, nagu te oma silmaga nägite, sest kui te linnast lahkusite, lasi ta mu vabaks ja kohtles mind oma kojas hästi.
6 Ja Juuda võttis Benjamini käest kinni ja nad tulid Joosepi ette ning kummardasid tema ees maani.
7 Ja mehed andsid kingituse Joosepile ja nad kõik istusid tema ette ning Joosep küsis neilt: „Kas teie käsi käib hästi? Kas teie laste käsi käib hästi? Kas teie vana isa käsi käib hästi?" Ja nad vastasid: „Kõik on hästi." Ja Juuda võttis Jaakobi saadetud ülestähenduse ja andis selle Joosepi kätte.

8 Ja Joosep luges kirja ning tundis ära oma isa kirja ja tahtis nutta ning läks sisemisse tuppa ja nuttis väga; ja ta läks välja.
9 Ja ta tõstis oma silmad üles ja nägi oma venda Benjamini ning küsis: „Kas see on teie vend, kellest te mulle rääkisite?" Ja Benjamin lähenes Joosepile ning Joosep pani oma käe ta pea peale ja ütles temale: „Jumal olgu sulle armuline, mu poeg!"
10 Ja kui Joosep nägi oma venda, oma ema poega, siis ta tahtis jälle nutta ja läks kambrisse ning nuttis seal ja pesi oma nägu ning läks välja ja hoidus nutmast ning ütles: „Valmistage süüa!"
11 Ja Joosepil oli karikas, millest ta jõi, ja see oli hõbedast, kaunilt oonüksi ja bdelliumiga kaunistatud, ja Joosep lõi karikat oma vendade silme all, kui nad temaga söömas istusid.
12 Ja Joosep ütles meestele: „Selle karika järgi tean ma, et Ruuben, esmasündinu, ja Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar ja Sebulon, on ühest emast pärit lapsed. Istuge sööma oma sünnijärkude järgi!"
13 Ja ta paigutas ka teised nende sünnijärgi ja ütles: „Ma tean, et teie noorimal vennal ei ole venda ja minul, nagu temalgi, ei ole venda, seepärast istugu ta minuga lauda sööma."
14 Ja Benjamin läks Joosepi ette ja istus troonile ja mehed nägid Joosepi tegusid ja olid nende üle hämmastunud; ja mehed sõid ja jõid sel ajal Joosepiga ning ta andis neile kingitusi ja Joosep andis Benjaminile ühe kingituse ja Manasse ja Efraim nägid oma isa tegusid ja andsid ka nemad temale kingitusi ja Osnat andis temale ühe kingituse ja neid oli Benjamini käes viis kingitust.
15 Ja Joosep tõi neile veini juua, aga nad ei tahtnud juua, sest nad ütlesid: „Sellest päevast peale, kui Joosep kaotsi läks, ei ole me veini joonud ega midagi maitsvat söönud."
16 Ja Joosep vandus neile ja käis neile peale ning nad jõid sel päeval temaga ohtralt. Seejärel pöördus Joosep oma venna Benjamini poole, et temaga rääkida, ja Benjamin istus ikka veel troonil Joosepi ees.
17 Ja Joosep küsis temalt: „Kas sul on lapsi sündinud?" Ja ta vastas: „Su sulasel on kümme poega ja need on nende nimed: Bela, Beker, Ašbal, Geera, Naaman, Ahi, Ros, Mupim, Hupim ja Ord, ja ma panin neile nimed oma venna järgi, keda ma ei ole näinud."
18 Ja ta käskis neil tuua tema ette tema tähekaart, millelt Joosep teadis kõiki aegu, ja Joosep ütles Benjaminile: „Ma olen kuulnud, et heebrealased tunnevad kõike tarkust; kas sina tead sellest midagi?"
19 Ja Benjamin ütles: „Su sulane teab küll kõike seda tarkust, mida mu isa mulle õpetas." Ja Joosep ütles Benjaminile: „Vaata ometi seda riista ja saa aru, kus Egiptuses on su vend Joosep, kelle kohta sa ütlesid, et ta läks alla Egiptusesse."
20 Ja Benjamin nägi seda instrumenti koos taevatähtede kaardiga ja ta sai targaks ning vaatas sinna, et teada saada, kus ta vend oli, ja Benjamin jagas kogu Egiptusemaa neljaks osaks ja leidis, et see, kes tema ees troonil istus, oli tema vend Joosep, ja Benjamin imestas väga, ja kui Joosep nägi, et ta vend Benjamin oli nii hämmastunud, küsis ta Benjaminilt: „Mida sa oled näinud ja miks sa oled hämmastunud?"
21 Ja Benjamin ütles Joosepile: „Sellest ma näen, et mu vend Joosep istub siin minuga troonil, ja Joosep ütles temale: „Mina olen Joosep, sinu vend, ära seda asja oma vendadele ilmuta; vaata, ma saadan su nendega kaasa, kui nad ära lähevad, ja ma käsin neil linna tagasi tuua ja ma võtan su nende juurest ära."
22 Ja kui nad oma elu ohtu seavad ja sinu eest võitlevad, siis ma tean, et nad on kahetsenud seda, mida nad minuga tegid, ja ma annan end neile teatavaks, ja kui nad su maha jätavad, kui ma su kaasa võtan, siis jääd sa minu juurde ja ma riidlen nendega ja nad lähevad ära ja ma ei saa neile teatavaks.
23 Sel ajal käskis Joosep oma ülemteenril täita nende kotid toiduga ja panna igaühe raha tema kotti, karikas Benjamini kotti ja anda neile teemoona. Ja nad tegidki nendega nõnda.
24 Ja järgmisel päeval tõusid mehed varahommikul ja laadisid oma eeslid viljaga ning läksid välja koos Benjaminiga ja läksid koos oma venna Benjaminiga Kaananimaale.
25 Nad polnud Egiptusest kaugele jõudnud, kui Joosep käskis oma kojaülemat, öeldes: „Tõuse ja aja neid mehi taga, enne kui nad Egiptusest liiga kaugele jõuavad, ja ütle neile: Miks te varastasite mu isanda karika?"
26 Ja Joosepi sulane tõusis püsti ja jõudis nende juurde ning rääkis neile kõik Joosepi sõnad; ja kui nad seda kuulsid, said nad väga vihaseks ja ütlesid: „Kelle juurest leitakse su isanda karikas, see sureb ja meiegi jääme orjadeks!"
27 Ja nad kiirustasid ning igaüks tõi oma koti eeslilt alla ja nad vaatasid oma kottidesse ning karikas leiti Benjamini kotist. Ja nad kõik rebisid oma riided lõhki ja naasid linna ning peksid Benjamini teel, pidevalt pekstes teda, kuni ta linna jõudis, ja nad seisid Joosepi ees.
28 Siis Juuda viha süttis põlema ja ta ütles: „See mees on mind täna tagasi toonud ainult Egiptust hävitama!"
29 Ja mehed tulid Joosepi kotta ning leidsid Joosepi oma troonil istumas ja kõik vägevad mehed seismas tema paremal ja vasakul pool.
30 Ja Joosep ütles neile: „Mida te tegite, et võtsite mu hõbekarika ära ja läksite ära? Mina tean, et te võtsite mu karika selleks, et teada saada, kus maaosas teie vend on.
31 Ja Juuda ütles: „Mida me peaksime oma isandale ütlema, mida me peaksime rääkima ja kuidas me peaksime endid õigustama? Jumal on täna leidnud kõigi su sulaste süü ja seepärast on ta täna meiega seda teinud."
32 Ja Joosep tõusis, haaras Benjamini kinni ja võttis ta vägivallaga ta vendade käest ära ja läks majja ning lukustas ukse nende järel. Ja Joosep käskis oma kojaülemat neile öelda: „Nõnda ütleb kuningas: Minge rahuga oma isa juurde! Vaata, ma olen võtnud mehe, kelle käest mu karikas leiti!"

PEATÜKK 54

1 Kui Juuda nägi Joosepi teguviisi nendega, siis Juuda lähenes temale, murdis ukse lahti ja tuli koos oma vendadega Joosepi ette.
2 Ja Juuda ütles Joosepile: „Ärgu olgu see mu isanda silmis paha! Kas su sulane võiks su ees ühe sõna rääkida?" Ja Joosep vastas temale: „Räägi!"

3 Ja Juuda rääkis Joosepi ees, ja ta vennad seisid seal nende ees; ja Juuda ütles Joosepile: „Kui me esimest korda tulime oma isanda juurde toidust ostma, pidasid sa meid maa luurajateks ja me tõime Benjamini sinu ette, aga sina pilkad meid tänaseni."
4 Kuulgu nüüd kuningas mu sõnu ja läkita meie vend meiega koos meie isa juurde, et sinu hing täna ei hukkuks koos kõigi teiste Egiptuse elanike hingedega.
5 Kas sa ei tea, mida kaks mu venda, Siimeon ja Leevi, tegid Sekemi linnale ja seitsmele emorlaste linnale meie õe Diina pärast ja mida nad tegid oma venna Benjamini pärast?
6 Ja mina oma jõuga, kes olen suurem ja vägevam kui nemad mõlemad, tulen täna sinu ja su maa kallale, kui sa ei taha meie venda saata.
7 Kas sa ei ole kuulnud, mida meie Jumal, kes meid valis, tegi vaaraole meie ema Saara pärast, kelle ta meie isalt ära võttis, et ta teda ja ta perekonda raskete nuhtlustega nuhtlustega nuhtlusega nuhtlusega, nii et egiptlased räägivad sellest imeteost üksteisele tänaseni? Nõnda teeb meie Jumal sinuga Benjamini pärast, kelle sa täna tema isalt ära võtsid, ja kurjuse pärast, mida sa täna oma maal meile peale kuhjad? Sest meie Jumal peab meeles oma lepingut meie isa Aabrahamiga ja saadab sulle õnnetuse, sellepärast et sa täna meie isa hinge oled kurvastanud.
8 Kuula nüüd mu sõnu, mis ma täna sulle olen rääkinud, ja saada meie vend ära, et ta läheks ära, et sina ja su maa rahvas ei sureks mõõga läbi, sest te kõik ei suuda minust jagu saada.
9 Ja Joosep vastas Juudale ning ütles: „Miks sa oma suu pärani lahti tegid ja meie üle hoopled, öeldes: Jõud on sinuga? Nii tõesti kui vaarao elab, kui ma käsin kõigil oma vapratel meestel teiega võidelda, siis vajuksite sina ja su vennad mudasse."
10 Ja Juuda ütles Joosepile: „Sul ja su rahval on kohane mind karta! Nii tõesti kui Issand elab, kui ma oma mõõga tupest tõmban, ei pane ma seda enam tagasi enne, kui ma täna olen tapnud kogu Egiptuse. Ma alustan sinuga ja lõpetan vaarao, sinu isandaga."
11 Ja Joosep vastas ning ütles temale: „Kindlasti ei kuulu jõud üksnes sulle; mina olen tugevam ja vägevam kui sina; kui sa oma mõõga välja tõmbad, siis ma panen selle sulle kaela ja kõigi su vendade kaela."
12 Ja Juuda ütles temale: „Kui ma täna oma suu su vastu avan, siis ma neelan su ära ja sa hävitatakse maalt ning hukkud täna oma kuningriigist." Ja Joosep ütles: „Kui sa oma suu avad, on mul jõudu ja väge sulgeda su suu kiviga, nii et sa ei suuda sõnagi lausuda. Vaata, kui palju kive on meie ees! Tõesti, ma võin võtta kivi ja suruda selle sulle suhu ning murda su lõualuud."
13 Ja Juuda ütles: „Jumal olgu meie vahel tunnistajaks, et me pole seni tahtnud sinuga võidelda, anna meile ainult meie vend ja me läheme sinu juurest ära!" Ja Joosep vastas ning ütles: „Nii tõesti kui vaarao elab, kui kõik Kaanani kuningad tuleksid teiega kokku, ei võtaks te teda minu käest ära."
14 Mine nüüd oma isa juurde ja su vend olgu mulle orjaks, sest ta on röövinud kuningakoja! Ja Juuda ütles: „Mis see sinusse puutub või kuninga tegu? Kuningas saadab ju oma kojast üle kogu maa hõbedat ja kulda kingitusteks või kuludeks, aga sina räägid ikka veel oma karikast, mille sa panid meie venna kotti, ja ütled, et ta varastas selle sinult?"
15 Jumal hoidku meie vennal Benjamini või kelleltki Aabrahami soost seda tegemast, et varastada sinult või kelleltki teiselt, olgu see siis kuningas, vürst või mõni teine mees!
16 Ja nüüd lõpeta see süüdistus, et kogu maailm ei kuuleks su sõnu, mis sa ütled: „Egiptuse kuningas riidles meestega vähese hõbeda eest, süüdistas neid ja võttis nende venna orjaks."
17 Ja Joosep vastas ning ütles: „Võta see karikas enesele ja mine minu juurest ära ning jäta oma vend orjaks, sest varga kohus on olla ori!"
18 Ja Juuda ütles: „Miks sa ei häbene oma sõnu, et jätad maha meie venna ja võtad oma karika? Isegi kui sa annad meile oma karika või tuhat korda rohkem, ei jäta me oma venda maha ühegi mehe käes leiduva hõbeda eest, et me tema pärast ei sureks."
19 Ja Joosep vastas: „Miks te hülgasite oma venna ja müüsite ta kahekümne hõbetüki eest kuni tänapäevani? Ja miks te siis ei tee sedasama ka oma vennale?"
20 Ja Juuda ütles: „Issand olgu tunnistajaks minu ja sinu vahel, et me ei taha sinu lahinguid; andke nüüd meile meie vend ja me läheme teie juurest ära ilma tülitsemata."
21 Ja Joosep vastas ning ütles: „Kui kõik maa kuningad koguneksid, ei suudaks nad teie venda minu käest ära võtta. Ja Juuda ütles: „Mida me peaksime oma isale ütlema, kui ta näeb, et meie vend ei tule meiega kaasa, ja hakkab tema pärast kurvastama?"
22 Ja Joosep vastas ning ütles: „Nõnda pead sa oma isale rääkima ja ütlema: Kõis on ämbri järel läinud!"
23 Ja Juuda ütles: „Sina oled tõesti kuningas ja miks sa räägid neid asju ja annad valeotsuseid? Häda kuningale, kes on sinu sarnane!"
24 Ja Joosep vastas ning ütles: „Selles sõnas, mis ma teie venna Joosepi pärast rääkisin, ei ole valet, sest te müüsite ta midjanlastele kahekümne hõbetüki eest ja salgasite seda oma isale ning ütlesite temale: Kuri elajas on ta ära söönud, Joosep on tükkideks rebitud!"
25 Ja Juuda ütles: „Vaata, Seemi tuli põleb mu südames! Nüüd ma põletan kogu teie maa tulega!" Ja Joosep vastas ning ütles: „Su vennanaine Taamar, kes tappis su pojad, kustutas Sekemi tule!"
26 Ja Juuda ütles: „Kui ma oma ihust üheainsa juuksekarva välja kisun, täidan ma kogu Egiptuse selle verega!"
27 Ja Joosep vastas ning ütles: „Sul on kombeks teha nõnda, nagu sa tegid oma vennaga, kelle sa müüsid, ja sa kastsid tema kuue verre ja viisid selle oma isale, et ta ütleks: kuri elajas sõi ta ära ja siin on tema veri."
28 Ja kui Juuda seda asja kuulis, sai ta ülimalt vihaseks ja ta viha põles temas. Ja tema ees oli selles kohas kivi, mille kaal oli umbes nelisada seeklit, ja Juuda viha süttis põlema ning ta võttis kivi ühte kätte ja viskas selle taevasse ning püüdis selle vasaku käega kinni.
29 Ja ta pani selle seejärel oma jalgade alla ja istus sellele kogu oma jõuga; ja kivi muutus põrmuks Juuda väe läbi.
30 Ja Joosep nägi Juuda tegu ja kartis väga, aga ta käskis oma pojal Manassal teha teise kiviga sama, mis Juuda tegi. Ja Juuda ütles oma vendadele: „Ärgu keegi teist öelgu: See mees on egiptlane, vaid et ta seda tegu tehes on meie isa suguvõsast."
31 Ja Joosep ütles: „Teile pole antud jõudu ainult, sest meiegi oleme vägevad mehed! Miks te siis hooplete meie

kõigi üle?" Ja Juuda ütles Joosepile: „Läkita ometi meie vend siia ja ära hävita täna oma maad!"
32 Ja Joosep vastas ning ütles neile: „Minge ja öelge oma isale, et kuri elajas on ta ära söönud, nõnda nagu te oma venna Joosepi kohta ütlesite."
33 Ja Juuda rääkis oma venna Naftaliga ja ütles temale: „Mine ruttu ja loe üle kõik Egiptuse tänavad ning tule ja räägi mulle!" Ja Siimeon ütles temale: „Ärgu see asi olgu sulle tüliks! Nüüd ma lähen mäele ja võtan mäelt ühe suure kivi ning raiun selle maha igaühe peale Egiptuses ja tapan kõik, kes seal on."
34 Ja Joosep kuulis kõiki neid sõnu, mis ta vennad tema ees rääkisid, ja nad ei teadnud, et Joosep neist aru sai, sest nad arvasid, et ta ei oska heebrea keelt rääkida.
35 Ja Joosep kartis väga oma vendade sõnu, et nad Egiptuse hävitaksid, ja ta käskis oma pojal Manassel, öeldes: „Mine nüüd kiiresti ja kogu minu juurde kõik Egiptuse elanikud ja kõik vaprad mehed, ja las nad tulevad nüüd minu juurde hobuse seljas ja jalgsi ja igasuguste muusikariistadega!" Ja Manasse läks ja tegi nõnda.
36 Ja Naftali läks, nagu Juuda teda oli käskinud, sest Naftali oli kergejalgne nagu kiire hirv ja ta jooksis viljapeade peal ning need ei murdunud tema jalge all.
37 Ja ta läks ja luges üle kõik Egiptuse tänavad ja leidis, et neid oli kaksteist, ja ta tuli rutates ning teatas Juudale; ja Juuda ütles oma vendadele: „Kiirusta ja pane igaüks oma mõõk niuete ümber, siis me tuleme Egiptuse kallale ja lööme nad kõik maha ega jäta järele jääki!"
38 Ja Juuda ütles: „Vaata, ma hävitan oma jõuga kolm tänavat ja teie hävitate igaüks ühe tänava!" Ja kui Juuda seda asja rääkis, vaata, Egiptuse elanikud ja kõik vägevad mehed tulid nende vastu igasuguste muusikariistade ja valjude hõiskamistega.
39 Ja nende arv oli viissada ratsaväelast ja kümme tuhat jalaväelast ning nelisada meest, kes suutsid võidelda ilma mõõga ja odata, ainult käte ja jõuga.
40 Ja kõik vägevad mehed tulid suure kisa ja kisaga ning piirasid Jaakobi pojad ümber ja hirmutasid neid, nõnda et maa värises nende kisa hääle peale.
41 Ja kui Jaakobi pojad nägid neid väesalku, kartsid nad väga oma elu pärast ja Joosep tegi seda, et Jaakobi poegi hirmutada ja rahustada.
42 Ja Juuda, nähes mõningaid oma vendi hirmununa, ütles neile: „Miks te kardate, kui Jumala arm on meiega?" Ja kui Juuda nägi kogu Egiptuse rahvast Joosepi käsul neid piiravat, et neid hirmutada, siis käskis Joosep neid ainult, öeldes: „Ärge puudutage kedagi neist!"
43 Siis Juuda kiirustas ja tõmbas oma mõõga ning karjus valjult ja kibedalt ning lõi mõõgaga ja hüppas maha ning karjus ikka veel kogu rahva peale.
44 Ja kui ta seda tegi, siis Issand valas hirmu Juuda ja ta vendade peale vaprate meeste ja kogu neid ümbritseva rahva peale.
45 Ja nad kõik põgenesid kisa peale ja ehmusid ning kukkusid üksteise otsa ja paljud neist surid kukkudes; ja nad kõik põgenesid Juuda ja tema vendade ja Joosepi eest.
46 Ja kui nad põgenesid, ajas Juuda ja ta vennad neid taga vaarao kotta ja nad kõik pääsesid; ja Juuda istus jälle Joosepi ette ja möirgas tema peale nagu lõvi ning karjus valjult ja kohutavalt.
47 Ja kisa kostis kaugelt ja kõik Sukkoti elanikud kuulsid seda, ja kogu Egiptus värises kisa hääle peale, ja ka Egiptuse ja Gooseni maa müürid varisesid maa värisemise tõttu kokku, ja ka vaarao kukkus oma troonilt maha, ja ka kõik Egiptuse ja Gooseni rasedad naised kaotasid raseduse, kui nad kuulsid värisemise häält, sest nad kartsid kohutavalt.
48 Ja vaarao läkitas sõna ja ütles: „Mis see on, mis täna Egiptusemaal on sündinud?" Ja nad tulid ning jutustasid temale kõik algusest lõpuni. Ja vaarao ehmus ja imestas ning kartis väga.
49 Ja kui ta kõike seda kuulis, hirm kasvas veelgi ja ta läkitas Joosepile ütlema: „Sa oled toonud heebrealased minu juurde kogu Egiptuse hävitama. Mida sa teed selle vargaorjaga? Saada ta minema ja lase tal minna koos oma vendadega, et me ei hukkuks nende kurjuse läbi, ei meie, teie ega kogu Egiptus!"
50 Ja kui sa seda teha ei taha, siis heida endast maha kõik mu väärisesemed ja mine koos nendega nende maale, kui see sulle meeldib, sest nad hävitavad täna kogu mu maa ja tapavad kogu mu rahva; isegi kõik Egiptuse naised on oma karjumise tõttu nurisünnitanud; vaata, mida nad on teinud pelgalt oma karjumise ja rääkimisega, pealegi, kui nad mõõgaga võitlevad, hävitavad nad maa; vali nüüd seepärast, mida sa tahad, kas mina või heebrealased, kas Egiptus või heebrealaste maa.
51 Ja nad tulid ning jutustasid Joosepile kõik vaarao sõnad, mis ta tema kohta oli rääkinud, ja Joosep kartis väga vaarao sõnu ja Juuda ning ta vennad seisid ikka veel Joosepi ees nördinult ja raevukalt, ja kõik Jaakobi pojad möirgasid Joosepi peale otsekui mere ja selle lainete möirgamine.
52 Ja Joosep kartis väga oma vendi ja vaaraod ning otsis ettekäänet, et end oma vendadele teatavaks teha, et nad ei hävitaks kogu Egiptust.
53 Ja Joosep käskis oma pojal Manassel ja Manasse läks ning lähenes Juudale ja pani oma käe tema õlale; ja Juuda viha vaibus.
54 Ja Juuda ütles oma vendadele: „Ärgu keegi teie seast öelgu, et see on Egiptuse noore mehe tegu, sest see on mu isakoja töö!"
55 Ja kui Joosep nägi ja teadis, et Juuda viha oli vaibunud, astus ta Juuda juurde, et rääkida temaga tasase keelega.
56 Ja Joosep ütles Juudale: „Sa räägid tõesti tõtt ja oled täna oma väited oma jõu kohta kinnitanud. Ja su Jumal, kes sinust rõõmu tunneb, suurendagu su heaolu! Aga ütle mulle tõtt, miks sa kõigi oma vendade seast minuga poisi pärast riidled, sest keegi neist pole mulle tema kohta sõnagi rääkinud.
57 Ja Juuda vastas Joosepile ning ütles: „Sa pead ju teadma, et mina olin poisi käendaja ta isa juures, öeldes: Kui ma teda tema juurde ei too, siis ma kannan igavesti tema süüd!"
58 Seepärast olen ma kõigi oma vendade seast sinu poole pöördunud, sest ma nägin, et sa ei tahtnud lasta tal sinust lahkuda; nüüd seepärast, leian ma sinu silmis armu, et sa saadaksid ta meiega kaasa tulema, ja vaata, mina jään tema asendajaks, et teenida sind kõiges, mida sa soovid, sest kuhu iganes sa mind saadad, lähen ma sind suure energiaga teenima.
59 Läkita mind nüüd vägeva kuninga juurde, kes on sinu vastu mässanud, ja sa saad teada, mida ma temaga ja ta

maaga teen; kuigi tal on ratsavägi ja jalavägi või ülivägev rahvas, ma tapan nad kõik ja toon kuninga pea sinu ette.
60 Kas sa ei tea või kas sa ei ole kuulnud, et meie isa Aabraham lõi koos oma sulase Elieseriga kõik Eelami kuningad ja nende väed ühel ööl maha, jätmata ühtegi järele? Ja sellest päevast alates anti meie isa vägi meile pärandiks, meile ja meie soole igaveseks pärandiks.
61 Ja Joosep vastas ning ütles: „Sa räägid tõtt ja su suus ei ole valet, sest meile on ka räägitud, et heebrealastel on võim ja et Issand, nende Jumal, tunneb neist suurt rõõmu; ja kes siis suudab nende ees seista?"
62 Aga ma saadan teie venna sel tingimusel, kui te toote minu ette ta venna, ta ema poja, kelle kohta te ütlesite, et ta läks teie juurest alla Egiptusesse; ja kui te toote minu juurde ta venna, siis ma võtan tema tema asemele, sest keegi teist ei ole olnud tema käendajaks oma isale. Ja kui ta tuleb minu juurde, siis ma saadan teiega kaasa ta venna, kelle eest te olete olnud käendajaks.
63 Ja Juuda viha süttis Joosepi vastu põlema, kui ta seda rääkis, ja ta silmad voolasid vihast verd täis ning ta ütles oma vendadele: „Kuidas see mees täna iseendale ja kogu Egiptusele kahju otsib?"
64 Ja Siimeon vastas Joosepile ning ütles: „Kas me ei öelnud sulle alguses, et me ei teadnud, kuhu ta läks ja kas ta on surnud või elus, ja mispärast mu isand nõnda räägib?"
65 Ja Joosep nägi Juuda nägu ja taipas, et tema viha hakkas süttima, kui ta temaga rääkis ja ütles: „Tooge mulle oma teine vend selle venna asemele!"
66 Ja Joosep ütles oma vendadele: „Te ju ütlesite, et teie vend on kas surnud või kadunud. Kui ma ta täna kutsuksin ja ta tuleks teie ette, kas te annaksite ta mulle tema venna asemel?"
67 Ja Joosep hakkas rääkima ja hüüdma: „Joosep, Joosep, tule täna minu ette ja ilmu oma vendadele ja istu nende ette!"
68 Ja kui Joosep seda nende ees rääkis, vaatasid nad igaüks ise suunas, et näha, kust Joosep nende ette tuleks.
69 Ja Joosep pani tähele kõiki nende tegusid ja ütles neile: „Miks te vaatate siia ja sinna? Mina olen Joosep, kelle te müüsite Egiptusesse. Ärge siis kurvastage, et te mind müüsite, sest Jumal läkitas mind teie ette toeks nälja ajal.
70 Ja ta vennad kartsid teda väga, kui nad Joosepi sõnu kuulsid, ja Juuda kartis teda väga.
71 Ja kui Benjamin kuulis Joosepi sõnu, oli ta nende ees maja sees ja jooksis oma venna Joosepi juurde, kallistas teda ja langes talle kaela ümber ja nad nutsid.
72 Ja kui Joosepi vennad nägid, et Benjamin oli langenud ta vennale kaela ja nutnud koos temaga, siis langesid ka nemad Joosepi peale ja embasid teda ning nutsid koos Joosepiga väga.
73 Ja Joosepi kojas kostis häält, et nad on Joosepi vennad, ja see oli vaaraole väga meeltmööda, sest ta kartis neid, et nad hävitaksid Egiptuse.
74 Ja vaarao läkitas oma sulased Joosepi juurde teda õnnitlema ta vendade puhul, kes olid tema juurde tulnud, ja kõik Egiptuses olevad sõjaväepealikud ja väesalgad tulid Joosepiga koos rõõmustama ja kogu Egiptus rõõmustas väga Joosepi vendade pärast.
75 Ja vaarao läkitas oma sulased Joosepi juurde ütlema: „Ütle oma vendadele, et nad tooksid kõik, mis neile kuulub, ja las nad tulevad minu juurde, siis ma paigutan nad Egiptusemaa parimasse ossa!" Ja nad tegid nõnda.
76 Ja Joosep käskis oma kojaülemal tuua oma vendadele kingitusi ja riideid ning too tõi neile palju kuninglikke rüüsid ja palju kingitusi ning Joosep jagas need oma vendade vahel.
77 Ja ta andis igale oma vennale vahetusriided kuld- ja hõberõivast ning kolmsada hõbemünti ja Joosep käskis neil kõigil need riided selga panna ja vaarao ette tuua.
78 Ja vaarao nägi, et kõik Joosepi vennad olid vaprad mehed ja ilusa välimusega, ja ta rõõmustas väga.
79 Ja seejärel nad läksid vaarao juurest ära, et minna Kaananimaale oma isa juurde, ja nende vend Benjamin oli koos nendega.
80 Ja Joosep tõusis ning andis neile vaaraolt üksteist vankrit ja Joosep andis neile oma vankri, millega ta sõitis oma Egiptuses kroonimise päeval, et oma isa Egiptusesse viia; ja Joosep saatis kõigile oma vendade lastele riideid vastavalt nende arvule ja sada hõbemünti igaühele neist; ja ta saatis ka oma vendade naistele riideid kuninga naiste riietest ja ta saatis need.
81 Ja ta andis igale oma vennale kümme meest, et need läheksid koos nendega Kaananimaale neid teenima, teenima nende lapsi ja kõike, mis neile kuulub, et nad Egiptusesse tuleksid.
82 Ja Joosep läkitas oma venna Benjamini käe läbi kümme särki riideid oma kümnele pojale, osa võrra rohkem kui ülejäänud Jaakobi poegadel.
83 Ja ta saatis igaühele vaarao pärast viiskümmend hõbemünti ja kümme vankrit; ja ta saatis ta isale kümme eeslit, koormatud kõigi Egiptuse luksuskaupadega, ja kümme emaeeslit, koormatud vilja, leiva ja toiduga ta isale ja kõigile, kes temaga olid, teekonna varuks.
84 Ja ta saatis oma õele Diinale hõbedast ja kullast riideid, viirukit ja mürri, aaloed ja väga palju naiste ehteid; ja ta saatis neid vaarao naistelt Benjamini naistele.
85 Ja ta andis kõigile oma vendadele ja nende naistele igasuguseid oonüksikive ja bdelliumi ning kõigist Egiptuse suurrahva väärtuslikest asjadest ei jäänud midagi järele peale selle, mis Joosep oma isa perele saatis.
86 Ja ta saatis oma vennad ära ja nad läksid, ja ta saatis oma venna Benjamini koos nendega.
87 Ja Joosep läks koos nendega välja, et neid saata teel Egiptuse piirile, ja ta käskis neil oma isa ja ta pere pärast tulla Egiptusesse.
88 Ja ta ütles neile: „Ärge tülitsege teel, sest see asi on Issandalt, et hoida suurt rahvast nälja eest, sest maal on veel viis aastat näljahäda.
89 Ja ta käskis neid, öeldes: „Kui te jõuate Kaananimaale, siis ärge tulge selles asjas mu isa ette äkitselt, vaid tegutsege oma tarkuse järgi!"
90 Ja Joosep lakkas neid käskimast ning pöördus ja läks tagasi Egiptusesse ja Jaakobi pojad läksid rõõmu ja rõõmsameelsusega Kaananimaale oma isa Jaakobi juurde.
91 Ja nad jõudsid maa piirile ning ütlesid üksteisele: „Mida me peaksime selles asjas oma isa ees tegema? Kui me äkki tema juurde tuleme ja talle asja räägime, siis ta ehmub meie sõnade peale väga ega usu meid.
92 Ja nad läksid, kuni nad jõudsid nende majade lähedale ja leidsid Seraki, Aaseri tütre, neile vastu tulemas; ja see neiu oli väga hea ja osav ning oskas harfi mängida.

93 Ja nad hüüdsid teda ja ta tuli nende ette ja suudles neid ja nad võtsid ta ja andsid temale harfi, öeldes: „Mine nüüd meie isa ette ja istu tema ette ja löö harfi ning räägi need sõnad!”
94 Ja nad käskisid tal minna oma koju ja ta võttis harfi ning kiirustas nende ette ja tuli ning istus Jaakobi kõrvale.
95 Ja ta mängis hästi ja laulis ning lausus oma magusate sõnadega: „Mu onu Joosep elab ja valitseb kogu Egiptusemaal ega ole surnud.”
96 Ja ta kordas ja lausus neid sõnu ning Jaakob kuulis tema sõnu ja need olid temale meelepärased.
97 Ta kuulas, kuidas naine neid kaks ja kolm korda kordas, ja rõõm voolas Jaakobi südamesse tema sõnade magususe üle ning Jumala vaim oli tema peal ja ta teadis, et kõik naise sõnad olid tõesed.
98 Ja Jaakob õnnistas Serakit, kui too need sõnad tema ees rääkis, ja Jaakob ütles temale: „Mu tütar, surm ärgu saagu sinust võitu, sest sa oled mu vaimu ellu äratanud; räägi ainult veel minu ees nõnda, nagu sa oled rääkinud, sest sa oled mind rõõmustanud kõigi oma sõnadega.”
99 Ja ta jätkas nende sõnade laulmist ja Jaakob kuulas ja see meeldis talle ning ta rõõmustas ja Jumala vaim oli tema peal.
100 Kui ta alles temaga rääkis, vaata, tulid ta pojad tema juurde hobuste, vankrite ja kuninglike rõivastega ning sulased jooksid nende ees.
101 Ja Jaakob tõusis neile vastu ja nägi oma poegi kuninglikes rõivastes ja kõiki aardeid, mis Joosep neile oli saatnud.
102 Ja nad ütlesid temale: „Teata, et meie vend Joosep elab ja valitseb kogu Egiptusemaal ning tema rääkis meiega, nõnda nagu me sulle rääkisime.”
103 Ja Jaakob kuulis kõiki oma poegade sõnu ja ta süda võpatas nende sõnade peale, sest ta ei suutnud neid uskuda enne, kui ta oli näinud kõike, mida Joosep neile oli andnud ja mida ta temale oli saatnud, ja kõiki tunnustähti, mida Joosep neile oli rääkinud.
104 Ja nad avasid selle tema ees ja näitasid talle kõike, mida Joosep oli saatnud, nad andsid igaühele, mida Joosep oli talle saatnud, ja ta teadis, et nad olid rääkinud tõtt, ja ta rõõmustas ülimalt oma poja loo üle.
105 Ja Jaakob ütles: „Mulle on küllalt, et mu poeg Joosep elab. Ma lähen teda vaatama, enne kui ma suren.”
106 Ja ta pojad jutustasid temale kõik, mis nendega oli juhtunud, ja Jaakob ütles: „Ma lähen alla Egiptusesse oma poega ja tema järeltulijaid vaatama.”
107 Ja Jaakob tõusis ja pani selga riided, mis Joosep temale oli saatnud, ja pärast seda, kui ta oli pesnud ja ajanud maha oma juuksed, pani ta pähe turbani, mille Joosep temale oli saatnud.
108 Ja kõik Jaakobi pererahvas ja nende naised panid selga riided, mis Joosep neile oli saatnud, ja nad rõõmustasid väga, et Joosep oli veel elus ja valitses Egiptuses,
109 Ja kõik Kaanani elanikud kuulsid sellest asjast ja tulid ning rõõmustasid väga koos Jaakobiga, et ta oli veel elus.
110 Ja Jaakob tegi neile kolm päeva pidusöögi ning kõik Kaanani kuningad ja maa ülikud sõid ja jõid ning rõõmustasid Jaakobi kojas.

PEATÜKK 55

1 Ja pärast seda ütles Jaakob: „Ma lähen ja vaatan oma poega Egiptuses ning siis tulen tagasi Kaananimaale, millest Jumal Aabrahamile oli rääkinud, sest ma ei saa oma sünnimaalt lahkuda.”
2 Vaata, temale tuli Issanda sõna, kes ütles: „Mine alla Egiptusesse kogu oma perega ja jää sinna! Ära karda Egiptusesse minna, sest ma teen sind seal suureks rahvaks!”
3 Ja Jaakob mõtles endamisi: „Ma lähen ja vaatan oma poega, kas ta Jumala kartus on veel tema südames kõigi Egiptuse elanike seas.”
4 Ja Issand ütles Jaakobile: „Ära karda Joosepi pärast, sest ta on ikka veel oma laitmatuses mind teenima, nõnda nagu su silmis hea on!” Jaakob rõõmustas oma poja üle üliväga.
5 Sel ajal käskis Jaakob oma poegadel ja perel minna Egiptusesse Issanda sõna peale, mis talle oli antud, ja Jaakob tõusis koos oma poegade ja kogu perega ning lahkus Kaananimaalt Beer-Sebast rõõmu ja heasüdamlikkusega ning nad läksid Egiptusemaale.
6 Ja kui nad Egiptuse lähedale jõudsid, saatis Jaakob Juuda enda ees Joosepi juurde, et see näitaks talle olukorda Egiptuses. Ja Juuda tegi oma isa sõna järgi ning kiirustas ja jooksis ning tuli Joosepi juurde. Ja nad määrasid neile koha Gooseni maal kogu tema perele. Ja Juuda pöördus tagasi ja tuli mööda teed oma isa juurde.
7 Ja Joosep rakendas vankri ja kogus kokku kõik oma vägevad mehed ja sulased ja kõik Egiptuse ülevaatajad, et minna oma isale Jaakobile vastu, ja Joosepi käsk kuulutati Egiptuses välja, öeldes: „Kõik, kes ei lähe Jaakobile vastu, peavad surema!”
8 Järgmisel päeval läks Joosep välja kogu Egiptusega, suure ja vägeva väega, kõik riietatud peenlinastesse ja purpurpunastesse riietesse ning kaasas hõbe- ja kuldriistad ja sõjariistad.
9 Ja nad kõik läksid Jaakobile vastu igasuguste muusikariistadega, trummide ja tamburiinidega, puistates mürri ja aaloed mööda teed ja nad kõik läksid sedasama teed pidi, ja maa värises nende kisa peale.
10 Ja kõik Egiptuse naised läksid Egiptuse katustele ja müüridele Jaakobile vastu, ja Joosepi peas oli vaarao kuninglik kroon, sest vaarao oli selle temale saatnud, et ta selle pähe paneks, kui ta läheb oma isale vastu.
11 Ja kui Joosep jõudis oma isast viiekümne küünra kaugusele, siis ta astus vankrist maha ja kõndis oma isa poole. Ja kui kõik Egiptuse ülevaatajad ja ülikud nägid, et Joosep oli jalgsi oma isa poole läinud, siis astusid ka nemad vankrist maha ja kõndisid jalgsi Jaakobi poole.
12 Ja kui Jaakob Joosepi leerile lähenes, siis Jaakob nägi leeri, mis Joosepiga tema poole tuli, ja see meeldis talle ning Jaakob imestas selle üle.
13 Ja Jaakob küsis Juudalt: „Kes on see mees, keda ma näen Egiptuse leeris kuninglikes rüüdes, seljas väga punane rüü ja peas kuninglik kroon, kes on oma vankrist maha tulnud ja meie poole tuleb?” Ja Juuda vastas oma isale, öeldes: „Ta on su poeg, kuningas Joosep.” Ja Jaakob rõõmustas, nähes oma poja auhiilgust.
14 Ja Joosep lähenes oma isale ja kummardas oma isa ees; ja kõik leeri mehed kummardasid koos temaga Jaakobi ees maani.
15 Ja vaata, Jaakob jooksis ja ruttas oma poja Joosepi juurde ja langes temale kaela ja suudles teda, ja nad nutsid,

ja Joosep embas ka oma isa ja suudles teda, ja nad nutsid, ja kogu Egiptuse rahvas nuttis koos nendega.
16 Ja Jaakob ütles Joosepile: „Nüüd ma suren rõõmsalt, kui ma olen näinud su palet, et sa oled ikka veel elus ja auhiilguses."
17 Ja Jaakobi pojad ja nende naised ja lapsed ja sulased ja kogu Jaakobi perekond nutsid Joosepiga väga ja nad suudlesid teda ning nutsid temaga väga.
18 Ja Joosep ja kõik ta rahvas naasid seejärel koju Egiptusesse; ja Jaakob ja ta pojad ja kõik ta pere lapsed tulid koos Joosepiga Egiptusesse ja Joosep paigutas nad elama Egiptuse parimasse ossa Gooseni maale.
19 Ja Joosep ütles oma isale ja vendadele: „Ma lähen ja annan vaaraole teada ning ütlen: Mu vennad ja mu isa pere ja kõik, kes neile kuulub, on tulnud minu juurde ja vaata, nad on Goosenimaal."
20 Ja Joosep tegi nõnda ning võttis oma vendade hulgast Ruubeni, Issaskari Sebuloni ja oma venna Benjamini ning pani need vaarao ette.
21 Ja Joosep rääkis vaaraoga, öeldes: „Mu vennad ja mu isa pere ja kõik, mis neile kuulub, koos oma lamba- ja veisekarjadega on tulnud minu juurde Kaananimaalt, et võõrana Egiptuses elada, sest nälg oli neil kange.
22 Ja vaarao ütles Joosepile: „Pane oma isa ja vennad maa parimasse ossa ja ära keela neile kõike head, vaid anna neile süüa maa rasvast!"
23 Ja Joosep vastas ning ütles: „Vaata, ma olen nad pannud Gooseni maale, sest nad on karjased. Jäägu nad seepärast Gooseni maale oma karja hoidma, egiptlastest eraldi."
24 Ja vaarao ütles Joosepile: „Tee oma vendadega kõik, mida nad sulle ütlevad!" Jaakobi pojad kummardasid vaarao ees ja läksid tema juurest rahus ära. Seejärel viis Joosep oma isa vaarao ette.
25 Ja Jaakob tuli ning kummardas vaarao ees ja Jaakob õnnistas vaaraod ning läks välja; ja Jaakob ja kõik ta pojad ja kogu ta pere elasid Goosenimaal.
26 Teisel aastal, see on Jaakobi elu saja kolmekümnendal aastal, hoolitses Joosep oma isa ja vendade ja kogu isa pere eest, andes leiba vastavalt nende väetitele lastele kõigil näljahäda päevil; neil ei puudunud midagi.
27 Ja Joosep andis neile parima osa kogu maast; Egiptuse parim osa oli neil kõigil Joosepi eluaegadel; ja Joosep andis neile ja kogu oma isa perele ka riideid ja riideid aasta-aastalt; ja Jaakobi pojad elasid julgelt Egiptuses kogu oma venna eluajaks.
28 Ja Jaakob sõi alati Joosepi lauas; Jaakob ja ta pojad ei lahkunud Joosepi laua tagant päeval ega öösel peale selle, mida Jaakobi lapsed oma kodades sõid.
29 Ja kogu Egiptuse rahvas sõi Joosepi soost pärit leiba näljahäda päevil, sest kõik egiptlased müüsid näljahäda pärast maha kõik, mis neile kuulus.
30 Ja Joosep ostis vaarao arvel leiva eest kõik Egiptuse maad ja põllud ning Joosep varustas kogu Egiptust leivaga kõigil näljahäda päevil. Ja Joosep kogus kogu hõbeda ja kulla, mis talle tuli vilja eest, mida nad kogu maalt ostsid, ja ta kogus palju kulda ja hõbedat, peale tohutu hulga oonüksi, bdelliumi ja väärtuslikke riideid, mida nad tõid Joosepile igast maa osast, kui nende raha oli otsas.
31 Ja Joosep võttis kõik hõbeda ja kulla, mis ta kätte tuli, ligi seitsekümmend kaks talenti kulda ja hõbedat, ja ka väga palju oonüksi ja bdelliumi, ja Joosep läks ning peitis need neljas osas maha: ühe osa peitis ta kõrbesse Punase mere äärde ja teise osa Perati jõe äärde ning kolmanda ja neljanda osa peitis ta kõrbesse Pärsia ja Meedia kõrbe vastas.
32 Ja ta võttis osa allesjäänud kullast ja hõbedast ning andis selle kõigile oma vendadele ja kogu oma isa perele ja kõigile oma isa pere naistele; ja ülejäänu viis ta vaarao kotta, umbes kakskümmend talenti kulda ja hõbedat.
33 Ja Joosep andis kõik allesjäänud kulla ja hõbeda vaaraole ning vaarao pani selle riigikassasse. Ja näljahäda lakkas pärast seda maal ning nad külvasid ja lõikasid kogu maal ja said aasta-aastalt oma tavapärase koguse; neil ei puudunud midagi.
34 Ja Joosep elas turvaliselt Egiptuses ja kogu maa oli tema juhtimise all; ja ta isa ja kõik ta vennad elasid Gooseni maal ja võtsid selle omaks.
35 Ja Joosep oli väga vana, elatanud, ja tema kaks poega, Efraim ja Manasse, jäid alati Jaakobi kotta koos oma vendade, Jaakobi poegade lastega, et õppida Issanda teid ja tema seadust.
36 Ja Jaakob ja ta pojad elasid Egiptusemaal Goosenimaal ja nad valdasid selle ning olid viljakad ja neid sai seal palju.

PEATÜKK 56

1 Ja Jaakob elas Egiptusemaal seitseteist aastat ja Jaakobi päevi ja eluaastaid oli sada nelikümmend seitse aastat.
2 Sel ajal kimbutas Jaakobit haigus, millesse ta suri, ja ta läkitas oma poja Joosepi Egiptusest ära kutsuma; ja tema poeg Joosep tuli Egiptusest ja Joosep tuli oma isa juurde.
3 Ja Jaakob ütles Joosepile ja oma poegadele: „Vaata, ma suren ja teie esivanemate Jumal hoolitseb teie eest ning viib teid tagasi maale, mille Issand on vandega lubanud anda teile ja teie lastele pärast teid. Ja kui ma nüüd suren, siis matke mind koopasse, mis on Makpelas Hebronis Kaananimaal, mu esivanemate lähedale!"
4 Ja Jaakob vannutas oma poegi, et nad mattaksid ta Makpelasse Hebronis, ja ta pojad vandusid temale selle asja kohta.
5 Ja ta käskis neid, öeldes: „Teenige Issandat, oma Jumalat, sest see, kes päästis teie isad, päästab teidki kõigist hädadest!"
6 Ja Jaakob ütles: „Kutsuge kõik oma lapsed minu juurde!" Ja kõik Jaakobi poegade lapsed tulid ja istusid tema ette. Jaakob õnnistas neid ja ütles neile: „Issand, teie isade Jumal, andku teile tuhat korda rohkem ja õnnistagu teid ning andku teile teie isa Aabrahami õnnistuse!" Ja kõik Jaakobi poegade lapsed läksid välja sel päeval, pärast seda, kui ta neid oli õnnistanud.
7 Ja järgmisel päeval kutsus Jaakob taas oma pojad ja nad kõik kogunesid ja tulid tema juurde ning istusid tema ette. Ja Jaakob õnnistas sel päeval oma poegi enne oma surma, iga meest õnnistas ta vastavalt oma õnnistusele; vaata, see on kirjutatud Issanda seaduse raamatus, mis kuulub Iisraelile.
8 Ja Jaakob ütles Juudale: „Ma tean, mu poeg, et sa oled oma vendade vägev mees; valitse nende üle ja su pojad valitsevad igavesti oma poegade üle!"
9 Õpeta oma poegadele ainult vibu ja kõiki sõjarelvi, et nad võiksid võidelda oma venna lahingutes, kes valitseb oma vaenlaste üle.

10 Ja Jaakob käskis sel päeval taas oma poegi, öeldes: „Vaata, ma koristatakse täna oma rahva juurde; viige mind Egiptusest ära ja matke mind Makpela koopasse, nõnda nagu ma teid olen käskinud!"
11 Aga olge ettevaatlikud, et ükski teie poegadest mind ei kannaks, vaid ainult teie ise. Ja nõnda te peate minuga tegema, kui te kannate mu surnukeha, et minna sellega Kaananimaale mind matma,
12 Ida poolt kannavad mu puurraami Juuda, Issaskar ja Sebulon; lõuna poolt Ruuben, Siimeon ja Gaad, lääne poolt Efraim, Manasse ja Benjamin ning põhja poolt Daan, Aaser ja Naftali.
13 Leevi ärgu kandku seda koos sinuga, sest tema ja ta pojad kannavad Issanda lepingulaeka koos Iisraeli lastega leeris! Ja mu poeg Joosep ärgu kandku seda, sest nõnda olgu tema au kui kuningal; aga Efraim ja Manasse olgu nende asemel!
14 Nõnda tee minuga, kui sa mind ära viid: ära jäta unarusse kõike seda, mida ma sulle käsin; ja kui sa seda minuga teed, siis peab Issand sind ja su lapsi pärast sind hea meelega meeles igavesti.
15 Ja teie, mu pojad, austage igaüks oma venda ja sugulast ning käsige oma lastel ja lastelastel pärast iseennast teenida Issandat, teie esiisade Jumalat, iga päev!
16 et te pikendaksite oma päevi maal, teie ja teie lapsed ja teie lastelapsed, igavesti, kui te teete, mis on hea ja õige Issanda, teie Jumala silmis, käies kõigil tema teedel.
17 Ja sina, mu poeg Joosep, anna andeks oma vendade pahateod ja kõik nende pahateod, mis nad sulle tekitasid, sest Jumal on selle tahtnud sinu ja su laste hüvanguks.
18 Ja oo, mu poeg, ära jäta oma vendi Egiptuse elanike hooleks ega haava nende tundeid, sest vaata, ma annan nad Jumala kätte ja sinu kätte, et sa neid egiptlaste eest kaitseksid; ja Jaakobi pojad vastasid oma isale, öeldes: „Oo, meie isa, kõik, mida sa oled meil käskinud, nõnda me teeme; olgu ainult Jumal meiega!"
19 Ja Jaakob ütles oma poegadele: „Jumal olgu teiega, kui te peate kõiki tema teid; ärge kalduge tema teedelt paremale ega vasakule, tehes seda, mis on hea ja õige tema silmis!"
20 Sest ma tean, et teid tabab viimseil päevil maal palju ränki hädasid; jah, teie lapsed ja lastelapsed, teenige ainult Issandat ja tema päästab teid kõigist hädadest.
21 Ja kui te lähete Jumala järel, et teda teenida, ja õpetate oma lapsi pärast teid ja oma lastelapsi tundma Issandat, siis äratab Issand teile ja teie lastele teie laste seast sulase ja Issand päästab teid oma käe läbi kõigist viletsustest ja viib teid Egiptusest välja ning toob teid tagasi teie isade maale, et te seda turvaliselt päriksite.
22 Jaakob lakkas oma poegadele käskimast ja tõmbas oma jalad voodisse; ta suri ja koristati oma rahva juurde.
23 Ja Joosep langes oma isa peale ja see hüüdis ja nuttis tema kohal ja suudles teda ning hüüdis kibeda häälega ja ütles: „Oo mu isa, mu isa!"
24 Ja ta poja naised ja kogu ta pere tulid ning kargasid Jaakobi peale ja nutsid tema pärast ning kisendasid Jaakobi pärast väga valju häälega.
25 Ja kõik Jaakobi pojad tõusid üheskoos püsti ja käristasid oma riided lõhki, panid kotiriided niuete ümber, langesid silmili maha ja puistasid tolmu oma peade peale taeva poole.
26 Ja sellest räägiti Joosepi naisele Osnatile ja ta tõusis püsti, pani koti selga ja tuli koos kõigi Egiptuse naistega ning leinas ja nuttis Jaakobit.
27 Ja kõik Egiptuse rahvas, kes Jaakobit tundis, tuli sel päeval, kui nad seda asja kuulsid, ja kogu Egiptus nuttis palju päevi.
28 Ja naised tulid Kaananimaalt Egiptusesse, kui nad kuulsid, et Jaakob oli surnud, ja nad nutsid teda Egiptuses seitsekümmend päeva.
29 Ja pärast seda käskis Joosep oma sulastel arstidel palsameerida ta isa mürri ja viirukiga ning igasuguse viiruki ja parfüümiga, ja arstid palsameerisid Jaakobi, nõnda nagu Joosep neile käskis.
30 Ja kogu Egiptuse rahvas ja vanemad ja kõik Gooseni maa elanikud nutsid ja leinasid Jaakobi pärast, ja kõik ta pojad ja ta pere lapsed leinasid ja kurvastasid oma isa Jaakobi pärast palju päevi.
31 Ja kui ta nutupäevad olid möödunud, seitsmekümne päeva pärast, ütles Joosep vaaraole: „Ma lähen ja matan oma isa Kaananimaale, nõnda nagu ta mind vannutas, ja siis ma tulen tagasi."
32 Ja vaarao läkitas Joosepi ütlema: „Mine ja mata oma isa, nõnda nagu ta ütles ja nõnda nagu ta sind vannutas!" Ja Joosep tõusis koos kõigi oma vendadega, et minna Kaananimaale oma isa Jaakobit matma, nõnda nagu ta neile oli käskinud.
33 Ja vaarao käskis kuulutada kogu Egiptuses ja öelda: „Kes ei lähe Joosepi ja ta vendadega Kaananimaale Jaakobit matma, see peab surema!"
34 Ja kogu Egiptus kuulis vaarao teadaannet ja nad kõik tõusid üheskoos püsti. Ja kõik vaarao sulased ja tema koja vanemad ja kõik Egiptusemaa vanemad läksid Joosepiga üles. Ja kõik vaarao ametnikud ja ülikud läksid Joosepi sulastena üles ja nad läksid Jaakobit Kaananimaale matma.
35 Ja Jaakobi pojad kandsid puurraami, millel ta lamas; kõik nõnda, nagu nende isa neile oli käskinud, nõnda tegid ta pojad temaga.
36 Ja puur oli puhtast kullast ja oli ümberringi kaunistatud oonüksikivide ja bdelliumiga; ja puuri kate oli kullast kootud, niitidega ühendatud, ja nende peal olid oonüksikividest ja bdelliumist konksud.
37 Ja Joosep pani oma isa Jaakobi pähe suure kuldkrooni ja andis tema kätte kuldse valitsuskepi ning nad ümbritsesid kanderaami, nagu kuningatel nende eluajal kombeks oli.
38 Ja kõik Egiptuse väed käisid selles rivistuses tema ees, algul kõik vaarao vägevad mehed ja Joosepi vägevad mehed ning nende järel ülejäänud Egiptuse elanikud; ja nad kõik olid vöötatud mõõkadega ja varustatud soomusrüüdega ning neil olid seljas sõjariided.
39 Ja kõik nutjad ja leinajad läksid eemale vastaskujale, nuttes ja leinates, ja ülejäänud rahvas läks kuja järel.
40 Ja Joosep läks koos oma perega paljajalu ja nuttes puurraami lähedale ja teised Joosepi sulased käisid tema ümber; igal mehel olid oma ehted seljas ja nad kõik olid relvastatud oma sõjariistadega.
41 Ja viiskümmend Jaakobi sulast läksid kanderaami ette ja puistasid tee äärde mürri ja aaloed ja igasugust lõhnaõli. Ja kõik Jaakobi pojad, kes kandsid kanderaami, kõndisid lõhnaõlikoja peal ja Jaakobi sulased käisid nende ees, puistates lõhnaõli tee äärde.

42 Ja Joosep läks üles raske leeriga ja nad tegid nõnda iga päev, kuni nad jõudsid Kaananimaale ja jõudsid Atadi rehepeksuplatsile, mis oli teisel pool Jordanit, ja nad pidasid selles paigas ülisuurt ja rasket leina.
43 Ja kõik Kaanani kuningad kuulsid sellest asjast ja nad kõik läksid välja, igaüks oma kodadest, kolmkümmend üks Kaanani kuningat, ja nad kõik tulid oma meestega Jaakobit leinama ja nutma.
44 Ja kõik need kuningad nägid Jaakobi puurraami, ja vaata, sellel oli Joosepi kroon, ja nemadki panid oma kroonid puurraamile ja ümbritsesid selle kroonidega.
45 Ja kõik need kuningad tegid selles paigas Jaakobi ja Egiptuse poegadega suure ja raske leina Jaakobi pärast, sest kõik Kaanani kuningad tundsid Jaakobi ja tema poegade vaprust.
46 Ja Eesavile jõudis teade ning öeldi: „Jaakob suri Egiptuses ja ta pojad ja kogu Egiptus viivad ta Kaananimaale matma."
47 Ja Eesav kuulis seda asja, elades Seiri mäestikus, ja ta tõusis koos oma poegade ja kogu oma rahva ja kogu oma perega, ülisuure rahvaga, ja nad tulid Jaakobit leinama ja nutma.
48 Ja sündis, kui Eesav tuli, et ta leinas oma venda Jaakobit ja kogu Egiptus ja kogu Kaanan tõusid taas üles ning leinasid koos Eesaviga Jaakobi pärast suurt leina selles paigas
49 Ja Joosep ja ta vennad tõid oma isa Jaakobi sealt paigast ja läksid Hebronisse, et Jaakob tema isade juurde koopasse matta.
50 Ja nad jõudsid Kireat-Arbasse koopasse, ja kui nad tulid, seisis Eesav koos oma poegadega Joosepi ja ta vendade vastas koopas takistuseks, öeldes: „Jaakobit ei maeta sinna, sest see kuulub meile ja meie isale!"
51 Ja Joosep ja ta vennad kuulsid Eesavi poegade sõnu ja nad said väga vihaseks. Ja Joosep lähenes Eesavile ning ütles: „Mis asi see on, mida nad räägivad? Tõesti, mu isa Jaakob ostis selle sinult suure rikkuse eest pärast Iisaki surma, nüüd kakskümmend viis aastat tagasi, ja ka kogu Kaananimaa ostis ta sinult ja su poegadelt ja sinu järeltulijatelt pärast sind."
52 Ja Jaakob ostis selle oma poegadele ja oma järeltulijatele pärandiks igaveseks pärandiks. Miks sa täna neid asju räägid?
53 Ja Eesav vastas ning ütles: „Sa valetad ja valetad, sest ma ei ole müünud midagi, mis mulle kuulus, kogu sellel maal, nagu sa ütled, ja mu vend Jaakob ei ole ostnud midagi, mis mulle kuulus, sellel maal."
54 Ja Eesav rääkis neid asju, et Joosepit oma sõnadega petta, sest Eesav teadis, et Joosepit polnud kohal neil päevil, kui Eesav müüs kõik, mis talle Kaananimaal kuulus, Jaakobile.
55 Ja Joosep ütles Eesavile: „Tõesti, mu isa pani need asjad ostu-müügilepingusse ja tunnistas tunnistajatega, ja vaata, see on meie juures Egiptuses."
56 Ja Eesav vastas ning ütles temale: „Too siia ülestähendus! Kõik, mis sa ülestähendustest leiad, nõnda me teeme!"
57 Ja Joosep kutsus oma venna Naftali ja ütles: „Kiirusta kiiresti, ära peatu, jookse ometi Egiptusesse ja too kõik dokumendid: ostu-müügiprotokoll, pitseeritud dokument ja avalik dokument ja ka kõik esimesed dokumendid, milles on kirja pandud kõik esmasünniõigusega seotud toimingud, too!"
58 Ja sa too need meie juurde siia, et me saaksime neilt teada kõik Eesavi ja tema poegade sõnad, mis nad täna rääkisid.
59 Ja Naftali kuulas Joosepi häält ning kiirustas ja jooksis alla Egiptusesse, ja Naftali oli jalgsi kergem kui kõik hirved, kes kõrbes olid, sest ta käis viljatõlvikutel neid purustamata.
60 Ja kui Eesav nägi, et Naftali oli läinud ülestähendusi tooma, siis suurendas tema ja ta pojad oma vastupanu koopale ning Eesav ja kogu ta rahvas tõusid Joosepi ja ta vendade vastu lahingusse.
61 Ja kõik Jaakobi pojad ja Egiptuse rahvas sõdisid Eesavi ja tema meestega ning Eesavi pojad ja tema rahvas löödi Jaakobi poegade ees maha ja Jaakobi pojad tapsid Eesavi rahvast nelikümmend meest.
62 Ja Kuusim, Jaakobi poja Dani poeg, oli sel ajal Jaakobi poegade juures, aga ta oli lahingupaigast umbes saja küünra kaugusel, sest ta jäi Jaakobi poegade lastega Jaakobi kueru juurde seda valvama.
63 Ja Chushim oli tumm ja kurt, kuid ta mõistis siiski inimeste seas kostvat jahmatuse häält.
64 Ja ta küsis, öeldes: „Miks te surnuid ei mata ja mis see suur jahmatus on?" Ja nad vastasid talle Eesavi ja ta poegade sõnadega; ja ta jooksis lahingu keskel Eesavi juurde ja tappis Eesavi mõõgaga ning raius tal pea maha ja see hüppas kaugele ja Eesav langes lahingus oleva rahva sekka.
65 Ja kui Kuusim seda tegi, said Jaakobi pojad Eesavi poegadest võitu ja Jaakobi pojad matsid oma isa Jaakobi jõuga koopasse ja Eesavi pojad nägid seda.
66 Ja Jaakob maeti Hebronisse Makpela koopasse, mille Aabraham oli ostnud hetiitidelt matmispaigaks, ja ta maeti väga kallite riietega.
67 Ja ühelegi kuningale ei osutatud sellist au, nagu Joosep osutas oma isale tema surma korral, sest ta mattis ta suure auga nagu kuningate matuseid tehakse.
68 Ja Joosep ja ta vennad pidasid oma isa pärast seitse päeva kestnud leinapidu.

PEATÜKK 57

1 Ja pärast seda sõdisid Eesavi pojad Jaakobi poegadega ja Eesavi pojad võitlesid Jaakobi poegadega Hebronis, ja Eesav lamas ikka veel surnuna ja teda polnud maetud.
2 Ja nende vahel oli äge lahing ja Eesavi pojad löödi Jaakobi poegade ees maha ja Jaakobi pojad tapsid Eesavi poegadest kaheksakümmend meest ja ükski Jaakobi poegade rahvast ei surnud; ja Joosepi käsi sai võidu kogu Eesavi poegade rahva üle ning ta võttis vangi Sefo, Eesavi poja Eliifase poja, ja viiskümmend tema meest ning sidus nad raudkettidega ja andis nad oma sulaste kätte, et nad nad Egiptusesse viiksid.
3 Ja sündis, kui Jaakobi pojad olid Sefo ja tema rahva vangi võtnud, et kõik allesjäänud kartsid Eesavi kojast lahkudes oma elu pärast väga, et ka nemad vangi võetaks, ja nad kõik põgenesid koos Eesavi poja Eliifase ja tema rahvaga, Eesavi surnukehaga, ja nad läksid oma teed Seiri mäele.

4 Ja nad jõudsid Seiri mäele ning matsid Eesavi Seiri, aga tema pead nad ei olnud Seiri kaasa toonud, sest see oli maetud sinna paika, kus Hebronis oli olnud lahing.
5 Ja sündis, kui Eesavi pojad olid Jaakobi poegade eest põgenenud, et Jaakobi pojad ajasid neid taga Seiri piirini, aga nad ei tapnud nende seast tagaajamise ajal ühtegi meest, sest Eesavi surnukeha, mida nad endaga kaasas kandsid, tekitas neis segadust ja nad põgenesid ning Jaakobi pojad pöördusid nende juurest tagasi ja tulid paika, kus olid nende vennad Hebronis, ja nad jäid sinna sel päeval ja järgmisel päeval, kuni nad lahingust puhkasid.
6 Ja kolmandal päeval kogusid nad kõik horiidi Seiri pojad ja kõik idamaa lapsed, rahvahulga nagu mereliiv, ja nad läksid ning tulid alla Egiptusesse, et võidelda Joosepi ja tema vendadega, et päästa oma vennad.
7 Ja Joosep ja kõik Jaakobi pojad kuulsid, et Eesavi pojad ja idamaa lapsed olid tulnud nende kallale sõdima, et päästa oma vendi.
8 Ja Joosep ja ta vennad ja Egiptuse vägevad mehed läksid välja ja võitlesid Ramese linnas ning Joosep ja ta vennad andsid Eesavi poegadele ja idamaalastele ränga löögi.
9 Ja nad tapsid neist kuussada tuhat meest ja tapsid nende seast kõik horiitide Seiri laste vägevad mehed; neist jäi järele vaid mõni üksik; ja nad tapsid ka väga palju idamaalasi ja Eesavi lapsi; ja Eliifas, Eesavi poeg, ja kõik idamaalased põgenesid Joosepi ja tema vendade eest.
10 Ja Joosep ja ta vennad ajasid neid taga, kuni nad jõudsid Sukkotti, ja nad tapsid neist Sukkotis veel kolmkümmend meest; ülejäänud pääsesid ja põgenesid igaüks oma linna.
11 Ja Joosep ja ta vennad ja Egiptuse vägevad mehed pöördusid nende juurest tagasi rõõmu ja heasüdamlikkusega, sest nad olid löönud kõik nende vaenlased.
12 Ja Sefo, Eliifase poeg, ja tema mehed olid ikka veel Egiptuses Jaakobi poegade orjad ja nende valud suurenesid.
13 Ja kui Eesavi ja Seiri pojad oma maale tagasi tulid, nägid Seiri pojad, et nad kõik olid langenud Jaakobi poegade ja Egiptuse rahva kätte Eesavi poegade lahingu pärast.
14 Ja Seiri pojad ütlesid Eesavi poegadele: „Te olete näinud ja seepärast teate, et see laager oli teie pärast ja mitte ühtegi vägevat meest ega sõjameest pole järele jäänud.
15 Ja nüüd minge ära meie maalt, minge meie juurest Kaananimaale, oma isade elukohamaale! Mispärast pärivad teie lapsed meie laste viljad tulevastel päevadel?
16 Aga Eesavi lapsed ei tahtnud Seiri lapsi kuulata ja Seiri lapsed kaalusid nendega sõda alustada.
17 Ja Eesavi lapsed läkitasid salaja sõna Aafrika kuningale Angeiasele, see on Dinhabale, öeldes:
18 Läkita meie juurde mõned oma mehed ja las nad tulevad meie juurde, et me võitleksime koos hooriit Seiri lastega, sest nemad on otsustanud meiega võidelda, et meid maalt ära ajada.
19 Ja Dinhaba kuningas Angeas tegi nõnda, sest ta oli neil päevil Eesavi laste vastu sõbralik, ja Angeas läkitas Eesavi lastele viissada vaprat jalaväelast ja kaheksasada ratsaväelast.
20 Ja Seiri lapsed läkitasid sõna idamaalastele ja Midjani lastele: „Te olete näinud, mida Eesavi lapsed meile on teinud? Nende pärast me peaaegu kõik oleme hävinud, kui nad Jaakobi poegadega sõdisid.
21 Tulge nüüd meie juurde ja aidake meid, ja me võitleme koos nendega ja ajame nad maalt välja ning maksame kätte oma vendade eest, kes surid nende pärast lahingus oma vendade, Jaakobi poegadega.
22 Ja kõik idamaa lapsed kuulasid Seiri lapsi ja nad tulid nende juurde umbes kaheksasada meest paljastatud mõõkadega; ja Eesavi lapsed sõdisid sel ajal Paarani kõrbes Seiri lastega.
23 Ja Seiri lapsed said siis Eesavi poegadest ja Seiri lapsed tapsid sel päeval selles lahingus Eesavi lastest umbes kakssada meest Dinhaba kuninga Angease rahvast.
24 Teisel päeval tulid Eesavi lapsed taas Seiri lastega võitlema ja see teine kord oli Eesavi laste seas äge ja see tegi neile Seiri laste pärast suurt rahutust.
25 Kui Eesavi lapsed nägid, et Seiri lapsed olid neist vägevamad, siis pöördusid mõned Eesavi laste mehed ja aitasid Seiri lapsi, nende vaenlasi.
26 Ja teises lahingus langes Eesavi järeltulijate rahvast viiskümmend kaheksa meest Angease, Dinhaba kuninga, juures.
27 Ja kolmandal päeval kuulsid Eesavi lapsed, et mõned nende vendadest olid neist ära pöördunud, et teises lahingus nende vastu võidelda; ja Eesavi lapsed leinasid seda kuuldes.
28 Ja nad küsisid: „Mida me peaksime tegema oma vendadega, kes meist lahkusid, et aidata meie vaenlasi Seiri lapsi?” Ja Eesavi lapsed läkitasid taas sõna Dinhaba kuningale Angeiasele, öeldes:
29 Saatke meie juurde veel mehi, et saaksime koos nendega Seiri laste vastu võidelda, sest nad on juba kaks korda meist raskemad olnud.
30 Ja Angeas läkitas taas Eesavi laste juurde umbes kuussada vaprat meest ja nad tulid Eesavi lapsi aitama.
31 Ja kümne päeva pärast pidasid Eesavi lapsed taas sõda Seiri lastega Paarani kõrbes ja lahing oli Seiri laste vastu väga äge. Eesavi lapsed said sel ajal Seiri lastest jagu. Seiri lapsed löödi Eesavi laste ees ja Eesavi lapsed tapsid neist umbes kaks tuhat meest.
32 Ja kõik Seiri laste vägevad mehed surid selles lahingus ja alles jäid vaid nende väikesed lapsed, kes nende linnadesse jäid.
33 Ja kogu Midjani ja idapoolsed lapsed põgenesid lahingust ning jätsid maha Seiri lapsed ja põgenesid, kui nad nägid, et lahing oli neile äge; ja Eesavi lapsed ajasid taga kõiki idapoolseid lapsi, kuni nad jõudsid nende maale.
34 Ja Eesavi lapsed tapsid neist veel umbes kakssada viiskümmend meest ja Eesavi laste rahvast langes selles lahingus umbes kolmkümmend meest, aga see õnnetus tabas neid nende vendade kaudu, kes pöördusid neist ära, et aidata horiiti Seiri lapsi, ja Eesavi lapsed kuulsid taas oma vendade kurjadest tegudest ja nad leinasid taas selle asja pärast.
35 Ja pärast lahingut pöördusid Eesavi lapsed tagasi ja tulid koju Seiri, ja Eesavi lapsed tapsid need, kes olid jäänud Seiri laste maale; nad tapsid ka nende naised ja väikesed lapsed, nad ei jätnud ellu kedagi peale viiekümne noore poisi ja neiu, keda nad jätsid ellu, ja Eesavi lapsed ei tapnud neid, ja poisid said nende orjadeks ja neiud nad võtsid naisteks.

36 Ja Eesavi lapsed elasid Seiris Seiri laste asemel ja pärisid nende maa ning võtsid selle oma valdusse.
37 Ja Eesavi lapsed võtsid Seiri lastele kõik, mis maal kuulus, ka nende karjad, härjad ja vara, ja kõik, mis Seiri lastele kuulus, võtsid Eesavi lapsed ära, ja Eesavi lapsed elasid Seiris Seiri laste asemel tänapäevani, ja Eesavi lapsed jagasid maa osadeks Eesavi viiele pojale nende suguvõsade kaupa.
38 Neil päevil sündis, et Eesavi lapsed otsustasid kroonida enestele kuninga maal, mille nad omandasid. Ja nad ütlesid üksteisele: „Ei nõnda, sest tema valitseb meie üle meie maal ja me oleme tema nõuande all ning tema võitleb meie lahinguid meie vaenlaste vastu.” Ja nad tegidki nõnda.
39 Ja kõik Eesavi lapsed vandusid, öeldes: „Ükski nende vendadest ei tohi kunagi nende üle valitseda, vaid võõras mees, kes ei ole nende vendade hulgast, sest kõigi Eesavi laste hinged olid kibestunud, igaüks oma poja, venna ja sõbra vastu kurjuse pärast, mida nad oma vendadelt Seiri lastega sõdides kannatasid.
40 Seepärast vandusid Eesavi pojad, öeldes: „Sellest päevast alates ei vali nad enam kuningat oma vendade seast, vaid valivad kuninga võõralt maalt kuni tänapäevani.”
41 Ja seal oli mees Dinhaba kuninga Angease suguvõsast; tema nimi oli Bela, Beori poeg, kes oli väga vapper mees, ilus ja nägus ning tark igas tarkuses ja mõistlik ning nõuandja; ja Angease suguvõsas ei olnud kedagi tema sarnast.
42 Ja kõik Eesavi lapsed võtsid ta ja võidsid ta ning kroonisid ta kuningaks ja kummardasid tema ees ning ütlesid talle: „Elagu kuningas, elagu kuningas!”
43 Ja nad laotasid lina laiali ja tõid igale mehele kuld- ja hõbekõrvarõngad või sõrmused või käevõrud ja tegid ta väga rikkaks hõbeda ja kulla, oonüksi ja bdelliumiga ja tegid temale kuningliku trooni ja panid tema pähe kuningliku krooni ja ehitasid temale palee ja ta elas seal ning temast sai kuningas kõigi Eesavi laste üle.
44 Ja Angease rahvas võttis oma lahingutasu Eesavi lastelt ning läks ja naasis sel ajal oma isanda juurde Dinhabasse.
45 Ja Bela valitses Eesavi poegade üle kolmkümmend aastat ja Eesavi pojad elasid maal Seiri poegade asemel ja elasid nende asemel julgesti tänapäevani.

PEATÜKK 58

1 Ja Iisraeli laste Egiptusesse mineku kolmekümne teisel aastal, see on Joosepi elu seitsmekümne esimesel aastal, suri vaarao, Egiptuse kuningas, ja tema poeg Magron sai tema asemel kuningaks.
2 Ja vaarao käskis Joosepil enne oma surma saada oma poja Magroni isaks ning et Magron oleks Joosepi hoole ja nõuannete all.
3 Ja kogu Egiptus oli nõus sellega, et Joosep saaks nende kuningaks, sest kõik egiptlased armastasid Joosepit nii nagu varemgi, ainult vaarao poeg Magron istus oma isa troonil ja sai neil päevil oma isa asemel kuningaks.
4 Magron oli kuningaks saades nelikümmend üks aastat vana ja ta valitses Egiptuses nelikümmend aastat. Kogu Egiptus pani tema isa nime järgi nimeks vaarao, nagu oli Egiptuses kombeks teha iga kuningaga, kes nende üle valitses.
5 Ja kui vaarao oma isa asemel valitses, andis ta Egiptuse seadused ja kõik valitsuse asjad Joosepi kätte, nõnda nagu ta isa teda oli käskinud.
6 Ja Joosepist sai Egiptuse kuningas, sest ta valitses kogu Egiptuse üle ja kogu Egiptus oli tema hoole ja nõuannete all, sest kogu Egiptus kaldus pärast vaarao surma Joosepi poole ja nad armastasid teda väga, et ta nende üle valitseks.
7 Aga nende seas oli inimesi, kellele ta ei meeldinud, öeldes: „Ükski võõras ei tohi meie üle valitseda.” Aga kogu Egiptuse valitsus läks neil päevil pärast vaarao surma Joosepi kätte, tema oli valitseja ja tegi kogu maal nii, nagu tahtis, ilma kellegi sekkumiseta.
8 Ja kogu Egiptus oli Joosepi hoole all ja Joosep sõdis kõigi oma ümberkaudsete vaenlastega ning alistas nad; ja kogu maa ja kõik vilistid kuni Kaanani piirini alistas Joosep ja nad kõik olid tema võimu all ja nad maksid Joosepile iga-aastast maksu.
9 Ja vaarao, Egiptuse kuningas, istus oma isa asemel troonile, aga ta oli Joosepi kontrolli ja nõuannete all, nagu ta alguses oli oma isa kontrolli all.
10 Ta ei valitsenud muud kui Egiptusemaal Joosepi nõuandel, vaid Joosep valitses sel ajal kogu maad Egiptusest suure Erati jõeni.
11 Ja Joosepil läks hästi kõigil oma teedel ja Issand oli temaga ning Issand andis Joosepile veel tarkust, au, hiilgust ja armastust tema vastu egiptlaste südametes ja kogu maal; ja Joosep valitses kogu maa üle nelikümmend aastat.
12 Ja kõik vilistite maad, Kaanan ja Siidon ning Jordani taga olevad maad tõid Joosepile ande kõigil ta eluaegadel ja kogu maa oli Joosepi käes ning nad tõid temale iga-aastase maksu, nagu see oli ette nähtud, sest Joosep oli võidelnud kõigi oma ümberkaudsete vaenlaste vastu ja oli nad alistanud; ja kogu maa oli Joosepi käes ja Joosep istus kindlalt oma troonil Egiptuses.
13 Ja ka kõik ta vennad, Jaakobi pojad, elasid turvaliselt maal kõigil Joosepi päevil ja nad olid viljakad ning neid sai maal üliväga palju ning nad teenisid Issandat kõik oma päevad, nõnda nagu nende isa Jaakob neid oli käskinud.
14 Ja paljude päevade ja aastate pärast, kui Eesavi lapsed elasid rahulikult oma maal oma kuninga Bela juures, said Eesavi lapsed viljakaks ja neid sai maal palju ning nad otsustasid minna ja võidelda Jaakobi poegade ja kogu Egiptuse vastu ning vabastada oma venna Sefo, Eliifase poja, ja tema mehed, sest nad olid neil päevil veel Joosepi orjad.
15 Ja Eesavi lapsed läkitasid sõna kõigile idamaa lastele ja need tegid nendega rahu; ja kõik idamaa lapsed tulid nende juurde, et minna koos Eesavi lastega Egiptusesse sõdima.
16 Ja nende juurde tuli ka Dinhaba kuninga Angease rahvast ja need läkitasid ka Ismaeli lastele ja needki tulid nende juurde.
17 Ja kõik see rahvas kogunes ja tuli Seiri, et aidata Eesavi lapsi nende lahingus, ja see laager oli väga suur ja rahvast täis, arvukas nagu mereliiv, umbes kaheksasada tuhat meest, nii jalaväelasi kui ka ratsaväelasi, ja kõik need väed läksid alla Egiptusesse, et võidelda Jaakobi poegadega, ja nad lõid laagri üles Ramesese juurde.
18 Ja Joosep läks välja oma vendadega koos Egiptuse vägevate meestega, umbes kuussada meest, ja nad võitlesid nendega Ramesese maal; ja Jaakobi pojad võitlesid sel ajal taas Eesavi lastega, Jaakobi poegade Egiptusesse mineku

viiekümnendal aastal, see on Bela valitsemise kolmekümnendal aastal Eesavi laste üle Seiris.
19 Ja Issand andis kõik Eesavi ja hommikumaalaste vägevad mehed Joosepi ja tema vendade kätte ning Eesavi ja hommikumaalaste rahvas löödi Joosepi ees maha.
20 Ja Eesavi rahvast ja idamaa lastest, kes tapeti, langes Jaakobi poegade ees umbes kakssada tuhat meest ja nende kuningas Bela, Beori poeg, langes koos nendega lahingus. Ja kui Eesavi lapsed nägid, et nende kuningas oli lahingus langenud ja surnud, siis nende käed nõrgenesid võitluses.
21 Ja Joosep ja ta vennad ja kogu Egiptuse rahvas peksid ikka veel Eesavi suguvõsa rahvast ja kogu Eesavi rahvas kartis Jaakobi poegi ning põgenes nende eest.
22 Ja Joosep ja ta vennad ja kogu Egiptuse rahvas ajasid neid taga ühe päevateekonna ja tapsid neilt veel umbes kolmsada meest, jätkates nende peksmist teel; ja seejärel pöördusid nad nende juurest tagasi.
23 Ja Joosep ja kõik ta vennad tulid tagasi Egiptusesse, ega neist puudunud ühtegi meest, aga egiptlastest langes kaksteist meest.
24 Ja kui Joosep Egiptusesse tagasi tuli, käskis ta Sefo ja ta mehed veel kord kinni siduda ja nad raudu siduda ning nende valu veelgi suurenes.
25 Ja kõik Eesavi järeltulijad ja idamaalased pöördusid häbiga tagasi, igaüks oma linna, sest kõik vägevad mehed, kes olid koos nendega, olid lahingus langenud.
26 Ja kui Eesavi lapsed nägid, et nende kuningas oli lahingus surnud, kiirustasid nad ja võtsid mehe idamaalaste rahva hulgast; tema nimi oli Joobab, Zerahi poeg Botsa maalt, ja nad panid ta eneste üle kuningaks Bela asemel.
27 Ja Joobab istus Bela troonile kuningana tema asemel ja Joobab valitses Edomis kõigi Eesavi laste üle kümme aastat; ja Eesavi lapsed ei läinud sellest päevast alates enam Jaakobi poegadega võitlema, sest Eesavi pojad teadsid Jaakobi poegade vaprust ja kartsid neid väga.
28 Aga sellest päevast alates vihkasid Eesavi lapsed Jaakobi poegi ja vihkamine ning vaen oli nende vahel väga tugev kõigil päevadel kuni tänapäevani.
29 Ja kümne aasta pärast suri Joobab, Zerahi poeg Botsast, ja Eesavi lapsed võtsid Teemanimaalt mehe, kelle nimi oli Husam, ja panid tema enestele kuningaks Joobabi asemel; ja Husam valitses Edomis kõigi Eesavi laste üle kakskümmend aastat.
30 Ja Joosep, Egiptuse kuningas, ja tema vennad ja kõik Iisraeli lapsed elasid neil päevil turvaliselt Egiptuses koos kõigi Joosepi laste ja tema vendadega, ilma et neil oleks olnud mingeid takistusi ega kurje õnnetusi, ja Egiptusemaal oli sel ajal rahu sõjast Joosepi ja tema vendade päevil.

PEATÜKK 59

1 Ja need olid Iisraeli poegade nimed, kes elasid Egiptuses, kes tulid koos Jaakobiga; kõik Jaakobi pojad tulid Egiptusesse, igaüks oma perega.
2 Lea pojad olid Ruuben, Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar ja Sebulon ning nende õde Diina.
3 Ja Raaheli pojad olid Joosep ja Benjamin.
4 Ja Lea teenija Silpa pojad olid Gaad ja Aaser.
5 Ja Bilha, Raaheli teenija pojad olid Daan ja Naftali.
6 Ja need olid nende järglased, kes neile sündisid Kaananimaal enne, kui nad oma isa Jaakobiga Egiptusesse tulid.
7 Ruubeni pojad olid Hanok, Pallu, Kecron ja Karmi.
8 Ja Siimeoni pojad olid Jemuel, Jaamin, Ohad, Jaakin, Sookar ja Saul, kaananlanna poeg.
9 Ja Leevi pojad olid Geerson, Kehat ja Merari ning nende õde Jookebed, kes neile sündis, kui nad läksid alla Egiptusesse.
10 Ja Juuda pojad olid Er, Oonan, Seela, Perets ja Serak.
11 Ja Er ja Oonan surid Kaananimaal; ja Peretsi pojad olid Kesron ja Hamul.
12 Ja Issaskari pojad olid Toola, Puva, Iiob ja Samaron.
13 Ja Sebuloni pojad olid Sered, Eelon ja Jahleel ning Daani poeg oli Kuusim.
14 Ja Naftali pojad olid Jaksel, Guuni, Jetser ja Silam.
15 Ja Gaadi pojad olid Sifjon, Chaggi, Šuni, Esbon, Eri, Arodi ja Areli.
16 Aaseri pojad olid Jimna, Jisva, Jisvi ja Berija ning nende õde Serah; ja Berija pojad olid Keber ja Malkiel.
17 Ja Benjamini pojad olid Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ahi, Ros, Mupim, Hupim ja Ord.
18 Ja Joosepi pojad, kes temale Egiptuses sündisid, olid Manasse ja Efraim.
19 Ja kõiki hingi, kes Jaakobi ihust lähtusid, oli seitsekümmend hinge; need olid need, kes tulid koos oma isa Jaakobiga Egiptusesse, et seal elada. Ja Joosep ja kõik ta vennad elasid julgesti Egiptuses ja sõid Egiptuse parimat kõigil Joosepi elupäevadel.
20 Ja Joosep elas Egiptusemaal üheksakümmend kolm aastat ja Joosep valitses kogu Egiptuse üle kaheksakümmend aastat.
21 Ja kui Joosepi surmapäevad lähenesid, läkitas ta sõna ja kutsus oma vennad ja kogu oma isa pere; ja nad kõik tulid kokku ning istusid tema ette.
22 Ja Joosep ütles oma vendadele ja kogu oma isa perele: „Vaata, mina suren! Küll Jumal hoolitseb teie eest ja viib teid siit maalt üles maale, mille ta vandega teie isadele on tõotanud neile anda.
23 Ja kui Jumal teid hoolitseb ja teid siit teie isade maale toob, siis tooge ka minu luud siit eneste juurest ära.
24 Ja Joosep vannutas Iisraeli lapsi oma järeltulijate pärast, öeldes: „Jumal hoolitseb kindlasti teie eest ja te peate mu luud siit eneste juurde tooma!"
25 Ja pärast seda sündis, et Joosep suri sel aastal, Iisraeli laste seitsmekümne esimesel Egiptusesse mineku aastal.
26 Ja Joosep oli Egiptusemaal surides sada kümme aastat vana ja kõik ta vennad ja kõik ta sulased tõusid püsti ning palsameerisid Joosepi oma kombe kohaselt ja ta vennad ja kogu Egiptus leinasid teda seitsekümmend päeva.
27 Ja nad panid Joosepi kirstu, mis oli täidetud vürtside ja igasuguse lõhnaga, ja matsid ta jõe, see on Siihori, äärde, ja ta pojad ja kõik vennad, ja kogu ta isa pere pidas tema mälestuseks seitsmepäevase leina.
28 Ja pärast Joosepi surma hakkasid kõik egiptlased neil päevil valitsema Iisraeli laste üle ja vaarao, Egiptuse kuningas, kes valitses oma isa asemel, võttis kõik Egiptuse seadused ja juhtis kogu Egiptuse valitsust oma nõuande järgi ning valitses kindlalt oma rahva üle.

PEATÜKK 60

1 Kui aasta möödus, seitsmekümne teine aasta pärast Iisraeli laste minekut Egiptusesse pärast Joosepi surma, siis põgenes Sefo, Eesavi poja Eliifase poeg Egiptusest, tema ja ta mehed ning nad läksid teele.
2 Ja ta jõudis Aafrikasse, see on Dinhabasse, Aafrika kuninga Angease juurde, ja Angeas võttis nad vastu suure auga ning pani Sefo oma väepealikuks.
3 Ja Sefo leidis armu Angease ja ta rahva silmis ning Sefo oli palju päevi Aafrika kuninga Angease väepealik.
4 Ja Sefo meelitas Aafrika kuningat Angeiast koguma kogu oma armee, et minna võitlema egiptlaste ja Jaakobi poegadega ning maksta kätte oma vendade süüteo eest.
5 Aga Angeas ei tahtnud Sefot kuulata ja teda seda teha, sest Angeas teadis Jaakobi poegade tugevust ja seda, mida nad olid teinud tema sõjaväega sõjas Eesavi lastega.
6 Ja Sefo oli neil päevil väga suur Angeiase ja kogu oma rahva silmis ning ta meelitas neid pidevalt Egiptuse vastu sõdima, aga nad ei tahtnud.
7 Ja neil päevil sündis, et Kittimi maal, Puzimna linnas, elas mees nimega Uzu, ja Kittimi lapsed jumaldasid ta allakäinud rüppe; ja mees suri ja tal ei jäänud poega, vaid üks tütar nimega Jania.
8 Ja neiu oli ülimalt ilus, nägus ja tark, kedagi teist ei nähtud tema ilu ja tarkuse poolest kogu maal.
9 Ja Aafrika kuninga Angease rahvas nägi teda ja nad tulid ning kiitsid teda temale, ja Angeas läkitas sõna Kittimi lastele ja palus tal võtta ta endale naiseks, ja Kittimi rahvas nõustus ta talle naiseks andma.
10 Ja kui Angease käskjalad Kittimimaalt teele asusid, vaata, Bibentu kuninga Turnuse käskjalad saabusid Kittimi, sest ka Bibentu kuningas Turnus saatis oma käskjalad Janiale naiseks paluma, sest kõik ta mehed olid teda talle kiitnud, seepärast saatis ta kõik oma sulased tema juurde.
11 Ja Turnuse sulased tulid Kittimi ja palusid Jania, et see võetaks nende kuningale Turnusele naiseks.
12 Ja Kittimi rahvas ütles neile: „Me ei saa teda anda, sest Aafrika kuningas Angeas soovis, et ta võtaks ta endale naiseks enne teie tulekut ja et me annaksime ta talle. Ja nüüd ei saa me teha seda asja, et Angeaselt neiu ära võtta ja ta Turnusele anda.
13 Sest me kardame väga Angeast, et ta tuleb meie vastu lahingusse ja meid hävitab, ja et teie isand Turnus ei suuda meid tema käest päästa.
14 Ja kui Turnuse käskjalad kuulsid kõiki Kittimi laste sõnu, siis nad pöördusid tagasi oma isanda juurde ja andsid temale edasi kõik Kittimi laste sõnad.
15 Ja Kittimi lapsed saatsid Angeasele teate, öeldes: „Vaata, Turnus on läkitanud Jania järele, et ta talle naiseks võtaks, ja nõnda oleme me talle vastanud; ja me kuulsime, et ta on kogunud kogu oma sõjaväe, et sinu vastu sõtta minna, ja ta kavatseb minna Sardunia teed mööda, et võidelda sinu venna Lucuse vastu, ja pärast seda tuleb ta sinu vastu võitlema.
16 Ja Angeas kuulis Kittimi laste sõnu, mis nad talle ülestähendustes saatsid, ja ta viha süttis põlema ning ta tõusis ja kogus kogu oma sõjaväe ja tuli läbi mere saarte, mööda Sardunia teed, oma venna Lucuse, Sardunia kuninga juurde.
17 Ja Niblos, Lucuse poeg, kuulis, et tema onu Angeas tuleb, ja läks talle suure armeega vastu, suudles ja embas teda ning Niblos ütles Angeasele: „Kui sa küsid mu isalt tema käekäigu järele, kui ma lähen sinuga Turnusega võitlema, siis palu tal mind oma väepealikuks teha.” Ja Angeas tegi seda ning tuli oma venna juurde ja vend tuli talle vastu ning ta küsis temalt tema käekäigu järele.
18 Ja Angeas küsis oma vennalt Lucuselt oma käekäigu järele ja palus, et ta teeks tema poja Niblose oma vägede pealikuks, ja Lucus tegi nii ning Angeas ja tema vend Lucus tõusid üles ja läksid lahingusse Turnuse poole, ja neil oli kaasas suur armee ja arvukas rahvas.
19 Ja ta tuli laevadega ning nad jõudsid Astarase maakonda ja vaata, Turnus tuli neile vastu, sest ta läks Sarduniasse ja kavatses selle hävitada ning seejärel sealt edasi minna Angeiasse, et temaga võidelda.
20 Ja Angeas ja tema vend Lucus kohtusid Turnusega Canopia orus ning seal oli nende vahel tugev ja vägev lahing.
21 Ja lahing oli Sardunia kuninga Lucuse vastu ränk ja kogu tema armee langes ning ka tema poeg Niblos langes selles lahingus.
22 Ja tema onu Angeas käskis oma teenritel teha Niblosele kuldkirstu ja panna ta sinna sisse. Ja Angeas pidas taas lahingut Turnuse suunas. Ja Angeas oli temast tugevam ning tappis ta ja lõi mõõgateraga kogu tema rahva maha. Ja Angeas maksis kätte oma venna poja Niblose ja oma venna Lucuse armee eest.
23 Ja kui Turnus suri, nõrgenesid lahingus ellujäänute käed ning nad põgenesid Angease ja tema venna Lucuse eest.
24 Ja Angeas ja tema vend Lucus ajasid neid taga kuni maanteeni, mis on Alfanu ja Romahi vahel, ja nad tapsid mõõgateraga kogu Turnuse sõjaväe.
25 Ja Sardunia kuningas Lucus käskis oma teenritel teha vaskkirstu ja panna sinna tema poja Niblase surnukeha ning matta ta sinna.
26 Ja nad ehitasid sinna maantee äärde kõrge torni ja panid sellele nimeks Niblos, mida nad tänapäevani kasutavad, ning nad matsid sinna paika koos Niblosega ka Bibentu kuninga Turnuse.
27 Ja vaata, Alphanu ja Romahi vahelisel maanteel on ühel pool Niblose haud ja teisel pool Turnuse haud ning nende vahel on tänaseni silluti.
28 Ja kui Niblos maeti, naasis tema isa Lucus oma sõjaväega oma maale Sarduniasse ja tema vend, Aafrika kuningas Angeas, läks oma rahvaga Bibentu linna, see on Turnuse linn.
29 Ja Bibentu elanikud kuulsid tema kuulsusest ja kartsid teda väga ning läksid talle vastu nuttes ja anudes ning Bibentu elanikud anusid Angeast, et see neid ei tapaks ega nende linna hävitaks; ja ta tegi nii, sest Bibentut peeti neil päevil üheks Kittimi laste linnaks; seepärast ta linna ei hävitanud.
30 Aga sellest päevast alates läksid Aafrika kuninga väed Kittimi seda rüüstama ja rüüstama ning kuhu iganes nad läksid, läks nendega kaasa Angeiase väepealik Sefo.
31 Ja pärast seda pöördus Angeas oma sõjaväega ja nad jõudsid Puzimna linna ning Angeas võttis sealt naiseks Uzu tütre Jania ja tõi ta oma linna Aafrikasse.

PEATÜKK 61

1 Sel ajal käskis Egiptuse kuningas vaarao kogu oma rahval ehitada talle Egiptusesse tugev palee.
2 Ja ta käskis ka Jaakobi poegadel egiptlasi ehitusel abistada ja egiptlased ehitasid ilusa ja elegantse palee kuninglikuks elupaigaks ning ta elas selles ja ta uuendas oma valitsust ning ta valitses kindlalt.
3 Ja Sebulon, Jaakobi poeg, suri sel aastal, see on Iisraeli laste Egiptusesse mineku seitsmekümne teisel aastal; ja Sebulon suri sada neliteist aastat vana ja ta pandi kirstu ning anti oma laste kätte.
4 Ja seitsmekümne viiendal aastal suri tema vend Siimeon; ta oli surres sada kakskümmend aastat vana ja ka tema pandi kirstu ning anti oma laste kätte.
5 Ja Sefo, Eliifase poeg, Eesavi poeg, Dinhaba kuninga Angease väepealik, meelitas Angeast iga päev lahinguks valmistuma ja võitlema Jaakobi poegadega Egiptuses, aga Angeas ei tahtnud seda teha, sest ta sulased olid talle jutustanud kõigest Jaakobi poegade vägevusest, mida nad olid neile teinud lahingus Eesavi lastega.
6 Ja Sefo meelitas neil päevil iga päev Angeiast võitlema Jaakobi poegadega.
7 Ja mõne aja pärast võttis Angeas kuulda Sefo sõnu ja nõustus temaga võitlema Jaakobi poegadega Egiptuses; ja Angeas kogus kogu oma rahva ritta, rahva, arvuka nagu liiv mere ääres, ja ta otsustas minna Egiptusesse võitlema.
8 Ja Angeiase sulaste seas oli viisteist aastat vana noormees, kelle nimi oli Bileam, Beori poeg, ja see noormees oli väga tark ning tundis nõiduse kunsti.
9 Ja Angeas ütles Bileamile: „Ma palun sind, nõidusega, et me teaksime, kes võidab selle lahingu, kuhu me nüüd läheme."
10 Ja Bileam käskis, et nad tooksid talle vaha, ja ta tegi sellest vankrite ja ratsanike kuju, mis sümboliseerisid Angeiase ja Egiptuse armeed, ja ta pani need kavalalt ettevalmistatud vetesse, mis tal selleks otstarbeks olid, ja ta võttis oma kätte mürdipuude oksad ja ta rakendas oma kavalust ning ühendas need vee kohal ja talle ilmusid vees Angeiase vägede sarnased kujud, mis langesid egiptlaste ja Jaakobi poegade sarnaste kujude ees.
11 Ja Bileam jutustas seda Angeasele, aga Angeas kaotas meeleheite ega relvastunud, et minna Egiptusesse lahingusse, vaid jäi oma linna.
12 Kui Eliifase poeg Sefo nägi, et Angeas oli kaotanud lootuse egiptlastega võitlema minna, siis põgenes Sefo Angease eest Aafrikast ja läks ning jõudis Kittimi.
13 Ja kõik Kittimi rahvas võttis ta vastu suure auga ja palkas ta kõigiks päevadeks oma lahinguid pidama. Ja Sefo sai neil päevil ülirikkaks. Ja Aafrika kuninga väed hajusid neil päevil endiselt laiali. Ja Kittimi lapsed kogunesid ja läksid Kuptizia mäele Aafrika kuninga Angeiase vägede pärast, kes neile lähenesid.
14 Ja ühel päeval kaotas Sefo noore mullika ja ta läks seda otsima ning kuulis seda mäe ümber ammumas.
15 Ja Sefo läks ja nägi, ja ennäe, mäe jalamil oli suur koobas ja koopa sissepääsu juures oli suur kivi. Ja Sefo lõhkus kivi ning läks koopasse ja vaatas, ja ennäe, suur loom sõi härga; keskelt ülespoole meenutas see inimest ja keskelt allapoole meenutas see looma; ja Sefo tõusis looma kallale ja tappis ta oma mõõkadega.
16 Ja kui Kittimi elanikud sellest kuulsid, rõõmustasid nad väga ja ütlesid: „Mida me peaksime tegema selle mehega, kes tappis selle looma, kes õgis meie karja?"
17 Ja nad kõik kogunesid, et pühitseda temale üks päev aastas, ja nad panid sellele päevale tema nime järgi nimeks Sefo ning tõid temale sel päeval igal aastal joogiohvreid ja ande.
18 Sel ajal haigestus Jania, kuningas Angease naise Uzu tütar, ja Angeas ning tema ametnikud kannatasid tema haiguse all rängalt. Angeas küsis oma tarkadelt: „Mida ma peaksin Janiaga tegema ja kuidas ma peaksin ta haigusest terveks tegema?" Ja tema targad ütlesid talle: „Kuna meie maa õhk ei ole nagu Kittimi maa õhk ja meie vesi ei ole nagu nende vesi, siis on kuninganna sellest haigestunud."
19 Sest õhu ja vee vahetuse tõttu jäi ta haigeks ning ka seetõttu, et oma maal jõi ta ainult Purmast tulevat vett, mille tema esivanemad olid sildadega üles toonud.
20 Ja Angeas käskis oma sulaseid ja nad tõid temale anumatega Purma veekogu, mis kuulus Kittimile, ja nad kaalusid seda vett kõigi Aafrika maa vetega ning leidsid, et see vesi oli kergem kui Aafrika vesi.
21 Ja Angeas nägi seda asja ja käskis kõigil oma ohvitseridel koguda kokku kiviraiujaid tuhandete ja kümnete tuhandete kaupa ning nad raiusid lugematul hulgal kive ja ehitajad tulid ning ehitasid ülimalt tugeva silla ja viisid veeallika Kittimi maalt Aafrikasse ja see vesi oli kuninganna Janiale ja kõigile tema muredele, et sellest juua ja küpsetada, pesta ja supelda ning ka kasta kõiki seemneid, millest toitu saab, ja kõiki maavilju.
22 Ja kuningas käskis, et nad tooksid suurte laevadega Kittimi mulda ja nad tõid ka kive ehitamiseks ning ehitajad ehitasid kuninganna Janiale paleed ja kuninganna sai oma haigusest terveks.
23 Ja aasta pöördepunktis jätkasid Aafrika väed Kittimi maale tulekut rüüstama nagu tavaliselt ja Eliifase poeg Sefo kuulis nende teadet ning andis nende kohta käske ja võitles nendega ja nad põgenesid tema eest ning ta vabastas Kittimi maa nende käest.
24 Ja Kittimi lapsed nägid Sefo vaprust ja Kittimi lapsed otsustasid ning tegid Sefo enestele kuningaks ja temast sai nende kuninga ning tema valitsemisajal läksid nad alistama Tubali lapsi ja kõiki ümbritsevaid saari.
25 Ja nende kuningas Sefo läks nende eesotsas ja nad alustasid sõda Tubali ja saartega ning alistasid need ja kui nad lahingust naasid, uuendasid nad tema valitsust ja ehitasid talle väga suure palee kuninglikuks eluasemeks ja istmeks ning tegid talle suure trooni ja Sefo valitses kogu Kittimi maad ja Itaalia maad viiskümmend aastat.

PEATÜKK 62

1 Sel aastal, Iisraeli laste seitsmekümne üheksandal aastal Egiptusesse minekust, suri Egiptusemaal Ruuben, Jaakobi poeg; Ruuben oli surres sada kakskümmend viis aastat vana ja ta pandi kirstu ning anti ta laste kätte.
2 Ja kaheksakümnendal aastal suri tema vend Daan; ta oli surres sada kakskümmend aastat vana ja temagi pandi kirstu ning anti oma laste kätte.
3 Sel aastal suri Edomi kuningas Husam ja tema järel valitses Bedadi poeg Hadad kolmkümmend viis aastat; ja kaheksakümne esimesel aastal suri Egiptuses Jaakobi poeg

Issaskar; ja Issaskar oli surres sada kakskümmend kaks aastat vana ja ta pandi Egiptuses kirstu ning anti oma laste kätte.
4 Ja kaheksakümne teisel aastal suri Aaser, tema vend; ta oli surres sada kakskümmend kolm aastat vana ja ta pandi Egiptuses kirstu ning anti oma laste kätte.
5 Ja kaheksakümne kolmandal aastal suri Gaad; ta oli surres sada kakskümmend viis aastat vana ja ta pandi Egiptuses kirstu ning anti ta laste kätte.
6 Ja Edomi kuninga Hadadi, Bedadi poja valitsemisaja kaheksakümne neljandal aastal, see on tema valitsemisaja viiekümnendal aastal, kogus Hadad kokku kõik Eesavi lapsed ja valmistas ette kogu oma sõjaväe, umbes nelisada tuhat meest, ja ta suundus Moabi maale ning läks Moabi vastu võitlema ja neid enesele maksukohustuslaseks tegema.
7 Ja kui Moabi lapsed seda kuulsid, kartsid nad väga ja läkitasid Midjani lastele appi võitlema Hadadi, Bedadi poja, Edomi kuninga vastu.
8 Ja Hadad jõudis Moabi maale ning Moab ja Midjani lapsed läksid talle vastu ja seadsid end Moabi väljal tema vastu lahingurivistusse.
9 Ja Hadad sõdis Moabi vastu ja Moabi ja Midjani lastest langes palju mahalööduid, umbes kakssada tuhat meest.
10 Ja Moabi vastu oli väga äge võitlus. Kui Moabi lapsed nägid, et võitlus neile liiga tegi, siis nad lõdvestasid oma käed, pöörasid selja ja jätsid Midjani lapsed lahingut jätkama.
11 Midjani lapsed ei teadnud Moabi kavatsusi, vaid nad võtsid endid lahingus kindluseks ja võitlesid Hadadi ja kogu tema sõjaväega ning kogu Midjan langes tema ees.
12 Ja Hadad lõi kogu Midjani ränga peksmisega, tappis nad mõõgateraga ja ei jätnud järele ainsatki neist, kes olid tulnud Moabi aitama.
13 Kui kõik Midjani lapsed olid lahingus langenud ja Moabi lapsed olid pääsenud, siis tegi Hadad kogu Moabi endale orjaks ja nad said tema käe alla ning nad maksid iga-aastast maksu, nagu oli ette nähtud, ja Hadad pöördus tagasi oma maale.
14 Aasta alguses, kui ülejäänud Midjani rahvas, kes maal elas, kuulis, et kõik nende vennad olid Moabi pärast Hadadiga lahingus langenud, kuna moabilased olid lahingus selja pööranud ja Midjanist võitlema jätnud, siis otsustasid viis Midjani vürsti koos ülejäänud oma maale jäänud vendadega Moabi vastu võidelda ja oma vendade eest kätte maksta.
15 Ja Midjani lapsed läkitasid sõna kõigile oma vendadele, idamaalastele, ja kõigile oma vendadele, kõik Ketuura lapsed tulid Midjanit aitama Moabi vastu võitlemisel.
16 Ja kui moabilased seda kuulsid, kartsid nad väga, et kõik idamaa lapsed olid nende vastu lahingusse kogunenud. Ja moabilased saatsid Edomimaale Bedadi pojale Hadadile meeldetuletuse, öeldes:
17 Tule nüüd meie juurde ja aita meid, et me lööksime Midjani, sest nad kõik on kogunenud ja on tulnud meie vastu võitlema koos kõigi oma vendade, idamaalastega, et kätte maksta lahingus langenud Midjani süüteo eest.
18 Ja Edomi kuningas Hadad, Bedadi poeg, läks välja kogu oma sõjaväega ja läks Moabi maale, et sõdida Midjaniga; ja Midjan ja idamaalased sõdisid Moabiga Moabi väljadel ja lahing nende vahel oli väga äge.
19 Ja Hadad lõi mõõgateraga kõik Midjani lapsed ja idamaa lapsed ning päästis Hadad sel ajal Moabi Midjani käest ja need, kes Midjanist ja idamaa lastest alles olid jäänud, põgenesid Hadadi ja tema sõjaväe eest ning Hadad ajas neid taga nende maale ja lõi neid väga ränga tapatalguga ning mahalöödud langesid teele.
20 Ja Hadad päästis Moabi Midjani käest, sest kõik Midjani lapsed olid mõõgatera läbi langenud ja Hadad pöördus ning läks tagasi oma maale.
21 Ja sellest päevast alates vihkasid Midjani lapsed Moabi lapsi, sest need olid nende pärast lahingus langenud, ja nende vahel oli suur ja vägev vaen iga päev.
22 Ja kõik, keda Midjanist leiti Moabimaa teelt, hukkusid Moabi mõõga läbi, ja kõik, keda Moabist leiti Midjanimaa teelt, hukkusid Midjani mõõga läbi; nõnda tegid Midjan Moabile ja Moab Midjanile pikka aega.
23 Ja sel ajal sündis, et Juuda, Jaakobi poeg, suri Egiptuses, Jaakobi Egiptusesse mineku kaheksakümne kuuendal aastal. Ja Juuda oli oma surres sada kakskümmend üheksa aastat vana. Ja nad palsameerisid ta ja pandi kirstu ning anti ta laste kätte.
24 Ja kaheksakümne üheksandal aastal suri Naftali, ta oli sada kolmkümmend kaks aastat vana, ja ta pandi kirstu ning anti ta laste kätte.
25 Ja sündis, et Iisraeli laste üheksakümne esimesel aastal, mil nad läksid Egiptusesse, see on Sefo, Eliifase poja, Eesavi poja Kittimi poegade valitsemise kolmekümnendal aastal, tulid Aafrika lapsed Kittimi lastele kallale, et neid rüüstata nagu ikka, aga nad ei olnud neid kolmteist aastat rünnanud.
26 Ja nad tulid nende juurde sel aastal ja Sefo, Eliifase poeg, läks nende juurde välja mõne oma mehega ja lõi neid meeleheitlikult ning Aafrika väed põgenesid Sefo eest ja tapetud langesid tema ees ning Sefo ja tema mehed ajasid neid taga, minnes edasi ja lõi neid, kuni nad jõudsid Aafrika lähedale.
27 Ja Aafrika kuningas Angeas kuulis Sefo teost ja see tegi temas suurt pahameelt ning Angeas kartis Sefont kogu päeva.

PEATÜKK 63

1 Ja üheksakümne kolmandal aastal suri Egiptuses Jaakobi poeg Leevi. Ja Leevi oli surres sada kolmkümmend seitse aastat vana. Ja nad pandi ta kirstu ja anti ta laste kätte.
2 Ja pärast Leevi surma, kui kogu Egiptus nägi, et Jaakobi pojad, Joosepi vennad, olid surnud, hakkasid kõik egiptlased Jaakobi lapsi vaevama ja nende elu kibestama sellest päevast kuni nende Egiptusest lahkumise päevani. Ja nad võtsid nende käest kõik viinamäed ja põllud, mis Joosep neile oli andnud, ja kõik uhked kojad, kus Iisraeli rahvas elas, ja kõik Egiptuse rasvad – egiptlased võtsid kõik Jaakobi poegadelt neil päevil.
3 Neil päevil sai kogu Egiptuse käsi Iisraeli laste vastu veelgi rängemaks ja egiptlased tegid Iisraeli lastele kahju, kuni Iisraeli lapsed egiptlaste pärast oma elust tüdinesid.
4 Neil päevil, Iisraeli Egiptusesse mineku saja teisel aastal, suri vaarao, Egiptuse kuningas, ja tema poeg Melol sai tema asemel kuningaks. Ja kõik Egiptuse vägevad mehed ja kogu see põlvkond, kes tundis Joosepit ja tema vendi, surid neil päevil.

5 Ja nende asemele tõusis teine põlvkond, kes ei olnud tundnud Jaakobi poegi ja kõike head, mida nad neile olid teinud, ja kogu nende vägevust Egiptuses.
6 Seepärast hakkas kogu Egiptus sellest päevast alates kibestama Jaakobi poegade elu ja piinama neid igasuguse raske tööga, sest nad ei tundnud oma esivanemaid, kes nad näljahäda päevil olid päästnud.
7 Ja see oli ka Issandalt Iisraeli laste heaks, et neid viimseil päevil aidata, et kõik Iisraeli lapsed võiksid tunda Issandat, oma Jumalat.
8 ja et teada saada tunnustähti ja vägevaid imetegusid, mida Issand teeb Egiptuses oma Iisraeli rahva heaks, et Iisraeli lapsed kardaksid Issandat, oma esiisade Jumalat, ja käiksid kõigil tema teedel, nemad ja nende järeltulijad kõigil päevadel.
9 Melol oli kuningaks saades kakskümmend aastat vana ja ta valitses üheksakümmend neli aastat; kogu Egiptus pani tema isa nime järgi nimeks vaarao, nõnda nagu neil oli kombeks teha iga kuningaga, kes Egiptuses nende üle valitses.
10 Sel ajal läksid kõik Aafrika kuninga Angeiase väed välja, et nagu ikka Kittimi maad rüüstama laiali ajada.
11 Ja Sefo, Eliifase poeg, kes oli Eesavi poeg, kuulis nende sõnumit ja läks oma sõjaväega neile vastu ning sõdis nendega seal teel.
12 Ja Sefo lõi mõõgateraga Aafrika kuninga väed maha ega jätnud neist ainsatki järele ega pöördunud tagasi oma isanda juurde Aafrikasse.
13 Ja kui Angeas kuulis, mida Eliifase poeg Sefo oli teinud kõigi oma väesalkadega, et ta oli nad hävitanud, kogus Angeas kokku kõik oma väesalgad, kõik Aafrika maa mehed, rahva, keda oli nagu liiva mere ääres.
14 Ja Angeas läkitas oma vennale Lucusele ütlema: „Tule minu juurde kõigi oma meestega ja aita mul lüüa Sefot ja kõiki Kittimi lapsi, kes on mu mehed hävitanud!" Ja Lucus tuli kogu oma armeega, väga suure väega, et aidata oma venda Angeast võidelda Sefo ja Kittimi lastega.
15 Ja Sefo ja Kittimi lapsed kuulsid seda asja ja nad kartsid väga ning suur hirm langes nende südamesse.
16 Ja Sefo saatis Edomimaale kirja Edomi kuningale Hadadile, Bedadi pojale, ja kõigile Eesavi lastele, öeldes:
17 Ma olen kuulnud, et Aafrika kuningas Angeas tuleb koos oma vennaga meie vastu võitlema ja me kardame teda väga, sest tema armee on väga suur, eriti kuna ta tuleb meie vastu koos oma venna ja samuti tema armeega.
18 Tule nüüd ka sina minuga üles ja aita mind, ja me võitleme koos Angeiase ja tema venna Lukuse vastu ning sina päästad meid nende käest, aga kui mitte, siis tea, et me kõik sureme.
19 Ja Eesavi lapsed saatsid kirja Kittimi lastele ja nende kuningale Sefole, öeldes: „Me ei saa võidelda Angeiase ja tema rahva vastu, sest meie vahel on olnud rahuleping juba palju aastaid, esimese kuninga Bela päevist ja Egiptuse kuninga Joosepi, Jaakobi poja päevist alates, kellega me võitlesime teisel pool Jordanit, kui ta oma isa mattis."
20 Kui Sefo kuulis oma vendade, Eesavi poegade sõnu, siis ta hoidus neist eemale ja Sefo kartis Angeiast väga.
21 Ja Angeas ja tema vend Lukus rivistasid kõik oma väed, umbes kaheksasada tuhat meest, Kittimi laste vastu.
22 Ja kõik Kittimi lapsed ütlesid Sefole: „Palu meie eest oma esiisade Jumalat, et ta meid päästaks Angeiase ja tema sõjaväe käest, sest me oleme kuulnud, et tema on suur Jumal ja et ta päästab kõik, kes tema peale loodavad."
23 Ja Sefo kuulis nende sõnu ja Sefo otsis Issandat ning ütles:
240 Issand, mu esiisade Aabrahami ja Iisaki Jumal, täna ma tean, et sina oled tõeline Jumal ja kõik rahvaste jumalad on tühised ja kasutud.
25 Pea nüüd mulle meeles oma lepingut meie isa Aabrahamiga, mille meie esiisad meile jutustasid, ja tee mulle täna lahke meie isade Aabrahami ja Iisaki pärast ning päästa mind ja Kittimi lapsed Aafrika kuninga käest, kes tuleb meie vastu lahingusse!
26 Ja Issand kuulis Sefo häält ja pidas temast lugu Aabrahami ja Iisaki pärast ning Issand päästis Sefo ja Kittimi lapsed Angeiase ja tema rahva käest.
27 Ja Sefo sõdis sel päeval Aafrika kuninga Angease ja kogu tema rahva vastu ning Issand andis kogu Angease rahva Kittimi laste kätte.
28 Ja lahing Angease vastu oli äge ja Sefo lõi mõõgateraga kõik Angease mehed ja tema venna Lukuse ning nende käest langes selle päeva õhtuks umbes nelisada tuhat meest.
29 Ja kui Angeas nägi, et kõik ta mehed olid hukkunud, saatis ta kirja kõigile Aafrika elanikele, et nad tuleksid tema juurde ja aitaksid teda lahingus, ja ta kirjutas kirjas, öeldes: „Kõik, kes Aafrikas leitakse, tulgu minu juurde kümneaastasest ülespoole; tulgu nad kõik minu juurde, ja vaata, kui ta ei tule, siis ta sureb ja kõik, mis tal on, ja kogu ta koja võtab kuningas."
30 Ja kõik ülejäänud Aafrika elanikud kohkusid Angease sõnade peale ja linnast lahkus umbes kolmsada tuhat meest ja poissi, kümneaastasest ja vanemad, ning nad tulid Angeasesse.
31 Kümne päeva pärast alustas Angeas uuesti lahingut Sefo ja Kittimi laste vastu ning lahing oli nende vahel väga suur ja tugev.
32 Ja Angease ja Lukuse väest saatis Sefon tema kätte palju haavatuid, umbes kaks tuhat meest, ja Angease väepealik Sosiphtar langes selles lahingus.
33 Ja kui Sosiftar oli langenud, pöörasid Aafrika väed põgenema selja ja põgenesid, koos Angease ja tema venna Lucusega.
34 Ja Sefo ja Kittimi lapsed ajasid neid taga ja nad lõid neid teel ikka veel rängalt, umbes kakssada meest, ja nad ajasid taga Azdrubalit, Angeiase poega, kes oli põgenenud koos oma isaga, ja nad lõid teel maha kakskümmend tema meest ja Azdrubal pääses Kittimi laste eest ja nad ei tapnud teda.
35 Ja Angeas ja tema vend Lucus põgenesid koos ülejäänud meestega ning nad pääsesid ja tulid Aafrikasse hirmu ja jahmatusega ning Angeas kartis kogu päeva, et Eliifase poeg Sefo peaks temaga sõtta minema.

PEATÜKK 64

1 Ja Bileam, Beori poeg, oli sel ajal Angeasega lahingus ja kui ta nägi, et Sefo oli Angeasest võitnud, siis ta põgenes sealt ja tuli Kittimi.
2 Ja Sefo ja Kittimi lapsed võtsid ta vastu suure auavaldusega, sest Sefo tundis Bileami tarkust ja Sefo andis Bileamile palju kingitusi ning jäi tema juurde.

3 Ja kui Sefo sõjast naasis, käskis ta üle lugeda kõik Kittimi lapsed, kes olid temaga lahingusse läinud, ja vaata, ühtegi ei puudunud.
4 Ja Sefo rõõmustas selle asja üle, uuendas oma kuningriiki ja tegi pidusöögi kõigile oma alamatele.
5 Aga Sefo ei pidanud Issandat meeles ega mõelnud, et Issand oli teda lahingus aidanud ja et ta oli päästnud tema ja ta rahva Aafrika kuninga käest, vaid käis ikka veel Kittimi laste ja Eesavi õelate laste teedel, teenides teisi jumalaid, keda ta vennad, Eesavi lapsed, talle olid õpetanud; seepärast öeldakse: „Õelatest lähtub õelus."
6 Ja Sefo valitses kindlalt kõigi Kittimi laste üle, aga ei tundnud Issandat, kes oli päästnud tema ja kogu ta rahva Aafrika kuninga käest; ja Aafrika väed ei tulnud enam Kittimi rüüstama nagu tavaliselt, sest nad teadsid Sefo väest, kes oli nad kõik mõõgateraga maha löönud; nii kartis Angeas Eliifase poega Sefot ja Kittimi lapsi kogu päeva.
7 Sel ajal, kui Sefo oli sõjast naasnud ja näinud, kuidas ta oli võitnud kõik Aafrika rahvad ning löönud nad mõõgateraga lahingus, andis Sefo Kittimi lastele nõu minna Egiptusesse võitlema Jaakobi poegade ja vaarao, Egiptuse kuninga vastu.
8 Sest Sefo kuulis, et Egiptuse vägevad mehed olid surnud ja et Joosep ja ta vennad, Jaakobi pojad, olid surnud ja et kõik nende lapsed, Iisraeli lapsed, olid jäänud Egiptusesse.
9 Ja Sefo kaalus minna sõdima nende ja kogu Egiptuse vastu, et kätte maksta oma vendade, Eesavi laste eest, keda Joosep oli koos oma vendade ja kogu Egiptuse lastega Kaananimaal löönud, kui nad olid läinud Jaakobit Hebronisse matma.
10 Ja Sefo läkitas käskjalad Edomi kuninga Hadadi, Bedadi poja juurde ja kõigi ta vendade, Eesavi poegade juurde, öeldes:
11 Kas sa ei öelnud, et sa ei võitle Aafrika kuninga vastu, sest ta on sinu lepingu liige? Vaata, mina sõdisin temaga ja lõin teda ja kogu ta rahvast.
12 Seepärast olen ma otsustanud võidelda Egiptuse ja seal elavate Jaakobi laste vastu ning maksta neile kätte selle eest, mida Joosep, tema vennad ja esivanemad meile Kaananimaal tegid, kui nad läksid oma isa Hebronisse matma.
13 Kui te nüüd olete nõus tulema minu juurde mind aitama nende ja Egiptuse vastu võitlemisel, siis me maksame kätte oma vendade eest.
14 Ja Eesavi lapsed kuulasid Sefo sõnu ja Eesavi lapsed kogunesid kokku, väga suur rahvas, ja nad läksid Sefot ja Kittimi lapsi lahingus aitama.
15 Ja Sefo läkitas kõigile idamaa lastele ja kõigile Ismaeli lastele samasuguseid sõnu ja nad kogunesid ning tulid Sefole ja Kittimi lastele appi sõjas Egiptuse vastu.
16 Ja kõik need kuningad, Edomi kuningas ja idamaa lapsed ja kõik Ismaeli lapsed ja Sefo, Kittimi kuningas, läksid välja ja rivistasid kõik oma väed Hebronis üles.
17 Ja laager oli väga raske, ulatudes kolme päeva teekonna pikkuseks, ja rahvast oli nii palju kui mere ääres olevat liiva, mida ei saa loendada.
18 Ja kõik need kuningad ja nende väed läksid alla ja tulid lahingusse kogu Egiptuse vastu ning lõid üheskoos leeri üles Patrose orus.
19 Ja kogu Egiptusemaa kuulis nende teadet ja kogunes kokku, kõik Egiptusemaa rahvas ja kõigist Egiptusele kuuluvatest linnadest, umbes kolmsada tuhat meest.
20 Ja Egiptuse mehed läkitasid ka Iisraeli lastele, kes olid neil päevil Gooseni maal, et nad tuleksid nende juurde ja läheksid võitlema nende kuningate vastu.
21 Ja Iisraeli mehed kogunesid, umbes sada viiskümmend meest, ja nad läksid lahingusse egiptlasi aitama.
22 Ja Iisraeli ja Egiptuse mehed läksid välja, umbes kolmsada tuhat ja sada viiskümmend meest, ja nad läksid nende kuningate vastu lahingusse ning asusid Gooseni maakonnast väljapoole Patrose vastas.
23 Ja egiptlased ei uskunud Iisraeli, et nad nendega koos laagritesse lahingusse läheksid, sest kõik egiptlased ütlesid: „Võib-olla annavad Iisraeli lapsed meid Eesavi ja Ismaeli laste kätte, sest nad on nende vennad."
24 Ja kõik egiptlased ütlesid Iisraeli lastele: „Jääge teie siia oma paikadesse ja me läheme ning sõdime Eesavi ja Ismaeli laste vastu! Ja kui need kuningad meist võitu saavad, siis tulge teie kõik nende kallale ja aidake meid!" Ja Iisraeli lapsed tegidki nõnda.
25 Ja Sefo, Eliifase poeg, kes oli Eesavi poeg, Kittimi kuningas, ja Hadad, Bedadi poeg, Edomi kuningas, ja kõik nende leerid, ja kõik idamaalased ja Ismaeli lapsed, rahvas, arvukas nagu liiv, lõid leeri üles Patrose orus Tahpankese vastas.
26 Ja Bileam, süürlase Beori poeg, oli seal Sefo leeris, sest ta oli tulnud koos Kittimi lastega lahingusse; ja Bileam oli Sefo ja tema meeste silmis väga lugupeetud mees.
27 Ja Sefo ütles Bileamile: „Ennusta, et me teaksime, kumb lahingus võidab, meie või egiptlased?"
28 Ja Bileam tõusis ning katsus ennustamise kunsti ja ta oli selles osav, aga ta läks segadusse ja töö hävis ta käes.
29 Ja ta proovis uuesti, aga see ei õnnestunud. Bileam heitis meeleheitele ja jättis selle maha ega viinud seda lõpule, sest see oli Issandalt, et panna Sefo ja tema rahvas langema Iisraeli laste kätte, kes olid oma sõjas lootnud Issandale, oma esiisade Jumalale.
30 Ja Sefo ja Hadad seadsid oma väed lahingurivistusse ning kõik egiptlased läksid üksinda nende vastu, umbes kolmsada tuhat meest, ja Iisraelist ei olnud nendega kaasas ühtegi meest.
31 Ja kõik egiptlased sõdisid nende kuningatega Patrose ja Tahpankese vastas ning lahing egiptlaste vastu oli äge.
32 Ja kuningad olid selles lahingus egiptlastest tugevamad ja sel päeval langes umbes sada kaheksakümmend Egiptuse meest ja umbes kolmkümmend meest kuningate vägedest ja kõik Egiptuse mehed põgenesid kuningate eest, nii et Eesavi ja Ismaeli lapsed ajasid egiptlasi taga, jätkates nende löömist kuni paigani, kus oli Iisraeli laste laager.
33 Ja kõik egiptlased hüüdsid Iisraeli laste poole, öeldes: „Tulge kiiresti meie juurde ja aidake meid ning päästke meid Eesavi, Ismaeli ja Kittimi laste käest!"
34 Ja need sada viiskümmend Iisraeli laste meest jooksid oma positsioonidelt nende kuningate laagritesse ja Iisraeli lapsed hüüdsid Issanda, oma Jumala poole, et ta nad päästaks.
35 Ja Issand kuulis Iisraeli ja Issand andis kõik kuningate mehed nende kätte ja Iisraeli lapsed sõdisid nende kuningate vastu ning Iisraeli lapsed lõid maha umbes neli tuhat kuningameest.

36 Ja Issand külvas kuningate leeris suure hirmu, nõnda et Iisraeli lapsed langesid hirmu peale.
37 Ja kõik kuningate väed põgenesid Iisraeli laste eest ja Iisraeli lapsed ajasid neid taga, jätkates nende tapmist kuni Kuusi maa piirini.
38 Ja Iisraeli lapsed tapsid neist teel veel kaks tuhat meest ja Iisraeli lastest ei langenud ühtegi.
39 Kui egiptlased nägid, et Iisraeli lapsed olid kuningatega võidelnud nii vähese arvu meestega ja et võitlus nende vastu oli nii väga äge,
40 Kõik egiptlased kartsid oma elu pärast väga ägeda lahingu pärast ja kogu egiptlased põgenesid, igaüks peitis end rivistunud vägede eest ja peitis end teele ning jätsid iisraellased võitlema.
41 Ja Iisraeli lapsed andsid kuningameestele kohutava hoobi ja nad pöördusid nende juurest tagasi, olles nad ajanud Kuusi maa piirini.
42 Ja kogu Iisrael sai teada, mida Egiptuse mehed neile olid teinud, et nad olid lahingus nende eest põgenenud ja nad üksi võitlema jätnud.
43 Ja Iisraeli lapsed tegutsesid kavalalt ning kui Iisraeli lapsed lahingust tagasi tulid, leidsid nad teelt mõned egiptlased ja lõid nad seal maha.
44 Ja kui nad neid tapsid, ütlesid nad neile need sõnad:
45 Miks te meie juurest lahkusite ja jätsite meid, vähese rahvana, võitlema nende kuningate vastu, kellel oli suur rahvas meid lüüa, et te seeläbi oma hinged päästaksite?
46 Ja mõne kohta, keda iisraellased teel kohtasid, rääkisid Iisraeli lapsed omavahel, öeldes: „Lööge, lööge, sest ta on ismaeliit või edomlane või kittimlaste hulgast!" Ja nad astusid ta juurde ja tapsid ta ning said teada, et ta on egiptlane.
47 Ja Iisraeli lapsed tegid seda egiptlaste vastu kavalusega, sest need olid lahingus neist lahkunud ja nende eest põgenenud.
48 Ja nõnda tapsid Iisraeli lapsed teel Egiptuse mehi, umbes kakssada meest.
49 Ja kõik Egiptuse mehed nägid kurja, mida Iisraeli lapsed neile olid teinud, ja kogu Egiptuse rahvas kartis väga Iisraeli lapsi, sest nad olid näinud nende suurt väge ja et ükski mees neist ei olnud langenud.
50 Nii pöördusid kõik Iisraeli lapsed rõõmuga tagasi oma teed mööda Gooseni poole ja ülejäänud Egiptuse maad naasid igaüks oma koju.

PEATÜKK 65

1 Pärast seda sündis, et kõik vaarao, Egiptuse kuninga, nõuandjad ja kõik Egiptuse vanemad kogunesid ja tulid kuninga ette, kummardasid maani ja istusid tema ette.
2 Ja Egiptuse nõunikud ja vanemad rääkisid kuningaga, öeldes:
3 Vaata, Iisraeli laste rahvas on meist suurem ja vägevam ja sina tead kõike seda kurja, mida nad meile teel tegid, kui me lahingust tagasi tulime.
4 Ja sa oled näinud ka nende vägevat jõudu, sest see jõud on neile päritud nende isadelt, sest vaid vähesed mehed tõusid vastu rahvale, keda oli palju nagu liiva, ja lõid nad mõõgateraga maha ja mitte ükski ei langenud neist endi seast, nii et kui neid oleks olnud palju, oleksid nad nad täielikult hävitanud.
5 Andke meile nüüd nõu, mida nendega teha, kuni me nad järk-järgult endi seast hävitame, et nad maal meile liiga arvukaks ei muutuks.
6 Sest kui Iisraeli lapsed peaksid maal paljunema, saavad nad meile takistuseks ja kui peaks puhkema sõda, ühinevad nad oma suure jõuga meie vaenlasega meie vastu ja võitlevad meie vastu, hävitavad meid maalt ja lähevad sealt ära.
7 Ja kuningas vastas Egiptuse vanematele ja ütles neile: „See on Iisraeli vastu antud nõu, millest me ei loobu,
8 Vaata, maal on Pithom ja Ramses, linnad, mis pole lahinguks kindlustatud, on sinu ja meie kohus need üles ehitada ja kindlustada.
9 Mine nüüd sina ja tegutse nende vastu kavalal ning kuuluta Egiptuses ja Goosenis kuninga käsul ja ütle:
10 Kõik teie, Egiptuse, Gooseni ja Patrose mehed ja kõik nende elanikud! Kuningas on käskinud meil ehitada Pithomi ja Ramsese ning kindlustada need lahinguks; kes teie seast kogu Egiptusest, Iisraeli lastest ja kõigist linnade elanikest on nõus meiega koos ehitama, saab kuninga käsul iga päev oma palga; minge teie esimesena ja tegutsege kavalalt ning kogunege ja tulge Pithomi ja Ramsesesse ehitama.
11 Ja ehitamise ajal laske kuninga käsul iga päev Egiptuses selline teadaanne teha.
12 Ja kui mõned Iisraeli lapsed tulevad sinuga koos ehitama, siis anna neile nende palka iga päev mõne päeva jooksul.
13 Ja pärast seda, kui nad on teiega oma igapäevase palga eest ehitanud, lohistage end iga päev ükshaaval salaja nende juurest eemale ja siis tõuske püsti ning saage nende tööülesannete ülevaatajateks ja ametnikeks ning jätke nad pärast seda ilma palgata ehitama ja kui nad keelduvad, siis sundige neid kogu oma jõuga ehitama.
14 Ja kui sa seda teed, on meil hea oma maad Iisraeli laste vastu kindlustada, sest ehituse ja töö väsimuse tõttu väheneb Iisraeli laste arv, kuna sa jätad nad päev-päevalt nende naistest ilma.
15 Ja kõik Egiptuse vanemad kuulsid kuninga nõu ja see nõu oli hea neile ja vaarao sulastele ja kogu Egiptuse elanikele ning nad tegid kuninga sõna järgi.
16 Ja kõik sulased läksid kuninga juurest ära ja nad käskisid kuulutada kogu Egiptuses, Tahpankeshis ja Goosenis ning kõigis Egiptuse ümberkaudsetes linnades, öeldes:
17 Sa oled näinud, mida Eesavi ja Ismaeli lapsed meiega tegid, kui nad tulid meie vastu sõdima ja tahtsid meid hävitada.
18 Seepärast käskis kuningas meil nüüd maad kindlustada, Pithomi ja Ramsese linnad üles ehitada ning need lahinguks kindlustada, kui nad peaksid meie kallale tulema.
19 Kes iganes teie seast kogu Egiptusemaalt ja Iisraeli laste seast tuleb meiega koos ehitama, sellele kuningas määrab päevapalga, nagu ta meile on käskinud.
20 Ja kui Egiptuse rahvas ja kõik Iisraeli lapsed kuulsid kõike, mida vaarao sulased olid rääkinud, siis tulid egiptlastest ja Iisraeli lastest ehitama koos vaarao sulaste Pithomi ja Ramesesega, aga ükski Leevi poeg ei tulnud oma vendadega ehitama.
21 Ja kõik vaarao sulased ja tema vürstid tulid alguses pettusega, et koos kogu Iisraeliga igapäevaste palgalistena

ehitada, ja nad andsid Iisraelile alguses nende igapäevast palka.
22 Ja vaarao sulased ehitasid koos kogu Iisraeliga ning olid Iisraeliga selles töös ametis terve kuu.
23 Ja kuu lõpus hakkasid kõik vaarao sulased iga päev salaja Iisraeli laste juurest lahkuma.
24 Ja Iisrael jätkas sel ajal tööd, aga nad said siis oma päevapalga, sest mõned Egiptuse mehed tegid sel ajal veel Iisraeliga tööd; seepärast andsid egiptlased Iisraelile neil päevil oma palga, et ka nemad, egiptlased, nende kaastöölised, saaksid oma töö eest tasu.
25 Ja aasta ja nelja kuu pärast olid kõik egiptlased Iisraeli laste juurest lahkunud, nõnda et Iisraeli lapsed jäid üksi tööle asuma.
26 Ja pärast seda, kui kõik egiptlased olid Iisraeli laste juurest lahkunud, tulid nad tagasi ja said nende rõhujateks ja ülevaatajateks ning mõned neist seisid Iisraeli laste üle sundijatena, et neilt vastu võtta kõik, mis nad neile nende töö eest andsid.
27 Ja egiptlased tegid nõnda Iisraeli lastega iga päev, et neid tööga piinata.
28 Ja kõik Iisraeli lapsed olid tööga hõivatud ja egiptlased hoidusid sellest ajast peale Iisraeli lastele palka andmast.
29 Ja kui mõned Iisraeli mehed keeldusid töötamast, kuna neile palka ei antud, siis rõhusid maksunõudjad ja vaarao sulased neid ning peksid neid rängalt ja sundisid nad jõuga tagasi oma vendadega tööd tegema; nõnda tegid kõik egiptlased Iisraeli lastega kõigil päevadel.
30 Ja kõik Iisraeli lapsed kartsid egiptlasi väga selle asja pärast ja kõik Iisraeli lapsed tulid tagasi ning töötasid omapäi ilma palgata.
31 Ja Iisraeli lapsed ehitasid Pithomi ja Ramesese ning kõik Iisraeli lapsed tegid tööd, mõned tegid telliseid ja mõned ehitasid. Ja Iisraeli lapsed ehitasid ja kindlustasid kogu Egiptusemaa ja selle müürid. Ja Iisraeli lapsed olid tööga hõivatud palju aastaid, kuni saabus aeg, mil Issand neid meeles pidas ja nad Egiptusest välja tõi.
32 Aga Leevi lapsed ei olnud töös koos oma Iisraeli vendadega algusest peale kuni nende Egiptusest lahkumise päevani.
33 Sest kõik Leevi lapsed teadsid, et egiptlased olid kõik need sõnad iisraellastele pettusega rääkinud, seepärast hoidusid Leevi lapsed oma vendadega tööle minemast.
34 Ja egiptlased ei pööranud enam tähelepanu Leevi laste tööle sundimisele, sest nad ei olnud alguses oma vendadega koos olnud; seepärast jätsid egiptlased nad rahule.
35 Ja Egiptuse meeste käed olid Iisraeli laste vastu selles töös jätkuvalt karmid ja egiptlased sundisid Iisraeli lapsi raevukalt tööle.
36 Ja egiptlased kibestasid Iisraeli laste elu raske tööga mördi ja telliste kallal ning ka igasuguse põllutööga.
37 Ja Iisraeli lapsed hüüdsid Egiptuse kuningat Meloli Meroriks, Egiptuse kuningaks, sest tema päevil olid egiptlased nende elu igasuguse tööga kibedaks teinud.
38 Ja kõik töö, mida egiptlased panid Iisraeli lastele tegema, tegid nad karmilt, et Iisraeli lapsi vaevata. Aga mida rohkem nad neid vaevasid, seda enam nad vohasid ja kasvasid, ja egiptlased olid Iisraeli laste pärast kurvad.

PEATÜKK 66

1 Sel ajal suri Edomi kuningas Hadad, Bedadi poeg, ja tema asemel sai kuningaks Samla Mesrekast, idamaalaste maalt.
2 Vaarao, Egiptuse kuninga kolmeteistkümnendal valitsemisaastal, see oli Iisraeli laste Egiptusesse mineku saja kahekümne viies aasta, oli Samla valitsenud Edomi üle kaheksateist aastat.
3 Ja kui ta valitsema hakkas, juhtis ta oma väed välja, et minna võitlema Eliifase poja Sefo ja Kittimi laste vastu, sest need olid sõdinud Aafrika kuninga Angeiase vastu ja hävitasid kogu tema armee.
4 Aga ta ei astunud temaga kaklema, sest Eesavi pojad takistasid teda, öeldes: „Ta on nende vend!" Ja Samla kuulas Eesavi poegade häält ning pöördus kõigi oma vägedega tagasi Edomimaale ega läinud võitlema Sefo, Eliifase poja vastu.
5 Ja vaarao, Egiptuse kuningas, kuulis seda asja ja ütles: „Samla, Edomi kuningas, on otsustanud sõdida Kittimi lastega ja pärast seda tuleb ta sõdima Egiptuse vastu."
6 Kui egiptlased seda kuulsid, siis nad suurendasid Iisraeli laste koormat, et Iisraeli lapsed ei teeks nendega sama, mis nad tegid nendega sõjas Eesavi lastega Hadadi päevil.
7 Ja egiptlased ütlesid Iisraeli lastele: „Kiirusta ja tehke oma tööd, lõpetage oma töö ja kindlustage maa, et teie vennad Eesavi lapsed ei tuleks meie vastu sõdima, sest nad tulevad meie kallale teie pärast!"
8 Ja Iisraeli lapsed tegid iga päev Egiptuse meeste tööd ja egiptlased rõhusid Iisraeli lapsi, et neid maal vähem kanda kinnitada.
9 Aga kuna egiptlased suurendasid Iisraeli laste tööd, siis Iisraeli lapsed siginesid ja paljunesid ning kogu Egiptus täitus Iisraeli lastega.
10 Ja Iisraeli saja kahekümne viiendal aastal Egiptusesse minekust nägid kõik egiptlased, et nende nõu Iisraeli vastu ei läinud korda, vaid et nad vohasid ja kasvasid ning Egiptusemaa ja Goosenimaa täitusid Iisraeli lastega.
11 Siis tulid kõik Egiptuse vanemad ja targad kuninga ette, kummardasid tema ees ja istusid tema ette.
12 Ja kõik Egiptuse vanemad ja targad ütlesid kuningale: „Kuningas elagu igavesti! Sina andsid meile nõu Iisraeli laste vastu ja me tegime nendega kuninga sõna järgi."
13 Aga vastavalt töö kasvule vohavad ja vohavad ka nemad maal, ja vaata, kogu maa on neid täis.
14 Ja nüüd on meie isand ja kuningas, kogu Egiptuse silmad sinu peal, et sa annaksid neile oma tarkusega nõu, mille abil nad võiksid Iisraelist võitu saada ja neid hävitada või maalt hävitada; ja kuningas vastas neile, öeldes: „Andke teile selles asjas nõu, et me teaksime, mida nendega teha!"
15 Ja üks ametnik, kuninga nõuandjatest, nimega Iiob Mesopotaamiast, Uutsi maalt, vastas kuningale ja ütles:
16 Kui kuningas heaks arvab, siis ta kuulaku oma sulase nõu; ja kuningas ütles temale: „Räägi!"
17 Ja Iiob rääkis kuninga, vürstide ja kõigi Egiptuse vanemate ees, öeldes:
18 Vaata, kuninga nõu, mida ta varem andis Iisraeli laste töötegijate kohta, on väga hea, ja sa ei tohi seda neilt igavesti töötegijatelt ära võtta.
19 Aga see on nõuanne, mille järgi saate neid vähendada, kui kuningas peab heaks arvata neid karistada.

20 Vaata, me oleme pikka aega kartnud sõda ja oleme öelnud: Kui Iisrael saab maal viljakaks, ajavad nad meid maalt ära, kui peaks puhkema sõda.
21 Kui kuningas heaks arvab, siis antagu välja kuninglik määrus ja see kirjutatagu Egiptuse seadustesse tagasivõtmatuna, et iga Iisraeli lastele sündinud poisslapse veri valatakse maha.
22 Ja kui sa seda teed, siis kui kõik Iisraeli meessoost lapsed on surnud, lakkavad nende sõdade kurjus. Kuningas tehku nõnda ja läkitagu kutsuma kõik heebrea ämmaemandad ning käsigu neil see asi ellu viia; see asi oli kuningale ja vürstidele meeltmööda ning kuningas tegi Iiobi sõna järgi.
23 Ja kuningas käskis kutsuda heebrea ämmaemandad, kellest ühe nimi oli Sefra ja teise nimi Puua.
24 Ja ämmaemandad tulid kuninga ette ning seisid tema ees.
25 Ja kuningas ütles neile: „Kui te heebrea naisi ämmaemandana vändates ja näete neid toolil istumas, siis kui see on poeg, siis peate ta tapma, aga kui see on tütar, siis jäägu ta elama."
26 Aga kui te seda ei tee, siis ma põletan teid ja kõik teie kojad tulega ära.
27 Aga ämmaemandad kartsid Jumalat ega kuulanud Egiptuse kuningat ega tema sõnu. Kui heebrea naised tõid ämmaemandale poja või tütre, siis tegi ämmaemand lapse heaks kõik, mis vaja oli, ja jättis ta elama; nõnda tegid ämmaemandad kõik päevad.
28 Ja sellest teatati kuningale ning ta läkitas sõna ja kutsus ämmaemandad ning küsis neilt: „Miks te olete seda teinud ja lapsed ellu jätnud?"
29 Ja ämmaemandad vastasid ning rääkisid kuninga ees omavahel, öeldes:
30 Ärgu kuningas arvaku, et heebrea naised on nagu Egiptuse naised, sest kõik Iisraeli lapsed on terved ja enne kui ämmaemand nende juurde tuleb, on nad juba ilmale tulnud. Aga meie, su teenijad, ei ole meile juba ammu ükski heebrea naine ilmale toonud, sest kõik heebrea naised on iseenda ämmaemandad, sellepärast et nad on terved.
31 Ja vaarao kuulis nende sõnu ja uskus neid selles asjas ning ämmaemandad läksid kuninga juurest ära ja Jumal tegi nendega head ning rahvas sai paljuks ja kasvas üliväga suureks.

PEATÜKK 67

1 Egiptusemaal elas mees Leevi soost, kelle nimi oli Amram, Kehati poeg, kes oli Leevi poeg, kes oli Iisraeli poeg.
2 Ja see mees läks ja võttis naise, nimelt Jookebedi, oma isa Leevi õe tütre, ja see oli sada kakskümmend kuus aastat vana, ja ta tuli tema juurde.
3 Ja naine jäi lapseootele ja tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Mirjam, sest neil päevil olid egiptlased Iisraeli laste elu kibedaks teinud.
4 Ja ta jäi taas lapseootele ja tõi ilmale poja ning pani temale nimeks Aaron, sest tema eostamise päevil hakkas vaarao valama Iisraeli poisslaste verd.
5 Neil päevil suri Sefo, Eliifase poeg, kes oli Eesavi poeg, Kittimi kuningas, ja tema asemel sai kuningaks Janeas.
6 Sefo valitses Kittimi laste üle viiskümmend aastat; ta suri ja maeti Kittimi maale Nabna linna.
7 Ja Janeas, üks Kittimi laste vägevamaid mehi, valitses tema järel viiskümmend aastat.
8 Ja pärast Kittimi kuninga surma põgenes Bileam, Beori poeg, Kittimimaalt ja läks ning tuli Egiptusesse vaarao, Egiptuse kuninga juurde.
9 Ja vaarao võttis ta vastu suure auavaldusega, sest ta oli kuulnud tema tarkusest, ja andis temale kingitusi ning tegi temast nõuniku ja ülistas teda.
10 Ja Bileam elas Egiptuses, au sees kõigi kuninga ülikute seas; ja ülikud ülistasid teda, sest nad kõik ihkasid õppida tema tarkust.
11 Ja Iisraeli saja kolmekümnendal aastal Egiptusesse minekust nägi vaarao unes, et ta istub oma kuninglikul troonil; ja ta tõstis oma silmad üles ning nägi enda ees seisvat vana meest ja vana mehe käes olid kaalud, sellised kaalud, mida kaupmehed kasutavad.
12 Ja vana mees võttis kaalud ja riputas need vaarao ette.
13 Ja vana mees võttis kõik Egiptuse vanemad ja kõik selle ülikud ja suurmehed ning sidus nad kokku ja pani ühele kaalule.
14 Ja ta võttis ühe kitsetalle ja pani selle teisele kaalule ning kitsetallel oli kõigist võim.
15 Ja vaarao oli hämmastunud sellest kohutavast nägemusest, et kitsekest oli kõigist jagu saanud, ja vaarao ärkas ning vaata, see oli olnud uni.
16 Ja vaarao tõusis hommikul vara ja kutsus kõik oma sulased ning jutustas neile unenäo; ja mehed kartsid väga.
17 Ja kuningas ütles kõigile oma tarkadele: „Tõlge ometi mu unenägu, et ma seda teaksin!"
18 Ja Bileam, Beori poeg, vastas kuningale ja ütles temale: „See ei tähenda midagi muud kui suurt õnnetust, mis tuleb Egiptusele viimseil päevil."
19 Sest Iisraelile sünnib poeg, kes hävitab kogu Egiptuse ja selle elanikud ning toob iisraellased vägeva käega Egiptusest välja.
20 Ja nüüd, oh kuningas, pea selles asjas nõu, et sa hävitaksid Iisraeli laste lootuse ja nende ootuse, enne kui see õnnetus Egiptusele tuleb.
21 Ja kuningas küsis Bileamilt: „Mida me peaksime Iisraeliga tegema? Tõesti, me pidasime alguses nende vastu mingit nõu ja ei suutnud neid võita."
22 Andke siis nüüd ka nende vastu nõu, mille abil me neist jagu saaksime.
23 Ja Bileam vastas kuningale, öeldes: „Läkita nüüd ja kutsu oma kaks nõuandjat, siis vaatame, mis nõu nad selles asjas annavad, ja pärast seda räägib su sulane."
24 Ja kuningas läkitas ja kutsus oma kaks nõuandjat, midjanlase Reueli ja uslase Iiobi, ja nad tulid ning istusid kuninga ette.
25 Ja kuningas ütles neile: „Vaata, te olete kuulnud unenägu, mille ma unes nägin, ja selle tähendust. Andke nüüd nõu ja teadke ning vaadake, mida tuleks teha Iisraeli lastega, et me saaksime neist võitu, enne kui nende kurjus meile peale tuleb."
26 Ja midjanlane Reuel vastas kuningale ning ütles: „Elagu kuningas! Elagu kuningas igavesti!"
27 Kui kuningas peab heaks, siis ta loobugu heebrealastest ja lahkugu nende juurest ega tohi oma kätt nende vastu sirutada.

28 Sest need on need, keda Issand valis muistseil päevil ja võttis oma pärisosaks kõigi maa rahvaste ja maa kuningate seast; ja kes on karistamatult sirutanud oma käe nende vastu, kelle eest nende Jumal kätte ei maksnud?
29 Sa ju tead, et kui Aabraham läks alla Egiptusesse, siis vaarao, Egiptuse endine kuningas, nägi oma naist Saarat ja võttis ta naiseks, sest Aabraham oli öelnud: „Ta on mu õde!", sest ta kartis, et Egiptuse mehed tapavad ta ta naise pärast.
30 Ja kui Egiptuse kuningas oli Saara võtnud, siis nuhtles Jumal teda ja ta kodakonda raskete nuhtlustega, kuni ta oli andnud Aabrahamile tagasi ta naise Saara; siis sai too terveks.
31 Ja geraarlane Abimelek, vilistite kuningas, karistas Jumal Aabrahami naise Saara pärast, sulgedes iga emaka, nii inimese kui ka looma.
32 Kui nende Jumal tuli Abimeleki juurde öises unenäos ja hirmutas teda, et ta annaks Aabrahamile tagasi Saara, kelle ta oli võtnud, siis karistati kogu Gerari rahvast Saara pärast ja Aabraham palvetas oma Jumala poole nende eest ja ta anus teda ning ta tegi nad terveks.
33 Ja Abimelek kartis kõike seda kurja, mis oli temale ja ta rahvale tulnud, ja ta andis Aabrahamile tagasi oma naise Saara ning andis temale koos Saaraga palju kingitusi.
34 Nõnda tegi ta Iisakiga ka siis, kui ta ta Gerarist ära ajas; ja Jumal tegi temaga imesid, nõnda et kõik Gerari veesooned kuivasid ära ja nende viljapuud ei kandnud vilja.
35 kuni tema juurde tulid Gerari mees Abimelek ja üks tema sõpradest Ahuzzat ning tema väepealik Pichol ning nad kummardasid ta ees maani.
36 Ja nad palusid teda, et ta nende eest anuks, ja ta palvetas nende eest Issanda poole ja Issand kuulas teda ning ta tegi nad terveks.
37 Ka Jaakob, see lihtne mees, pääses oma laitmatuse tõttu oma venna Eesavi käest ja süürlase Laabani, oma ema venna käest, kes oli püüdnud tema elu päästa; ja samuti kõigi Kaanani kuningate käest, kes olid kogunenud tema ja ta laste vastu, et neid hävitada. Ja Issand päästis nad nende käest, nii et nad pöördusid nende kallale ja lõid neid, sest kes oli eales karistamatult oma käe nende vastu sirutanud?
38 Tõesti, eelmine vaarao, sinu isa isa, ülendas Joosepi, Jaakobi poja, kõigist Egiptusemaa vürstidest kõrgemaks, kui ta nägi tema tarkust, sest oma tarkusega päästis ta kõik maa elanikud näljahädast.
39 Seejärel käskis ta Jaakobi ja ta lastel tulla Egiptusesse, et nende vooruslikkuse läbi päästetaks Egiptusemaa ja Gooseni maa näljahädast.
40 Aga kui see nüüd su silmis hea tundub, siis lõpeta Iisraeli laste hävitamine; aga kui see ei ole su tahtmine, et nad elaksid Egiptuses, siis saada nad siit ära, et nad läheksid Kaananimaale, maale, kus nende esivanemad võõrana elasid.
41 Ja kui vaarao kuulis Jitro sõnu, sai ta tema peale väga vihaseks ja tõusis häbiga kuninga juurest üles ning läks oma maale Midjani ja võttis Joosepi kepi kaasa.
42 Ja kuningas küsis usiidiselt Iiobilt: „Mida sina, Iiob, ütled ja mis nõu sa heebrealaste kohta annad?"
43 Ja Iiob ütles kuningale: „Vaata, kõik maa elanikud on sinu käes! Kuningas tehku, nagu tema silmis hea on!"
44 Ja kuningas küsis Bileamilt: „Mida sa ütled, Bileam? Räägi oma sõna, et me kuuleksime seda!"
45 Ja Bileam ütles kuningale: „Kõigest, mida kuningas on heebrealaste vastu nõu pidanud, päästetakse nad ja kuningas ei suuda neid ühegi nõuga võita."
46 Sest kui sa mõtled neid leegitseva tulega vähendada, siis sa ei saa neist jagu, sest kindlasti päästis nende Jumal nende isa Aabrahami Kaldea Uurist; ja kui sa mõtled nad mõõgaga hävitada, siis kindlasti päästeti nende isa Iisak sellest ja tema asemele pandi jäär.
47 Ja kui sa mõtled neid raske ja ränga tööga alandada, siis sa ei saavuta isegi seda, sest nende isa Jaakob teenis Laabanit igasuguse raske tööga ja tal läks hästi.
48 Ja nüüd, oo kuningas, kuula mu sõnu, sest see on nõu, mis nende vastu on mõeldud, millega sa neist võitu saad ja millest sa ei tohiks loobuda.
49 Kui kuningas soovib, siis käskigu ta kõik nende lapsed, kes tänasest päevast alates sünnivad, vette visata, sest sel viisil saad sa nende nime ära pühkida, sest kedagi neist ega nende isadest pole sel viisil proovile pandud.
50 Ja kuningas kuulis Bileami sõnu ja see oli kuninga ja vürstide silmis hea ning kuningas tegi Bileami sõna järgi.
51 Ja kuningas käskis välja kuulutada ja kehtestada seaduse kogu Egiptusemaal, öeldes: „Iga heebrealastele sündinud poisslaps tuleb tänasest päevast alates vette visata!"
52 Ja vaarao kutsus kõik oma sulased kokku ja ütles: „Minge nüüd ja otsige üles Gooseni maalt, kus on Iisraeli lapsed, ja vaadake, et kõik heebrealastele sündinud pojad visatakse jõkke, aga kõik tütred jätke elama!"
53 Ja kui Iisraeli lapsed kuulsid seda asja, mille vaarao oli käskinud oma poeglapsed jõkke visata, siis mõned rahvast lahkusid oma naistest ja teised jäid nende poole.
54 Ja sellest päevast alates, kui sünnitusaeg kätte jõudis neil Iisraeli naistel, kes olid jäänud oma meeste juurde, läksid nad põllule seal lapsi tooma ja nad sünnitasid põllul ning jätsid oma lapsed põllule ja naasid koju.
55 Ja Issand, kes oli vandunud nende esivanematele neid paljuks teha, läkitas ühe oma teenivatest inglitest taevas, et pesta iga last veega, võida ja katta teda ning panna tema kätte kaks siledat kivi, millest ühest laps imes piima ja teisest mett, ja ta lasi tal kasvada karvad põlvini, millega ta ennast kattis; et teda lohutada ja tema külge klammerduda oma halastuse pärast tema vastu.
56 Ja kui Jumal tundis nende peale halastust ja soovis neid maa peal paljundada, käskis ta oma maal nad vastu võtta ja seal säilitada kuni nende suureks kasvamiseni, misjärel maa avas oma suu ja oksendas nad välja ning nad võrsusid linnast nagu maa ürdid ja metsa rohi ning nad naasid igaüks oma perekonda ja isakotta ning jäid nende juurde.
57 Ja Iisraeli laste imikud olid maa peal otsekui põllul rohi, tänu Jumala armule nende vastu.
58 Ja kui kõik egiptlased seda nägid, siis nad läksid välja, igaüks oma põllule oma härjapaari ja sahaga, ja nad kündisid selle üles, nagu kündakse külvi ajal.
59 Ja kui nad kündsid, ei suutnud nad Iisraeli laste imikute imikuid kahjustada, seega rahvas kasvas ja kasvas üliväga suureks.
60 Ja vaarao käskis oma ametnikel iga päev Goosenisse minna Iisraeli laste imikute otsimiseks.
61 Ja kui nad olid otsinud ja leidnud ühe, võtsid nad selle jõuga ema süles ja viskasid jõkke, aga tütarlapse jätsid nad ema hoolde; nõnda tegid egiptlased Iisraeli lastega kõigil päevadel.

PEATÜKK 68

1 Sel ajal tuli Jumala Vaim Mirjami, Amrami tütre, Aaroni õe peale ja ta läks välja ning kuulutas prohvetlikult koja kohta, öeldes: „Vaata, seekord sünnib meile mu isalt ja emalt poeg, kes päästab Iisraeli Egiptuse käest!”
2 Ja kui Amram kuulis oma tütre sõnu, siis ta läks ja viis oma naise tagasi majja, pärast seda kui ta oli ta minema ajanud ajal, mil vaarao oli käskinud kõik Jaakobi soost meessoost lapsed vette visata.
3 Ja Amram võttis oma naise Jookebedi kolm aastat pärast seda, kui ta oli ta ära ajanud, ja ta tuli tema juurde ning naine jäi lapseootele.
4 Ja seitsme kuu möödudes pärast eostumist tõi ta ilmale poja ja kogu maja täitus suure valgusega, otsekui päikese ja kuu valgus nende särava aja valguses.
5 Ja kui naine nägi last, et see oli ilus ja meeldiv vaadata, peitis ta ta kolm kuud siseruumi.
6 Neil päevil pidasid egiptlased vandenõu, et hävitada kõik sealsed heebrealased.
7 Ja Egiptuse naised läksid Goosenisse, kus elasid Iisraeli lapsed, ja nad kandsid oma võsukesi õlgadel, oma imikke, kes veel ei osanud rääkida.
8 Ja neil päevil, kui Iisraeli laste naised sünnitasid, peitis iga naine oma poja egiptlaste eest, et egiptlased ei teaks nende sünnist ega hävitaks neid maalt.
9 Ja Egiptuse naised tulid Goosenisse ja nende lapsed, kes ei osanud rääkida, olid nende õlgadel. Ja kui Egiptuse naine tuli heebrea naise kotta, hakkas ta laps nutma.
10 Ja kui see nuttis, vastas talle toas olev laps. Ja Egiptuse naised läksid ning jutustasid sellest vaarao kotta.
11 Ja vaarao läkitas oma sulased lapsi võtma ja tapma; nõnda tegid egiptlased heebrea naistega kogu päeva.
12 Ja sel ajal, umbes kolm kuud pärast seda, kui Jookebed oma poja ära peitis, sai asi vaarao kojas teatavaks.
13 Ja naine kiirustas oma poega enne sulaste tulekut ära viima ja võttis temale kõrkjatest laeka, määris selle lima ja vaiguga, pani lapse sisse ja asetas selle jõe äärde kiviplaatidele.
14 Ja ta õde Miriam seisis eemal, et teada saada, mis temaga juhtub ja mis saab tema sõnadest.
15 Ja Jumal saatis sel ajal Egiptusemaale kohutava kuumuse, mis kõrvetas inimese ihu otsekui päike oma ringkäigu ajal ja see rõhus egiptlasi väga.
16 Ja kõik egiptlased läksid jões end pesema, sest kuumus kõrvetas nende ihu.
17 Ja ka vaarao tütar Bathia läks jõkke pesema kõrvetava kuumuse tõttu ja tema teenijannad kõndisid jõe ääres, nagu ka kõik Egiptuse naised.
18 Ja Bathia tõstis oma silmad jõe poole ja nägi laeva vee peal ning läkitas oma teenija seda tooma.
19 Ja ta avas selle ning nägi last, ja vaata, laps nuttis ja tal hakkas tema peale hale ning ta ütles: „See on üks heebrealaste lastest!”
20 Ja kõik Egiptuse naised, kes jõe ääres kõndisid, tahtsid teda imetada, aga ta ei tahtnud imeda, sest see oli Issandalt, et ta saaks ema rinnale tagasi.
21 Ja sel ajal oli tema õde Miriam Egiptuse naiste seas jõe ääres ja ta nägi seda ning ütles vaarao tütrele: „Kas ma peaksin minema ja tooma heebrea naistest imetaja, et ta sulle last imetaks?”
22 Ja vaarao tütar ütles temale: „Mine!” Ja neiu läks ning kutsus lapse ema.
23 Ja vaarao tütar ütles Jookebedile: „Vii see laps ära ja imeta teda mulle, ja ma maksan sulle palka, kaks hõberaha päevas!” Ja naine võttis lapse ja imetas teda.
24 Kahe aasta pärast, kui laps oli suureks kasvanud, viis ta ta vaarao tütrele ja ta sai temale pojaks; ja ta pani temale nimeks Mooses, sest ta ütles: „Mina tõmbasin ta veest välja.”
25 Ja Amram, tema isa, pani temale nimeks Habar, sest ta ütles: „Tema pärast ta seltsis oma naisega, kelle ta oli ära hüljanud.”
26 Ja tema ema Jookebed pani temale nimeks Jekutiel, sest ta ütles: „Ma olen teda lootnud Kõigevägevamale ja Jumal on ta mulle tagasi andnud.”
27 Ja tema õde Mirjam pani talle nimeks Jered, sest ta läks tema järel jõe äärde, et teada saada, mis saab tema otsast.
28 Ja Aaron, tema vend, pani temale nimeks Abi-Sanuk, öeldes: „Mu isa jättis ema maha ja läks tema juurde tagasi tema pärast.”
29 Ja Kehat, Amrami isa, pani temale nimeks Abigdor, sest tema pärast parandas Jumal Jaakobi soo lõhe, nõnda et nad ei saanud enam oma poeglapsi vette visata.
30 Ja nende lapsehoidja pani talle nimeks Abi Soko, öeldes: „Ta oli oma telgis kolm kuud varjul Hami laste pärast.”
31 Ja kogu Iisrael pani temale nimeks Semaja, Netaneeli poeg, sest nad ütlesid: „Tema päevil kuulis Jumal nende appihüüdeid ja päästis nad rõhujate käest!”
32 Ja Mooses oli vaarao kojas ja oli Batjale, vaarao tütrele, pojaks; ja Mooses kasvas üles kuninga laste keskel.

PEATÜKK 69

1 Ja Edomi kuningas suri neil päevil, oma valitsemisaja kaheksateistkümnendal aastal, ja ta maeti oma templisse, mille ta oli endale ehitanud kuninglikuks residentsiks Edomi maale.
2 Ja Eesavi lapsed läkitasid sõna Petoori, mis on Suure jõe ääres, ja nad tõid sealt ilusate silmade ja iluga noore mehe, kelle nimi oli Saul, ja nad panid tema enestele kuningaks Samla asemele.
3 Ja Saul valitses kõigi Eesavi poegade üle Edomimaal nelikümmend aastat.
4 Kui vaarao, Egiptuse kuningas, nägi, et Bileami nõu Iisraeli laste kohta ei läinud korda, vaid et nad olid ikkagi viljakad, neid oli palju ja nad said sigiseks kogu Egiptusemaal,
5 Neil päevil käskis vaarao kuulutada Iisraeli lastele kogu Egiptuses, öeldes: „Ükski ei tohi oma päevast vaevusest midagi maha võtta!”
6 Ja kui mehe igapäevane töö, olgu mördi või telliste tegemisel, jääb puudu, siis pannakse tema asemele tema noorim poeg.
7 Ja Egiptuse töö tegi neil päevil Iisraeli lapsed üha raskemaks, ja vaata, kui kellelgi päevasest tööst üks telliskivi puudus, siis võtsid egiptlased jõuga ta noorima poja emalt ja panid ta hoonesse isa puuduoleva tellise asemele.

8 Ja nõnda tegid Egiptuse mehed kõigi Iisraeli lastega iga päev, pikka aega.
9 Aga Leevi suguharu ei teinud sel ajal oma vendadega Iisraeli lastega koostööd algusest peale, sest Leevi lapsed teadsid egiptlaste kavalust, mida nad algselt Iisraeli laste vastu osutasid.

PEATÜKK 70

1 Ja kolmandal aastal pärast Moosese sündi istus vaarao pidusöögil, kui kuninganna Alparanith istus tema paremal ja Bathia vasakul pool ja poiss Mooses lamas tema süles ja Bileam, Beori poeg, oma kahe pojaga ja kõik kuningriigi vürstid istusid lauas kuninga juuresolekul.
2 Ja noormees sirutas oma käe kuninga pea peale, võttis krooni kuninga peast ja pani selle enesele pähe.
3 Ja kui kuningas ja vürstid nägid tööd, mida poiss oli teinud, ehmusid kuningas ja vürstid ning üks mees väljendas hämmastust oma naabrile.
4 Ja kuningas küsis vürstide käest, kes istusid lauas tema ees: „Mida te räägite ja mida te ütlete, vürstid, selles asjas ja milline on karistus poisile selle teo pärast?"
5 Ja Bileam, Beori poeg, võlur, vastas kuninga ja vürstide ees ning ütles: „Meenuta ometi, mu isand kuningas, unenägu, mida sa nägid juba ammu aega tagasi ja mida su sulane sulle seletas!"
6 See on nüüd ju üks heebrealaste laste hulgast pärit laps, kelles on Jumala vaim, ja ärgu arvaku mu isand kuningas, et see noormees tegi seda asja teadmata!
7 Sest ta on heebrea poiss ja tal on tarkus ja mõistus, kuigi ta on alles laps, ja targalt on ta seda teinud ning valinud enesele Egiptuse kuningriigi.
8 Sest see on kõigi heebrealaste komme petta kuningaid ja nende ülikuid, teha kõike seda kavalusega, et panna maa kuningad ja nende mehed värisema.
9 Sa ju tead, et nõnda tegi nende isa Aabraham, kes pettis Paabeli kuninga Nimrodi ja Gerari kuninga Abimeleki sõjaväge ning vallutas hetiitide maa ja kõik Kaanani kuningriigid.
10 Ja et ta läks alla Egiptusesse ja ütles oma naise Saara kohta: „Ta on mu õde!", et eksitada Egiptust ja selle kuningat.
11 Tema poeg Iisak tegi samuti, kui ta läks Gerarisse ja elas seal; ja tema jõud sai võidu vilistite kuninga Abimeleki väe üle.
12 Samuti mõtles ta vilistite kuningriiki komistama panna, öeldes, et tema naine Rebeka on tema õde.
13 Jaakob oli ka oma venna vastu truudusetu ja võttis tema käest esmasünniõiguse ja õnnistuse.
14 Siis läks ta Mesopotaamiasse oma ema venna Laabani kotta ja võttis temalt kavalusega tütre, kariloomad ja kõik, mis talle kuulus, põgenes ja naasis Kaananimaale oma isa juurde.
15 Tema pojad müüsid oma venna Joosepi, kes läks Egiptusesse ja sai orjaks ning pandi kaheteistkümneks aastaks vangi.
16 Kuni endine vaarao nägi unenägusid ja viis ta vangimajast välja ning tegi ta kõigist Egiptuse vürstidest suuremaks, sellepärast et ta talle nende unenäod seletas.
17 Ja kui Jumal tekitas näljahäda kogu maal, läkitas ta järele ja tõi oma isa ja kõik ta vennad ja kogu oma isa pere ning toetas neid ilma hinna ja tasuta ja ostis egiptlased orjadeks.
18 Ja nüüd, mu isand kuningas, vaata, see laps on tõusnud nende asemele Egiptuses, et teha nende tegude järgi ja mängida iga kuninga, vürsti ja kohtunikuga.
19 Kui kuningas heaks arvab, siis valagem nüüd tema veri maha, et ta suureks ei kasvaks ja ei võtaks valitsust sinu käest ning et Egiptuse lootus ei kaoks pärast tema valitsemist.
20 Ja Bileam ütles kuningale: „Kutsugem kokku kõik Egiptuse kohtumõistjad ja targad ning andkem teada, kas see poiss on surmamõistetud, nagu sa ütlesid, ja siis me tapame ta!"
21 Ja vaarao läkitas sõna ja kutsus kõik Egiptuse targad mehed ning nad tulid kuninga ette ja Issanda ingel tuli nende sekka ja ta oli nagu üks Egiptuse tarkadest meestest.
22 Ja kuningas ütles tarkadele: „Te olete kindlasti kuulnud, mida see heebrea poiss, kes on kojas, on teinud ja nõnda on Bileam selle asja üle kohut mõistnud?"
23 Nüüd otsustage ka teie üle ja vaadake, mis poisile tema teo eest tuleb.
24 Ja ingel, kes näis olevat üks vaarao tarkadest meestest, vastas ja ütles nõnda kõigi Egiptuse tarkade ja kuninga ning vürstide ees:
25 Kui kuningas heaks arvab, siis läkitagu ta mehed, kes toovad tema ette oonüksikivi ja tuleleegiva söe ning panevad need lapse ette. Kui laps sirutab käe ja võtab oonüksikivi, siis me teame, et noormees on kõik teinud targalt, ja me peame ta tapma.
26 Aga kui ta sirutab käe söe kohale, siis me teame, et ta ei teinud seda asja teadlikult, ja ta jääb elama.
27 Ja see asi oli kuninga ja vürstide silmis hea ning kuningas tegi Issanda ingli sõna järgi.
28 Ja kuningas käskis tuua oonüksi ja söe ning asetada need Moosese ette.
29 Ja nad asetasid poisi enda ette ja noormees püüdis sirutada oma kätt oonüksi poole, aga Issanda ingel võttis ta käe ja pani selle söe peale ning süsi kustus ta käes ja ta tõstis selle üles ning pani suhu ja põletas osa oma huultest ja osa keelest ning ta suus ja keeles muutus raskeks.
30 Kui kuningas ja vürstid seda nägid, siis nad mõistsid, et Mooses ei olnud kuningalt krooni peast võttes targalt tegutsenud.
31 Kuningas ja vürstid hoidusid lapse tapmisest ja Mooses jäi vaarao kotta, kasvas suureks ja Issand oli temaga.
32 Ja kui poiss oli kuningakojas, riietati ta purpurrüüsse ja ta kasvas üles kuninga laste seas.
33 Ja kui Mooses kasvas üles kuningakojas, pidas vaarao tütar Batja teda oma pojaks ja kogu vaarao kodakondsus austas teda ning kõik Egiptuse mehed kartsid teda.
34 Ja ta läks iga päev välja ja tuli Gooseni maale, kus olid ta vennad, Iisraeli lapsed, ja Mooses nägi neid iga päev õhupuuduses ja raskes töös.
35 Ja Mooses küsis neilt, öeldes: „Miks teile seda igapäevast tööd tehakse?"
36 Ja nad jutustasid temale kõigest, mis nendega oli juhtunud, ja kõigist keelust, mis vaarao neile enne oma sündi oli andnud.
37 Ja nad jutustasid temale kõik nõuanded, mida Bileam, Beori poeg, oli nende vastu pidanud, ja ka seda, mida ta oli

tema vastu pidanud, et ta tappa, kui ta oli kuningalt krooni peast võtnud.
38 Kui Mooses seda kuulis, süttis ta viha Bileami vastu ja ta püüdis teda tappa ning varitses teda päevast päeva.
39 Ja Bileam kartis Moosest ja tema ning ta kaks poega tõusid ning läksid Egiptusest välja ja põgenesid ning andsid oma hinged ja läksid Kuusi maale Kuusi kuninga Kikianuse juurde.
40 Ja Mooses oli kuningakojas väljas ja sisse tulles. Issand andis temale armu vaarao silmis ja kõigi ta sulaste silmis ja kogu Egiptuse rahva silmis; ja nad armastasid Moosest väga.
41 Ja ühel päeval, mil Mooses läks Goosenisse oma vendi vaatama, nägi ta Iisraeli lapsi nende raskustes ja raskes töös ning Mooses tundis nende pärast kurbust.
42 Ja Mooses läks tagasi Egiptusesse ning tuli vaarao kotta ja läks kuninga ette; ja Mooses kummardas kuninga ees.
43 Ja Mooses ütles vaaraole: „Mu isand, ma olen tulnud sinult paluma väikest palvet. Ära pööra mu palet tühja silmapilguga ära!" Ja vaarao ütles temale: „Räägi!"
44 Ja Mooses ütles vaaraole: „Andku su sulastele, Iisraeli lastele, kes on Goosenis, üks päev oma tööst puhata!"
45 Ja kuningas vastas Moosesele ning ütles: „Vaata, ma olen su palve selles asjas üles tõstnud, et su palve täita."
46 Ja vaarao käskis kuulutada kogu Egiptuses ja Goosenis, öeldes:
47 Nõnda ütleb kuningas teile, kõigile Iisraeli lastele: Kuus päeva tehke oma tööd ja rügake, aga seitsmendal päeval puhake ega tohi teha mingit tööd; nõnda tehke kõik päevad, nagu kuningas ja Mooses, Batja poeg, on käskinud.
48 Ja Mooses rõõmustas selle üle, mis kuningas temale oli teinud, ja kõik Iisraeli lapsed tegid nõnda, nagu Mooses neile oli käskinud.
49 Sest see asi tuli Issandalt Iisraeli lastele, sest Issand oli hakanud Iisraeli lapsi meeles pidama, et neid nende isade pärast päästa.
50 Ja Issand oli Moosesega ja tema kuulsus levis üle kogu Egiptuse.
51 Ja Mooses sai suureks kõigi egiptlaste ja kõigi Iisraeli laste silmis, otsides head oma Iisraeli rahvale ja rääkides kuningale nende kohta rahusõnu.

PEATÜKK 71

1 Ja kui Mooses oli kaheksateist aastat vana, tahtis ta näha oma isa ja ema ning läks nende juurde Goosenisse. Ja kui Mooses jõudis Goosenile lähedale, jõudis ta paika, kus Iisraeli lapsed töötasid, ja ta nägi nende koormaid ning nägi egiptlast löömas ühte oma heebrea vendadest.
2 Ja kui peksa saanud mees nägi Moosest, jooksis ta tema juurde abi paluma, sest meest, keda Mooses vaarao kojas väga austati, ja ta ütles temale: „Mu isand, hoolitse minu eest! See egiptlane tuli öösel mu kotta, sidus mu kinni ja tuli mu nähes mu naise juurde, ja nüüd püüab ta mu elu võtta.
3 Kui Mooses kuulis seda kurja asja, süttis ta viha egiptlase vastu ja ta pööras ringi, aga kui ta nägi, et seal polnud kedagi, lõi ta egiptlast ja peitis ta liiva sisse ning päästis heebrealase selle käest, kes teda oli löönud.
4 Ja heebrealane läks oma kotta ja Mooses naasis oma koju ning läks välja ja tuli tagasi kuningakotta.
5 Ja kui mees koju tagasi jõudis, mõtles ta oma naisest lahti öelda, sest Jaakobi kojas ei olnud õige mehel oma naise juurde minna pärast seda, kui too oli end rüvetanud.
6 Ja naine läks ja teatas oma vendadele, aga naise vennad püüdsid teda tappa, aga mees põgenes oma koju ja pääses.
7 Teisel päeval läks Mooses välja oma vendade juurde ja nägi, ja vaata, kaks meest riidlesid. Ja ta ütles kurjale: „Miks sa oma ligimest lööd?"
8 Ja ta vastas temale ning ütles talle: „Kes on pannud sind meile ülemaks ja kohtumõistjaks? Kas sa mõtled mind tappa, nagu sa tapsid egiptlase?" Ja Mooses kartis ning ütles: „Asi on kindlasti teatavaks saanud?"
9 Ja vaarao kuulis sellest loost ja käskis Moosese tappa, nii et Jumal saatis oma ingli ja see ilmus vaaraole valvurite ülema näol.
10 Ja Issanda ingel võttis mõõga ihukaitsepealiku käest ja raius sellega ta pea maha, sest ihukaitsepealiku nägu oli muutunud Moosese sarnaseks.
11 Ja Issanda ingel hoidis Moosese paremat kätt ja viis ta Egiptusest välja ning asetas ta väljapoole Egiptuse piiri, neljakümne päeva teekonna kaugusele.
12 Ja ainult tema vend Aaron jäi Egiptusemaale ja tema kuulutas Iisraeli lastele, öeldes:
13 Nõnda ütleb Issand, teie esiisade Jumal: Heitke igaüks ära oma silma jäledused ja ärge rüvetage endid Egiptuse ebajumalatega!
14 Ja Iisraeli lapsed tõstsid mässu ega kuulanud sel korral Aaronit.
15 Ja Issand mõtles nad hävitada, kui Issand ei oleks pidanud meeles lepingut, mille ta oli teinud Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga.
16 Neil päevil oli vaarao käsi Iisraeli laste vastu endiselt karm, ta rõhus ja rõhus neid kuni ajani, mil Jumal läkitas oma sõna ja võttis neist märku.

PEATÜKK 72

1 Neil päevil toimus suur sõda Kuusi laste ja idamaalaste ning Süüria laste vahel ning nad tõstsid mässu Kuusi kuninga vastu, kelle käes nad olid.
2 Siis läks Kuusi kuningas Kikianus välja kõigi Kuusi lastega, rahvaga, mis oli arvukas nagu liiv, ja ta läks võitlema Süüria ja idamaalaste vastu, et neid alistada.
3 Ja kui Kikianus välja läks, jättis ta võlur Bileami koos tema kahe pojaga linna ja maa rahva alamast sorti valvama.
4 Nii läks Kikianus välja aramlaste ja idamaade laste juurde ning võitles nende vastu ja lõi neid ning nad kõik langesid haavatutena Kikianuse ja tema rahva ees.
5 Ja ta võttis paljud neist vangi ja alistas nad nagu alguseski ning lõi leeri üles nende maale, et neilt andamit võtta nagu ikka.
6 Ja kui Bileam, Beori poeg, oli jätnud Kuusi kuningas linna ja linna vaeseid valvama, tõusis ta üles ja andis maa rahvale nõu kuningas Kikianuse vastu mässata, et ta ei saaks linna siseneda, kui ta koju tuleb.
7 Ja maa rahvas kuulas teda, vandus temale ja tegi tema enestele kuningaks ja ta kaks poega väepealikuteks.
8 Siis nad tõusid ja tõstsid linnamüürid kahelt nurgalt üles ning ehitasid ülimalt tugeva hoone.

9 Ja kolmandas nurgas kaevasid nad lugematul hulgal kraave linna ja jõe vahele, mis ümbritses kogu Kuusi maad, ja nad lasid jõe veed sealt välja voolata.
10 Neljandas nurgas kogusid nad oma loitsude ja võludega arvukalt madusid ning kindlustasid linna ja elasid seal, ja keegi ei läinud nende ees välja ega sisse.
11 Ja Kikianus sõdis aramlaste ja idamaade laste vastu ning alistas nad nagu ennegi ja nad maksid talle oma tavapärase andami ning ta läks ja naasis oma maale.
12 Ja kui Kuusi kuningas Kikianus ja kõik temaga kaasas olnud väepealikud oma linnale lähenesid, tõstsid nad silmad üles ja nägid, et linna müürid olid üles ehitatud ja väga kõrged, nii et mehed olid selle üle hämmastunud.
13 Ja nad ütlesid üksteisele: „Nad nägid, et me lahingus viibisime, ja kartsid meid väga. Seepärast tegid nad seda ja tõstsid linnamüürid üles ning kindlustasid need, et Kaanani kuningad ei saaks nende vastu lahingusse tulla.”
14 Siis lähenesid kuningas ja väed linnaväravale ja nad vaatasid üles, ja ennäe, kõik linnaväravad olid suletud. Ja nad hüüdsid valvuritele, öeldes: „Avage meile, et me saaksime linna siseneda!”
15 Aga valvurid keeldusid neile avamast nõid Bileami, nende kuninga, käsul ega lubanud neil oma linna siseneda.
16 Nad alustasid nendega linnavärava ees lahingut ja sel päeval langes Kikianuse sõjaväest sada kolmkümmend meest.
17 Ja järgmisel päeval jätkasid nad võitlust ja võitlesid jõe kaldal; nad üritasid läbi pääseda, aga ei suutnud, nii et mõned neist vajusid aukudesse ja surid.
18 Siis käskis kuningas neil puid maha raiuda, et parved teha, millega nad saaksid nende juurde minna, ja nad tegidki nii.
19 Ja kui nad kraavide kohale jõudsid, keerlesid veed veskites ja kakssada meest kümnel parvel uppusid.
20 Ja kolmandal päeval tulid nad võitlema küljel, kus olid maod, aga nad ei saanud sinna ligi, sest maod tapsid neist sada seitsekümmend meest ja nad lakkasid Kuusi vastu võitlemast ning piirasid Kuusi üheksa aastat, ilma et keegi oleks tulnud välja ega sisse.
21 Sel ajal, kui Kuusi vastu käis sõda ja piiramine, põgenes Mooses Egiptusest vaarao eest, kes püüdis teda tappa egiptlase tapmise pärast.
22 Ja Mooses oli kaheksateist aastat vana, kui ta põgenes Egiptusest vaarao eest; ja ta põgenes ning pääses Kikianuse laagrisse, mis sel ajal piiras Kuusi.
23 Ja Mooses oli üheksa aastat Kuusi kuninga Kikianuse laagris kogu selle aja, mil nad Kuusi piirasid, ja Mooses läks välja ja tuli sisse koos nendega.
24 Ja kuningas ja vürstid ja kõik sõjamehed armastasid Moosest, sest ta oli suur ja väärikas, tema kasv oli nagu väärikas lõvi, tema nägu oli nagu päike ja tema jõud oli nagu lõvil, ja ta oli kuninga nõunik.
25 Ja üheksa aasta pärast tabas Kikianus surmav haigus ja haigus võttis temast võitu ning ta suri seitsmendal päeval.
26 Ja ta sulased palsameerisid ta, kandsid ja matsid linnavärava vastas Egiptusemaalt põhja poole.
27 Ja nad ehitasid tema kohale uhke, tugeva ja kõrge hoone ning asetasid selle alla suured kivid.
28 Ja kuninga kirjutajad uurendasid nendele kividele kogu oma kuninga Kikianuse väe ja kõik tema lahingud, mida ta oli pidanud, vaata, need on seal kirja pandud tänapäeval.
29 Pärast Kuusi kuninga Kikianuse surma kurvastas sõda tema mehi ja vägesid väga.
30 Siis nad ütlesid üksteisele: „Andke meile nõu, mida me peaksime sel ajal tegema, kuna me oleme üheksa aastat oma kodudest eemal kõrbes elanud.”
31 Kui me ütleme, et hakkame linna vastu võitlema, siis paljud meist langevad haavatutena või tapetakse, ja kui me jääme piiramisrõngasse, siis me sureme ka ise.
32 Sest nüüd kuulevad kõik Süüria ja idamaa kuningad, et meie kuningas on surnud, ja nad ründavad meid ootamatult vaenulikult ning sõdivad meie vastu ja ei jäta meist jälgegi järele.
33 Nüüd siis lähme ja tehkem enestele kuningas ning jäägem piiramisrõngasse, kuni linn meile antakse.
34 Ja nad tahtsid sel päeval valida Kikianuse armeest kuninga, aga nad ei leidnud kedagi teist, kes nende üle valitseks nagu Mooses.
35 Ja nad kiirustasid ning võtsid iga mehe riided seljast ja viskasid need maha ning tegid suure kuhja ja asetasid Moosese selle peale.
36 Ja nad tõusid püsti ja puhusid pasunaid ning hüüdsid tema ees ja ütlesid: „Elagu kuningas, elagu kuningas!”
37 Ja kogu rahvas ja ülikud vandusid temale, et annavad temale naiseks etiooplasest kuninganna Adonja, Kikianuse naise, ja nad tõstsid Moosese sel päeval endi üle kuningaks.
38 Ja kogu Kuusi rahvas andis sel päeval välja kuulutuse, öeldes: „Iga mees peab andma Moosesele midagi sellest, mis tal on.”
39 Ja nad laotasid hunnikule lina ja igaüks viskas sinna midagi oma käest: üks kuldkõrvarõnga ja teine mündi.
40 Kuusi lapsed viskasid Moosesele kuhja peale ka oonüksi, bdelliumi, pärleid ja marmorit, samuti väga palju hõbedat ja kulda.
41 Ja Mooses võttis kõik hõbeda ja kulla ja kõik riistad ning bdelliumi ja oonüksi kivid, mis kõik Kuusi lapsed temale olid andnud, ja pani need oma varanduste hulka.
42 Ja Mooses valitses sel päeval Kuusi laste üle Kuusi kuninga Kikianuse asemel.

PEATÜKK 73

1 Egiptuse kuninga, vaarao viiekümne viiendal valitsemisaastal, see on Iisraeli laste Egiptusesse mineku saja viiekümne seitsmendal aastal, sai Mooses Kuusi maa peal kuningaks.
2 Mooses oli kakskümmend seitse aastat vana, kui ta hakkas Kuusi üle kuningaks, ja ta valitses nelikümmend aastat.
3 Ja Issand andis Moosesele soosingu ja armu kõigi Kuusi laste silmis; ja Kuusi lapsed armastasid teda väga; nõnda oli Mooses Issanda ja inimeste soosingus.
4 Ja tema valitsemisaja seitsmendal päeval kogunesid kõik Kuusi lapsed ja tulid Moosese ette ning kummardasid tema ees maani.
5 Ja kõik lapsed rääkisid kuninga ees üheskoos, öeldes: „Andke meile nõu, et me näeksime, mida selle linnaga teha tuleks?”
6 Sest juba üheksa aastat oleme linna piiranud ega ole näinud oma lapsi ega naisi.

7 Ja kuningas vastas neile, öeldes: „Kui te kuulate mu häält kõiges, mida ma teid käsin, siis annab Issand linna meie kätte ja me alistame selle.”
8 Sest kui me nendega võitleme nagu eelmises lahingus, mis meil enne Kikianuse surma oli, siis paljud meist langevad haavatuna nagu ennegi.
9 Ja nüüd, vaata, siin on sulle nõu selles asjas: kui sa kuulad mu häält, siis antakse linn meie kätte.
10 Ja kõik sõjavägi vastas kuningale, öeldes: „Me teeme kõik, mida meie isand käsib.”
11 Ja Mooses ütles neile: „Minge läbi ja hüüdke kogu leeris kogu rahvale ja öelge:
12 Nõnda ütleb kuningas: Mine metsa ja too endaga kaasa toonekurepoegi, igaüks üks poeg käes.
13 Ja igaüks, kes astub üle kuninga käsust ega too oma last, peab surema ja kuningas võtab kõik, mis tal on.
14 Ja kui sa nad tood, siis on nad sinu hoole all ja sa kasvatad neid, kuni nad suureks kasvavad, ja sa õpetad neid kihutama, nõnda nagu on pistriku poegade tee.
15 Ja kõik Kuusi lapsed kuulsid Moosese sõnu ning tõusid püsti ja lasid leeris kuulutada, öeldes:
16 Teile, kõigile Kuusi lastele, on kuningas käskinud minna kõik koos metsa ja püüda sealt noored toonekurepojad, igaüks oma poeg käes, ja viia nad koju.
17 Ja igaüks, kes rikub kuninga käsku, peab surema ja kuningas võtab kõik, mis talle kuulub.
18 Ja kõik inimesed tegid nõnda ja läksid metsa ning ronisid kuuskede otsa ja püüdsid kinni, igaüks üks noor poeg, kõik kurepojad ja tõid nad kõrbe ning kasvatasid nad kuninga käsul üles ja õpetasid neid noorte kullide kombel edasi lendama.
19 Ja kui noored toonekurepojad olid üles kasvatatud, käskis kuningas neid kolm päeva nälga hoida ja kogu rahvas tegi nõnda.
20 Ja kolmandal päeval ütles kuningas neile: „Võtke endid kokku ja saage vapraks meesteks! Igaüks pange oma soomusrüü selga, igaüks vöötage oma mõõk ümber ja igaüks ratsutage oma hobuse selga ning igaüks võtke oma noor toonekurepoeg kätte!”
21 Ja me tõuseme üles ning võitleme linna vastu paigas, kus on maod; ja kogu rahvas tegi nõnda, nagu kuningas oli käskinud.
22 Ja nad võtsid igaüks oma poja kätte ja läksid minema. Ja kui nad madude asupaika jõudsid, ütles kuningas neile: „Saatke igaüks oma poeg madude kallale!”
23 Ja nad saatsid kuninga käsul välja iga mehe oma noore toonekure ja noored toonekured jooksid madude kallale ja need õgisid nad kõik ning hävitasid nad sellest paigast.
24 Ja kui kuningas ja rahvas nägid, et kõik maod selles paigas olid hävitatud, tõstis kogu rahvas suurt hõiskamist.
25 Ja nad lähenesid linnale ja võitlesid selle vastu, vallutasid selle ja alistasid selle ning sisenesid linna.
26 Ja sel päeval suri linnaelanikest tuhat ja sada meest, kõik linna elanikud, aga piirajatest ei surnud kedagi.
27 Ja kõik Kuusi lapsed läksid igaüks oma koju, oma naise ja laste juurde ja kõige juurde, mis talle kuulus.
28 Ja kui võlur Bileam nägi, et linn oli vallutatud, avas ta värava ja põgenes koos oma kahe poja ja kaheksa vennaga ning naasis Egiptusesse vaarao, Egiptuse kuninga juurde.
29 Need on nõiad ja maagid, kellest on juttu Seaduse raamatus ja kes seisid Moosese vastu, kui Issand tõi Egiptuse peale nuhtlused.
30 Nii vallutaski Mooses linna oma tarkusega ja Kuusi lapsed panid ta troonile Kuusi kuninga Kikianuse asemele.
31 Ja nad panid kuningliku krooni temale pähe ja andsid talle naiseks Etioopia kuninganna Adonja, Kikianuse naise.
32 Ja Mooses kartis Issandat, oma isade Jumalat, nõnda et ta ei tulnud tema juurde ega pööranud oma silmi tema poole.
33 Sest Mooses mäletas, kuidas Aabraham oli vannutanud oma sulast Elieserit, öeldes temale: „Sa ei tohi võtta mu pojale Iisakile naist Kaanani tütarde hulgast!”
34 Ja mida Iisak tegi, kui Jaakob oma venna juurest põgenes, kui too temale keelas, öeldes: „Sa ei tohi võtta naist Kaanani tütarde hulgast ega teha liitu ühegi Haami pojaga!”
35 Sest Issand, meie Jumal, andis Hami, Noa poja, ja ta lapsed ja kogu ta järeltulijad Seemi lastele ja Jaafeti lastele ja nende järeltulijaile igaveseks orjadeks.
36 Seepärast ei pööranud Mooses oma südant ega silmi Kikianuse naise poole kõigil neil päevil, mil ta Kuusi üle valitses.
37 Ja Mooses kartis Issandat, oma Jumalat, kogu oma elu ja Mooses käis Issanda ees tões, kõigest oma südamest ja hingest; ta ei kaldunud õigelt teelt kõigil oma elupäevadel; ta ei kaldunud teelt paremale ega vasakule, mida Aabraham, Iisak ja Jaakob olid käinud.
38 Ja Mooses kindlustas end Kuusi laste kuningriigis ning juhtis Kuusi lapsi oma tavapärase tarkusega ja Moosesel läks tema kuningriigis hästi.
39 Sel ajal kuulsid süürlased ja idamaalased, et Kuusi kuningas Kikianus oli surnud, ja neil päevil tõstsid süürlased ja idamaalased mässu Kuusi vastu.
40 Ja Mooses kogus kokku kõik Kuusi lapsed, väga vägeva rahva, umbes kolmkümmend tuhat meest, ja ta läks võitlema süürlaste ja idamaalaste vastu.
41 Ja nad läksid esmalt idamaalaste juurde, aga kui idamaalased kuulsid nende sõnumit, läksid nad neile vastu ja alustasid nendega lahingut.
42 Ja sõda idamaalaste vastu oli äge ja Issand andis kõik idamaalased Moosese kätte ning umbes kolmsada meest langes mahalööduna.
43 Ja kõik idamaa lapsed pöördusid tagasi ja taandusid, ja Mooses ja Kuusi lapsed järgnesid neile ning alistasid nad ja panid neile maksu, nagu neil tavaks oli.
44 Sealt läks Mooses koos kogu rahvaga Süüria maale lahingusse.
45 Ja ka Süüria rahvas läks neile vastu ja nad võitlesid nende vastu, ja Issand andis nad Moosese kätte ja paljud Süüria mehed langesid haavatuna.
46 Ja ka süürlased alistati Moosese ja Kuusi rahva poolt ning nad maksid oma tavapärase maksu.
47 Ja Mooses pani Süüria ja idamaa lapsed Kuusi lastele alistuma ning Mooses ja kogu rahvas, kes oli koos temaga, pöördusid Kuusi maale.
48 Ja Mooses kindlustas end Kuusi laste kuningriigis ja Issand oli temaga ning kõik Kuusi lapsed kartsid teda.

PEATÜKK 74

1 Aastate möödudes suri Edomi kuningas Saul ja tema asemel sai kuningaks Akbori poeg Baal-Keenan.
2 Kuusi Moosese valitsemise kuueteistkümnendal aastal valitses Baal-Keenan, Akbori poeg, Edomimaal kõigi Edomi laste üle kolmkümmend kaheksa aastat.
3 Tema päevil mässas Moab Edomi võimu vastu, olles olnud Edomi võimu all Bedadi poja Hadadi päevist peale, kes lõi Edomit ja Midjanit ning oli Moabi Edomi võimu alla pannud.
4 Ja kui Baal-Keenan, Akbori poeg, sai Edomi kuningaks, siis kõik Moabi lapsed taganesid Edomile.
5 Ja neil päevil suri Aafrika kuningas Angeas ja tema asemel valitses tema poeg Azdrubal.
6 Neil päevil suri Janeas, Kittimi laste kuningas, ja ta maeti tema templisse, mille ta oli endale elamuks ehitanud Canopia tasandikule, ja Latinus valitses tema asemel.
7 Kuusi laste Moosese valitsemise kahekümne teisel aastal valitses Latinus Kittimi laste üle nelikümmend viis aastat.
8 Ja ta ehitas endale ka suure ja võimsa torni ning ehitas sinna oma elukohaks uhke templi, et juhtida oma valitsust, nagu tavaks oli.
9 Oma valitsemisaja kolmandal aastal käskis ta kuulutada välja kõik oma osavad mehed, kes ehitasid talle palju laevu.
10 Ja Latinus kogus kõik oma väed kokku ja nad tulid laevadega ning läksid võitlema Aafrika kuninga Azdrubali, Angease poja vastu; ja nad jõudsid Aafrikasse ning asusid lahingusse Azdrubali ja tema armee vastu.
11 Ja Latinus sai Azdrubali üle võidu ning Latinus võttis Azdrubalilt akvedukti, mille ta isa oli toonud Kittimi lastelt, kui ta oli naiseks võtnud Uzi tütre Jania. Nii lükkas Latinus ümber akvedukti silla ja lõi kogu Azdrubali armeed rängalt.
12 Ja Azdrubali järelejäänud tugevad mehed said tugevaks ja nende südamed täitusid kadedusega ning nad otsisid surma ja asusid taas lahingusse Kittimi kuninga Latinusega.
13 Ja lahing oli äge kõigi Aafrika meeste vastu ja nad kõik said haavata Latinuse ja tema rahva ees ning ka kuningas Azdrubal langes selles lahingus.
14 Ja kuningas Azdrubalil oli väga ilus tütar, kelle nimi oli Ushpezena, ja kõik Aafrika mehed tikkisid tema näo oma riietele tema suure ilu ja kena välimuse pärast.
15 Ja Latinuse mehed nägid Azdrubali tütart Ushpezenat ja kiitsid teda oma kuningale Latinusele.
16 Ja Latinus käskis ta enda juurde tuua ning võttis Ushpezena naiseks ja pöördus tagasi Kittimi poole.
17 Ja pärast Angease poja Azdrubali surma, kui Latinus oli lahingust oma maale tagasi pöördunud, tõusid kõik Aafrika elanikud üles ja võtsid Angease poja Anibali, Azdrubali noorema venna, ning tegid tema asemel kuningaks kogu Aafrika maale tema venna asemel.
18 Ja kui ta valitsema hakkas, otsustas ta minna Kittimi, et võidelda Kittimi lastega, et kätte maksta oma venna Azdrubali ja Aafrika elanike eest, ja ta tegi seda.
19 Ja ta ehitas palju laevu ning tuli nendega kogu oma sõjaväega ja läks Kittimi.
20 Nii võitles Anibal Kittimi lastega ja Kittimi lapsed said Anibali ja tema sõjaväe ees haavata ning Anibal maksis oma venna süüdistuse kätte.
21 Ja Anibal jätkas sõda Kittimi lastega kaheksateist aastat ja Anibal elas Kittimi maal ning lõi sinna laagri üles pikaks ajaks.
22 Ja Anibal lõi Kittimi lapsi väga rängalt ja tappis nende suurmehed ja vürstid, ja ülejäänud rahvast tappis ta umbes kaheksakümmend tuhat meest.
23 Ja päevade ja aastate möödudes naasis Anibal oma maale Aafrikasse ja valitses kindlalt oma venna Azdrubali asemel.

PEATÜKK 75

1 Sel ajal, Iisraeli laste saja kaheksakümnendal aastal pärast Egiptusesse minekut, läksid Egiptusest välja vaprad mehed Iisraeli lastest, kolmkümmend tuhat jalameest, kõik Joosepi suguharust, Joosepi poja Efraimi lastest.
2 Sest nad ütlesid, et aeg on täis saanud, mille Issand oli määranud Iisraeli lastele muistseil päevil, millest ta oli rääkinud Aabrahamile.
3 Ja need mehed võõtasid end ja pani igaüks oma mõõga vööle ja igaüks oma soomusrüü selga; ja nad lootsid oma jõule ning läksid koos Egiptusest välja vägeva käega.
4 Aga nad ei toonud teemoona kaasa, ainult hõbedat ja kulda, isegi mitte päevaleiba, sest nad mõtlesid vilistitelt tasu saamiseks oma toidumoona saada, aga kui mitte, siis nad oleksid selle vägisi ära võtnud.
5 Ja need mehed olid väga vägevad ja vaprad mehed, üks mees võis taga ajada tuhat ja kaks võisid ajada taga kümme tuhat, nii et nad lootsid oma jõule ja läksid koos nii nagu nad olid.
6 Ja nad suundusid Gati maale ning läksid alla ja leidsid Gati karjased Gati laste karja karjatamas.
7 Ja nad ütlesid karjastele: „Andke meile lambaid tasu eest, et saaksime süüa, sest meil on nälg, sest me pole täna leiba söönud."
8 Ja karjased küsisid: „Kas need on meie lambad või veised, et peaksime need teile tasuks andma?" Siis lähenesid Efraimi lapsed, et neid vägisi ära võtta.
9 Ja Gati karjased hüüdsid neile, nii et nende kisa kostis kaugelt, ja kõik Gati lapsed läksid nende juurde välja.
10 Kui Gati lapsed nägid Efraimi laste kurje tegusid, siis nad pöördusid tagasi ja kogusid Gati mehed kokku, igaüks pani oma sõjavarustuse selga ja läks Efraimi laste vastu lahingusse.
11 Ja nad astusid nendega Gati orus kokku ja lahing oli äge ning sel päeval lõid nad üksteiselt maha palju mehi.
12 Teisel päeval läkitasid Gati lapsed kõigisse vilistite linnadesse sõna, et need tuleksid neile appi, öeldes:
13 Tule meie juurde ja aita meid, et me lööksime Efraimi lapsi, kes on tulnud Egiptusest meie karja ära võtma ja meie vastu põhjuseta võitlema!
14 Efraimi laste hinged olid näljast ja janust kurnatud, sest nad polnud kolm päeva leiba söönud. Ja nelikümmend tuhat meest läksid vilistite linnadest Gati meestele appi.
15 Ja need mehed pidasid lahingut Efraimi lastega ja Issand andis Efraimi lapsed vilistite kätte.
16 Ja nad lõid maha kõik Efraimi lapsed, kõik, kes Egiptusest olid välja tulnud; järele ei jäänud kedagi peale kümne mehe, kes olid lahingust põgenenud.
17 Sest see kurjus oli Issandalt Efraimi laste vastu, et nad astusid üle Issanda sõnast, lahkudes Egiptusest enne aegu, mille Issand oli iidsetel päevadel Iisraelile määranud.

18 Ja ka vilistitest langes palju mehi, umbes kakskümmend tuhat, ja nende vennad kandsid nad ära ja matsid nad oma linnadesse.
19 Ja Efraimi laste tapetud jäid mahajäetuks Gati orgu paljuks päevaks ja aastaks ega viidud matusepaika, vaid org täitus inimeste luid.
20 Ja mehed, kes olid lahingust pääsenud, tulid Egiptusesse ja jutustasid kõigile Iisraeli lastele kõigest, mis nendega oli juhtunud.
21 Ja nende isa Efraim leinas neid palju päevi ja ta vennad tulid teda lohutama.
22 Ja ta läks oma naise juurde ja see sünnitas poja ning ta pani temale nimeks Berija, sest naine oli tema kojas õnnetu.

PEATÜKK 76

1 Ja Mooses, Amrami poeg, oli neil päevil ikka veel Kuusi maal kuningas ja ta õitses oma kuningriigis ning ta valitses Kuusi lapsi õigluses, õigluses ja aususes.
2 Ja kõik Kuusi lapsed armastasid Moosest kõigil päevil, mil ta nende üle valitses, ja kõik Kuusi maa elanikud kartsid teda väga.
3 Ja Kuusi Moosese valitsemise neljakümnendal aastal istus Mooses kuninglikul troonil, kuninganna Adonja aga tema ees ja kõik ülikud istusid tema ümber.
4 Ja kuninganna Adonja küsis kuninga ja vürstide ees: „Miks te olete nii kaua aega teinud, Kuusi lapsed?"
5 Sa ju tead, et see mees on neljakümne aasta jooksul, mil ta on Kuusi üle valitsenud, ei ole ta minu poole pöördunud ega ole teeninud Kuusi laste jumalaid.
6 Kuulake nüüd, Kuusi lapsed, ja ärgu laske sel mehel enam teie üle valitseda, sest ta ei ole meie lihast!
7 Vaata, mu poeg Menacrus on suureks kasvanud, las ta valitseb teie üle, sest parem on sul teenida oma isanda poega kui võõrast, Egiptuse kuninga orja.
8 Ja kogu rahvas ja Kuusi laste ülikud kuulsid sõnu, mis kuninganna Adonja oli nende kõrvade ees rääkinud.
9 Ja kogu rahvas valmistus õhtuni ning hommikul tõusid nad vara ja tegid endi üle kuningaks Menacruse, Kikianuse poja.
10 Ja kõik Kuusi lapsed kartsid Moosese vastu kätt sirutada, sest Issand oli Moosesega ja Kuusi lapsed pidasid meeles vannet, mille nad Moosesele olid andnud, seepärast nad ei teinud temale kurja.
11 Aga Kuusi lapsed andsid Moosesele palju ande ja läkitasid ta nende juurest suure auavaldusega.
12 Ja Mooses lahkus Kuusimaalt ja läks koju ning lakkas Kuusi üle valitsemast. Ja Mooses oli kuuskümmend kuus aastat vana, kui ta Kuusimaalt lahkus, sest see asi oli Issandalt, sest oli saabunud aeg, mille ta oli määranud muistseil päevil, et tuua Iisrael välja Hami laste viletsusest.
13 Ja Mooses läks Midjani maale, sest ta kartis vaarao pärast Egiptusesse tagasi pöörduda, ja ta läks ning istus Midjani maale kaevu äärde.
14 Ja midjanlase Reueli seitse tütart läksid välja oma isa karja hoidma.
15 Ja nad tulid kaevule ning ammutasid vett, et joota oma isa karja.
16 Siis tulid Midjani karjased ja ajasid nad ära ning Mooses tõusis ja aitas neid ning jootis karja.
17 Ja nad tulid koju oma isa Reueli juurde ning jutustasid temale, mida Mooses oli nende heaks teinud.
18 Ja nad vastasid: „Egiptuse mees päästis meid karjaste käest, ta ammutas meile vett ja jootis karja."
19 Ja Reuel küsis oma tütardelt: „Kus ta on? Miks te olete mehe maha jätnud?"
20 Ja Reuel läkitas järele ja tõi ta koju ning ta sõi temaga leiba.
21 Ja Mooses jutustas Reuelile, et ta oli Egiptusest põgenenud ja valitses Kuusi üle nelikümmend aastat, ning et nad olid hiljem temalt valitsuse ära võtnud ja ta rahus, auga ja kingitustega minema saatnud.
22 Ja kui Reuel kuulis Moosese sõnu, mõtles Reuel endamisi: „Ma panen selle mehe vangikotta ja lepitan Kuusi lapsi, sest ta on nende eest põgenenud."
23 Ja nad võtsid ta ja panid ta vangikotta ning Mooses oli kümme aastat vangis. Ja kui Mooses vangikojas oli, halastas Reueli tütar Sippora tema peale ja toetas teda kogu aeg leiva ja veega.
24 Ja kõik Iisraeli lapsed olid veel Egiptusemaal ja tegid egiptlastele kõiksugu rasket tööd. Ja Egiptuse käsi oli neil päevil Iisraeli laste üle endiselt karm.
25 Sel ajal nuhtles Issand vaaraot, Egiptuse kuningat, ja teda tabas pidalitõbi jalatallast pealaeni; Iisraeli laste julma kohtlemise pärast tabas Issand sel ajal vaaraot, Egiptuse kuningat.
26 Sest Issand oli kuulnud oma rahva, Iisraeli laste palvet ja nende hädakisa nende raske töö pärast jõudis temani.
27 Aga tema viha ei pöördunud neist ja vaarao käsi oli ikka veel Iisraeli laste vastu üles sirutatud; vaarao aga tegi oma kaela kangeks Issanda ees ja suurendas oma ikke Iisraeli laste üle ning kibestas nende elu igasuguse raske tööga.
28 Ja kui Issand oli nuhtluse langetanud vaarao, Egiptuse kuninga, peale, siis palus ta oma tarkadel ja nõidadel ta terveks teha.
29 Ja ta targad mehed ja nõiad ütlesid talle: „Kui väikeste laste verd pannakse tema haavadesse, siis ta paraneb."
30 Ja vaarao kuulas neid ning läkitas oma sulased Goosenisse Iisraeli laste juurde nende väikeseid lapsi viima.
31 Ja vaarao teenrid läksid ja võtsid Iisraeli laste imikud jõuga nende emade süles ja tõid need iga päev vaarao juurde, iga päev ühe lapse, ja arstid tapsid nad ning panid nad katku; nõnda tegid nad kõik päevad.
32 Ja laste arv, keda vaarao tappis, oli kolmsada seitsekümmend viis.
33 Aga Issand ei kuulanud Egiptuse kuninga arste ja katk läks raevukalt hullemaks.
34 Ja vaaraod vaevas see nuhtlus kümme aastat, aga vaarao süda muutus veelgi paadunumaks Iisraeli laste vastu.
35 Ja kümne aasta pärast nuhtles Issand vaaraod jätkuvalt hävitavate nuhtlustega.
36 Ja Issand karistas teda paha kasvaja ja kõhuhaigusega ning see nuhtlus muutus tõsiseks paiseks.
37 Sel ajal tulid kaks vaarao teenrit Gooseni maalt, kus kõik Iisraeli lapsed olid, ja läksid vaarao kotta ning ütlesid temale: „Me oleme näinud Iisraeli lapsi oma töös laisklevat ja hooletuid oma vaevanägemises."
38 Ja kui vaarao kuulis oma teenrite sõnu, süttis ta viha Iisraeli laste vastu väga põlema, sest ta oli oma ihuvalu pärast väga kurb.

39 Ja ta vastas ning ütles: „Nüüd, kui Iisraeli lapsed teavad, et ma olen haige, nad pöörduvad ja pilkavad meid. Seepärast rakendage nüüd mulle vanker ja ma lähen Goosenisse ning näen Iisraeli laste pilkamist, millega nad mind pilkavad.” Ja ta sulased rakendasid talle vankri.
40 Ja nad võtsid ta ja panid ta hobuse selga ratsutama, sest ta ei saanud ise ratsutada;
41 Ja ta võttis enesega kaasa kümme ratsanikku ja kümme jalameest ning läks Iisraeli laste juurde Goosenisse.
42 Ja kui nad olid jõudnud Egiptuse piirini, läks kuninga hobune kitsasse kohta, mis oli kõrgendatud viinamäe õõnsuses ja mõlemalt poolt tarastatud; teisel pool oli madalik ja tasane maa.
43 Ja hobused jooksid selles kohas kiiresti ja surusid üksteist ning teised hobused surusid kuninga hobust.
44 Ja kuninga hobune kukkus orgu, kui kuningas sellel ratsutas, ja kui ta kukkus, keeras vanker kuninga näo peale ja hobune lamas kuninga peal ning kuningas hüüdis, sest ta ihu oli väga valus.
45 Ja kuninga liha rebiti temalt maha ja ta luud murti ning ta ei saanud ratsutada, sest see asi oli Issandalt temale tulnud, kuna Issand oli kuulnud oma rahva, Iisraeli laste, hüüdeid ja nende viletsust.
46 Ja ta sulased kandsid teda õlgadel, vähehaaval, ja tõid ta tagasi Egiptusesse; ja ka ratsanikud, kes olid koos temaga, tulid tagasi Egiptusesse.
47 Ja nad panid ta voodisse ning kuningas teadis, et ta sureb. Seega tuli kuninganna Aparanith, tema naine, ja nuttis kuninga ette ning kuningas nuttis koos temaga valjusti.
48 Ja kõik ta ülikud ja sulased tulid sel päeval ja nägid kuningat selles viletsuses ning nutsid koos temaga väga.
49 Ja kuninga vürstid ja kõik ta nõuandjad andsid kuningale nõu määrata tema asemele valitsejaks maale, kelle ta oma poegade seast valiks.
50 Ja kuningal oli kolm poega ja kaks tütart, keda kuninganna Aparanith, ta naine, oli talle ilmale toonud, peale kuninga liignaiste laste.
51 Ja need olid nende nimed: esmasündinu Othri, teine Adikam ja kolmas Morion, ja nende õed, vanema nimi Bathia ja teise Akuuzi nimi.
52 Ja Otri, kuninga esmasündinu, oli idioot, rutakas ja rutakas oma sõnadega.
53 Aga Adikam oli kaval ja tark mees ning tundis kõike Egiptuse tarkust, aga näost inetu, jämeda lihaga ja väga lühikese kasvuga; ta oli ühe küünra pikkune.
54 Ja kui kuningas nägi, et tema poeg Adikam oli kõiges tark ja arukas, otsustas kuningas, et temast saab pärast tema surma tema asemel kuningas.
55 Ja ta võttis enesele naiseks Geduda, Abiloti tütre; ja ta oli kümme aastat vana, ja see tõi temale ilmale neli poega.
56 Ja pärast seda ta läks ja võttis kolm naist ning sündis kaheksa poega ja kolm tütart.
57 Ja segadus võttis kuninga üle suure võidu ja tema ihu haises nagu suvel päikese kuumuses põllule heidetud korjuse ihu.
58 Ja kui kuningas nägi, et haigus oli teda väga tugevalt tabanud, käskis ta oma poja Adikami enda juurde tuua ja nad tegid temast tema asemel maa kuninga.
59 Kolme aasta pärast suri kuningas häbi, teotuse ja jälestusega ning ta sulased kandsid ta ära ja matsid Egiptuse kuningate hauda Soan-Mizraimi.
60 Aga nad ei palsameerinud teda nagu kuningate puhul kombeks, sest ta ihu oli mädanenud ja nad ei saanud haisu pärast tema juurde palsameerimiseks ligineda, seepärast matsid nad ta kiiruga maha.
61 Sest see kurjus tuli temale Issandalt, sest Issand oli tasunud temale kurja kurjuse eest, mida ta oma päevil Iisraelile oli teinud.
62 Ja ta suri hirmu ja häbiga ning tema poeg Adikam sai tema asemel kuningaks.

PEATÜKK 77

1 Adikam oli kakskümmend aastat vana, kui ta Egiptuse üle valitses, ja ta valitses neli aastat.
2 Iisraeli kahesaja kuuendal aastal pärast Egiptusesse minekut valitses Adikam Egiptuse üle, kuid ta ei valitsenud Egiptuse üle nii kaua, kui tema isad olid oma valitsemisaega jätkanud.
3 Tema isa Melol valitses Egiptuses üheksakümmend neli aastat, aga ta oli kümme aastat haige ja suri, sest ta oli olnud Issanda ees patune.
4 Ja kõik egiptlased panid vaaraole Adikami nimeks ta isade nime, nagu oli Egiptuses kombeks.
5 Ja kõik vaarao targad panid Adikamile nimeks Ahuz, sest egiptuse keeles nimetatakse seda lühidalt Ahuziks.
6 Ja Adikam oli ülimalt kole, ta oli küünar ja vaks pikk ning tal oli suur habe, mis ulatus jalatallani.
7 Ja vaarao istus oma isa troonile, et Egiptust valitseda, ja ta juhtis Egiptuse valitsust oma tarkuses.
8 Ja oma valitsemisajal ületas ta kurjuses oma isa ja kõiki eelnevaid kuningaid ning suurendas oma ikke Iisraeli laste üle.
9 Ja ta läks oma sulastega Goosenisse Iisraeli laste juurde ja ta tugevdas nende töölisklassi ning ütles neile: „Tehke oma töö lõpule, iga päeva ülesanne, ja ärge laske oma kätel tänasest päevast alates meie tööst lõdvaks minna, nagu te tegite mu isa päevil!”
10 Ja ta pani nende üle ülevaatajaid Iisraeli laste seast ja nende ülevaatajate üle pani ta oma sulaste seast tööülesannete ülevaatajad.
11 Ja ta pani nende peale mõõdu telliseid, et nad saaksid teha selle arvu järgi iga päev, seejärel pöördus tagasi ja läks Egiptusesse.
12 Sel ajal käskisid vaarao sundijad Iisraeli laste ülevaatajaid vaarao käsul, öeldes:
13 Nõnda ütleb vaarao: „Tehke iga päev oma tööd ja lõpetage oma töö ning pidage kinni päevasest telliskivide mõõdust; ärge vähendage midagi!”
14 Ja kui teil igapäevaselt telliskive napib, siis panen ma teie väikesed lapsed nende asemele.
15 Ja Egiptuse sundijad tegid neil päevil nõnda, nagu vaarao neile oli käskinud.
16 Ja kui Iisraeli laste päevases telliskivide arvus leiti puudujääki, siis läksid vaarao sundijad Iisraeli laste naiste juurde ja võtsid Iisraeli laste seast imikud puuduva telliskivide arvu järgi; nad võtsid need vägisi ema süles ja panid need hoonesse telliskivide asemele.

17 Samal ajal kui nende isad ja emad nutsid ja nutsid nende pärast, kui nad kuulsid hoone seina sees oma imikute nuttu.
18 Ja sundijate jõul õnnestus Iisraelil oma lapsi hoonesse paigutada, nõnda et üks mees asetas oma poja müüri sisse ja määris ta mördiga peale, samal ajal kui ta silmad tema pärast nutsid ja ta pisarad voolasid ta lapse peale.
19 Ja Egiptuse sundijad tegid nõnda Iisraeli lastega palju päevi ja keegi ei halastanud ega halastanud Iisraeli laste laste peale.
20 Ja kõigi hoones tapetud laste arv oli kakssada seitsekümmend, mõned neist olid ehitanud isade poolt puudu jäänud telliste asemele ja mõned olid hoonest surnuna välja tõmmatud.
21 Ja töö, mis Iisraeli lastele Adikami päevil pandi, oli raskem kui see, mida nad tegid tema isa päevil.
22 Ja Iisraeli lapsed ohkasid iga päev oma raske töö pärast, sest nad olid iseenestes öelnud: „Vaata, kui vaarao sureb, siis tõuseb tema poeg üles ja kergendab meie tööd!"
23 Aga nad tegid viimast tööd rohkem kui esimest ja Iisraeli lapsed ohkasid selle pärast ning nende hädakisa oma vaeva pärast tõusis Jumala ette.
24 Ja Jumal kuulis neil päevil Iisraeli laste häält ja nende kisa ning Jumal pidas nendega meeles oma lepingut, mille ta oli teinud Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga.
25 Ja Jumal nägi Iisraeli laste koormat ja nende rasket tööd neil päevil ning ta otsustas nad päästa.
26 Ja Mooses, Amrami poeg, oli neil päevil ikka veel vangikongis midjanlase Reueli kojas ja Sippora, Reueli tütar, varustas teda salaja toiduga iga päev.
27 Ja Mooses oli kümme aastat Reueli koja vangikongis kinni.
28 Ja kümne aasta möödudes, mis oli vaarao esimene valitsusaasta Egiptuse üle oma isa asemel,
29 Sippora ütles oma isale Reuelile: „Keegi ei küsi ega otsi heebrea mehe järele, kelle sa oled nüüd kümme aastat vangis hoidnud."
30 Kui see nüüd sinu silmis hea on, siis läkitagem järele ja vaadakem, kas ta on elus või surnud. Aga tema isa ei teadnud, et naine teda ülal pidas.
31 Ja tema isa Reuel vastas ning ütles temale: „Kas on kunagi juhtunud midagi sellist, et mees on kümme aastat vangis ilma toiduta ja jääb elama?"
32 Ja Sippora vastas oma isale ja ütles: „Sa oled kindlasti kuulnud, et heebrealaste Jumal on suur ja kardetav ning teeb neile igal ajal imesid?"
33 Tema päästis Aabrahami Kaldea Uurist ja Iisaki ta isa mõõga käest ja Jaakobi Issanda ingli käest, kes temaga Jabbuki koolmel maadles.
34 Ta on selle mehega teinud palju asju, päästnud ta Egiptuse jõest ja vaarao mõõga eest ja Kuusi laste käest; nõnda võib ta päästa ta ka näljast ja jätta ta elama.
35 See asi oli Reueli silmis hea ja ta tegi oma tütre sõna järgi ning läkitas vangikambrisse uurima, mis Moosesega juhtus.
36 Ja ta nägi, ja ennäe, mees Mooses elas vangikongis, seisis jalgadel, kiitis ja palvetas oma esiisade Jumala poole.
37 Ja Reuel käskis Moosese vangikongist välja tuua ning nad ajasid ta habeme maha ja ta vahetas vangiriided ning sõi leiba.
38 Seejärel läks Mooses Reueli aeda, mis oli koja taga, ja palvetas seal Issanda, oma Jumala poole, kes oli tema heaks teinud suuri imetegusid.
39 Ja sündis, kui ta palvetas, et ta vaatas enesele vastu, ja ennäe, safiirkepp oli asetatud maasse, mis oli istutatud keset aeda.
40 Ja ta lähenes kepile ja vaatas, ja ennäe, sellele oli uurendatud, kirjutatud ja kepile ilmunud Issanda, vägede Jumala nimi.
41 Ja ta luges seda ja sirutas oma käe välja ja tõmbas selle nagu metsapuu võsast ja kepp oli tema käes.
42 Ja see on kepp, millega tehti kõik meie Jumala teod pärast seda, kui ta oli loonud taeva ja maa ja kõik nende väed, mered, jõed ja kõik nende kalad.
43 Ja kui Jumal oli Aadama Eedeni aiast välja ajanud, võttis ta kepi kätte ja läks ning haris maad, millest ta oli võetud.
44 Ja kepp jõudis Noa kätte ning anti Seemile ja tema järeltulijatele, kuni see jõudis heebrealase Aabrahami kätte.
45 Ja kui Aabraham oli andnud kõik, mis tal oli, oma pojale Iisakile, andis ta temale ka selle kepi.
46 Ja kui Jaakob põgenes Mesopotaamiasse, võttis ta selle enda kätte ja kui ta oma isa juurde tagasi tuli, ei olnud ta seda maha jätnud.
47 Ja kui ta läks alla Egiptusesse, võttis ta selle enda kätte ja andis Joosepile, ühe osa rohkem kui ta vennad, sest Jaakob oli selle vägisi ära võtnud oma vennalt Eesavilt.
48 Ja pärast Joosepi surma tulid Egiptuse ülikud Joosepi kotta ja kepp jõudis midjanlase Reueli kätte; ja kui ta Egiptusest lahkus, võttis ta selle kätte ja istutas oma aeda.
49 Ja kõik kinlaste vägevad mehed üritasid seda kitkuda, kui nad püüdsid saada tema tütart Sipporat, aga nad ei edutult.
50 Nii jäi see kepp Reueli aeda istutatuks, kuni tuli see, kellel oli õigus sellele, ja võttis selle ära.
51 Ja kui Reuel nägi keppi Moosese käes, siis ta imestas selle üle ja andis temale oma tütre Sippora naiseks.

PEATÜKK 78

1 Sel ajal suri Edomi kuningas Baal-Hannan, Akbori poeg, ja ta maeti oma kotta Edomimaale.
2 Ja pärast tema surma läkitasid Eesavi lapsed Edomimaale ja võtsid sealt Edomist mehe, kelle nimi oli Hadad, ja nad panid tema enestele kuningaks oma kuninga Baal-Henaani asemele.
3 Ja Hadad valitses Edomi laste üle nelikümmend kaheksa aastat.
4 Ja kui ta valitsema hakkas, otsustas ta võidelda Moabi laste vastu, et alistada nad Eesavi laste võimu alla nagu enne, aga ta ei suutnud seda, sest Moabi lapsed kuulsid seda asja ja nad tõusid üles ning kiirustasid valima enestele kuninga oma vendade seast.
5 Seejärel kogusid nad kokku suure rahva ja läkitasid oma vendade ammonlaste juurde appi võitlema Edomi kuninga Hadadi vastu.
6 Ja Hadad kuulis, mida Moabi lapsed olid teinud, ja kartis neid väga ning hoidus nende vastu võitlemast.
7 Neil päevil võttis Mooses, Amrami poeg Midjanimaal, naiseks Sippora, midjanlase Reueli tütre.

8 Ja Sippora käis Jaakobi tütarde teedel, ta oli sama õiglane kui Saara, Rebeka, Raahel ja Lea.
9 Ja Sippora jäi lapseootele ja tõi ilmale poja ning pani temale nimeks Geersom, sest ta ütles: „Ma olin võõras võõral maal.” Aga ta ei lasknud oma äia Reueli käsul oma eesnahka ümber lõigata.
10 Ja ta jäi taas lapseootele ning tõi ilmale poja, aga lõikas ümber ta eesnaha ja pani temale nimeks Elieser, sest Mooses ütles: „Mu isade Jumal oli mu abiks ja päästis mind vaarao mõõga eest.”
11 Ja vaarao, Egiptuse kuningas, suurendas neil päevil Iisraeli laste töökoormust väga ja tegi oma ikke Iisraeli laste peale veelgi raskemaks.
12 Ja ta käskis kuulutada Egiptuses, öeldes: „Ärge andke rahvale enam õlgi telliskivide tegemiseks! Mingu nad ja kogugu enestele õlgi, nii palju kui nad neid leiavad!”
13 Ja telliste arvu, mida nad teevad, andku nad iga päev ja ärge vähendage sellest midagi, sest nad on oma töös laisad.
14 Ja Iisraeli lapsed kuulsid seda ja nad leinasid ja ohkasid ning hüüdsid Issanda poole oma hingekibeduse pärast.
15 Ja Issand kuulis Iisraeli laste nuttu ja nägi rõhumist, millega egiptlased neid rõhusid.
16 Ja Issand oli armukade oma rahva ja oma pärisosa peale ning kuulis nende häält ja otsustas nad viia Egiptuse viletsusest ja anda neile Kaananimaa päranduseks.

PEATÜKK 79

1 Neil päevil karjatas Mooses oma äia, midjanlase Reueli karja teisel pool Siini kõrbe ja kepp, mille ta oma äialt oli võtnud, oli tal käes.
2 Ja ühel päeval eksis karjast ära üks kitsetalleke ja Mooses ajas teda taga ning see jõudis Jumala mäele Hoorebile.
3 Ja kui ta jõudis Hoorebile, ilmutas Issand end talle seal kibuvitsapõõsas ja ta leidis kibuvitsa tulest põlevat, aga tulel ei olnud kibuvitsa üle võimu seda hävitada.
4 Ja Mooses oli sellest vaatepildist väga hämmastunud, mistõttu põõsas ei ära põlenud ja ta lähenes, et näha seda vägevat asja, ja Issand kutsus Moosese tulest ja käskis tal minna Egiptusesse vaarao, Egiptuse kuninga juurde, et saata Iisraeli lapsed oma teenistusest ära.
5 Ja Issand ütles Moosesele: „Mine tagasi Egiptusesse, sest kõik need mehed, kes püüdsid su hinge, on surnud; ja sa pead rääkima vaaraoga, et ta saadaks Iisraeli lapsed oma maalt välja!”
6 Ja Issand näitas talle, et ta teeks Egiptuses tunnustähti ja imesid vaarao ja ta alamate silme ees, et nad usuksid, et Issand oli ta läkitanud.
7 Ja Mooses kuulas kõike, mida Issand teda oli käskinud, ja ta läks tagasi oma äia juurde ning jutustas temale asja. Ja Reuel ütles temale: „Mine rahuga!”
8 Ja Mooses tõusis, et minna Egiptusesse, ja ta võttis kaasa oma naise ja pojad ning oli tee ääres asuvas võõrastemajas. Ja Jumala ingel tuli alla ja otsis tema vastu süütegu.
9 Ja ta tahtis teda tappa ta esmasündinud poja pärast, sest ta ei olnud teda ümber lõiganud ja oli rikkunud lepingut, mille Issand oli Aabrahamiga teinud.
10 Sest Mooses oli kuulanud oma äia sõnu, mis too temale oli öelnud, et ta ei tohi oma esmasündinud poega ümber lõigata, seepärast ta teda ümber ei lõikanudki.
11 Ja Sippora nägi Issanda inglit otsimas Moosese vastu süüd ja ta mõistis, et see oli tingitud sellest, et Mooses ei olnud tema poega Gersomit ümber lõiganud.
12 Ja Sippora kiirustas ning võttis sealt teravaid kaljusid ja lõikas oma poja ümber ning päästis oma mehe ja poja Issanda ingli käest.
13 Ja Aaron, Moosese venna Amrami poeg, oli sel päeval Egiptuses jõe ääres kõndimas.
14 Ja Issand ilmutas end temale selles paigas ja ütles temale: „Mine nüüd kõrbe Moosese juurde! Ja ta läks ning kohtas teda Jumala mäel ja andis talle suud.”
15 Ja Aaron tõstis oma silmad üles ja nägi Sipporat, Moosese naist, ja tema lapsi ning küsis Mooseselt: „Kes need sulle on?”
16 Ja Mooses ütles temale: „Need on mu naine ja pojad, keda Jumal mulle Midjanis andis.” See asi tegi Aaronile kurvaks naise ja ta laste pärast.
17 Ja Aaron ütles Moosesele: „Saada naine ja ta lapsed minema, et nad läheksid oma isakotta!” Ja Mooses kuulas Aaroni sõnu ja tegi nõnda.
18 Ja Sippora tuli tagasi oma lastega ja nad läksid Reueli kotta ning jäid sinna kuni ajani, mil Issand oli oma rahvast külastanud ja nad Egiptusest vaarao käest välja toonud.
19 Ja Mooses ja Aaron tulid Egiptusesse Iisraeli laste koguduse juurde ja nad rääkisid neile kõik Issanda sõnad ning rahvas rõõmustas väga suure rõõmuga.
20 Järgmisel päeval tõusid Mooses ja Aaron vara ning läksid vaarao kotta ja võtsid Jumala kepi kätte.
21 Ja kui nad kuningaväravasse jõudsid, olid seal kaks noort lõvi raudriistadega kinni ja keegi ei pääsenud nende eest välja ega sisse, välja arvatud need, keda kuningas oli käskinud tulla, kui nõiad tulid ja oma loitsudega lõvid ära viisid ning nad kuninga juurde tõid.
22 Ja Mooses kiirustas ning tõstis kepi lõvide peale ja lasi nad lahti ning Mooses ja Aaron tulid kuningakotta.
23 Ka lõvid tulid rõõmuga kaasa ja järgnesid neile ning rõõmustasid otsekui koer rõõmustab oma isanda üle, kui too põllult tuleb.
24 Kui vaarao seda nägi, oli ta hämmastunud ja kohkunud kuulduse peale väga, sest nende välimus oli Jumala laste välimuse sarnane.
25 Ja vaarao küsis Mooseselt: „Mida sa vajad?” Ja nad vastasid talle ning ütlesid: „Issand, heebrealaste Jumal, on meid läkitanud sinu juurde ütlema: Saada mu rahvas välja, et nad mind teeniksid!”
26 Ja kui vaarao nende sõnu kuulis, kartis ta nende ees väga ja ütles neile: „Minge täna ja tulge homme minu juurde tagasi!” Ja nad tegid kuninga sõna järgi.
27 Ja kui nad olid lahkunud, läkitas vaarao võlur Bileami ja tema poegade Jannese ja Jambrese ning kõigi kuninga võlurite, nõidade ja nõuandjate järele; ja need kõik tulid ning istusid kuninga ette.
28 Ja kuningas jutustas neile kõik sõnad, mis Mooses ja ta vend Aaron temale olid rääkinud, ja võlurid küsisid kuningalt: „Kuidas need mehed sinu juurde tulid? Lõvid olid väravas kinni?”
29 Ja kuningas ütles: „Sellepärast et nad tõstsid oma kepi lõvide vastu ja lasid nad lahti ning tulid minu juurde, ja lõvid rõõmustasid nende üle otsekui koer rõõmustab oma isandaga kohtudes.”

30 Ja Bileam, Beori poeg, võlur, vastas kuningale ja ütles: „Need ei ole muud kui võlurid nagu meiegi."
31 Nüüd siis läkita neile järele ja las nad tulevad, siis me paneme nad proovile, ja kuningas tegigi nõnda.
32 Ja hommikul läkitas vaarao Moosese ja Aaroni kuninga ette kutsuma ning need võtsid Jumala kepi ja tulid kuninga juurde ning rääkisid temaga, öeldes:
33 Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Läkita mu rahvas, et nad mind teeniksid!
34 Ja kuningas ütles neile: „Aga kes usub teid, et te olete Jumala käskjalad ja et te tulete minu juurde tema käsul?"
35 Tee nüüd imetegu või tunnustäht selle asja kohta, siis usutakse su sõnu, mis sa räägid.
36 Ja Aaron viskas kiiresti kepi oma käest vaarao ja ta sulaste ette ning kepp muutus maoks.
37 Ja nõiad nägid seda ja viskasid igaüks oma kepi maha ja muutusid madudeks.
38 Ja Aaroni kepi madu tõstis oma pea ja avas oma suu, et neelata võlurite kepid.
39 Ja nõid Bileam vastas ning ütles: „See on olnud muistsetest aegadest, et madu neelab oma kaaslase ja et elavad olendid õgivad üksteist."
40 Nüüd seepärast taasta see kepiks, nagu see algselt oli, ja meiegi taastame oma kepid, nagu need algselt olid, ja kui su keps neelab meie kepid, siis me teame, et sinus on Jumala vaim, aga kui mitte, siis oled sa vaid meisterdaja meie sarnane.
41 Ja Aaron kiirustas ja sirutas oma käe välja ning haaras kinni mao sabast ja see muutus tema käes kepiks. Ja nõiad tegid sedasama oma keppidega ja nad haarasid igaüks oma mao sabast ja need muutusid keppideks nagu ennegi.
42 Ja kui neile kepid tagasi anti, neelas Aaroni kepp nende kepid.
43 Ja kui kuningas seda nägi, käskis ta tuua Egiptuse kuningate kroonikate raamatu. Ja nad toodigi kroonikate raamat, Egiptuse kuningate kroonikad, kuhu olid kirjutatud kõik Egiptuse ebajumalad, sest nad arvasid, et leiavad sealt Jehoova nime, aga nad ei leidnud seda.
44 Ja vaarao ütles Moosesele ja Aaronile: „Vaata, ma ei ole leidnud teie Jumala nime sellest raamatust kirjutatud olevat ja ma ei tea tema nime.
45 Ja nõunikud ja targad mehed vastasid kuningale: „Me oleme kuulnud, et heebrealaste Jumal on tarkade poeg, muistsete kuningate poeg."
46 Ja vaarao pöördus Moosese ja Aaroni poole ning ütles neile: „Mina ei tunne Issandat, keda te olete kuulutanud, ega mina läkita tema rahvast."
47 Ja nad vastasid ning ütlesid kuningale: „Jumalate Jumal Issand on tema nimi ja ta on kuulutanud oma nime meie üle meie esivanemate päevist peale ning läkitas meid ütlema: Minge vaarao juurde ja öelge temale: Läkitage mu rahvas, et nad mind teeniksid!"
48 Ja nüüd läkita meid, et me võiksime minna kolmepäevasele teekonnale kõrbes ja seal temale ohverdada, sest alates meie Egiptusesse mineku päevist ei ole ta meie käest võtnud ei põletusohvrit, roaohvrit ega tapaohvrit. Ja kui sa meid ei läkita, süttib tema viha sinu vastu ja ta lööb Egiptust kas katku või mõõgaga.
49 Ja vaarao ütles neile: „Rääkige mulle nüüd tema väest ja vägevusest!" Ja nad ütlesid temale: „Tema lõi taeva ja maa, mered ja kõik nende kalad, tema moodustas valguse, tema lõi pimeduse, tema lasi vihma sadada maa peale ja kastis seda, tema pani tärkama rohu ja ürdid, tema lõi inimesed ja loomad ja metsloomad, taeva linnud ja mere kalad, ja tema suu läbi nad elavad ja surevad."
50 Tõesti, tema lõi sind su emaüsas ja pani sinusse elava hingeõhu ning kasvatas sind üles ja asetas sind Egiptuse kuninglikule troonile ja võtab sinult hingeõhu ja viib su tagasi mulda, kust sa võeti.
51 Ja kuninga viha süttis nende sõnade peale põlema ja ta ütles neile: „Aga kes kõigi rahvaste jumalate seast suudaks seda teha? Minu jõgi on minu oma ja ma olen selle enesele loonud."
52 Ja ta ajas nad enese juurest ära ning käskis Iisraelil raskemini koormata kui see oli eile ja enne seda.
53 Ja Mooses ja Aaron läksid kuninga juurest välja ning nägid Iisraeli lapsi halvas seisukorras, sest sundijad olid teinud nende töö üliraskeks.
54 Ja Mooses pöördus tagasi Issanda juurde ning ütles: „Miks sa oled oma rahvast halvasti kohelnud? Sest sellest ajast peale, kui ma tulin vaaraole rääkima seda, milleks sa mind läkitasid, on ta Iisraeli lapsi väga halvasti kohelnud."
55 Ja Issand ütles Moosesele: „Vaata, sa näed, et väljasirutatud käe ja raskete nuhtlustega saadab vaarao Iisraeli lapsed oma maalt ära.
56 Ja Mooses ja Aaron elasid oma vendade, Iisraeli laste seas Egiptuses.
57 Aga egiptlased kibestasid Iisraeli laste elu raske tööga, mille nad neile peale panid.

PEATÜKK 80

1 Ja kahe aasta pärast läkitas Issand Moosese taas vaarao juurde, et see tooks välja Iisraeli lapsed ja saadaks nad Egiptusemaalt välja.
2 Ja Mooses läks ja tuli vaarao kotta ning rääkis temale Issanda sõnad, kes ta oli läkitanud, aga vaarao ei tahtnud kuulata Issanda häält ja Jumal äratas oma väe Egiptuses vaarao ja tema alamate vastu ning Jumal lõi vaaraod ja tema rahvast väga suurte ja valusate nuhtlustega.
3 Ja Issand läkitas Aaroni käe läbi ja muutis kõik Egiptuse veed vereks, kõik nende ojad ja jõed.
4 Ja kui üks egiptlane tuli jooma ja vett ammutama, siis ta vaatas oma kannu, ja ennäe, kogu vesi oli muutunud vereks; ja kui ta tuli oma kruusist jooma, muutus vesi kruusis vereks.
5 Ja kui naine sõtkus tainast ja valmistas toiduse, siis muutus see välimuselt vere sarnaseks.
6 Ja Issand läkitas jälle ning pani kõik nende veed kihama konni ja kõik konnad tulid egiptlaste majadesse.
7 Ja kui egiptlased jõid, siis täitusid nende kõhud konnadega ja nad tantsisid oma kõhtudes, nagu nad tantsivad jões.
8 Ja kogu nende joogivesi ja toiduvalmistamisvesi muutus konnadeks, ja kui nad oma voodites lamasid, sigisid nende higist konnad.
9 Kõigest sellest hoolimata ei pöördunud Issanda viha neist ja ta käsi sirutus kõigi egiptlaste vastu, et neid nuhtlusega karistada.
10 Ja ta läkitas ja lõi nende tolmu täideks ning täid said Egiptuses kahe küünra kõrguseks maa peale.

11 Täisid oli väga palju nii inimeste kui ka loomade lihas, kõigil Egiptuse elanikel; ka kuninga ja kuninganna peale läkitas Issand täid ja Egiptust tegid täid väga kurvaks.
12 Sellest hoolimata ei vaibunud Issanda viha ja ta käsi oli ikka veel Egiptuse kohal välja sirutatud.
13 Ja Issand läkitas Egiptusesse igasuguseid metsloomi ja need tulid ning hävitasid kogu Egiptuse, inimesed ja loomad ja puud ja kõik, mis Egiptuses oli.
14 Ja Issand läkitas tulemadusid, skorpione, hiiri, nirke, kärnkonni ja teisi põrmus roomavaid loomi.
15 Kärbsed, herilased, kirbud, lutikad ja sääsed, igaüks oma liigi järgi.
16 Ja kõiksugu roomajad ja tiivulised loomad tulid Egiptusesse ja tegid egiptlastele väga kurbust.
17 Ja kirbud ja kärbsed tulid egiptlaste silmadesse ja kõrvadesse.
18 Ja herilane tuli neile kallale ja ajas nad minema ning nad põgenesid tema juurest oma sisekambritesse ja see ajas neid taga.
19 Ja kui egiptlased peitsid end loomade parve eest, lukustasid nad enda järel uksed ja Jumal käskis meres oleval Sulanuthil üles tulla ja Egiptusesse minna.
20 Ja tal olid pikad käsivarred, kümme küünart inimese küünart pikad.
21 Ja ta läks katustele ja paljastas sarikad ja põrandakatte ning lõikas need lahti ja sirutas oma käe majja ja eemaldas luku ja riivi ning avas Egiptuse kojad.
22 Seejärel tulid loomade parved Egiptuse kodadesse ja loomade parved hävitasid egiptlasi ning see tegi neile väga kurbust.
23 Sellegipoolest ei pöördunud Issanda viha egiptlaste pealt ja ta käsi sirutus ikka veel nende vastu.
24 Ja Jumal läkitas katku ja katk vallutas Egiptuse, hobuste, eeslite, kaamelite, härja- ja lambakarjade ning inimeste seas.
25 Ja kui egiptlased hommikul vara tõusid, et oma karja karjamaale ajada, leidsid nad kõik oma kariloomad surnuna.
26 Egiptuse loomadest jäi järele vaid iga kümnes ja Goosenis olevatest Iisraeli loomadest ei surnud ükski.
27 Ja Jumal läkitas egiptlaste ihusse kõrvetava põletiku, mis lõhkes nende naha ja tekitas tugevat sügelust kõigile egiptlastele jalatallast pealaeni.
28 Ja nende ihus oli palju paiseid, nii et nende ihu närbus, kuni see mädanes ja riknes.
29 Sellest hoolimata ei vaibunud Issanda viha ja ta käsi oli ikka veel kogu Egiptuse kohal.
30 Ja Issand saatis väga tugevat rahet, mis lõi maha nende viinapuud ja murdis nende viljapuud ning kuivatas need ära ja sadas nende peale.
31 Ja kõik roheline taim kuivas ja hävis, sest rahe keskele laskus segatuli, seepärast põletasid rahe ja tuli kõik.
32 Ka inimesed ja loomad, keda leidus väljas, hukkusid tuleleegi ja rahe kätte ning kõik noored lõvid olid kurnatud.
33 Ja Issand läkitas ja tõi Egiptusesse arvukalt rohutirtse: Haseli, Salomi, Chargoli ja Hagole'i, igaüht oma liigi järgi, ja need sõid ära kõik, mis rahe oli alles jätnud.
34 Siis rõõmustasid egiptlased rohutirtsud, kuigi need sõid põlluvilja ära; ja nad püüdsid neid ohtralt ning soolasid neid toiduks.
35 Ja Issand pööras merel tugeva tuule ja see võttis ära kõik rohutirtsud, isegi need, mis olid soolatud, ja paiskas need Punasesse merre; Egiptuse piiridesse ei jäänud ühtegi rohutirtsu.
36 Ja Jumal läkitas pimeduse Egiptuse peale, nõnda et kogu Egiptusemaa ja Patrose maa muutus kolmeks päevaks pimedaks, nõnda et inimene ei näinud oma kätt, kui ta selle suu juurde tõstis.
37 Sel ajal suri palju Iisraeli lapsi, kes olid Issanda vastu mässanud ega kuulanud Moosest ja Aaronit ega uskunud neisse, et Jumal oli nad läkitanud.
38 Ja kes ütles: „Me ei lähe Egiptusest välja, et me ei sureks nälga kõrbes!" ja kes ei kuulanud Moosese häält?
39 Ja Issand nuhtles neid kolme pimeda päevaga ja Iisraeli lapsed matsid nad neil päevil, ilma et egiptlased oleksid neist teadnud ega nende üle rõõmustanud.
40 Ja Egiptuses oli kolm päeva väga suur pimedus ja igaüks, kes seisis pimeduse saabudes, jäi oma kohale seisma ja kes istus, jäi istuma ja kes lamas, jäi lamama samasse paika ja kes kõndis, jäi samasse kohta maas istuma; ja see asi juhtus kõigi egiptlastega, kuni pimedus oli möödunud.
41 Ja pimeduse päevad möödusid ning Issand läkitas Moosese ja Aaroni Iisraeli laste juurde, öeldes: „Pidage oma pühi ja tehke oma paasapüha! Sest vaata, ma tulen keset ööd kõigi egiptlaste sekka ja ma löön maha kõik nende esmasündinud, inimese esmasündinust kuni looma esmasündinun. Ja kui ma näen teie paasapüha, siis ma lähen teist mööda.
42 Ja Iisraeli lapsed tegid kõik nõnda, nagu Issand oli Moosesele ja Aaronile käskinud; nõnda nad tegid sel ööl.
43 Ja keset ööd sündis, et Issand läks välja Egiptuse keskel ja lõi maha kõik egiptlaste esmasündinud, inimeste esmasündinutest loomade esmasündinuteni.
44 Ja vaarao tõusis öösel üles, tema ja kõik ta sulased ja kõik egiptlased, ja sel ööl oli Egiptuses suur hädakisa, sest ei olnud ühtegi maja, kus poleks olnud surnukeha.
45 Ka Egiptuse esmasündinute kujud, mis olid nikerdatud nende majade seintele, hävisid ja kukkusid maha.
46 Isegi nende esmasündinute luud, kes olid surnud enne seda ja kelle nad olid oma majadesse matnud, riisusid Egiptuse koerad sel ööl kokku ja lohistasid egiptlaste ette ning viskasid nende ette.
47 Ja kõik egiptlased nägid seda õnnetust, mis oli neid äkitselt tabanud, ja kõik egiptlased kisendasid valju häälega.
48 Ja kõik Egiptuse perekonnad nutsid sel ööl, igaüks oma poja ja igaüks oma tütre pärast, kes oli esmasündinu, ja Egiptuse kära oli sel ööl kaugelt kuulda.
49 Ja Batja, vaarao tütar, läks sel ööl koos kuningaga Moosest ja Aaronit nende kodadest otsima ja nad leidsid nad nende kodadest söömas, joomas ja rõõmustamas koos kogu Iisraeliga.
50 Ja Bathia ütles Moosesele: „Kas see on tasu hea eest, mida ma sulle olen teinud, et ma sind üles kasvatasin ja sind pikaks venitasin, ja sina oled toonud selle õnnetuse minu ja mu isakoja peale?"
51 Ja Mooses ütles temale: „Tõesti, Issand tõi Egiptuse peale kümme nuhtlust; kas mõni neist tabas sind õnnetuse läbi? Kas mõni neist tabas sind?" Ja ta vastas: „Ei."
52 Ja Mooses ütles temale: „Kuigi sa oled oma ema esmasündinu, ei sure sa ikkagi ja Egiptuse keskel ei taba sind miski õnnetus."

53 Ja ta ütles: „Mis kasu mul sellest on, kui ma näen kuningat, oma venda ja kogu ta perekonda ja alamaid selles õnnetuses, kelle esmasündinud hukkuvad koos kõigi Egiptuse esmasündinutega?"
54 Ja Mooses ütles temale: „Su vend ja ta pere ja sulased, Egiptuse perekonnad, ei tahtnud tõesti kuulata Issanda sõnu, seepärast tabas neid see õnnetus."
55 Ja vaarao, Egiptuse kuningas, astus Moosese ja Aaroni ning mõnede Iisraeli laste juurde, kes olid nendega selles paigas, ja palvetas nende poole, öeldes:
56 Tõuske ja võtke oma vennad, kõik Iisraeli lapsed, kes on maal, ja nende lambad, veised ja kõik, mis neile kuulub; nad ei tohi midagi alles jätta; paluge minu eest ainult Issandat, oma Jumalat!
57 Ja Mooses ütles vaaraole: „Vaata, kuigi sa oled oma ema esmasündinu, ära karda, sest sa ei sure, sest Issand on käskinud sul elada, et näidata sulle oma suurt väge ja tugevat väljasirutatud käsivart."
58 Ja vaarao käskis Iisraeli lapsed ära saata ja kõik egiptlased võtsid jõudu neid saatma, sest nad ütlesid: „Me kõik hukkume!"
59 Ja kõik egiptlased saatsid Iisraeli lapsed teele suure varanduse, lammaste, veiste ja kallite asjadega, vastavalt Issanda vandele tema ja meie isa Aabrahami vahel.
60 Ja Iisraeli lapsed viivitasid öösel väljaminekuga. Kui egiptlased tulid nende juurde neid välja tooma, küsisid nad neilt: „Kas me oleme vargad, et peaksime öösel välja minema?"
61 Ja Iisraeli lapsed küsisid egiptlastelt hõbe- ja kuldriistu ning riideid, ja Iisraeli lapsed riisusid egiptlastelt riided.
62 Ja Mooses kiirustas ja tõusis püsti ning läks Egiptuse jõe äärde ja tõi sealt Joosepi kirstu ning võttis selle endaga kaasa.
63 Ja Iisraeli lapsed tõidki üles, igaüks oma isa kirstu ja igaüks oma suguharu kirstud.

PEATÜKK 81

1 Ja Iisraeli lapsed läksid Ramesesest Sukkotti, umbes kuussada tuhat jalameest, peale väetid lapsed ja nende naised.
2 Nendega koos läks üles ka segarahvas, lambaid ja veiseid ning palju loomakarju.
3 Ja Iisraeli laste võõrana olemise aeg Egiptusemaal raske töö all oli kakssada kümme aastat.
4 Ja kahesaja kümne aasta pärast tõi Issand vägeva käega Iisraeli lapsed Egiptusest välja.
5 Ja Iisraeli lapsed läksid teele Egiptusest, Gosenist ja Ramesesest ning lõid leeri üles Sukkotti esimese kuu viieteistkümnendal päeval.
6 Ja egiptlased matsid kõik oma esmasündinud, keda Issand oli löönud, ja kõik egiptlased matsid oma tapetuid kolm päeva.
7 Ja Iisraeli lapsed läksid teele Sukkotist ja lõid leeri üles Eetomisse, kõrbe lõppu.
8 Ja kolmandal päeval pärast seda, kui egiptlased olid oma esmasündinud matnud, tõusis palju mehi Egiptusest ja läks Iisraelile järele, et neid Egiptusesse tagasi viia, sest nad kahetsesid, et nad olid Iisraeli lapsed nende orjusest ära saatnud.
9 Ja üks mees ütles oma ligimesele: „Mooses ja Aaron rääkisid vaaraoga kindlasti ja ütlesid: Me läheme kolm päeva kõrbes ja ohverdame Issandale, oma Jumalale!"
10 Nüüd tõuskem siis hommikul vara ja saatkem nad tagasi! Kui nad meiega koos Egiptusesse oma isandate juurde tagasi tulevad, siis me teame, et neil on usku. Aga kui nad ei taha tagasi tulla, siis me sõdime nendega ja laseme neil tagasi tulla suure väe ja tugeva käega.
11 Ja hommikul tõusid kõik vaarao ülikud ja koos nendega umbes seitsesada tuhat meest ning nad läksid sel päeval Egiptusest välja ja jõudsid paika, kus olid Iisraeli lapsed.
12 Ja kõik egiptlased nägid, et Mooses ja Aaron ja kõik Iisraeli lapsed istusid Pii-Hahiroti ees, sõid ja jõid ning pidasid Issanda pidu.
13 Ja kõik egiptlased ütlesid Iisraeli lastele: „Te ju ütlesite: Me läheme kolm päeva kõrbes ja ohverdame oma Jumalale ning tuleme tagasi?"
14 Ja nüüd on teie lahkumisest möödas viis päeva. Miks te siis ei pöördu tagasi oma isandate juurde?
15 Ja Mooses ja Aaron vastasid neile, öeldes: „Sellepärast et Issand, meie Jumal, on meie seas tunnistanud, öeldes: Te ei saa enam tagasi Egiptusesse, vaid me läheme maale, mis piima ja mett voolab, nõnda nagu Issand, meie Jumal, meie esiisadele oli vandunud meile anda."
16 Kui Egiptuse ülikud nägid, et Iisraeli lapsed ei kuulanud neid ega tahtnud Egiptusesse tagasi pöörduda, siis nad valmistusid Iisraeli vastu võitlema.
17 Ja Issand kinnitas Iisraeli laste südamed egiptlaste vastu, nii et nad andsid neile ränga peksa ja võitlus egiptlaste vastu oli äge ning kõik egiptlased põgenesid Iisraeli laste eest, sest paljud neist hukkusid Iisraeli käe läbi.
18 Ja vaarao ülikud läksid Egiptusesse ning teatasid vaaraole, öeldes: „Iisraeli lapsed on põgenenud ega saa enam Egiptusesse tagasi tulla, ja nõnda rääkisid Mooses ja Aaron meiega.
19 Ja vaarao kuulis seda asja ja tema süda ja kõigi ta alamate südamed pöördusid Iisraeli vastu ning nad kahetsesid, et nad olid Iisraeli saatnud; ja kõik egiptlased andsid vaaraole nõu Iisraeli lapsi taga ajada, et nad oma koormate juurde tagasi pöörduksid.
20 Ja nad ütlesid igaüks oma vennale: „Miks me oleme teinud, et me Iisraeli orjusest ära saatsime?"
21 Ja Issand kinnitas kõigi egiptlaste südameid, et nad iisraellasi taga ajaksid, sest Issand tahtis egiptlased Punases meres alistada.
22 Ja vaarao tõusis, rakendas oma vankri ja käskis kõigil egiptlastel koguneda; ühtegi meest ei jäänud järele peale laste ja naiste.
23 Ja kõik egiptlased läksid koos vaaraoga Iisraeli lapsi taga ajama ja Egiptuse laager oli ülisuur ja raske, umbes kümme tuhat meest.
24 Ja kogu see laager läks ja ajas Iisraeli lapsi taga, et nad Egiptusesse tagasi tuua, ja nad jõudsid Punase mere äärde laagrisse.
25 Ja Iisraeli lapsed tõstsid oma silmad üles ja nägid, et kõik egiptlased ajasid neid taga, ja Iisraeli lapsed kartsid neid väga ning Iisraeli lapsed hüüdsid Issanda poole.
26 Ja egiptlaste pärast jagunesid Iisraeli lapsed neljaks osaks ja nende arvamused jagunesid, sest nad kartsid egiptlasi ja Mooses rääkis igaühega neist.

27 Esimene rühm oli Ruubeni, Siimeoni ja Issaskari lastest ning nad otsustasid merre hüpata, sest nad kartsid egiptlasi väga.
28 Ja Mooses ütles neile: „Ärge kartke, seiske paigal ja vaadake, kuidas Issand teid täna päästab!"
29 Teine rühm oli Sebuloni, Benjamini ja Naftali lastest ning nad otsustasid koos egiptlastega Egiptusesse tagasi minna.
30 Ja Mooses ütles neile: „Ärge kartke, sest nõnda nagu te täna egiptlasi olete näinud, nõnda te neid enam iialgi ei näe!"
31 Kolmas rühm oli Juuda ja Joosepi lastest ning nad otsustasid minna egiptlastele vastu ja nendega võidelda.
32 Ja Mooses ütles neile: „Seiske oma kohtadel, sest Issand sõdib teie eest, aga teie jääge vait!"
33 Ja neljas jagu olid Leevi, Gaadi ja Aaseri lapsed ja nad otsustasid minna egiptlaste sekka neid segadusse ajama, ja Mooses ütles neile: „Jääge oma kohtadele ja ärge kartke, hüüdke ainult Issanda poole, et ta teid nende käest päästaks!"
34 Pärast seda tõusis Mooses rahva keskelt püsti ja palvetas Issanda poole ning ütles:
35 Issand, kogu maailma Jumal, päästa ometi oma rahvas, kelle sa Egiptusest välja tõid, ja ärgu laske egiptlastel kiidelda oma väe ja võimuga!
36 Siis ütles Issand Moosesele: „Miks sa minu poole hüüad? Ütle Iisraeli lastele, et nad läheksid, ja sina siruta oma kepp mere kohale ja lõhesta see, et Iisraeli lapsed läheksid sellest läbi!"
37 Ja Mooses tegi nõnda ning tõstis oma kepi mere kohale ja lõhestas selle.
38 Ja merevesi jagunes kaheteistkümneks osaks ja Iisraeli lapsed läksid jalgsi läbi, kingades, otsekui käiks mees mööda sillutatud teed.
39 Ja Issand ilmutas Iisraeli lastele oma imesid Egiptuses ja meres Moosese ja Aaroni käe läbi.
40 Ja kui Iisraeli lapsed olid merre sisenenud, tulid egiptlased neile järele ja merevesi naasis nende peale ning nad kõik vajusid vette ja mitte ühtegi meest ei jäänud järele peale vaarao, kes tänas Issandat ja uskus temasse, seepärast ei lasknud Issand tal sel ajal koos egiptlastega hukkuda.
41 Ja Issand käskis inglil ta egiptlaste seast ära võtta ja egiptlased heitsid ta Niineve maale, kus ta valitses pikka aega.
42 Ja sel päeval päästis Issand Iisraeli Egiptuse käest ja kõik Iisraeli lapsed nägid, et egiptlased olid hukkunud, ja nad nägid Issanda suurt kätt selles, mida ta oli teinud Egiptuses ja meres.
43 Siis laulsid Mooses ja Iisraeli lapsed Issandale selle laulu päeval, mil Issand pani egiptlased nende ees langema.
44 Ja kogu Iisrael laulis üheskoos: „Ma laulan Issandale, sest Tema on väga ülev! Ta heitis hobuse ja ratsaniku merre! Vaata, see on kirjutatud Jumala Seaduse raamatus!"
45 Pärast seda läksid Iisraeli lapsed teele ja lõid leeri Maarasse. Ja Issand andis Iisraeli lastele selles Maara paigas määrused ja seadlused ning Issand käskis Iisraeli lastel käia kõigil tema teedel ja teda teenida.
46 Ja nad läksid teele Maarast ning jõudsid Elimi; ja Elimis oli kaksteist veeallikat ja seitsekümmend datlipuud; ja lapsed lõid seal leeri veekogude ääres.
47 Ja nad läksid teele Elimist ning jõudsid Siini kõrbe teise kuu viieteistkümnendal päeval pärast Egiptusest lahkumist.
48 Sel ajal andis Issand Iisraeli lastele mannat süüa ja Issand lasi Iisraeli lastele päevast päeva taevast leiba sadada.
49 Ja Iisraeli lapsed sõid mannat nelikümmend aastat, kõik need päevad, mis nad kõrbes olid, kuni nad jõudsid Kaananimaale seda pärima.
50 Ja nad läksid teele Siini kõrbest ja lõid leeri üles Alusesse.
51 Ja nad läksid teele Aalusest ja lõid leeri üles Refidimi.
52 Ja kui Iisraeli lapsed olid Refidimis, tuli Amalek, Eliifase poeg, kes oli Sefo venna Eesavi poeg, Iisraeli vastu sõdima.
53 Ja ta tõi endaga kaasa kaheksasada üks tuhat meest, võlureid ja nõidu, ja valmistus lahinguks Iisraeliga Refidimis.
54 Ja nad pidasid Iisraeli vastu suure ja ränga lahingu ning Issand andis Amaleki ja tema rahva Moosese ja Iisraeli laste kätte ning Joosua, efratlase Nuuni poja, Moosese sulase kätte.
55 Ja Iisraeli lapsed lõid mõõgateraga Amalekki ja tema rahvast, aga võitlus oli Iisraeli laste vastu väga äge.
56 Ja Issand ütles Moosesele: „Kirjuta see asi enesele mälestuseks raamatusse ja pane see oma sulase Joosua, Nuuni poja kätte; ja sa käskisid Iisraeli lapsi, öeldes: Kui sa jõuad Kaananimaale, siis sa pead Amaleki mälestuse taeva alt sootuks hävitama!"
57 Ja Mooses tegi nõnda ning võttis raamatu ja kirjutas sinna need sõnad, öeldes:
58 Pea meeles, mida Amalek sulle tegi teel, kui sa Egiptusest lahkusid!
59 Kes sulle teel vastu tulid ja su järelt lõid, needki, kes su järel jõuetud olid, kui sa olid nõrk ja väsinud.
60 Aga kui Issand, su Jumal, on andnud sulle rahu kõigist su ümberkaudsetest vaenlastest maal, mille Issand, su Jumal, annab sulle pärandiks pärida, siis kustuta Amaleki mälestus taeva alt, sa ei unusta seda.
61 Ja kui kuningas halastab Amaleki või tema mälestuse või tema järeltulijate peale, vaata, siis ma nõuan selle temalt ja ma hävitan ta ta rahva seast.
62 Ja Mooses kirjutas kõik need asjad raamatusse ja käskis Iisraeli lastel kõigis neis asjades.

PEATÜKK 82

1 Ja Iisraeli lapsed läksid Refidimist teele ja lõid leeri Siinai kõrbesse kolmandal kuul pärast Egiptusest lahkumist.
2 Sel ajal tuli midjanlane Reuel, Moosese äi, koos oma tütre Sippora ja tema kahe pojaga, sest ta oli kuulnud Issanda imetegudest, mis ta oli teinud Iisraelile, et ta oli nad Egiptuse käest päästnud.
3 Ja Reuel jõudis Moosese juurde kõrbe, kus too oli leeris olnud, kus oli Jumala mägi.
4 Ja Mooses läks oma äiale vastu suure auavaldusega ja kogu Iisrael oli temaga.
5 Ja Reuel ja ta lapsed jäid veel pikaks ajaks iisraellaste sekka ning sellest päevast alates tundis Reuel Issandat.
6 Ja kolmandal kuul pärast Iisraeli laste lahkumist Egiptusest, selle kuuendal päeval, andis Issand Iisraelile Siinai mäel kümme käsku.

7 Ja kogu Iisrael kuulis kõiki neid käske ja kogu Iisrael rõõmustas sel päeval väga Issanda üle.
8 Ja Issanda auhiilgus laskus Siinai mäele ja ta hüüdis Moosest ning Mooses tuli pilve sees ja läks mäele üles.
9 Ja Mooses oli mäel nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd; ta ei söönud leiba ega joonud vett; ja Issand õpetas teda määrustes ja kohtumõistmises, et ta õpetaks Iisraeli lapsi.
10 Ja Issand kirjutas kümme käsku, mis ta oli andnud Iisraeli lastele, kahele kivitahvlile, mis ta andis Moosesele, et see neid Iisraeli lastele käsuks annaks.
11 Ja neljakümne päeva ja neljakümne öö pärast, kui Issand oli Siinai mäel Moosesega rääkimise lõpetanud, andis Issand Moosesele kivitahvlid, millele oli kirjutatud Jumala sõrmega.
12 Ja kui Iisraeli lapsed nägid, et Mooses viivitas mäelt alla tulemisega, kogunesid nad Aaroni ümber ja ütlesid: „Me ei tea, mis selle mehega, Moosesega, on juhtunud."
13 Aga nüüd tõuse ja tee meile jumal, kes käiks meie ees, et sa ei sureks!
14 Ja Aaron kartis rahvast väga ja käskis neil tuua talle kulda ning ta tegi sellest rahvale valatud vasika.
15 Ja Issand ütles Moosesele enne mäelt allatulekut: „Mine alla, sest su rahvas, kelle sa Egiptusest välja tõid, on endid pahaks pannud!"
16 Nad on enestele teinud valatud vasika ja on selle ees kummardanud. Aga nüüd lahkuge minu juurest, et ma võiksin nad maa pealt hävitada, sest nad on kangekaelne rahvas.
17 Ja Mooses palus Issanda palet ja palvetas Issanda poole rahva eest vasika pärast, mille nad olid teinud, ja seejärel laskus ta mäelt alla ja tema käes olid kaks kivitahvlit, mis Jumal oli andnud temale iisraellastele käsu andmiseks.
18 Ja kui Mooses leerile lähenes ja nägi vasikat, mille rahvas oli teinud, siis süttis Moosese viha põlema ja ta purustas mäe all olevad lauad.
19 Ja Mooses tuli leeri ning võttis vasika ja põletas selle tulega ära ning jahvatas peeneks tolmuks ja puistas vee peale ning andis iisraellastele juua.
20 Ja rahva seast suri üksteise mõõga läbi umbes kolm tuhat meest, kes olid vasika teinud.
21 Ja järgmisel päeval ütles Mooses rahvale: „Ma lähen üles Issanda juurde, vahest ma saan lepitada teie patud, mis te olete Issandale teinud."
22 Ja Mooses läks taas üles Issanda juurde ja jäi Issanda juurde neljakümneks päevaks ja neljakümneks ööd.
23 Ja Mooses palus Issandat Iisraeli laste pärast need nelikümmend päeva ja Issand kuulis Moosese palvet ning Issand andis talle Iisraeli pärast anuse.
24 Siis Issand ütles Moosesele, et ta raiuks kaks kivitahvlit ja tooks need Issanda ette, et tema kirjutaks neile kümme käsusõna.
25 Ja Mooses tegi nõnda: ta tuli alla ja raius kaks lauda ning läks üles Siinai mäele Issanda juurde ja Issand kirjutas laudadele kümme käsku.
26 Ja Mooses jäi veel Issanda juurde nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd ning Issand andis talle Iisraelile edasi määrusi ja seadlusi.
27 Ja Issand käskis temal Iisraeli laste pärast teha Issandale pühamu, et tema nimi võiks seal olla, ja Issand näitas temale pühamu ja kõigi selle riistade kuju.
28 Ja neljakümne päeva pärast tuli Mooses mäelt alla ja need kaks lauda olid tal käes.
29 Ja Mooses tuli Iisraeli laste juurde ning rääkis neile kõik Issanda sõnad ja õpetas neile seadusi, määrusi ja õigusi, mis Issand temale oli õpetanud.
30 Ja Mooses rääkis Iisraeli lastele Issanda sõna, et temale tuleb teha pühamu, et ta elaks Iisraeli laste keskel.
31 Ja rahvas rõõmustas väga kõige selle hea pärast, mida Issand neile Moosese läbi oli rääkinud, ja nad ütlesid: „Me teeme kõik, mida Issand sulle on rääkinud!"
32 Ja rahvas tõusis püsti nagu üks mees ja tõi Issanda pühamusse heldeid ande; igaüks mees tõi Issandale oma ohvri pühamu tööde ja kõige selle teenistuse jaoks.
33 Ja kõik Iisraeli lapsed tõid igaüks oma valdusest kõik, mis tal leiti Issanda pühamu tööks: kulda, hõbedat ja vaske ja kõike, mis pühamu jaoks teenistuskõlbulik oli.
34 Ja kõik targad mehed, kes olid töös haritud, tulid ja tegid Issanda pühamut, just nagu Issand oli käskinud, igaüks selles töös, milles ta oli harjunud; ja kõik targad mehed südame poolest tegid pühamut ja selle riistu ja kõik püha teenistuse riistad, nõnda nagu Issand oli Moosesele käskinud.
35 Ja kogudusetelgi pühamu töö sai valmis viie kuu pärast ja Iisraeli lapsed tegid kõik, mida Issand oli Moosesele käskinud.
36 Ja nad tõid Moosese juurde pühamu ja kõik selle riistad; nõnda nagu kujutis, mille Issand oli Moosesele näidanud, nõnda tegid Iisraeli lapsed.
37 Ja Mooses nägi tööd, ja vaata, nad tegid seda nõnda, nagu Issand teda oli käskinud, ja Mooses õnnistas neid.

PEATÜKK 83

1 Ja kaheteistkümnenda kuu kahekümne kolmandal päeval võttis Mooses Aaroni ja ta pojad ning pani neile riided selga ja võidis neid ning tegi nendega nõnda, nagu Issand teda oli käskinud. Ja Mooses tõi kõik ohvriannid, mis Issand sel päeval teda oli käskinud.
2 Seejärel võttis Mooses Aaroni ja ta pojad ning ütles neile: „Te peate jääma seitse päeva telgi ukse juurde, sest nõnda on mulle kästud."
3 Ja Aaron ja ta pojad tegid kõik, mida Issand neile Moosese läbi oli käskinud, ja nad jäid seitse päeva kogudusetelgi ukse juurde.
4 Ja kaheksandal päeval, esimese kuu esimesel päeval, teisel aastal pärast iisraellaste lahkumist Egiptusest, püstitas Mooses pühamu ja pani paika kõik kogudusetelgi riistad ja kõik pühamu riistad ning tegi kõik, nagu Issand teda oli käskinud.
5 Ja Mooses kutsus Aaroni ja ta pojad ning nad tõid enestele ja Iisraeli lastele põletusohvri ja patuohvri, nõnda nagu Issand oli Moosesele käsu andnud.
6 Sel päeval võtsid Aaroni kaks poega, Naadab ja Abihu, võõra tule ja tõid Issanda ette, kes polnud neid käskinud. Ja Issanda eest läks välja tuli ja põletas nad ära ning nad surid sel päeval Issanda ees.
7 Sel päeval, kui Mooses oli pühamu püstitamise lõpetanud, hakkasid Iisraeli laste vürstid tooma oma ohvreid Issanda ette altari pühitsemiseks.
8 Ja nad tõid oma ohvriannid iga vürst ühel päeval, iga vürst iga päev kaheteistkümne päeva jooksul.

9 Ja kõik ohvriandid, mis nad tõid, igaüks oma päeval: ühe hõbedase vaagna, kaaluga sada kolmkümmend seeklit, ühe hõbedase kausi, kaaluga seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis peent jahu, õliga segatud, roaohvriks.
10 Üks lusikas, kümme kuldseeklit kaaluv, täis suitsutusrohtu.
11 Üks noor härg, üks jäär ja üks aastane tall põletusohvriks.
12 Ja üks kitsetalleke patuohvriks.
13 Ja tänuohvriks kaks härga, viis jäära, viis sikku, viis aastast oinastalle.
14 Nõnda tegid Iisraeli kaksteist vürsti päevast päeva, igaüks omal päeval.
15 Ja pärast seda, kuu kolmeteistkümnendal päeval, käskis Mooses Iisraeli lastel pidada paasapüha.
16 Ja Iisraeli lapsed pidasid paasapüha õigel ajal, kuu neljateistkümnendal päeval, nõnda nagu Issand oli Moosesele käsu andnud; nõnda tegid Iisraeli lapsed.
17 Ja teise kuu esimesel päeval rääkis Issand Moosesega, öeldes:
18 Loe kokku kõigi Iisraeli laste meessoost meeste pead, kahekümneaastasest ülespoole, sina ja su vend Aaron ja Iisraeli kaksteist vürsti.
19 Ja Mooses tegi nõnda ning Aaron tuli koos Iisraeli kaheteistkümne vürstiga ja nad lugesid Iisraeli lapsed Siinai kõrbes.
20 Ja Iisraeli laste arv nende perekondade kaupa, kahekümneaastastest ja vanematest, oli kuussada kolm tuhat viissada viiskümmend.
21 Aga Leevi poegi ei loetud oma vendade, Iisraeli poegade hulka.
22 Ja kõiki Iisraeli laste meessoost liikmeid ühe kuu vanusest ja üle selle oli kakskümmend kaks tuhat kakssada seitsekümmend kolm.
23 Ja Leevi poegade arv ühest kuust vanemateni oli kakskümmend kaks tuhat.
24 Ja Mooses pani preestrid ja leviidid, igaühe mehe oma teenistusse ja kandma kogudusetelgi pühamut, nõnda nagu Issand oli Moosesele käskinud.
25 Ja kuu kahekümnendal päeval võeti pilv ära tunnistustelgi pealt.
26 Sel ajal jätkasid Iisraeli lapsed oma teekonda Siinai kõrbest ja tegid kolm päeva kestva teekonna. Pilv laskus Paarani kõrbe peale. Seal süttis Issanda viha Iisraeli vastu, sest nad olid Issandat ärritanud, paludes temalt leiba süüa.
27 Ja Issand kuulis nende häält ja andis neile leiba, mida nad sõid ühe kuu.
28 Aga pärast seda süttis Issanda viha nende vastu ja ta lõi neid suure tapatalguga ning nad maeti sinna paika.
29 Ja Iisraeli lapsed panid sellele paigale nimeks Kebrot-Hattaava, sest sinna maeti lihahimulised.
30 Ja nad läksid teele Kebrot-Hattaavast ja lõid leeri üles Haserothi, mis on Paarani kõrbes.
31 Ja kui Iisraeli lapsed olid Haserotis, süttis Issanda viha Mirjami vastu Moosese pärast ja ta läks pidalitõveks, valgeks nagu lumi.
32 Ja ta oli seitse päeva väljaspool leeri suletud, kuni ta pärast pidalitõbe tagasi toodi.
33 Seejärel läksid Iisraeli lapsed Haserotist teele ja lõid leeri üles Paarani kõrbe lõppu.
34 Sel ajal ütles Issand Moosesele, et ta läkitaks Iisraeli lastest kaksteist meest, iga suguharu kohta üks mees, et minna ja uurida Kaananimaad.
35 Ja Mooses läkitas need kaksteist meest ja nad tulid Kaananimaale seda uurima ja uurima; ja nad uurisid kogu maad Siini kõrbest Rehobini ja sealt edasi Hamotini.
36 Ja neljakümne päeva pärast tulid nad Moosese ja Aaroni juurde ning kandsid temale sõna, nõnda nagu neil südamel oli. Ja kümme meest kandsid Iisraeli lastele halba sõnumit maast, mida nad olid uurinud, öeldes: „Meil on parem minna tagasi Egiptusesse kui minna sellele maale, maale, mis neelab oma elanikud."
37 Aga Joosua, Nuuni poeg, ja Kaaleb, Jefune poeg, kes olid maad uurinud, ütlesid: „Maa on väga hea!"
38 Kui Issandal on meist hea meel, siis ta viib meid sellele maale ja annab selle meile, sest see on maa, mis piima ja mett voolab.
39 Aga Iisraeli lapsed ei tahtnud neid kuulata, vaid kuulasid nende kümne mehe sõnu, kes olid levitanud maa kohta halba sõnumit.
40 Ja Issand kuulis Iisraeli laste nurisemist ja vihastus ning vandus, öeldes:
41 Kindlasti ei saa ükski mees sellest kurjast sugupõlvest, alates kahekümneaastasest ja üle selle, näha maad, välja arvatud Kaaleb, Jefune poeg, ja Joosua, Nuuni poeg.
42 Aga kindlasti hukkub see paheline põlvkond selles kõrbes ja nende lapsed tulevad sellele maale ja võtavad selle omaks; seepärast süttis Issanda viha Iisraeli vastu ja ta pani nad kõrbes hulkuma nelikümmend aastat kuni selle pahelise põlvkonna lõpuni, sest nad ei järginud Issandat.
43 Ja rahvas elas pikka aega Paarani kõrbes ja läks seejärel kõrbe mööda Punase mere teed.

PEATÜKK 84

1 Sel ajal võttis Korah, Jetseri poeg, kes oli Leevi poja Kehati poeg, palju mehi Iisraeli lastest ja need tõusid ning riidlesid Moosese, Aaroni ja terve kogudusega.
2 Ja Issand vihastus nende peale ja maa avas oma suu ning neelas nad ja nende kojad ja kõik, mis neile kuulus, ja kõik Korahi mehed.
3 Ja pärast seda pani Jumal rahvast pikka aega käima Seiri mäe teed mööda.
4 Sel ajal ütles Issand Moosesele: „Ära õhuta sõda Eesavi laste vastu, sest ma ei anna sulle midagi sellest, mis neile kuulub, ei sedagi, mille peale jalatald astuda annab, sest ma olen andnud Seiri mäe pärandiks Eesavile!"
5 Seepärast sõdisid Eesavi lapsed muiste Seiri laste vastu ja Issand oli andnud Seiri lapsed Eesavi laste kätte ning hävitanud nad nende eest ja Eesavi lapsed elasid nende asemel tänapäevani.
6 Seepärast ütles Issand Iisraeli lastele: „Ärge sõdige oma vendade Eesavi laste vastu, sest miski nende maal ei kuulu teile, vaid ostke neilt raha eest toitu ja sööge seda, ja ostke neilt raha eest vett ja jooge seda.
7 Ja Iisraeli lapsed tegid Issanda sõna järgi.
8 Ja Iisraeli lapsed rändasid kõrbes, käies pikka aega Siinai mäe teed pidi, ega puudutanud Eesavi lapsi, vaid viibisid selles piirkonnas üheksateist aastat.

9 Sel ajal suri Kittimi laste kuningas Latinus oma valitsemisaja neljakümne viiendal aastal, mis on Iisraeli laste Egiptusest lahkumise neljateistkümnes aasta.
10 Ja nad matsid ta oma paika, mille ta oli endale ehitanud Kittimi maale, ja Abimnas valitses tema asemel kolmkümmend kaheksa aastat.
11 Neil päevil, üheksateistkümne aasta pärast, läksid Iisraeli lapsed üle Eesavi laste piiri ja tulid ning läksid läbi Moabi kõrbe tee.
12 Ja Issand ütles Moosesele: „Ära piira Moabi ja ära sõdi nende vastu, sest ma ei anna sulle midagi nende maast!"
13 Ja Iisraeli lapsed käisid Moabi kõrbe teed mööda üheksateist aastat ega võidelnud nende vastu.
14 Ja Iisraeli laste Egiptusest lahkumise kolmekümne kuuendal aastal lõi Issand emorlaste kuninga Siihoni südant ja too alustas sõda ning läks võitlema Moabi laste vastu.
15 Ja Siihon läkitas käskjalad Beori, Janease poja juurde, kes oli Bileami poeg ja kes oli Egiptuse kuninga nõunik, ja tema poja Bileami juurde Moabi needma, et see Siihoni kätte antaks.
16 Ja käskjalad läksid ning tõid Janease poja Beori ja tema poja Bileami Mesopotaamia Pethorist. Nii tulid Beor ja tema poeg Bileam Siihoni linna ja needsid Moabi ja nende kuningat emorlaste kuninga Siihoni ees.
17 Siis läks Siihon välja kogu oma sõjaväega ja läks Moabi alla ning sõdis nende vastu ja alistas nad. Ja Issand andis nad tema kätte ning Siihon tappis Moabi kuninga.
18 Ja Siihon vallutas lahingus kõik Moabi linnad; ta vallutas neilt ka Hesboni, sest Hesbon oli üks Moabi linnadest ja Siihon paigutas oma vürstid ja ülikud Hesboni ning Hesbon kuulus neil päevil Siihonile.
19 Seepärast laususid tähendamissõnade rääkijad Beor ja tema poeg Bileam need sõnad, öeldes: „Tulge Hesboni, Siihoni linn ehitatakse üles ja see jääb püsima!"
20 Häda sulle, Moab! Sa oled kadunud, Kemose rahvas! Vaata, see on kirjutatud Jumala Seaduse raamatusse.
21 Ja kui Siihon oli Moabi vallutanud, pani ta valvurid linnadesse, mis ta oli Moabilt vallutanud, ja märkimisväärne hulk Moabi lapsi langes lahingus Siihoni kätte ning ta võttis neist suure saagi, nii poegi kui tütreid, ja ta tappis nende kuninga; ja Siihon pöördus tagasi oma maale.
22 Ja Siihon andis Beorile ja ta pojale Bileamile palju hõbedat ja kulda ning saatis nad minema ja nad läksid Mesopotaamiasse oma koju ja oma maale.
23 Sel ajal läksid kõik Iisraeli lapsed Moabi kõrbe teelt ära, pöördusid tagasi ja piirasid Edomi kõrbe.
24 Nii jõudis terve kogudus Siini kõrbe neljakümnenda aasta esimesel kuul pärast Egiptusest lahkumist ja Iisraeli lapsed elasid seal Kaadesis Siini kõrbes. Mirjam suri seal ja ta maeti sinna.
25 Sel ajal läkitas Mooses käskjalad Edomi kuninga Hadadi juurde ütlema: „Nõnda ütleb su vend Iisrael: Luba mul ometi su maast läbi minna! Me ei lähe läbi põldude ega viinamägede ega joo kaevu vett, vaid käime kuningateed!"
26 Ja Edom ütles temale: „Sa ei tohi läbi minna minu maast!" Ja Edom läks välja Iisraeli lastele vastu vägeva rahvaga.
27 Aga Eesavi lapsed keeldusid laskmast Iisraeli lastel oma maast läbi minna, ja Iisraeli lapsed lahkusid nende juurest ega sõdinud nende vastu.
28 Sest enne seda oli Issand Iisraeli lastele käskinud, öeldes: „Te ei tohi sõdida Eesavi laste vastu!" Seepärast Iisraeli lapsed lahkusid nende juurest ega sõdinud nende vastu.
29 Ja Iisraeli lapsed läksid Kaadesist teele ja kogu rahvas tuli Hori mäe juurde.
30 Sel ajal ütles Issand Moosesele: „Ütle oma vennale Aaronile, et ta peab seal surema, sest ta ei saa tulla maale, mille ma olen andnud Iisraeli lastele!"
31 Ja Aaron läks Issanda käsul üles Hoori mäele neljakümnendal aastal, viienda kuu esimesel päeval.
32 Ja Aaron oli sada kakskümmend kolm aastat vana, kui ta Hori mäel suri.

PEATÜKK 85

1 Ja kuningas Arad, kaananlane, kes elas lõunas, kuulis, et iisraellased olid tulnud maakuulajate teed mööda, ja ta pani oma väed iisraellaste vastu võitlema.
2 Ja Iisraeli lapsed kartsid teda väga, sest tal oli suur ja võimas sõjavägi, ja Iisraeli lapsed otsustasid Egiptusesse tagasi pöörduda.
3 Ja Iisraeli lapsed pöördusid tagasi umbes kolme päeva teekonna kaugusele Maserat Beni Jaakoni, sest nad kartsid väga Aradi kuningast.
4 Ja Iisraeli lapsed ei tahtnud oma paikadesse tagasi minna, seega jäid nad Beni-Jaakoni kolmekümneks päevaks.
5 Ja kui Leevi lapsed nägid, et Iisraeli lapsed ei tagane, siis nad süttisid Issanda pärast kadedaks ja tõusid ning sõdisid oma vendade Iisraeli laste vastu, tapsid neist suure hulga ja sundisid nad tagasi pöörduma oma paika, Hori mäele.
6 Ja kui nad tagasi tulid, valmistas kuningas Arad ikka veel oma vägesid lahinguks iisraellaste vastu.
7 Ja Iisrael andis tõotuse, öeldes: „Kui sa annad selle rahva minu kätte, siis ma hävitan nende linnad sootuks."
8 Ja Issand kuulis Iisraeli häält ja andis kaananlased nende kätte ning hävitas nad ja nende linnad sootuks ja pani sellele paigale nimeks Horma.
9 Ja Iisraeli lapsed läksid teele Hoori mäelt ja lõid leeri üles Obotisse; ja nad läksid teele Obotist ja lõid leeri üles Ije-Abarimi, Moabi piiril.
10 Ja Iisraeli lapsed läkitasid Moabi maale sõna: „Las me läheme nüüd läbi sinu maa oma paika." Aga Moabi lapsed ei lasknud Iisraeli lastel oma maast läbi minna, sest Moabi lapsed kartsid väga, et Iisraeli lapsed teevad nendega nõnda, nagu emorlaste kuningas Siihon oli nendega teinud, kes oli võtnud nende maa ja tapnud palju neist.
11 Seepärast ei lasknud Moab iisraellastel oma maast läbi minna ja Issand keelas Iisraeli lapsi, öeldes: „Ärge sõdige Moabi vastu!" Ja Iisraeli lapsed lahkusid Moabi maalt.
12 Ja Iisraeli lapsed läksid teele Moabi piirilt ning jõudsid Arnoni teisele poole, Moabi piirile Moabi ja emorlaste vahele, ja nad lõid leeri üles emorlaste kuninga Siihoni maa-alale Kedemoti kõrbes.
13 Ja Iisraeli lapsed läkitasid käskjalad emorlaste kuninga Siihoni juurde ütlema:
14 Lase meil minna läbi su maa, me ei pöördu põldudele ega viinamägedesse, me läheme mööda kuningateed, kuni

oleme ületanud su piiri, aga Siihon ei lasknud iisraellastel läbi minna.
15 Siis kogus Siihon kõik emorlased kokku ja läks kõrbesse Iisraeli lastele vastu ning sõdis Iisraeli vastu Jahases.
16 Ja Issand andis emorlaste kuninga Siihoni Iisraeli laste kätte ja Iisrael lõi mõõgateraga kõik Siihoni rahva ning maksis Moabile kätte.
17 Ja Iisraeli lapsed vallutasid Siihoni maa Aramist Jabukini, mis anti ammonlastele, ja nad võtsid linnadest kõik saagi.
18 Ja Iisrael vallutas kõik need linnad ja Iisrael elas kõigis emorlaste linnades.
19 Ja kõik Iisraeli lapsed otsustasid võidelda ammonlaste vastu ja vallutada ka nende maa.
20 Ja Issand ütles Iisraeli lastele: „Ärge piirake ammonlasi ega alustage nende vastu lahingut, sest ma ei anna teile midagi nende maalt. Ja Iisraeli lapsed kuulasid Issanda sõna ega võidelnud ammonlaste vastu.
21 Ja Iisraeli lapsed pöördusid ja läksid Baasani teed mööda üles Baasani kuninga Oogi maale. Ja Baasani kuningas Oog läks välja Iisraeli lastele lahingusse vastu ning tal oli kaasas palju vapraid mehi ja väga tugev emorlaste väesalk.
22 Ja Baasani kuningas Oog oli väga vägev mees, aga tema poeg Naaron oli ülivõimas, isegi temast tugevam.
23 Ja Oog mõtles oma südames: „Vaata, nüüd on kogu Iisraeli laager hõivanud kolme parsa suuruse maa-ala. Nüüd ma löön nad otsekohe maha ilma mõõga ja odata.”
24 Ja Oog läks Jahahase mäele ja võttis sealt ühe suure kivi, mille pikkus oli kolm parsat, ja pani selle enesele pähe ning otsustas visata selle Iisraeli laste leeri, et lüüa selle kiviga kõik Iisraeli lapsed.
25 Ja Issanda ingel tuli ja läbistas kivi Ogi peas ja kivi kukkus Ogi kaelale, nii et Og kukkus maha kivi raskuse tõttu, mis oli tema kaelal.
26 Sel ajal ütles Issand Iisraeli lastele: „Ärge kartke teda, sest ma annan tema ja kogu ta rahva ja kogu ta maa teie kätte ja te peate temaga tegema nii, nagu te tegite Siihoniga!”
27 Ja Mooses läks alla tema juurde väikese hulga Iisraeli lastega ja Mooses lõi Ogi kepiga jalgade pahkluude juurde ning tappis ta ära.
28 Seejärel ajasid Iisraeli lapsed taga Oogi lapsi ja kogu tema rahvast ning peksid ja hävitasid nad, kuni neist ei jäänud kedagi järele.
29 Seejärel läkitas Mooses mõned Iisraeli lapsed Jaaserit luurama, sest Jaaser oli väga kuulus linn.
30 Ja maakuulajad läksid Jaaserisse ning uurisid seda ja maakuulajad usaldasid Issandat ning sõdisid Jaaseri meeste vastu.
31 Ja need mehed vallutasid Jaaseri ja selle külad ning Issand andis nad nende kätte ja nad ajasid ära emorlased, kes seal olid olnud.
32 Ja Iisraeli lapsed vallutasid kahe emorlaste kuninga maa, kuuskümmend linna, mis olid teisel pool Jordanit Arnoni ojast Hermani mäeni.
33 Ja Iisraeli lapsed läksid teele ning jõudsid Moabi tasandikule, mis on siinpool Jordanit Jeeriko lähedal.
34 Ja kui Moabi lapsed kuulsid kõike seda kurja, mida Iisraeli lapsed olid teinud kahele emorlaste kuningale, Siihonile ja Oogile, siis kartsid kõik Moabi mehed Iisraeli lapsi väga.
35 Ja Moabi vanemad ütlesid: „Vaata, need kaks emorlaste kuningat, Siihon ja Oog, kes olid vägevamad kõigist maa kuningatest, ei suutnud Iisraeli lastele vastu seista, kuidas siis meie saame neile vastu seista?”
36 Nad saatsid meile kindlasti varem sõnumi, et nad meie maad läbiksid, aga me ei lubanud neil minna. Nüüd pöörduvad nad oma raskete mõõkadega meie kallale ja hävitavad meid. Ja Moab oli Iisraeli laste pärast ahastuses ja kartsid neid väga ning nad pidasid omavahel nõu, mida Iisraeli lastega teha.
37 Ja Moabi vanemad otsustasid võtta ühe oma meestest, moabiitlase Sippori poja Balaki, ja tegid temast sel ajal endi kuninga; ja Balak oli väga tark mees.
38 Ja Moabi vanemad tõusid ning läkitasid Midjani lastele sõna, et nad nendega rahu sõlmiksid, sest neil päevil oli Moabi ja Midjani vahel olnud suur võitlus ja vaen, Edomi kuninga Hadadi, Bedadi poja päevist kuni tänapäevani, kes lõi Midjanit Moabi väljadel.
39 Ja Moabi lapsed läkitasid sõna Midjani lastele ja need tegid nendega rahu; ja Midjani vanemad tulid Moabi maale Midjani laste heaks rahu sõlmima.
40 Ja Moabi vanemad pidasid Midjani vanematega nõu, mida teha, et päästa oma elu Iisraeli käest.
41 Ja kõik Moabi lapsed ütlesid Midjani vanemaile: „Nüüd lakuvad Iisraeli lapsed kõik, mis on meie ümber, otsekui härg lakub rohtu väljalt, sest nõnda nad tegid kahe emorlaste kuningaga, kes on meist vägevamad.”
42 Ja Midjani vanemad ütlesid Moabile: „Me oleme kuulnud, et emorlaste kuningas Siihon sõdis teie vastu sel ajal, kui ta teist võimust võttis ja teie maa ära võttis, siis läkitas ta Mesopotaamiast sõna Janease pojale Beorile ja tema pojale Bileamile; ja need tulid ning teid sajatasid. Seepärast sai Siihoni käsi teist võimust ja ta võttis teie maa ära.
43 Ja nüüd läkita sina ka tema poja Bileami juurde, sest ta on alles oma maal, ja anna temale ta palk, et ta tuleks ja needaks kogu rahva, keda sa kardad! Kui Moabi vanemad seda asja kuulsid, siis oli neil hea meel saata see Bileami, Beori poja juurde.
44 Siis läkitas Moabi kuningas Balak, Sippori poeg, käskjalad Bileamile ütlema:
45 Vaata, Egiptusest tuleb välja rahvas, vaata, nad katavad maa pinna ja elavad mu vastas.
46 Ja nüüd tule ja nea minu pärast seda rahvast, sest nad on minust vägevamad! Vahest suudan mina nende vastu võidelda ja nad ära ajada! Sest ma olen kuulnud, et keda sina õnnistad, on õnnistatud, ja keda sina nead, on neetud.
47 Siis läksid Balaki käskjalad Bileami juurde ja tõid Bileami rahvast needma, et see Moabi vastu võitleks.
48 Ja Bileam tuli Balaki juurde Iisraeli needma, aga Issand ütles Bileamile: „Ära nea seda rahvast, sest see on õnnistatud!”
49 Ja Balak käis Bileamile päevast päeva peale, et see Iisraeli needaks, aga Bileam ei kuulanud Balaki Issanda sõna pärast, mis too oli Bileamile rääkinud.
50 Kui Balak nägi, et Bileam ei tahtnud tema soovile järgneda, siis ta tõusis ja läks koju; ja ka Bileam pöördus tagasi oma maale ja sealt läks ta Midjani.

51 Ja Iisraeli lapsed läksid teele Moabi tasandikult ja lõid leeri üles Jordani ääres Beet-Jesimotist Aabel-Sittimini, Moabi tasandike servas.
52 Ja kui Iisraeli lapsed elasid Sittimi orgus, hakkasid nad Moabi tütardega hoorama.
53 Ja Iisraeli lapsed lähenesid Moabile ja Moabi lapsed lõid oma telgid üles Iisraeli laste leeri vastas.
54 Ja Moabi lapsed kartsid Iisraeli lapsi ja Moabi lapsed võtsid kõik nende tütred ja naised, kes olid ilusa välimusega ja nägusad, ning riietasid nad kulda, hõbedat ja kallihinnalisi riideid kandma.
55 Ja Moabi lapsed panid need naised istuma oma telkide ukse ette, et Iisraeli lapsed neid näeksid ja nende poole pöörduksid ega peaks Moabi vastu võitlema.
56 Ja kõik Moabi lapsed tegid seda Iisraeli lastega ja igaüks pani oma naise ja tütre oma telgi ukse ette. Ja kõik Iisraeli lapsed nägid Moabi laste tegu ja Iisraeli lapsed pöördusid Moabi tütarde poole ning himustasid neid ja läksid nende juurde.
57 Ja kui heebrealane tuli Moabi telgi uksele ja nägi Moabi tütart ning himustas teda oma südames ja rääkis temaga telgi uksel, mida ta soovis, siis kui nad omavahel rääkisid, tulid telgi mehed välja ja rääkisid heebrealasele umbes niisuguseid sõnu:
58 Te ju teate, et me oleme vennad, me kõik oleme Loti ja tema venna Aabrahami järeltulijad, miks te siis ei jää meie juurde ja miks te ei söö meie leiba ja meie ohvrit?
59 Ja kui Moabi lapsed olid teda oma kõnedega nõnda üle koormanud ja meelitavate sõnadega ahvatlenud, siis nad istutasid ta telki ja valmistasid ning ohverdasid temale ning ta sõi nende ohvrit ja leiba.
60 Siis anti talle veini ja ta jõi ning jäi joobnuks. Ja nad asetasid ta ette ilusa neiu ning ta tegi temaga, mida tahtis, sest ta ei teadnud, mida ta tegi, kuna oli veini külluses joonud.
61 Nõnda tegid Moabi lapsed Iisraeliga selles paigas, Sittimi orgus, ja Issanda viha süttis selle asja pärast Iisraeli vastu ja ta läkitas nende sekka katku ning seal suri Iisraeli lastest kakskümmend neli tuhat meest.
62 Siimeoni järeltulijate seas oli mees nimega Simri, Salu poeg, kes kõigi Iisraeli laste silme all sidus end midjanlase Kosbiga, Midjani kuninga Suuri tütrega.
63 Ja preester Aaroni poja Elaseri poeg Pineas nägi seda kurja tegu, mida Zimri oli teinud, ja ta võttis oda, tõusis püsti ja jooksis neile järele, torkas nad mõlemad läbi ja tappis nad; ja katk lakkas Iisraeli lastelt.

PEATÜKK 86

1 Sel ajal pärast katku ütles Issand Moosesele ja preester Aaroni pojale Elaserile, öeldes:
2 Loe kokku kogu Iisraeli laste koguduse peamehed, kahekümneaastased ja vanemad, kõik, kes sõjaväkke läksid.
3 Ja Mooses ja Elaser lugesid Iisraeli lapsed nende suguvõsade kaupa ja kogu Iisraeli laste arv oli seitsesada tuhat seitsesada kolmkümmend.
4 Ja Leevi poegade arv, ühe kuu vanuseid ja üle selle, oli kakskümmend kolm tuhat ja nende seas ei olnud ühtegi neist, keda Mooses ja Aaron Siinai kõrbes lugesid.
5 Sest Issand oli neile öelnud, et nad surevad kõrbes, ja nad kõik surid ning neist ei jäänud järele kedagi peale Kaalebi, Jefune poja, ja Joosua, Nuuni poja.
6 Ja pärast seda ütles Issand Moosesele: „Ütle Iisraeli lastele, et nad maksaksid Midjanile kätte oma vendade, Iisraeli laste süüteo eest!"
7 Ja Mooses tegi nõnda ning Iisraeli lapsed valisid endi seast kaksteist tuhat meest, tuhat iga suguharu kohta, ja nad läksid Midjani.
8 Ja Iisraeli lapsed sõdisid Midjani vastu ja nad tapsid kõik meessoost mehed, ka Midjani viis vürsti, ja nad tapsid mõõgaga ka Bileami, Beori poja.
9 Ja Iisraeli lapsed viisid Midjani naised vangi koos nende laste ja kariloomadega ning kõigega, mis neile kuulus.
10 Ja nad võtsid kõik saagi ja röövsaagi ning tõid selle Moosesele ja Elaserile Moabi tasandikele.
11 Ja Mooses ja Elaser ja kõik koguduse vürstid läksid rõõmuga neile vastu.
12 Ja nad jagasid kogu Midjani saagi ja Iisraeli lapsed olid Midjanile kätte maksnud oma vendade, Iisraeli laste süüteo pärast.

PEATÜKK 87

1 Sel ajal ütles Issand Moosesele: „Vaata, su päevad lähenevad lõpule! Võta ometi oma sulane Joosua, Nuuni poeg, ja aseta ta kogudusetelki, ja mina annan talle käsu!" Ja Mooses tegi nõnda.
2 Ja Issand ilmus kogudusetelgis pilvesambas ja pilvesammas seisis kogudusetelgi ukse juures.
3 Ja Issand käskis Joosuat, Nuuni poega, ja ütles temale: „Ole tugev ja julge, sest sina viid Iisraeli lapsed maale, mille ma vandega olen lubanud neile anda, ja mina olen sinuga!"
4 Ja Mooses ütles Joosuale: „Ole tugev ja julge, sest sina annad Iisraeli lastele maa pärisosaks ja Issand on sinuga, ta ei jäta sind maha ega hülga sind! Ära karda ega kaota julgust!"
5 Ja Mooses hüüdis kõik Iisraeli lapsed ja ütles neile: „Te olete näinud kõike head, mida Issand, teie Jumal, teile kõrbes on teinud.
6 Seepärast pidage nüüd kõiki selle Seaduse sõnu ja käige Issanda, oma Jumala teed; ärge kalduge teelt, mida Issand teid on käskinud käia, ei paremale ega vasakule!
7 Ja Mooses õpetas Iisraeli lastele määrusi, kohtuotsuseid ja seadusi, et neid maal teha, nõnda nagu Issand teda oli käskinud.
8 Ja ta õpetas neile Issanda teed ja tema seadusi; vaata, need on kirjutatud Jumala seaduse raamatusse, mille ta andis Iisraeli lastele Moosese käe läbi.
9 Kui Mooses oli Iisraeli lastele käsu andnud, ütles Issand temale, öeldes: „Mine Abarimi mäele ja sure seal ning lase end koguda oma rahva juurde, nagu su vend Aaron koguti!"
10 Ja Mooses läks üles, nagu Issand teda oli käskinud, ja ta suri seal Moabimaal Issanda käsul neljakümnendal aastal pärast iisraellaste lahkumist Egiptusemaalt.
11 Ja Iisraeli lapsed nutsid Moosest Moabi tasandikel kolmkümmend päeva ning Moosese nutu- ja leinapäevad said otsa.

PEATÜKK 88

1 Pärast Moosese surma ütles Issand Joosuale, Nuuni pojale, öeldes:
2 Tõuse ja mine üle Jordani maale, mille ma olen andnud Iisraeli lastele, ja anna see maa pärisosaks Iisraeli lastele!
3 Iga paik, kuhu teie jalatallad astuvad, kuulugu teile, Liibanoni kõrbest suure jõeni, Eurati jõeni, olgu teie piiriks.
4 Keegi ei tohi sulle vastu seista kogu su eluajal; nõnda nagu ma olin Moosesega, nõnda olen ma sinuga. Ole ainult tugev ja julge pidama kõike Seadust, mille Mooses sulle andis, ära kaldu teelt paremale ega vasakule, et sul õnnestuks kõiges, mida sa teed.
5 Ja Joosua käskis Iisraeli ülevaatajaid, öeldes: „Käige läbi laagri ja käsige rahvast, öeldes: Valmistage enestele toidumoona, sest kolme päeva pärast lähete üle Jordani, et maad pärida!"
6 Ja Iisraeli laste ülevaatajad tegid nõnda ja käskisid rahvast ning nad tegid kõik, mida Joosua oli käskinud.
7 Ja Joosua läkitas kaks meest Jeeriko maad luurama ja mehed läksid ning luurasid Jeerikot.
8 Ja seitsme päeva pärast tulid nad Joosua juurde leeri ja ütlesid temale: „Issand on andnud kogu maa meie kätte ja selle elanikud on meie ees hirmunud."
9 Pärast seda sündis, et Joosua tõusis hommikul ja kogu Iisrael koos temaga ning nad läksid teele Sittimist; ja Joosua ja kogu Iisrael koos temaga läksid üle Jordani; ja Joosua oli kaheksakümmend kaks aastat vana, kui ta koos Iisraeliga üle Jordani läks.
10 Ja rahvas läks Jordanilt üles esimese kuu kümnendal päeval ja lõi leeri üles Gilgalisse, Jeeriko idapoolsesse nurka.
11 Ja Iisraeli lapsed pidasid paasapüha Gilgalis Jeeriko tasandikel kuu neljateistkümnendal päeval, nõnda nagu on kirjutatud Moosese Seaduses.
12 Ja paasapüha järgmisel päeval lakkas manna andmast ja Iisraeli lastel ei olnud enam mannat ning nad sõid Kaananimaa saaki.
13 Ja Jeeriko suleti Iisraeli laste eest täielikult, keegi ei tulnud välja ega sisse.
14 Teise kuu esimesel päeval ütles Issand Joosuale: „Tõuse! Vaata, ma annan Jeeriko ja kogu ta rahva sinu kätte! Kõik teie sõjamehed käigu linna ümber üks kord päevas, nõnda tehke kuus päeva!"
15 Ja preestrid puhugu pasunaid ja kui te kuulete pasunahäält, siis tõstku kogu rahvas suurt karjumist, et linna müürid langeksid; kogu rahvas mingu üles, igaüks oma vastase vastu!
16 Ja Joosua tegi kõik nõnda, nagu Issand teda oli käskinud.
17 Ja seitsmendal päeval käisid nad seitse korda ümber linna ja preestrid puhusid pasunaid.
18 Ja seitsmendal ringil ütles Joosua rahvale: „Hõiskake, sest Issand on andnud kogu linna meie kätte!"
19 Ainult linn ja kõik, mis seal on, olgu Issanda auks neetud ja hoiduge neetavast, et te ei teeks Iisraeli leeri needuseks ega teeks sellele häda!
20 Aga kõik hõbe ja kuld ja vask ja raud pühitsetakse Issandale, need tulevad Issanda varakambrisse.
21 Ja rahvas puhus pasunaid ja tegi suurt karjumist ning Jeeriko müürid langesid kokku ja kogu rahvas läks üles, igaüks otsekohe oma teed, ja nad vallutasid linna ning hävitasid mõõgateraga sootuks kõik, mis seal oli, nii mehed kui naised, noored kui vanad, härjad, lambad ja eeslid.
22 Ja nad põletasid kogu linna tulega maha; ainult hõbe-, kuld-, vask- ja raudriistad panid nad Issanda varakambrisse.
23 Ja Joosua vandus sel ajal, öeldes: „Neetud olgu mees, kes ehitab Jeeriko! Ta rajab sellele aluse oma esmasündinu peale ja lööb sellele väravad oma noorima poja peale!"
24 Ja Aakan, Karmi poeg, kes oli Sabdi poeg, kes oli Serahi poeg, kes oli Juuda poeg, rikkus needusealuseid ja võttis osa needusealusest ning peitis selle telki. Siis süttis Issanda viha Iisraeli vastu.
25 Ja pärast seda, kui Iisraeli lapsed olid Jeeriko põletamisest tagasi tulnud, läkitas Joosua mehi ka Aid luurama ja selle vastu võitlema.
26 Mehed läksid üles ja luurasid Aid ning tulid tagasi ja ütlesid: „Ärgu mingu kogu rahvas koos sinuga Aisse! Mingu vaid umbes kolm tuhat meest ja vallutage linn, sest seal on vähe mehi."
27 Ja Joosua tegi nõnda ning koos temaga läks üles umbes kolm tuhat Iisraeli meest ja nad sõdisid Ai meeste vastu.
28 Ja võitlus Iisraeli vastu oli äge ja Ai mehed lõid maha kolmkümmend kuus Iisraeli meest ning Iisraeli lapsed põgenesid Ai meeste eest.
29 Kui Joosua seda nägi, siis ta käristas oma riided lõhki ja langes Issanda ette silmili maha, tema ja Iisraeli vanemad, ja nad panid endale tolmu pea peale.
30 Ja Joosua küsis: „Miks sa, Issand, tõid selle rahva üle Jordani? Mida ma peaksin ütlema pärast seda, kui iisraellased on oma vaenlastele selja pööranud?"
31 Nüüd siis kuulevad kõik kaananlased, maa elanikud, seda asja ja piiravad meid sisse ning hävitavad meie nime.
32 Ja Issand ütles Joosuale: „Miks sa kukud silmili maha? Tõuse ja mine ära, sest Iisraeli lapsed on pattu teinud ja võtnud midagi hävitatavat. Mina ei ole enam nendega, kui nad ei hävita hävitatavat eneste seast."
33 Siis Joosua tõusis ja kogus rahva kokku ning tõi Issanda käsul Uurimi ja liisk langes Juuda suguharule ja Aakanile, Karmi pojale.
34 Ja Joosua ütles Aakanile: „Räägi mulle, mu poeg, mida sa oled teinud?" Ja Aakan ütles: „Ma nägin saagi hulgas üht ilusat Sineari rüüd, kakssada hõbeseeklit ja ühte kuldkangi, mis kaalus viiskümmend seeklit. Ma himustasin neid ja võtsin need, ja vaata, need kõik on peidus maa sees keset telki."
35 Ja Joosua läkitas mehi, kes läksid ja võtsid need Aakani telgist ning tõid need Joosua juurde.
36 Ja Joosua võttis Aakani ja need riistad, ja ta pojad ja tütred ja kõik, mis talle kuulus, ja nad viisid need Aakori orgu.
37 Ja Joosua põletas need seal tulega ja kõik Iisraeli lapsed viskasid Aakani kividega surnuks ning kuhjasid tema peale kivihunniku. Seepärast nimetas ta selle paiga Aakori oruks, nõnda et Issanda viha oli vaibunud, ja Joosua tuli seejärel linna alla ja sõdis selle vastu.
38 Ja Issand ütles Joosuale: „Ära karda ja ära ehmu! Vaata, ma annan su kätte Ai, tema kuninga ja rahva, ja sa teed nendega nii, nagu sa tegid Jeerikoga ja tema kuningaga, ainult et saak ja kariloomad võtate enestele rüüstamiseks ja pange linnale varitsus selle taha!"

39 Ja Joosua tegi Issanda sõna järgi ja valis sõjameeste hulgast kolmkümmend tuhat vaprat meest ning läkitas nad linnale varitsusesse.
40 Ja ta käskis neid, öeldes: „Kui te meid näete, siis põgeneme kavalusega nende eest ja nad ajavad meid taga; siis tõuske teie varitsusest välja ja vallutage linn!" Ja nad tegidki nii.
41 Ja Joosua võitles ning linna mehed läksid välja Iisraeli vastu, teadmata, et nad linna taga varitsevad.
42 Ja Joosua ja kõik Iisraeli lapsed teesklesid end nende ees väsinuna ning põgenesid kavalusega kõrbeteed mööda.
43 Ja Ai mehed kogusid kokku kõik linnas olevad inimesed, et iisraellasi taga ajada, ja nad läksid välja ning eksisid linnast eemale, ainsatki ei jäänud järele. Nad jätsid linna lahti ja ajasid iisraellasi taga.
44 Ja varitsuses olijad tõusid oma kohtadelt ja kiirustasid linna kallale, vallutasid selle ja süütasid tulele. Aga Ai mehed pöördusid tagasi ja vaata, linnast tõusis suits taeva poole ja neil polnud mingit võimalust taganeda ei ühes ega teises suunas.
45 Ja kõik Ai mehed olid Iisraeli keskel, mõned siin- ja mõned sealpool, ja nad lõid neid maha, nõnda et ühtegi neist ei jäänud järele.
46 Ja Iisraeli lapsed võtsid Ai kuninga Meloši elusalt kinni ja tõid ta Joosua juurde; ja Joosua poos ta puusse ja ta suri.
47 Ja Iisraeli lapsed naasid linna pärast selle põletamist ja lõid mõõgateraga maha kõik, kes seal olid.
48 Ai meestest langenute, nii meeste kui naiste, arv oli kaksteist tuhat; ainult kariloomad ja linnast saadud saagi võtsid nad enestele, nagu Issand oli Joosuale öelnud.
49 Ja kõik kuningad siinpool Jordanit, kõik Kaananimaa kuningad, kuulsid kurjast, mida Iisraeli lapsed olid teinud Jeerikole ja Aile, ja nad kogunesid Iisraeli vastu võitlema.
50 Ainult Gibeoni elanikud kartsid väga iisraellaste vastu võidelda, et nad ei hukkuks, seepärast tegutsesid nad kavalal ja tulid Joosua ja kogu Iisraeli juurde ning ütlesid neile: „Me oleme tulnud kaugelt maalt, tehke nüüd meiega leping!"
51 Ja Gibeoni elanikud jõudsid Iisraeli lastest kaugemale ja Iisraeli lapsed tegid nendega lepingu ning sõlmisid nendega rahu ja koguduse vürstid vandusid neile. Aga hiljem said Iisraeli lapsed teada, et nad olid neile naabrid ja elasid nende keskel.
52 Aga Iisraeli lapsed ei tapnud neid, sest nad olid neile Issanda juures vandunud ja neist said puuraiujad ja veetoojad.
53 Ja Joosua küsis neilt: „Miks te mind petsite, et meile seda tegite?" Ja nad vastasid talle ning ütlesid: „Su sulastele räägiti kõigest, mida sa olid teinud kõigile emorlaste kuningatele, ja me kartsime väga oma elu pärast ja tegime seda."
54 Ja Joosua pani nad sel päeval puid raiuma ja vett ammutama ning jagas nad orjadeks kõigile Iisraeli suguharudele.
55 Kui Jeruusalemma kuningas Adonisedek kuulis kõike, mida Iisraeli lapsed olid teinud Jeeriko ja Aiga, siis ta läkitas sõna Hebroni kuningale Hohamile, Jarmutti kuningale Piramile, Laakise kuningale Jaafiale ja Egloni kuningale Deberile, öeldes:
56 Tulge minu juurde ja aidake mind, et me võiksime lüüa Iisraeli lapsi ja Gibeoni elanikke, kes on Iisraeli lastega rahu teinud!
57 Ja nad kogunesid ning viis emorlaste kuningat läksid üles kõigi oma leeridega, vägev rahvas, arvukas nagu mereäärne liiv.
58 Ja kõik need kuningad tulid ja lõid leeri Gibeoni ette ning hakkasid võitlema Gibeoni elanike vastu. Ja kõik Gibeoni mehed läkitasid Joosuale sõna: „Tule kiiresti meie juurde ja aita meid, sest kõik emorlaste kuningad on kogunenud meie vastu võitlema!"
59 Ja Joosua ja kõik sõjameeste rahvas läksid Gilgalist üles ning Joosua tuli äkitselt nende kallale ja lõi need viis kuningat suures tapatalgus.
60 Ja Issand ajas nad Iisraeli laste ees segadusse, kes lõid neid Gibeonis kohutava tapmisega ja ajasid neid taga teel, mis läheb Beet-Hooroni Makkedasse, ja nad põgenesid Iisraeli laste eest.
61 Ja kui nad põgenesid, saatis Issand taevast nende peale raheteri ja rohkem neid suri raheterivate läbi kui Iisraeli laste tapmise läbi.
62 Ja Iisraeli lapsed ajasid neid taga ja lõid neid ikka veel teel, läksid edasi ja lõid neid.
63 Ja kui nad lõid, hakkas päev õhtu poole vajuma ja Joosua ütles kogu rahva ees: „Päike, seisa paigal Gibeoni kohal ja kuu, Aijaloni orus, kuni rahvas on oma vaenlastele kätte maksnud!"
64 Ja Issand kuulis Joosua häält ja päike seisis paigal keset taevast, see seisis paigal kolmkümmend kuus hetke, ja ka kuu seisis paigal ega kiirustanud loojuma terve päeva.
65 Ja ei olnud päeva selle sarnast, ei enne ega pärast seda, mil Issand oleks kuulda võtnud mehe häält, sest Issand sõdis Iisraeli eest.

PEATÜKK 89

1 Siis Joosua laulis selle laulu päeval, mil Issand andis emorlased Joosua ja Iisraeli laste kätte, ja ta ütles kogu Iisraeli nähes:
2 Sa oled teinud vägevaid asju, Issand, sa oled teinud suuri tegusid; kes on sinu sarnane? Mu huuled laulavad su nimele.
3 Mu headus ja mu kindlus, mu kõrge torn! Ma laulan sulle uut laulu, tänuga ma laulan sulle! Sina oled mu pääste tugevus!
4 Kõik maa kuningad ülistavad sind, maailma vürstid laulavad sulle, Iisraeli lapsed rõõmustavad su pääste üle, nad laulavad ja ülistavad su vägevust.
5 Sinule, Issand, me usaldasime end; me ütlesime, et sina oled meie Jumal, sest sina olid meie varjupaik ja kindel torn meie vaenlaste vastu.
6 Me hüüdsime sind ega jäänud häbisse, me lootsime sinu peale ja saime päästetud; kui me hüüdsime sinu poole, siis sa kuulsid meie häält, sa päästsid meie hinged mõõga käest, sa näitasid meile oma armu, sa andsid meile oma pääste, sa rõõmustasid meie südameid oma väega.
7 Sa läksid välja meie päästmiseks, oma käsivarrega lunastasid oma rahva; sa vastasid meile oma pühaduse taevast, sa päästsid meid kümnetuhandete käest.

8 Päike ja kuu jäid taevas seisma ja sina seisid oma vihas meie rõhujate vastu ning käskisid oma kohtuotsuseid nende üle.
9 Kõik maa vürstid on tõusnud püsti, rahvaste kuningad on kogunenud, nad ei ole su palge ees kõigutanud, nad ihkavad su lahinguid.
10 Sa tõusid oma vihas nende vastu ja lasid oma raevu nende peale; sa hävitasid nad oma vihas ja raiusid nad maha oma südames.
11 Su raevu pärast on rahvad hävinud, su viha pärast on kuningriigid lagunenud, oma vihapäeval sa purustasid kuningaid.
12 Sa valasid oma raevu nende peale, su raevukas viha haaras neid; sa pöörasid nende süü nende peale ja hävitasid nad nende kurjuse pärast.
13 Nad laotasid lõksu ja langesid sinna, peitsid end võrku ja nende jalg jäi kinni.
14 Su käsi oli valmis kõigi su vaenlaste jaoks, kes ütlesid: „Oma mõõgaga vallutasid nad maa, oma käsivarrega elasid nad linnas!" Sa täitsid nende näod häbiga, sa lõid maha nende sarved, sa hirmutasid neid oma vihas ja hävitasid nad oma vihas.
15 Maa värises ja rappus su tormi häälest nende kohal, sa ei hoidnud nende hingi surmast ja viisid nende elu hauda.
16 Sa ajasid neid taga oma tormis, hävitasid nad oma keeristormiga, muutsid nende vihma raheks, nad kukkusid sügavatesse aukudesse ega suutnud tõusta.
17 Nende laibad olid nagu tänavatele visatud prügi.
18 Nad hävitati ja hävitati su vihas, aga oma väega päästsid sa oma rahva.
19 Seepärast rõõmutsevad meie südamed sinus, meie hinged ülistavad sinu päästes.
20 Meie keeled jutustavad sinu vägevusest, me laulame ja ülistame sinu imetegusid.
21 Sest sina päästsid meid meie vaenlaste käest, vabastasid meid nende käest, kes meie vastu tõusid, hävitasid nad meie eest ja surusid nad meie jalge alla.
22 Nõnda hukkuvad kõik su vaenlased, Issand, ja õelad on otsekui tuules aetud aganad ja su armastatud on otsekui vee äärde istutatud puud.
23 Siis Joosua ja kogu Iisrael koos temaga naasis Gilgali laagrisse pärast seda, kui nad olid löönud kõik kuningad, nõnda et neist ei jäänud järele ainsatki.
24 Ja viis kuningat põgenesid lahingust jalgsi üksinda ja peitsid end koopasse; ja Joosua otsis neid lahinguväljal, aga ei leidnud.
25 Ja pärast seda teatati Joosuale ja öeldi: „Kuningad on leitud ja vaata, nad on koopas peidus."
26 Ja Joosua ütles: „Pange mehed koopasuule neid valvama, et nad ära ei läheks!" Ja Iisraeli lapsed tegidki nõnda.
27 Ja Joosua hüüdis kokku kogu Iisraeli ning ütles lahingupealikele: „Pange oma jalad nende kuningate kaela peale!" Ja Joosua ütles: „Nõnda teeb Issand kõigi teie vaenlastega!"
28 Ja pärast seda käskis Joosua kuningad tappa ja koopasse visata ning koopasuule suured kivid panna.
29 Seejärel läks Joosua koos kõigi nendega, kes sel päeval temaga olid, Makkedasse ja lõi sealsed mõõgateraga maha.
30 Ja ta hävitas täielikult linna hinged ja kõik, mis sellele kuulus, ning ta tegi kuninga ja selle rahvaga sama, mis ta oli teinud Jeerikoga.
31 Sealt läks ta Libnasse ja sõdis selle vastu, aga Issand andis selle tema kätte. Ja Joosua lõi seda mõõgateraga ja kõiki selle hingi ning talitas sellega ja selle kuningaga nõnda, nagu ta oli talitanud Jeerikoga.
32 Sealt läks ta Laakisesse, et selle vastu võidelda, ja Gaza kuningas Horam läks Laakise mehi aitama, aga Joosua lõi teda ja ta rahvast, nõnda et talle ei jäänud ainsatki järele.
33 Ja Joosua võttis Laakise ja kogu selle rahva ning talitas sellega, nagu ta oli talitanud Libnaga.
34 Sealt läks Joosua Eglonisse, vallutas ka selle ja lõi mõõgateraga maha selle ja kõik selle rahva.
35 Sealt läks ta Hebronisse ja sõdis selle vastu, vallutas selle ja hävitas selle sootuks. Sealt läks ta koos kogu Iisraeliga tagasi Debiri ja sõdis selle vastu ning lõi seda mõõgateraga.
36 Ja ta hävitas seal iga hinge, ainsatki ellu ei jätnud, ja ta talitas sellega ja selle kuningaga, nagu ta oli talitanud Jeerikoga.
37 Ja Joosua lõi kõik emorlaste kuningad Kaades-Barneast Aasani ja vallutas otsekohe nende maa, sest Issand oli Iisraeli eest võidelnud.
38 Ja Joosua jõudis koos kogu Iisraeliga Gilgali leeri.
39 Sel ajal kuulis Haasori kuningas Jaabin kõike, mida Joosua oli teinud emorlaste kuningatega, siis läkitas Jaabin Midjani kuningale Jobatile, Simroni kuningale Laabanile, Aksafi kuningale Jefalile ja kõigile emorlaste kuningatele ütlema:
40 Tule kiiresti meie juurde ja aita meid, et saaksime lüüa Iisraeli lapsi enne, kui nad meie kallale tulevad ja meiega teevad seda, mida nad on teinud teistele emorlaste kuningatele!
41 Ja kõik need kuningad kuulasid Haasori kuninga Jaabini sõnu ja läksid välja kõigi oma leeridega, seitseteist kuningat, ja nende rahvast oli sama palju kui liiva mere kaldal, koos loendamatute hobuste ja vankritega; ja nad tulid ja lõid koos leeri üles Meromi vete äärde ning kohtusid koos, et võidelda Iisraeli vastu.
42 Ja Issand ütles Joosuale: „Ära karda neid, sest homme sel ajal annan ma nad kõik mahalööduna su ette; sa pead nende hobused kaljult murdma ja nende vankrid tulega põletama."
43 Ja Joosua koos kõigi sõjameestega ründas neid äkitselt ja lõi neid ning nad langesid nende kätte, sest Issand oli andnud nad Iisraeli laste kätte.
44 Ja Iisraeli lapsed ajasid oma leerides taga kõiki neid kuningaid ja lõid neid, kuni neist ei jäänud ainsatki järele. Ja Joosua tegi nendega nõnda, nagu Issand temale oli öelnud.
45 Ja Joosua pöördus sel ajal tagasi Haasorisse ja lõi seda mõõgaga, hävitas seal kõik hingelised ja põletas linna tulega. Haasorist läks Joosua Simroni ja lõi seda ning hävitas selle sootuks.
46 Sealt läks ta Aksafi ja talitas sellega, nagu ta oli talitanud Simroniga.
47 Sealt läks ta Adulami alla ja lõi maha kõik sealsed inimesed ning tegi Adulamiga nõnda, nagu ta oli teinud Aksafi ja Simroniga.

48 Ja ta läks nende juurest kõikidesse kuningate linnadesse, keda ta oli löönud, ja ta lõi maha kõik allesjäänud inimesed ja hävitas nad sootuks.
49 Ainult oma saagi ja kariloomad võtsid iisraellased endale saagiks, aga iga inimese, kelle nad maha lõid, ei jätnud nad ellu ühtegi hingelist.
50 Nõnda nagu Issand oli Moosesele käskinud, nõnda tegid Joosua ja kogu Iisrael; nad ei eksinud milleski.
51 Ja Joosua ja kõik Iisraeli lapsed lõid kogu Kaananimaad, nõnda nagu Issand neid oli käskinud, ja lõid kõik nende kuningad, kolmkümmend üks kuningat, ja Iisraeli lapsed vallutasid kogu nende maa.
52 Peale Siihoni ja Oogi kuningriikide, mis on teisel pool Jordanit, kus Mooses oli palju linnu vallutanud ja andis need ruubenlastele, gaadlastele ja poolele Manasse suguharule.
53 Ja Joosua lõi kõik kuningad, kes olid siinpool Jordanit läänes, ja andis need pärisosaks üheksale suguharule ja poolele Iisraeli suguharule.
54 Viis aastat sõdis Joosua nende kuningatega ja andis nende linnad iisraellastele ning maal oli rahu pärast lahinguid kõigis emorlaste ja kaananlaste linnades.

PEATÜKK 90

1 Sel ajal viiendal aastal pärast seda, kui Iisraeli lapsed olid üle Jordani läinud, pärast seda, kui Iisraeli lapsed olid puhkama jäänud sõjast kaananlastega, tõusid Edomi ja Kitti laste vahel suured ja ägedad lahingud ning Kitti lapsed sõdisid Edomi vastu.
2 Ja Kittimi kuningas Abianus läks välja sel aastal, see on tema valitsemisaja kolmekümne esimesel aastal, ja temaga oli kaasas suur vägi Kittimi laste vägevatest meestest ning ta läks Seiri, et võidelda Eesavi laste vastu.
3 Ja Edomi kuningas Hadad kuulis tema sõnumist ja läks talle vastu suure rahva ja tugeva väesalgaga ning alustas temaga lahingut Edomi väljadel.
4 Ja Kittimi käsi sai võidu Eesavi laste üle ja Kittimi lapsed tapsid Eesavi lastest kakskümmend kaks tuhat meest; ja kõik Eesavi lapsed põgenesid nende eest.
5 Ja Kittimi lapsed ajasid neid taga ning nad jõudsid Edomi kuninga Hadadini, kes jooksis nende ees, ja nad said ta elusalt kinni ning viisid Kittimi kuninga Abianuse juurde.
6 Ja Abianus käskis ta tappa ning Edomi kuningas Hadad suri oma valitsemisaja neljakümne kaheksandal aastal.
7 Ja Kittimi lapsed jätkasid Edomi tagaajamist ning nad lõid neid suure tapatalguga ja Edomist sai Kittimi laste alam.
8 Ja Kitti lapsed valitsesid Edomi üle ja Edom sai Kitti laste käe alla ning sai sellest päevast alates üheks kuningriigiks.
9 Ja sellest ajast peale ei saanud nad enam oma pead tõsta ja nende kuningriik sai üheks Kittimi lastega.
10 Ja Abianus pani Edomisse ülevaatajad ja kõik Edomi lapsed said Abianuse alamaiks ja tema töövõlglasteks ning Abianus pöördus tagasi oma maale Kittimi.
11 Ja kui ta tagasi tuli, uuendas ta oma valitsust ja ehitas endale avara ja kindlustatud palee kuninglikuks residentsiks ning valitses kindlalt Kittimi ja Edomi laste üle.
12 Neil päevil, pärast seda, kui Iisraeli lapsed olid ära ajanud kõik kaananlased ja emorlased, oli Joosua vana ja elatanud.
13 Ja Issand ütles Joosuale: „Sa oled vana ja elatanud, aga suur osa maast on veel vallutamata."
14 Jaga see maa nüüd pärandiks üheksale suguharule ja poolele Manasse suguharule! Ja Joosua tõusis ning tegi nõnda, nagu Issand temale oli öelnud.
15 Ja ta jagas kogu maa pärandiks Iisraeli suguharudele vastavalt nende osadele.
16 Aga Leevi suguharule ta ei andnud pärisosa, vaid Issanda ohvriandid on nende pärisosa, nõnda nagu Issand oli neile Moosese läbi rääkinud.
17 Ja Joosua andis Hebroni mäe Kaalebile, Jefune pojale, ühe osa tema vendadest kõrgemale, nõnda nagu Issand oli Moosese läbi rääkinud.
18 Nii sai Hebron Kaalebile ja tema lastele pärandiks kuni tänapäevani.
19 Ja Joosua jagas kogu maa loosi teel pärisosaks kogu Iisraelile, nõnda nagu Issand teda oli käskinud.
20 Ja Iisraeli lapsed andsid leviitidele oma pärisosast linnu ja karjamaad nende karjadele ja varale, nõnda nagu Issand oli Moosesele käsu andnud, nõnda Iisraeli lapsed tegidki ja jagasid maa loosi teel, olgu see suur või väike.
21 Ja nad läksid maad pärima vastavalt nende piiridele ja Iisraeli lapsed andsid Joosuale, Nuuni pojale, pärisosa eneste keskel.
22 Issanda sõna peale anti talle linn, mida ta oli nõudnud, Timnat-Serak Efraimi mäestikus, ja ta ehitas linna üles ning elas seal.
23 Need on pärisosad, mis preester Elaser ja Joosua, Nuuni poeg, ja suguharude perekondade peamehed jagasid loosi teel Iisraeli lastele Siilos Issanda ees kogudusetelgi ukse juures, ja siis nad lõpetasid maa jagamise.
24 Ja Issand andis maa iisraellastele ja nad võtsid selle omaks, nõnda nagu Issand neile oli öelnud ja nõnda nagu Issand oli nende esiisadele vandunud.
25 Ja Issand andis Iisraeli lastele rahu kõigist nende ümberkaudsetest vaenlastest ja ükski ei suutnud neile vastu seista. Issand andis kõik nende vaenlased nende kätte ja ükski asi ei jäänud täitmata kõigest sellest heast, mis Issand oli Iisraeli lastele rääkinud; ja Issand tegi kõik, mis ta oli öelnud.
26 Ja Joosua kutsus kõik Iisraeli lapsed kokku, õnnistas neid ja käskis neil teenida Issandat ja saatis nad seejärel minema ning nad läksid igaüks oma linna ja igaüks oma pärisosale.
27 Ja Iisraeli lapsed teenisid Issandat kõigil Joosua päevil ja Issand andis neile rahu kõigist ümberkaudsetest ja nad elasid julgesti oma linnades.
28 Neil päevil sündis, et Kittimi kuningas Abianus suri oma valitsemisaja kolmekümne kaheksandal aastal, see on tema Edomi valitsemisaja seitsmendal aastal, ja ta maeti tema paika, mille ta enesele oli ehitanud, ja Latinus valitses tema asemel viiskümmend aastat.
29 Ja oma valitsemisajal tõi ta välja sõjaväe ja läks ning sõdis Britannia ja Kernania elanike, Jaavani poja Eliisa poegade vastu, ja ta sai neist võitu ning tegi nad orjaks.
30 Siis kuulis ta, et Edom oli Kittimite võimu alt mässanud, ja Latinus läks nende kallale, lõi neid ja alistas nad ning

pani nad Kittimite laste võimu alla ja Edomist sai Kittimi lastega üheks kuningriigiks kogu eluks.
31 Ja Edomis ei olnud aastaid kuningat ja nende valitsus oli Kittimi laste ja nende kuninga käes.
32 Ja kahekümne kuuendal aastal pärast Iisraeli laste Jordani ületamist, see on kuuekümne kuuendal aastal pärast Iisraeli laste lahkumist Egiptusest, sai Joosua vanaks ja elatanud, olles neil päevil sada kaheksa aastat vana.
33 Ja Joosua kutsus kokku kogu Iisraeli, nende vanemad, kohtumõistjad ja ülevaatajad, pärast seda kui Issand oli andnud kõigile Iisraeli lastele rahu kõigist nende ümberkaudsetest vaenlastest. Ja Joosua ütles Iisraeli vanematele ja kohtumõistjatele: „Vaata, ma olen vana ja elatanud, ja te olete näinud, mida Issand on teinud kõigi rahvastega, keda ta on teie eest ära ajanud, sest Issand on see, kes teie eest on võidelnud.
34 Ja nüüd tehke kõik Moosese Seaduse sõnad ja tehke nende järgi, et te ei kalduks sellest paremale ega vasakule ja et te ei tuleks nende rahvaste sekka, kes on maale alles jäänud; te ei tohi mainida nende jumalate nimesid, vaid peate siduma Issanda, oma Jumalaga, nagu te olete teinud tänaseni!
35 Ja Joosua manitses Iisraeli lapsi väga teenima Issandat kõik oma elupäevad.
36 Ja kõik Iisraeli lapsed ütlesid: „Me teenime Issandat, oma Jumalat, kõik oma elupäevad, meie ja meie lapsed ja meie lastelapsed ja meie järeltulijad igavesti.”
37 Ja Joosua tegi sel päeval rahvaga lepingu ja saatis Iisraeli lapsed minema ning igaüks läks oma pärisosale ja oma linna.
38 Ja neil päevil, kui Iisraeli lapsed elasid julgesti oma linnades, matsid nad oma esivanemate suguharude kirstud, mis nad olid Egiptusest toonud, igaüks oma laste pärisosale; Iisraeli lapsed matsid Jaakobi kaksteist poega, igaüks oma laste pärandusse.
39 Ja need on nende linnade nimed, kuhu maeti Jaakobi kaksteist poega, keda Iisraeli lapsed olid Egiptusest üles toonud.
40 Ja nad matsid Ruubeni ja Gaadi siiapoole Jordanit, Romiasse, mille Mooses oli andnud nende lastele.
41 Ja nad matsid Siimeoni ja Leevi Mauda linna, mille ta oli andnud Siimeoni lastele, ja linna eeslinn oli Leevi lastele.
42 Ja Juuda matsid nad Benjamini linna Petlemma vastas.
43 Ja Issaskari ja Sebuloni luud matsid nad Siidoni, nende lastele langenud maa-alale.
44 Ja Daan maeti oma laste linna Estaelisse ja Naftali ja Aaser maeti Kaades-Naftalisse, igaüks oma kohale, mille ta oli andnud oma lastele.
45 Ja Joosepi luud matsid nad Sekemisse, sellesse väljaosasse, mille Jaakob oli ostnud Hamorilt ja mis sai Joosepile pärandiks.
46 Ja nad matsid Benjamini Jeruusalemma jebuuslaste linna vastas, mis oli antud benjaminilastele; Iisraeli lapsed matsid oma isad, igaüks oma laste linna.
47 Kahe aasta pärast suri Joosua, Nuuni poeg, saja kümne aasta vanuselt. Aeg, mis Joosua Iisraeli üle kohut mõistis, oli kakskümmend kaheksa aastat. Iisrael teenis Issandat kõik oma elupäevad.
48 Ja Joosua muud lood ja tema lahingud ja noomitused, millega ta Iisraeli noomis, ja kõik, mis ta neile oli käskinud, ja linnade nimed, mis Iisraeli lapsed tema päevil valdasid, vaata, need on kirjutatud Joosua sõnade raamatus Iisraeli lastele ja Issanda sõdade raamatus, mille Mooses ja Joosua ja Iisraeli lapsed olid kirjutanud.
49 Ja Iisraeli lapsed matsid Joosua tema pärisosa maa-alale Timnat-Seraki, mis temale anti Efraimi mäestikus.
50 Ja Aaroni poeg Elaser suri neil päevil ja ta maeti tema pojale Pineasele kuuluvasse künka, mis oli temale antud Efraimi mäestikus.

PEATÜKK 91

1 Sel ajal, pärast Joosua surma, olid kaananlased ikka veel maal ja iisraellased otsustasid nad välja ajada.
2 Ja Iisraeli lapsed küsisid Issandalt, öeldes: „Kes meist peaks esimesena minema kaananlaste vastu sõdima?” Issand vastas: „Juuda mingu üles!”
3 Ja Juuda lapsed ütlesid Siimeonile: „Tulge koos meiega meie liisuosale ja me sõdime kaananlaste vastu! Ja meiegi läheme koos teiega sinu liisuosale!” Ja Siimeoni lapsed läksid koos Juuda lastega.
4 Ja Juuda lapsed läksid üles ja sõdisid kaananlaste vastu; ja Issand andis kaananlased Juuda laste kätte ja nad lõid neid Besekis, kümme tuhat meest.
5 Ja nad sõdisid Adonibesekiga Besekis ja ta põgenes nende eest; aga nemad ajasid teda taga ja said ta kätte, võtsid ta kinni ja raiusid tal pöidlad ja suured varbad maha.
6 Ja Adonibesek ütles: „Kolmkümmend kümme kuningat, kellelt olid ära raiutud pöidlad ja suured varbad, kogusid oma toidu mu laua alla, nõnda nagu minagi tegin, nõnda on Jumal mulle tasunud; ja nad tõid ta Jeruusalemma ja ta suri seal.”
7 Ja Siimeoni lapsed läksid koos Juuda lastega ja lõid kaananlasi mõõgateraga.
8 Ja Issand oli Juuda lastega ja nad vallutasid mäestiku. Ja Joosepi lapsed läksid üles Peetelisse, see on Luusi, ja Issand oli nendega.
9 Ja Joosepi lapsed luurasid Peetelit ning vahimehed nägid meest linnast väljuvat ja nad võtsid ta kinni ning ütlesid talle: „Näita meile nüüd linna sissepääsu ja me teeme sulle head!”
10 Ja see mees näitas neile linna sissepääsu ja Joosepi lapsed tulid ning lõid linna elanikke mõõgateraga.
11 Ja nad saatsid mehe koos oma perega ära ja ta läks hetiitide juurde ning ehitas linna ja pani sellele nimeks Luus. Ja kõik Iisraeli lapsed elasid oma linnades ja Iisraeli lapsed elasid oma linnades. Ja Iisraeli lapsed teenisid Issandat kõigil Joosua päevil ja kõigil vanemate päevil, kes olid pikendanud oma elupäevi pärast Joosuat ja nägid Issanda suurt tegu, mille ta oli teinud Iisraelile.
12 Ja vanemad mõistsid Iisraeli üle kohut pärast Joosua surma seitseteist aastat.
13 Ja kõik vanemad võitlesid ka Iisraeli lahingutes kaananlaste vastu ja Issand ajas kaananlased Iisraeli laste eest ära, et asetada iisraellased oma maale.
14 Ja ta viis täide kõik sõnad, mis ta oli rääkinud Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, ja vande, mille ta oli vandunud anda neile ja nende lastele kaananlaste maa.
15 Ja Issand andis Iisraeli lastele kogu Kaananimaa, nõnda nagu ta oli vandega tõotanud nende esivanematele, ja

Issand andis neile rahu ümberkaudsetest ja Iisraeli lapsed elasid julgesti oma linnades.
16 Kiidetud olgu Issand igavesti, aamen ja aamen!
17 Saage tugevaks ja olgu julged kõigi teie südamed, kes loodavad Issanda peale! Lõpp!